

Nemzeti Sport

és az

Automobil

Magyar Athletikai Club—Budapesti Torna Club

bajnoki football mérkőzése a millennáris pályán,
vasárnap március 1-én d. u. 3½ órakor. **Helyárak:** I. hely 1 kor., II. hely 50 fillér.

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgőnycim: ERBENZÜNDER. WIEN, I., Stubenring 14. Telefon: 20.539.

A Monarchia legnagyobb szaküzlete:

AUTOMOBIL-FELSZERELÉSEK KELLEKEKBEN.

„Erbengyújtó“ elektromágneses gyújtók. „Englebert“ Pneu—Anti dera-
pant „Houben“
Árjegyzék ingyen! Árjegyzék ingyen!

A MAC. margitszigeti sporttelepén lawn tennis-pályák bérbeadó.

Külön női- és férfi-öltözőkkel, teljes hálós felszereléssel, labda nélkül. A pályabérlet a club gondnokánál évre szóló állandó szigeti belépőt válthatnak 10 K-ért. Pályalefoglalás eszközölhető: Dr. Olgyay István sporttelep-igazgatónál VI., Andrássy-út 56., I. 6., d. u. 2—3 óra közt.

A „Sigma Cup“ davosi bobverseny (jan. 25.) győztese.

Tennis-pálya bérlet

árszabása:

1	n.	het.	3	hó	70	kor.
2	„	„	„	„	140	„
3	„	„	„	„	210	„
4	„	„	„	„	280	„
5	„	„	„	„	350	„
6	„	„	„	„	420	„
7	„	„	„	„	490	„

Labdaszedési átalány.

1	n.	hetijáték	hav.	10.—	K
2	„	„	„	15.—	„
3	„	„	„	20.—	„
4	„	„	„	25.—	„
5	„	„	„	30.—	„
6	„	„	„	35.—	„
7	„	„	„	40.—	„

Szám garage

VI. kerület, Nagy János-utca 5. szám.
(Andrássy-úti köröndtől harmadik ház) Telefonszám: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító
műhely. Precíziós munka, szolid árak. Mo-
dern garage. Automobil-anyag, pneumatik-
olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt autók jutányos árban.

Egyes szám ára 30 fillér, (vidéken 32 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellékei. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia **prima raketek**. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie. Williams stb. gyárosok raketjei. Raketjavítások elsőrangú szakmunkás által. Versenylabdák. Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinner, Climax stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék” minden kivitelben.

Hitelesített athlétikai sportcikkék egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívóeszközök. Izom-erősítők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sportöltözők és felszerelések legnagyobb raktára.

Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

KERTÉSZ TÓDOR

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállítás.

Sport-, diszmű- és játékarúk.

Utazási és háztartási cikkek.

== Alapított 1861-ben. ==

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül. Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8. hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

PEJTSIK KÁROLY

József Főherceg cs. és kir. Ő Fensége kamarai szállítója

fényképészeti cikkek szaküzlete

BUDAPEST

IV., Városház-utca 1. sz.

(vagy Kossuth Lajos-utca 4.)

Árjegyzékkel és felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál.

Tiszta üde fej

kétszeres munkaképes-
séget jelent. Kit-
yakori feltájtás győzőr,
az ne mulassza el a
Beretvás-féle
Migrain-pasztilla
használatát. mert ez 5 perc alatt
mindenfélé bármilyen heves fejfá-
jást, még ha ideges és krónikus is,
biztosan meggyógyít. Egy 24
pasztilla tartalmazó és doboz ára
1 kor 20 fill. Kapható minden
gyógyszertárban és drogeriában,
Főraktár: BERETVÁS TAMAS,
Rákóczi-u. 10. Postán
3 doboz bér-
mentve.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevű szálloda 100 szobával. Sport-egyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80-41.

A
„Nemzeti Sport”
egyek számal minden
nagyobb tőzsdében kaphatók.

Megfejt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

EGGER mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek. 5209

Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Kapható gyógyszertárak és drogeriákban. Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Víz Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 15 korona.
FÉL 8
NEGYED 4

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámja 20338. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő:
Dr. Polónyi Dezső
laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., Esterházy-utca 6. sz.

Felelős szerkesztő:
Friedrich Nándor.

GRÓF KÁROLYI MIHÁLY.

A mikor a Magyar Athletikai Club evezős osztályából a Pannonia evezős club megalakult, egyik legnagyobb feladata volt az elnökség kérdésének szerencsés megoldása.

És valóban szerencsés és kitűnő választása volt ez a clubnak, hogy sikerült elnökének Gróf Károlyi Mihályt megnyernie, ki azóta, 1901. óta, lankadatlan érdeklődéssel intézi ennek működését, melynek elismeréséül őt a club 1905-ben tiszteletitagnak s most örökös tiszteletbeli elnökének választotta.

Hazai arisztokratiánk ismeretes arról, hogy minden nemes célra irányuló törekvést felkarol s azt részint fényes személyes tulajdonságával, részint kiapadhatatlan áldozatkészségével viszi előbbre. És még itt is kimagasló példa gyanánt áll Gróf Károlyi Mihály, ki egy oly történelmi tradícióban gazdag, nagy nevű, színmagyar arisztokrata család tagja, a mely nagy név viselői minden társadalmi és nemzeti ügy buzgó vezetőinek és lelkes katonáinak bizonyultak

mindenkor. Felismerve a szabadtéri sport testnevelési fontosságát, szíves áldozatkészséggel és személyes tanácsaival mindig támogatta a Pannonia működését, mely az ő elnök-

lete alatt lett nagygyá úgy itthon mint külföldön. Ő volt az, ki lehetővé tette a Pannoniának, hogy hajójával a modern sportok klaszikus hazájában Angliában is megjelen-

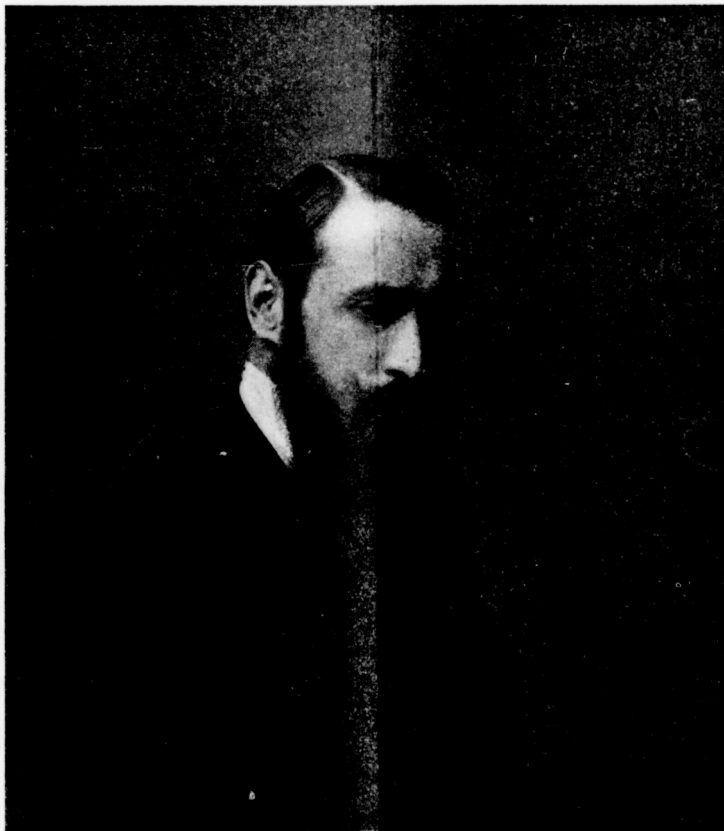
hetett, hol azóta jó neve van a magyar sportnak. Az evezés sportja iránt tanúsított szeretetének tanúsága az általa alapított „Károlyi serleg“, melyet a szövetség távversenyre irt ki, oly művészi szép értékes díj, a minő még evezős versenyre soha ki nem iratott. E díjat háromszoros győzelemmel clubja szerezte meg.

Károlyi Mihály gróf maga is nagy kedvteléssel űzi a sportot, saját yachtján járt a Balatonon mint Stefánia yacht club tagja. Kitűnő tennis-játékos és lovas és mint ilyen a magyar lovaspoló csapat egyik legkitűnőbb játékosa, ki részt is vett a magyar reprezentatív csapatban eredményesen

Hamburgban és Frankfurtban rendezett lovaspoló-mérkőzéseken. Egyike a legrégibb gépkocsitulajdonosoknak és a maga vezette kocsi-

ján mint turista és vadász számos kirándulást tett. Vadászszenvetélyének hódol jelenleg is a Nilus part vidékein.

A magyar előkelőség lüktető társadalmi életének is

egyik vezetője. Még most is élénk emlékében van mindnyájunknak ama nagy estélye, mely a magyar nagyuri vendégszeretet gyönyörű megnyilatkozása volt, ennek külső fényénél csak a házigazdák szeretetreméltósága volt nagyobb. Az ezer meghívott vendég között József magyar királyi herceg és fenséges neje, Augusztia főhercegnő is ott volt a társaság színe-javával.

Bemutatjuk Károlyi Mihály gróf arcképét olvasóinknak, mint, kinek neve a magyar sport felvirágzásával van egybeforrvva.

Egy kis sportfilozófia.

Írta: Braun Samu.

(Második közlemény.)

A jelenkor vívmányai között, melyek nem remélt módon vitték előre az emberi fejlődés ügyét, a testnevelésben óriási, mondhatnók korszakalkotó az a tény, mely a tömegek alkotta korlátok ledöntésében és az egyén individualizálásában áll.

Az evolúciónak ezen a fokán emelkedik fel újra közel kétezer éves dermesztő álmából az atlétika és mindenüvé elvive a tiszta versengés szellemét hódító útján, végig vonul az egész művelt világban. Kétezer évnek kellett emulni, míg ismét tudatára jöttünk annak, hogy a sportoknak — bárminek is legyenek — alapját a versenyek teszik és hogy nélkülük elképzelhető ugyan testnevelés, de viszont kétségtelen, hogy az ilyen sportot üzőkből hiányozni fog az a lángoló lelkesedés és kedv, mely minden ilyen dolognak el nem mellőzhető kelléke.

Mert vizsgáljuk csak meg, mi teszi a sportokat sporttá? Mi az a körülmény, mely az emberek százait arra viszi, hogy hónapokon át aszkéta életmódot folytatva a legnehezebb testi munkát végezzék? Vagy végre micsoda az, mely a nagy tömeget a versenyek látogatására csábítja, hogy ott megelégedve magukról, megfeszített idegzettel figyeljék meg az előttük lefolyó küzdelem minden mozzanatát? Ezekre s az ilyen szerű kérdésekre csak egy felelet lehetséges: a *verseny*.

Vegyük most boncolóra a versenyeket. Ismét a történelemhez kell fordulnunk és újból vissza kell egy kissé tekintenünk a klasszikus ékorba, ahol a test kultusza oly igen magas fejlettségen állott.

Mindnyájunk előtt ismeretes, hogy a régi görögök a nevelésben csak két tényezőt ismertek: a testnevelést és a zenét; mindkettőt egyenlőnek, sőt az elsőt fontosabbnak tartották. A gyermek már kora ifjúságában a gymnasionba került, hol szakavatott vezetés mellett megismerkedett mindazon dolgokkal, melyek arra készítették őt, hogy érettebb korában versenyezhesen. A gymnasion a győztes atléták szobraival volt díszítve. Az ifju sem ott, sem odahaza mást nem hallott, mint az ősök dicsőítését és a szép test dicsőítését. Csodálható-e, ha át meg át volt hatva a sport szeretetétől s rajongott azért a versenyért, mely dicsőséget hozott neki, családjának és városának? A sport uralkodott a közéletben: az olimposi versenyektől számították az időt, inspirálta a képzőművészeteket és szerves, elválaszthatatlan részét képezte az Istenek kultuszának, kiket a görög úgy vélt legjobban tisztelni, ha ápolja, edzi s megerősíti testét, mely a kegyes Istenek legszebb ajándéka. Itt tehát a verseny, mely a társadalom minden rétegében szerepelt, természetes és magától értetődő valami volt.

Milo, a krotoni legyőzte Laomedont; Miloé a pálma; de Laomedon nem csüggedt el, dehogy, dolgozott tovább fáradhatatlanul, hogy legközelebb ő legyen az első. Azonban Milo sem hagyta, neki dolgoznia *kellett*, hogy megtartsa a már egyszer megszerzett díjat.

Íme a verseny elmélete legegyszerűbb alakjában, a hogy azt a művelt és élni szerető görög megcsinálta. És ezt a nemes intencióju intézményt nem lehet többé orvosi véleményekkel a versenyzésnek az idegrendszerre való káros hatásáról, megdönteni. Mint ahogy teoriákkal semmi, a gyakorlatban bevált dolog, le nem győzhető. A mai emberben pedig annyira benne van már a versenyzés vágya, hogy az onnan — örömeinkre — alig írható ki.

Ez a vágy az erőpróbára, továbbá a természetes hajlam, mely keresi a szépet és azt leginkább az emberi test plasztikus mozgásaiban találja meg, ez uralkodik a versenyeket látogatókban. Hiszen alig van egy része is a társadalomnak, hol ne volna verseny. Kezdvé az iskolától, ki a zaklató életbe, mindenütt ez az egy és ugyanazon erő, hajtja s űzi előre az embereket.

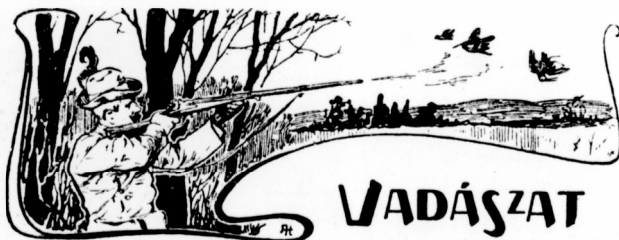
*

Nem kevésbé érdekes megfigyelésekre ad alkalmat a versenyzők lelki állapota és itt látható legjobban, hogy az atlétika koránsem játék, amint azt egyesek még mindig himni vélik, hanem komoly s körülbelül olyan meg nem határozható fogalom, melyet *még* nem lehet a lét fentartásért való munkának tartani, de *már* játéknak és pusztán szórakozásnak sem mondható.

Az az érzés is mutatja ezt, mely kivétel nélkül minden versenyzőben megvan: a lámpaláz, lámpák nélkül, vagy ahogy mondani szokták és jobban ismerik a „drukk”. Az atléta, még aki félig biztos is abban, hogy megnyeri a versenyt, fél; a hosszas tréning folytán benne felgyülemlett nagy mennyiségű energia, elvegyülve evvel a határozatlan, inkább sejtésnek nevezhető félelemmel, idegessé, izgatottá teszi. Túrelmetlenül járkal fel és alá, vagy mintegy apátikusán ül s elméjét csak egy dolog, az ő száma foglalkoztatja. Míg végre elérkezik az is. A megpattanásig megfeszült ideget elvégzi munkáját, helyébe jótékony elernyedés és nem kínos fájdalom lép, mely egyformán erősíti a testet és lelket és a való életbe viszi át a latin közmondást.

Természetes, hogy ez az állapot és a kísérő jelenségek nem mindenkinél egyformán mutatkoznak. Az idő és a megszokás sokban módosítja ezt is. Sőt vannak olyan versenyzők is, kik azt állítják, hogy már nem „drukkolnak”. De jöjjön csak el a bajnokság, vagy egy-egy klasszikusabb verseny napja, éppen olyan izgatottak ők is, mint a junior, ki először indul versenyben, vagy a színész, aki először lép fel a világot jelentő deszkára.

Altalában elmondhatjuk, hogy mint az életben, úgy itt is, a szokatlan, a még nem ismert köti le erősebben énünket és a különbség csak abban van, hogy míg amott ez az érdeklődés és figyelemlektetés nem jár semmiféle más a testre vonatkozó hatással, addig ez, az észszerűn alkalmazott tréning mellett elpusztíthatatlan idegzetűvé és acélizmuvá teszi az embert.

Rovatvezető: Remetei Kövály János.

Március hónapja a vadászatban

Egy-egy napsugár csalóka fénye biztatólag mosolyog a még alvó természet felé, szebb jövőről, a kikelettről, az ébredésről sejtetve titkos vágyakat. E vágyakozás első kifejezője a virág, már kikandikál a mult fekete avarjából, — de még gyenge teste nem bírja el a nagy szabadságot, csak reményt kelt szívében, szüzsies fehér ártatlanságának megismerősítője, — a *kis hóvirág*!

A beköszöntő langyos, verőfényes napok, némelykor igazán csalékonnyak és gyakran igen káros visszahatásuak szoktak lenni. Egy-egy ilyen verőfényes napra — hirtelen csak beáll a legzordabb utótél. Ez az utótél pedig a legvesze-

delmesebb szokott lenni az egész vadállományra, — minek csak egy ellensúlyozása van a *folytonos vadetetés*, — mit folytatnunk kell mindaddig, míg a vadállománynak fentartásáról maga a természet az ő kifejtett növényvilágával nem gondoskodik.

De azért legyen bármilyen az időjárás, a változás már benne van a természetben, magában a levegőben is. Ezt a csodás változást megérezzük legelső sorban a *vándor-madarakaink*. Mi viszi el tőlünk? mi hozza vissza hozzánk? csak sejteni lehet; azt tudjuk, hogy ösztöne van, ösztöne, mi vezérli, ez az ösztön pedig sohasem csal! Messze idegenben már nem találja helyét, borzadszik a tolla, izeg-mozog — menni kell és megy pontosan, mint a vonat. Megfigyeléseket összehasonlítva, napi pontossággal lehet a megérkezési időt megállapítani. Érti ezt a vadász szíve és meg-megdobban, talán a szeretet sugallta, talán, tudja Isten . . . valami más, mert az igazi vadász még akit legjobban szeret is, másképp szokta várni, mint a nem igazi vadász.

Azt mondják, hogy ilyenkor ki-kimegy a jó vadász a szabad természetbe gyönyörködni és naponként nemcsak nappal, de az est beálltával is kint marad. Hisz olyan szép az est. A vadászt a szabad természetben, a szabad vándor is érdekli; fához lapulva lesi az első hirnököt, hogy szívéből üdvözlőve köszöntse és mégis . . . ez a vadászüdvözlés olyan különös! Valami cikázik a levegőben, valami különös hang hallatszik, mire a vadász szíve még jobban megdobban, figyel, figyel és lát . . . egy hosszú csőrű vándort, még csak kering a hön föld fái körül, fáradt testéből kis lelke piheg, — gondolva, hogy beszáll . . . ime dördül a fegyver, a kis vándor lábhoz hull s végtére egészen elpihen. Ez a tavaszi vadászüdvözlés gyakori megismétlése, mivel azt már teljesen *szabályszerűnek* tekintik, az oka annak, hogy ezek a kedves és nemes hosszú csőrű vándoraink kisebb számmal érkeznek és fogynak. Az új vadásztörvény majdnem létrehozásánál — ha már ugyan késő nem lesz — lehetne erre a körülményre figyelemmel lenni!

Szárnyasaink, kivált a *vizek*, József napjára többnyire mind megérkeznek: *sárszalonnák*, *gojzerek*, *sneffszerű madarak* mind itt vannak, ezzel kapcsolatosan a *téli madaraink* meg elkezdik vonulásukat.

Hasznos vadaink védelemben részesülnek, csak a *fajok* és *szalonkák* kerülnek lelőésre. Előbbiek már figyelemmel kísérendők, a dörgés miatt, mely néha, különösen a nyírfajdnál szokott igen korán folyamatba lépni. Az erdei szalonkák „*Okuli*” napja is e hora esik, mely időpont előbb vagy utóbb egy héttel a szalonkák megérkezési, illetve huzási idejét is jelzi.

A vadászt tulajdonképpen mégis csak a *vízivadra* szorítkozik; a hű vége felé, ha szép és csendes az idő, jó és nem szeles vízlával a vadászat irigylésre méltó mulatságnak kínálkozik. Ugyancsak ez időtájtban meg lehet kezdeni a *bibic*- és *szarcsa*-tojás keresését; ha kis tavaknál *szarcsák* telepednének meg, azok lelőendőek, hogy inkább *kacsapár* szokják oda, mert a két madár nem igen fér össze.

E hó a legfőbb párzási és fészkelési időszak. A *foglyok* párosodnak; a *nyulak* fiadzanak; *vadgalamb*, *vadlud*, *siket* és *nyírfajd*, *fácán*, sőt jó időjárás mellett az erdei szalonkák is fészkelni kezdenek.

A *nyulak* gyep-töréses helyeken, vetéseken kergetőzve folytatják a bagzást.

A *farkas*, *róka* és *nyuszt* nőstényei már pocakosak. A *kau róka* szőrét változtatja, déli lapokon, vagy tömlőjében mulat, a nőstény lakását kölykezéshez rendezi. A *borz* folyást ki-kijár tömlőjéből. A *nyest*, *görény* és *vadmacska* is kölykezni készül.

A kártékony vadak bevégezték párzásukat, s így nem mulasztandó el a kínálkozó alkalom, midőn egy ujj billentésével egy egész ivadékot lehet megsemmisíteni.

Az elvetett agancsok szorgalmasan keresendők.

A *vadkan* magában járja a nagy sürüségét, a tenyészs emsék ily helyütt szüléshez készülnek.

Az *őzek* elhagyják a nagy sürüségét s nyulatot, etetőt keresnek; a bakok agancsaik kergét kecskefűz-, nyír-, fenyő- és más fiatal fákra surolják le.

A *nyírfajd* hajnalban a vigályos erdőrészeket, a *fácán* a ritkást, a *császármadár* a mogyorórt, fiatal bükkést, a *foglyok* a vetéseket keresik fel.

A szárnyas ragadozók e hóban megkezdett költésénél figyelemmel kell kutatni fészkeik után és azok megsemmisítendőek.

A vad etetése és óvása természetesen folytatandó, ezzel kapcsolatosan a nyulatok, *sőzök* felujtandók és minden gonddal az *uhuzásra* kell ügyelni, nemcsak azért, hogy ezáltal a ragadozókat hathatósan irthadjuk, hanem azért is, mivel e hóban nem ritkán érdekesnél-érdekesebb fajtájú és példányú ragadozókhöz is lehet szerencsénk, illetve egy ügyes lövéssel zsákmányul ejthetjük. Egy-egy ritka példányú ragadozó madár kitömve minden vadásznak nemcsak kiváló troféa is szolgálhat, hanem minden vadászszobának megfelelő dísz is leend.

(Kő.)

A fegyver.

(Befejező közlemény.)

A modern fegyvertechnika haladásával keletkezett gép-puskák és távesőves instrumentumok csak arra valók, hogy hihetetlen távolságról megmocsoklják és megsebezzenek a vadat — miben később feltalálhatlanul elhullva, döggé válnak. — hogy a ragadozók martalékaul szolgálhassanak. Apró vadra sörécs puskát használunk 80 lépésig, némely messzehordó puska, hazaírozva löve, 120 lépésig is szuperál, de ez kivételes állapot, szabályul venni nem lehet. A töltények ok- és célszerű készítésével a lövés erejét fokozni, illetve szabályozni lehet, de semmi esetre sem állhat fenn az a téves hit, hogy a fegyver lökésségét annak magasabb ára fokozni tudná; vagyis mentül drágább egy puska, annál jobban löne. A fegyver lökésségének fontos tényezője a csúfurata; látjuk pl. az amerikai *Winchester*-féle fegyvereknél, hogy ezen fegyverek kivétel nélkül mind kiválóan lönek és a megfelelő sörétet a legnagyobb távolságra ölképesen hordják; pedig az ára csak 130 korona. Így van a készített kétcsövű vadászfegyvereknél is, hogy valaki fegyveréhez tölténykidobót (ejector), vagy más agyzatot, minőséget, vagy vésetet kíván, ez mind csak kényelmi és külsőre vonatkozó körülmény, mi a fegyver árát lényegesen emeli, de a lövőképességet semmivel sem befolyásolja. Részemről sok, különösen külföldi valóságos remek kiállítású és komplikált szerkezetű fegyvert láttam, miknek lövőképességük semmi, vagy legfeljebb közepes volt, de gazdájuknak majdnem egy vagyonba került; de viszont nekem is volt és másnál is láttam igen egyszerű, még csak nem is tetszetős fegyvert, — bámulatos lövőképességgel.

Nagy vadra általában golyós fegyvert használunk. Ha most már figyelembe vesszük, hogy 200 lépésig rendesen, saját szemünkkel irányítva jó, 300 lépésig megálló vadra *sőp* lövést tehetünk: körülbelül tiszta is lehetünk, hogy a *kezdő* vadász igényeinek egy „jól hordó expresz-puska” minden tekintetben meg is felel, természetesen mindkét csőve golyóra készítve.

A hármás (drilling), sőt négyes is, csak szolgálati fegyvernek valók és arra jók, hogy a vadász zavarában soh'se tudja, hogy melyiket állítsa be a lövés pillanatában és ha lövést le is adta, az rendesen nem akarától függőleg eszközöltetett.

Ha valamelyik vadász magának egy jó vadászfegyvert akar szerezni és osztrák gyárhoz fordul, első sorban is önmagát csalja meg, mivel az ausztriai gyárak sem állítanak elő fegyver-csőveket, hanem azt félig nyersen többnyire Belgiumból hozzák, a lehető legolcsóbbakat, miknek minőségét az összeállítás után még technikus sem tudja megállapítani. Ha pedig ezen rendelmény teljesítését „magyar puska-művesre” bizza, azt nemcsak hogy ellenőrizheti, hanem a fegyver készítése közben tetszés szerinti utasításokkal is elláthatja, sőt ami fő, a *fegyver belövésénél* személyesen közreműködhetik és a rendelt fegyver mindennemű tulajdonságáról személyes meggyőződést is szerezhet. Tapasztalatból állítom, hogy a *magyar* puska-műves minden tekintetben rendelkezésre különb fegyvert készít, mint akármelyik — *osztrák*! A vadásznak így nemcsak jobb fegyvere leend, hanem részben meggátolja a telhetetlen osztrák kapzsiság önkényes eljárását is és nemcsak szóval, hanem tettel is hecczárul ama sokszor hangoztatott kívánságaink érvényre juttatásához, hogy: *Pártoljuk a hazai ipart!*

(Kő.)

Céllövészet, vonatkozással a katonai fegyverekre.

Itt e helyen a céllövészetre vonatkozólag egy közlemény jelent meg, amely úgy kezdődött, hogy: „*Hazánkban a céllövészettel — sajnos — egyike azon sportágaknak, amelyekkel ugyszólván senki sem foglalkozik.*”

A történelmi hűség kedvéért bátorkodom az igen tisztelt cikkíró ur becses jóváhagyásának utólagos reményében ugyanezek a céllövészet érdekében megírt alábbi közleményemnek bevezetését így kezdeni:

— Hazánkban az összes sportágak között majdnem a céllövészet a legrégibb. Eredete egyidejű a löfegyverek használatba vételével. Az országban számtalan lövölde volt, némelyike több évszázados multra tekint vissza. Többek közt a „*Budapesti polgári lövölde*” falain lévő számtalan emlékmű nemcsak a székesfőváros, hanem az egész ország évszázados kortörténelmi adatait is szemléltetik. A céllövészet hazánkban igen szép multra tekint vissza. Nagyon is kedvelt sportfoglalkozás volt. A vadászaton kívül — amely ösfoglalkozásunk lévén — egyedül a céllövészet volt az, amelyet társadalmi állására tekintet nélkül mindenki igen kedvelt, nemcsak nagyobb városokban, hanem kis falvakban is egyaránt kultiválták. Részvétlenségről tehát szó sem lehet. A hiba nem itt, hanem más helyen keresendő.

Hazánkban a céllövészetet komoly sportnemnek soha sem tekintették. A céllövészet csak szórakozás volt; még pedig kiérdemült nyugdíjasok és öreg spitzbürgerek vasárnap délutáni kimenőjük kellemesebb eltöltésére szolgált. Szerették a nagy „pukkanást”, szerették a könnyen megszerezhető „mesterlövő” címet, meg az elég olcsó „dekorációkat”... no meg a jögeimet egy-egy „halbseit”, meg egy-egy „krigl” harcias megrepetélésére.

Hisz' aki valaha látott egy lövöldét és egy-egy lövészt az ő felszerelt tiroli, hatalmas — mindenfélének, csak puskának nem nevezhető — nagy instrumentumával, az lehetetlen, hogy komolyan vegye a céllövészet valóban művészies mesterségét. Nem azt akarom mondani, hogy ezekkel a mindenféle szerkezettel ellátott instrumentumokkal való lövéshez nem kívántatna meg a tudás. Sőt ellenkezőleg, nagy gyakorlat is kell hozzá; inkább csak azt állítom, hogy: gyakorlati hasznuk = 0.

Az elől említett közlemény is azt mondja, és abban igaza is van, hogy: „*maga az elég tekintélyes számú sportember is, aki a vadászatot űzi, alig törődik valamit a vadászat e testvérágával.*” Hozzátehetem magyarázatképpen, hogy: *nem veszi komolyan.*

A vadásznak ritkán van alkalma, hogy a papírcéltáblánál szokásos „beállítást” különféle „nyaktekergetésekkel” és megkiváncsító „pose-okkal” vadászat közben érvényre juttassa. Itt a fődolog nem a kimértségen, a lassúságon, hanem ellenkezőleg — a gyorsaságon és a pillanatnyi elhatározáson nyugszik. A leghíresebb mülövek, a megszokott céltárgyuktól eltérőleg, vadászaton soha semminemű eredményt sem tudtak felmutatni. Egy kitűnő céllövő háta mögött, ha valaki magát elköbögi, — akkor fuccs az egész

lövésnek! Így vagyunk céllövőinkkel a háboruban is. Sőt, hogy könnyebben megérthető legyen a dolog, így voltunk nemrégiben a Szemere-féle céllövő-versenyen is, ahol a legjobb és a napilapokból is jól ismert „mester-céllövők” maradtak ki a selejtező lövészetén, azon fiatal lövészekkel szemben, akiknek még csak alig „egy éves” lövészmultjuk volt a hátuk mögött. Kimaradtak, még pedig azért, mert nem volt náluk a nagypofájú, gyorsító hajszálirányzék stb.-vel ellátott tiroli instrument — hanem *katonafegyver*. Tehát az évtizedes gyakorlatok egy fabatkát sem értek!

Mostanában azonban mindenféle sport szemlátomást örvendetesen fellendülni kezd és így helyes mederbe terelődve, különféle versenyek megtartásával azokból helyes tanulságot is meritünk. Így meritettünk tanulságot a Szemere-féle első versenyekből is. Megtudtuk azt, hogy a katonafegyverrel való céllövészethez nem is konyitunk és sőgorék játszi könnyűséggel kaparintják el orrunk elől az értékesnél-értékesebb díjakat. Ekkor terelődött a figyelem az ok nélküli lövöldei puffogótésről a katonai fegyverekkel való gyakorlati céllövészetre. És itten — valljuk be őszintén, — dicséret és elismerés illeti az öregeket, ők is megértették és megismerték az utmutatást, siettek az ifjak segítségére, nemcsak anyagilag és erkölcsileg, hanem maguk is beálltak a küzdők közé és ezzel is tanubizonyságot tettek, hogy ami késik, az nem mulik!

Ifjaink figyelme most már a céllövészet felé terelődött, ennek gyakorlása nem rajtok mulik. Az illetékes körorok is, úgy látszik, megértették a kor szellemét.

Nem kell még nagyon dicsőkednünk, e téren még kezdők vagyunk, de hamarosan ott leszünk az elsők közt, ahová a magyar fajt a mindenféle sportra való rátermettsége predesztinálja is!

Az idei olympiai versenyeken a céllövészet távolságai „yardok”-ban vannak számítva. A mi katonai fegyvereink pedig tudvalevően méter távolságokra vannak beállítva. A köztölt 500, 600, 900, 1000 yardos távolságok tehát nem is felelnek meg a mi fegyvereink irányzékához mért távolságoknak és így ez a körülmény a sikeres verseny eredményét, úgy az előkészületnél, mint a résztvételnél lényegesen és hátrányosan befolyásolná. A MOB-nak nem áll módjában már ezeken a versenyszabályokon segíteni, de módjában van az esetleges versenyzőket a körülményekre figyelmeztetni. A céllövő-verseny bizottságának meg első kötelessége, hogy az olympiai versenytávolságoknak megfelelően berendezett gyakorlóteret bocsásson a versenyzők rendelkezésére, illetve azok gyakorlatozására. Ezek minemű nehézségekbe sem ütköznek, mivel úgy a budapesti polgári lövölde, valamint a szt.-lőrinczi Szemere-féle lövölde löállásai a távolságokra könnyen berendezhetők.

Amennyiben pedig az olympiai céllövő-versenyeken a szokásos hadseregi fegyverek használandók, az esetleges résztvevőket már előre is megnyugtathatom, hogy a mi katonai *Manlicher*-fegyvereink, a többi nemzetek katonai fegyvereihez hasonlítva, a legideálisabb *céllövő-fegyverek*.

Természetesen nem azokat a fegyvereket értem, amelyek az egyenruházati üzletek kirakataiban hevernek évek óta és a szabóinasok ápolására, gondozására bízva, pihennek „*Einjährig Freiwilliger Isidor Grünspann*” által az ok és célszerű harcászattól szerzett érdemek babéraján.

A jó lövő katonai fegyver kiválasztásához rendkívül nagy tudás, értelem és gyakorlat kívántatik. Mindazon fegyverek, amelyek hordása (a lövedék iránya) a megcélzandó ponttól eltérőleg *magasan, jobbra, balra vagy alacsonyan* esik, a céllövészetre teljesen alkalmatlanok. Mert a lövészek összes tudása abban kell hogy kimerüljön, miszerint a megcélzandó pontot a legnagyobb nyugodtsággal úgy vegye célba, hogy a fegyver elsütésének pillanatában a fegyver semminemű mozgásnak se legyen kitéve. Erre kell vigyázni, más, bárminemű számítás az eredményt hátrányosan befolyásolja. Ilyen egyenes hordású fegyvert kiválasztani csak

Amerikai rendszerű úri szabóság

Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám, I. em.

Kifogástalan szabású, legjobb minőségű angol és belföldi divatszövetekből készült télikabátot 33 forint és 43 forintért, csakis mérték és próba után adunk. **Adhatjuk,** mivel áruinkat készpénzben olcsóbban vásároljuk. **Adhatjuk,** mivel csakis készfizetés ellen szállítunk. **Adhatjuk,** mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva. **Adhatjuk,** mivel csakis szervezett, de elsőrendű munkásokkal dolgoztatunk.

ugy lehet, ha a lövészek részére maga a hadügyi vezetőség szolgáltató ki a megfelelő fegyvereket. Olyan a kilátás, hogy a hadvezetőség ezen kívánság elől el sem zárkózhattak.

Az olimpiai versenytávolságokra természetesen és magától értetődőleg a fegyverek ujonnan belövődők lennének.

Katonai fegyverrel való céllovést a teljesen kezdők igen könnyen elsajátítják; a már más fegyverrel gyakorolt lövők azonban minden tudásukat és ügyeiket arra kell hogy szenteljék, miszerint a fegyver *rahasznának nagy játékát* megszokva, az elhúzással járó fegyvermozgást elkerülhessék. — *Probatum est!*

Kő.

A londoni olimpiai céllovőversenyekre kiküldendő magyar lövészek helyzete.

Irta: szemerei Szemere László joghallgató.

A Nemzeti Sport 1907 február 16-iki számában vázlatosan közli a londoni olimpiai céllovőversenyek feltételeit, mely szerint minden versenyző a saját állambeli legénységi fegyverrel lő, 500, 600, 900 és 1000 yard nagyobb és 200, 300 yard kisebb távolságról. Ha ez így van, akkor a kiküldendő lövészeink igen nagy hátrányban lesznek az idegenekkel szemben, minthogy a 95-ös mintájú Mannlicher-fegyverrel lesznek kénytelenek versenyezni, már pedig a szent-lőrinci versenyek mindig bebizonyították a más állambeli kis öbnyagságu fegyverek alkalmasabb voltát a céllovészetre. Hogy ez miért van így, azt minden lövész tudja.

Az illetékes szakosztálynak idejekorán kérni kellene azt, hogy a magyar versenyzők is egy megfelelőbb, pl. a hollandi gyalogsági fegyvert használhassák.

Nagy hátrányuk továbbá a magyar versenyzőknek, hogy itthon minden verseny 300 méterről folyván le, más távolsághoz nincsenek szokva. Nagy, mondhatni meddő vállalkozás nagyobb távolságokra június elejéig begyakorolni magát a céllovőnek, a rendelkezésre álló idő ilyen vállalkozáshoz kevés.

Igy állván a dolog, nem várható, hogy a versenyzők helyezést kapjanak (a pisztolylovészet nincs kifejldve, hogy a revolverlovésről ne is szóljak!), hanem a kiküldöttekre a versenyzésen kívül más feladat is vár, ez a megfigyelés és tapasztalás, melyre egy ilyen verseny bő alkalmat szolgáltat. A látottakat rögzítsék meg a hazai lövész-ügy föllendítése érdekében. Jegyezzék fel a részletes eredményt, hogy más is megtudhassa, hogyan lőtt az, aki az elsőt, másodikat stb. nyerte az egyes számokban. Ezen az alapon aztán gyakorolhatják magukat egyesek az ezután jövő olimpiai versenyekre.

Még kell ragadni az alkalmat, hogy tanulhassunk az angoloktól s az illetékes köröknek nem szabad a költséget — amibe a lövészek kiküldése kerül — sajnálni, ellenben nagy körültekintéssel kiválasztani az illetőket s megadni nekik a módot a gyakorlatozásra is.

Mig utaltam azon sajnálatos körülményre is, hogy ilyen versenyre alkalmas lövészeink nincsenek, addig felhívom a magyar olimpiai bizottság céllovő-osztálya vezetőségének a figyelmét egy ismert lövészre, aki a magyar céllovő-egyletek mostohaságától minden külföldi versenyen osztrák színek alatt jelent meg. Bécsben lakik (gyógyszerész) és az ottani polgári lövész-egyletnek is tagja. Ternájdó Lajos aradi származású az illető lövész, úgy hiszem, tagja a budapesti lövész-egyesületnek is. A legutóbbi athéni olimpiai versenyeken is részt vett s negyedik—hetedik volt minden versenyszámban. A bécsiek minden versenyre leküldik, van is már két szekrényvel tiszteletdíja.

Személyesen is van szerencsém Ternájdó urat ismerni, tudom róla, hogy jó magyar érzelmű ember, aki szívességgel menne magyar, mint osztrák színek alatt.

CÉLLÖVÉSZET AZ EGYETEMEN. A Budapesti Egyetemi Athletikai Club által rendezendő céllovő tanfolyam iránt rendkívüli érdeklődés mutatkozik az egyetemi hallgatók között. Eddig is már több, mint 150 hallgató jelentkezett a részvételre. A vezetőség tervezete egyelőre az, hogy heti két órában elméleti kiképzést nyújt a Sándor fgl-utcai régi országház nagytermében, s ezt alkalmas helyen (valószínűleg a Ludovika-Akadémiában) később összeköti a gyutaslovészettel, illetve a rendszeres gyakorlattal, sztl-örinci lövöldéjében.

A tanfolyam azonnal kezdetét veszi, mihelyt a klub a honvédelmi minisztérium válaszát megkapja.

I. osztályú bajnokság:

FTC.—MTK. A Ferencvárosi Torna Clubnak a MAC.

3:3

Őszszel 2:1

felett aratott fényes győzelme után az egyetemes érdeklődés oda irányult, hogy milyen arányban fog a bajnokságban ez idő szerint a vezető helyet elfoglaló Magyar Testgyakorlók Körével végezni. A Millennárius pályán — a borus idő dacára — a mult vasárnap legalább 3500 ember jelent meg, hogy tanui legyenek az előreláthatólag kemény küzdelemnek. A két csapat erőkülönbségét nem fejezi ki hiven a 3:3 arányú eredménytelen eredmény. A védelemben *Domonkos* az MTK. javára billentette a mérleget, de ez már a fedezetsorokban a FTC. javára kiegyenlítődt. A zöld-fehérek csatársora azonban egy klasszissal volt jobb az ellenfél csatársoránál, mely utóbbiban egyedül *Károly* volt valamelyes gölkepes formában.

A játék nivója csak az első félidőben volt magas. A FTC. nagyobb ereje, tartalmasabb kombinációja és játékosainak egészséges helyezkedése révén mindjárt kitűnt s ez különösen az első félidőben érvényesülhetett. A szétnyult mezőben a zöld-fehérek jó kombinálással haladtak előre s két mesteri gölt is értek el. A szerencse azonban a MTK. mellé

Jelenet a FTC-MTK. bajnoki mérkőzésből.

szegődött s ez mindent kiegyenlített. A második félidőben a játék teljesen egyoldalú volt. A FTC. ráfeküdt ellenfelére és ez csak nagy ritkán tudott a ferencvárosiak vasszorításától kibujni, de egy ilyen alkalomkor mégis megszerzi *Károly* révén a vezető gölt s igazán kevés hiba volt, hogy a FTC. óriási fölénye dacára a mérkőzést nem veszítette el. A védekezés legtekélyesebb formáját mutatta be a MTK.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződötetett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club □ □ és több előkelő egyesület szállítója

a mérkőzés utolsó 30 percében, mikor *Domonkos* rosszulléte miatt elhagyta kapuját s azt *Biró* foglalta el. A kapu előtt helyet foglaló két hátvéd, három fedezet és két csatár végső kétségbeeséssel dolgozott az Oxford 0:1-es napra emlékeztető energiával s bár a kiegyenlített nem, de az ellenfél győzelmét meg tudták akadályozni. A MTK., bár az erősebb fajta tréning hatása meglátszik rajta, természetesen még nem érthette el a szokásos formáját. A jelek szerint az idei szezonban is a védelem lesz az erősebbik oldala, melyben már most is *Csüdör* a legjobb ember. A fedezetsorban *Biró* a védelem egyik erőssége lesz, miután most is régi szisztemája szerint majdnem állandóan a harmadik hátvéd szerepét töltötte be. Ez azonban a támadás rovására fog a jövőben is esni, amely pedig a csapat leggyöngébb része. A

Jelenet a FTC.—MTK. mérkőzésről.

jelen mérkőzésben elért három gólja nem adja a támadás erejének reális képét, mert abból kettő inkább véletlen szerencséből kifolyólag megítélt 11-esből esett.

A FTC. csapata mit sem veszített a MAC. elleni mérkőzésen mutatott kitünő formájából. A csatársor most is pompás munkát végzett. *Korody* játéka most is kitűnt s ha jövőben is labdaosztásra fekteti a fősúlyt, a ferencvárosi csatársor lesz az egyik leggólképesebb magyar támadás. Óriási fejlődött *Szeidler*, ki nyugodt, szép és fair játékkal a község rokonszenvét már teljesen megnyerte.

A két csapat a következőképpen állott fel:

FTC.: Fritz—Manglitz, Rumbold—Weinber, Bródy, Gorszky—Szeidler, Schlosser, Korody, Weisz, Rónay.

MTK.: Domonkos—Csüdör, Nagy—Biró, Kürschner, Sár—Weisz, Frontz, Szántó, Károly, Sebestyén.

A játék nagy tüzzel kezdődik. Az első percekben a közép hullámszik, majd a ferencvárosiak belső adogatással közlekednek a MTK. kapuja felé. Schlosser lövését azonban Csüdör biztosan küldi vissza a pálya közepébe, alkalmat adva csatársorának, hogy az ellenfél látogatását viszonozza. A 3-ik percben a FTC. gólkickjét *Bródy* fogja el, ez a szabadon álló *Korody*-nak rugja, ki éles szög alatt a baloldalnak adja előre a labdát. *Szeidler* kiszökik Nagy Ferenc mellett, a labdával lefut s kb. 30 m.-ről, mikor a kapus is centerezésre készül, gyönyörűen ívelt labdával a mérkőzés első gólját rugja. Ujrakezds után ismét a FTC. intéz Rónay révén támadást, azonban a döntő pillanatban Rónay centerezés helyett a labdát elbábrálja, mire ismét Csüdör lép közbe s a labdát elszedve, gyönyörűen rugással a mezőny jobb szélén álló Sebestyénnek küldi, ki Károlylyal a szokásos módon összejátszván, lefut s Manglitz pillanatnyi habozása folytán centerezésre jut. A helyzet azonban nem volt veszedelmes, mert a ferencvárosi védelem már elhelyezkedett. Sebestyén által centerezett labda magas ívben közeledik a kapu felé. Fritz kilép a kapuból, jó helyezkedéssel várja, mikor a FTC. híveinek remületére *Rumbold*, egy helyből, magasugrónak is becsületére való ugrással felugrik s a labdát kézzel lecsapja a penalti területen belül. A megítélt 11-es Károly védhetetlenül lövi s ezzel kiegyenlít az 5-ik percben. A FTC. most mutatja be igazi klasszisát. Törhetetlen energiával támad, azonban a MTK. kétségbeesetten véd s egy pár kritikus helyzetet szerencsésen old meg. A támadás azonban a 10-ik percben ismét sikerrel jár. A közepől *Korody* egymaga viszi le a labdát s kb. 30 m.-nyire az ellenfél kapujától, mind a két hátvédet magára szíván, a labdát szögben jobbra kiadja. Weisz pompás rös-sel tőr előre, Domonkos a kapu bal szegletébe áll, a jobb összekötő azonban éles lövéssel, arasznyi magasságban a földtől, a labdát a kapu jobb sarkába vágja s ezzel ismét a

vezetéshez juttatja csapatát. A játék tempója ezután kissé alább hagyott, a két csapat játékeréje egyformának mutatkozott, felváltva támadva, anélkül, hogy veszélyesebb helyzetek állottak volna elő. A játék menetét azonban igen gyakran minden alaposabb ok nélkül akasztotta meg a bíró sipja s a bíró egyes helyzeteket tévesen ítélte meg. Így például az első félidőben egy alkalommal Nagy Ferenc és Szeidler egyszerre futnak rá egy előre tolt labdára. Nagy valamivel hamarabb ér oda, de elbotlik s a labda oldalt gurul, melyvel *Szeidler* szabadon futhat tovább. A fenevárosiak csatárláncát egy sorban nyomul előre s előreláthatólag veszélyes helyzet készülődik. A bíró azonban lefújja a játékot s szabad rugást ad a MTK. javára, meglehetősen érthetetlenül. Az MTK. kiegyenlítő gólját ismét 11-es utján éri el. A FTC. kapuja előtt kavarodás van, egy lött labda *Manglitz* vállára esik s onnan felső karját érintve legurul. A szigorú bíró ismét 11-esít ítél, melyet *Károly* a kapuba vág, bár kis szerencsével *Biró* védhette volna. Félidő: 2:2.

A második félidőben a FTC. nagyobb állóképessége érvényesül s döntő fölénybe kerül. A MTK. védelme azonban bámulatos szívóssággal, sőt még nagyobb szerencsével dolgozik. Dacára a fölényes támadásnak, a védelem egy jól előre adott labdájával *Frontz* kiszökik, majd *Károlynak* átadván, ez egymagában átdriblizi magát a két hátvéd s a 17. percben 6 m.-ről gólt lő. Ez volt a MTK. támadásának az utolsó fellobbanása. Ezután teljesen a védelemre fekszik, még a csatárok is a kapu elé húzódnak, alig egy-kettő portyázik a pálya belsejében, labdára várván. A FTC. valószínű bombaáradatot küld az ellenkapura, de eredmény nélkül. A 20-ik percben a MTK. kapuja előtt nagy kavarodás támadt, miközben Nagy Ferenc hands-t vét. A bíró 11-esít ítél, melyet *Károly* próbál sikertelenül védeni; Weisz azonban védhetetlenül lövi. A játék képe továbbra is az előbbi marad. A FTC. kétségbeesett energiával támad, de balszerencsét, amely az egész mérkőzés folyamán kísérte, nem tudja legyőzni. Weisz a kavarodásban egy alkalommal, mikor már *Biró* állott a kapuban, gyönyörűen suttol; a labda szerencsésen kikerül a ellenfél tömegét s már biztos gólnak látszik, mikor partnerének, *Korody*-nak hátába ütközik, ki valahogy a kapu előtt ragadt, s onnan visszapattan. Majd egymásután három fejkick megy a kapura. Először a felső lécről, majd az oldallécről pattan vissza, majd pedig a kaputól 2 m.-nyire álló Rónay fejébujjáról ismét a felső lécs szegletébe ütközik, de a gólvonalat sehogys sem tudja áthaladni. A kornerek egymásután multak el hatástalanul s több eredményt egyik fél sem tudott elérni. Bíró: *Fehéry Ákos* (BTC.).

Törekvés—Föv.TC. A hölgy-utcai pályán találkozott a 4:2 két csapat, mely az első percekben teljesen egyenrangúnak látszott.

Azonban néhány perc múlva *Nemetz* (Föv. TC.) lábrándulást szenved, úgy hogy kénytelen a mezőnyt elhagyni. A nagy tüzzel és ambícióval játszó Törekvés határozott fölénybe kerül 10 emberrel játszó ellenfelével szemben és a nyolcadik percben már gólt ér el, melyet nemsokára szabadrugásból újabb gól követ. Változatos támadások után Törekvés kornerből harmadik gólját éri el. *Roóz I.* és *Roóz II.* eredménytelen leheronásai után végre a félidő végén Föv. TC. is gólt rug. Félidő: 3:1.

A második félidőben *Szednicsek* hibájából Föv. TC. büntető-rugáshoz jut, melyet *Roóz I.* góllá értékesít. Ezután Törekvés veszi át a támadó szerepét és Takács felőra multán ismét gólt rug. Bíró: Havas Lajos (BAK.).

Szövetségi díj.

MAGYAR TESTGYAKORLÓK KÖRE II. győz 2:1 arányban a Ferencvárosi Torna-Club II. ellen. Félidő 2:0 MTK. javára. Az első félidőben a Testgyakorlók voltak fölényben, ügyesen használva ki offenzívájukat; a második negyvenöt percben FTC. állandóan támadott, azonban MTK. jól védte gólját és csak egy gólt kapott vissza. Bíró Bakó Gyula (MAC.)

FÖVÁROSI TC. és Törekvés SE. második csapatai kétszer harminc perces barátságos mérkőzést játszottak, amely 1:0 eredménnyel a Törekvés Sport-Egylet II. javára végződött. Bíró Friedmann Hugó (Fövárosi TC.)

Ezüstlabda mérkőzés.

MAC.—33 FC. Egy minden mozzanataiban fair és érdekes mérkőzésnek volt tanuja azon szépságú közönség, mely a Margit-szigeten nézte végig a Magyar Athletikai Klub és „33” Football Club mérkőzését. A „33”-asokról keringő jó hírek va-

lőknak bizonyultak, mert szívós és elszánt védelme, élén Gilly és Bosnyákovits-al ugyancsak kemény munkát adott az atléták jó formában játszó legénységének. Egyedül talán a halvesor szorult még javulásra s ha ez is bekövetkezik, úgy a csapat a legszebb reményekkel nézhet tavalyi mérkőzéseire.

Az atléták a múlt vasárnapi játéknál sokkal ész-
szűbb és tartalmasabb játékot produkáltak, amit részben a csapatban történt egynemű előnyös változásnak tudhatunk be. A kapus ujjalag beigazolta a hozzá fűzött reményeket higgadt játékaival. Kelemen II.-ről, az új hátrvédőről, most még végleges ítéletet mondanunk korai volna, de labdafogása és helyezkedése után ítélve, kellő tréninggel rövid időn belül teljesen meg fogja ütni a csapat klasszsisát. A halvesor most már jobban működtött, mint a ferencvárosiak ellen. Különösen Hildebrand centerhalf labdaosztásai keltettek méltó elismerést. A csatársor is megerősödött Feketével, ki máris elsőrangú jobbszélsőnek bizonyult.

A két csapat következőképpen állott fel:

„33-FC.: Gilly—Stana, Bosnyákovits—Hirsch, Kiss, Rzehák—Forstinger, Koch, Vanicsek, Weisz, Székány II.

MAC.: Buday—Oláh, Kelemen II.—Major II., Hildebrand, Medgyessy—Fekete, Krempels, Kelemen I., Vangel, Borbás.

A mérkőzést a 33-asok támadása vezeti be, mely javukra kornert eredményez. Ezután azonban már Gillyt foglalkoztatja az athléták csatársora. Ismét a 33-asok támadnak, de Forstinger hibás centerét Buday a kék-sárgák csatársorához juttatja, kik felnyomulnak, de Vangel lövése célú téveszt. A MAC. egy újabb támadása kornert hoz javukra, mit azonban a jól helyezkedő Gilly ököllal igen ügyesen menti. A játék erősen hullámláz, Borbáshez kerül a labda, ki Vangeltól támogatva, keresztül tör a ellenfél védelmét s erős centerét a befutó Fekete gyönyörű lövéssel védelhetlenül a gólbá lövi a 14-ik percben. A 33-asok nem esüggednek. Erős támadást intéznek, de a kék-sárgák védelme kifogástalanul dolgozik. Újjalag az athléták lépnek fel támadólag, de középsatáiraik a hibák egész sorozatát követik el. Majd a 33-asok közelítik meg igen szép összjátékkal az atléták kapuját, de gyöngye lövésük Buday könnyű zsákmánya lesz. Az ezt követő percekben alkalom nyílik Gilly egy pár szép védésében gyönyörködni. A 33-asok végre újra kiszabadulva, támadásba fognak, de leszereltetvén, a labda Borbáshez kerül, ki lefut, hátrafelé centeréz: Vangel lö, a labda a kapufára megy, homann visszapatatva, Krempels a gólbá helyezi. (42. p.) Újrakezdés után Hildebrand éles lövését Gilly csak rávetéssel tudja védeni. A félidő a 33-asok veszélytelen támadásával végződik.

A második félidő ismét erős tempóban kezdődik, de mindkét csapat védelme jól teljesíti feladatát. A MAC. kornert ér el, de Gilly ment. Borbás és Fekete néhány centerét részben Kelemen I. és részben belső társai hibázzák el. A 33-asok is fel-fel nyomulnak, de támadásaik megtörnek a jól helyezkedő athléták védelmén. A MAC. egy újabb eredménytelen kornert hoz. Az ismételt támadásnál Krempels szép lövését az utolsó pillanatban igen ügyesen menti Gilly. Ide-oda hullámláz a játék és már-már eredménytelennek látszik a félidő, midőn Vangel egy half-jától előreadott labdával kiszökik s a játék utolsó percében, 25 méterről egy sarokba helyezett éles lövéssel 3-ra szorítja az atléták góljának számát. Bíró: Vámos S. (Föv. TC.) volt.

UTE.—MAFC A soroksári uti pályán találkozott a két
3:0 csapat, hogy az Ezüst-Labdáért az osztályozó mérkőzést lejátszák. A pálya, a melyen különösen a kapuk előtt óriási víztócsák állottak, nem volt alkalmas arra, hogy magasabb nivóju játékokat mutassanak be. A két csapat még tréningje legelején jár s egyik sem állott ki teljes csapattal. A MAFC.-nál a védelem, az UTE.-nél a támadás volt erősebb. A játék elején az UTE. 11-eshez jut, melyből Vrandák a vezető gólt szerzi meg csapatának. Egyébiránt a két csapat az első félidőben teljesen egyenrangúnak mutatkozott. A második félidőben a MAFC. kerül erős fölénybe, de a csatársor gyöngye játéka és Kazár pompás védése miatt gólt elérni nem tud. A 20-ik percben az UTE. ellentámadásba megy át s sikerül Herskovits révén a második, majd a játék vége felé egy kapu előtti kavardásból Szabó révén a harmadik gólt elérnie. Bíró: Horváth Ferenc (FTC.).

Barátságos mérkőzések.

MAC. II.—33FC. II. 2:2. A két csapat kétszer 30 perces félidőben 2:2 eldöntetlenül végzett. A „33-asoknál” meg-lépően jól dolgozott a kapus. A MAC. csapata igen szép ösz-játékokat mutatott, de sokkal eredményesebb lett volna játéku-k, ha a csatársor agyon nem kombinál mindent a gól előtt. Bíró Vadász D. (Sp. K.) volt.

BTC: KÖB. TE. 8:0. A kobányai Indóház-utcai pályán folyt le a két csapat barátságos mérkőzése, melyet a BTC. könnyen nyert.

A kerületi labdarugó bajnokságok.

Abban a nagy szaktudásra és alapos körültekintésre valló cikksorozatban, amely az elmúlt év labdarugó sportjáról számolt be a N. Sp. hasábjain, sok életrevaló eszme megpen-dítését olvashattuk. Különös figyelmet érdemelnek ezek köz-ül azok a megszívlelendő sorok, amelyek a vidéki labdarugó-ról szóltak. A labdarugásnak mindezideig csak a főváros-ban volt erős gyökere. A vidéken — egy-két dicséretre méltó kivétellel — csak szórványosan és rendszertelenül kultivál-ták úgy-hogy a football-sportot. Az 1907. esztendő utjelző lesz a vidék labdarugó sportjának történetében. A MLSz. támoga-tása és a vidék ügybuzgósága folytán sikerült két kerület szervezése, amelyet nyomon követett egy harmadik és ma már ott tartunk, hogy a negyedik, az erdélyi kerület megalu-kulása csak a közeli napok kérdése. Az örvendetes fejlődés tehát szembeötlő. A négy kerületi bajnokság a vidék meghö-dítását jelenti és a legalkalmasabb eszköze a sportszeme ter-jesztésének, amelyre nálunk a vidéken még oly nagy szük-ség van.

Akinek csak egy kissé is volt alkalma a vidéki sportélet kulisszái közé betekinteni, az jól meg tudja érteni a kerületi bajnokságok nagy horderejét és kiváló fontosságát, de egy-uttal tisztában lehet azzal is, hogy a vidékre az eddiginél is jóval nagyobb gondot kell fordítani és minden lehető eszközt rendelkezésre kell bocsátani, hogy bántó ellentétek, személyes torzsalkodások, kicsinyes rivalizmus a sportszempontból oly nagy fontosságu fejlődést ne hátráltathassák.

Ezek előrebocsátása után rámutatok arra, hogy az em-lített nagyérdékességű cikksorozatnak melyik passzusát tar-tom különösen figyelemre méltónak. Azt, amelyik a kerületi szervezet decentralizációjáról szól. A MLSz. először maga is e mellett foglalt állást, majd érthetetlen okokból a minden-ható középponti kormányzást valósitotta meg. Tapasztalatok bizonyítják a centralizáció csődjét. Nem hozakodom elő pél-dákkal, mert ezek inkább csak egyes egyletek sérelmei, de abból a körülményből, hogy az „ártatlan, a jó” vidék is több-rendbeli panaszszal és felebbezéssel szerepelt a MLSz. igaz-gató-tanácsa előtt és hogy ezeknek elintézése után az ellen-tétek még jobban kiélesedtek, világosan láthatjuk a centra-liztikus igazgatás hátrányait. És hogy ez így van, azért ko-rántsem a MLSz. vezetőségét okoljuk, hiszen részükről min-dig a legnagyobb jóakarattal és pártatlanságra való törekvést tapasztalhattuk, hanem ezt tisztán a közvetlen információ nehézsége és csaknem teljes hiánya, valamint a speciális helyi viszonyok ismeretének nélkülözése idézte elő.

Szilárd meggyőződésünk, hogy a kerületi bajnokságok teljesen sírán folytak volna le, ha a MLSz. megmarad az eredeti tervezet mellett és a kerületek ügyeit külön intéző-bizottságok bonyolították volna le. Fel kell állítani a kerületi intéző bizottságokat, ha azt akarjuk, hogy a vidék labdaru-gása minden fennakadás nélkül haladjon azon a biztató uton, amelyet megkezdett és amelyen haladva nemcsak a labdaru-gás, hanem kellő fokozattal minden egyes sportág a legszebb érvényesítésre talál az egész országban.

A MLSz.-nek nem lehet idegenkednie ettől a gondolattól, amelynek egyedüli üdvöztető voltát példa is bizonyítja. Láthatjuk a MASz. vidéki kerületeit. Ezek is a múlt év fo-lyamán alakultak, még pedig a decentralizáció alapján. És mi történt? Meggyőződhetünk arról, hogy a MASz.-nek ko-rántsem lehet oka megbánni ezt az újítást, mert ebből csak jó

Róser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.

- I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
- II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
- IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

fakadt: a vidéki sportélet meg erősítése és önállósítása. A MASz. intézkedése teljesen bevált, utmutató példáját kövesse tehát a MLSz. is! Nemcsak új köröket nyer meg ezáltal a szövetségi adminisztrációnak, hanem megkönnyíti és közvetlenné teszi az érintkezést a kerületi érdekeltségekkel.

A MLSz. új alapszabálytervezetében nyomát láttuk az erre irányuló törekvésnek. Nem tudjuk, hogy mikor veszi ezt tárgyalás alá a szövetség, de a vidék jól felfogott érdekét hangsúlyoztatjuk akkor, mikor a kerületi intéző-bizottságok *mielőbbi* megalakítása mellett emeljük fel szavunkat. A MLSz. intéző-bizottsága már kiírta a kerületi bajnokságok tavaszi fordulóit, az idő tehát sürget!

Szepessy Miksa

a Kassai Akadémiák S. E. titkára.

Ifjúsági Labdarugás.

HIVATALOS. Az ILSz. f. hó 18-án tartott intéző-bizottsági üléséből: Március 1-én kezdődnek a bajnoki mérkőzések, amidőn a Szövetség minden csapatát jóindulatulag figyelmezteti, hogy fair modorban játszanak és a megkívántató fegyelem honoljon a csapatokban. Gelb Sándor f. hó 25-ére megidézettik. Különböző nyilvános egyetemenk harminc játékos kiadatott. A Rákos-Szt. Mihály és a Kőbányai SpC. felszólítanak tartozásaik kiegyenlítésére. Egyébként az összes egyesületek bajnoki mérkőzésben csak az esetben vehetnek részt, ha tartozásuk nincs. Ulásnaptár: f. hó 25-én, 27. és 29-én intéző-bizottsági ülések.

Intéző-bizottság.

MÉRKÖZÉSEK. Ferencvárosi Sport-Club—Kőbányai Sport-Club 3:1. (Féldő 3:0). A második féldőben szép és változatos játék után éri el egyetlen gólját. A győztes csapatban kivált Laczkovits háttér, ki hosszú idő után először szerepelt. Fair játékért elismerést érdemel. A csatársorban Neubrun tünt ki észszerű játékával. A KSC-ban Burian kapus igen ügyesen védte kapuját. A csatársorban jó játékot produkált Szantner center-csatár.

HIREK. Az Ifjúsági Labdarugók Szövetsége öt éves jubileumi ünnepélye a mai napon tartott meg fényes sikerrel.

Hírek.

OSZTRÁK EREDMÉNYEK. (Saját tudósítónktól). Két hónapi szünet után a tavaszi football-idény itt is megkezdődött. A vasárnapi mérkőzések közül egyedül a Wiener Sport-Club és Rudolphshügel közötti match emelendő ki, amely szép küzdelem után az utóbbi csapat 1:0 arányú győzelmével végződött, dacára, hogy mindvégig a WSC. bizonyult a jobb csapatnak. Hibát követett el a WSC. annyiban, hogy Krojer háttérét közép-csatárnak állította ki, aki ezen pozícióban lassunk bizonyult. Kornerarány 13:2 a WSC. javára. Bíró Hoselitz E. A második csapatok mérkőzését a WSC. 1:0 arányban nyerte meg. Bíró: Komar. A Cricketterek kombinált csapata 3:0 arányban győzött a másodosztályú Raveenna fölött. A Cricketterek mindvégig fölényben voltak.

PRÁGAI MÉRKÖZÉSEK. DFC.—METEOR 8:0 (féldő 3:0). Slavia—Vinhady 6:1. Kosek 5 gólt lőtt.

NÉMET EREDMÉNYEK. A szövetségi bajnokságok mult vasárnap szüneteltek, hogy a „Berlin Serlegéert” folyó elődöntőket befejezhessék. Az utolsó, dec. 15-én lejátszott forduló után négy csapat maradt állva: Viktoria (Borussia ellen győzött 13:0), Berliner Ballspiel C. (Britannia ellen 3:1), Union (Hertha ellen 1:0) és a Germania (Preussen ellen 3:2). — Vasárnap folytak le egyrészt a Viktoria és Germania, másrészt az Union és Berliner BC. közötti elődöntő mérkőzések. Az első a Viktoria nyerte óriási fölényrel 7:2 (féldő 2:0) arányban. Azonban a győzelem nem végérvényes, mert a bíró olyan szabálytalanságot követett el, mely több, mint valószínű, hogy a mérkőzés megsemmisítését vonja maga után. A másik mérkőzésben az Union győzött 2:0 (féldő 2:0) arányban. Az Union 9 emberrel kezdett és csak a második féldőben állott be a tizenegyedik ember. Azonban a BBC. minden várakozáson messze alul maradó játékot produkált, s így az Union csonka csapata Poetsch és Bock révén 2 gólt ért el.

Alábbi táblázatunk a Berliner Verband bajnokságának állását mutatja:

	Játszott	Nyert	Eldön- tellen	Vesztett	Adott gólt	Kapott gólt	Pontok száma
Viktoria	11	9	—	2	47	16	18
BBC.	9	6	1	2	28	25	13
Hertha	10	5	1	4	31	29	11
Union	9	5	—	4	20	18	10
Britannia	10	5	—	5	27	15	10
Germania	10	3	2	5	14	29	8
Preußen	9	3	1	5	28	26	7
Stern	10	—	1	9	21	58	1

FOOTBALL-BOTRÁNYOK BELGIUMBAN. A különben bár nagy arányban, de rendes mederben folyó belga footballéletet most egyszerre két nagyszabású football-botrány verte fel. Két héttel ezelőtt mérkőzött, a bajnokságban vezető Racing Club, a 2-ik helyen álló Union St. Gilloise ellen a Leopold Club pályáján. A mérkőzés a közönség féktelen terrorizmusa következtében teljesen elfajult s a nézők izzó hangulata, melynek sorában az Union közönsége volt többségben, az Union játékosaira is átragadt s vad dühvel támadtak náluknál erősebb ellenfelükre. A Racing Club csapata teljesen legázolva és összetörve hagyta el a csatateret, s dacára, hogy a mérkőzést 2:1 arányban elvesztették, a közönség nekiesett s amit nemes ellenfelük esetleg épen hagyott rajtuk, azt alaposan kikezdték, úgy, hogy a Racing emberei csak alapos verés után tudtak megszabadulni. Azonban az Union Belge des Sociétés de Sports Athlétique, mely Belgiumban a football sport felett a fenhalóságot gyakorolja, nem vette tréfára az esetet és teljes erejével rácsapott a bűnösökre. A mérkőzés eredményét megsemmisítette s Racing Club javára ítélte. Az Union St. G-t 250 fr. bírsággal sújtotta és az egyet pályáját egy óra bezáratta. Az egyet alelnökét 50 fr. bírsággal sújtotta és a szövetség kebeléből 6 óra kizárta. A vétkes játékosokat 3 óra felfüggesztette.

Ezzel a fenti esettel majdnem teljesen megegyező botrány történt a bajnokság 2-ik helyén álló FC. Brugeois és az Antwerpen FC. mérkőzésén, melyen az előbbi nyert 2:1 arányban. Az Antwerpen játékosait a publikum megrohanta, de nagy részüknek valóságos közápor kísérete mellett sikerült kisebb-nagyobb sérülésekkel automobilon megmenekülni. Négy azonban ott ragadt s ezeket a felbőszült nép majdnem agyonütötte. A belga szövetség itt is kérérlhetetlen energiával lépett közbe s az előbbinél még súlyosabban büntette a vétkes FC. Brugeois.

Hogy miért van e nagy szenvedély, meglehetősen érthetően, mert, mint az alábbi táblázatból kitűnik, a Racing Clubnak behozhatlan előnye van a bajnokságban.

	Játszott	Nyert	Eldön- tellen	Vesztett	Adott gólt	Kapott gólt	Pontok száma
Racing Club	16	15	0	1	63	12	31
FC. Brugeois	16	11	3	2	59	24	26
Union St. Gilloise	15	12	3	0	56	13	24
Antwerp. FC.	16	8	6	2	29	40	18
Beerschot AC.	16	8	7	1	36	41	17
Daring Club	15	8	7	0	48	27	16
FC. Liègeois	16	3	11	2	25	52	9
SC. Courtraisien	16	3	11	2	27	63	8
Leopold Club	17	2	12	3	24	69	7
CS. Brugeois	16	2	12	2	21	43	6

ANGLIA—IRORSZÁG 3:1. A két ország reprezentatív csapatai a mult szombaton találkoztak Belfast-ben. 17 év óta, mióta a rep. csapatok mérkőznek, Irország most állította ki legjobb csapatát, de bár a féldő 1:1 volt, győzni nem tudott. A 27 mérkőzés közül Anglia 25-öt megnyert, 2 eldöntetlen volt. Gólarány 137:16 Anglia javára. A csapatok:

Anglia: Maskrey (Derby County)—Crompton* (Blackburn R.), Pennington* (West. Bromwich A.)—Warren* (Derby C.), Wedlock* (Bristol City), R. H. Lintott (Q. P. Rangers)—Rutherford* (Newcastle U.), V. I. Woodward* (Tottenham H.), Hilsdon* (Chelsea), Windridge (Chelsea), Wall* (Manchester U.).

Irország: Scott* (Everton)—Mc. Cartney* (Belfast), Craig (Glasgow R.)—Harris* (Shelbourne), Connor* (Belfast), Mc. Clure* (Cliftonville)—Blair* (Belfast), Hannon (Bohemians), Mercer (Linfield), Burnison (Distillery), Young* (Linfield).

A csillaggal jelöltek régi nemzetközi játékosok.

EDELSTEIN KÁROLY bookmaker * TELEFON 83—02. *

Budapest. VIII. ker., Rákóczi-út 19, Mátyás-udvar, Szentkirályi-utca sarok. * Wien, I., Adlergasse 6.

OXFORD—CAMBRIDGE 4:1. Február 15-én találkozott immár 35-ödször a két egyetem csapata. Az idei mérkőzés rendkívül szeles és esős időben folyt le a Queen's Club pályán. Oxford, mint favorit indult s különösen halvesorával tűnt ki, melyvel óriási fölényt biztosított magának. Az első félidőben Oxford játszik nagy szellel háta mögött s 3:0 arányba vezet. Cambridge a második félidőben sem tudott még a szél segítségével sem jelentősebb fölénybe jutni, sőt a második félidő első gólját Oxford rugja, 4:0 arányban vezetvén. Cambridge egyetlen gólját a félidő közepe táján érte el. Oxford mostani győzelmével a győzelmek száma mindkét egyetemen kiegészült, 17—17 győzelemmel és egy eldöntetlennel. Oxford győzött az utolsó 14 mérkőzés közül 10-szer. A gólkordot Cambridge tartja 5:0 arányu győzelmével. Oxford mostani 4:1 arányu győzele a legnagyobb, amelyet Cambridge ellen ért, habár hasonló arányt 1876-ban már egyszer elért. A 35 mérkőzés gólaránya 62:50 Cambridge javára. A két csapat így állott fel:

Oxford: Appleton*—Day, Braddell—Foster*, Hunt*, Wright*—Clarke, Berry, Lacon*, Jordan, Maples.

Cambridge: Whale—Thewr*, Mugiston*—Woodruff, Farnfield, Hermann—Edwards, Brisley, Yates*, Cutter, Jones.

A csillaggal jelölték már tavaly is játszottak az egyetemek representatív csapataiban.

A FTC. 1908. tavaszi mérkőzései.

Márc. 1. „Törekvés” SE., bajnoki, kőbányai; márc. 8. I. Vienna FC. (Bécs), klubközi, millenáris; márc. 15. Wiener Athl. C. (Bécs), klubközi, Bécs; márc. 22. Fővárosi TC., bajnoki, soroksári-uti; márc. 25. Magyar Athl. Club, Corinthian, ?; márc. 29. Budapesti Athl. Klub, bajnoki, soroksári-uti; ápr. 5. MLSz., Budapest; ápr. 11. Deutscher FC. (Prága), klubközi, millenáris; ápr. 12. Szegei Athl. Club (II. csapat), Szegei; ápr. 19—20. BTC.—MAC.—MTK., húsvéti kupa, millenáris; ápr. 25. Angol amatőrök, millenáris; ápr. 26. (UTE.—MAFC.) győztes Ezüst labdaosztályozó, ?; máj. 3. MLSz. Bécs; május 3. Győri „Egyetértés” (II. csapat), Győr; máj. 10. Ujpesti TE., bajnoki, soroksári-uti; máj. 17. Budapesti Torna-Club, bajnoki, millenáris; máj. 24. Wiener SC. (Bécs), klubközi, millenáris; máj. 28. Typographia SC., bajnoki, soroksári-uti, máj. 31. SC. „Rapid” (Bécs), klubközi, Bécs; június 7. Ezüstlabda, előmérkőzés, Margitsziget; június 14. Ezüstlabda, döntő mérkőzés, Margitsziget.

VASÁRNAPI MÉRKŐZÉSEK. Az első osztályi bajnoki mérkőzések közül a MAC.—BTC. találkozása a legfontosabb. A mérkőzés teljesen nyílt. Millenáris pálya.

Typ. SC.—BAK. (Amerikai-uti pálya.) E mérkőzésben a BAK-nak van nagyobb esélye.

UTE.—Föv. TC. (Népszigeti pálya.)

Törekvés SC.—FTC. (Kőbánya.)

A MAC. csapatversenye.

Ismét egy újítás vívósportunk terén, amelyhez a legfényesebb siker reménye fűződik. Vívósportunk vezéreinek az egységes és céltudatos vezetésen kívül, elsősorban azt köszönhetjük, hogy pompás eszméikkel mindig nagyobb és nagyobb érdeklődést tudnak kelteni. Néhány eszme egészen új és eredeti volt, mint aminő a kizárásos verseny, a hendi-kep; néhány, mint aminő a csapatverseny is a külföld talajból szerencsés kézzel átültetett.

A kizárásos- és hendi-kep-versenyek arra szolgáltak, hogy a fiatalabb és gyengébb vívónemzedéket jutassák szóhoz, olyan kluboknak is módot adjanak színeiknek a vívóporondon való szerepeltetésére, amelyek teljesen céltalanul és tethetetlenül állanak ki a legjobbak versenyén. A hendi-kep és kizárásos versenyek nyomában nemesak vívógárdánk emelkedett ötszörösére, de egész sereg új egyet kezdte

meg a vívóversenyeken való szereplést. Mikor így nemesak egy-két, de számos egyetünk rendelkezik tekintélyes és előkelő vívógárdával, igazán elérkezett az ideje, hogy most már ne csak az egyének, hanem az egyetemek is mérkőzzenek.

Külföldön a mérkőzések és versenyek egyik legkedveltebb módja a csapatverseny. A nagy világversenyeken ez a nemzetek erőpróbája. A francia—belga, francia—olasz, magyar—magyar versenyek e rendszer szerint folynak le. Az interklub és intersalles-mérkőzések például Franciaországban mindig nagyobb érdeklődést keltenek, mint az egyéni versenyek. Az egyén lehet indiszonált, rossz formában, közbejártszhat a vétlen, de a csapatversenyeken az esélyek kiegyenlítődnek és az eredmény mindig igazságosabb.

A magyar sportkörök rendkívüli rokonszenvvel fogadták az új versenyrendszert. Pedig a megrendezésnek nagy akadályja volt az, hogy ez időszereint a MAC. első csapata a papírforma szerint verhetetlen. A helyes sportszelleme és harevágysa vall, hogy ennek dacára minden számottevő vívóegylet teljes erővel sikra száll.

A MAC. első csapata: Krenesey (kapitány), Békessy, Mészáros, Szántay a legjobb négyes csapat, amelyet egyáltalán ki lehet állítani. A MAC. még három egyenrangú erővel rendelkezik Nagy Béla dr., Halász Gyula és Tóth Péter személyében. A klub vezetősége azonban úgy rendelkezett, hogy Nagy Béla dr. a zsüri elnöke tisztét töltsse be, Halász Gyula pedig ugyancsak a versenybírószágban vegyen részt. Tóth a B) csapat élére állott, melynek tagjai Gerde Oszkár a főiskolai bajnok, Lichtenekert András a múlt évi pécsi verseny hőse Pajzs Pál, a fiatal gárda egyik legerősebb versenyzője. A MAC. e csapatával is bele akar a küzdelembe szólni. A másik két csapat csupán a klub számbeli erejét jellemzi.

A Fővárosi Vívó-Klub első csapatában Földes, Lehner, Stiller és Agait állítja sikra. Művészi módon forgatja a kardot mind a négy. Földes a legelső sorába tartozik, ő a legfélelmetesebb ellenfél, Lehner csak nemrég tért vissza a fővárosba, de esodagyorsan visszanyerte formáját, kitűnő Stiller és Agai is. A második csapata is feltűnő erős.

A Nemzeti Vívó-Klub Werkner, Garait, Gondát és Grünwaldot állította az első csapatába. Kiváló csapat. Werkner egyike legerősebb versenyzőinknek. Erős támadó, kitűnően véd, most formája tetőpontján van. Garai Pécssett és Kolozsvárott megmutatta, hogy a legerősebbeknek is méltó ellenfele. Gondát, mint minden ésszel dolgozó balkezes vívó, igen veszedelmes. Grünwald pedig megfelelően egészíti ki az ensembelt.

A Vén fiúk Benyovits Lajos dr.-t, Heller Ágostont, Nagy Valér dr.-t és Rácz Jenő dr.-t állították a csapatba, Heinrich Aladár pedig a tartalékba tette önmagát. Nyílt titok azonban, hogy Rácz Jenő dr. keze egy sebesülés folytán nines rendben és Heinrich Aladár maga vezeti csapatát, melyet oly lelkesen toborzott össze. Rendkívül érdekes lesz Benyovits Lajos dr.-nak debütje, akit egykori fényes vívómesteri pályája után — második volt az 1895. évi mesteri versenyen — a MASz. 2 év előtt amatőrré nyilvánított.

Az őbudai csapat Kuglert kivéve új erőkből áll, nagy érdeklődéssel nézünk szereplése elé.

A KEAC. csapatába Vértés, Beczner, Posta és Asztalos indulnak. Kár, hogy a két Repeczky hiányzik. Bár így is igen erős lesz e csapat.

A magánvívótermek közül csak Santellié nevezett. Csapata komoly és erős. Tagjai Bakos Géza, Halász Tibor, Kaas Albert báró, Csáky Béla gróf. Tartalék: Vágó Pál és Sierban Iván.

A nevezések egyébként a következők:

MAC. I. csapat: Krenesey (kap.), Békessy, Mészáros, Szántay.

II. csapat: Tóth (kap.), Gerde, Lichtenekert, Pajzs.

III. csapat: Bányász (kap.), Hackel, Bieker, Rády.

IV. csapat: Koczky (kap.), Krämer, Fáy, Kelemen. Tartalék: Nagy, Halász, Földváry, Csorna, Faragó, Blankenstein, Eszláry, Lipsey.

Nemzeti VC. I. csapat: Werkner Lajos (kap.), Garay, Gondát, Grünwald.

LOVAS GYULA vívóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

*** Leiklismeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek. ***
Ez évben megnagyobbítva
*** Kard-, vítör- és ökölvívás, tornázás. ***

II. csapat: Poór (kap.), Karossa, Trinchieri, Strausz. **Tartalék:** Merse, Jacsó, Stéger.

A Vén fiúk csapata: dr. Benyovits Lajos (kap.), dr. Rácz Jenő, Heller Ágost, Nagy Valér. **Tartalék:** Heinrich Aladár, Reiszig Ede.

OTE. csapata: Kugler Sándor (kap.), Lill Erich, Szende Sándor, Barlay Oszkár. **Tartalék:** Csányi és Török.

A KEAC. csapata: Vértés Béla, Beczner József, Posta Sándor, Asztalos Andor.

FVC. I. csapata: Sötér Gyula (kap.), Lehner Artur, Földes Dezső, Ágai Gyula. **II. csapata:** Stiller Mihály (kap.), Szende, Sacher, Jellinek.

A sorsolás eredménye a következő lett:

Az egész verseny a MAC. vívótermében (Nemzeti Lovardá) Eszterházy-u. 36. tartatik meg.

Csütörtökön este 6 órakor:

NVC. B) csapata—MAC. D) csapata.
Santelli csapata—OTE. csapata.

Pénteken este ½6 órakor:

MAC. A) csapata—MAC. C) csapata.
MAC. B) csapata—FVC. A) csapata.
NVC. A) csapata—FVC. B) csapata.

Szombaton este ½6 órakor:

KEAC. csapata—Vén fiúk csapata.

A 9—10. számú összeállítás győztese — a 7—8. győztesével.

A 3—4. számú összeállítás győztese — az 5—6. győztesével.

Vasárnap délelőtt 9 órakor:

Elődöntő.

Vasárnap este 6 órakor:

Döntő küzdelem.

Utána küzdelem a második helyért.

A versenyre külön meghívót nem bocsájtanak ki. Mindenkit szívesen látnak. A verseny egész tartamára érvényes kötelező programok 2 koronáért kaphatók.

KIRCHHOFFER MEGVERTE COLOMBETTIT. Az Armes de Combat legutolsó nagy estélyének szenzációja az volt, hogy Kirchhoffer egy párbajtőr asszaltban megverte Colombettit. Annál érdekesebb ez az esemény, mert Kirchhoffer főként a tör világraszóló művésze, míg Colombetti ez idő szerint a legjobb olasz párbajtőrvívó hírében áll. A mérkőzés igen szép volt. A két vívó alakja teljesen ellentétes. Colombetti herkulesi alakú, Kirchhoffer pedig alig ér válláig. Termete kisebb voltát Kirchhoffer ismételen kihasználta arra, hogy ellenfele szurásait vállá felett futtatta el. Többnyire Colombetti támadott, de Kirchhoffer mesésen védett. Végeredmény 13 adott tuss 8 kapott ellen, Kirchhoffer javára.

HEINRICH ALADÁR ÜNNEPLÉSE. A Vén fiúk által Heinrich Aladár tiszteletére rendezett vívóestély egyike volt a szezon legfényesebb vívóünnepélyeinek. Jóformán valamennyi vívóklub és számos vívóterem képviseltette magát elnökségével és vívóival. Az estély minden póztól menten, a fesztelenség jegyében folyt le. Mindenki azzal vívott, akivel kedve tartotta. Egyszerre 10—15 pár is vívott a tágas termekben. A vívásban résztvettek: A MAC.-ból: dr. Nagy Béla, dr. Nagy Valér, Hackl, Faragó, Szántay, Lichtenekert; a NVC.-ből: Hajdu, Werkner, Poór, Karossa, Gonda, Grünwald; a FVC.-ből: Földes, Lehner, Ágai, Stiller, Pick, Sacher; az Óbudai TE.-ből: Kugler, Lill, Szende; a MACF.-ből: Dénes; a vendéglátó Vén fiúk közül: Heinrich, Malonyay, Wodianer, Heller, Reiszig, Jörg, Rácz, Berend, Benyovits; a mesterek közül: Sztankay, Meliehar, Schlöter, Czenker. Jelen voltak a szövetségek és klubok vezetői közül: Bárczy István polgármester, a MASz. és a FVC. elnöke, dr. Gerenday György, a MASz. és MAC. ügyvivő alelnöke, Stankovits Szilárd, a MASz. titkára; Lauber Dezső, a MAC. titkára; Hajós Zsiga, a FVC. elnöke; Friedrich Nándor, a NSp. szerkesztője; Fodor Károly, Santelli Italo, Toricelli Angeló, Leszék Károly vívómesterek és a Vén fiúk klubjának tagjai teljes számban.

Heinrich Aladárt a MASz. és a társaságok nevében dr. Gerenday György, a Vén fiúk nevében Bárczy István üdvözölte, mire az ünnepelt meleg köszönetet mondott. Ezután a több, mint száz tagu sporttársaságot a Vén fiúk egy bülféalakban felszolgált fényes lakomán látták vendégül.

FRANCIA—BELGA MESTERVERSENY ezuttal ismét a belgák győzelmével végződött. A belga csapat, melynek tagjai De Bel, De Smedt, Raban voltak, megverte a Ramus, Rossignol és Rouleau Adolfból álló francia csapatot 22:18 tussra. Az eredményt Párisban nagy kedveltséggel fogadták.

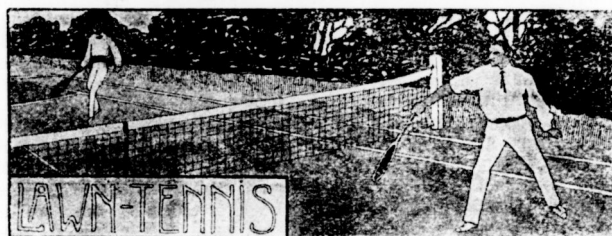
A MONAKÓI CSAPATVERSENY. Mint már közöltük, Monakóban április hó 13-án nemzetek közötti épé csapatverseny lesz a francia, belga, osztrák és olasz csapatok között. Minden csapat 3 vívóból áll, a 12 vívó közös kört alakít és minden vívó vív minden külföldi vívóval, aki a legkevesebb vereséget szenvedte, az lesz a győztes, amely csapat a legkevesebb tusszt kapta, az a győztes csapat.

Utána április 15-én lesz a nizzai verseny.

VÍVÁS GÖRÖGORSZÁGBAN. Az athéni olimpiád erősen fel-lendítette a görög vívósportot. Február hó elsején a Société d'encouragement de l'escrime en Grèce egy nagy vívóünnepélyt rendezett a nemzeti védelem javára. Az ünnepélyen az egész udvar megjelent. A zenekar a mérkőzések közben, mint a tudósítók megjegyzik, magyar csárdást játszott. A mérkőzések közül kiemelkedett Karamaliki kapitány mérkőzése Karalambopoulos-sal, Clapier mesteré Balakakissal, Delogramatis hadnagyé törrel Nalsamakissal. Végül Clapier a Club d'Athènes mestere feleségével, női mérkőzést és játékokat mutattak be.

Georgiades, a világbajnok pedig felolvasást tartott a vívás egészségétánál.

A FŐISKOLAI BAJNOKSÁG március 2-án, vasárnap veszi kezdetét a műgyetemen kerti termében. A főküzdelmek hét-főn lesznek, e nap este lesz az ünnepi diszszakadémia. A hendikey-verseny a bajnokság után folytatólag tartatik meg.

Madarász Margit és Cséry Katica Nizzában.

Két kiváló hölgy-tenniszjátékosunk, kik már annyi dicsőséget szereztek külföldön a magyar színeknek, a múlt héten ismét Nizzába mentek Cséry Lajos kíséretében. Elutazásuk előtt tudósítónk hosszabb beszélgetést folytatott Madarász Margit kisasszonnyal az ez évi tenniszprogramjuk tárgyában. Két hölgyjátékosunk állandóan Nizzában fog tartózkodni s már résztvesznek a febr. 24-én kezdődő montecarlo-i versenyen, melyet március 7-én a mentoni és 11-én a nizzai verseny követ. A verseny sorozatát a Cannes-ben rendezendő verseny fejezi be. Tudósítónk azon kérdésre, hogy indulnak-e az olimpiai lawn-tennisz versenyeken, még nem nyilatkozhatott teljes határozottsággal. Nézete szerint az olimpiai program nagyon szűken gondoskodik a hölgy-versenyekről, egyedül a női egyes bajnokságot ölelvén fel. Lehetséges azonban, hogy résztvesznek, de akkor is inkább az olimpiai versenyt megelőző angolai nagy nemzetközi versenyekre fektetik a fősúlyt. Kíváncsian várjuk a két urhölgy ideai szereplését, annál is inkább, mert az idén a MAC. szigeti klubházában némi előtréninget is vehettek, úgy hogy az első versenyeken nem fognak teljesen készületlenül kiállani, mint tavaly.

Hírek.

AZ ANGOL REPRESENTATIV JEJÖLTÉK. A közelgő olimpiai lawn-tennis versenyeken való méltó szereplés szempontjából az English Lawn-Tennis Association intéző bizottsága is megkezdte működését. Ugyanis kérdést intézett az alólírtakhoz, hogy feltéve, hogy kiválasztatnak, hajlandók-e nemzetüket képviselni. Ezek:

Férfi játékosok: H. L. és R. F. Doherty, S. H. Smith, F. L. Riseley, A. W. Gore, H. Roper-Barrett, M. I. G. Ritchie, G. W. Hillyard, G. M. Simond, G. Caridia, dr. Eaves és C. Caralet.

Hölgy játékosok: Mrs. Lambert Chambers, Mrs. Sterry, Miss Lowther, Miss Eastlake Smith, Miss Green, Mrs. Hillyard, Miss Boothby, Miss Coles, Miss Morton, Mrs. Luard (azelőtt Wilson k. a.), Miss Pickney és Mrs. Winch.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

NIZZÁBAN az első tennis-mérkőzések, melyek a nizzai lawn-tennis club bajnokságáért folytak, már befejeződtek. A férfi egyes bajnokságot *Stone* (angol) könnyen 6:2, 6:1, 6:2 arányban nyerte *Andreus* ellen. A férfi páros scratch-versenyben gróf *Broet* *Plater* és *Freeborn* pár nyerte 6:2, 6:0 arányban a *Goyone Evans* és *Stone* pár ellen. A férfi egyes hendikepben de *Foras* gróf (háromhatod) 6:5, 6:5 arányban győz *Conbasch* ellen (15 öt-hatod). A női egyes hendikepet *Mlle Gondoin* (egyhatod) nyerte *Miss Macellus* (30) ellen 6:2, 4:6, 6:4, míg a négyes párost *Mrs. Pultoncy* és gr. de *Foras* pár (30 háromhatod) nyerte *Mlle. Demouchy* és *Andreus* pár (15) ellen 6:4, 6:4 arányban.

NIZZÁBÓL írja tudósítónk, hogy *Madarász* Margit és *Cséry* Katica, erős tréninget folytatnak *Flemminget*, a híres trénner. Az angol játékosok legnagyobb része már megérkezett, sőt a vegyes páros versenyekre már a párok is megalkultak. Így *Madarász* Margit, *Wilding*-al, *Cséry* Katica *Eaves*-el fog játszani. A két *Doberty* testvér is erősen készül s az idősebbik, H. F. *Doberty* *Miss Eastake-Smith*-el, z ifjabbik H. L. *Doberty* pedig a német *Schulenburg* grófnővel fog a vegyes párosban játszani. Erős pár lesz még a *Miss Salisbury*—*Ritchie* pár is. Ide várják még *Wilson* és *Mrs. Lambert-Chambers*-t (azelőtt *Miss Douglass*) is. A jelek szerint tehát az idei délvidéki versenyek magas nivójuk lesznek.

Szilánkok.

Irta: Sparrow.

II. Vándordíjaink.

A bajnokságok után a vándordíjakért való küzdelem voltak kétségtelenül a legklasszikusabbaknak nevezhetők. Úszósportunk örömdetes fellendülésével együtt járt az úszó-vándordíjak számának szaporodása és különösen az elmúlt év emlékezetes ebből a szempontból, mert nem kevesebb, mint hat új vándordíj került kiírásra, ami úgy az úszóspor-

tunkat támogató érdeklődés anyagi erősödését, mint általában véve az úszás nivójának emelkedését jelenti. Mielőtt a vándordíjak taglalására áttérnénk, áttekinthetőség szempontjából, itt közöljük a tavaly kiírásban volt vándordíjak táblázatát. (L. táblázat.)

Látni való, hogy a vándordíjak közül, három egyén-versenyre (ezek közül is egy műugrásra), hét pedig csapat-versenyre van kiírva; a hét közül azonban kettő végleg áment az Óbudai Torna-Egylet birtokába, mely főleg a sta-fétaversenyben oly remék eredményeket produkált, hogy győzelmét meg is érdemelte; a siker oroszlámrész *Kősa* Sándort illeti, aki bámulatos öserővel védi meg a legjobb magyar rövidtávu hátuszó címét és 70 m.-ig még mindig nem tudja senki őt megközelíteni. Tavaly ugyan nehéz tusa után tudták csak a MTK.-ét karcapással 2 helyre utasítani és igazságtalanság lenne ezuttal *Zsoldos* Károlyról is meg nem emlékezni, aki *Halmay* végspurtja ellenére is elsőnek tudott beérkezni és ezzel Budapest székes-főváros egyik vándordíját végleg ÓTE-nek juttatta. Stafétavándordíjunk tehát lekerült a napirendről és az 1908. év feladata lesz erre a klasszikus versenyszámra újabb díjat szerezni.

A főváros sportszeretét és áldozatkészséget még két további vándordíj alapításával is igazolta; egyike még 1906-ban a „Balaton”-nak, másika tavaly lapunk szerkesztőségének jutott osztályrészül, mint kiírónak. Előbbi, tavaly ugyancsak klasszikus küzdelemre szolgáltatott alkalmat a díj védője *Bruckner* és a meteoriként feltűnő *Zachár* közt, míg oly klasszisu versenyzők, mint *Sheff* Ottó világbjának és *Tóbiás* Zoltán ugyszólván csak statisztáltak. A versenyzők és a küzdelem színvonalát mutatja a mesés idő: 5 p. 38-4 mp. A lapunk szerkesztősége által kiírt városdíj az intézetközi pontverseny győztesének, mint legsikeresebbnek szerepelt intézetnek, a IV. ker., kegyesrendi gimnáziumnak jutott egy évi védelemre; a győztes intézet egyébként mindig arról volt nevezetes, hogy padjaiból a magyar úszósport nem egy fényes tehetsége került elő. A másik két egyéni vándordíj közül az egyik, a Szemere Miklós művészi kivitelű vándordíjának sajtósági kiírása (100 m.-es úszás, bajnokok 5 mp. hátránnyal indulnak) annak idején sok szóbeszédre adott alkalmat, de a díjat Ónody személyében méltó versenyző nyerte meg. Egyedüli műugrás vándordíjunk a Vida-díj, melyet két évvel ezelőtt Róth a MUE-nek, tavaly Gőz a MAFC-nak nyert meg 1—1 évre; főként utóbbi sokat ígérő tehetség, kinek szárnypróbálgatásait a Császárfürdő kriminális rossz apródeszkája, sajnos, szerfőlött megbénította. Remél-

Tavalyi kiírási dátuma	Felajánlója	Kiírója	Megnyerője	Feltételei	Megnyerése	Megnyeretett
1907. VI. 23.	Bpest szföv.	Balaton	Bruckner 1906. Zachár 1907.	440 y-os úszás	2-szer v. 3-szor	egyszer-egyszer
1907. VI. 23.	Dr. Virava	Balaton	MTK. 1907.	105 } m-es mell.-hát, old.- 103 } magyar úszás egyl. 105 } pontverseny 105 }	3-szor v. 5-ször	egyszer
1907. VII. 14.	Szemere M	MUE.	Ónody I. 1907.	100 m-es úszás	3-szor v. 5-ször	egyszer
1907. VII. 21.	Hendl K.	MTK.	MTK 1907.	100 } m-es mell.-hát, ma- 100 } gyar úszás egyl. 100 } pontverseny.	2-szer v. 3-szor	egyszer
1907. VII. 28.	Bpest szföv.	ÓTE.	ÓTE. 1906, 1907.	3×35 m. vegyes staféta	2-szer v. 3-szor	másodszor; végleg
1907. VII. 28.	ÓTE.	ÓTE.	ÓTE. 1906, 1907.	egyl. pontverseny	2-szer	másodszor; végleg
1907. IX. 22.	Vida H.	MUE.	MUE. 1906. MAFC. 1907.	műugrás	3-szor v. 5-ször	egyszer-egyszer
Játék nem volt	MASz.	MASz.	MUE. 1907.	pólóbajnokság	2 szer v. 3-szor	egyszer
1907. XI. 24.	Bpest szföv.	Magyar Vizi Sport	IV. kegyesr. gymna 1907.	intézetek pontversenye	3-szor	egyszer
1907. XII. 8.	Brüll Alfréd	MTK	WSpC. Ausztia 1907.	hölgy staféta 4×40 m vegyes	2-szer v. 3-szor	egyszer

hetőleg műugrósportunk mihamarabb felszabadul ezen li-
dényomás alól. Az egyleti összetett pontversenyekre kiírt
Virava- és Hendl-díjak egy évi védelmét a MTK. által ta-
valy gyakorolt hihetetlen hegemonia természetesen óriási
fölénnyel juttatta utóbbi egyletnek. A MASz. által a baj-
nokságra felajánlott vándordíj sem tudta vízipóló-sportun-
kat fellendíteni és még jobban tengődött, mint két évvel eze-
lőtt, pedig már tavaly konstatáltuk, hogy nálunk a vízipóló
terén nagyon sivár viszonyok uralkodnak. Az 1904. és 1905.
években négy volt a bajnokságért játszott csapatok száma,
két évvel ezelőtt lehanyatlott kettőre és most tavaly már a
kétszeres bajnokcsapat, a „Balaton” is kidőlt, a vándordíjat
küzdlem nélkül juttatva a MUE. csapatának. Ha immár
konstatálhatjuk, hogy a pólóvándordíj tulajdonképeni célját,
a vízipóló felvirágoztatását eltevesztette, nev reméljük, hogy
a Brüll Alfréd által felajánlott remek művi ezüst serleg
nem fog mindig a tavalyihoz hasonló és oly lesújtó fölénnyel
az osztrák hölgy-staféta kezeibe jutni; meg kell azonban gon-
dolnunk, hogy hölgyveinktől igazságtalanság volna a magyar
hölgyuszósportnak ily fejletlen létére nagyobb eredményeket
várni. Elvégre a természetben ugrás nincs és az osztrák
hölgy-uszósport évek hosszú során keresztül feilődött feloda
ahol ma van.

A fentiekben végeztünk a szorosan vett vándordíjak-
kal, melyeknek fejezetére azonban még az évről-évre a MUE.
rendezésében eldőlt Porzolt-émlékverseny és a jubileumi
émlékverseny is tartozik. Előbbi revanche-találkozásra szólí-
totta tavaly Zachár-t és Sheff-et, mely találkozás, utóbbi a
versenyt feladván, ismét a magyar javára dőlt el és Zachár
11 p. 56-2 mp.-es idejére Sheff rekordját 15-2 mp.-el javítva
meg, bebizonyította, hogy $\frac{1}{2}$ ang. mfdön is jobb, mint az
osztrák világ-bajnok valaha volt. A jubileumi emlékverseny
a MUE. tavaly negyedszer írta ki de immár nem 220 varda,
mint az előző alkalmakkor, hanem 1000 méterre, mikor is
azon szándék vezérelte, hogy a versenyt ne engedje swim-
overre zsugorodni, miként az előző években, ha formailag
nem is, de lényegében azzá zsugorodott. (1904. Halnay 2 p.
50-8 mp. 3 forduló; 1905. Halnay 2 p. 33 mp. 5 forduló;
1906. Bruckner 2 p. 40-6 mp. 5 forduló). Dícséretes szá-
doka, sajnos, nem sikerült és Hajós, ha nem is ment ver-
senytárs nélkül végig a pályán, mégis Tóbiás nem tudta győ-
zelmét kétszáz tenni és így a várt élvezetes küzdelmet a kö-
zönségnek megszerezni. A teljesség kedvéért megemlítiük a
különböző egyleti tiszteletdíjakat, melyek egyszeri győzelem
után mentek át a győztes egylet végleges tulajdonába. Ilyen
volt a BEAC. távúzó csapatversenyére kiírt és a MTK. által
megnyert serleg M.Kánitz Henrik által a FTC. szept. 1-i
versenyén egy ötös junior (105 m-es juniorverseny, 105 m-es
mell- és 105 m-es hátjuniorverseny és juniorműugrás) egye-
sületközi pontversenyre felajánlott és a MUE. birtokába ju-
tott tiszteletdíj. Brüll Alfréd által a MTK. szept. 15-iki ver-
sényére, mint összpontversenyre kitűzött és a rendező egylet
által tulnyomó ponttöbbséggel megnyert ezüst kupa, a „Ba-
laton” által októberi versenynél a 4x40 m-es staféta verseny
győztesének felajánlott bronz váza, mely ismét a MTK. zsák-
mánya lett, végül a Magyar Vízi Sport és Szegedi AC. aug.
18-iki versenynél a csapatversenyre Szeged szab. kir. város és
a staféta versenyre lapunk székesztősége által kitűzött díj
(mindkettőt FTC. nyerte).

Néhány sort kell még szentelnünk azon bőkezű sport-
mecenások áldozatkészségének, akik az egyes egyéni verse-
nyek értéknél értékesebb emelésekhez még tiszteletdíjak ad-
ományozásával is nagyban hozzájárultak és ehelyett ismét
csak Brüll Alfrédet illeti a szinte felesleges legnagyobb dí-
cséret, de megemlítenők még Virava János dr., Baronyi
Artur, a Magyar Athletikai Szövetség, Fodor Károly vívó-
mester és a siófoki fürdővezetőség nagyvölgyi adományai.

Ezzel lezárunk az 1907. évi vándor- és tiszteletdíjak so-
rát. Sajnos, még mindig rövid kis sor biz ez. Mily elérhetet-
lenül messze tűndököl még tőlünk azon boldog korszak, mely
Analiában immár rég uralkodik, hogy a vándordíjak csőze,

tömegéért küzdenek az uszók és minden bajnokságon van
dordíj van, míg a díjak élén ott ragyog a büszke Király-
serleg! Vajon lesz-e nálunk is! ... Forrón óhajítjuk, de
remélni nem merjük!

Belföldi hírek.

TRAININGÉLET A RUDASFÜRDŐBEN. A WSC. Austria
március 22-iki versenyére készülő magyar uszók két havi
szünet után ismét élénkítik a Rudasfürdőt és így jelen rovatunk
felelevenítését szükségessé teszik. A MUE. uszói esütörtök este
pólótraininget tartanak és Hégyes Jenő tünik ki főleg közülük:
a ritka képességű sprinter a multkoriban 100 m-t 1:08-6 mp.
alatt uszott, ami már igen előrehaladott formáról tesz tanúságot.
A többi egylet közül a FTC. és a MAFC. is uszni kezd és főleg
utóbbinak teljes és újabban megerősödött gárdája (Fülöp, Kirch-
knopf, Donáth, Beleznay, Wiesel stb.) Fabinyi világrekorderrel
élén ott látható. A MTK.-ból Kiss Géza jár el hébe-hóba és jól
beavatottak tudni vélik, hogy e régi jelesünk ismét trainingbe
fog. A MTK. többi uszója, Halnay, Hajós, Zachár, Baronyi
csak március elején fogja előtrainingjét megkezdeni. Ugy hírlik,
hogy a BAK. teljes uszósztálya kilépett és FTC.-hoz csatla-
kozik, amely hírt azonban, mint megerősítésre szoruló, csak
fentartással közölünk.

A MAFC. HÁZIVERSENYERŐL a terepnehézségek miatt, az
uszókabart elmarad és csupán 4x40 m-es vegyes uszúsu
egyetemközi staféta verseny, aztán 5x40 m-es staféta verseny a
Főiskolai Sport-Szövetség két válogatott csapata közt, 60 és 400
m-es handicap és 100 m-es növedékek versenye lesz, számos
tréfás verseny keretében. A verseny március 15. és 20. közt lesz.

Külföldi hírek.

II. MANUEL PORTUGAL KIRÁLYRÓL, akinek sorsa most
világszerte oly általános érdeklődést kelt, bizonyára ke-
vesen tudják, hogy az uszósport lelkes híve és üzője és így ő,
mint feleséges anyja, Amália királynő, már több veszélyeztetett
ölmeletet mentett ki a hullámokból, amiért (többek közt II.
Vilmos német császártól) többrendbeli életmentési érmet is nyer-
tek jutalmul.

A NGOL USZÓK AUSZTRÁLIÁBAN bajosan fognak indulni,
a dacára a New-South-Wales Swimming Association kétszeres
meghívásának. A dolog egyrészt a nagy költségeken, másrészt az
angol szövetség bizonyos elemeinek konzervatív álláspontján
szenvetett hajótörést: érvük ugyanis az volt, hogy az igazi ama-
tőrseggel nem fér meg valakit hónapokra oly jelentékeny utiköl-
tséggel ellátni. Van tán még egy harmadik ok is, amit nem kül-
tölnek világgá és ez az, hogy: féltek a jó angolok!

A BERLINER SCHWIMMER-BUND mult vasárnap a német
trónörökös jelenlétében, főleg ifjúsági és juniorszámokból
álló uszóversenyt rendezett. A 60 m-es főversenyt (20 m-es
pálya, előkés, felállás nélküli lebegő forduló, lebegő start) K.
Petric (Delphin, Berlin) 47-6 mp. alatt nyerte heves küzdelem
után; az idő mindenképpen gyenge.

A MAGDEBURGER SCHWIMM-KLUB nemzetközi versenyé-
nyének március 22-ére szóló kiírását mult szombatunkban kö-
zöltük; most értesülünk, hogy a versenyt az ugyanaznap Charlot-
tenburgban megtartandó országos versenyre való tekintettel, egy
héttel elhalasztották és március 29-én fogják megtartani.

A WIENER SCHWIMM-KLUB „AUSTRIA” által március
22-én (vasárnap) d. u. $\frac{1}{4}$ órakor, a bécsi Dianabadban
rendezendő nemzetközi uszóverseny sorrendje és feltételei: I.
Amster-emlékverseny 68 m. (oly „Austria”-tagok számára, kik
még nem indultak nyilvános versenyen). II. Gyermekverseny 68
m. (15 éven aluliaknak). III. Gyorsuszás 68 m. (bajn. kiz.).
IV. Junior-melluszás 100 m. V. Hölgy-staféta 4x40 m. (vegyes).
VI. Oldaluszás 204 m. VII. Kezdőplunging (két ugrás). VIII.
Középszkolai verseny 136 m. (bajn. kiz.). IX. Melluszás 68 m.
X. Hátuszás 136 m. XI. Műugrás (6 szabadon választott ugrás).
XII. Főverseny 500 m. XIII. Szenior-handicap 68 m. XIV. Sta-
féta-verseny 4x34 m. (vegyes) az Ausztria-díjért, mely három-
szor egyáltalán nyerendő meg. 1907. évi védő: FTC. (Budapest).
XV. Ausztria vízipóló-bajnoksága. A versenyen az Oesterreichi-
scher Schwimmsport-Ausschuss szabályai mérvadók; a díjak

V., Méréleg-utca, 2. sz. (Gresham-palota)
Telefon 181-08.

LAKÁST

Garzonszobát, club-, üzlet-helyiséget stb. ha
bérbevenni vagy adni óhajt, úgy forduljon
a fűváros eggedüli vállalatához, mely az
összes kiadó helyiségeket kerületenként állan-
dóan nyilvántartja.

ezüsti érme, II. díj 6, III. díj 8 indulónál adatik. Nevezések március 10-én déli 12 óráig *Hochermann Siegfried* címére (Wien, IX., Grüne Tergasse 33.) küldendők.

A Z OLYMPIAI USZÓVERSENYEK Londonban idén, július 13-án kezdődnek és 10 napon keresztül fognak tartani. Július 18-án az Amateur Swimming Association az uszók tisztelőire ünnepi bankettet rendez.

A Z IDEI ANGOL BAJNOKSÁGOK TERMINUSAIT az ASA. március 13-iki közgyűlése fogja megállapítani, de a megrendezésre jogosult egyesületek most jelentik be a nekik konvenjálós terminust, melyet a szövetség figyelembe szokott venni. Így az 500 yardos bajnokság Manchesterben (Victoria Baths, 25 yard) alkalmasságul. 29-én, a távbjnokság 5 ang. mfd.-re július 4-én lesz Londonban, a Themén.

A FRANKFURTON ÁTI USZÁS, melyről mi is megemlékeztünk, az eredeti tervtől eltérőleg nem nemzetközi, hanem csak országos lesz. Nem volna vállalkozó magyar testület, mely „Budapestén át” rendezne távversenyt!

A Z IDEI OSZTRÁK VERSENYTERMINUSOK a következők: III. 22. Austria (vizipólóbajnoks.). III. 29. Austria-hölgyosztály (100 m.-es hölgybajnoks.). IV. 5. I. WASC. (plunging-bajnoks.). VII. 19. WAC. (1 mfd.-es és 100 m.-es hátuszóbjnokság.). VIII. 2. Szövetség (távbjnokság.). VIII. 15. Austria (Vöslau). VIII. 30. IWASC. (műugrás bajnoks.). IX. 8. IWASC. (Abbázia, 1000 m.-es sós vízi bajnoks.). X. 8. WAC. (500 m.-es bajnoks.). XI. 29. Austria (220 m.-es bajnoks.). XII. 6-8. IWASC. (100 m.-es bajnoks.).

A WIENER ATHLETIKSPORT-CLUB múlt vasárnap vendégversenyekkel tudvalevőleg háziuszóversenyt tartott: a 340 m.-es titkos handicapet *Sheff* érthetetlenül rossz, 5 p. 31 mp.-es idő mellett nyerte. D. Mayer, míg a többi számban az előnyt adók, nagybárra handicapekről lévén szó, erősen leszorultak. A vizipóló, a többé nem szokatlan botránnyal végződött és Müller bíró minden erejére nem tudta a játékok elhajlását és eldurvulását megakadályozni, úgy, hogy a barátságos matchet, melyet a WAC. és Austria játszott, a verseny végén félbe kellett szakítani, midőn 4:1 arányban állt az Austria javára, mely utóbbi *Orlikkal*, mint csatárral megerősödve állt ki, míg a WAC. *Freund Jacques* és *Nauss-on* kívül még *K. Kestlert* is nélkülözni volt kénytelen.

C MORTON DANIELS szerkesztőségünkhez intézett levelében ír egyet-mást az amerikai jelenlegi uszósportra vonatkozólag. Így meglepíti *Tóbiás* Zoltánt is, akit azonban nem taksál valami különösen sokra és úgy tempójáról, mint stílusáról, meg lehetős alacsony véleményével van; azt hiszik azonban, hogy egyenlő ang. mfd.-ön első találkozásuk után meg fog ez a vélemény változni. *Tóbiás* különben febr. 16-án egy 4x50 yardos staféta versenyben indult egyedül egy négyes csapat ellen és alig 3 yarddal szenvedett vereséget és bravuroz uszását a közönség riadó tüsssal honorálta. — Önmagáról megjegyzi Daniels, hogy a New Public Bath-ban (22 y.-os pálya) 200 yardot 2:09:8 mp. alatt uszott, ami még az uszoda rövidségét is tekintetbe véve, remek.

A Z IDEI SKÓT USZÓBAJNOKSÁGOK igen könnyen juthatnak az idén, a kint levő olimpiai kiküldöttek révén, részben magyar kézre és így aktuálisnak tartjuk megtartási terminusait közölni: VIII. 17. Ifjúsági 100 yard (Glasgow); IX. 4. műugrás (Govan). IX. 17. 100 yard (Glasgow). X. 5. 220 yard (Glasgow); egyenlő ang. mfd. Aberdeenben később meghatározandó időben.

Nyolcas kiküldetés.

A közvélemény régóta kialakult már olyképen, hogy a londoni olimpiádon a magyar evezős sportot egy nyolcas csapatnak kell képviselnie. Annyira kétségen felül állt ez a meggyőződés, hogy a szakkörök immár a részletekkel foglalkoztak, jelesen azzal, hogy egyleti, avagy válogatott csapat küzdjön-e a magyar zászló alatt. Annál meglepőbb volt, hogy az olimpiai bizottság nagygyűlésén, hol eme kiküldetés felett határozni kellett, éppen az a sportférfi szólott

fel az eszme ellen, akit mindenki — és méltán — nemcsak nyilatkozatai, de tettei folytán is a magyar evezős sport fejlesztőjének, mecenásának tartott. Csodálkozva értesültünk arról, hogy ő, aki csak nemrég úgy nyilatkozott, hogy a magyar oar-evezésnek is alkalmas kellene adni külföldi szereplésre, sőt aki egy ilyen külföldi szereplést saját erejével is támogatni hajlandónak vallotta magát — mostan egyenesen kijelentette, hogy a magyar oar-evezés nem elég erős arra, hogy a külföldivel a siker legkisebb reményével is megmérkőzhessen. Ez az állásfoglalás igen fáj mindenkinél, aki eddig a sport barátját látta benne, és fájna most is, ha egy vigasztaló körülmény nem enyhítené a helyzetet. Ez a vigasztaló körülmény pedig nem is új dolog, csak éppen új alakban jelenik meg; míg ezelőtt ez a bizonyos körülmény kárára volt az evezés sportjának, mostan éppen ellenkezőleg, hasznára válik annak. Ez a körülmény ugyanis az, hogy az evezős sportot intéző körök nem értenek egyet ama befolyásos sportférfival, akiről fentebb szó volt.

A közvélemény mindenesetre elég impozáns ahhoz, hogy ne kelljen védelmébe venni egy kiszírtelt egyéni véleményével szemben, mindazonáltal az a tisztelet, melyet eme különvélemény képviselője iránt a sportok érdekében kifejtett őszintén és önfeláldozó tevékenysége és mindenkör valószínűleg jelen esetben is, jóhiszemű állásfoglalása miatt érzek, mondom, ez a tisztelet arra késztet, hogy néhány szóval illusztráljam azt, hogy azoknak van igazuk, akik egy nyolcas kiküldetését propagálják s ebben teljesen egyetértenek, nem pedig ő neki, aki velük szemben, mint szakbeli, egymaga foglal állást.

A magyar oar-evezés semmiben sem áll a magyar scull-evezés alatt. Ezt már maga az a körülmény is elhárítható teszi, hogy jelesebb skiffistáink azelőtt maguk is jeles oar-evezősök voltak, s mégis azok közt, akik jelenleg csapatokban eveznek, nálunknál jobb oar-evezősök is vannak. A legrealisabb mértéket pedig megadja az a összehasonlítás, amelyet a minden évi tréning nyújt, mikor is a klubok csapatai és skiffistái együtt, egymás mellett dolgoznak. Aránytalanság a csapatok rovására itt sohasem mutatkozott, s a versenyeken elért idők aránya is az a normális arány volt mindig, amelynek skullversenyző és oar-csapat ideje között lenni kell. Ami pedig a bécsi versenyeket illeti, azokon az összehasonlítás épen a magyar oar-versenyzők javára üt ki, ha tekintetbe vesszük azt a fölényt, melylyel a magyar csapatok már évek hosszú során át az osztrák csapatokat állandóan legyőzik. Hogy egyébként külföldi sikereket magyar oar-evezés nem képes még ez ideig felmutatni, az csak onnan ered, hogy egy csapatnak a kiküldetése oly nagy összegbe kerül, hogy mindeddig még csak egyetlen egyszer volt ily kiküldetés lehetséges. Ezt a csapatot is olyan incidens érte, mely miatt, miután az előversenyeken diadalmasan szerepelt és császárdíjnyertes csapatokat hagyott maga mögött — a döntő küzdelemben, mindjárt az első evezőscsapás után, a versenyt feladni volt kénytelen. De azért az összehasonlítás a külföldi oar-evezéssel mégis lehetséges és pedig közvetve, skiffistáink útján. Ők abban a kellemesebb helyzetben vannak, hogy többször felkereshették már a külföldi versenypályákat s bár az első próbálkozásuk szintén meddő maradt, további kísérletezéseikkel bebizonyították, hogy az első sikertelenség után még következhetik fényes diadal. Az ő egyenranguságuk a külföldiekkel immár kétségbevonhatatlan, s ebből következik az, hogy a magyar oar-evezés is teljesen egyenrangú a külföldivel, mert hiszen a hazai skull-evezésnél nem inferiorisabb. — Van azután még egy és pedig meglehetősen biztos átszámítás alapunk: az Orbán testvérek, akik néhány év előtt szerepeltek a budapesti regattán. Ők a Pannónia vendégei voltak, a Pannónia hajóiban eveztek, stílusukat, képességeiket megbírálhattuk és mondhatjuk, hogy a magyar oar-evezősök között úgy stílusra, mint képességre nézve nálunknál jelenleg nem egy jobb erő akad. Már pedig hiszen az Orbán testvérek mint legjobbak szerepeltek a legjobb belga nyolcas csapatban, mely két év előtt a Henley-regattán a legjebb angol nyolcast legyőzte. Mondhatjuk-e ezek után, hogy a mi oar-evezőseink az angolokéi mellett szóba se jöhetnek?

Ami a stílust illeti, igen merész dolog azt állítani, hogy a magyar csapatok már azért se győzhetnek Angliában,

mert a stilust nem angol tréneről tanulták. Ez először is nem felel meg teljesen a valóságnak. Az igaz, hogy jelenleg angol tréner nem működik hazánkban, de azok, akik ma nálunk az evezőket akár hivatásosan, akár passzióból a stílusra tanítják, kiképzésüket angol tréneről nyerték, s az eltanult angol stílust tanítják tovább. Különböző is az angol nem is az egyedüli jogosult stílus, hanem jó minden stílus, amely nem tartalmaz részleteiben oly mozdulatokat, melyek a hajó előrehaladását akadályozzák s ha a csapat tagjai mind egyformán működnek. Mit szólnak az angol stílus kizárólagos hívei ahhoz, hogy a belgák két éven át egymásután verték meg Anglia legjobb nyolcasait az ő belga stílusukkal? Az ortodox angol stílus mindenek fölé emelése megboesátható sovinizmus egy angol trénerrel és menthető elfogultság annak tanítványainál, de nem fogadtatható el olyanokkal, akik *csakis* a tények és tapasztalatok alapján kockáztatnak meg bírálatot. Különböző is az úgynevezett angol stílus és a nem angol stílus között oly ke-

hetőségig előrehajoljon (*ráhajlás*). Ezzel biztosítva van a szleiden való *lassu* és a hajó iramát nem gátló *előrecsuszás*, mert az evezősnek — teste már a vízfogáshoz megkívánt előrenyújtott helyzetbe lévén hozva, — nem szükséges többé, de nem is lehet sietnie. Míg ha ama három mozdulat nem történik szinte egy pillanatban, az így elmulasztott időt és mozdulatot az előrecsuszás végén egy vehemens és a hajó haladásával ellenkező irányú lódulással lehet csak pótolni. Ez a hiba a „rohanás a szleiden” és az „előreesés”.

Eme főkéllékekhez járulnak azután még mások. Így huzás közben a fejnek felvetése, a homorítás, a könyöknek a testhez lehetőleg közeltartása, a „csavarás” kerülése és sok minden, amiről későbbi cikkeinkben lesz szó.

Miben áll tehát a stílusok között a különbség? A fentiekben, a fontos dolgokban semmi esetre sem, mert versenyt evezni csakis ama szabályok szerint lehet. A magyar versenyevezősök is mind így tanulnak evezni, akár profeszionista, akár amatőr tanítja őket és így is eveznek.

Oxfordi egyetemi evezős nyolcas tréningje.

1. **Mr Kirby** OUBC. elnöke. 2. **Barker** (7). **Donkin** (Korm.) **Gladstone** (Stroke) 3. **Kirby és Gladstone**. 4. **Tom Tims** (Old boy, coach) 5. **A csapat**. 1. **R. Sommers—Smith** (Magdalen), C. R. Cudmore (Magd.), E. H. Southwell (Magd.), G. O. Willink (Corpus), G. E. Hope (Christ Church), A. E. Kithin (St Johns.), H. R. Barker A. C. Heberden (Trinity) A. W. Donkin (Magdalen) Korm. 6. **Indulás a tréningre.**

vés különbség van s magának az úgynevezett angol stílusnak is annyiféle a válfaja, hogy disztigválni közöttük a szörzálhasogatáshoz hasonlatos.

Minden stílusnak ugyanis ezek a főelvei: Előrehajolva, a szleiden előre csuszva, kinyújtott karral elfogni a lapáttal a vizet. A víz elkapását mindkét váll energikus hátrarántásával és mindkét láb egyforma erővel való hirtelen kifeszítésével minél hathatósabbá kell tenni. Ezzel teljesen egyidejűleg a felső testet derékból hátra kell vetni, hogy a huzásnál a test súlya és a derék ereje közreműködessen. A váll, láb és derék eme mozdulatai egy és ugyanazon pillanatban, a vízfogás pillanatában történjenek. Így jön létre a *jó vízfogás*. A második főkélléke a jó stílusnak a hibátlan *leforgatás*, vagyis egy oly csuklómunka, hogy a lapát a stroke elvégzésével tisztán, az élével szabaduljon a vízből, s hogy az ezt előidéző csuklómozdulat közvetlen folytatásaképp, azzal csaknem egyidejűleg az evezős mindkét karját előrenyújtsa (*karkidobás*) és felső testével a le-

A stíluskülönbségek csak ilyenek, mint például: az egyik (német és részben belga) stílus szerint az evezősök nem dőlnek annyira hátra, mint a másik (angol) stílus szerint, s ezért rövidebbek, de viszont gyorsabbak is a csapásaik. Az egyik stílus erősebb kinyúlást kíván, mint a másik, amely viszont azért veszi fel a kevésbé való előrenyúlást, mert ezáltal a vízfogás tehető élénkebbé. Az egyik inkább a víz elfogására fekteti a súlyt, a másik inkább az áthúzás lendítő erejére számít.

De ezen különbségek mind teljesen következmény nélküliek, ha a fentebb elősorolt főelemek a stílusban megvannak. S ezért az az állítás, hogy egy stílus csak azért rossz, mert Angliában pl. más stílusban eveznek, nem tarthat általános elismerésre számot.

Kuriózum gyanánt különben hozzáteszem, hogy Frankfurtban a németek, látva bennünket evezni, azt kérdezték, miért maradtunk meg az angol stílusnál s miért nem térünk át az övékhez, melyet ők célszerűbbnek tartanak?

Azok az urak is értették valamit az evezéshez és ime, a mi stilusunkat angolnak minősítették! De nem akartam ezzel azt dokumentálni, hogy az ellenkező hazai külön vélemény téves, hanem inkább azt, hogy a különböző elfogadott stílusok között valóban igen jelentéktelen különbségek vannak.

Hazai oar-evezőseink stílusa igen jó. Ezt elismerték Bécsben, elismerték Frankfurtban, s ez az elismerés jobb bizonyíték, mint hogyha idehaza zengenének himnuszokat a magyar evezős-stílus dicsőítésére.

Végül megemlítem, hogy a Cassandra-jóslat éppen az evezős-kiküldetés kérdésében a legkevésbé indokolt. Mert más sportokban, ahol az eredményeket idő- vagy hosszúságban fejezik ki, igenis meg lehet állapítani pl. azt, hogy az az amerikai, aki a 100 yardot 9-6 mp, a 440 yardot 48 mp. alatt futotta meg, vagy az az angol, aki 762 cm. távot ugrik, az ellene kiálló magyar atlétát megveri, s ehhez jóstehetség nem is kell, de hogy egy evezős csapat kikap-e az adott idegen ellenféltől, azt előre biztosra venni lehetetlen, mert itt az idegen ellenfelek között semmiféle mérték nincsen.

A cikk elején ismertetett különvélemény éppen mind-ezekért nem ejtett eszrevét azon a megszállárdult közvéleményen, hogy egy kiküldendő magyar csapat az olimpiai vízezen szép reményekkel vehetné fel a küzdelmet a világ legjobb csapataival. Ne ejtsük el tehát ezt az eszmét, melyet megvalósítani nem lehetetlen, s melyet éppen ezért meg is kell valósítani.

Hírek.

A „SIRÁLY” EVEZŐS-EGYLET gondosan szerkesztett évi jelentése elénk tárja azon gazdag tevékenységet, mely a „Sirály” 1907. évi működését jellegzi. 81 tagjuk 3472 egyéni indulással 33.375 km.-t eveztek be, legtöbbet Gerő Ottó, ki 251 indulással 2966 km.-t evezett. A klub hajóállománya 22 darabból áll. A megejtett választás közfelkiállással emelte előnké székébe Brüll Alfrédet; az ismert sportegyenisége a „Sirály” sporttevékenységére felelő hatással leend, hasonlóképp sokat várnak dr. Opler Emil, az új alelnök működésétől. Az 1908-iki év költségei 15.904 koronában irányoztattak elő.

A Z ANGOL EGYETEMI VERSENY készülődései most már szigorú tréningben folynak, február 20-tól kezdve az ápr. 4-iki versenyükig. Cambridge január 10-én, Oxford január 14-én kezdte meg munkáját; előbbi M. V. E. F. Escombe, az utóbbiak pedig Guy Nickalls vezetése mellett. A csapatok eleintén 22—24—26-os csapásokkal dolgoztak, eskis az összmunkára és stílusra fektették a fősúlyt; minden nap egy-egy órát eveztek. Február 17-én az oxfordi csapatnak pihenő napjuk volt és ezt arra használták fel, hogy mind átrándultak Cambridgebe és megtekintették a Cantabok trainingjét, kik épp aznap kezdték meg az erősebb munkájukat. 32-es stookokkal kezdték meg a távot, majd 28-asra lassítják és ebben az ütemben megy oda s vissza egyfolytában a teljes két távon. Guy Nickalls látván formális, szép evezésüket, úgy nyilatkozott Mr. Escombe előtt, hogy D. C. R. Stuart oly kiváló vezérévezős, amilyen még nem strokeolt soha a Themsén, feltétlenül és biztosan uralkodik csapatján s rugalmasan dolgozik. Azt hiszi, hogy Stuart az ideán vetetlen marad az olimpiai regattán is. Az oxfordi csapat hazatérve pihenőnapjáról, lát hozzá az utolsó hat heti, erősebb munkához. 30—32-esekkel kezdték a pályát, de Gladstone kénytelen csakhamar 25-ös, majd 22-esre áttérni, mert a csapatja még nem tudja gyorsabban áthuzni a hosszú evezős csapásokat. Cambridge strokejai rövidebbek, de jobban viszik a hajójukat vele, úgy, hogy őket várjuk mi is a verseny győztesének. Mai képünk az oxfordi tréningéletéből vett, egy jelenetet mutat be olvasóinknak.

E GY HOLLANDI EVEZŐS-EGYLET JUBILEUMA. A „De Hoop R. C. Amsterdam” idén májusban üli fennállásának 60-diki évfordulóját. Ekkorra egy nagyszabású versenyt rendeznek, melyre angol evezősök is megígérték megjelenésüket. A regatta védnöke Vilma, Hollandia királynője és férje, Albert herceg. A jubilans egylet elnöke J. J. Blusse, ki az 1897-iki Henley-regattán részt vett a Diamond skullban s az első előversenyt is megnyerte. S. Fairbairn ellen, a következőben pedig Ten Eycktot szenvedett vereséget, ki a versenyt is megnyerte.

A Z ARGONAUT ROWING CLUB (Toronto) egy nyolcasát fogja az olimpiai regattára küldeni, melynek költségeit Canada kormányja megszavazta.

A ROYAL CANOE CLUB azon kéréssel fordult az olimpiai bizottsághoz, hogy canoe-versenyt is rendezzen Henleyben. A canoe club, ha a bizottság ezt nem rendezné meg, akkor az olymp. Jacht-verseny idejében ő fogja azt sós vízben megrendezni.

A BERLINI REGATTA versenyfeltételei kiíratnak. Versenynap június 14-én és 15-én, nevezési zárnapp külföldiek részére 1908 május 21-én.

Evezős terminusok.

Bécs (távevzés)	Május 24.
Budapest	Június 14.
Bécs (Kaiser-Jubiláums-Regatta)	Június 21.
Drezda	„
Frankfurt „m.	„ 21. és 22.
Bréma	„ 28.
Breslau	„
Henley Regatta	Július 1., 2. és 3.
Bécs (Stromregatta)	Július 5.
Mannheim	„
Würzburg	„ 12. és 13.
Mainz	„ 18. és 19.
Zürich (Sváje bajnokságai).	„ 19.
München	„ 29.
Henley (Olimpiai regatta).	„ 28., 29. és 30.
Hamburg	Augusztus 8. és 9.
Hamburg (Német bajnokságok)	„ 16.

Németek az Európában, Ausztriát kivéve, minden Olimpiádon igazi sportot űző országban óriási előkészületeket tesznek arra, hogy az ez évi londoni világversenyen nemzetük méltó képen legyen képviselve. Németországban, Berlinben a Német Olimpiai Bizottság tartotta első komoly és szigorúan a kérdés érdeméhez tartozó tanácskozást, melynek legfontosabb tárgya a kiküldendő német versenyzők számának megállapítása volt. Az ülésen a német evezős szövetség bejelentette, hogy az evezősversenyeken, minden versenyszámban, a megengedett létszámot teljesen igénybe fogja venni, hogy az egész világ előtt demonstrálja a német evezős-sport óriási erejét és fejlettségét. Az evezősök mellett a német atléták sem maradnak el, s a kiküldendők száma a 20-at megfogja haladni. A német uszósportot 12 uszó fogja képviselni. Biztosra vehető, hogy a német tennis-játékosok is nagy számban fogják az olimpiádot felkeresni. Sikerült a torna-csapat kiküldetésének kérdésében is megegyezésre jutniok, amennyiben, a frankfurti nagy tornaünnepély rendezőse belátván az ügy fontosságát, hosszas kapacitálás után belement abba, hogy a frankfurti ünnepélyt, melynek eredeti terminusa az angol olimpiai tornaversenyekkel összeesett, eltolja. Az ügyek jelenlegi állása szerint a football-csapat kiküldése nem látszik valószínűnek. A bizottság elhatározta, hogy a kiküldetések költségeinek részbeni fedezésére április 11-én a Cirkusz Busch-ban, Berlin társadalmi előkelőségeinek bevonásával, óriási sportünnepélyt fog rendezni, melyhez a német császári udvar támogatását is biztosan reméli.

A Törekvés SC. birkozó versenye.

Hogy a testi erők és a pompásan kifejlett izmok játéknak mennyi híve van, azt ismét alkalmunk nyílt tapasztalni a Törekvés mult vasárnapi birkozóversenyén, mely a szerény keretek közül kiemelkedve, a m. kir. államvasutak vezetőségének jóvoltából a központi pályaudvar egyik emeleti nagy termében folyt le. Azonban a nagy terem is szűknek bizonyult és a késő délutáni órákban gyilkos hőség emésztette a versenyzők és az érdeklődők tüdejét, kétségtelen, ez nem a rendezőegylet hibája, de ismételtelen rá kell mutatnunk e tényre, hátha az illetékes helyen megszívlelésre találnak azok. Elismerésre méltó az a buzgalom, a melylyel a Törekvés munkálkodik, hogy az államvasuti munkásságot a test ápolására, az államvasutak vezetőségét

pedig a testi kultúra eszméjének megnyerjék. E cél elérésére a mostani versenyük impozáns külső kereteivel és a vezetőknek a verseny rendezésébe való bevonásával nagy szolgálatot tett. Az uttörők munkája mindig különös megbecsülést érdemel és éppen azért nem hagyhatjuk említés nélkül *Padovszky Béla* műhelyfőnök, *Békassy dr., Szalágyi Ede, Tibor* Lajos titkár, *Fischer Mór* alelnök és *Csanádi Mór* neveit, kik a verseny rendezésében a legnagyobb tevékenységet fejtették ki.

A három versenyszámra a győzteseknek a Magy. kir. államvasutak igazgatósága, Budapest székesfőváros és a Vasutas szövetség ajánlott fel díjakat, amelyeket a klub aranyérmei egészítették ki. A magunk részéről e szokatlan gazdag díjazást szükségtelennek s az amatőr-sportok szellemére károsnak tartjuk. Aranyérem és szárazakat érő tiszteletdíj egyszeri győzelemre, tulságos sok.

A verseny eredményei nagy meglepetést hoztak. A szenzáció erejével hatott már maga az a tény is, hogy az országos bajnokok sorra vereséget szenvedtek, s ezek közül is kiválik *Weisz Richárd*, a magyar porondon verhetetlennek hitt többszörös nehézsúlyú bajnok *Payr* által szenvedett valóságos veresége, mely több mint egy órai küzdelem eredménye volt. A szimpatikus fiatal birkózót ez első jelentős sikere alkalmából a közönség meleg óvációban részesítette. A középsúlyú győztese *Előd József* lett, kinek brutális birkózása nagy visszatetszést keltett. Győzelme *Hudák* felett nem egészen reális, mert ellenfelét egy ízben úgy gyomron vágta, hogy az azután hamar kész lett. Egyáltalában a zsüri szereplése nem volt, különösen délelőtt, minden tekintetben kielégítő. A brutális munkát tulságos elnézéssel fogadta, s az esések elbírálásában is sok mellékkörülmény által befolyásoltatta magát. Egyik versenyző pedig egyenesen a bírói tekintélyre tört, anélkül, hogy ezért méltó megtorlásban lett volna része. A bíró figyelmeztetéseire az illető azzal a rövid felelettel válaszolt: „Ha nem tetszik, tegyen róla” és más ehhez hasonló, a bíró tekintélyét sértő kifejezéseket használt. Ilyen esetekben, ha már maga a bíró nem tudja tekintélyét megővni, a zsürinek kell közbelépni s a fegyelmezetlen versenyzőket egyszerűen leléptetni tartozik. A rendezés technikai része sok kívánni valót hagyott hátra, amely azonban inkább a terem szűkességével van összefüggésben. A porond egyik határát a zsüri emelvényé képezte, mely azután a jó eséllyel induló *Dulin* letörését eredményezte, mert *Maróthy*val való mérkőzésénél a térdét annyira megütötte, hogy a versenyt feladni volt kénytelen. Tűrhetetlen az is, hogy a közönség lábait a birkózó szőnyeg széleire lögatta le, mi a versenyzőket kényelmetlenül befolyásolta. A jövőben nagyobb súly fektetendő a körmök ellenőrzésére, mert egyik-másik versenyző igen jól ápolt s még hosszabb körmökkel birkózott.

A versenyen ismét résztvettek azok a versenyzők, akik ellen a MASz. birkózó-szakosztályánál feljelentést adtak le. Már a múlt alkalommal kifejezést adtunk annak, hogy ez sport-becsület kérdése, melynek mihamarabb való tisztázása a vádolt versenyzők eminenst érdeke. Tudomásunk szerint azonban a szakosztály ez ügy tisztázása érdekében még semmi lépést nem tett.

A középsúly-csoportban a verseny lebonyolítása a *selejtező* módszer szerint történt, ami a MASz. szabályaival ellentétes, mert: „*Selejtező módszer szerint csak akkor rendezhető a verseny, ha a versenyzők száma az egyes súlycsoportokban a nyolcat meghaladja*”. Már pedig jelen esetben a nyolcat nem haladta meg. Mint halljuk az ügynek folytatása lesz.

I. Budapest könnyűsúlyú bajnoksága.

Előmérkőzések. I. forduló: *Orosz Miklós* (Postás) győz *Tóth János* (BAK.) ellen 11 p. *Márkus Ernő* (BAK.) győz *Schirtz Rezső* (Törekvés) ellen 1 p. 15 mp. *Schillinger N.* (MTK.) győz *Sipos N.* ellen 3 p. 34 mp. *Dulin Jenő* (MAC.) győz *Csüdör Béla* (Postás) ellen 1 óra 27 p. 32 mp. *Maróthy József* (Törekvés) győz *Schwarzenberg László* (UTE.) ellen 7 p. *II. forduló:* *Orosz*—*Becher Antal* (Törekvés) 1 p. 20 mp.; *Schillinger*—*Márkus* 12 p. 16 mp.; *Maróthy*—*Dulin* 3 p. 25 mp. *Dulin* birkózás közben térdét a zsüriemelvény sarkába vágja és visszalep; *Bokay Frigyes*—*Klement János* (Törekvés) 56 p. 20 mp. *III. forduló:* *Orosz*—*Schillinger* 1 p.; *Maróthy*—*Bokay* 4 p. 17 mp.

Döntő: *Orosz* (21 p. 12 mp.) *Maróthy* ellen. *II. helyért:* *Tóth* (23 p.) *Becher* ellen, *Maróthy* 12 p. 24 mp.)

Schillinger ellen, *Maróthy* győz (16 p. 04 mp.) *Tóth* ellen. *III. helyért:* *Schwarzenberg* (2 p. 17 mp.) *Schillinger* ellen.

Végeredmény: 1. *Orosz Miklós* (Postás). 2. *Maróthy József* (Törekvés). 3. *Schwarzenberg László* (Ujpesti TE.).

II. Budapest középsúlyú bajnoksága.

Előmérkőzések. I. forduló: *Előd József* (MTK.) győz *Mudin István* (MAC) ellen 8 p. *Gyapay Árpád* (MAC.)—*Grünfeld Pál* (MTK.) 11 p. 41 mp. *Ludwig Gyula* (UTE.) *Endrődy Ernő* (Törekvés) 10 p. *Hudák János* (Törekvés)—*Németh Sándor* (MTK.) 3 p. *II. forduló:* *Előd*—*Ludwig* 3 p.; *Hudák*—*Gyapay* 5 p.

Döntő: *Előd*—*Hudák* 6 p. 35 mp. *II. helyért:* *Hudák* győz 67 perc alatt *Ludwig* ellen. *III. helyért:* *Németh* győz 13 mp. alatt *Ludwig* ellen.

Végeredmény: 1. *Előd József* (MTK.). 2. *Hudák János* (Törekvés). 3. *Németh Sándor* (MTK.).

III. Budapest nehézsúlyú bajnoksága.

Előmérkőzések. I. forduló: *Payr Hugó* (MTK.) győz *Weisz Richárd* (MTK.) ellen 1 óra 2 mp. alatt. *Bethlenfalvy István* (Postás)—*Klein Sándor* (Törekvés) 6 p. 25 mp.

Döntőben: *Payr Hugó*—*Bethlenfalvy István* 2 p. 13 mp. *II. helyért:* *Weisz*—*Bethlenfalvy* 2 p. 37 mp.; *Weisz*—*Klein* 6 p. 25 mp.

Végeredmény: 1. *Payr Hugó* (MTK.). 2. *Weisz Richárd* (MTK.). 3. *Bethlenfalvy István* (Postás).

A Nagyváradai sport egylet téli versenye.

A magyar sport egyetemes fejlődésének legujabb bizonyítéka, hogy az, immár Nagyváradon is meghonosult s egyszerre mély gyökeret vert, úgy hogy annak a helyes irányban való térhódítása immár biztosítva van. A múlt vasárnap Nagyvárad, Debrecen és Nyíregyháza közti klubközi mérkőzés eredménye erkölcsileg is felülmúlt minden előzetes várakozást. A város intelligens társadalma egyszerre behódolt a látottaknak, úgy hogy a tapasztaltak alapján, most már a városi törvényhatóság sem zárkozhatik el a sportok támogatásától s a szükséges előfeltételeknek biztosításáról, melyek egyik legfontosabbika egy megfelelő szabadtéri sportpálya létesítése.

A verseny rendezésének sikeres mekoldása *Dayka Endre* és *Juricskay Barna* titkár neveihez fűződik, kiknek további munkásságától függ, hogy a Nagyvárad szépen megindult sportélete fejlődésében meg ne álljon.

A verseny keresztülvitelénél, a vonatkozó szabályokat néha rosszul értelmezték, de ez csak efemer tünet, mely az idő tapasztalataival van összefüggésben. A versenyt kb. 5–6 százan nézték végig, melynek soraiban Nagyvárad előkelőségei nagyszámban jelentek meg.

Debrecenből *Lestván Adorján* kir. tanácsos, *Magos György* dr. városi főügyész, *Csóka Sámuel* városi tanácsos, *Horvay Róbert* dr., *Kiss Kálmán*, *Czink Aladár* ismert sport barátok, továbbá *Jánossy Zoltán* ügyvezető elnök és *Szarukán Sándor* egyleti titkár vezetése mellett, 16 ismert nevű atléta jött át.

Kolozsvárról pedig a Kolozsvári Athl. Club titkára, *Varga Sándor* és *Vétzy Viktor* jönevű súlyemelő és birkózó vett részt a versenyen a nagyváradai sportegylet fiatal kezdő atlétáival szemben. Részletes eredmények:

I. Nyújtó-korlát összetett versenyben indultak 7-en. 1. *Horváth Aladár* (DTE.) 17 $\frac{1}{2}$ ponttal. 2. *Hodossy Márton* (NSE.) 16 $\frac{2}{3}$ ponttal. 3. *Dajka Endre* (NSE.) 14 $\frac{1}{3}$ ponttal.

II. Magasugrás helyből indultak 11-en. 1. *Vadon Géza* (DTE.) 145 cm. 2. *Középpessy Emil* (NSE.) 140 cm. 3. *Pelle János* (NSE.) 130 cm. 4. *Szeghalmi Sándor* (NSE.) 120 cm. Ez elért eredményből azonban 4 cm. az ugró mérceén elhelyezett pálcá hajlása miatt leszámítandó.

III. Magasugrás rohammal és tekintettel a Nagyváradai Tornacsarnok viszonyaira 8 cm. magas ugródeszkával: indultak 14-en. 1. *Zöld József* (DTE.) 187 cm. 2. *Pelle János* (NSE.) 178 cm. 3. *Hauck Ernő* (DTE.) 170 cm. 4. *Dajka Endre* (NSE.) 165 cm. 5. *Hodossy Márton* (NSE.) 165 cm. Ezen eredményekből ugyancsak a mérő pálcá hajlása miatt leszámítandó még 4 cm.

IV. *Súlyemelés 30 kg.* súlyzóval jobb és bal kézzel. — Indultak 1. Vilmos Béla (DTE.) 56 (37+19). 2. János Gyula (NSE.) 38 (23×15). 3. Vétzy Viktor (KAC.) 23 (13×10).

V. *Birkózás. Középsúly:* indultak 4-en. 1. Horváth Aladár (DTE.). 2. Smetanovits Gyula (DTE.). *Könnyűsúly:* indultak 4-en. 1. Törökfalvy Lajos (DTE.). 2. Nagy Lajos (DTE.). *Nehézsúly:* indultak 3-an. 1. Rudolffy Imre (DTE.). 2. Dallos Ferenc (NSE.).

A birkózás nyertesei az első díszített nagy ezüst, a II-ik díszített kis ezüst érmet kaptak. — A többi versenyben pedig a győzők I-ső díszített nagy ezüst, II-ik díszített kis ezüst, III-ik ezüst, IV-ik díszített bronz, V-ik bronz érmet kaptak.

Hírek.

KIRÁS. A MAC. által rendezendő *mezei (crosscountry)* verseny feltételei: 1. A verseny napja: 1908. március 11. (szombat) d. u. 4 óra. 2. Nevezési zárnapp: 1908. március 4. (szombat) este 7 óra. 3. A verseny helye: Budapest környékének egy később megjelölendő helye. 4. Távf: Körülbelül 10 km. 5. A verseny országos nyílt amatőr jellegű és egyesületek részére szól. Minden jelentkező egyesület köteles legalább 5 taggal résztvenni a nevezésben: a nevezők száma azonban korlátozva nincsen. 6. Nevezések csakis egyesületek részéről jelenthetők be, egyesek nevezése tehát el nem fogadtatik. Középiskolai tanulók nem vehetnek részt. Nevezések indoklás nélkül visszautasíthatók. 7. A verseny a Magyar Atlétikai Szövetség szabályai szerint rendezetik. 8. Versenyöltönytűk egyesületi dressz vagy egyesületenként közös jelvény használandó, mely a nevezés alkalmából bejelentendő. 9. Nevezések a MAC. titkárnak címére küldendők. (Laufer Dezső, VIII., Esterházy-utca 36. Nemzeti Lovarda. Tét egyenként 5 korona. Nevezési záridőn túl érkező nevezések figyelembe nem vétetnek. 10. Díjak: A) a győztes egyesület a *Báró Hornig Károly* veszprémi püspök által alapított vándordíjat nyeri egy évi időre, de a MAC. legközelebbi mezei versenye kiírása alkalmából a MAC-nak visszaszolgáltatandó. Háromszor egymásután vagy ötször egyáltalában való győzelem esetére a vándordíj a győztes egyesület végleges tulajdonába megy át. B) A győztes egyesület öt első tagja ezüst érmet, b) a másodiknak beérkező egyesület öt első tagja bronzérmét nyer. c) ha legalább négy egyesületi csapat vesz részt, úgy a harmadik egyesületi csapat is bronz-érmet nyer. C) Külön díjazás: az első és második beérkezőnek ezüstérem, a harmadiknak és negyediknek bronzérem, ha különben csapata helyezése alapján egyáltalában nem díjaztaték vagy pedig kisebb díjazásban részesülne.

KERÜLETI BÍRKÓZÓ-VERSENY KASSÁN. A Kassai AC. március hó 8-án rendezi meg az első kerületi bajnoki birkózó-versenyt. A versenyre, amelynek nevezési hatánapja március 5-én van, kétségtől szép számmal fognak beérkezni nevezések, mert hiszen a kerülethez tartozó két legnagyobb városban: Debrecenben és Kassán minden ágbán élénk sportélet uralkodik. A debreceni birkózógárda már kétféle is bemutatkozott ez idény alatt: először a főiskolai birkózó-versenyen, majd később a gazdaságok országos birkózó-versenyén és mindkét alkalommal szép tehetséget és erős fejlődésképességet árult el. A kassai birkózók közül az egy Nóvák Ferencen kívül, aki a gazdaság-verseny könnyű súlycsoportjának győztese volt, a nyilvánosság előtt még nem szerepeltek, de tréner hiányában is lelkiismeretes munkát végeztek, úgy, hogy az első kerületi bajnoki birkózó-verseny színvonala minden valószínűség szerint kielégítő lesz és megfelelő fokmérője lesz a két város sportbeli fejlettségének. Nem ártana azonban, ha a MAS. megfelelő kiküldöttékről gondoskodnék és az új birkózó-szabályoknak, amelyeket itt kevésbé ismernek, kellőképpen érvenyt szerezne.

A „NAGYVÁRADAI SPORT-EGYLET” 1908. febr. 26-án. a keresek, csarnok összes termeiben, sport felszereléseit költségeinek fedezésére, az egylet pénztára javára *athleta-bált* rendez.

A „NEMZETI TORNA EGYLET” tagjai f. évi február hó 29-én, szombaton este 8 órakor, az egylet összes helyiségeiben VIII. Szentkirályi-utca 26.), táncal egybekötött házi estélyt rendeznek.

A VÁCI SPORT-EGYESÜLET folyó évi február hó 9-én tartotta éves közgyűlését, amely alkalommal, az evezős osztály működéséről Dobó László dr. művezető számolt be. A művezető jelentése szerint az evezős osztály 39 tagja. — közöttük 6 növendék tag. — 2244 indulással, 18.145 km. utat tett meg. Ezer km.-en felül eveztek a következő evezőssők: Tóth Sándor 1556 km.-t, Freysinger István 1487 km.-t, Hufnágel Sándor 1317 km.-t, Hornung Gyula 1290 km.-t, Horváth Kálmán 1198 km.-t, és Nagy Sándor 1178 km.-t.

A CSASZÁRJUBILEUMI SPORTÜNNEPELYEKRE Bécsben már az előkészületi munkálatok serényen folynak. Múlt héten Balduin Groller elnöke alatt ülés volt, melyen határozatba ment, hogy az ünnepélyek lebonyolítására, a *Práter*-ban nagyszabású arénát építenek. Az egyes versenyek határnapjai nagyjában már megvannak állapítva. A díjazás, egy művész által külön a jubileumra készített plaketekkel fog történni. A határnapok: *Május 17.: Kerékpár.* Május 23.: Lawn-tenis-versenyek a Continens bajnokságáért. *Május végén:* Nemzetközi vívóverseny. *Pünkösdkor:* Atlétikai versenyek, football mérkőzések. E napon fog az English Football Association válogatott csapata is mérkőzni.

JAPÁN SPRINTER VILÁGREKORD. A japánok kisebb termetűk dacára nagy sprint tehetséggel vannak felruházva. Hirt adtunk annak idején, hogy *Minoru Fujii*, a tokiói császári egyetem hallgatója, a 100 m.-t 10, 24—100 mp. alatt futotta, amely idő a legjobb, amely e távon elértett és 100 yardra átszámítva, még valamivel jobb, mint 9.6 mp. Ez eredményt az egyetem fizikai professzora által szerkesztett elektromos órával mérték és megbízható körülmények között érték el, mit bizonyít az is, hogy az egyetem rektora erről angol nyelvű jegyzőkönyvet vett fel, melyet a világ minden sporttal foglalkozó nemzetének, többek között egy Japánban időző honfitársunk révén nekünk is elküldött. Ujjában kapjuk a hírt, hogy Honoluluban egy másik japán, *En Sue* 50 yardon 5.2 mp.-es időt ért el, amely jobb, mint az amerikai *Rice*, *Eaton* és *Murray* által tartott 5.4 mp.-es világrekord. Nem volnánk meglepetve, ha az idei olimpiádön egy pár japán is megjelenne és egy kis meglepetést csinálna.

JIU-JITSU A NÉMET HADSEREGBEN. A Berlinben különféle katonai tanfolyamok végzésére összegyűlt tisztok részére rendes Jiu-Jitsu tanfolyamot szerveztek, melynek látogatása kötelező. A csapatokhoz visszatért tisztok azután a legénységet fogják oktatni.

PÁRIS CROSS-COUNTRY BAJNOKSÁGA nagy meglepetéssel végződött, amennyiben *Ragunaud* 2 km. után feladta, *Keyser* pedig *Fayollat*-tól versenget szorított. Nagy feltűnést keltett, hogy a tavalyi bajnokcsapat, a Racing-Club de France csapata jöhet a pályán megjelenni, még sem indult. Ennek oka, mint később kiderült, az volt, hogy az atléták sztrájkoltak. Ugyanis *M. Genet*, az atléták jelöltje kibukott a válaszmányból s az atléták azzal a sportszerűtlen eljárással választak, hogy nem indultak a versenyen. Ezzel a Racing-Club de France csapata a nemzeti bajnokságban való indulási jogosultságtól is elesett, mert a francia cross-country versenyszabályok értelmében a nemzeti bajnokságban csak a Páris bajnokságban beérkező első 10 csapat vehet részt. A verseny távja 14 km. és 500 m. volt. Beérkezési sorrend: 1. Fayollat (SC. de Vaugirard) 49 p. 34.4 mp. 2. Keyser (Club Athletique de la Société Générale) 200 m.-rel. 3. Courbaton (SA. de Montrouge).

A csapathelyezés nemkevesebb okozott meglepetést, amennyiben a nagy favorit club 2-ik helyre szorult. 1. Metropolitan Club (4, 7, 8, 9, 13, 14) 55 pont. 2. SA. de Montrouge (3, 10, 17, 25, 28, 31) 104 p. 3. US. de l'Est (11, 18, 20, 21, 22, 41) 133 p. Indult 18 egylet, kb. 200 futóval.

A SHRUBB már megérkezett Angliába. Utolsó versenye Amerikában, Philadelphiában volt, hol 6 ang. mfd.-et futott egy amerikai staféta ellen és pedig úgy, hogy a két első futó 2—2 mfd.-et, a két utolsó futó 1—1 ang. mfd.-et futott. *Shrubb* a versenyt könnyen, kb. 800 m.-el nyerte meg. Részletes idő: 1 ang. mfd.: 4 p. 32 mp.; 2 mfd. 9 p. 52 mp.; 3 mfd.: 14 p. 56 mp.; 4 mfd.: 20 p. 6 mp.; 5 mfd.: 25 p. 10 mp. és 6 angol mfd.-re 30 p. 6 mp. Az idők azt bizonyítják, hogy *Shrubb* mit sem veszített régi képességeiből.

ANGOL KERÜLETI CROSS-COUNTRY BAJNOKSÁGOK. Az angol nemzeti, majd pedig nemzetközi cross-country bajnokságot megelőzőleg rendezik az egyes kerületek bajnoki versenyeket. Így sorrendben első volt a „*South of the Thames*” (a Temzől délre) verseny, melyben 270 futó vett részt. Egyéni győztes *R. H. Backshall* volt, ki a kb. 7. ang. mfd.-et 43 p. 1 mp. alatt futotta be. Győztes klub a *Cambridge Harriers* lett 99 ponttal. (3, 11, 13, 19, 22, 26). A „*North of the Thames*” (a Temzől északra) kerület ez évben is külön rendezett bajnoki versenyt a junior- és senioroknak. A junior bajnokságban 225 futó közül *F. Melville* győzött, 42 p. 27 mp. alatt futván be a 7 mfd.-et. A klubok közül a *Swinton* győzött 44 ponttal (5, 6, 8, 10, 15). Seniorbajnok lett *W. T. Clarke*, a 10 mfd. és 220 yardot 61 p. 14 mp. alatt futván. A klubok közül *Hal-amshire* győzött 85 ponttal (2, 8, 11, 18, 20, 26).

LYSKAMM MEGMÁSZÁSA. Kassai munkatársunk jelentése szerint az ottani Kazinczy-körben lapunk turisztikai rovatának vezetője, dr. *Jankovich* Marcell orsz. képviselő vetület képek kíséretében szombaton, érdekes szabad előadást tartott a

4536 méter magasságu alpesi csúcsnak, a *Lyskamun*-nak megmászásáról. Az élvezetes szabad előadás nagy hatással volt a közönségre, mert száraz utleírás helyett olyan előadásban volt része, amelylyel költői nyelvezet társult, amely szárnyakat adott a hallgatók képzeletének és a megjelölt erőteljes szuggeszciójával hatott. Az egész előadásból kiértett a szenvedélyes turista és a költői lélek. Valóságos költemény volt az előadás: lelket megerőtítő, szívet elbűvölő gyönyörű dithyrambia annak az élvezetnek, amelyet Jankovichnak a turisztika nyújt. A havasok himnuszát hallották abban az imádás magaslatáig emelkedő előadásban, amelylyel a poeta Jankovich a turista Jankovichnak tapasztalatait feltárta. Valósággal magával vitte megjárta útjára hallgatóit. A gyönyörű előadás után az előkelő és nagyszámu közönség lelkes óvációkban részesítette a merész turistát és emelkedett szellemű poétát.

DAVOSI BOBVERSENYEK. Összes sportnemek közül a legnépszerűbb sport Davosban a szánkázás, különösen — a bobverseny. Ez rövid idő alatt páratlan népszerűsége tett szert, úgy hogy a téli sport többi nemei e mellett valósággal eltörpülnek. De amely ártatlannak és jelentéktelen szórakozásnak látszik e szánkázás, annál idegizgatóbb és veszélyesebb az a valóságban.

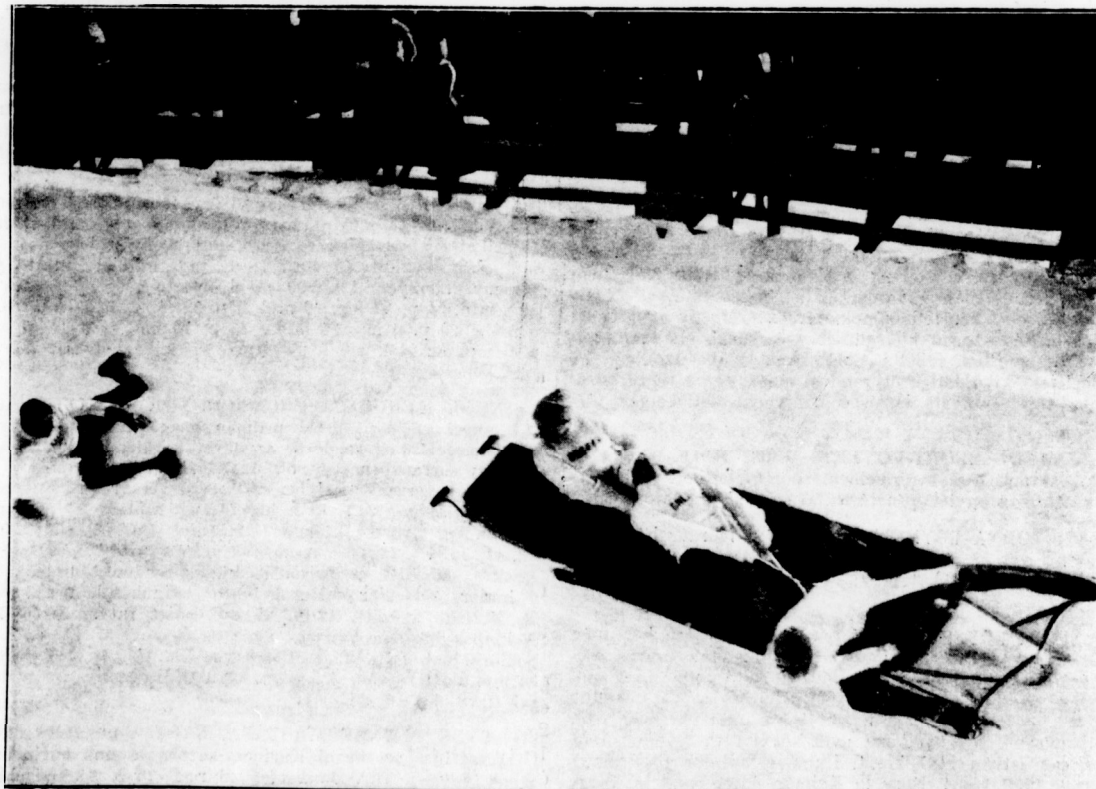
A versenyeket két sportegyesület rendezi, a „*Davos Toboggan Club*” és „*Davos Tobogganing Company*”, tehát a sportkövetelményeknek a versenyek megfelelnek, a helybeliek is szoktak ugyan egynéhány népies versenyt rendezni, de a *davosi* bobversenyeken csakis a nevezett sportegyesületek tagjai versenyezhetnek.

Amint *Bartunck József* főhadnagy, tudósítónk írja, Davosban január 1-től február közepéig 27 szánkóverseny folyt le. Ezek között 18 nemzetközi bobverseny, 2 bobhandicap, 2 babybobverseny (2 üléses bob), 2 szkeleton és 3 toboggan (svájci szánkó) verseny volt, tehát majdnem minden második napra esett átlag egy verseny, de pl. febr. 12—17 között naponta voltak versenyek, amelyek a poule-ok (fogadás) révén folyton foglalkoztatják

a közönséget. Minden verseny rendes díjazással jár, a győztes bob csapata értékes érmeket és díjakat kap. Különösen jelentősek a vándordíjakért folyó versenyek, mint amilyenek a *Manchester Bowl*, *Pegasus Cup*, *Coupe de France*, *Broad Cup*, *II. Vilmos császár serleg*, stb. Igen értékes alapítványokat és vándordíjakat létesítettek egyes sportmecenások, mint a szász-weimari herceg (Sigma Cup), Lubiecki herceg (Ommon díj), Davos város (arany serleg, *Satzger Pál magyar földbirtokos* (Előre díj)). A vándordíjat vagy más tiszteletdíjat mindig a győztes csapat kormányaosa kapja. *Satzger Pál* „Előre” bobja az egyedüli magyar bob Davosban, mely azonban semmiféle versenyt nem nyert meg. Sajnos, a tulajdonoson kívül más magyar nincs a csapatban s így aztán megesett, hogy az angolok az „Előre”-t egy ízben *germán bobjak* nyilvánították a verseny-lisztában.

„Schild von Klosters” országuti bobverseny Davosban. Az angol csapat bajban.

II. Vilmos császár-díj Davosban. 1908. II. 4. Gredos elveszti fékvezető emberét s disqualifikáltatik.

HIVATALOS RÉSZ.

A Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Labdarugók Szövetsége, a Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség, a Magyar Evezős Egyletek Orsz. Szövetsége, a Tisza Regatta Szövetség, a Magyar Uszók Szövetség, a Budapesti Polo Club, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vivó Club, a Ferencvárosi Torna Club, a Műegyetemi Athletikai és Football Club, a Nemzeti Vivó Club, a Vén Fiúk Vivó Clubja, a Magyar Si Club, a „Danubius” újvidéki evezős egyesület, az „Előre” zürichi magyar csónakázó egyesület, az Esztergomi Hajós Egyesület, a Győri Csónakázó Egyesület, a „Maros” Aradi Evezős Egyesület, a „Neptun” Budapesti Evezős Egyesület, a budapesti „Pannonia” Evezős Club, a Pozsonyi Hajós Egyesület, a Szegedi Csónakázó Egyesület a Szentendrei Evezős-Club, a „Tisza” Szolnoki Evezős Egyesület és a „Balaton” Uszók Egyesülete hivatalos közleményei.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

7-8-ig a díszon-kávéház külön termében. **Titkár:** Cseke Gyula (II. Csalogány-u. 6.) **Pénztáros:** Glauber József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) **Ellenőr:** Olgay István dr. **Intéző-bizottság:** Opréa Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik-Ülesek: VI., Teréz-körút 24. sz. Edíció földszinti külön termében tartanak.

Kivonat a MLSz. bírák bizottsága f. évi február hó 25-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

A bizottság elnökül dr. Füzeséry Árpádot, helyettes elnökül Horváth Ferencet választja meg. A bizottság jegyzőkönyvének és ügykönyveinek vezetésére, valamint ügyeinek nyilvántartására Vadász Dezső szöveg. jegyzőt kéri fel, s egyúttal kimondja, hogy előadót esetről-esetre fog választani.

A bizottság legközelebbi ülését március 2-án, hétfőn tartja.

Kivonat az intézőbizottságnak 1908. február 26-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A bizottság javasolja az igazgató-tanácsnak, hogy a MLSz. folyó év június hó 10-én az English Football Association reprezentatív csapatával, Budapestben angol-magyar nemzetközi mérkőzést rendezzen, a felajánlott feltételeket elfogadja és bízta meg az intéző-bizottságot a mérkőzés rendezésével és előkészítésével.

Pozsonyi TE. azon kérelme, hogy vándordíjnak sejeztető mérkőzését Pogány Gyula és dr. Virnace Bernát szöveg. bírák vezethessék, azon feltétel alatt teljesítették, hogy az érdekelte egyesületeknek erre vonatkozó írásbeli megállapodásai a bizottságnak bemutatandók lesznek. Ezen engedély megadása csak a Pozsonyi Vándordíj mérkőzésre vonatkozik, mert a bajnoki mérkőzéseknél a szabályzat értelmében érdekelte egyesület tagja mérkőzéseket, mint bíró, nem vezethet.

Mintthogy Vámos Soma játékbíró bejelentése megegyezik a MTK. előterjesztésével, a bizottság fentartja február hó 19-én hozott ezen határozatát, azzal, hogy érdekelte MTK. és UTE. 1908. március hó 4-én tartandó intéző-bizottság ülése elé terjeszsek az elmaradt bajnoki mérkőzés megtartására vonatkozó közös kérelmüket; ellenesetben az intéző-bizottság fog kötelező határnapot kitűzni.

Bizottság javasolja a tanácsnak, hogy a keleti kerületi bajnokság megszervezése végett, a bajnokságra máris benevezett egyesületek a *Kolozsvári Athletikai-Klub*, a *Kolozsvári Kereskedelmi Akadémiai Sportkör* és a *Kolozsvári Vasutas Sportklub*, — mintthogy alapszabályaikban működésüket hiteles bírói jelentésekkel igazolták, — a MLSz. kötelekbe felvételének s a bajnokságra beadott nevezéseik elfogadtassanak.

Következő mérkőzések igazoltattak: I. oszt. bajnokság. FTC. I.—MTK. I. 3:3; Törekv. SpE. I.—Föv. TC. I. 4:2; BAK. I.—Föv. TC. I. 0:0. I. oszt. szöveg. díj. MTK. II.—FTC. II. 2:1. *Polónyi csúzlalda-mérkőzések:* MAC—33FC 3:0; UTE—MAFC. 3:0. *Barátságos mérkőzés.* BTC.—Köb. TE. 8:0, tudomásul vétetett.

Mintthogy a Föv. TC. II. csapata a február hó 23-ára kisorsolt I. oszt. szövets. díj mérkőzést a Törekv. SpE. II. csapata javára lemondta, 2 pont a *Törekv. SpE. II.* javára íratik.

Mintthogy a MUE. a március hó 1-ére a 33FC. ellen kisorsolt és a március hó 8-ára az URAK. ellen kisorsolt II. oszt. bajnoki és szövetségi díj mérkőzésekről lemondott, 2—2 pont a 33FC. I. és II. és az URAK. I. és II. csapata javára íratik.

Tudomásul vétetett, hogy a f. hó 23-án kisorsolt I. oszt. bajnoki és szöveg. díj mérkőzés a népszíveti pálya használhatatlansága miatt a BAK. és a Typ. SpC. csapatai között megtartható nem lévén, nevezett egyesületek a Ráday-utcai pályán, március hó 1-én fogják a mérkőzéseket lejátszani.

Tudomásul vétetett, hogy a BAK. amerikai-utai pályájának bére 1908. évre:

I. oszt. csapatok mérkőzésénél kor. 60.—

II. oszt. csapatok mérkőzésénél kor. 30.—

A Törekv. SpE. Hölgy-utcai pályájának bére 1908. évre pedig:

I. oszt. csapatok mérkőzésénél kor. 60.—

II. oszt. csapatok mérkőzésénél kor. 15.—

Ifjúsági csapatok mérkőzésénél kor. 10.—

Délelőtti pályabér kor. 10.—

A magyarországi keleti kerületi bajnokság mérkőzéseinek sorrendje, azon esetre, ha időközben más egyesület részvételét nem jelentené, a következőképp állapított meg:*)

1908. márc. 22. Vas. SpK.—K. Akad. Sp.

1908. márc. 29. K. Akad. Sp.—K. Athl. Cl.

1908. április 12. K. Athl. Cl.—Vas. SpK.

1908. április 26. K. Akad. Sp.—Vas. SpK.

1908. május 10. K. Athl. Cl.—K. Akad. Sp.

1908. május 17. Vas. SpK.—K. Athl. Cl.

*) A pályaválasztók az első helyen említett egyesületek.

Malecki Román, s. k. főtítkár.

Igazoltattak 726. számtól 766-ig; a Pozsonyi Torna-Egyesület részére Duray Nándor, Lustig Jenő, Nagy Péter, Homoky János, Németh Lajos, Diem Béla, Zsáry Gyula, Svatek Ede, Mahr Ágost, Payer Jenő, Leitner László, Luntzer György, Babos Vilmos, Holzmann Gusztáv, Patay Gyula és Ottits Béla; a Ferencvárosi Torna-Klub részére Gerstl Ede, Ábrahám Kálmán, Tekárszky Kálmán, Szvoboda Károly, Pordán Ferenc (mindegyik az Ifj. L. Sz.-ból és Aimmiller Oszkár; — Friedenthal Károly a Ferencvárosi Torna-Klub részére igazolható nem volt, mivel a KAOE. Sp. Cs. nem adta ki; — a Föv. TC. részére Salamon Sándor, Kövesi Marcel, Szaraz János, Herzog Ede, Kerekes István, Schmiedeg Jenő; — MAFC. részére Kálmán József, Schderbeck Károly (a MTK.-ból), Bamberger György, Beifeld Sándor és Beifeld Mihály; — BTC. részére Vida Béla; — a Bp. Köb. TE. részére Fehér Dezső, Petrovits István, Lantos Bertalan és Lohász Géza; — 33. FC. részére Knörich Emil és Szabó Miklós; — Várbud Károly a Bp. Köb. TE. részére igazolható nem volt, mivel az Ifj. LSz. nem adta ki.

Felkérem a tisztelt Egyesületeket, hogy a fenti igazolások elleni esetleges észrevételeiket, illetve óvásaikat a megjelenéstől számított nyolc napon belül megtenni sziveskedjenek, mivel ellenkező esetben azok véglegesnek fognak vétetni.

Egyben tisztelttel felkérem az igen tisztelt tagegyesületeket, hogy a játékosaiknak abc szerint részletezett névsorát lakásomra (Budapest, II. Csalogány-utca 7. szám) mielőbb megküldeni sziveskedjenek.

A bizottság megbizta Balogh Hugó int. biz. tagot, hogy egy az olimpiai kiküldetés tárgyában a vallás- és közoktatásügyi minisztériumhoz felterjesztendő memorandumot dolgozzon ki, amely a f. hó 28-iki tanácsülésen legyen tárgyalandó.

Cseke Gyula, s. k. titkár

Magyar Uszók Szövetség

Társelnökök: Brüll Alfréd és Dr. Virava János **Alnökök:** Dr. Füzeséry Zoltán, M. Kanitz Henrik, Dr. Kovács Aladár. **Ügyvezető alnökök:** Kugler Sándor (III. Zsigmond-utca 70.). **Főtítkár:** Kéler Tibor. **Títkár:** Kiss Géza (I. Fehérvári-ut 37.). **Pénztáros:** Baronyi Arthur (IV., Ferenc József rakpart 18).

Jegyzőkönyvi kivonat a MÚSz. intéző-bizottságának 1908. február 21-én tartott üléséről.

A bizottság elhatározza, hogy az ügymenet megkönnyítése céljából, mindennemű iratváltásáról rendes iktatót fog vezetetni.

Kéler Tibor bemutatja az egyes minisztériumoknak küldendő kérvények szövegét, melyek változatlanul elfogadtnak.

Átirat intézendő a létesítendő tsnádi sporttelep vezetőségéhez az uszópálya ügyében.

Vida Henrik bemutatja a tétek rendszeres elszámolására vonatkozó tervezetet.

Átirat intézendő a belga uszósövetséghez az augusztus első napjaiban rendezendő uszóverseny propagációja tárgyában és a következő versenyszámok rendezése ajánlatik: 100 m., 200 m., 400 m. és 1000 m.-es uszás, 100 m. és 200 m.-es mell-, 100 m. és 150 m.-es hátúszás, 5×50 yardos tetszés szerinti és 3×50 m.-es mell, hát, magyar, valamint 4×50 m.-es mell, hát, oldal, magyar uszómódoru staféta verseny.

Kiss Géza titkár.

ELVESZETT

minden bizalmam a pneumatikok tartósságában. Használtam mindenféle gyártmányt, de egyik sem elégített ki. Akár sima, akár szegecses gummit használtam, mind idő előtt ment tönkre és elvette kedvem az automobilozástól. Ekkor kezdtem Dunlopot használni és azóta a legnagyobb élvezetem van az automobilizmusban. A hátsó szegecses köpenyek mind 5-6000 kmt. tartanak és a felszerelés után igen sok ideig feléje se kell nézni a Dunlopnak. Mindenek felett jó a Dunlop és a legmelegebben ajánlhatom.

Gróf M. K.

VAS GÉZA és FIA
BUDAPEST

VI., Liszt Ferencz-tér 6.

Távbeszélő: 65-43 Sörgönczim: DUNLOP

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Főszerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR

Felelős szerkesztő:
LINDNER ERNŐ

Főmunkatársak:
BIRÓ ALAJOS és HOLUB JÓZSEF

Szerkesztőség:
Budapest, VIII., Esterházy-u. 6.

A KÖNNYŰ KOCSI.

Biró Alajos gépészmérnök.

(Hatodik közlemény.)

A motorfordulatszámából és az így megállapított sebességből már most az áttételi viszonyok a következőképp állapíthatók meg:

Ha n a motor percenkénti fordulatszáma,

v a koci másodpercenkénti sebessége m.-ben,

V a koci óránkénti sebessége km.-ben,

b a sebességváltó után következő áttétel a láncnál vagy a hátsó tengelyben,

a_1, a_2 stb. az egyes sebességi fokozatok fogaskerek áttételei és

f a hátsó kerek átmérője cm.-ben, akkor

$$v_x = \frac{V}{3.6} = \frac{f \pi n b a_x}{60.100}; \dots \dots \dots 1)$$

hol x az éppen működésben lévő sebességi fokozat sorszáma.

Tételezzük fel most, hogy a koci három sebességgel bír, melyek közül a harmadik közvetlenül hajt, akkor

$$a_3 = 1 \dots \dots \dots 2)$$

Ha már most az előbb megállapított 42 km. sebességet vesszük számításunk alapjául, $n = 1200$ és $f = 75$ cm. esetén

$$v_3 = \frac{42}{3.6} = 11.666 = \frac{75 \cdot \pi \cdot 1200 \cdot b}{60.100} = 47.1 b$$

$$\text{és ebből } b = 2.78 \sim 2.8 \dots \dots \dots 3)$$

Az előbb megadott módon megállapítjuk, v_1 -et és v_2 -t is; tegyük fel, hogy $V_1 = 14$ km./ó. és $V_2 = 28$ km./ó., akkor $V_1 : V_2 : V_3 = v_1 : v_2 : v_3 = 1 : 2 : 3$,

ebből pedig, mivel $a_3 = 1$, $a_1 = \frac{1}{3} = 0.33$, $a_2 =$

$$\frac{2}{3} = 0.67, \dots \dots \dots 4)$$

Most már megállapíthatók a fogaskerek fogszámai és méretei.

A fogak számának meghatározásánál tekintettel kell lennünk a fogaskerek sajátosságaira; így pl. hogy a kopást, zajt és a surlódási veszteségeket lehetőleg csökkentjük, nem szabad sehol 10 fognál kevesebbet alkalmazni.

Az a_1 és a_2 áttételi viszonyok két tényezőből állanak, u. m. a train balladeur fogaskereinek e_1 és e_2 áttételei és az üres tengelyű és a közlőtengely végén levő, mindig kapcsolásban lévő fogaskerek állandó c áttételéből

$$a_1 = e_{1c} \text{ és } a_2 = e_{2c} \dots \dots \dots 5)$$

Itt gyártási egyszerűsítésre nyílik alkalom. A fentiekből ugyanis

$$a_1 : a_2 = e_1 c : e_2 c = 1 : 2, \dots \dots \dots 6)$$

Jelöljük az egyes áttevés fogaskereinek fogszámaikat $z_1, z_2, z_c, Z, Z_2, Z_c$ -vel, hol a kis betűk a hajtó, a nagy betűk a hajtott kerekét jelenti.

Ez esetben fennállnak a következő egyenletek:

$$\frac{z_1}{Z_1} \cdot \frac{z_c}{Z_c} : \frac{z_2}{Z_2} \cdot \frac{z_c}{Z_c} : 1 = 1 : 2 : 3, \dots \dots \dots 7)$$

$$\text{ebből } \frac{z_1}{Z_1} \cdot \frac{z_c}{Z_c} = \frac{1}{3}, \frac{z_2}{Z_2} \cdot \frac{z_c}{Z_c} = \frac{2}{3} \dots \dots \dots 8)$$

Válasszunk most az áttételeket úgy, hogy

$$z_1 = z_c \text{ és } Z_1 = Z_c; \text{ ahhoz}$$

$$\frac{z_1^2}{Z_1^2} = \frac{z_c^2}{Z_c^2} = \frac{1}{3} \text{ és } z_1 = \frac{Z_1}{\sqrt{3}} \dots \dots \dots 9)$$

Ezt, tekintettel arra, hogy csakis egész számok jöhetnek tekintetbe, elég jól megközelítjük, ha

$$Z_1 = 1.8 z_1 \text{ és így } Z_c = 1.8 z_c \dots \dots \dots 10)$$

Most még csak z_2 -t és Z_2 -t kell megállapítanunk:

$$\frac{z_2}{Z_2} \cdot \frac{z_c}{Z_c} = \frac{z_2}{Z_2} \cdot \frac{1}{1.8} = \frac{2}{3} \text{ és így}$$

$$z_2 = 1.2 Z_2 \dots \dots \dots 11)$$

A fogszámok viszonyai tehát ismeretesek; a végleges megállapításnál tekintetbe jönnek még a következő körülmények:

A balladeur-tengely és a közlőtengely párhuzamosak lévén, tengelytávolságaik állandóak; mivel pedig a tengelytávolság az együvé tartozó osztókörök sugarainak összegével egyenlő, ez utóbbi összeg, tehát a megfelelő osztókörök átmérőinek összege is állandó.

$d_1 + D_1 = d_2 + D_2 = d_c + D_c \dots \dots \dots 12)$ hol $d_1, a_2, d_c \dots \dots \dots$ a hajtókerek és $D_1, D_2, D_c \dots \dots \dots$ a hajtott kerek osztókörének átmérői.

Általában egy fogaskeréknél

$d = Z \cdot m = Z \cdot \frac{t}{\pi}$, hol t a fogak osztását cm.-ben m pedig a modulust jelenti.

A gyártás egyszerűsítése céljából az összes fogaskerek osztását és modulusát egyenlőre vesszük s így

$$z_1 + Z_1 = z_2 + Z_2 = z_c + Z_c \dots \dots \dots 13)$$

A 10), 11) és 13) egyenletekből már most megállapíthatók a fogszámok. Feltéve, hogy

$$z_1 = z_c = 10 \\ Z_1 = Z_c = 18$$

$$z_1 + Z_1 = z_c + Z_c = 28 \text{ és így}$$

$$z_c + Z_c = z_2 + Z_2 = 28 \text{ és } z_2 = 1.2 Z_2 \text{ből} \\ 2.2 Z_2 = 28 \text{ s ebből közelítőleg } z_2 = 15 \text{ és } Z_2 = 13.$$

A fogszámok tehát a következők:

$$z_1 = z_c = 10, Z_1 = Z_c = 18, z_2 = 15, Z_2 = 13. 14)$$

Az áttételek viszonyai eszerint következőképp alakulnak:

$$a_1 = \frac{10 \cdot 10}{18 \cdot 18} = \frac{100}{324} = 0.3086$$

$$a_3 = \frac{15 \cdot 10}{13 \cdot 18} = \frac{150}{234} = 0.641$$

$$a_1 = 1$$

Látjuk tehát, hogy az előre felvett 0.33, 0.67 és 1 viszonyokat elég jól megközelítettük; a gyártás egyszerűsítését pedig elértük, mert a hat fogaskerék csak négyféle fogszámmal bír s kettőt-kettőt egyformára készíthetünk.

Hátra van még az osztás és fogszélesség megállapítása. Erre vonatkozólag áll az, hogy $P = k \cdot b \cdot t$, hol P a kerületi erő, b a fog szélessége cm.-ben.

Itt a k tényezőt kell először megállapítani: ez függ az anyag minőségétől és a kerék kerületi sebességétől. Jó nickelacélnál és az itt fellépő sebességeknél a tartósságra való tekintettel k -t átlag 120-ra vehetjük.

P megállapítása a motor forgató nyomatékából és az áttételekből, valamint a kerekek osztókörtméréiből állapítható meg. Evégből, az osztást illetően a módulust is kell még ismernünk; ennek meghatározásánál tekintettel kell lennünk arra, hogy sem túl nagyra, sem túlságosan kicsire nem szabad vennünk, mert előbbi esetben a kerékátmérő, utóbbiban a fogszélesség s ezekkel a sebességváltó-szekrény méretei és súlya lesznek nagyok. Jó eredményt ad $m = 5$, ill. $t = 1.57$ cm.

Ebből

$$d_1 = d_c = 50 \text{ mm.}, D_1 = D_c = 90 \text{ mm.}, d_2 = 75 \text{ mm. és } D_2 = 65 \text{ mm.}$$

$$\text{A két tengely távolsága } \frac{50+90}{2} = 70 \text{ mm.}$$

A kerületi erőt már most a következőképp számíthatjuk: Legyen

$M \dots \dots$ a motor maximálisan fellépő közepes forgató nyomatéka kgcm.-ben.

$n \dots \dots$ a motor effektív teljesítménye lóerőkben,

$n \dots \dots$ a percenkénti fordulatszáma, akkor közelítőleg

$$M = \frac{72000 N}{n} \text{ kgcm.}; \text{ a mi esetünkben}$$

$$N = 12 \text{ HP, } n = 1200 \text{ és így}$$

$$M = \frac{72000 \times 12}{1200} = 720 \text{ kgcm.}$$

Valamelyik fogaskerékpáron a kerületi erő

$$P = \frac{M'}{d} \text{ hol } M' \text{ a hajtókerékre működő forgató}$$

nyomaték kgcm.-ben és d az ill. kerék osztóközátmérője.

Mivel az 1. és 2. sebesség hajtókerékei a motortengellyel forognak, azzal egyenlő nyomatékot visznek át, a Z_c kerék azonban még ezen nyomatéknak az első sebességáttételi viszonyával szorzott nyomatékát tartozik átvinni, tehát

$$M'_1 = M'_2 = M = 720 \text{ kgcm. és } M_c = 1.8 M = 996 \text{ kgcm.}$$

Ezekből

$$P_1 = 228 \text{ kg, } P_2 = 160 \text{ kg. és } P_c = 398.4 \text{ kg.}$$

Ezekből a $P = k \cdot b \cdot t$ képlet alapján a fogszélességek megállapíthatók.

(Polytatás.)

Hírek.

A MAGYAR AUTOMOBIL CLUB TURATÉRKÉPE. A Magyar Automobil Club elhatározta, hogy nagy költséggel oly mérvű turisztikai térképművet tesz közzé, mely előreláthatólag túlhaladja jelentőség és terjedelmében az összes már létező hasonló külföldi műveket.

Elhatározta ugyanis, hogy Magyarország összes utvonalaival térképeit jelentőségük sorrendjében, turisztikai szempontból feldolgozza; kilométrizálva, az összes, az automobilközlekedésre fontos adatok bejelölésével, valamint az ut profil feltüntetésével, kiadja.

E munkát a club a már összeállított 70 utiránnyal óhajtja megkezdeni, melyek listáját alább közöljük. A club azon kérelemmel járul tagjaihoz, hogy azok esetleges észrevételeiket és megjegyzéseiket rövid időn belül megtenni, az esetleg kimaradt utirányokat pótlás végett, valamint netán kívánt változtatásokat minél előbb közölni szíveskedjenek.

Az utirányok a következők:

1. Budapest — Tata — Komárom — Győr — Bruck — Bécs.
2. Budapest — Vörösvár — Dorog — Piszke — Komárom — Pozsony — Bécs.
3. Budapest — Miskolc — Kassa — Eperjes — Bártfa — Zboró — Konieczna O. h.
4. Aszód — Balassagyarmat — Kékkő — Tótpelsőc — Zólyom.
5. Budapest — Vác — Ipolyság — Selmecbánya — Zsolna — Csáca — Bistric — Teschen.
6. Esztergom — Zeliez — Sáro — Kálna.
7. Selmecbánya — Besztercebánya — Sturceihágó — Oszada (Koritnica) — Árva O. h.
8. Budapest — Vác — B-Gyarmat — Losonc — Rimaszombat — Tiszolc — Poprád — Késmárk — Lubló O. h.
9. Pozsony — Cseklész — Szempe — Ciffer — Nagyszombat — Lipótvár — Trenesén — Zsolna.
10. Malacka — Jablonic — N.-Szombat.
11. Trenesén — Felsőszrnye — Vlára-Pass — Olmütz.
12. Pozsony — Cseklész — Diószeg — Szered — Nyitra.
13. Nagyszombat — Lipótvár — Nyitra — Léva — Selmecbánya (Bécsátra).
14. Komárom — Érsekújvár — Nagytapolcsány — Nyitra — Ny.-Zsám'okrt — Oslány — Privigye.
15. Zsolna — Rajec — Privigye — Handlova — Garam-Szt.-Kereszt — Zólyom.
16. Verebely — Aranyos-Marót — Kistapolcsány — Oslány.
17. Besztercebánya — Breznóbánya — Telgárt — Dobsina — Rozsnyó — Kassa.
18. Telgárt — Pusztamező — Stracnai jég.
19. Rimaszombat — Tornalja — Pelsőc — Rozsnyó.
20. Trenesén — Bán — Oslány — Zsarnóca — Vihnye — Selmecbánya.
21. Zólyom — Losonc — Fülek — Miskolc.
22. Zsolna — Poprád — Sz.-Váralja — Branyiszko — Eperjes.
23. Bécs — Pozsony — Malacka — Szent-János — Holic — Szakolca O. h.
24. Eger — Nádasd — Ozd — Tornalja — Pelsőc — Aggtelek.
25. Göding — Jabloniec — Brezova — Verbó — Pöstyén.
26. Miskolc — Sátoraljaújhely — Gerenda — Varannó — Hanusfalva — Svidnik — Dukla O. h.
27. Kassa — Gerenda — Ungvár — Munkács — Máramarosziget — Borsá — Kirlibaba O. h. — Dornavatra.
28. Kassa — Margitfalu — Krompach — Olasz — Szepesváralja.
29. Nagyeszter — Igló — Lőcse — Késmárk.

30. Késmárk — Barlangliget — (Zsdjár O. h.) Szepesbela — Tótfalu — Sz. Ófalu (Gnézda) — Nedec — Falstin — Dunajec — Krompach — Ujbéla.

31. Nagymihály — Örméz — Homonna — Mezőbore O. h.

32. Zboró — Alsó-Polyánka — Svidnik — Sztropkó — Tavorna — Varannó — Hrabóc — Örméz.

33. Varannó — Homonna — Szinna — Oroszruszka O. h.

34. Eperjes — Héthárs — Ólubló.

35. Rozsnyó — Krasznahorka — Szomolnok — Stósz — Metzenzéf — Jászó.

36. Ungvár — Nagyberezna — Uzsok — Turka.

44. Csikszereda — Tusnád — Bikszád — Sepszi Sz.

38. Szerencs — Tokaj — Nyíregyháza — Debrecen — Nagyvár — Kolozsvár — Torda — Marosvásárhely — Segesvár — Héjjasfalva — Brassó — Predeal.

39. Máramarosziget — Nagybánya — Deés — Kolozsvár — Torda — Felvinc — Gy. Fehérvár — Szászsebes.

40. Nagyszeben — Brassó — Ojtozi szoros.

41. Arad — Radna — Marosillye — Déva — Nagyszeben — Vöröstorony O. h.

42. Piski — Vulkánszoros.

43. Segesvár — Gyimes.

44. Csikszereda — Tusnád Bikszád — Sepszi Sz. György — Brassó.

45. Tövis — Segesvár.

46. Nagyvár — Belényes — Vaskóh — Déva.

47. Kolozsvár — Zilah — Szilágysomlyó — Nagy károly.

48. Karánsebes — Hátszeg.

49. Marosvásárhely — Szászrégen — Borszék — Tölgyes.

50. Kolozsvár — Szászrégen.

51. Deés — Beszterce — Borgó.

52. Csikszereda — Gyergyó-Szt.-Miklós — Mesterháza.

53. Lugos — Facset — Déva.

54. Fehértemplom — Oravica — Anina — Resica.

55. Nagyvár — Arad — Temesvár — Versec — Fehértemplom — Bázias — Orsova.

56. Arad — Makó — Szeged — Hódmezővásárhely — Szentes — K.-Szt.-Márton — Tiszaág — Szolnok.

57. Szeged — Temesvár — Lugos — Karánsebes — Mehádia — Orsova.

58. Szolnok — Karcag — Debrecen — Nagykároly — Szatmár — Técső.

59. Kisjenő — Gyula — Szarvas — K.-Szt.-Márton — Szentes — Csongrád — Kiskunhalas — Baja.

60. Nagykikinda — Nagybecskerek — Pancsova — Versec.

61. Budapest — Fehérvár — Veszprém — Tapolca — Grác.

62. Tapolca — Nagykanizsa — Csáktornya — Zágráb — Fiume.

63. Budapest — Dunaföldvár — Mohács — Eszék — Bród.

64. Kanizsa — Kaposvár — Pécs — (Dolnimitajlac) — Eszék.

65. Pécs — Mohács.

66. Boglár — Kaposvár — Szigetvár.

67. Budapest — Bicske — Kiskőrös — Pápa — Kiscell — Sárvar.

68. Budapest — Szt.-Endre — Visegrád — Esztergom.

69. Zsámbék — Pilis — Vörösvár — Pomáz — Szt.-Endre.

70. Győr — Zirc — Veszprém — Balatonfüred — Balatonmentén — Keszthely.

71. Wien — Eisenstadt — Kismarton — Sopron — Sárvar — Sümeg — Tapolca.

72. Veszprém — Kiscell — Szombathely — Pinkafő — Asparag.

73. Wienerneustadt — Sopron — Kőszeg — Szombathely — Körmend — Csáktornya.

74. Wienerneustadt — Sopron — Csorna — Győr.

75. Pozsony — Sopron — Kőszeg — Szombathely — Kanizsa.

76. Győr — Pér — Kiskőrös — Székesfehérvár.

77. Székesfehérvár — Lovasberény — Zsámbék — Budakesz.

78. Komárom — Kiskőrös.

79. Győr — N.-Igmánd — Galla.

80. Komárom — Újszóny — Tata — Múj — Kőhánys — Székesfehérvár — Sárbogárd — Cece — Dunaföldvár.

A BUDAPESTI AUTOMOBILKIÁLLÍTÁS rendező-bizottságának elnöke, Gróf Zichy Rezső meghívta a párizsi Chambre Syndicate des Constructeurs de Material agricole à Moteur mécanique-t (a mezőgazdasági motorok szerkesztőinek szindikátusa) a budapesti kiállításon való részvételre. A szindikátus legközelebbi ülésén fog határozni a részvétel iránt.

A FRANCIA SAJTÓ A BUDAPESTI AUTOMOBIL KIÁLLÍTÁSRÓL. A „Les Sport“ Franciaország egyik legtekintélyesebb automobil- és sport napilapja, a budapesti automobil-kiállításról szólva a következő hízegző szavakkal mutatja be a francia közönségnek a kiállítás főintézőit:

„A rendező-bizottság élén Zichy Béla Rezső gróf áll, mint elnök, mint párizsi megbízott pedig Dobrovay mérnök szerepel.

Zichy Béla Rezső gróf hazája legmagasabb arisztokraciájához tartozik. Egyike azon szimpátikus egyéniségeknek, kikkel a legritkábban találkozhatik az ember.

Mint modern látókörű ember, át van hatva az ipar fontosságától. Mindenkor és szakadatlanul azon törekszik, hogy azokat, kik ennek felvirágoztatásán dolgoznak, egyéniségének és születésének szinte korlátlan befolyásával mindenkoron segítse. Vérteli automobilista, s mint ilyen több, mint 50.000 kilométert téve meg, bejárta egész Európát és mindig maga vezette kocsiját.

Meggyőződése, hogy: „nem ismeri az auto-utazás igazi gyönyöreit az, ki nem ül maga a kormánykerék mellett“.

Az automobilizmusnak szentelve magát, élén áll minden mozgalomnak, mely azt felvirágoztatni igyekszik s minden erejéből azon van, hogy óriási energiájával és nagy személyi befolyásával azt a legjobb eredményekre vezesse. Kitűnően tudja megválasztani munkatársait; így midőn Dobrovay Dezső mérnököt a francia szakosztály élére állította, Dobrovayra jól illik az angol mondás „the right man in the right place“; ez a legszerencsésebb megoldás volt.

Műszaki tanulmányait a budapesti Műgyetemen kitüntetéssel végezve, már 1906 óta tartózkodik a magyar kereskedelmi miniszter támogatása mellett Párisban, hogy az automobil ipart tanulmányozza, melynek fontosságától áthatva, teljesen e szakban specializálta magát.

Azt a hat hónapot, melyet a Bayard Clement-gyárban, mint praktikáns töltött, élete legkedvesebb emlékei közé számítja. Összeköttetései révén tisztában van állandóan hazája automobil-híreiről, s szakismeretei szerencsésen egészítik ki egymást, hogy állandóan helyesen tudja megbírálai a helyzeteket.

„A lehetetlenség“ szó legtöbbször csak arra szolgál, hogy vele gyengességünket leplezzük“, szokta mondani, s ez jellemzi őtet.

Kiváló intelligenciája mellett, őszinte, egyenes s hihetetlenül tevékeny. Olyan munkaerő, ki nem látszik ismerni a fáradságot, midőn egy igaz ügy istápolásáról van szó.

Eljárásában a legvégsőkig loyális s nagyobb részt egyesíti a nemes magyar faj szokásait, melyek a mieinkhez oly sokban hasonlítanak. Hazája iránti

szeretetét, csak a franciák iránti szimpátiája közelíti meg, s ha a mindkét részről kíváncsiságnak tartott francia-magyar ipari relációk végre rendes mederbe tereltek s véglegesen biztosítottak, az érdem nagyobb része az övé lesz.

A Budapesti Nemzetközi Automobil-kiállítás, melynek élén a magyar társaság elítje áll s melynek rendezését két ilyen ember vette a kezébe, kiknek képeit most olvasóinknak bemutattuk, nem vezethet más eredményre, úgy a kiállítót, mint a rendezőt illetőleg, mint: *a teljes sikerre.*

KATONAI SZÁLLÍTÓ AUTOMOBILOK PRÓBÁI folynak jelenleg Bécs mellett a műszaki katonai bizottság felügyelete alatt. A próbák körülbelül egy hónapig fognak tartani és kiterjeszkednek a gyorsaság, megbízhatóság, benzinfogyasztásra és tartósságra.

A MAGYAR HIRLAP AUTOMOBILIROVATA. Őszinte örömmel regisztráljuk azt az örömdetes tényt, hogy egyik legelterjedtebb napilapunk, a *Magyar Hírlap*, állandó automobil-rovatot nyitott. Hazánkban az automobilizmus befolyásos pártfogói és népünknek általánosságban liberális szelleme dacára, még mindig a kezdet nehézségeivel küzd. Fontosnak tartjuk, hogy ezen viszonyok között a napi sajtó egy kiváló képviselője társunkul szegődik és hatalmas befolyásával támogatására siet a magyar automobilizmus ügyének.

A FRANCIA AUTOMOBIL-CLUB FESTÉSZETI ÉS SZOBRÁSZATI KIÁLLITÁST RENDEZ. Amint a l'ACF. titkára hivatalos közleményéből olvasuk, a kiállítás ügye teljesen perfekt és a rendezőbizottság már a köztársaság elnökénél is eljárt, ki meg is ígérte, hogy az ünnepélyes megnyitáshoz személyesen meg fog jelenni.

LONDON AUTOMOBILJAI. Az angol fővárosban a forgalmi rendőrség könyveinek tanúsága szerint 40.000 automobil van forgalomban, vagyis több, mint egész Franciaországban. Minthogy az automobilonak jelzése nagy számuk miatt már nagy nehézségekbe ütközik, a rendőrség ujabban két betűvel és azonfelül számmal látja el őket.

HÁROMÉVES KERÉKABRONCS. A „Car“ egy olvasója arról értesíti a szerkesztőt, hogy kocsiján, mely az utolsó három évben összesen 3905 angol mérföldet, vagyis mintegy 6280 kilométert futott be, az egyik pneumatik még ma is használható állapotban van.

MODERN AJÁNDÉK. Az angol Weaverham falu lakossága igazán modern szellemben oldotta meg egy jubiláris ajándék kérdését. J. W. Smithnek, a falu 40 éven át működő orvosának a banális aranytoll, babérkoszoru vagy egyéb haszontalanság helyett egy szép landaulettet vettek tisztelői, amelyen most az öreg ur kényelmesen végzi beteglátogatásait. Követendő példa.

BENZIN HELYETT SZÍVÓGÁZ. Az Engineering szerint egy angol társaságnak nyolc évi kísérletezés után sikerült az állómotoroknál már huzamosabb időn át alkalmazásban levő szívógáz üzemeltet az automobilmotorokra alkalmazni, miáltal a tüzelőanyagfogyasztást 82%-al sikerült csökkenteni.

A MANCHESTERI AUTOMOBILKIÁLLITÁS, a Society of Motor Manufacturers and Traders által rendezett utolsó angol vidéki kiállítás annyira túlhalmoztatott jelentkezőkkel, hogy a kiállítási titkárság kénytelen volt néhány céget visszaautasítani, a többi cégnél pedig a kiállított kocsik számát korlátozni. A kiállításon minden jelentékeny angol cég képviselve volt, de a kontinens is szép számu kocsival jelent meg. Az angol Daimler-művek kocsijai mellett az erős Napier-kocsik, továbbá Argyl. Welseley és a könnyű Swift-kocsik keltek nagyobb érdeklődést. Az amerikaiak Ford és egy-egy White és Stanley rendszerű gőzkocsival vannak képviselve. A kontinens gyárai közül Fiat, Mercedes, Motobloc és Darraq említendő. Természetesen a pneumatikgyárak sem hiányoztak és említésreméltó, hogy a kocsikra szerelt 464 köpeny között 255 Dunlop-köpeny volt, míg a fennmaradó 199 köpeny 10 más gyár között oszlott meg.

Versenyek.

A FRANCIA GRAND-PRIX nevezései minden várakozást felülmulnak; összesen 45 nevezés érkezett be, a nagy gyárak közül egyedül csak a Darraq-cég hiányzik, mely ugyálszik nem tudott megfelelő vezetőcsapatot kapni.

A f. hó 15-én lezárult nevezési lista a következő:

1. Germain I. (Degrais) Belgium.
2. Germain II. (Roch-Brandt-féle) Belgium.
3. Germain III. (Perpère) Belgium.
4. Benz I. (Hemery) Németország.
5. Benz II. (Henriot) Németország.
6. Benz III. (Erle) Németország.
7. Fiat I. (Lancia) Olaszország.
8. Fiat II. (Mazzaro) Olaszország.
9. Fiat III. (Wagner) Olaszország.
10. Panhard I. (Heath) Franciaország.
11. Panhard II. (M. Farman) Franciaország.
12. Panhard III. (Cissac) Franciaország.
13. Motobloc I. (Courtade) Franciaország.
14. Motobloc II. (Pieron) Franciaország.
15. Motobloc III. (Garcel) Franciaország.
16. Mercedes (Willy Poege) Németország.
17. Mercedes (Salzer) Németország.
18. Mercedes (Lautenschläger) Németország.
19. Lorraine Dietrich I. (Duray) Franciaország.
20. Lorraine Dietrich II. (X . . .) Franciaország.
21. Lorraine Dietrich III. (X . . .) Franciaország.
22. The Austin I. (Barnes) Anglia.
23. The Austin II. (X . . .) Anglia.
24. The Austin III. (X . . .) Anglia.
25. Renault I. (Sizsz) Franciaország.
26. Renault II. (Dimitrievics) Franciaország.
27. Renault III. (Cilois) Franciaország.
28. Opel I. (Fritz Opel) Németország.
29. Opel II. (Jörns) Németország.
30. Opel III. (Michel) Németország.
31. Itala I. (Cagno) Olaszország.
32. Itala II. (X . . .) Olaszország.
33. Itala III. (X . . .) Olaszország.
34. Brasier III. (Baras) Franciaország.
35. Brasier II. (Bablot) Franciaország.
36. Brasier III. (Baras) Franciaország.
37. Thomas Roberts) Amerika.
38. Weigel I. (Brabacon) Anglia.
39. Weigel II. (Guiness) Anglia.
40. Weigel III. (X . . .) Anglia.
41. Bayard—Clement I. (Gabriel) Franciaország.
42. Bayard—Clement II. (Rigal) Franciaország.
43. Bayard—Clement III. (Hautvast) Franciaország.
44. Porthos I. (Stricker) Franciaország.
45. Porthos II. (X . . .) Franciaország.

A nevezések számának emelkedése a múlt évi nevezések számával (38) szemben talán elsősorban az ostendi formula hatásának köszönhető. A német részvétel emelkedése a német versenyek számának apadásában leli magyarázatát. Országok szerint elosztva a versenyen 20 francia, 9 német, 6 angol és olasz, 3 belga és egy amerikai kocsij fog résztvenni. A hírneves vezetők közül mint a lista mutatja, egy sem hiányzik, ott van Szisz honfitársunk, ki a Renault-cég kocsiját vezeti, Thery, a Brasier embere, Duray (Lorraine-Dietrich), Nazzaro, a múlt évi Fiat-diadalok hőse, Cagno (Itala) stb. — A kis kocsik Grand-Prix-jére 58 nevezés érkezett; amelyek

között természetesen ismét a franciák vannak túlsúlyban. Nevezési díjakban az eredmény a nagy kocsik Grand-Prix-jében 182.000 frank, a kis kocsik versenyében 24.200 frank, a pneumatik-raktárokért 7000 frank, összesen tehát 263.200 frank, mely összeg a kiadásokat teljesen fedezi.

AZ OSZTRÁK AUTOMOBIL-CLUB IVÁNHÁGÓ-VERSENYE. Az Osztrák Automobil-Club boszniai turájával összeköttetésben, május hó 14-én hegyi versenyt rendez az Ivánhágora. A versenyen résztvehetnek a tura összes résztvevői, akik következő csoportokba osztatnak:

1. Járművek	1.5 liter	hengerűrtartalomig.
2. „	2 „	„
3. „	4 „	„
4. „	5 „	„
5. „	7.5 „	„
6. „	7.5 literen	felüli hengerűrtartalommal.

Az első és második osztályba sorozott kocsik kétüléses karoszeriával lehetnek ellátva, a többieknek négy ülés kell birni. Az utasok száma az első és második csoportnál két személy, 140 kilogramm minimális súlyal, a többi csoportnál négy személy 280 kilogramm minimális súlyal. A starthely és sorrend az indítás előtt ilidze-ben fog megállapítani. Minden csoport első és második helyezettje legalább három induló esetén tiszteletdíjat nyer. Nevezések április hó 10-ig küldendők be az Oesterreichischer Automobil-Club titkárságához. Nevezési díj az 1. és 2. osztály számára 40 korona, a 3. és 4. osztály számára 50 korona, az 5. és 6. osztály számára 60 korona. Utónevezések kettős tét fizetése mellett május hó 1-ig fogadtatnak el.

A NEW-YORK—PÁRIZSI AUTOMOBILVERSENY hat résztvevője közül az egyik már kivált és pedig Pons, a Sisaire & Naudin kocsit vezetője, amely az egész uton át sérülésekkel és üzemakadályokkal küzdött. A többi versenyző, dacára az óriási szélviharnak és a rossz hóval borított utaknak, folytatta a versenyt. A versenyzők élén az amerikai Thomas-kocsi halad, mely pénteken hagyta el Kendalville-t (kb 1500 km. New-Yorktól), de az óriási hóvihar miatt csak kilenc kilométert tudott délelőtt befutni és Lingonicig eljutni. A Dion-kocsi, mely másodiknak érkezett Kendalvillebe, itt egy fogaskerék-törés miatt fekve maradt és a Züst-kocsi által utóleretett. A Dion mechanikusa vasuton Chicagóba utazott pótkatrészekért. A német Protos-kocsi utolsó helyre került, mert Clevelandban egy kerékjavítás miatt hosszabb ideig kellett tartózkodnia s ezalatt a Motobloc-kocsi megelőzte.

AZ A. C. DE FRANCE TEHERKOSCI VERSENYE, melynek terminusa összeesik a budapesti kiállításával, ez évben is a francia hadügyminiszter védnöksége mellett fog lefolyni, ki megígérte, hogy a próba végeztével a hadügyi céloknak legjobban megfelelő kocsik közül tizenötöt megvásárol.

A SZENT-PÉTERVÁR—MOSZKVAI VERSENY május hó 31-én fog megtartatni. A résztvevők következő kategóriákba osztatnak: 1. Négyhengeres kocsik minimális 130 mm.-es hengerfurattal. 2. Négyhengeres kocsik 106—130 mm. hengerfurattal. 3. Négyhengeres kocsik 77—105 mm. hengerfurattal. 4. Kis kocsik egy hengerrel, 120 mm. furatig vagy két hengerrel, 112 mm. furatig és négy hengerrel 76 mm.-es furatig.

AZ AUTOMOBIL SPANYOLORSZÁGBAN. Mint Barcelonából írják, ott ez évben több auto-versenyt rendeznek motorkerékpárok és könnyű kocsik részére. Legelső verseny március 16-án tartatik, még pedig nemzetközi kiírásban motorkerékpárok részére, a Bajo—Panades körzeten, 175 kilométeres távon.

Március 28-án egy nemzetközi voiturette verseny lesz ugyanazon távon, 15000 pesetas összdíjazással. A verseny győztese a Cataloniai kupát is nyeri.

AUTOMOBILVERSENY ALGIRBAN. Az Algiri Automobil Club által a múlt héten rendezett hegyi verseny pompás időjárás mellett fényesen sikerült. A 12 kilométeres verseny egyes kategóriáiban a következők győztek: egy 9 lóerős Sisaire & Naudin 20 p. 25 mp. alatt, egy 10 lóerős De Dion Bouton, egy 18 lóerős Darracq, egy 20/28 lóerős Bayard—Clement, egy hat-hengeres La Buire és egy 12/16 lóerős Bayard—Clement.

UJABB VILÁGREKORDOK A BROOKLANDI PÁLYÁN. Newton, a Napier-cég kiváló versenyzője a múlt héten, dacára a kedvezőtlen időjárásnak, a következő új autodrom világrekordokat állította fel:

50 angol mértföldet 35 p. 15 mp. alatt.

100 angol mértföldet 1 óra 10 p. 22 mp. alatt és

150 angol mértföldet 1 óra 46 p. 18 mp. alatt.

A Jarott által csak nemrég felállított 50 mértföldes rekord, amelynél a vezető — mint ismeretes — szerencsétlenül járt, tehát csak igen rövid életű volt.

Irodalom.

OHNE CHAUFFEUR. (Sofőr nélkül.) Ein Handbuch für Besitzer kleiner Wagen und Motorradfahrer. Von Filius, WIEN, 1908. Verlag Friedrich Beck, Wien I.

Az előttünk fekvő mű ugyanazon szerzőnek előnyösen ismert „Handbuch des Motorzweiradfahrs” című kézikönyvének jelentékenyen bővített második kiadása. A mű alap gondolata ugyanaz maradt: egy kézikönyvet nyújtani mindazoknak, kik saját maguk kezelik járműüket, vagyis sofőr nélkül járnak. A könyv nemcsak konstruktív tekintetben ad felvilágosítást, hanem különösen akkor nyerhet célszerűen alkalmazást, mikor a gép felmondja a szolgálatot.

A gépezet műszaki leírásánál a szerző kerüli a német bőbeszédűséget, de egyúttal a franciás felületességet is és azért a népszerű gépleírás terén mintaszerűeknek mondhatók fejtegetései. Igen átnézetesen és alaposan foglalkozik a mű az összes üzemi nehézségekkel és üzemzavarokkal s e tekintetben saját tapasztalatán kívül nagy anyag állván rendelkezésére, ugyszólván tökéleteset nyújt. A csinos kiállítású és kellemes alaku könyv gyakorlati tanácsokkal vezeti be az olvasót a motorkezelés titkaiba. Azután a motor különböző fajainak és működésének világos és könnyen érthető leírása következik. A következő fejezetek a motor és egyes alatrészeinek kezelését és az üzemzavarok megszüntetésének módjait tárgyalják nagyon behatóan. Azután a motorkerékpár sajátoságaival foglalkozik és végül a voiturettek ismertebb fajtáit írja le. Az alapos készséggel írott könyvet mindenkinek, aki saját maga hajtja kocsiját, a legmelegebben ajánlhatjuk.

LAURIN & KLEMENT gyárt

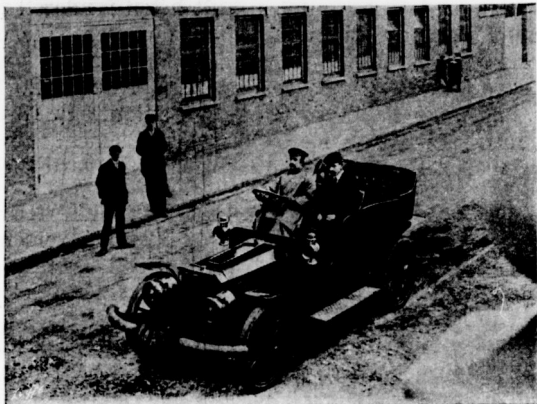
motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autóbust.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

Kereskedelem.

A SMMS-FÉLE LÖKHÁRÍTÓ, melynek alkalmazási módjait az alábbi képekből ismerhetjük meg, régen érzett hiányt pótol a praktikus automobilismus terén. Tulajdonképpen meglepően egyszerű a találmány, bár hosszas kísérletek eredményeként áll előttünk és ezért bámulatos, hogy ezt a készüléket, mely hivatva van számos szerencsétlenséget és balesetet megakadályozni, nem előbb találták már fel.

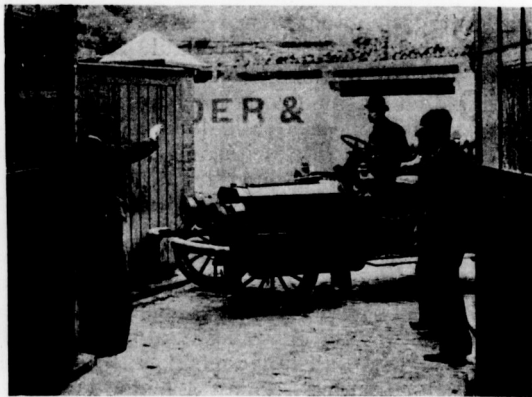
A lökhárító készülék két erős rúgólapból áll, melyek

Lökhárító: menetközben.

a kocsí hossztartójához hat darab szegeccsel vannak megerősítve. A hét rúgólap megfelelő távolságban a kocsikeréktől kétfelé hajlik és egy pneumatikkerékseggel tart, mely kifelé hátrahajlik. A pneumatik rendszeren 6—7 atmosférra fuvandó fel. A rúgókat természetesen védeni kell a rozsdától, ha azok kifogástalan működését biztosítani akarjuk.

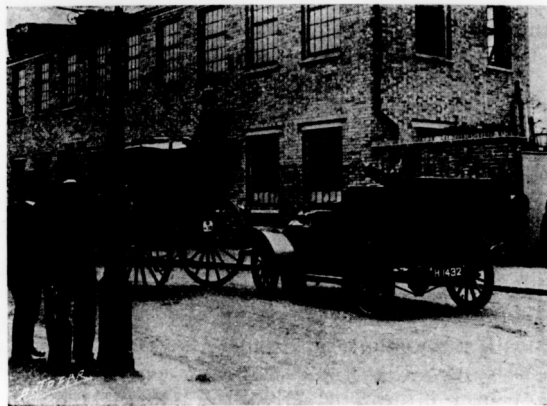
A lökhárító készülék elsősorban a vezetőt biztosítja összeütközések esetén, mert az összeütközést any-

Lökhárító: falba ütközik.

nyira enyhíti, hogy a kocsin ülők nem hajíttatnak ki a kocsiból, és az első kerekek, melyeknek törése okozza a legtöbb és legsúlyosabb szerencsétlenségeket, sértetlenek maradnak. A gyalogjárókra nézve különösen fontos e készülék, mert a kocsí nem löki le és gázolja el őket még a legkedvezőtlenebb esetben sem, hanem oldalt félretolja, vagy dobja. A kisebb összeütközéseknél, melyeket rendszerint a lámpák, a radiator vagy az első tengely sínylett meg, ezen károk teljesen ki vannak küszöbölve. Akadályokat a lökhárító nem lök el, hanem félretolja őket, ami kifelé hajlított alakjával áll össze-

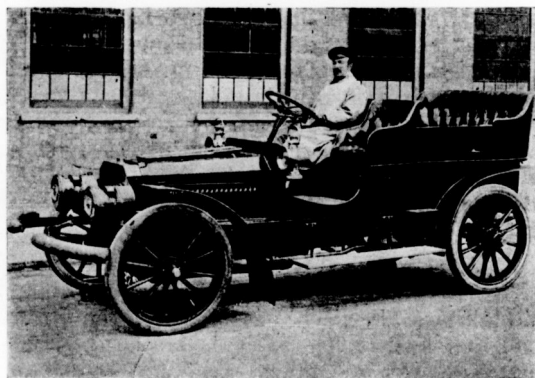
függésben. Ezt a tulajdonságot arra is fel lehet használni, hogy a vezető ülésének elhagyása nélkül kinyithassa a garage kaput. Akinek már volt része kisebb összeütközésekben, amelyek alaposan megdézsmálják az autotulajdonos zsebét, bizonyára örömmel fogja üdvözölni az új készüléket, amelynek mérsékelt ára tulajdonképpen nem áll arányban azzal a haszonnal, amelyet elvárunk tőle. A készülék használhatóságát talán legjobban bizonyítja Mr. Donald Mc. Neill esete, akinek 1020 kilogr.

Lökhárító: kocsinak ütközik.

súlyú kocsija a csúszós út folytán nekivágódott egy öntött vasrácsnak, annak huszonkét vasoszlopát szét-törte, azután egy téglaház falát zúzta be. A kocsinak, mely Simms-féle lökhárítóval volt ellátva, semmiféle baja sem történt. A lökhárítók természetesen tönkrementek ezen balesetnél, de vajjon mennyi kár esett volna egy lökhárító nélküli kocsin? Az angol Dainler művek és Chas. Jarrott ismert versenyző több ízben tapasztalták a Simms lökhárító használhatóságát.

Ugy értesülünk, hogy e lökhárítók a Dénes és Friedmann cég által hozatnak forgalomba.

Lökhárító nézetben.

MAGYAR AUTOMOBIL ÉS AUTOANYAGKERESKEDŐK SZERVEZKEDÉSE. Az autokereskedők szervezkedése ugylátszik mégsem megy olyan simán, amint azt a kezdeményezők hitték. A múlt héten ugyan a kereskedői szervezet megalakult és elnököt is választott Farkas Lajos személyében, de a szerdán tartott ülésen, midőn Bárdi József, a Bárdi R. T. igazgatója halasztó indítványt tett a programtervezet részletes tárgyalását illetően, Vajda Ignác attól tette függővé ezen halasztó indítvány elfogadását, ha az általa elő-

terjesztett programtervezetből a versenyt megszorító következő pont elfogadtatik:

„Nem szabad bármely egyesületi tag képviselőt elvonni, egyedárúsítási jogát kijátszani vagy szállítóját a szállítás beszüntetésére vagy az árak felemelésére bírni.“

Vajda indítványa Vas, Hornyák, Herskovits támogató szavazata folytán elfogadtatott, mire Bárdi igazgató bejelentette az egyesülethől való kilépését, melynek elfogadásáról az egyesület azonban nem határozott. Ezen kilépés dacára a jelenlevők a végleges megalakulás mellett foglaltak állást, de alig hisszük, hogy a szakma ezen hatalmas tényezője nélkül valami maradandó és erős szervezet létesülhessen. Sajnálattal látunk, ha az egészséges eszme, amelynek éppen Bárdi volt egyik legerősebb szószólója, most éppen Bárdi miatt, habár csak közvetlenül is, nem valósulna meg; alig hisszük azonban, hogy Bárdi az eredménytelenség odiumát megára fogja venni s reméljük, hogy az ügy még kedvező fordulatot vesz.

SZTRÁJK AZ ITALA-GYÁRBAN. Mult számunkban regisztráltuk az Itala-gyár munkáselbocsátásairól szóló hírt, egyszersmind megjegyezvén, hogy ez a munkáselbocsátás alighanem bérharcra vezethető vissza. Amint most az Itala-gyár részéről értesülünk, a sztrájk egy a gyárvezetőség és a munkás-szindikátus között kitört harcra vezethető vissza; a munkások ugyanis a szindikátus közvetítésével a gyár alapítása idején ötéves szerződést kötöttek a gyárral, amely meg lehetős sulyos terheket ró a gyárra. A gyárvezetőség most megúván a szindikátus uralmát, kijelentette, hogy nem hajlandó a szindikátus követeléseit teljesíteni és ebocsátotta az összes munkásokat. Az új munkások a szindikátus megkerülésével fognak felvétetni. Minthogy az Itala gyár a mult évben kitűnő üzleteket csinált és nagy alaptőkével bír, a rossz hírek eleve koholmányoknak tetszettek.

A GRÁZI PUCH-GYÁR f. hó 17-én tartotta meg Grázban ezévi rendes közgyűlését. Amint a jelentésből kitűnik, a részvénytőkét az év folyamán 800.000 K-ról 1.500.000 K-ra emelték fel, ennek dacára azonban a vállalat 5%-os osztalékot hozott javaslatba. A jövő év kilátásai is igen kedvezők, úgy hogy a folyó évi tetemes befektetései előreláthatólag kitűnően fognak gyümölcsözni.

A WESTINGHOUSE AUTOMOBILGYÁR ügye, amelyről mult számunkban megírtuk, hogy még most sincs biztosítva, jelenleg a következő stádiumban van: A gyárat tudvalevőleg 1.100.000 korona b-fizetett alaptőkével tervezték. Ezen összegből 300.000 koronát jegyzett Arad városa, aki ingyen telket is ajánlott fel. 200.000 koronát a Westinghouse cég, 200.000 koronát a Leszámitoló és pénzváltó bank, 120.000 koronát budapesti gyárosok és 300.000 koronát magánosok. A vállalat végleges megalakulásának már a mult év őszen kellett volna megtörténnie, miután június hó 10-én Arad város megszavazta a ráeső részvénytőkerészleteket, de később Arad városa ezen tőkére nem tudván fedezetet kimutatni, vagyis magyarul nem tudván a 300.000 koronát befizetni, (amint azt megírtuk) az ügy elakadt.

Amint értesülünk, Arad városa most január hónapban ismét pénzhez jutott s így az alakuló közgyűlés a belügyminisztérium és pénzügyminisztérium rövid időn belül várható hozzájárulása esetén még a jövő hó folyamán megtartható lesz — hacsak Aradnak nem fogy el megint a pénze.

Megjegyezzük, hogy a gyár üzemét 160 munkással

fogja megkezdeni és tisztán motorok és kocsik gyártására fog szorítkozni.

OROSZ MOTORBENZIN. A Grosnyi Petroleum Co., melynek petroleum-kutai a bakui kutak után a legtermékenyebbek, angol tőke segítségével meg akarják hódítani gyártmányaik számára az angol és kontinentális piacot. Minthogy a grosnyi kutak petróleuma szemben a bakui petróleummal, mely csak 2% könnyű szénhidrogént tartalmaz, 10%-ig nem könnyű szénhidrogénekkel telítve, e vállalkozásnál nem kell a bakui vállalatok konkurrenciájára számítani. Az évi benzintermelés jelenleg 6 millió gallon. Egyelőre három fajta benzint akar a társulat forgalomba hozni 705—710-est és 725-öst, melyek a jelenleg használatos benzinnel körülbelül egyenlő tulajdonságúak és 750—760-ast, mely teherkocsik számára való.

UJ KÉPVISELET. A Kellner és Schanzer cég, mely eddig álló motorok és gépalkatrészek forgalombahozatalával foglalkozott, átvette a Stoever-kocsik képviselőt és már május hó elsején a Szabadság-téren nagy városi raktárt nyit meg.

AZ ITALA BUDAPESTEN. A Peking—Párisi verseny győztes márkája legközelebb megjelenik a budapesti piacon, ahol jó hírre bizonyára kedvező piacot terem számára. A cég képviselőt Puch Márton ur fogja átvenni, kinek Erzsébet-körúti tágas üzlet-helyisége az utolsó hetek nagy eladásai folytán elegendő helylyel bírnak az Itala-kocsik befogadására. Az Itala Budapestre jövetele annál örövendesebb, mert a budapesti képviselő alapítása egyúttal arra is indította az Itala-gyárat, hogy a prágai kiállításon résztvevő összes kocsijaival a budapesti kiállítást is meglátogassa.

A SZÉKES-FŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GÉPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Ad. 4486. szám, fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Mauthner Imre ur, ki folyó hó 6-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítatik a székesfőváros területén automobilvezetésre. Fenti rendőrhatalóságok pedig felhívtnak, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 664. folyó szám alatt Mauthner Imre urat folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 7-én.

Ad. 4485. szám, fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Schanerhofer Elek, ki folyó hó 6-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítatik a székesfőváros területén automobilvezetésre. Fenti rendőrhatalóságok pedig felhívtnak, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 665. folyó szám alatt Schanerhofer Eleket folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 7-én.

Ad. 4484. szám, fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Schvitzer Lajos ur, ki folyó hó 6-án automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítatik a székesfőváros területén automobilvezetésre. Fenti rendőrhatalóságok pedig felhívtnak, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 662. folyó szám alatt Svitzer Lajos urat folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 7-én.

FOOT-BALL

kizárólag magyar készítmény.

Saját mintáink, erős marhabőrbeli, tartós kézi varrással, s valamennyi legfinomabb angol vörös gummihólyaggal ellátva, 5-ös nagyságban.

„Villám” 9 kor., „Turul” 10 kor., „Verseny” 11-50 kor., „Győztes” 13 kor., „Hunnia” 16 kor., „Kincsem” 4 nagys., iskola-football-labda 7-50 kor., „Kincsem” 2. nagys., gyermek-football-labda 5 korona.

„Football-cipő” marhabőrbeli, kitűnő szabás és erős kézi varrással párja 15 korona.

Nagy választék: Football játékhöz tartozó összes felszerelésekben. Továbbá nagy raktár: Lawn-Tennis-, Golf-, Cricket- és Croquet-játékokban, tornaszerek-, vívóeszközök-, vadászati-, halászati-, turista-felszerelésekben stb. stb.

Teljes felszerelésnél árkedvezmény!

Kereskedőknek előnyárak!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Zubek Bertalan és Társa

sportcikkék áruháza

Budapest, IV., Múzeum-körút 29. sz.

+ Weszely István +

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára
Jégaport felszerelések téli sport öltönyök és sapkák

A hírneves „ROHONCZY-COLUMBUS”

korcsolyák és „Achilles” bokaszijak főraktára,
Továbbá „Les Alexander”, Jackson Haines”, „Mars”, „Mercur” és „Halifax”-korcsolyák

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Weszely István Budapest,
IV., Váci-utca 9. sz.

Bock & Hollender

Wien, III. Hauptstrasse 72.

Kérjen árjegyzéke t.

Kérjen árjegyzéket

Olvassuk a „SPORTHIRADÓT”

Megjelenik minden hétfőn korá reggel. Tartalmazza a vasárnapi összes eredményeket, kapható minden tőzsdében.

Hirdetéseket sport-versenyekről jutánypósan vesz fel a kiadóhivatal, VIII., Esterházy-utca 6.

LUTZ Antidérapant

Legjobb csuszástgátló és köpenyvédő.

Mintaszerű munka és anyag.

Telefon 8845.

Lutz Ludovika, Wien, I., Karlsplatz 3.

Telefon 8845.

Mindenmü köpeny- és légsősérülések javítása.

Szakavatott képviselők kerestetnek.

RAF

Reichenberger Automobilfabrik
Reichenberg (Csehország). ✱

Legjobb turakocsi. Egyetlen típus 24—30 lőerejű.

A teljes kocsit, kettős phaeton karosszériával, fedéllel és fényvetővel ára . . . 16.000 korona.

Continental- Pneumatik

Legjobb márka

kerékpárok, motorkerékpárok, hintók és

Automobilok

 részére.

**Mercedes 1908-as modell,
Mercedes Electrique
Berliet automobilonok
PUCH
N. A. G.
teher-automobilonok.**

Használt automobilonok nagy számban.
Elsőrendű javítóműhely.
Ujdonság alkatrészekben.

**Bárdi Garage,
BUDAPEST,
VI. ker., Mozsár-utca 9.**

Nemzeti Sport

és az

Automobil

Ma vasárnap

Nemzetközi football mérkőzés

≡ FERENCVÁROSI TORNA CLUB—S. C. GERMÁNIA ≡

Thököly-úti pályán d. u. 3 $\frac{1}{2}$ órakor.

Összel: Germánia győzött 4:1.

S. Erben & Arnold Friedmann

A Monarchia legnagyobb szaküzlete:

AUTOMOBIL-FELSZERELÉSEK
és **KELLÉKEK**BEN.

Sürgőnycim: ERBENZÜNDER.

WIEN, I., Stubenring 14.

Telefon: 20.539.

„Erbengyújtó“ elektromágneses gyújtók.

Arjegyzek ingyen!

Antiderapant „Houben“

„Englebert“ Pneu.

Arjegyzek ingyen!

A

**MAC. margitszigeti
sporttelepén
lawn tennis-pályák**

bérbeadó.

Külön női- és férfi-öltözőkkel, teljes hálós felszereléssel, labda nélkül. A pályabérlet a club gondnokánál évre szóló állandó szigeti belépőt válthatnak 10 K-ért. Pályalefoglalás eszközölhető: Dr. Olgyay István sporttelep-igazgatónál VI., Andrásy-út 56., I. 6., d. u. 2—3 óra közt.

A MAC.—BTC. mérkőzésről.

**Tennis-pálya
bérlet**

árszabása :

Heti 1 nap 3 óra 70 kor.

.. 2 ..	140 ..
.. 3 ..	210 ..
.. 4 ..	280 ..
.. 5 ..	350 ..
.. 6 ..	420 ..
.. 7 ..	490 ..

Labdasedési átalány.

Heti 1 napra hav. 10.— K

.. 2 ..	15.— ..
.. 3 ..	20.— ..
.. 4 ..	25.— ..
.. 5 ..	30.— ..
.. 6 ..	35.— ..
.. 7 ..	40.— ..

Szám garage

VI. kerület, Nagy János-utca 5. szám.

(Andrásy-úti köröndtől harmadik ház) Telefonszám: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító műhely. Precíziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár.

— Jólkarban lévő használt automobilmek jutányos árban. —

Egyes szám ára **30 fillér**, (vidéken **32 fillér**).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellei. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketjei. Raketjavítások elsőrangú szakmunkások által. Versenylabdák, Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Simmet, Climax stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok, Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játékos és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek

Uj „Diaboló-játék” minden kivételben.

Hitelesített athlétikai sport-cikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívőeszközök. Izomerősítők, Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sporttöltőzések és felszerelések legnagyobb raktára. Kepes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállítás.

Sport-, diszmű- és játékarúk.

Utazási és háztartási cikkek.

— Alapítattott 1861-ben. —

HA FÁJ A FEJE

használgjon azonnal

BERETVÁS-féle **MIGRAIN** -PASZTILLÁT.

24
pasztillát
tartalmazó
doboz
1 K 20 f.

mely 5 perc alatt mindenféle természetű ideges fejfájást, még ha krónikus is, megszüntet. Fejülmul minden eddig ismert szert Hatása bámulatos, még a leghevesebb fejfájásnál is.

FŐRAKTAR:

BERETVÁS TAMÁS

gyógyszerész.

KISPEST, RÁKÓCZI-ÚT 10.

Ingyen postai szállít és három
doboz rendelésnél.

Minden
gyógyszer-
tárban és
drogériá-
ban
kapható.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrásy-ut S.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80-44.

„NEMZETI SPORT”

egyes számai minden

nagyobb tőzsdében kaphatók.

PEJTSIK KÁROLY

József Főherceg cs. és kir. Ő Fensége kamarai szállítója

fényképészeti cikkek szaküzlete

BUDAPEST

IV., Városház-utca 1. sz.

(vagy Kosuth Lajos-utca 4.)

Árjegyzékkel és felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál.

Oh jaj

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köztudomásu, hogy köhögés rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű

EGGER-féle

Mellpasztillák,

melyek a gyomrot nem rontják és kitünő ízűek.

Kaphatók minden gyógyszer-tárban és drogériában. Doboza 1 K. és 2 K. (Próbadoz 50 Ft.)

Nádor-gyógyszer-tár.

Budapest. VI., Váci-körút 17 sz.

Éljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VIZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műgyetemi vívómester alapította. A Magyar Víz Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 15 korona.
FÉL " 8 " "
NEGYED " 4 " "

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő:

Dr. Polónyi Dezső
laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., Esterházy-utca 6. sz.

Felelős szerkesztő:
Friedrich Nándor.

Dr. NAGY BÉLA.

Akinek a nevét oly gyakran láttuk lapunk cikkei alatt, most az egyszer a sorok fölé kerül. Mert amikor a magyar vívósport utolsó évtizedének, tehát legjelentősebb korszakának sikereivel akarunk foglalkozni, lehetetlenség, hogy ezeket a sikereket ne Nagy Bélának a nevével kössük össze. Szecessziós stílusban írva az ő neve vörös fonálként húzódik végig vívástörténetünk jelen évtizedében. Nem találunk egyetlen nevezetesebb mozzanatot, nem találunk egyetlen reformot, amely ne az ő páratlan agilitásának, kiváló szakértelmének és tetterős akaratának köszönhetné világszóló sikerét.

Mint fiatal egyetemi hallgató vas akaratával és határtalan szeretettel fogott hozzá a vívás művészetének elsajátításához Sztrakay vívótermében. Itt megtanulta a magyar csúkló rendszert, vagyis a régi magyar metódust. De ez az idő már beleesik abba a jelentős korszakba, amidőn a zseniális olasz vívórendszer megkezdte világhódító körutját. Nagy Béla az első közt van, aki tanulni és haladni vágyó férfiak természetével gyorsan megismerkedik ezen új rendszerrel. Ebben az időben már Arlow lovag vívómester termében dolgozik, és egyike azon vezetőknél, akik a sokáig igen jó hírnévnek örvendő Arlow-klub-ot megalapították és elért sikereihez nagy mértékben hozzájárult.

Széleskörű gyakorlati tudása, és ugyszólván páratlanul álló elméleti ismereteinek köszönhetette, hogy 1900. évben a Magyar Atlétikai Szövetség tanácsa vívószakosztályának előadójává, majd 1904-ben elnökévé választotta. Ezen időtől kezdődőleg a magyar vívás történetében jelentős fejlődés indul meg, amely fejlődés pompás sikereit Nagy Béla kiváló alkotó, energikus szervező és pótolhatatlan agitációs képességeinek köszönhetette. Még azoknak is, akik a vívással sportszerűen nem foglalkoznak, akik szaklapokat nem olvasnak, akik vívóversenyekben sem mint nézők, sem pedig mint aktív szereplők nem vettek részt, ha csak egy kis figyelemmel kísérték is a napilapok sportreferádjait, észre kellett venniük azt az

óriási fejlődést, amelyvel a magyar vívósport az utolsó időkben dicsekedhetik; észre kellett venniük azokat a nagy horderejű sikereket, amelyeket a modern vezetés úgy az országban, mint a külföldön elért. Senki sem tagadhatja, hogy e kiváló sikereket a Magyar Atlétikai Szövetség vívószakosztályának köszönhetjük. A MASz. reformjai, amelyeket a vívás terén elért, a külföldön is sokszor nagy feltűnést és méltó elismerést keltettek. E reformok sorozatában most nem mutatunk másra, mint a szövetség vívóversenyszabályaira, amelyeket mindenütt elfogadtak, sikerrel alkalmaznak és az olimpiai vívóverseny szabályainak megalkotásánál is alapul elfogadtak.

A MASz. vívószakosztályának óriási munkájánál az oroszánrészt Nagy Béla végezte és így természetesen őt illeti ezen munka jelentős sikereinek főrésze.

Óriási agitációs és szervező képességét a különböző vívóversenyek előkészítésénél és megrendezésénél mutatta ki. A sok verseny, vívóakadémia, vívóestélyek és felolvasások segítségével ledöntötte azokat a válaszfalakat, amelyek eddig a vívótermeket egymástól szeparálták. Azelőtt minden egyes vívóterem egy külön titokzatos hely volt, ahol féltékenyen őrizték a védhetlen támadásokat. A versenyek és barátságos vendégestélyek lassanként összehozták az összes vívókat, a vívás művészete egygyé lett és elterjedt az egész országban. A kizárásos verseny, amelyet Nagy Béla először a Nemzeti Sport versenyén alkalmazott, nagyon

jól bevált. A legjobb vívók kizárása az előre törekvő ifjú nemzedéket munkakedvvel és ambícióval töltötte el és oly tömegben jelentkeztek a versenyzők, amilyenről eddig álmodni se mertünk. De nemcsak a kizárásos verseny, hanem a középszerű verseny, az iskolai verseny és a hendikep-verseny is nagyban hozzájárult a vívás népszerűvé tételéhez. Minden vívó, akár kezdő, akár haladó, tehetséges avagy kevésbé tehetséges, megtalálja ezen különböző versenyneveknek a maga korának, tudásának és képességeinek megfelelő helyét.

Midőn bevégezte Nagy Béla szervező munkáját a fővárosban, megindította akcióját a vidék meghódítására. Lelkes táboroskarával, amely többnyire a MAC. vívói közül került ki, bejárta az országot nagyobb városait. Az eszme iránti lelkesedéssel agitált, kapacitált. Így lett a vidékvívás egy-egy központjává Kassa, Szeged, Kolozsvár, Nagy-Becskerek, Pécs és legutjában Nagyvárád, Marosvásárhely.

Utolsó, de reméljük nem a legutolsó műve a csapatverseny a napokban látott napvilágot. Akik a legelső magyar vívó-csapatversenyt végignéztük, örömmel győződünk meg, hogy mily remekül bevált. Mindenkit elragadtott és egy egész új perspektívát nyitott meg a klubok vívóéletében.

Nagy Béla azonban nemcsak mint a vívóversenyek rendezője tűnt ki, hanem a versenybíráskodás terén is újabb és igazságosabb formát talált, a 3 tagú zsüri rendszerét, mely a régi obstrukciós majdnem száz főnyi bíróból álló zsűrinél sokkal gyorsabban, erősebben és az igazságnak megfelelőbben bonyolította le a versenyeket. Mint zsűri tag mindig nélkülözhetlen volt, s ebbeli kiváló képességeit nemcsak a hazában, hanem azonkívül is jól ismerik. A múlt évi triestzi nemzetközi vívóverseny zsűrijébe is meghívták a világ legelső kapacitái mellett. Olyan vívónagyságok mellett, mint Pini, Pessina, Arista, Guasti, Sordina gróf, Turn Taxis herceg, Chasseloup-Loubat, mindenesetre igen nagy kitüntetés helyet foglalni. És Nagy Béla nemcsak helyet foglalt ebben a zsűriben, hanem felszólalásaival, szakszerű megjegyzéseivel és igazságosságával úgy az olaszok, mint a franciák legnagyobb elismerését vívta ki, és a versenyzők egyhangulag kijelentették, hogy ilyen „gentiluomo” zsűri tagot versenybíráskodásban még keveset tiszteltek.

Azon kolozsai munkában, amelyet Nagy Béla a sport terén kifejtett, igen nagy segítségére volt fényes tolla. Hosszu időn keresztül egyedül foglalkozott a vívás irodalmával. Vívócikkei eleinte a Magyarorszában jelentek meg, majd a Stankovics Szilárd által szerkesztett Sportkedvelőben. Ennek megszűnése után az 1901-ben alapított Nemzeti Sport főszerkesztője lesz. Ez időtől kezdve, mint e lap vívórovat vezetője egymásután írja a szebbnél-szebb és tartalmasabb cikkeket, amelyek révén Nagy Béla a világ legelső szakírói közé került. Azok az eszmék és reformok, amelyeket a vívói életben megteremtett, nagyon sokszor a Nemzeti Sportban megjelent lekesítő cikkeknek köszönhetők megvalósulásokat. Sok eddigi zavaros elméleti kérdést világított meg, tájékoztatót bennünket a külföld vívóéletéről; lelkesítette, tanította, tanácsokkal látta el vívóinkat.

Szavai és betűi annál nagyobb eredményeket értek el, mert amit mondott és amit írt, azt karddal kezében be is tudta bizonyítani. Mikor mint sportíró és organizáló tehetőség feltűnt, már kitűnő vívó is volt. 1901-ben megnyerte Magyarország kardvívó bajnokságát és 2 ízben e bajnokságban második helyezést ért. És azóta sem hagyta abba a vívást. Dacára annak, hogy rendezői minősége akadályozta abban, hogy mint versenyző szerepeljen, nem tette le a kardot, az idősebb generáció legszorgalmasabb vívója és hogy a legelső között van, azt megmutatta a MAC. vasárnapi csapatversenyén, ahol az összes nézőket elragadta minden vitát kizáró reális munkájával.

F. N.

Erdély sportélete.

Irta: Dobák Emil.

A „Nemzeti Sport” egyre sürűbben foglalkozik az erdélyi részek sportviszonyaival. Aki ismeri a körülményeket, tisztelettel adózik működése iránt. Hiába, igazi propagandát csak a tárgyszeret tud kifejteni. Mi haszna van abból a „Nemzeti Sport”-nak, hogy az erdélyi sportot megteremteni iparkodik? Semmi. Sportlapot Erdélyben kevés ember olvas, még kevesebb fizet elő rá, hirdetni pláne nem hirdessenki, nem is volna mit, amit tehát ez irányban ez a lap tesz, pusztán testfejlesztés iránti vonzalomból teszi, a közel jövőben elérhető haszon kilátása nélkül. Ez az önzetlen eszelekvés engedi meg, hogy én is beszélhessek Erdély sportíveiről.

Az unalomig sokszor el volt már mondva, hogy az erdélyi részekben sportélet nincs és mégis újból ezen kezdem. Tudom, hogy a magyarországi ember előtt ez érthetetlen, is-

mételni kell tehát, hogy megbarátkozzék vele. Általában szomorúan tapasztalható, hogy „Magyarország” — ahogy Erdélyben emlegetik a Királyhágón tuli részeket, — erről az országrészről keveset tud. Valahányszor szépirodalmi művekben Erdélyre való vonatkozásokat olvasok, mindig látom belőle kikandikálni a tudatlanságot. Író, olvasó azt hiszik odaát, hogy errefelé jobb a világ sorja. Valahogy olyanformán alakul ki a magyarországi ember világnézlete Erdélyről, hogy itt csupa magával megeledett ember él, akiket, ha nem is lehet gazdagsággal vádolni, de a patriarkális régi jó mód itt még inkább föltalálható. Milyen messze áll ez a fölfogás a valótól, azt csak az tudja, aki az erdélyiek között él, Szegényebb a földje, lustább a népe, elmaradottak az ipara, amellelt a magyar giliszta: az urhatnamság és nagyözölás itt is pusztít, el lehet hát gondolni, hogy a szegénység errefelé sokkal általánosabb, mint odaát. Már pedig a szegénységet lefoglalja a megélhetés és a sporttal nem ér rá foglalkozni, mert a testedzés első föltétele a tehetős mód.

Erdély sporttalanságának egyik főoka tehát a szegénység.

Ha tovább akarom elemezni a kérdést, tovább kell jelezmem ezt az országrészt. Csodálatos vonása az erdélyi embernek a konzervatív fölfogás. Tapasztalható ez már a nyelvezetben. Telítve van régies szépségekkel. Minha a dédanyám tisztán zengő ódon magyarságát hallottam volna megcsendülni, mikor legelőbb érintkeztem velük. Mintha jó Károli Gáspár biblíája csak tegnapelőtt íródott volna meg itt valahol. És még inkább meglepszik a konzervatív fölfogás az erdélyi emberben, ha állandó érintkezésben vagyunk vele. Nem szereti fölkapni az új szokásokat. Vonzódik a régi hagyományokhoz. A hidegebb klíma okozza ezt, meg az elzáró hegyek között élő meghitt kis társaság, mely egész Erdélyre kiterjedőleg jóformán egy nagy család. Nivellálódik ugyan lassacskán a közfölfogás, de ma még inkább a külsőségekben nyilvánul az meg. Olvassák a fővárosi lapokat, de nagyobb érdeklődés kíséri az erdélyi újságok „hazai” híreit. Szóba állanak a magyarországi emberrel, de akkor villanik meg a szemük, ha benszültöttek találkoznak. Az elzáró chinai fal az emberek lelkében áll s ott külön erdélyi természetet nevel ugyszólván házi használatra. Képzeltető, mennyire idegenkedik ez a konzervatív társadalom mindentől, ami nem itt termelt. Mivel pedig a közelmúltban magyar földön sport nem volt, csak excentrikus emberek használatára, mert szükség nem is volt rá, ennél fogva nehezen tudnak beletörődni az erdélyi emberek annak a tudatába, hogy a változott viszonyok a sportot most már kötelességévé teszik az agyi munkával foglalkozó társadalomnak.

Másik főoka Erdély sporttalanságának tehát a konzervatív közfölfogás.

A harmadik okkal röviden végezhetek. Ez az, hogy a magyarországi társadalom és speciálisan a sporttársadalom is édes keveset törődik az erdélyi viszonyokkal. Él abban a könnyű tudatban, (a nem sportizó társadalom is!) hogy Erdélyben minden jól van; az erdélyi ember nem agitáló, nem panaszkodó természetű, ezt már zárkövettséggé hozza magával, mivel pedig odaát, ahhoz vannak szokva, hogy mindenki nagyobb kiált, mint a mekkora baja van, ennél fogva szépen elefedik, mondhatnám agyonfelejtik Erdélyt. Sportpropagandának híre sincs, — a kormányhatóság a testművelést eddig a tornatanárookra bízta, — így tehát az erdélyi fiatalok csak a tornát ismeri, — amennyire testnevelést egyáltalán ismer, — azt pedig talán nem szükséges ezuttal utjabban kifejtennem, hogy a tornát a magyar vér nehezen veszi be, inkább a szabad testedzés felé huz, s miután ez irányban az idevaló ifjúság utmutatást nem kap, tehát nincs tisztában a szabadsportok elemeivel, szokásaival, rendszerével.

De aki törődött annyit a kérdéssel, hogy ezeket a rövidre fogott okokat elolvasta, az körülbelül tisztában lehet a segítség módjaival is. Csak két dologról lehet szó: az egyik a forszírozott sporttámogatás. Ha áldozatokba kerül is, erőltetett versenyekkel, sportünnepekkel kell jól hangzóvá tenni a testedzés eszméjét Erdélyben. Az idevaló ember — mint mondom — zárkózott, konzervatív, de jó eszű. Befogja látni a sport szükségét, csak alkalmat kell rá adni, hogy megismerje. És ha megszerette, sokkal kitartóbban fogja üzni, mint a mifelénk való lobbánkony vér. Sporttalentum is van bennük. Eleintén tán kissé nehézkesen fognak majd hozzá, ez a szerény természetükből következik, de ha otthon lesznek benne, szép eredményeket fognak produkálni.

A másik segédelmet az államnál keresem. Igazán gyűlöltöm azt a beteges spanyol vagy lengyel gondolkodást, amely az állam által kívánja magát eltartatni. Isten óvja a nemzetünket, hogy mi is tovább haladjunk ebben a szomorú fölfogásban. De, amíg az ifjúság nevelése az állam kezében van, onnan kell kiindulni a változásnak. Évről-évre várjuk már azt a forradalmat, aminek a magyar közoktatásügy vezetésében egyszer be kell következni, ha életképes náció akarunk lenni. Eddig folyvást csak bámultuk az angol—szász faj kiválóságát, de cselekedni úgy, ahogy ez a remekbe szült faj cselekszik, — nem akarunk. Meg kell már egyszer kezdeni az ifjúság testi nevelésének átalakítását. Vaskézrel kell belenyulni ezekbe a balkáni állapotokba. Meg kell szüntetni annak a rendszernek, amely hátgörnyesztő, idegbeteg nemzedékeket nevel ennek a kiélt országnak. Ott kell kezdenünk, ahol az angol—szász faj kezdte: ugyanannyi időt szánni a fiatal test fejlesztésére, mint a szellemi képességek növelésére. Ha aztán majd éveken át tanulja az erdélyi gyerek a szabadsportot olyan szükségesnek megismerni, mint az ételt, akkor szakít a konzervatív hagyományokkal és megtárlja azokat a sportokat, amikhez nem kell vagyon. De ezt az iskolában kell kezdeni.

Eppen mert nem vagyok erdélyi, s így jobban látom a bajaikat, fáj a lelkem ezért a szerencsétlen országért. A múltban az ő konzervatív erőnyeivel védőbástyája volt Magyarhonnak. Ez a kevés nép itt magára hagyva meg tudta élni, mi több kulturát, s ami a legfőbb: magyar kulturát teremteni. Szókásaikban, nyelvezetükben ma is kevesebb az idegen vonás, mint az egyéneknél. Mesterségesen rántották ki lába alól a földet. Kolonics dicső tervei itt váltak be legteljesebben. Szegénynyé tették Erdélyországot és megrakták nemzetiséggel, hogy megbénítsák ezt a szabadságérző fajt. A magyarhoni rokonnépem most a sor, hogy visszaadja a jót, amit Erdélytől kapott. Mi, akik nem poitikával, hanem sporttal foglalkozunk, a sportot kell, hogy megteremtjük ezen a földön, mert mi tudjuk legjobban, hogy a sport magával hozza a szívósságot, az életerőt, a kulturát.

Úszórekordjainkról.

A rekordjavítások hosszú sorozata az, mely különösen emlékeztet a 1907. év uszósportját. Miként minden más sportban, úgy az úszásban is a rekordok tükrözik vissza a sport fejlettségének, nivójának hű képét és egyúttal mértékül szolgálnak az egyes nemzetek uszósportjának összehasonlításánál is. Ez az összehasonlítás azonban nem olyan könnyű, mint más sportoknál, melyeknél külső körülmények vajnai kevésbé befolyásolják az elért időket. A vízi sportok — és így az úszás is — e tekintetben kivételt képeznek, mert az uszoda nagysága, az ellökések száma és a víz sűrűsége, mind olyan körülmények, melyeket soha sem szabad figyelmen kívül hagynunk, valahányszor ily összehasonlításokat eszközölni akarunk és amelyek nem egyszer teszik kétséssé az elért rekordok értékét és kiválóságát. Eppen ezért az uszósportban nem is igen beszélhetünk világrekordokról, nem csak azért, mert fóruma, — mely ilyeneket hitelesítsen — nincsen, de azért sem, mert fenti körülményeknél fogva sok esetben nem a legjobb, de igenis jóval gyengébb eredmények részesülnek a „világrekord” dicsőségében. Még nem is oly régen Anglia volt

az egyetlen és korlátlan ur az uszósport terén, hová a más nemzetbeliek csak próbálkozni és tanulni jártak s bár a kísérletezések éveket: át sikertelenek maradtak, a tapasztalatok meghozták gyümölcseiket. Az angol uszórekordok azonban évtizedeken át annyira felette állottak más nemzetek rekordjainak, hogy szinte megszokássá vált a legjobb angol rekordokat egyúttal világrekordoknak is elismerni. Hol vannak azonban ma már Tyers, Derbyshire és Jarvis világrekordjai? Valamennyiük örökébe idegen nemzetek fiai jöttek és a világrekord dicsőségében ma már egyaránt osztoznak Magyarország, Amerika és Ausztrália. R. Cavill és Lanetől eltekintve — kik ausztráliai létükre végre is angolok voltak — Halmay volt az első külföldi, ki megtépszta az angol babérokat és mint a legjobb angol 100 yardos rekord birtokosa, világrekordernek nevezhette magát. Az angol bajnokságok megnyerése képezte és képezi ma is minden uszó ambícióját és mivel azok állandóan az elképzelhető legerősebb konkurenciát gyűjtik össze, kétségtelenül meg is adhatják a jogcímeket arra, hogy győztesek — rekordjavítás esetén — világrekordereknek mondassák magukat.

A szó szoros értelmében vett világrekordokról természetesen csak akkor beszélhetnénk, ha azok csupán a versenyző tudása és ereje által érdemnek el, minden külső kedvező befolyások nélkül, vagyis nyílt álló és édes vízi pályakon, ellökések nélkül. Ez azonban ugyiszlóval lehetetlenség, mert hasonló pályák, melyek versenyelőre alkalmasak volnának csak kevés számban vannak s akkor sem mindig alkalmas helyeken.

Hogy legalább a fordulók nagy száma folytán gyakran teljesen irreális versenyek számát csökkentse, szabályként ki-mondta az angol amatőr uszósövetség, miszerint az 500 yardon aluli versenyek eredményeit csak az esetben minősíti rekordoknak, ha azok legalább 25 yardos medencében értek el, míg az 500 yardnál hosszabb versenyek eredményei csak nyílt és legalább 110 yardos pályán fogadtatnak el rekordokként.

Természetes azonban, hogy éppen a rövid távokon, — hol másodpercek, vagy csak ötödök ledolgozása is, az uszósport mai fejlettsége mellett olykor évek munkájába kerül — az uszodák hossza nagyban befolyásolja a rekordok elérhetőségét s ha az egyes nemzetek rekordjainak összehasonlításánál csak rémi rendszer szerint is akarunk eljárni, úgy csakis az ugyanoly, vagy legalább is megközelítő hosszúságú uszodákban elért rekordokat vehetjük figyelembe.

Legerősebb versengés a rekordok bírásáért kétségtelenül éppen a legklasszikusabb versenytávon, a 100 yardon volt. Míg az ausztráliai C. V. Lane és R. Cavill legelső látogatásukat tették az anyaországban, azóta az évenkénti 100 yardos angol bajnokságok nem egyszer eredményeztek világrekordokat. Örökké emlékeztet marad az 1902. évi bajnokság, melyben a győztes C. V. Lane először uszta meg a 100 yardot 1 perc alatt oly csekélységgel verving Cavillt és Derbyshiret, hogy mérhető időkülönbség nem is volt köztük. A következő rekordjavítás már R. Cavill nevéhez fűződött, ki 0 p. 59-6 mp. alatt uszta meg a 100 yardot, mely rekordja azonban rövid életű volt, mert Halmay 1905-ben már 0 p. 59 mp.-re javította azt. Ekkor kezdődött meg az igazi küzdelem a rekord bírásáért és a már hosszú versenypályát megfuttat Halmay és C. Healyhoz hozzászögödött a hirtelen feltűnt Daniels, ki 1906. évben elért 0 p. 57-4 mp.-es idejével Amerikának szerezte meg a rekordjavítás dicsőségét. Bármily kiváló és imponáló is volt az eredmény, az eddigiek alapján még mindig nem tarthatuk azt az emberi képesség és az elérhető eredmények határának és újabb rekordjavításra voltunk elkészülve, annál is inkább, mert Daniels ugyanazon évben Amerikában 0 p. 56 mp. alatt uszta egy ízben a 100 yardot, mely rekord még maig is a legjobb amerikai eredmény e távon.

Óriási érdeklődéssel néztünk elébe az 1907. évi 100 yardos angol bajnokságnak, mely újból összehozta a két régi rivalistát: Danielst és Halmayt. A verseny valóban olyanakkal ígérkezett, hogy a leginyencebb sportsmant is kielégíthette, miután már az előzetes megbeszélések is újabb rekordot he-

Röser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.

I. Háromosztályú felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályú polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

lyeztek kilátásba. A várt eredmény nem is maradt el és a Daniels által elért 0 p. 55.4 mp.-es rekord oly páratlanul messé, hogy bátran állíthatjuk azt az összes uszókerekoldok legkiválóbbjának és azt hisszük, hogy ezután már nem mp.-ekkel, de legfeljebb csak ötödökkal fogják e rekordot megjavíthatni.

Ezen rekord értékét csak az a körülmény csökkentheti, hogy a megengedett legrövidebb, vagyis 25 yardos uszodában értett el.

Fenti rekordtól eltekintve, a legértékesebb 100 yardos rekord Halmay 0 p. 58 mp.-es magyar rekordja már csak azért is, mert 35 m.-es (kb. 38.3 yard) uszodában érték el. Ennél időre talán jobb, értékében azonban alatta áll C. Healy 0 p. 57.6 mp.-es ausztráliai rekordja, mely sós vízben értett el.

Mielőtt reá térnénk a hosszabb távú rekordokra, meg kell emlékeznünk az 50 yardon elért eredményekről is, mivel a világ legtöbb nemzete azokat is felvette az elismert rekordok közé.

Büszkén vallhatjuk magunkénak e rekordok egyik legjobbját, mert Halmay 0 p. 25.1 mp.-es ideje — melyet a Császárfürdő medencéjében ért el — valóban annak mondható. Ennél csak egy ízben usztak jobb időt e távra. Ugyanis A. Wickham 24.6 mp.-es ausztráliai rekordja jobb bár a Halmayénál, de az a körülmény, hogy sós vízben értett el, sokat levon értékéből.

Halmay rekordjának kiválóságát mi sem mutatja jobban, minthogy az angol rekord e távra 0 p. 25.4 mp., az amerikai pedig 0 p. 25.2 mp. s mindkettőt jelenleg Daniels tartja.

Ujabbán ismét az ő nevével kapcsolatban egy 0 p. 24.3 mp.-es amerikai rekord hírért közölte velünk new-yorki tudósítónk, de nem felejtette el azt sem hozzá tenni, hogy 18 m.-es uszodában 2 fordulóval érte el azt, mely körülmény rögtön kellő értékére szállítja e humbug hírt. Általában kellő óvakodással kell fogadnunk minden amerikai világrekord (?) híret, mert azokat inkább csak lefordulják, mintsem uszszák. Természetes következményeképp az ottani szövetség sportszerűtlen határozatának, mely szerint bármily rövid medencében elért eredményeket is rekordoknak hitelesít.

Folytatjuk.

II. New-Yorki levél.

Írta: Tóbiás Zoltán, amerikai munkatársunk.

New-York, 1908. február 19.

Mindinkább homlokterbe nyomul az olimpiáddal való foglalkozás, ez dominálja mostanság a sportemberek szellemét és úgy a sportsajtónak, mint az eszmecsereket és beszélgetéseket alig van más tárgya. Mult levelében írtam, hogy február 15-én rendezte a New-York Athletic Club a 220 yardos Metropolitan championship-ot saját 25 yardos uszodájában; miként előre látható volt, a favorit C. M. Daniels nyerte 2:32.6 mp.-es pompás idő alatt, ezzel épen elérve az ugyan ő általa tartott amerikai rekordot. Meglepő jól tartotta magát mellette Y. H. Reilly (West Side Young Men's Christian Association), aki 2:42 mp.-alatt végzett a 2. helyen, az utolsó két hosszban még hozva is valamit híres ellenfelén, aki egyébként teljesen kiusztá magát, mert rekordot akart javítani. Reilly most feltétlenül jobb, mint Goodwin, aki a biztos harmadik hely tudatában ki se állt ellene.

Az olimpiád New-Yorkon kívül az Unió minden városában már most lüktető uszóéletet indított meg és egyre-másra jönnek a csodás s — hihetetlen eredmények hírei. A mindenben a szertelejtéssel kedvelő amerikai úgy látszik ezen előzeretett az uszósport terére is átvisszi, mert azon körülmények, melyek közt a rekordokat az Amateur Athletic Union nagyobb dícsőségére érdek és melyeket, miután nem igen körtől világgá őket, csak nagy utánjárásal tudtam kikutatni, már igazán a humbuggal teszik határosakká az elért eredményeket. Ismét volt alkalmam két diszpeldányt felfedezni és olvasóim épülésére közreadni. Az egyik O. M. Heber (Illinois Athletic Club), aki Chicagóban tizenöt (!) yardos uszodában uszott 1 p. 00.6 mp. alatt 100 yardot, a másik pedig Guy Dailey (Oakland Athletic Club), aki 1062.4 yardot 1 p. 01.4 mp. alatt tett meg; a csodajó idő Dailey-t Daniels és Halmay méltó, sőt veszélyes ellenfelévé tenné és már ilyen véleményyt is tápláltam felőle, midőn értesültem, hogy eredményét tíz (!) méteres uszodában érte el. Ehhez már csak nem kell kommentár!

Az olimpiai staféta csapat tagjait élénken kombinálják, valószínűleg csak úgy, mint az ő hazában. Az egyedüli biztos staféta egyelőre még csak Daniels, míg a második, mult-kori uszása alapján, véleményem szerint körülbelül a fentemli-

tett Reilly lesz; a másik két uszó Goodwin, Handy, Leary és Kyle közül fog kikerülni. Általában véve azonban az a benyomásom, hogy Amerika az egy Daniels kivételével sehol nem fog sok vizet zavarni. Közép- és hosszú távon ugyancsak gyengén lesz képviselve a csillagos lobogó. Legjobbak L. B. Goodwin, H. J. Handy, J. W. Spencer, kik azonban az 1/4 ang. mfet 6 percen, az egy ang. mfet 27—28 percen belül reális uszodában nem tudják meguszni. M. Schwartz (Missouri Athletic Club), aki Athénben még képviselte Amerika uszósportját, teljesen visszavonult az uszástól. A köztét uszásokban kénytelenek lesznek ezenfelül nélkülözni C. A. Rubert-t, az Amerikába szakadt osztrák hátusúszó rekordert is. Rubert a NYAC. tagja és úgy 100 yardra (1 p. 16.8 mp. két forduló 1905. XI. 21. Philadelphia), mint 150 yardra (2 p. 03.4 mp. öt forduló 1906. III. 24. St. Lewis) ő tartja az amerikai hátusúszó rekordot, de ujjában már semmit sem hallat magáról és így a hátusúszó A. M. Goersling (Missouri A. C.) és H. J. Handy (Chicago A. C.) fogják képviselni; előbbinek 1 p. 18.6 mp., utóbbinak 1 p. 23 mp. a legjobb ideje 100 yard hátusúszásra. Sajátságos, hogy a mellúszásra kiküldöttek is valószínűleg ugyancsak Goersling és Handy lesznek; előbbi az amerikai mellúszó rekordert (200 yard 2 p. 52.6 mp. 7 forduló 1906. II. 22. New-York), míg utóbbinak csak 3 p. 17.6 mp. a legjobb ideje 200 yardon, de tekintetbe veendő, hogy Handy ugy mell-, mint hát-, mint közép- és hosszútávúszó és így igazán becses all-around tehetség.

A NYAC. legközelebbi eldőlő versenyének keretében lesz az 1000 yardos uszodai (indoor) National championship, melyben Goodwin, Reilly és Handy állanak starthoz. Az esélyek teljesen egyformák, papírforma alapján legtöbb kilátása Goodwin-nak van, aki tavaly is megverte a 880 yardos bajnokságban nyílt távon, bárha karcapással is Handyt. Reilly még sohasem uszott 1000 yardot, de nagy képességei folytán igen könnyen csinálhat meglepetést. — Márciusban a Harvard—Yale mérkőzés lesz főként érdekes: Harvardnak J. Cooper, Honolulu bajnoka, Yalének L. J. Rich (Brooklyn Swimming Club) uszik. Előbbinek elért eredményei nem nagyon ismeretesek, de utóbbi tavaly nyáron kétszer végezt 25 yardon holtversenyben Daniels-szel, aki nem tudván minden erejét beleadni az elején, 50 yardig nem képes olyan rush-sel sprintelni, mint p. o. Wickham.

Belföldi hírek.

A MAGYAR USZÓSZÖVETSEG I. rendes évi közgyűlése március végén, alkalmasint 31-én lesz a BÖME. dísztermében. **HÁZI USZÓVERSENYT** a Műgyetemi Athletikai és Football Club a BEAC-ban közösen március 15-én (vasárnap) este 6 órakor fogja a Rudasfürdőben megtartani. Az egyes versenyszámokról már mult heti számunkban megemlékeztünk.

A HUNGÁRIA-USZODA véglegesen megállapított méretei: hosszúság 33 1/2 m., szélesség 11 méter. Az építkezések szorgosan folynak és nyárára remélhetőleg befejezést nyernek.

A RUDASFÜRDŐ ÁTALAKÍTÁSÁT határozta el a főváros; sajnos, az eredeti terv szerint az uszoda medencéjét nem naggyobbitanák meg és így a MU.SZ. fog közbenjárni, hogy a lépcsők eltüntetésével 25 yard legyen egy hossz.

AZ OLYMPIAI PRÓBAVERSENYEK megtartási helyét illetőleg ujjában egyesek az úpesti öböl mellett kardoskodnak, avval érvelve, hogy a Lágymányos amugy is nehéz vízben a külföldre áramlatok a versenyzést még jobban megnehezítik és módfelett irreálisnak teszik. Nagy kár, hogy a városiigeti tő hihetetlenül piszkos és iszapos vize miatt teljesen lehetetlenné válik és így csak fent említett két alkalmatosság közt lehet választani; igazán: tertium non datur.

INTÉZETI USZÓVERSENYT rendez március folyamán a II. ker. áll. főreáliskola. Dr. Szekeres Kálmán kir. igazgató és lekesei Sulyok János tornatanár az iskolai uszósport fellendülését célzó órási hasznú és önzetlen, propagatív munkát végeznek akkor, mikor a mostani iskolaév folyamán immár a második intézeti versenyt kezdeményezik.

Külföldi hírek.

OSZTRÁK USZOK AZ OLYMPIÁDON. Hosszas huzódás után végre szomszédaink is kezdenek a kiküldetés gondolatával közelebbről foglalkozni és számszerint 58 kiküldetést kontemplálnak, mely számból 10 jutna az uszókknak, kik közül 7 vízipólójátékos, egy-egy mell- és hátusúzó és egy műugró lenne. A vízipóló csapatot illetőleg a vélemények még nem tisztázódtak és a személyes gyűlölködés által még csak kiélestitett erélyvel küzd egy az „Austria”, mint a WAC. azért, hogy teljes egyleti csapatát küldhesse ki, amennyiben az a vízipóló bajnokságot f. hó 22-én megnyerné. Szerintünk a WAC. teljes csapata, Orlikkal mint csatárral megerősítve, igen veszélyes ellenfél és azt hisszük, hogy a Nauss, Walter, Kestler K. dr., Freund J., Orlik, Sheff O., Mayer L. csapat, ha nem is első helyet, de helyezést okvetlenül szerez.

USZÁS A CIRKUSZBAN. Ily című híreinkre vonatkozóval értesítenek bennünket, hogy április 11-én a német olimpiai bizottság a kiküldetési alap javára ugyancsak a Busch-cirkuszban nagyszabású népszerű uszódünnepélyt rendez.

USZÓZÁRLAT NÉMETORSZÁGBAN eddig tudvalevően ismeretlen volt, de most novembertől februárig terjedőleg alkalmasint meg fog honosíttatni, hogy az uszók teljesen kipihen-hessék magukat.

AZ AUSZTRÁLIAI STAFÉTACSAPAT Londonra való összeállítását az ottani sportköröket természetesen szintén már most foglalkoztatja. A kombinációk szerint biztos tagjai Cecil Healy és Baker, előbbi — a Sidney Herald szerint — 2 p. 34, utóbbi 2 p. 32 mp.-es ember 220 yardra. A másik két uszó R. Healy, Craig, Harwig vagy Springfield sorából fog kikerülni, kik 2 p. 39 mp. alatt és azon belül uszák a 220 yardot.

YALE—HARWARD EGYETEMEK évenként köztudomás szerint az embersport minden terén mérkőzéseket tartanak Amerikában, úgy miként Oxford és Cambridge Angliában. Az idei uszómérkőzés a fentnevezett két amerikai egyetem közt március folyamán lesz.

A NÉMET STADION USZÓPÁLYÁJA 104 m. hosszúságú lesz, mert az 1912. évi német olimpián — ránk magyarokra elég kedvezőtlenül — az indulás lebegő startból és a forduló felállás nélkül lévén eszközözendő, a pályát mindegyik végén gerendával határolják el 2—2 m.-nyire a faltól.

PÁRISBAN KÖTELEZŐ USZÁSTANÍTÁST rendelt el a városi elemi iskolákban a városi tanács (Conseil Municipal).

NÉMET USZÓK AZ OLYMPIÁDON számszerint tizenketten fognak résztvenni, miután a német olimpiai-bizottságnak váratlanul jutott nagyszabású szubvenció 80—90 német sportember kiküldetését tette lehetségessé.

FONTOSABB NEMZETKÖZI VERSENYEK idén Németországban a következő napokon fognak tartatni: III. 29. Magdeburger SC. V. 3. Rhenus Köln. V. 10. Hannover. VI. 14. Charlottenburg. VI. 14—15. Hamburg. VII. 5. Gladbach, Bréma. VII. 19. Hannover. VII. 23—24. Heringsdorf. VII. 26. Hamburg. Boroszló, Frankfurt. VIII. 2. Berlin. VIII. 8—11. München (Verbandsfest). VIII. 16. Boroszló (Oderabajnoks.). VIII. 23. Köln (Rajnbajnoks.).

AUSZTRIA HÖLGYSZÓBAJNOKSÁGA lesz f. hó 25-én (ünnepnep) 100 m.-es távon a bécsi Dianabadban; nevezések A. Graf asszonyhoz (Wien, II., Obere Donaustrasse 73) küldendők. A bajnokságot, mely tavaly iratott ki először, Mith k. a. végli.

ORLIK S., a nálunk is ismert rokonszenves uszó, aki 1896-ban magyar folyambajnok volt, a WSC. Austria uszókapitányává választatott.

Gentleman trainer.

Tíz-tizenöt év előtt még Németországban is, ahol pedig sokkal kifejtettebb evezős élet van mint nálunk, ritkaság számba ment az, hogy egy versenyző egyet-an hivatásos tréner nélkül készüljön el versenyekre úgy, hogy amit bemutat, az az evezés a stílus magaslatán álljon. Németországot is elárasztották az angol professzionisták és bizonyos gyámság alatt tartották az evezős versenyügyet, mert akinek tehetségében nem állott a drága angol művezetőkkel dolgozni, az elvesztette önbizalmát versenyre kiállani és eleve lemondott arról. Dacára annak, hogy a heti 5 font díjazás, a teljes ellátás és az utazási költségek megtérítése a 6—7 heti tréning idejére mintegy 2000 korona költséget jelentenek és a művezető kérdése az egész idényre még sines megoldva, sőt a tréning ideje alatt a versenyzőket előkészítő trénernek alig jut ideje arra, hogy a tréningben nem levő evezni tanulókkal is foglalkozhasson. Így azután Németországban a hajómunkálatok körül foglalkozó ácsok és

asztalosok közül az értelmesebb és arra érzékkel bíró egyéneket az angol trénerék mellett alkalmazták, hogy eltanulva azok mesterségét, idővel őket teljesen pótolhassák. Ma már egy egész gárdájuk van. Egy külön egyesületet alkotnak, mely elhelyezésükről stb-rol gondoskodik. Évekkel ezelőtt a „Donauhort” bécsi evezős egyetnél is működött egy német professzionista tréner, de az akkori viszonyok mellett s a mindig kiváló magyar ellenfelekkel szemben eredményt elérni nem tudott. A Donauhortlekek ekkor őt okolták vereségükért, s hónapokon át folytatott hírlapi polémiába keveredtek Klandt Róbert volt német trénerükkel, ki pedig Németországban igen szép eredményeket tudott felmutatni. Az angol trénerekre ma már nem is esküszik senki Németországban, csak persze még nincsenek annyian, hogy a nagy szükségletet kielégíteni képesek lennének; de idővel — amint az evezős hajók építése terén máris megtörtént — kifogják szorítani a tanítás teréről is az előre törő sovínista németek az angolokat.

Támadtak azonban a nagyobb versenyző egyletekben olyan áldozatkész kiérdemesült versenyzők, kik gazdag tapasztalataikat és minden tudásukat készek voltak az egy vagy más okból hiányzó tréner helyett klubtársaik oktatására és előkészítésére felajánlani. Ha egy klubtárs az oktató, mindenestre támadnak nehézségek is a tréning körül. Kérdés megvan-e a csapat előtt a kellő tekintélye, vagy inkább csak pajtáskodásnak tartják-e a velük való fáradságos foglalkozását. Viszont pedig a tanító tagtárs részéről igazán önfeláldozó munka teljesen a klub érdekében álló-e, az a csapat tényleg úgy képviseli a legjobb erőket, amint összeválogatta, nem bizonyos baráti részrehajlás nyílvánul meg részéről, avagy antipátiája zár ki más hivatottakat. A professzionistákat a klub beléletében előfordulható érzelmi hullámzások nem befolyásolhatják és ez a legfőbb érvük is az amatőr tréner ellen.

Angliában versenyecapátokat mindig amatőrök készíteneek elő. Érdemes old boy-ok, kik sikerdus versenyvezesők voltak. A híres angol egyetemi versenyekre, a Henley regattára mindig amatőrök készítik elő a versenyzőket. Sőt a Henley-regatta szabályainak VI. a) szakasza szerint a regattájukon nem indulhat oly nyolcas, négyes vagy pair-oar csapat, melyet a versenyt megelőző négy hét alatt professzionista bármely tanításban részesített az evezés körül. Oar csapatokat ritka kivétellel tanít csak hivatásos tréner Angliában, ahhoz ők nem is értenek. Ezek inkább mint skullisták működnek s mint coach szerepelnek a jobb skiffisták mellett; professzionisták Angliában klubok által nem is alkalmaztatnak, az illető egy-egy evezősnek áll direkt szolgáltatás; az ilyen professzionisták rendszerint valamely hajóépítő cég alkalmazottjai.

Professzionisták rendszerint nem is bírnak oly intelligenciával, hogy azokra önállóan rábízható volna egy csapat teljes kiképzése és vezetése. Angolok csapataikat nem is bízzák rájuk, a skiffisták is maguk, vagy klubtársuk által tréniroztatnak, ők csak mint sebes iramot diktáló coachmen szerepelnek mellettük.

Egy csapatot trénirozni nagy felelősséggel járó feladat és nem is mindenki való arra, hogy azzal foglalkozzék is. A tréning vezetőjének elsősorban teljesen tisztában kell lenni az evezéssel, mert ő állapítja meg az evezés stílusát, amelyet a csapatnak következetesen be kell gyakorolni a tréning folyama alatt. Nem szabad ennek következtében elvesztenie nyugalma és türelmét egyes dolgokat akár 50-szer, sőt 100-szor is elismételni. Ideges tréner a csapatot is idegessé teszi. Legyen meg a kellő emberismerete, hogy tudja kivel hogyan kell bánnia, kit, milyen helyre tegyen stb. Teljesen tisztában kell lennie az evezős szerekekkel, hogy felismerhesse mit írjon az evezős szerek alkalmatlan voltára; tudnia kell helyes-e az adott esetben a villa, a lábdeszka állása, az ülés magassága az evezős testalkatához viszonyítva stb., mert minden átalakítás és módosításnak a versenyhajón az utasítása alapján kell történni.

Szükséges továbbá a helyes diéta ismerete, mit csapatjának előírjon, állapítsa meg a heti étlapot számukra. Nem szakember az, ki ezt fontosnak nem tartja. Rossz és célszerűtlen diéta mellett igen könnyen túltrénirozódnak az evezősök, az izom erőlyes és eredményes munkára nem képes. És a tréner felelősségének legnehezebb része az, hogy a képességek magaslatán tartsa csapatját úgy, hogy a munka dacára le ne törjenek. Minden tünetet látoglasson, mert a letörésnek

nemcsak sportbeli, de egészségügyi következményei is vannak.

Nagy diplomátának is kell lennie a tréning vezetőjének, mely tulajdonságának különösen a tréning azon szakában kell nagyon érvényesülni, amikor a csapat idegessége és ingerlékenysége között be és véleménykülönbségek támadnak a csapat tagjai között. Az persze természetes, hogy ideges ember nem való trénernek.

Szükséges továbbá az is, hogy a tréner megítélni tudja már előre azt, indíttassék-e végül versenyen a csapatja, mert egyfelől a biztos vereséget, másfelől a sok felesleges költséget kerülük ki ezzel.

Ezen röviden előadottakból is kitűnik, hogy mily sokoldalúsággal kell egy oly egyénnek bírnia, ki tréning vezetésére vállalkozik és ebből is látszik, hogy erre igazán csakis amatőr, vagy amatőről lett professzionista képes. Egy professzionistában nincs meg az intelligencia azon mértéke, ami ehhez okvetlenül megkívántatik. Aki jó professzionista skuller, az még nem képesítés arra, hogy egy csapat kiképzésére alkalmas tréner legyen.

Belföldi hírek.

MANNÓ MILTIADES nemcsak a Pannonia nyolcasában, de skiffszámában is indulni akar és míg Budapesten trainigjét megkezdheti, addig is fog evezni Münchenben, hol művészi tanulmányai folytatása miatt időzik.

EVEZŐS EGYLETEINKET felkérjük, hogy évi jelentéseiket közlés végett a szerkesztőségünkhez beküldeni szívesek legyenek.

W. A. BARRY-t a Wiener Regatta Verein feloldotta a boykott alól. W. A. Barry tudvalevőleg 4 év előtt, mikor egy alkalommal a budapesti szerződötési tárgyalásai kétségesek voltak, a bécsi egyletekkel is tárgyalást kezdett, sőt a Norman-noknál Harding betegsége után a tréning oktatását is átvette, majd pedig a Duna evezős egyesület szolgálatába állott. A Norman-nok panaszára a Wiener Regatta Verein elhatározta, hogy kizárja versenyről mindazokat, kiknek egyletében W. A. Barry mint tréner működik. E határozatukat rá is nyomatták minden propozíciójukra. Fülépp Kálmán, szövetségünk elnöke személyesen járt Bécsben Hierhammer Henrik alpolgármesternél, a Wiener Regatta Verein elnökénél és Pohl József alelnökénél a boykott alól feloldás céljából. A Regatta Verein február 28-án megtartott ülésén, melyen először volt alkalmuk az új elnök, Hierhammer Henriknek elnökölnie, intézte el azt kedvezően. Így tehát a kitűnő professzionista ismét szerződötthető.

A DANUBIUS UJVIDÉKI EVEZŐS EGYLET 1907-iki 23-ik evezős idényében 37 működő tagjuk, összesen 1363 indulással 10.847 km-t evezett, legtöbbet Trischler Aladár, ki 1430 km-t tett meg. Az evezős egyesületnek 4 db négyes, 3 kettes és 3 skiff-esonakja van. Ezen evezős egyesület, mely egyike az ország legrégebbi evezős egyleteinek, még mindig nem tagja a szövetségünknek. Felhívjuk szövetségünk figyelmét e tevékeny egyesületre, melyet kíváncsok volna szintén szövetségünkbe vonni és talán ott rendezhetnék majd meg pl. a jövő évben a vidéki regattát, melyet szövetségünk évről-évre más városban tart, az evezés népszerűsítése és propagálása végett.

Külföldi hírek.

A SKIFF VILÁGBAJNOKSÁG címe ismét gazdát cserélt. E címét a bajnoki távon $4\frac{1}{4}$ angol mfdl 1000 font betét mellett február 25-én Wangauban (Uj-Zeeland) eveztek meg a versenyt, mely W. Webb győzelmével végződött 20:28 alatt, ki két hosszal győzte le R. Tressidert.

Webb 1906-ig mint amatőr versenyzett kiváló eredménnyel az év decembereben matchelt Stanburyvel egy kisebb távon és legyőzte őt, de e miatt professzionistának minősítették és mikor 1907-ben G. Towns a világbajnok címét verseny nélkül átengedte öccsének, Ch. Towns-nak, kihívta Webb Ch. Townst a világbajnoki címért versenyre s 1907. aug. 3-án e verseny győztese Webb lett 20:45 alatt. E címét mostani győzelmével megvérdte. W. Webb egy kitartó és gyors evezős, jól swingel és nagy kinyúlása van; felső teste jóval erősebb. Webb hosszú időig veretlen marad, azt hiszik azok, kik magas stílusát és könnyedségét látták.

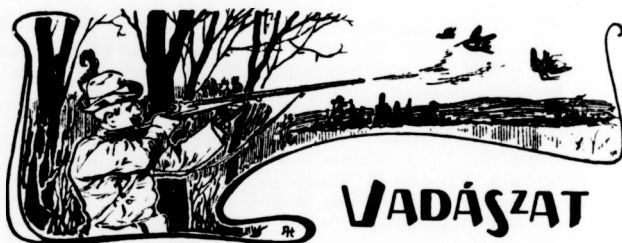
A Z IDEI ANGOL SKIFF VERSENYEKEN H. T. Blackstafe ismét résztvesz. De résztvesz az amsterdami evezősegyület jubiláris versenyén is májusban, megígérte ezt a regatta-bizottság meghívására.

A BÉCSI NAGY REGATTA VERSENY feltételeit megállapították a következő sorrenddel: 1. Neulings vierer. 2. Non cox négyes. 3. Junior négyes. 4. Junior doublo. 5. Senior skiff. 6. Silberer négyes. (I. oszt.) 7. Junior nyolcas. 8. Junior skiff. 9. II. oszt. négyes Bécs város díja. 10. Kettős pár evezés. 11. Bajnoki skiff. 12. Négyes; császár-jubileum-díj. A vigasz helyett, de csakis osztr. szövetséghez tartozó egyleteknek, melyek az 1., 3. és 10. számú versenyre nevezve voltak. 13. Harrach nyolcas. Az 1., 4. és 12. számú versenyekre csak az osztr. szövetséghez tartozó egyletek nevezhetnek. A bajnoki skiff hasonló módon leendő kiírása iránt az osztr. szövetség fog intézkedni.

A NEMET EVEZŐSÖK az olimpiai regatta összes versenyszámaiban résztvesznek a megengedett két-két csapattal.

A Z OSZTRÁK BAJNOKSÁG zárt versenyé tétele iránt indítványt adtak be az osztr. szövetséghez, melyet ott kétségkívül el is fogadnak. Így tudnak csak védekezni a magyar skifisták ereje ellen, így tudják csak elérni, hogy az osztrák bajnok osztrák legyen.

KÜLFÖLDI VERSENYEK propozícióit nem közöljük helyszíre miatt, de versenyekről és nevezési zárnappairól kimutatást fogunk közölni. Írásbeli megkeresésekre azonban készségesen rendelkezésre bocsátjuk az érdeklődőknek a részletes propozíciókat is.

Vadászati műszavak és szólásmódok*

— a fegyveres vadásznál és az agarásznál. —

Borkácsolni nagy vadra szokás; ide s tova kigyózólag elkészített, tisztán tartott, gyalog-ösvényen, lesjárdán, mely vigályos vagy nyalatóhoz vezet, — a táplálkozó nagy vadat megközelíteni;

béhalózni, tért hálóval körülvenni; szörmés vadra szokás;

elűzők azon hajtók, kik a nagy vadat vissza terelik; **fültön ütni**, tarkóján, nyakszirtén ütni, leagyalni; **jó széllel**, midőn a vad felől lengedez a vadász felé, ellenkezőleg **rossz széllel**, szél ellen;

kimaradt a lövésből, ha a serétet ritkán szórja a puska; **kinézni vadat**, azt fektében meglátni;

légelövés, ha hibáztunk;

sebesülten löni, elbakafántozni, a lesipuskást így gunyolják;

terít a puska, jól szórja a göbecset; **teríték**, szabályszerűleg intézett hajtóvadászat befejeztével a lelőtt vadak fajuk szerint sorba rakatnak;

vaktában löni, széleskedve, gondolomra löni;

aggaték, apró vad felfűzésére való szíjjak;

add fel, apport;

állja a vadat = vizsla;

beugrani, parancs nélkül beugrik a szófogatatlan vizsla és ellenkezőleg;

beugrani nem szokott az engedelmes vizsla;

borzeb, tacsók;

*) A vadászat gyakorlásánál használni szokott idegen szavak és kifejezések kiküszöbölése végett; közöljük a megfelelő magyar vadászati műszavakat.

V., Méréleg-utca 2. sz. (Gresham-palota)
Telefon 181-08.

LAKÁST

Garzonszobát, club-, üzlet-helyiséget stb. ha bérbevenni vagy adni óhajt, úgy forduljon a főváros eggeddéli vállalatához, mely az összes kiadó helyiségeket kerületenként állandóan nyilvántartja.

böklészni, nyulat fektében felkeresni, felverni;
elrivalja magát a kopó, midőn nyomot szimatol;
kölyök, egy éven aluli minden eb;
megállítani, véreb megállítja a sebzett vadat;
némán hajt a kopó, ha nem csahol;
nyafog, nyífog, a hajtani kezdő kopó;
nyakló, póráz, fűzér, a mivel;
összefűzik hajtás után a kopót;
sasköröm, ebek látsó lábszáran lévő vendégköröm;
váltani kopóról mondják, midőn nyomot elhagyva más nyomra tér, midőn a felvert vadat elhagyva, másik után indul;

becsapázni, a vad tartózkodási helyeit ki- és beszolgaló csapák után egész bizonyossággal meghatározni;
begylövés, midőn a sebszáj a rőt vad nyakán van;
bekörözni, csapahó idején becsapázni, minő vad és hol van az erdőben;

belőni, a vadász gyakorlata a jól lövésben; a fegyver jól van *belőve*, ha a légy és az irányzék kellő arányban állnak egymástól;

berkezni járnak a zalamegyei vadászok a Zala berkébe, hol özre, rókára, vidrára foly a vadászat;
büzteleníti a vadász a vastört, hogy a vad ne érezze;
csalni, bizonyos hangutánzáttal vadat hívni, s lövésre keríteni;

csapászni, csapákat, nyomokat keresni.
cserkészni, Dunántul *vizslázni*: cserjén vad után járnak, a vadászat azon módja, mely vizslával nyulra, fácánra, szalonkára s több kis vadra cserjés, bokros helyeken történik;

copáklövés, midőn a sebszáj a rőt vad combján fészkel;
elállanak a puskások és a hajtók, midőn kijelölt helyekre jutva megállapodnak;

elejteni a vadat, a nagy vadat; leteríteni a futó kis vadat; a szárnyast: ellőni, lekapni, lelőni;

gondolomra lő az, ki a sürűben elsuhanó s célba jól nem vehető vadra, vagy sok madár közé lő, jó szerenese fejében;

hevederlövés, ha a sebszája rőt vad hevederében fészkel;

kalauz, barkácsoláznál, lesjáratnál alkalmazott helyismerő egyén;

kocapuskás az, ki rosszul lő vagy a vadászatot szabályellenesen gyakorolja;

lefejtteni, Dunántul *lesutolni*, a nagy vad bőrét lefejtik s nem — nyúzzák. A kis vad bőrét vagy irháját — le-
rántják. Tömlőre fejtteni: a vad bőrét egészben, hasán felhajtás nélkül lefejtteni;

lőtávol, a tértávolság a vad és a vadász közt. *Lőtávolban van* a vad, ha elejthető; ha nem: *lőtávolon kívül*. Például: a zerge lőtávolban van, ha kampói kivehetők;

lővadász, ki ön- és löporral szabályszerűleg gyakorolja a vadászatot;

lövész, löfegyverrel vadászó vagy célbalövő;

lövészor a hajtóvadászatokon felállított lövészek vonala;

megfüllelni, a szarvasvad hollétét reggel és este rigye-
 lése után kitudni;

menyétezni, mennyéttel tengeri nyulakra vadászni;

ostorhegyre hord a puska, mely a serétet hosszant és nem terítve vágja;

pásztázni, a vadat pásztárinkint fel és alá keresni;

ráhibázn, tréfásan mondják, midőn a rossz lövő véletlen lő vadat;

szór vagy *széthord* a rossz cső, mely a lövetet szétterjeszti;

vadbér, melyet az erdész minden saját lövésű vagy fogású duvadért s minden ura- vagy vendége lőtte jó vadért huz;

bagolykunyhó, hajlék, melynek oldalnyílásaiból a kitett bagolyra jövő orvadarak lőhetők le;

béllet, faggyuval bekent vászon, mely a golyófogverbe teendő golyó alá jön;

borzsák, zsákszerű erős háló, melynek vaskarikás keskenyebb vége a borz- vagy rókalvukba dugatik;

csalsíp, *vadászsíp*, *csalókány*, általában mindazon kisebb-nagyobb sip, mellyel vadat lövésre csalogatnak, habár nem is volna sip alakja. Iev: *szorvassíp*, *nyulsíp*, a nyul-
 megkását utánzó szer; *bagoly-* vagy *kuviksíp*, mely a kis ba-

goly szomorú hangját utánozza, *fürsíp*, *fogolysíp*, *császár-
 madársíp*, *bibicsíp* stb.;

cselevért, zöld gallyas abroncs vagy vászonfelöltő, né-
 mely óvatosb vad meglopására való;

csiga, a vont cső rovatainak fordulása;

eresztékszíj, melyen a vezetőeb nyomoz;

farkasverem, kutszerű mély gödör, közepéből pózna
 nyulik ki, s az ennek végéhez kötött kosárba lud, kácsa vagy
 bárány van helyezve, gödör a pózna körül náddal, gazzal,
 falevéllel könnyedén fedve. Más készületű: fűz vagy nádke-
 rités keskeny nyílással, előtte közvetlenül mély gödör, tul-
 ezen bárány van kipányvázva, mely éjjel egyre anyját ríjja
 s a farkast a verembe csalja;

fickó, kisebb golyó, melyből kettő-három megy a
 csőbe;

fojtás, mellyel a fegyverbe tett löport szorítják le;

fűzér (hibásan corka, kupli), szíj vagy zsineg, melyre
 a kopók, vadászatra vitelkor fűzetnek;

göbees vagy *serét*, kásagöbees, szalonka-, ruca-, nyul-
 göbees stb.;

irányzék, vont csőre alkalmazott lemez s ennek rovata,
 mely az irányzást könnyíti: *rés*;

kelep, szalonka- s más hajtóvadászatkor használt
 faeszköz;

kereplye (székely szó), erős madzaggal átkötözött s a
 lábhoz erősített abroncs, mellyel a székelyek a havasokon
 biztosan járnak;

öböl a csőszáj benső átmérője;

ölerő, a sebes löfegyvernek a vadat halálosan sebző
 éles hordereje;

(Folytatjuk.)

Hírek.

A MAGYAR SI-KLUB tagjai közül néhányan, kik sehogys-
 em tudtak megbarátkozni, hogy a budai hegyek lejtőin elolvadt
 a hó, február havában három alkalommal is felkeresték a pilisi
 hegységet s különösen annak legmagasabb pontját, a 720 m.
 magas Pilist. A hegy nagybőrára erdős ugyan, de tetején meg-
 lehetős plató van s az északi oldalakon, hol a nap heve nem
 tüzött annyira, s a délnyugati szelek sem okoztak nagyobb olva-
 dást, igen jó és alkalmas terepen folytathatták a sielők gyakor-
 lataikat. Hogy mennyire téves fővárosunk időjárása után itélni
 még csak a közeli hegységek hóviszonyairól is, arra eklatáns pél-
 dát nyújt, hogy február 9-kén a MTE. Egyetemi osztályának
 9 tagja a Nagy-Maros—Ipolyság között elterülő Börzsöny hegy-
 ségbe indulván kirándulásra, már Szokolyahuttnál, — tehát 2
 órányira Kis-Marostól, — friss, puha hóra akadt; a Magas-Tax
 erdőőri laknál, melyet távbeszélő pózna-jelzések után találtak
 meg, már hótalpakat kellett használni, a Csoványoson, 900 m.
 magasságban 1½ m. magas havat mértek le. Különösen nagy és
 vastag hóréteg borította az északi oldalakat.

MAGYAR SITURÁK KÜLFÖLDÖN. Szokatlanul fog hang-
 zani, hogy mi magyarok, kiknél a sisport alig honosodott
 meg csak néhány esztendeje, külföldi siturára indulunk. Pedig
 ezen nincs mit esodálkozni, mert míg külföldön épp a helyi viszo-
 nyoknál fogva inkább a versenyzés és sigyakorlatozás fejlődött
 ki, addig nálunk a siturázás léptét előterbe; elég itt utalni a
 Gyömbér, Tátra-Kriván, Szittnya, Magas-Tátra siturákra. Magyar
 külföldi siversenyzőről csak egyről van tudomásunk s ez *Lépesz*
 János főhadnagy, ki 1902-ben a Csehszázgi Sisövetség által
 rendezett versenyen a 2000 m.-es katonai verseny győztese lett.

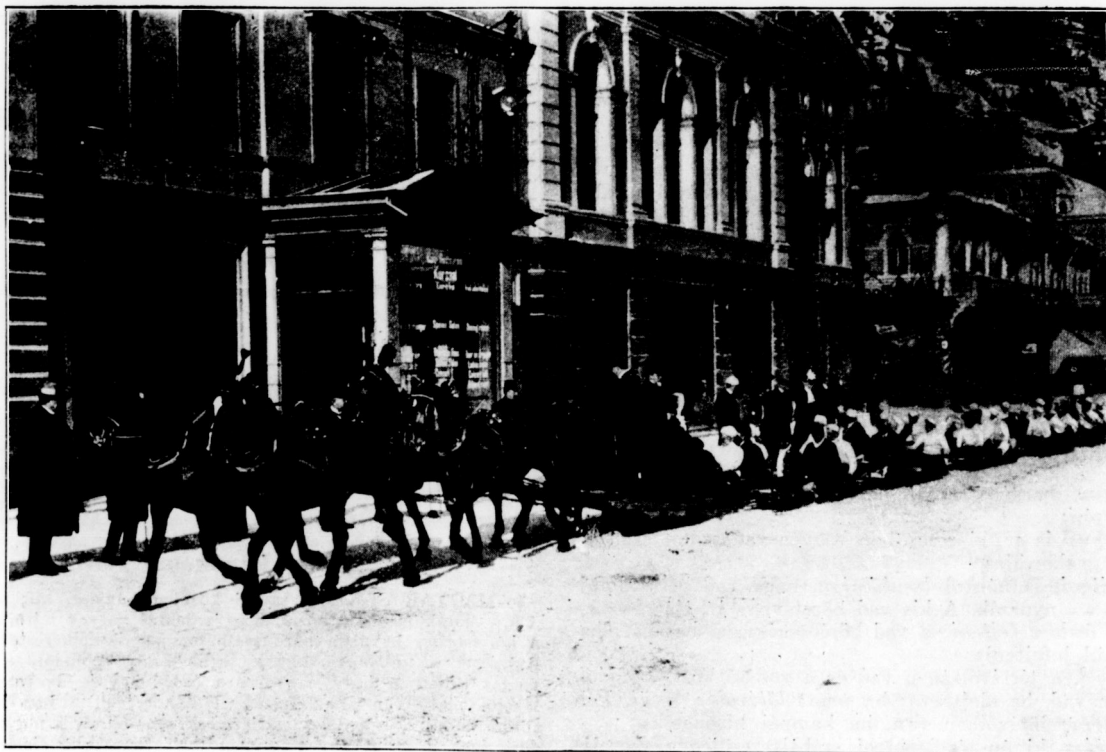
Az idei külföldi siturák között különös jelentőségre tarthat
 számot, melyet dr. *Jordán* Károly és dr. *Schwecker* Richárd tettek
 meg Ausztrián és Svájcban keresztül. A túra 11 napig tartott,
 St. Christophnál vette kezdetét és Davos, Arosa érintésével St.
 Moritzban végződött, közben sivel feljutottak a *Galeiga* és *Ar-*
berger, melyet traverzáltak, voltak továbbá a *Liahornon* (2717
 m.), a *Strela-hágón*, *Weisshornon* és *Hörnlegraton* (2600), Aro-
 sából az *Urdenfűrklire* szánkáztak és gyalog megmászták a
Montas Mureglet-t. Tapasztalataikról a Magyar Si-Klubnak pén-

teken a Magyar Világ-kávéházban tartott megbeszélő estéjén számoltak be, így különösen szembetűnt, hogy a sigyakorlatozás, általában a technikai készség sokkal nagyobb mértékben van kifejlődve Ausztriában, hol valóban van síélet, mint pl. Svájcban, ahol a si nem részesül oly pártolásban. Itt a téli sporttelepeken is inkább a szánkóra (toboggan, bobsleigh) fektetik a súlyt, turázás pedig csak igen ritka esetekben fordul elő. Sajátságos légköri tüneményről is beszámoltak, ami különben a magas hegyi turisták körében nem ismeretlen, így reggel, amint turára indultak —25°-ot mutatott a hőmérő, míg a Strela-hágón, tehát 2000 méteren felül, délben +33° C-t mértek le.

HÓVISZONYOK MAGYARORSZÁGON. Meteorológiai jelentések szerint: Beszkidek 158 cm. Nagy-Pietrosz-Hoverla 36 cm. Radnai havasok—Úszkő 44 cm. Tokaji hegyvidék 35 cm. Kelemen-havas 27 cm. Hargitta 25 cm. Bihari havasok 15 cm. Nagyszebeni-Alpok 15 cm. Zempléni trachithegység 17 cm. Mezőlabore 65 cm. Lubl 32 cm. Gyömbér 28 cm. Choes-Rorzudec 30 cm. Szitnya 18 cm. Megjegyzendő, hogy a mérések mind jóval 1000 m.-en alul vannak s többnyire völgyi meteorológiai jelentések alapján jöttek létre.

sen szokott végződni, azért nincs versenyszezon, mely nagyobb szerenésétlenségek nélkül elmulhatna. Így Davosban a február 12-iki versenyen a tribün előtti fordulónál lezuhant a Torpedó I. német bob csapata. Ez a bob a kanyarulatot fékezés nélkül akarta venni s ennél fogva kizökölt a pályából, még pedig oly szerenésétlenséggel, hogy fekezője lábát törte, a benn ülő két hölgyet ájultan szedték fel, az egyiknek két bordája betörött, a másiknak arca véresre horzsolódott, azonkívül még vagy féltucat apróbb balesetekről számolhat be a davosi sportkrónika, mi tekintettel arra, hogy az ilyen felfordulások ugyszólván naponta történtek, elég jó eredmény.

A bobversenyhez külön e célra készített pályára van szükség. Ez nálunk még ismeretlen fogalom, mert a tátrafüredi „bob”-pálya nem az, — csak szánkázni lehet, de sem bobbal futni, sem versenyezni nem ajánlatos. A davosi pálya, mely mintaszerű Európában, úgy építették, hogy a cél és tribün előtt egy vesztélyes kanyarulatot kell a bobnak átmennie, úgy hogy a nézőközönség önkénytelenül tanuja a sok bukfacezésnek és felfordulásnak. Cél- és startházikó telefonttal és automatikus időjelzővel van ellátva. A verseny kezdetét pisztolylövés jelzi. A bobok

Davos. Versenyzők hazatérése.

HELYREIGAZÍTÁSOK. A davosi világbajnoki versenyről közölt részletes eredményekben a következő helyezési hibák esusztak be:

A világbajnokság 2-ik helyezette nem Öholm, hanem Saetherhaug, 3-ik helyzete pedig nem Strömsten, hanem Öholm. A junior hölgygyműkoresolyázó verseny 2-ik helyezette pedig nem Miss. Cochran, hanem Miss. Hamilton. Az előbbi pedig 3-ik volt.

A BOB KEZELÉSE, PÁLYÁJA ÉS A VERSENY RENDEZÉSE. A bob vezetője, lelke a kormányos, az ő gyakorlatosságától, lélekjelenetétől, vezetésétől függ a győzelem — s a gyorsaság kifejtésére és szabályozására, mely több jelentékeny tényezőtől függ ugyan, döntő szerepe van. Ott, ahol az ut egyenesen vezet lefelé, a bob a legnagyobb sebességgel haladhat. E sebesség fokozására a versenyzők halk vezényszóra hátrafekeznek s testeiket egy hatalmas lökéssel egyszerre előre lendítik, akárcsak az evezősök. Nagyobb kanyarulatoknál azonban fékezni kell, mi a bob sebességét csökkenti; minél kevesebb a fékezés, annál több időt és gyorsaságot nyer a csapat, de annál könnyebb a bukás eshetősége, mely azután a győzelmet végkép kizárja.

A helyes középutat megtalálni a kormányos feladata. Igen természetesen, hogy minden bob kevés fékezéssel igyekszik a kanyarulatokon átsiklani, de ez az igyekezet nagyon sok esetben kudarcot vall, amennyiben vagy felfordulást vagy lezuhanást eredményez. Ámbár a legtöbb esetben az ilyen baleset szerenésé-

2 pernyi időkülönbséggel startolnak, úgy, hogy pl. egy bobverseny, melyre 25 bob nevezett, 50 percig tart. A jury a célházikóban foglal helyet, hol egy asztalon láthatók az érnek és diszteletdíjak. Minden bob lefutása után kifüggesztenek egy nagy táblát az idő megjelölésével, bukás esetén a disqual-jelzéssel. Az időket a közönség állandóan bejegyzi a nyomtatott verseny-lajstromba, ahova előző nap már a fogadás urai is bejegyeztettek. Minden időjavítás viharos tetszéssel fogadtatik. A verseny-eredményeket a jury elnöke hirdeti ki, még pedig, mint Davosban szokás, angol nyelven.

AZ OSZTRÁK SISZÖVETSÉG (Oesterreichische Si-Verband) szövetségi versenye Zell am See-n február 9—10 között folyt le s minden tekintetben kielégítő eredményt végződött, bár az időjárás az első nap semmiképpen sem kedvezett. Wien, Innsbruck, Salzburg és München képviseltették magukat a versenyen, ami igen érdekes végküzdelmeket eredményezett. A bajnoki hosszútávversenyre a Maurerkogel (2074 m.) és Schmittenhőhe nyugati orma közötti terepet szemelték ki, de az időközben beállott hóvihár miatt a versenybírószám feladta a terepet és megelégedett a Schmittenhőhe-Zell a. See közötti területtel. Itt dőlt el a mintegy 8 klm. hosszú távon (1208 m. magasságkülönbséget) az alpári táv- és vezetői sífutás-verseny is. A lesiklást rendkívül befolyásolta az óriási tömegben hullott friss hó, azért az időmérésnél ezt tekintetbe kell venni. Igen szép az ugrás általános

eredménye, így a juniorugrásban az ugrások 75%-a álló ugrás volt, igen szép testtartással, a szeniorok közül csodálatos szép ugrásokat mutatott be Bruno Biehler (ASC. München), Németország sibiájoka.

I. Hölgyverseny: 1. Flora Schanbauer (SC. Zell), 2. Habig (WSC. Wien). **II. Hegyvezetők versenye:** 1. I. Moshhammer (Alm) 27 p. 57 mp. 2. R. Falch (St.-Anton) 29 p. 47 mp. **III. Ifjúsági verseny.** 30 versenyző. 1. Therese Mayrl. (Zell a. See) 1 p. 23 mp. 2. I. Eder. **IV. Alpési távverseny.** 15 startoló. 1. S. Monitzer (SC. Zell a. S.) 24 p. 30 mp. 2. Otto Pittschmann (S. u. RC. Linz). **V. Bajnoki verseny.** 1. F. Miller (SC. Innsbruck) 1.130 pont, 2. G. Jahn (WSC. Wien) 1.151 pont. **VI. Juniorugrás.** 1. Ph. Emmbacher (SC. Innsbruck) 1.04 pont, 12.7 m. 2. A. Hempeler 1.23 pont, 11.5 m. **VII. Szeniorugrás.** 1. Bruns Biehler (ASC. München) 1.20 pont, 25 m. 2. F. Miller (SC. Innsbruck) 1.48 p. 16.5 m. 3. G. Jahn (WSC. Wien) 1.50 pont, 18.2 m. **Az osztrák szövetség bajnoka F. Miller (SC. Innsbruck).**

TÉLI SPORTÜNNEPELY ALTENBERGBEN. Február 8—9-ikén tartotta a Szász Si-Szövetség szövetségi versenyét, melyről röviden már mult számunkban megemlékeztünk. A kedvezőtlen hó miatt a kézi szánkóversenyek nem voltak megtarthatók és a siversenyek programszerűen előírt terepét is meg kellett változtatni, különösen kellemetlen volt a második napon kitört óriási hóvihár. A versenyek fővonzereje Frigyes Agost szász király által kitűzött ezüst-serleg volt, mely mint vándordíj véglegesen csak háromszori egymásutáni bajnoki győzelem után megy az egyesületek tulajdonába. Hermann Klette (Drezda) lett a gyönyörű serleg első birtokosa, kit a Dresdner Ski-Club nevezett be. A nemzetközi távversenyek igen jelentékeny nehézségei voltak, mert sok volt és gyakori nívó különbség. Igen érdekes, hogy a szenior-távverseny győztese, W. Renner (Spindelmühle), lekésven a vonatról, nehogy a versenyt is elmulasztja, az előtte való nap és éjjel 100 km.-t tett meg siet és ennek dacára megnyerte a versenyt. A katonai járőrverseny feladata az volt, hogy Falkenheim községben lévő ellenség állását és helyzetét kifürkészsze és erről minél előbb, 12 km. nehéz terepbeutás után tegyen jelentést. Hogy mily nagy mértékben terjedt el a si az ifjúság körében, arról eléggé tanuskodik az, hogy az altenbergi gyermekversenyen 6 iskolás kislány is a starthoz állt.

I. Szenior-verseny: (12 klm.) 1. W. Renner (Wintersportverein Spindelmühle) 1 ó. 23 p. 12 $\frac{1}{2}$ mp. 2. L. Hannewald (Kristiánia) 1 ó. 25 p. 6 mp. 3. G. Schmidt (Windsbraut, Schreiberhau) 1 ó. 25 p. 20. **Schellhornánülán-epáros MiW-g vadászszed, Schellhorn—Hampel.** 1. Ficker—Herz. 3. Störzel—Heinrich. **III. Ifjúsági ugrás.** 1. A. Buchberger (W. Spindelmühle) 1 pont, 8 m. 2. M. Griessbach (Altenberg). **IV. Juniorverseny.** (6 klm.) 1. Hoffmann (Windsbraut Schreiberhau) 44,09 mp. 2. K. Kuhn (Chemnitzner Ski-Club) 38 versenyző. **V. Hölgyverseny.** 1. Bürger k. a. 2,1 pont. 2. Seck k. a. 2,9 pont. **VI. Katonai távútás** (5 klm.) 1. Schellhorn 42 p. 4 mp. 2. Hampel 42 p. 58 mp. **VII. Ifjúsági verseny.** (15—17 év) 1. A. Buchberger. 2. R. Löwe. **VIII. Szeniorugrás.** O. Blick (Ballspielklub Mittweida) 1,02 p. 2. I. Blich (Akad. Sportklub 1906. Dresden) 1,08

Gerenday Béla bobbán. Tátrafüreden.

p. IX. **Nemzetközi verseny a szász királyság bajnokságáért.** 1. O. Blich 1,19 p. 2. L. Hannevold (Kristiánia) 1,37 p. **A királydíjért** a Dresdner Skiclub, Leipziger Skiclub és Skiclub Norweger 1896. Annaberg küzdött. Győzött Hermann Klette révén a Dresdner Skiclub.

AZ OBERHARZER SKI-CLUB X. TÉLI SPORTÜNNEPELYE ALTENAU-BAN. A többszörösen elhalasztott versenyt, végre február 7—10-ikén sikerült megtartani, s az mindenben méltóan mutatta be, hogy a Harzban a sielés semmivel sem áll alacsonyabb fokon, mint Németország többi téli si terepein, így

Schwarzwaldban, Münchenben, a Riesen-hegységben. A mintegy 16 klm. hosszúságú bajnoki távverseny befutása igen nehéz volt, mert az időközben vízenyőssé váló hófelület és számos magasság-emelkedés (300 m.) sok fáradtságot okoztak. Az öreg urak 4 klm.-es versenyt Otte gyáros nyerte meg, de a jury nem neki adta ki a díjat, mert a megkívánt életkorhoz még 3 napja hiányzott. A hölgyversenyben különösen élénk volt a részvétel, 18 hölgy versenyzett s a jury nem a gyorsaságra, de a kifogástalan stílusra és tartásra fektette a főszűrt, a versenyben a gossllari hől-

Frigyes fhg. kir. fensége családja a Trajkán, készülődik az indulásra.

gyek arattak nagy tetszést. Az ifjúsági versenyben több, mint 100 fiu és leány versenyzett és igen szép tanúságot tettek arról, hogy nehéz terepen is urai a sínek. A katonai versenyen a 165. gy-ezrednek 20 altisztje vett részt a megfelelő legénységgel, ami ugyancsak élénk részvétel. Az ugrásverseny nem sikerült oly szép eredménnyel, mint a többi német siversenyeken, de nagy befolyással volt rá az, hogy a hófelület e napon eljegesedett és így komoly veszedelmekkel fenyegetett.

Eredmények. I. Bajnoki távútás- és ugrásverseny. 1. R. Köhler (Zella i. Tb.) Északnémetország sibiájoka 1908-ra. 2. A. Gumbrecht (Gossllar) az Oberharzer Ski-Club bajnoka. 3. R. Wagner (Braunlage). **II. Öreg urak versenye.** 1. F. Ehrhardt (Harzburg). 2. Otto Luttich (Königskrug). **III. Hölgyverseny.** 1. G. Gidnon (Gossllar). 2. E. Hartunk (Gossllar). 3. E. Tiedtke (Gossllar). **IVa) Ifjúsági verseny.** 10—12 év (fiúk). 1. Kirchhof (Rinfansbeck). 2. Ehrenberg (Altenau). **IVb) Ifjúsági verseny.** (15—18 év. fiúk). 1. Otto Wagner (Braunlage). 2. E. Justh (Altenau). **Va) Ifjúsági verseny.** 10—12 év (leányok). 1. L. Jahn (Altenau). 2. H. Thiele (Altenau). **Vb) Ifjúsági verseny** (12—15 év. leányok). 1. H. Bruns. 2. A. Riese. **VI. Katonai verseny.** 1. Gumbrecht (Gossllar). 2. Otto (Gossllar). **VII. Ifjúsági ugrás.** 15—18 év. 1. O. Wagner (Braunlage). 2. F. Rögner (Braunlage). **VIII. Népeverseny.** 1. O. Wagner (Braunlage). 2. W. Lader (Kamschlacker).

TAUNUS SI-CLUB IV. nemzetközi versenye február 9-ikén folyt le a Feldbergen. **Hosszútávverseny.** 12 klm. 1. F. A. Haas (SC. Taunus) 1 ó. 25 p. 49 mp. 2. Dohlmann (Strassburg) 1 ó. 29 p. 2 mp. A mult év jó idejét, 1 ó. 15 p., a győztes nem tudta, főleg a rossz hóviszonyok miatt elérni.

SI-CLUB WOGESSEN IV. siversenye a Weisser See-n február 15. és 16-án. **Eredmények:** 1. **Járőrverseny.** 1. 4-ik vadászszed. **II. Hosszútávverseny.** 10 klm. 7 résztvevő. 1. Richter 58 p. 25 mp. 2. Seeger 1 ó. 2 p. 17 mp. **III. Wiener See-verseny (junior).** 4 klm. 1. Nölting (Mühlhausen) 33 p. 30 mp. **IV. Tisztverseny.** 4 klm. 1. Silex hdgy. 33 p. 6 mp. 2. Schmaltz hdgy. **V. Katonai verseny.** 4 klm. 1. Richter 21 p. 20 mp. 2. Wietzer 22 p. 15 mp. **VI. Juniorugrás.** 1. Rammeler (Dornach) 1.6 pont 11.5 m. 2. Fries (Strassburg) 2.2 pont.

SPORTELET A TÁTRÁBAN. A hósportok terjedése természetesen nem maradhatott hatás nélkül a tátrai fürdőkre. Évről-évre többen keresik fel néhány hétre, hogy a téli sportok örömet kiélvezzék. Képeink a tátrai életből mutatnak néhány jelenetet.

A hétről. A napokban ünnepelte az Ifjúsági Labdarugó Szövetség fennállásának 5 éves fordulóját. E szövetség az eltelt 5 év alatt híven betöltötte maga elé tűzött nagy feladatát, mely abban állott, hogy főleg az iskolákon kívül álló ifjúságot, tehát az iparos és kereskedő ifjakat a football-sportnak meghódítsa. E feladat fontossága az egyetemes ifjúsági testnevelés szempontjából tagadhatatlan és értéke elvitázhatatlan. Budapest székesfőváros tanácsa is értékelte és fontos testnevelési tényezőnek ismerte el e testületet, mikor egyrészt a multban elért eredményeinek honorálására, másrészt a jövőre való serkentés szempontjából, mint lapunk Ifjúsági Labdarugás rovatában olvasható, a szövetség bajnoki mérkőzéseire 300 kor. értékű serleget tűzött ki. Az utörök és lelkes kezdeményezők munkáját mindig szívesen ismerjük el, s azért üdvözljük az eszme megteremtőjét és megvalósítóját: Müllender Sándort.

Sportkörökben talán semmiről sem beszélnek többet mint labdarugó-sportunk doyen klubjának, a BTC.-nek a MAC.-tól szenvedett 5:0 arányu súlyos vereségről, s legfőképpen indokolatlan és helytelen következtetéseket vonnak le. A BTC. a lefolyt 10 év alatt, a labdarugás megalapítása óta e sportban páratlan sikereket ért el. Az elmúlt 10 év alatt gazdag tradíciókra és hatalmas erkölcsi tőkére tett szert. Hagyományos volt az a lelkesedés, amellyel a BTC. csapata klubja színeit küzdeni tudott és mint követendő példát állították a győnye szívüek és csüggedők elé. A csapat változott évről-évre, de az, ami nem volt e szellemben, az sokáig megmaradt. Két-három új játékost a csapat szelleme magával ragadott és rövid idő alatt felszívott és közmondásossá vált, hogy a játékosra csak piros-fehér inget kell huzni, hogy játszani is tudjon. Ámde az utolsó évben a BTC. csapatát sok csapás érte. A régiek közül sokan visszavonultak, a klub kebelén uralkodó belviszály következtében egyre-másra léptek ki a régi tradíciókkal telített játékosok, s hova-tovább úgy fordult az eset, hogy sokkal több volt a fiatal és kezdő játékos mint a régi. Hirtelen többségbe jutván, nem ők hódoltak meg a régi egészséges szellemnek, hanem ők vitték be új szellemet a csapatba. Ez a csapat, amely most vasárnap játszott, nem képviseli az igazi BTC. szellemet, mely klubszertetéről, lángoló lelkesedéséről és kimeríthetetlen energiájáról marad sokáig emlékeztet. Azonban ez csak idő kérdése.

A millenáris pályán az olvasóbb helyen megjelenő közönségnek többrendbeli rossz szokása van. E közönség tud legjobban és leghangosabban kifejezést adni tetszés vagy nem tetszésének, ami azonban csak viszonylagosan kellemetlen dolog. Tűrhetetlen azonban az, hogy a mérkőzés után, mielőtt a csapatok elvonultak, berohannak a pályára, vastag gyűrűben körül veszik a játékosokat, s közvetlen közélről, az egyesülés és a tömeg csoportosulásból merített erő érzetében szidalmaznak a nekik nem kedves csapatot, vagy bírót. Ma még szidalmaznak, holnap már esetleg tettelegességre vetemednek. A millenáris pálya arról volt ismeretes, hogy vezetősége mindenkor tudta a rendet fentartani. Felhívjuk a vezetőséget arra, hogy minden áron, a rendőri kirendeltség fokozásával hasson oda, hogy ez egyszer majd még óriási botrányra vezetendő szokásáról a publikumot a legkérhetetlenebb szigorúsággal leszoktassa. Ez módjában van, ez feladata és kötelessége.

A hét nevezetessége, hogy az MLSz. tanácsának határozata értelmében az English Football Association reprezentatív csapata június hó 10-én Budapesten fog mérkőzni a Magyar Labdarugó Szövetség XI.-ével. Erkölcsi szempontból ez rendkívül nagy jelentőséggel bír. Mérkőzni és vendégül láthatni a football-sport őshazájának legjobbjait, a magyar labdarugó-sportra fényt és dicsőséget fog hozni.

Bár mi az EFA.-al az új és tiszta jellegű amatőr alakulás után, mely Angliában létrejött, s az EFA.-nak az amatőr football-sport fejlesztése, illetve visszafejlesztése és elnyomása miatt nem rokonszenvezünk, a tény jelenleg mégis az, hogy hivatalosan az EFA. képviseli a világ legmagasabb színvonalán álló sportot, Anglia labdarugó-sportját. Reméljük, hogy a magyar sportközönség méltányolni és értékelni fogja a MLSz. nagy áldozatkészségét és kockázatát, amely a magyar labdarugó-sport javát célozza.

I. osztályu bajnokság.

MAC.—BTC.

5:0

Ősszel 4:3

Ha valamely sportban van meglepő és váratlan eredmény, úgy a football sportnál ez kétszeresen érvényesül és fenáll. A MAC. és a BTC. az utolsó két évben négyszer találkozott egymással. 1906 őszi barátságos mérkőzésen BTC. győz 2:1; 1907. tavaszán ugyancsak barátságos mérkőzésen, a MAC. győz 2:1, majd az Ezüstlabda döntőjében 0:0, a megismételt döntőben a játék 1:0 arányban a MAC. javára végződik, olyan elkécserezett küzdelem után, amely a football sport történetében sokáig emlékeztet maradt. Ősszel a bajnokságban ismét a MAC. győz 4:3 arányban, midőn a félidőben már 3:0-ra vezetett. Ilyen eredmények mellett teljesen jogosult volt az a feltevés, hogy a két csapat találkozása ismét az erők végső megfeszítését igénylő küzdelmet s ennek megfelelő szoros góldifferenciát fog eredményezni. Az eredmény azonban más volt. A MAC. csapata várakozáson felüli játékot produkált, amit ellenfele nem volt képes ellensúlyozni. A rendszeres lovardai téli tréningnek, — megfelelő pályatrénninggel kiegészítve — most mutatkozik gyümölcsöt hozó hatása. Kétségtelen, hogy a MAC. csapatának főereje mindig a csatársorban rejtett, amelyet azonban a legújabb időkig csak közepes képességű fedeztet sor támogatott. A két háttvéd már magasabb klassziszt képviselt és ennek valamint jó képességű kapusának köszönhetette, hogy a csapat védelem szempontjából is elég jelentékeny erőt képviselt. A csatársor erejében most sem fogyatkozott meg. Még mindig főereje a csapatnak, sőt talán erősebb, mint valaha volt. A csatársornak viszont főereje *Borbás Gáspár*. Évek mulnva, új erők tűnnek fel és ismét le, de Borbás most is a csatárok legjobbjika, akinek klassziszt csak megközelíteni lehet, de elérni nem. A BTC. elleni mérkőzésben ismét teljes pompájában bontakozott ki óriási, szinte felülmúlhatatlan képessége. A vihar erejével támad és újra támad és ha egyszer elfogja e nemes sportnak láza, akkor feltartóztatni nem is lehet. Minden lerohanása bámulatos pontossággal keresztül vitt centerrel végződött, mely félelembe ejtette a védőt és eksztázisba hozta, még a legfogultabb nézőt is. Mellette jól betöltötte helyét *Vangel*, ki pompásan előreadott labdáival jól előkészítette Borbás lefutását. *Krempels* az idén ez alkalommal mutatott először nívós játékot és az első gólya mesteri volt. *Kelemen I.* a mezőnyben jó munkát végzett s csatársor támadásának előkészítése és veszedelmes kibontakozása az ő érdeme. *Fekete* a jobb szélen jó erőnek ígérkezik. Most még bizonyos tekintetben hibás taktikával dolgozik s a mezőnyben nagyon hátramarad. Centerei azonban jól helyezettek és könnyen értékesíthetők. Kellő rutin megszerzése után méltóan fogja betölteni nagynevű elődjének helyét.

A csapat erejét azonban a nagy mértékben fokozta eddigi gyengeségének, a fedeztetornak váratlan javulása. *Hildebrand* már tavaly is sokat fejlődött, most azonban már a legjobbak sorába jutott. Szívós, kitartó, jó labdaszedési képességgel és leadásai is nagy körültekintésre vallanak. Igazi klassziszt játékos azonban *Medgyessy*. Nálánál gyorsabb futó most nincs a football játékosok között s e mellett füge, mint a gyík s fáradhatlan. Az ő nagyszabásu játéka könnyítette meg Kelemen II.-nek játékát, ki csak most tanul be a háttvéd nehéz szerepébe. Oláh kezdi mult tavaszi formáját elérni, ami azt jelenti, hogy utolsó debütálása óta nagyot haladt.

A csapat játékstílusa maradt a régi. A csatársor belső játékkal szívja magára a védelmet s azután a labdát a fel szabadult szélsőnek adják ki. A fedeztet sor is a régi szisztema szerint: „minden erőt a támadásba” dolgozik. A játék elég egységes és a kombinációk is tartalmasak. A há-

rem belsőcsatár lövőképessége azonban a multhoz képest gyengült.

A BTC. e súlyos vereségének mélyrehatóbb okai vannak, amelyekkel a „hétről” című bevezető sorainkban foglalkozunk. Vereségének közvetlen oka azonban csatársora jobbszárnyának és úgy a centercsatár, valamint a centerfedezet abszolút gyengeségében leledzik. A csatárlánc bal-szárnya, két egyénileg igen jó játékosból áll, de a játék folyamán egyik sem támogatta a másikat. A legfontosabb pillanatokban, mikor minimális összjáték segítségével könnyen ledolgozhatták volna a védelmet, nem támaszkodtak egymásra. Egy felesleges dribling azután elég volt, hogy az ellenfél védelme úgy elhelyezkedjék, hogy a támadást feltartóztassák. Egyénileg legjobb volt Oláh, ki egy pár szép labdát adott középre, hol azonban nagyon gyöngék voltak ahhoz hogy valamit csináljanak is belőle. A halvesor a régi metódus szerint dolgozott. Jó előre rugták a labdát, azonban elől hiányoztak a régi energikus csatárok, akik folytatásgalosan tudták volna azt előre vinni. A halvesor inkább védelmi szempontból képviselt súlyt s e tekintetben az első felidőben Ficere és Kovács szépet produkáltak. A csapat gerincét azonban a két hátvéd és kapus képviselték s igazán nem rajtuk mulott a nagy vereség. Sokáig állottak rendületlenül ellent a MAC. új és új támadásainak, azonban a szünet nélküli, megfeszített munkát nem bírták ki s végül is letörték. Fehéry mentett a mit menthetett, de a legnagyobb részt 5—6 m.-ről jött lövésekkel szemben tehetetlen volt.

A játék menete általában egyoldalú volt s 15—20 perctől eltelve a MAC. folyton támadott, ennek dacára azonban eleitől végig egy-két jelentéktelen esettől eltekintve fair volt.

A két csapat így állt fel:

MAC.: Buday—Oláh, Kelemen II.—Major II., Hildebrand, Medgyessy—Fekete, Krempels, Kelemen I., Vangel, Borbás.

BTC.: Fehéry—Sárközy, Szendrő—Ficere, Korda, Kovács—Leitner, Levák, Kézsmárky, Molnár III., Oláh.

A játék mindjárt a MAC. erős támadásával kezdődik s már az első percekben Fehéry-nek egy pár veszedelmes helyzetet kell megoldani, amelyek közül Kelemen I., majd Krempels erős lövése volt legveszedelmesebb. A BTC. szabadrugáshoz jut, mely egy pár pillanatra a MAC. térfelét tereli a játékot, azonban a labda csakhamar a MAC. fedezetek birtokába jut, Major Kelemenhez, ez Borbáshoz küldi a labdát, ki lefut vele. A center azonban tulságos éles s Krempels csak ivben tudja ismét a centerbe adni, hol Kelemen I. éles fejese alig egy araszszal megy el a balsarok mellett. A 8-ik percben Krempels lövése áll, Kovács bele esap, azonban oly rosszul, hogy utána 10 p-re kiállani kénytelen. A játék folyamán Fehéry több biztosan vélt gólt véd ki az utolsó pillanatban, sőt már már eldöntetlennek látszik az első felidő, mikor a BTC. egy golkiejje után a labdát Major esipi el s Vangelnek adja előre, ki Borbással együtt leviszi, majd 12 m.-nyire a kapu előtt a két hátvéd közé csusztatja. Krempels befut, a labdát elfogja, s előbb Sárközyt, majd Kovácsot végül Szendrőt kidribli, Fehéry kifut, Krempels azonban helyezve a labdát a gólbá teszi. (42 p.) Felidő 1:0.

Kezdet után Ficere előreadott labdájával Levák rohan le, Medgyessy azonban utoléri s lövés közben megzavarja. A jól helyezett labdát azonban Buday megfogja, de majdnem a gólbá ejti. Csakhamar ismét a MAC. kerül offenzívába. Kelemen I. Borbásnak küldi ki a labdát, ki Ficere mellett elhúz, majd mikor Sárközy ráfut, átesavarodik rajta és a labdát Vangelnek tolja vissza. Vangel kaposból lö, de tulságosan átesavarja úgy, hogy a labdát a jobbszélről befutó Fekete fogja el, hátra adja Krempelsnek, ki azután lábálá igazítván védhetlenül a gólbá vágja 8—10 m.-ről (5 p.). Ujrakezdet után Molnár III. fut le, de Oláh

biztosan küldi vissza a labdát a mezőnybe. Rövid ideig tartó középjáték után Hildebrand a szabadonálló Feketének küldi ki a labdát, ki gyönyörűen lefut, ivelten centeréz, Vangel és Kelemen I. egyszerre futnak be. A labdát Vangel fogja el s térdével a kapuba nyomja. Ez nem volt egészen tiszta gól, mert az alatt, míg Fekete Sárközyvel küzdött, Vangel kb. 1 m.-rel offside-ra került. A bíró azonban nem tudta a gyors lefutást követni s a helyzetet csak az egyvonalban állók láthatták tisztán. (11 p.). Viszont azonban már a 14-ik percben Borbás—Vangel ismét gyönyörűen átdolgozzák a labdát, Borbás majdnem a korner vonaláról centeréz s a befutó Kelemen I. 8 m.-ről kapásból lött gólját a bíró offside címen nem adta meg. Rövid középjáték után a BTC. jut jelentős támadáshoz, miközben Kelemen II. a kapushoz rosszul irányított labdája eredménytelen kornerhez juttatja a piros-fehéreket. Három négy percig szorongatja a BTC. ellenfelét, anélkül azonban, hogy veszélyesebb helyzet alakulna ki, midőn Medgyessynek a balszélre előreadott labdáját Borbás fogja el, lerohan, visszaadja Vangelnek, ki rettenetes erővel lö. Kovács a lábával kap utána, azonban rosszul éri a labdát s így a kapust is megfosztván védelmi esélyétől, a labda az érintés után is gyilkos erővel a gólbá vágódik (22 p.). A 4:0-as eredmény hatása alatt MAC. még erősebben támad, azonban bár veszélyes helyzeteket teremt, eredmény nélkül. A BTC. összeszedi magát, egy pár erőteljes támadást intéz a MAC. kapuja ellen s Buday-nak ismételtet kell védenie. A BTC. egy ízben szabadrugáshoz jut, Oláh (BTC.) azonban a védelem mögé áll s így Szendrő remekül irányított labdája, mely Oláh fejéről a gólbá pattant, nem volt megítélhető. Ezt követő szabadrugás Vangelhez jut, ki Kelemenhez, ez pedig Borbásnak adja, ki lefut és centeréz. Krempels kapásból lö, Fehéry azonban véd, de az éles lövést kiejti, mire a szembe guruló labdát a berohanó Vangel 5—6 m.-ről védhetlenül bevágja. A játékot a BTC. erős támadása fejezi be. Bíró: Vámos Soma (FővTC.)

FTC.—Törekvés A FTC. a neki egyáltalán nem kedvező

6:0.

Ősszel 2:2

venialó kiesiny hülgý-utcai pályán fönyes játék után könnyen verte a Törekvésnek jóképességi csapatát. Hogy a gyors és nagyobb méretű pályához szokott csatársor ily nagy gólarányú győzelemhez juttatta csapatát, azt főképen pontosan keresztülvitt lapos passzjátéka teszi lehetővé. A kis pályán ugyanis könnyen összetömörült a Törekvés védelme, úgy hogy elene csak gyors összjáték segíthette győzelemre a FTC.-t.

A bajnokcsapat stílusa hétről-hétre javul; összjátéka a mezőnyben kifogástalan, míg a gól előtt Weisz és Schlosser tulságos önzésükkel sok kedvező alkalom kihasználását teszik tönkre. A halvesor különösen a támadás elősegítésében kiváló, ebben is Bródy produkál elsőrangú precíz labdaleadásait. A hátvédek közül Rumbold nagyon hajlandó a kalandozásra, aminek legfényesebb bizonyítéka az, hogy hátvéd létere offside gólt lött. Fritznek kevés dolga akadt s azt jól végezte.

A Törekvés jó egyéni játékosokkal rendelkezik, de a csapat állóképessége csekély. A csatársor tulságosan kultiválja a belső játékát, a két szélsőre keveset játszik. A szélsők lerohanáskor centerezés helyett lövéssel próbálkoznak, ami igen helytelen taktika. A csatársor legjobb embere Kiss, bár akciói nem elég gyorsak. A fedezetsorban Szedenics inkább hátvédet játszott s a fedezetek általában magas labdákkal dolgoznak. A két hátvéd közül Hauswald a jobbik, fair, higgadt játékos, aki a kitűnő FTC. csatárok nem egy veszélyes támadását szerelte le. Kaufmann a régi, erőszakoskodásra hajló modorában játszott. Dürr a kapuban igen jó munkát végzett.

A két csapat a következő összeállításban játszott:
FTC.: Fritz—Rumbold, Manglitz—Weinber, Bródy, Gorszky—Rónay, Weisz, Korody, Schlosser, Szeitler.

Törekvés: Dürr—Kaufmann, Hauswald—Pejtsek, Szedenics, Csonka—László, Nyilas Takács, Kiss, Szedlár.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződöttetett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club és több előkelő egyesület szállítója

Törekvés kezd, de azonnal FTC-hez kerül a labda, melyet a csatársor rendkívül heves iramban visz le s a támadást Kaufmann a labda leütésével állítja meg. A megítélt 11-es Schlosser révén meghozza a FTC. vezető-gólját. (1 p.) Továbbra is FTC. marad a támadó fél, de Korody és Rónai lövéseit Dürr jól fogja, míg Weisz két szép lövése kapu mellett süvit el. Végre Szeitler rohan le a korner-vonalig, a labdát Schlossernek adja, aki 10 méterről védhetetlenül belövi. (26 p.) A következő percben Korody a labdát kiadja Weisznak, aki felpályáról egyedül lerohanva a harmadik gólt lövi.

Ezután Törekvés is felnyomul, de támadása Kiss gyenge lövéseivel végződik. A Fritz által kivédett labda Szeitlerhez kerül, aki lerohanva pontosan centerez és Weisz a kényelmesen lestopolt labdát a kapu balsarkába lövi. (39. p.)

Féldő: 4:0.

A második féldő FTC. támadásával kezdődik. Schlosser és Szeitler lövései azonban Dürr kezében akadnak meg. Törekvés két lerohanása eredménytelen marad, míg Szeitler centerezéséből Weisz ötre szaporítja a FTC. góljait. (8 p.) A FTC. két kornere után László rohan le, de gyenge lövése a kapu mellé megy. Ezután FTC. teljesen visszazsorigítja a Törekvést, lövés-lövést követ, de Dürr jó helyezkedéssel mindent ment. Rumbold is előre megy esatárnak és offside (!) helyzetből gólt lö, amelyet bíró nem ad meg. Törekvés Takács lerohanása révén kornert ér el, de Bródy fejfel véd. A labda Korodyhoz kerül, aki Schlossernek adja. Schlosser az ellenfél védelmét kieselezve, sarokba helyezt lövéssel megszerzi a hatodik gólt. (28. p.) Ezután Törekvés támad, de Kiss és Szédler néhány igen jó alkalmat sem tudott kihasználni. Az utolsó tíz percben FTC. állandóan a Törekvés kapuja előtt tanyázik, de Dürr és Hauswald mindent védenek.

Bíró: Gabrovitz Emil (Rambler) volt.

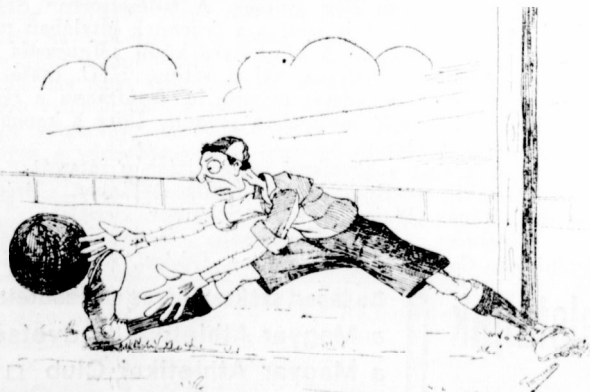
Főv. TC.—UTE. A népszigeti pályán mérkőzött a fenti két csapat és legnagyobb meglepetésre a FővTC. győzött. A pálya igen jó állapotban volt. Az első

2:0.

Összel: 2:4.

féldőben változatos játék folyt, a 25-ik percben Rooz I. révén esik az első gól. A második féldő elején a játék ismét csak fel és alá hullámzik, míg a 20-ik percben kornerből Matesz öngólt rug. Ezután UTE. folytonos offenzívába kerül. Herschkovits előre megy esatárnak; szabványosabb támadásokat intéztek Szabó II.-vel, valamint a kis Muring az új balszélsővel, de eredménytelenül. Herschkovits és Kazár a csapat főtámaszai, kik a legnagyobb önfeláldozással dolgoztak. Az UTE. azonban lebecsülte ellenfelét, másrészt a vezetőség nem törődött azzal, hogy első csapatbeli játékosait összehozza s így tartalékkal állottak ki. A FővTC. nagy lelkesedéssel és mindvégig erős tempóban küzdött. A csapat legjobb emberei Schönfeld és Jergene voltak, míg Beimel a kapuban óriási szerencsével védett. Bíró: Horváth Ferenc (FTC.).

Csapatok: Főv. TC. Beimel—Rauch, Ruz—Wittenberg, Jergene, Weisz—Klingenberg, Schönfeld, Rooz I. Rooz II. Szeiff. UTE. Kazár—Rozman, Vranák—Fürost, Herskovits, Matesz—Szinaí, Imre, Szabó, Kardos, Muriny.

BAK.—Tipographia A felázott soroksári-uti pályán játszotta a két csapat mérkőzését, amely elejétől végig rendkívül durva volt s

a közönség izgatott hangulata a játékosokra is átragadt. Az ellenfelek meglehetősen egyenrangúak voltak, de BAK. a szerencsésebb, mert a mérkőzés utolsó 3 percben két gól különbséggel nyeri meg a már-már eldöntetlenül végződő mérkőzést.

Az első féldőben változatos játék folyik s az erőszakoskodások megakadályozása végett a bíró Typ.-ból Csehet, BAK.-ból Gross kiállítja. BAK. egy lerohanása alkalmával Orsolyákot Ligeti és Rudas a labdával együtt a gólból nyomja. Féldő: 1:0 a BAK. javára.

Ujra kezdés után Typ. Geiser révén kiegyenlít s ezután mindkét csapat egyéni lerohanásokkal próbálkozik, de a 42-ik percig nincs újabb eredmény, amikor Gállos a Ligeti-től kapott labdát belövi. A köztetkező percben Oldal még egy góllal biztosítja a BAK. győzelmét. Bíró: Nagy Ferenc (FTC.).

Csapatösszeállítások:

BAK.: Gross—Müller, Grünwald—Glatter, Gerő, Rudas—Ligeti, Oldal, Halász, Gross, Gállos.

Typ.: Orsolyák—Gulyás, Krausz II.—Krausz I., Kaufmann, Drukesitz—Viklász, Cseh, Geiser, Horváth, Mandl.

II. osztályu bajnokság:

NSC.—KTE

3:0.

A II.-os osztályu bajnokság egyetlen bajnoki mérkőzése az Indóház-utcai pályán folyt le a fenti meglepő gólaránnyal. A KTE. különösen az első féldőben igen jól tartotta magát. A Nemzeti Sp. C. az állandó fölény dacára nagyobb gólarányt elérni nem tudott, ami a KTE. szerencséjében leli magyarázatát, nemkülönben, hogy NSpC.-nak a pálya kis mérete nem felel meg. A pálya most áll renoválás alatt, aminek folytán az alsó rész egész bal fele sülledő homoktenger az esőzés dacára is. E helyen három játékos is megsérült. NSpC. a második féldőben 10 emberrel játszott mindvégig. Az első féldő fair játékmódorával szemben a második féldőben igen durva játékok láthatunk, melyet a KTE. több játékosá produkált élén Oszald-al, a KTE. kapitányával. A közönség fegyelmetelensége határt nem ismer. A legdurvább kifejezésekkel illetik az idegen játékosokat és szinte izgatják a helyi csapatot a kíméletlen játékra.

A MLSz. által kiadandó figyelmeztető táblákat már ideje volna a pályákon kifüggeszteni. A győztes Nemzeti csapatban Tóth és Faragó intéztek a legveszélyesebb támadásokat. A védelemben a másodszor szereplő Feldman mindinkább beleszokik a nagyobb küzdelmekbe. A KTE. csapatában Fodor jobbszélső és Gölzler kapus igen jó érőknek bizonyultak. Bíró: Grolig Ernő (BAK.) volt.

KTE. II. — NSpC. II. 2:0. A NSpC. II. fölénye dacára gólt elérni képtelen. Bíró: Grolig Ernő (BAK.).

URAK.—KAOE. 2:2. (Féldő 1:1.) A KAOE. csapata eldöntetlenül mérkőzött az URAK. csapatával. A mérkőzés igen erős tempóban folyt, különösen az URAK. részéről. Weszelák és Szűcs (URAK.) játékosokat a bíró ki is állította. Bíró: Zsigmond János (ILSz.) volt.

A URAK. II.—KAOE. II. 3:1.

Szövetségi dij.

BTC. II.—MAC. II. Bizonyos rendezetlen állapotra vall, hogy dacára annak, hogy mult vasárnap 4 első

5:2.

osztályu bajnoki mérkőzés volt, egyedül a fenti két csapat mérkőzött a szövetségi díjért. A BTC. szemmel láthatólag erősebb volt, mert a MAC. két hátvédje, de különösen a kapus igen gyengén dolgozott. Először a BTC. rug egymásután 2 gólt, de a MAC. II. a féldőig kiegyenlít. A második féldőben a BTC. fölénybe kerül s 3 gólt rug, melyből a MAC. csak egyet tud 11-es révén kiegyenliteni. A kijelölt bíró nem jelent meg s Bíró Gyula (MTK.) bíraskodott.

Főv. TC. II.—UTE. II. 5:3. A szövetségi díj helyett kétszer 30 percig játszottak a második csapatok. A mérkőzés után az UTE. lemondott a Főv. TC. javára a szövetségi mérkőzésről.

FTC. II.—Törekvés II. 0:0. A bíró nem jelent meg s alkalmas bíró hiányában a két csapat barátságos mérkőzést volt kénytelen játszani Löwenrosen Károly (Törekvés) vezetése mellett, a fenti eredménnyel.

FTC. III.—Törekvés III. 4:3.

BAK. II.—Typographia II. 4:0. Kétszer 30 percig játszott a két csapat Benedek Aladár (MAFC.) bíraskodása mellett. A Typ.-át ifjúsági csapata képviselte.

Tréning mérkőzések.

A BTC. III.—MAC. III. 5:1. A BTC. III.-ban a volt MUE. I. játékosok játszottak legnagyobb részt, kik, a MUE. csapatát feloszlattán, a BTC.-be léptek. Nagyobb testi súlyuk döntő fölényt biztosított nekik.

Belföldi hírek.

POZSONYBAN március 1-én megkezdődött a hivatalos football-szezon és mindjárt első nap két igen érdekes küzdelem játszódott le a ligeti sport-telepen. Megtartották a pozsonyi vándor-díj selejtező mérkőzéseit és szemben állott d. u. 2 órákor a „Pannonia” — „Pozsony Ujvárosiak”-kal, d. u. 4 órákor pedig a „Pozsony Terézvárosiak” — a „PTE.”-vel. Az első mérkőzés győztesei a „Pozsony Ujvárosiak” lettek, legyőzve 5:0-ra a „Pannonia” csapatát. Előbbiek egy végtelen ambícióval és igen jó technikával rendelkező csapat és rövid időn belül a PTE. erős ellenfele lesz. Pannonia új játékosairól még bírálatot nem mondhatunk. A PTE. és Terézvárosiak mérkőzése 20:0 gólrá végződött a PTE. javára. Első félidőben 7, a másodikban 13 gól esett. Szép összjátékot produkált a PTE. csatársora és kifogástalanul működött a védelem. Különben a tavaszi szezonban elég alkalma lesz a csapatnak bebizonyítani a hozzá fűzött reményeket, mert öt I. oszt. bécsi csapattal és 4—5 fővárosi egyesülettel kell majd a küzdelem felvennie. A Terézvárosiak igen szimpatikus és fegyvermezett csapata — ha kellő tréningje lesz, — előreláthatólag jobban fogja megállani helyét.

Levél Angliából.

Angliát napjainkban már teljesen a football dominálja s leggyűnk őszinték, nem az amatőrök „skill and dash” (tüzes és gyors), hanem a professzionisták „sciencseific” (tudományos) játéka hevíti az angolok kebelét. Hova tovább 4 éve tartózkodom már Angliában s magam is látom, hogy a professzionista football sport milyen mértőföldes léptekkel haladt előre a többi, de különösen az amatőr football sport rovására. A professzionista mérkőzéseket a népek 10 ezrei, a legérdekesebb amatőr mérkőzéseket alig 2—3 ezer ember látogatja. Öt-hat évvel azelőtt egy Oxford-Cambridge mérkőzés szinte nemzeti esemény számba ment; ma alig akad érdeklődő a nemzet színe virágának küzdelmében. A többi amatőr klubok is nagyot hanyatlottak s csak egyedül a Corinthianok tudnak még óriási multjikkal a közönség közönsével dacolni. De nemcsak az amatőr football sporttal van ez így, hanem az atlétikával is. A legklasszikusabb atlétikai viadatok is alig érdeklők a közönség nagy részét. Nagyon fontos versenynek kell lenni annak, amelyen 3 ezer nézőnél több gyűlik egybe. Ennek folyománya azután, hogy egy oly régi, több mint 40 éves multtal bíró, Anglia legnagyobb atlétikai egylete, a London Athletic Club évi mérlege fennállása óta most először deficitet mutatott. Az amatőr sportok egyetemes hanyatlása pedig az English Football Association végzetes működésével van egybeeforva. Minden erejét a prof. football sport felvirágoztatására fordította s mesterségesen elnyomta az amatőr football sportot. Most ugyanis ugyan, mióta az Amateur Football Association megalakult és a dolog a körmére égett, ahogy nálunk Budapesten mondják: „teszi magát”, mintha csinálna valamit az amatőr sportért s nyakra főre rendez amatőr internacionált és különféle trial (kísérleti) mérkőzéseket, hogy az évek óta éhezett s most ugyancsak lamentáló, hozzája még hű amatőrök tátott száját betömje. Azonban becsületet, igazi reprezentatív klasszisu amatőr csapatot a fennen hirdetett 10 ezer amatőr egylete dacára sem tud kiállítani, mert mikor arról van szó, hogy erős amatőr csapatot állítsanak ki, akkor a professzionista amatőröket hívják a hadsorra, vagyis azokat az állítólagos amatőröket, akik állandóan professzionista csapatban játszanak. Ezeket az angol amugy a hátuk mögött half-pro.-nak (félprofi) szokta nevezni, ami amatőr kvalifikációjukat elég hiven fejezi ki. A szórványos kivételektől eltekintve a legnagyobb részüknek nincsen semmi polgári foglalkozása s mindenki tudja, hogy jóval többet zsebelnek, mint a hivatalos profi, csak hogy nem lehet őket megcsipni, egyrészt mert a klubdirektorok tudják a rendelkezési alapot kezelni s pedig jól kezelni, másrészt pedig az FA. maga is professzionista befolyás alatt áll és hacsak az ügy nem nagyon kiabáló természetű, szemet huny. Jellemző, hogy míg az Amateur Athletic Association majdnem minden évben elhelyez egy pár amatőr atlétát a prof. statuszba, addig az FA.-nál pedig a football sokkal inkább üzleti alapon áll, már évek óta nem fordult elő ilyen eset.

Az FA. működésének káros hatását már erősen érzi az angol középosztály, s ha még nagyrészt az ellenszenv még csak suba alatt nyilatkozik, már a közel jövőben erős visszahatás fog mutatkozni s erre építenek az AFA. hívei, kik egyebiránt csak kifelé nem elég agilisak, mert Angliában óriási agitációt folytatnak s pedig társadalmi szempontból nagy sikerrel. Még néhány magyarázó szót kívánok fűzni az FA.-nak sokat hangoztatott 10 ezer amatőr egyletéhez. Tény az, hogy az FA.-hoz tartozik kb. ennyi egylet. Aki azonban ismeri az angol sportviszonyokat, az tisztában van azzal is, hogy mennyit ér sportszempontból az a 10 ezer egylet. Egy nálunk is járt híres játékos például, mint ő azt maga mondta nekem, 6 egylethez tartozik. Legtöbbet a Corinthianokkal játszik. Azután jön az Old Selopians, amelyben az egyetemet elvégezve mindazok a játékosok gyűlekeznek, akik ugyan annak az egyetemi college-nek voltak tagjai. A többire már nem emlékszem, mert azok kisebb jelentőségű és lokális jellegű klubcskák voltak. Így megessett, hogy egy esztendőben az illető 6 különféle egylet színeiben mérkőzött. Most már könnyebben érthető lesz, ha azt mondom, hogy az FA.-ban van pl. 15 olyan kis egylet, amelyek tulajdonképpen csak egy egyletet alkotnak, mert a legkülönfélébb nevek alatt játszanak ugyanazon játékosok. A 10 ezer egylet közül pedig van legalább 4 ezer olyan, amelynek csak a neve van meg, vagy hazai nyelven szólva: papíros egylet. Az AFA.-nak a közel 400 egylete azonban élő és működő klubok, amelyek hétről-hétre mérkőznek.

Most már rátérek a folyó sporteseményekre.

Az általános érdeklődés természetesen az English Cup mérkőzések felé fordul. Ha általános jelzést használtam, azt a szó legszorosabb értelmében kell venni, ami a „bíhatetlen” és az „óriási” már megszokott kifejezéseket akarja felülmúlni. A liga mérkőzésekben 35—40 ezer néző már rendkívüli esemény, míg a Cup mérkőzéseknél, már a negyedik és a semifinált megelőző ötödik fordulónál egészen megszokott számok. A mult szombaton, mikor a még állva maradt 16 egylet mérkőzött, igazán olyan idő volt, amelyre azt szokták mondani, hogy a kutyát sem illik kikergetni. Ugy esett az eső, mintha új vizözön készülődne. Amellett végigszántott a hideg szél az ember hátgerincén s úgy csapta arcába a jéghideg esőt, hogy akit egy negyedlóra megfogott, sirni szeretett volna. És mi volt az eredmény? Az Aston Villa és Manchester United mérkőzésén 45 ezer ember adta le a garasát a sportnak ugynevezett oltárára. En ugyan a N. S. igazolványa jóvoltából nem a garasomat, hanem az egészségem hagyományaimban. Ezek a szombati eredmények:

Manchester City—Fulham 1:1. Grimsby—Crystal Palace 1:0. Manchester United—Aston Villa (h) 2:0. Stoke—Portsmouth (h) 1:0. Bolton Wands.—Everton 3:3. Newcastle United—Liverpool 3:1. Southampton—Bristol Rovers 2:0. Wolverh'pton W.—Swindon 2:0.

Nem akarván tárgyamtól eltérni, e mérkőzésről, melynél erőteljesebbet és szebbet, a rossz talajviszonyok dacára, sohasem láttam, más alkalommal mondom el tapasztalataimat, most csak annyit kívánok megjegyezni, hogy ha, mint hírlík, a Manchester United tényleg elmegy Budapestre és pedig komplett csapattal, akkor a magyar football közönség olyan csatársort fog látni, amilyent még nem látott, s annak is a jobb szélén egy tüneményt, mit *Meredith*-nek hívnak.

Amint a fenti eredményekből látható, a déli ligához tartozó csapatokra nézve az eredmény lesújtó volt. A 16 csapat közül 6 volt déli: Southampton, Fulham, Crystal Palace, Portsmouth, Swindon és Bristol Rovers. A napot csak a két első élte túl, a Fulham azonban csak eldöntetlen érven el. (Azóta már megnyerte. Szerk.) Legnagyobb esélye szakemberek szerint a Manchester U.-nak van. A Cup mérkőzések azonban ritkán végződnek meglepetés nélkül. Az érdeklődés jellemzésére álljanak itt a következő adatok:

	Néző	Bevétel
Aston V.—Manchester U.	45,000	43,000 kor.
Newcastle U.—Liverpool	46,000	42,400 „
Wolverh. Wand.—Swindon	27,000	30,000 „
Bolton Wand.—Everton	31,113	29,500 „
Portsmouth—Stoke	18,145	18,800 „
Manchester City—Fulham	25,000	17,500 „
Southampton—Bristol Rov.	12,200	15,000 „
Grimsby T.—Crystal Palace	8,000	12,800 „
Összesen	213,258	209,000 kor.

Szintén mult szombaton volt az idei első amatőr internacionális mérkőzés Anglia és Wales között Stockportban. Az időjárás minőségének jellemzésére említem fel, hogy az égből az

Amerikai rendszerű uri szabóság

Budapest, IV., Szervita-tér 3. szám, I. em.

Kifogástalan szabású, legjobb minőségű angol és belföldi divatszövetekből készült télikabátot 33 forint és 43 forintért, csakis mérték és próba után adunk. Adhatjuk, mivel áruinkat készpénzen olcsóbban vásároljuk. Adhatjuk, mivel csakis készítés ellen szállítunk. Adhatjuk, mivel nem hitelezünk, tehát veszteség nincs az árba kalkulálva. Adhatjuk, mivel csakis szervezett, de elsőrendű munkásokkal dolgoztatunk.

esőn kívül, még kémények, háztető részletek és különféle bolti címerek huldogáltak alá, úgy hogy egyik jól ismert sportíró, Mr. *Stanton*-t, egy fiatal repülő kémény majdnem agyonütött. Már a mérkőzés elhalasztásáról beszéltek, mikor a szél valamelyest alább hagyott s a mérkőzést mégis megtarthatták. Mint favorit a wales-i csapat indult, amely egy héttel előbb egy tréningen egy erősen összevágatott profi csapatot 2:0-ra megvert. A csapat jóságát mutatja az is, hogy bár a szerencsés angolok az orkányszerű szelet hátba kapták, az első félidőben csak egy gólt tudtak benyomni a walesei kapuba. A második félidőben az angolok nem kis örömeire a szél jóval alább hagyott, s az első félidő emberfeletti munkájától kipumpolt walesei játékosok, folytonos támadásaik dacára sem tudtak a most már tömören működő angol védelemnek megfelelni. Az angol amatőr csapat jellemzésére adjuk ez összeállítását:

Bailey (Leicester Fosse)—W. S. Corbett (Birmingham), Smith (Reading)—Cleminson (Darlington), Chapman (Notts Maydala), Hawkes (Luton)—Hardy (South Bank), Woodward (Tottenham H.), Stapley (West Ham U.), Bell (Burnley), Williams (Ryde). A 11 ember közül tehát a kapus, Chapman és Williams igazi amatőr. A többiek vagy első vagy másodosztályú profi csapatokban játszanak.

A Déli Ligában nagy bajok vannak. A vezetőség gyenge, működésük rendszertelen, a mérkőzéseket nem tudják rendesen lebonyolítani s egyéb ilyen panaszok vannak. Tény az, hogy a Déli Liga mérkőzések iránt a közönség érdeklődése rendkívüli módon lecsökkent, s főleg ez az oka a déli egyletek elkeseredésének. Fulham, amely tavaly a Déli Liga bajnokságát megnyerte, egyszerűen faképnél hagyta azt, s beállott a másik Liga második osztályába, hol most az ötödik helyen van. A Fulham példáját akarja követni most a londoniak kedvence egylete, a Tottenham H., továbbá a Queen's Park R. és a West Ham United. Ha ez bekövetkezik, akkor a Déli Liga meghalt.

A Ligában annál jobban mennek a dolgok. A mérkőzések iránt állandóan nagy az érdeklődés, ami természetesen az egyletek anyagi felvirágzásával van egybekötve. A liga bajnokságában most a Manchester U. vezet, még pedig oly fölényvel, hogy a pontrekord megjavítása várható. Amely stabil a helyzet elől, olyan nagy küzdelem van a tábla alján a veszendőbe menő egyletek között, melyek sorában Chelsea, a másik kedvelt londoni egylet is előkelő szerepet játszik. Most minden igyekezetét arra fordítja, hogy ki ne essék s ezért nem sajnált *Hildson-ért* (jobb összekötő) 25 ezer koronát adni Birmingham-nek. A Chelseában játszik *Widrige* is mint középsőcsatár és jellemző a Ch. csatársorának erejére, hogy a két csatár az internacionális mérkőzésekben az angol színeket képviselik. Nemrégén a másik londoni egylet, a Woolwich Arsenal is nagy bajban volt s nagyon a tábla alján mozgott, de ugyancsak szombaton sikerült a Middlesborough-tól 2 pontot elszednie s ezzel veszélyes helyéről megugorhatott. Álljon itt befejezésül még a Liga bajnokság jelenlegi állása:

	Játszott	Nyert	Veszített	Eldöntetlen	Adott gól	Kapott gól	Pontok száma
Manchester United ...	25	18	4	3	60	29	39
Newcastle United ...	27	12	6	9	51	31	33
Sheffield Wednesday ...	26	15	9	2	58	40	32
Preston Nord End ...	28	10	9	9	40	40	29
Bury ...	27	10	9	8	44	44	28
Manchester City ...	25	10	8	7	46	41	27
Middlesbrough ...	29	10	12	7	35	39	27
Everton ...	25	11	10	4	44	42	26
Aston Villa ...	26	9	9	8	46	43	26
Sheffield United ...	28	9	11	8	41	48	26
Bristol City ...	26	9	9	8	43	45	26
Notts County ...	28	9	12	7	29	34	25
Woolwich Arsenal ...	28	9	12	7	40	53	24
Liverpool ...	24	10	10	4	44	35	24
Notts Forest ...	26	7	9	10	39	43	25
Chelsea ...	27	10	13	4	39	52	24
Blackburn Rovers ...	26	8	11	7	35	47	23
Bolton Wanderers ...	27	10	14	3	34	42	23
Sunderland ...	28	10	15	3	55	60	23
Birmingham ...	26	6	10	10	28	41	22

K. Z.

Osztály eredmények.

— Saját tudósítónktól. —

WAC.—Rudolfshügel 6:0 Rudolfshügel múlt heti sikeres szereplése után alig vártuk WAC. fölényes sikerét. Bár megemlítendő, hogy a

fenti eredmény még korántsem fejezi ki a két csapat erőviszonyát, amennyiben WAC. legtöbbször fölényben volt és csupán Rudolfshügel kiváló képességű kapusán múlt, hogy a gólok száma nem szaporodott legalább egy tucatra.

WAC. már az első percben kornerhez jut, melyet a 4., 5. és 7-ik percben egy-egy további korner követ. Adi Stürmer éles lövése a 11-ik percben gólt eredményez. A 13-ik percben újabb korner Rudolfshügel ellen. Majd az utóbbiak jutnak támadáshoz, sőt a bíró egy alkalommal 11-es büntető rúgást is ítél WAC. ellen, az éles lövés azonban célt téveszt. (16 p.) Majd ismét Rudolfshügel hibáz kornerrel, amely WAC. második gólját eredményezi. (18 p.), amelyet a 35-ik percben a harmadik gól követ.

Félidő 3:0.

WAC. a 11-ik percben kornerrel ér el, amelyet ügyes játék után góllá értékesít. WAC. korner hibáz (12 p.), majd Andreshez jut a labda, aki az ötödik gólt rúgja. (17 p.) Alig egy perc múlva hatoszer akad meg a labda a hálóban. (Studnicker.) WAC. még a 21., 25., 30. és 34-ik percben, Rudolfshügel a 31., 37. és 38-ik percben jut egy-egy kornerhez, amelyek azonban eredménytelenül végződnek.

Bíró: Komar.

WAC. II.—Rudolfshügel II. 2:0.

Wr.Sp.C.—Floridsdorfi AC. 8:1

Könnyű, fölényes győzelmet aratott ma a WSC., a legjobb másodosztályú, immár az első osztályba törekedő Floridsdorfi AC. fölött. Győzelmét legelőszörban a csatárlánc szép összejátékának köszönheti. — A Floridsdorfiak játéka, kivált a második félidőben, kielégítő volt, azonban a mérkőzés félbeszakítása miatt igen rossz benyomást kellettek.

A WSC. első támadásai kornerben végződnek. (1., 2., 4. p.) Floridsdorfi szintén kornerrel válaszol. (3. p.) A WSC. jobbszélső csatára szép centeret Aspek góllá értékesít, amelyet a 13., 15., 18., 24., 39. és 43-ik percben egy-egy további gól követ. Közben Floridsdorfi (40. p.) egy, a bíró által meg nem ítélt gól miatt a mérkőzést 7 percre félbeszakítja.

Félidő 7:0.

A második félidő képe némileg megváltozik, amennyiben Floridsdorfi támadásai nem egyszer kritikus helyzetbe hozzák a WSC. kapuját, mindazonáltal csak a 43-ik percben sikerül egy szépen előreadott labdával egyetlen góljukat elérni. Közben a WSC. Neubauer által a 8-ik gólhoz jut. (34. p.) Kornerarány 14:3 a WSC. javára.

Bíró: Ferry.

A második csapatok a pálya rossz állapota miatt nem mérköztek.

Cricketterek—Sturm—A Cricketterek kombinált csapata a vogel 12:0. másodosztályú Sturmvogel legénységével könnyen végeznek. Félidő 7:0.

Jövő vasárnapi mérkőzések: Cricketer—Wr. Sp. Cl. WAC.—Victoria. Vienna—Floridsdorfi AC. Rapid—Rudolfshügel.

Prágai mérkőzések. DFC. vasárnap a bécsi Victoriát látta vendégül, amely fölött 7:0 arányú győzelmet aratott. Ezen eredmény a prágai csapat csatársorának kiváló gólképességéről tesz tanúságot. Félidő 2:0. A cseh csapatok Svatopluk Cech temetése miatt mérkőzéseiket lemondták.

ILFORD, egy kiváló angol amatőr csapat, mint hírlik, a tavasz folyamán Bécsbe jön, ahol két mérkőzés lejátszására van kötelezve.

A SPORT CLUB GERMANIARÓL elterjedt hír, mely szerint ezen egylet feloszlása volt kilátásban, nem valósult meg. A tavaszi mérkőzések előkészületei már megtörténtek. A csapat bécsi ellenfelein kívül, március 8-án FTC. ellen Budapesten, március 25-én Slavia ellen Prágában stb. mérkőzik.

TAURER, a Wiener Athletiksport-Club egykori híres balszélsője, a Cricketterekhez lépett át, ahol ugyanezen minőségében fog játszani. Ugyancsak a Cricketterekhez került vissza *Engelbert König*, aki továbbra is középsőcsatár marad. Nagy gondot okoz ezek ellenében a Crickettereknek a hátvédor, amelynek főerőssége, Hüttl, Bécs legkiválóbb hátvédje, a WAC. tagja lett.

NÉMET EREDMÉNYEK. Mult vasárnap ismét a szövetségi bajnoki mérkőzések képeztek az általános érdeklődés tárgyát Németországban. A gyönyörű idő sok nézőt csalt ki a pályákra. A Berliner Verbandban a vezető helyen álló *Viktória* az év legnagyobb bajnokai gól arányát érte el, midőn a *Stern*-t 11:0 (3:0) arányban megverte. A *Preussen* kezdetben 10 emberrel játszott, de a *Hertha* csatárok nem tudták kihasználni ellenfelük gyengeségét. Félidő 2:1 volt a *Preussen* javára. A második félidőben *Hertha* kiegyenlített. Óriási küzdelem után a mérkőzést a *Preussen* 5:4 arányban győz. *Britannia*—*Berliner* BC. 5:0 (4:0). Britanni fölényes csatárjátékkal állandó fölény mellett biztosan győz. *Union*—*Germania* 5:1 (2:1). Germania mindkét hátvédje helyén tartalékkal játszik, kik nem tudták megakadályozni az *Union* jól kombináló csatárainak fölényes győzelmét.

Ifjúsági Labdarugás.

A SZÉKES FŐVÁROS TANÁCSÁNAK 1908. évi febr. 20-án tartott üléséből: A székesfőváros tanácsa 300 koronát utalványoz 28,513/1908. VII. szám alatt egy ifjúsági vándordíjra.

Az összeg a MLSz. elnöke *Kárpáti Béla* kezéhez jut. A tanács tekintettel a szövetségnek az iskolán kívüli ifjúság testnevelése körül kifejtett hasznos tevékenységére, a szövetség részére, az általa évenként rendezendő bajnoki football-mérkőzések vándordíja költségeire 300 koronát engedélyez. Ezen összeget a tanács a MLSz.-nek elnöke *Kárpáti Béla* tanár, fővárosi bizottsági tag ur kezéhez utalványozza, oly fölkeréssel, hogy a vándordíj kithzéséről és további felügyeletéről legyen szíves a szövetség megfelelőleg gondoskodni.

BAJNOKI MÉRKŐZÉSEK. A múlt vasárnap kezdődtek meg az ifjúsági bajnoki mérkőzések. Három bajnoki és egy barátságos mérkőzés volt. A nagy pályahiány miatt második csapatok nem is mérköztek. A szezon elején ifjúsági csapatainknál nincs meg a szükséges rendszeret és ezért történt meg az, hogy több bajnoki helyett barátságos mérkőzést kellett játszani. Az Erzsébetvárosi Torna Club, mely pár napja még a feloszlás stádiumában volt, ismét szerepelt, de sajnos, minden szabályszerűséget mellette s így az 1907/1908. évi ifjúsági bajnokság győztesét a Ferencvárosi Sport Club csapatában látjuk.

Az egyes mérkőzésekről szóló tudósításaink a következők:

Budapesti Labdarugó Ifjak — Osszetartás Sport-Egylet 6:0. A bajnoki mérkőzést ÖSE. feladta. Barátságos mérkőzésben B.L.I. könnyen győz a 8 emberrel játszó ÖSE. ellen. A második csapatok játékaról ÖSE. lemondott.

Erzsébetvárosi Torna Club — Budai Testgyakorlók Köre 4:0. A vasárnap délelőtti esőzés teljesen megrontotta a csapatok játékát. ETC. első 2 gólját 11-esből éri el. Mindkét csapatban van egy-két durvaságra hajló játékos, kiket a vezetőségnek minél előbb ki kell küszöbölni. A győztes csapatban igen szép és észszerű játékot láthattunk *Fischer* és *Osztl* játékosoktól, míg a BTK.-ban a két *Köffer* és *Moritz* voltak jók. A fedezetsor igen gyöngének bizonyult. Az ETC. csapatában *König* és még néhány játékos jogosulatlanul szerepelt. A klub vezetőségének ezen intézkedése az egyesület egész életére kiható károsodással lehet. A mérkőzést *Horváth János* (JLSz.) vezette. BTK. II. — ETC. II.-nek a mérkőzést feladja.

Megyeri Sport Club — VI. ker. Labdarugó Egyesület 3:0. Utóbbi a bajnoki mérkőzést lemondja s barátságos mérkőzésben a MSPC. a fenti arányban győz. A második csapatok mérkőzését a Megyeri Sp. C. küzdelem nélkül nyeri.

Barátságos mérkőzések. Ferencvárosi Sp. C. — Magyar Ifjak K. 14:0. (Féldő 7:0). A MK. is megkezdte mérkőzéseit és csapatát most szervezi. A vesztes fél játékosai mind fiatal erők, kik között *Koltai* centeresatár a legjobb.

Typographia Sp. C. ifjúsági csapata — Lipótvárosi Test-elzők 3:0. Minkét csapat kezdetleges játéka után Typ. ifjúsági csapata győz. Bíró: Gerő Ferenc (ETC.) volt.

HIVATALOS. Az Ifjúsági Labdarugók Szövetsége öt éves jubileumi diszkögyűlése alkalmából annesztíát adott összes megbüntetett játékosainak, az örökre kitiltottak kivételével.

Az összes egyesületek felszólíttatnak, hogy a kiadott jegyekről 3 napon belül számoljanak le.

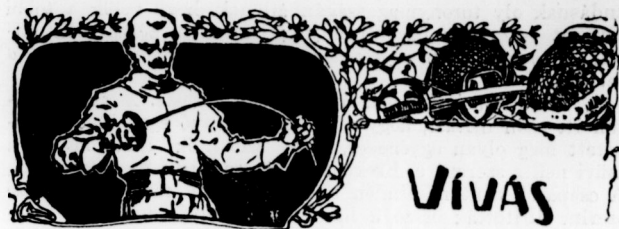
Az ILSz. f. hó 7-én (szombaton) tartja meg közgyűlését.

A Budai Sport Club-nak a felvételhez szükséges három mérkőzés megengedtetik. A Fővárosi Torna Club Ifjúsági Csapatának belépése iránti nyilatkozata tudomásul szolgál. A Józsefvárosi Sp. C. ügyének tárgyalása a legközelebbi ülésre tűzetik ki.

Intéző-bizottság.

Vasárnapi mérkőzések.

Nemzetközi mérkőzés, FTC.—SC. Germania (Wien). A Millenáris pályán lesz az idei első nemzetközi mérkőzés, melyen a nagy formában lévő FTC. valószínűleg fényes revansot fog venni tavalyi 4:1 arányú legyőzójén. Kezdet 3½ órakor. I. oszt. bajnokság: BTC.—BAK. (Amerikai utipálya). A BTC. kis gól arányu győzelme várható. MAC—Typographia (Margitsziget). MTK.—UTE. (Népliget). II. oszt. bajnokság: TLE.—Köb. TE. (Köbánya; Indóház-utca). KAOE.—Nemz. SC. (Millenáris).

A MAC. országos kardcsapatversenye.

A múlt héten pénteken, szombaton és vasárnap folyt le a legteljesebb sikerrel a Magyar Atlétikai Klub első országos kardcsapatversenye. Akik a versenyen jelentek, szereplők és nézők, a legnagyobb elragadtatással nyilatkoztak a verseny sikeréről és a legnagyobb hálával vannak eltelve a MAC. és annak vívószakosztálya iránt.

A csapatversenyek a tömegek erőpróbái. Azok a pillanatnyi indiszpozíciók, a véletlenek esélyei, amelyek minden egyéni versenyenél, de különösen a vívásnál minduntalan előfordulnak, s amelyeket a legszorgalmasabb tréning és vigyázat mellett sem lehet kikerülni, — a csapatversenyenél egálizálódnak. Mint minden versenyenél, ahol csapat mérkőzik a csapattal, az egyének kizárólagos érvényesülése nem oly fontos, mint inkább az egész csoportnak általános színvonala. Ha tehát egyesületek, klubok, iskolák, vagy nemzetek vesznek részt az ilyen csapatversenyekben, úgy az eredményt reálisnak mondhatjuk, és a győztes csapat méltán megérdemli az első helyet.

A vívás terén az első ilyen csapatversenyeket az olaszok és franciák rendezték. Azok, akik a vívással több mint egy évtizede foglalkoznak, visszaemlékezhetnek arra a híres mestercsapatversenyre, amelyet 1904-ben rendeztek az olaszok és franciák törrel. Mindkét részről a legkiválóbbak állottak a porondra, hogy megszerezzék nemzetüknek a dicsőséget. Az olasz csapatban helyet foglalt a formája tetőfokán álló Pini, továbbá Barbasetti, Sartori, Tagliapietra; francia részről: Ruleau, Rue és két kiváló katonai vívómester. Azóta majdnem minden évben rendeznek a franciák, olaszok és belgák egymás között úgy mester, mint amatőrcsapatversenyeket, a melyek a legnagyobb kedveltségnek örvendenek. Bebizonyosodott, hogy egy csapat reprezentálhatja legjobban egy terület, faj vagy nemzet valódi sporttudását, és ez a kialakult sportvélemény vezette az olimpiai versenyek intézőségét is arra, hogy a vívóversenyeknél a nemzetek csapatversenyére fekteti a fősúlyt.

A legnagyobb dicséret illeti a MAC. vívószakosztályát és annak kitűnő vezérét Nagy Béla dr.-t, hogy ezt a külföldön oly pompásan bevált versenymódszert hazai földre átültették. A lezajlott csapatverseny mindjárt az első alkalommal meghódította a vívókat, és alig múlt el a verseny, alig volt még időnk a tanulságokat levonni, és az előforduló hiányok pótlására gondolni, máris a vezető körök és illetékes tényezők afölött tárgyalnak, miként lehetne e csapatversenyt tökéletesíteni és úgy rendezni, hogy az eredmények az igazságnak teljesen megfeleljenek. Így szó van arról, hogy jövőre a labdarugó szövetség bajnoki mérkőzéseinek mintájára rendeznek egy bajnok-csapatversenyt, amely az egész vívószekción alatt dölne el és a körmérkőzés rendszere szerint tartatnék.

A most lefolyt versenyen természetesen a rendező MAC. állított ki a legtöbb és legjobb csapatot, de meglehetünk elégedve a többi egyesületek csapatainak színvonalával is. FVC. csapata egyike volt a legjobbaknak; a klub vívói általános tiszteltnak örvendenek, különösen azok részéről, a kik a művészi vívást kedvelik. A sorshúzás véletlene folytán történt, hogy a fővárosiak éppen a MAC. kitűnően verkedő második csapatával kerültek össze, és így a döntő előtt kiestek. Nagyon erős volt a NVC. első csapata, a kolozsváriak csapata és végül általános feltűnést keltett a Vén Fiúk gárdája, amely igen veszedelmes ellenfélnek mutatkozott, s ha most nem is kedvezett nekik a szerencse, formájuk után ítélve, a legközelebb feltétlenül a legelső között lesznek.

A győztes csapatról és tagjairól mit mondjunk valami újat? Kreneseyt, Nagy Bélát, Halászt és Szántayt mindenki ismeri, nemcsak itthon, de a külföldön is. Számítalan országos és nemzetközi versenyek győztesei, az abszolút és reális

Mindenütt kérjük a
„NEMZETI SPORTOT!”

tudásnak oly toronymagasságán állanak, hogy velük a többi vívókat össze sem hasonlíthatjuk. Dícsékvés nélkül állíthatjuk, hogy a magyar reprezentatív kardcsapat a legjobb a világon.

A zsüri óriási feladatát kitünően végezte. Megemlíthetjük itt azon újítást, hogy minden versenyző egyesület nevezett meg olyan egyéneket, akik szerintők alkalmasak a zsüri nehéz szerepére. Ezekből lett összeállítva az egész zsüri. A csapatok azután minden mérkőzés előtt maguk tetszése szerint állították össze a hármas zsürit olyformán, hogy minden csapat választott magának 1—1 zsüritagot és ezek közösen egyeztek meg az elnökből. Ez az újítás nagyon jól bevált és általában meglepődéssel találkozott.

A rendezés gyors és erőteljes volt, amely különösen Nagy Béla dr. és Földváry György dr. érdeme.

A rendező egyesület az első díj eldőlte után, a második és 3-ik helyért való küzdelmet a MAC. bajnoki és hendikep versenyére és Santellinek csütörtökön rendezett háziverenyére való tekintettel — péntekre halasztotta. Ez a halasztás azonban nem akadályozta meg a MAC.-ot abban, hogy szokásos ünnepi bankettjét meg ne tartsa. A tisztviselők kaszinója éttermében gyűltek össze vasárnap este 9 órakor a versenyben résztvevő vívók és mesterek kedélyes vacsorára, amelynek folyamán a nála megszokott szépen szárnyaló szavakkal köszöntötte fel Gerenday György dr. a MAC. alelnöke a győztes csapatot, átadván nekik Andrassy Géza gróf díját és külön mindegyiknek a MAC. ezüst plakettjét. További beszéde folyamán különös meleg szavakkal üdvözölte a kolozsvári csapatot, amely feljöveteleivel a vívás sportja iránti nagy szeretetét oly fényesen dokumentálta. Beszéd azután még Nagy Béla dr., ismertetvén a csapatverseny jelentőségét és végül Zulawsky százados, aki a jelenlévő mestereket Santellit, Földort és Gerentsért éltette.

A verseny lefolyása.

A MAC. nemzeti lovardai helyiségében február 26-án este 5 órakor nyitotta meg Nagy Béla dr., a zsüri elnöke az első magyar kard csapatversenyt. A NVC. „B” csapatával mérkőzött a MAC. „D” csapata. Győztes a NVC. csapata lett.

Az első napon nyilvánult érdeklődés a második napon fokozottabb volt. A zsüri tagjai Halász Gyula százados és Repeckzy László voltak, elnöke Zulawsky Béla százados. Először a MAC. „B” csapata mérkőzött a FVC. „A” csapatával. A MAC. csapata Paizs 3, Tóth 3, Gerde 2 és Lichneckert 1, összesen 9 győzelemmel első, míg a FVC. Földes 3, Sötér 2, Ágai 1, Lehner 1, összesen 7 győzelemmel második. Mindkét csapat igen erős volt, a MAC. csapatában inkább az energia, míg a FVC. vívóinál a művészi szellem érvényesült; az atlétáknál Tóth, míg a fővárosiaknál Földes aratott általános tetszést.

A következő Nemzeti Vívó Club A és a Fővárosi VC. B csapata teljesen egyenlő győzelmet aratott s csak a tusok száma, mely 43—49 volt, a NVC. javára döntötte el a küzdelmet. A NVC. csapatában Gonda, Grünwald, Werkner 2—2 győzelmet aratott a FVC. csapata tagjainak Sacher, Jellinek, Pick, Szende 2—2 győzelmével szemben. A versenybírószám tagjai Zulawsky elnöklelte alatt Schenker Lajos és Halász Gyula voltak.

Az est utolsó mérkőzése a MAC. „A” csapata és a MAC. „C” csapata közt folyt le. Az „A” csapat könnyen és igen nagy arányban győzött. Az első csapatban Nagy Béla és Halász Gyula 4—4, Krencsey Géza és Szántay Jenő 3—3 győzelmet arattak. A három utolsó a megszokott bravourral vívott, míg Nagy Béla, ki már rég nem versenyzett, általános meglepetést keltett kitűnő formájával, amely sokkal jobb volt, mint bármikor. A 3-ik csapatban Bányász Jenő és Rády K. József tettek ki a csapatért és 1—1 győzelmükkel igen nagy tetszést arattak. Végeredmény 14 győzelem 2 ellen. A versenybírószám Schenker főhadnagy elnöklelte alatt Heinrich Aladár és Földváry György dr. vettek részt.

A harmadik napon, szombaton d. u. 1/26 órakor kezdődtek a küzdelmek. A Vén Fiúk clubja és a Kolozsvári EAC. csapata állott egymással szemben. Nagyon erős küzdelem közben az esélyek folytonosan változtak, míg végre a kolozsváriak győztek 10:6 arányban. Ennek talán egyik főoka volt, hogy a Vén Fiúk egyik főerőssége, Heinrich Aladár nem szerepelt a csapatban. A KEAC. csapatában Posta Sándor feltűnően jól és észszerűen dolgozott, 4 győzelmet aratván, míg Beczner József 3 győzelmével szintén kiváló produkált; a csapat másik két tagja közül Asztalos hadnagy 2 győzelmet, míg Vértés hadnagy 1 győzelmet aratott. A Vén Fiúk csapatában Benyovits Lajos dr., régi kiváló vívónk tűnt

ki leginkább, feltartó szurásai és inkuartálai igen jól sikerültek. Rajta kívül a nyugodtan vívó Rác Jenő 2 győzelemmel és Heller Ágost 1—1 győzelemmel szaporították a csapat győzelmeinek számát. A Vén Fiúk Clubja versenybíróul Szántay Jenőt, a KEAC. Földváry György dr.-t kérte fel.

E mérkőzés után a MAC. „B” csapata 13 győzelemmel legyőzte a NVC. „B” csapatát, majd a Nemzeti VC. „A” csapata 12—4 arányban mérkőzött az Ó-Budai Torna Egylet csapatával.

A csapatverseny legerősebb küzdelmei vasárnap voltak. Dél előtt a NVC. első csapata került össze a kolozsváriak kitűnő csapatával. Hosszu és változatos küzdelmek után a nemzetiek kerültek ki győztesként 10:6 arányszámu győzelemmel. Nagyon jól vívtak Werkner és Garai, kik 2—3 győzelmet arattak. A kolozsváriak csapatában Posta és Beczner tűntek ki 2—2 győzelemmel.

Délután 6 órakor folytatódott a verseny a MAC. első és második csapat közt. Kitűnt a két csapat közötti óriási különbség, dacára annak, hogy a MAC. második csapatában is elsőrangú erők vettek részt. Az első csapatban Szántay és Nagy Béla 4—4, Halász 3 és Krencsey Géza 2 győzelmet aratott. A második csapatban legeredményesebben Lichneckert hadnagy vívott, aki 12 tust adott és 10-et kapott.

Mindjárt e mérkőzés után folytatódott a küzdelem a MAC. első csapata és a Nemzeti VC. első csapata közt. Dacára annak, hogy Werkner és Garai nagyon szépen vívott, az atléták óriási fölényével 14—2 arányban arattak győzelmüket. Szántay és Krencsey 4—4, Nagy Béla és Halász 3—3 győzelmet arattak.

A vasárnap délután lefolytatott küzdelmek alatt a MAC. első csapata felkészésére Földváry György dr., a MAC. „B” csapata részéről Schenker Lajos, a NVC. első csapata részéről pedig Mészáros Ervin vett részt a versenybírószám, amelynek elnöke Zulawsky Béla százados volt.

Részletes eredmény: I. nap: NVC. „B”—MAC. „D”. II. nap: FVC. „A”—MAC. „B” 7:9. NVC. „A”—FVC. „B” 8:8. MAC. „A”—MAC. „C” 14:2. III. nap: KEAC.—VFVC. 10:6. MAC. „B”—NVC. „B” 13:3. NVC. „A”—OTE. 12:4. IV. nap: KEAC.—NVC. „A” 10:6. MAC. „A”—MAC. „B” 13:3. MAC. „A”—NVC. „A” 14:2.

Dr. G. L.

A Müegyetemi Athletikai és Football-club vívó-versenye.

Hétfőn kezdődött meg a MAC. vívóversenye a müegyetem kerti termében. A versenyt d. u. 3 órakor Zulawsky Béla százados, a versenybírószám elnöke nyitotta meg, üdvözölve a vívókat a MASz. nevében. Nyomban ezután a törminősítés kezdődött.

Részletes eredmény a következő:

Törminősítés: 1. Pajzs Pál 10.22 p. 2. Vértés Lajos 9.52 p. 3. Harmath Zsigmond 9.1 p. 4. Szinte László 9 p. 5. Kratochvilla János 9 p. 6. Faragó Aladár 8.55 p. 7. Posta Sándor 8 p. 8. Király Péter 7.8 p. *Ezt a kardminősítés követelte a következő eredménnyel:* 1. Pajzs Pál 10.64 p. 2. Szende Dezső 10.54 p. 3. Vértés Lajos 10.25 p. 4. Jászapáthy Győző 10.01 p. 5. Darányi Gyula 9.85 p. 6. Posta Sándor 9.68 p. 7. Csáky István gróf 9.18 p. 8. Dénes Károly 9.16 p. 9. Grünwald Béla 8.77 p. 10. Király Jenő 8.75 p. 11. Hoór Egon 8.68 p. 12. Kratochvilla János 8.66 p. 13. Szende Andor 8.08 p. 14. Kubik Béla 7.95 p. 15. Fáy István 7.79 p. 16. Friedmann József 7.25 p. 17. Viola Kornél 7.1 p.

A tör döntő körvívás eredménye: Magyarország 1907—1908. évi főiskolai törbajnoka lett Kratochvilla János, a Müegyetemi Athletikai és Football-Club tagja, Arlow lovag mester tanítványa, ki összes ellenfeleit legyőzte. Második Pajzs Pál MAC. orvostanhallgató 6 győzelemmel. Harmadik Postával való holtverseny után Harmath Zsigmond (BEAC.) 4 győzelemmel. Negyedik Posta Sándor (KEAC.) 4 győzelemmel. Ötödik Király Péter müegyetemi hallgató 3 győzelemmel. Hatodik Szinte László (MAFC.) 2 győzelemmel. Hetedik és nyolcadik Vértés Lajos (KAAC.) és Faragó Aladár (KEAC.).

A versenybírószám tagjai voltak a hétfői napon Zulawsky Béla százados elnöklelte alatt Mészáros Lőránt dr., Földes Dezső dr., Gerde Oszkár dr., Földváry György dr., Ápáthy Jenő dr., Repeckzy László, Hámos Lóránt és Werkner Lajos, kik felváltva vettek a zsüriben részt. A törversenyben Mészáros Lőránt dr. elnökölt.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

Március 3-án kedden d. e. a kard előmérkőzések befejezése után a kard döntő mérkőzések tartattak meg, amelyek eredményét az alanti körívási táblázat mutatja:

A vivő neve	Pajzs	Posta	Szende D.	Dénes	Jászapáthy	Szende A.	ifj. Fay	Darányi	Eredmény
Pajzs Pál MAC.		12	04	12	13	11	12	11	6 győz.
Posta S. KEAC.	04		04	10	12	11	12	04	4 „
Szende D. KEAC.	12	12		12	04	11	02	12	5 „
Dénes K. MAFC.	04	04	04		04	12	04	04	1 „
Jászapáthy MAFC.	04	04	11	12		04	13	04	3 „
Szende A. MAFC.	04	04	04	04	13		04	04	1 „
ifj. Fay I. BEAC.	04	04	12	12	04	14		11	4 „
Darányi Gy. BEAC.	04	12	04	12	13	11	04		1 „

Végeredményben Magyarország 1907—8. évi főiskolai kardvívó bajnoka és a József Nádor emléktorna győztese: Pajzs Pál orvostanhallgató a Magyar Athletikai-Club tagja és Santelli Italo mester tanítványa lett.

II-ik: Szende Dezső joghallgató, a Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club tagja Toricelli mester tanítványa.

III-ik: Darányi Gyula orvostanhallgató, Arlow lovag mester tanítványa.

IV-ik: Posta Sándor, a Kolozsvári Egyetemi Athletikai Club tagja, dr. Gerentsér mester tanítványa lett.

Este 8 órai kezdettel tartották meg a József Nádor emléktornáját. Apponyi Albert gróf képviselőtében Göpces László dr. min. oszt. tanácsos jelent meg, ki egyuttal szép beszéd kíséretében kiosztotta a díjakat. Azután megkezdődött az akadémia. Ennek folyamán különösen tetszett a. Zulavszky—Heinrich, Földes—Lehner, Werkner—Agai, Fuchs—Földes, Zulavszky—Borsodi assaut-ok. Ez utolsó volt az est fénypontja és igazán mesteri.

A hendikep-verseny eredménye a következő lett: 1. Földes Dezső (FVC.) 7 gy. 2. Harmath (BEAC.) 6 gy. 3. Fuchs Jenő 4½ gy. (VOSZ.). 4. Rády (MAC.) 3½ gy. 5—7. Karossa (NVC.), Kovács (NVC.), Pick (FVC.) 2—2 gy. 8. Tookos 1 gy.

SANTELLI VIVÓAKADÉMIAJA. Santelli Italo lovag, a MAC. vívómestere szokásos évi vivóakadémiáját f. évi március 20-án a Vigadó nagytermében fogja megrendezni. Amint rendesen, most is gondoskodik Santelli arról, hogy a külföld méltóan legyen képviselve.

A BUDAPESTI (BUDAI) TORNAEGYLET a napokban I. Attila-utca 2. szám alatti tornatermében sikerült házi handikap vivó-versenyt rendezett nagy és előkelő közönség jelenlétében. A versenybírói tisztet Zulavsky Elemér honvédszázados, Borsody László és Leszák Károly vívómesterek töltötték be. Emelte a mérkőzés érdekességét, hogy az egyet országosan ismert erői is kiállottak. — Részletes eredmény a következő: I. Dr. Apáti Jenő 0 t. e. II. Jankovich László 2 t. e. III. Dunay Bertalan 0 t. e. IV. Schön Oszkár 1 t. e.

Hirdetéseket sport-versenyeikről jutányosan vesz fel a kiadóhivatal, VIII., Esterházy-utca 6.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

A Falánx monori fiókjának közgyűlése.

A „Nemzeti Falánx” első fiókegyesülete, mely a monori járás községeiből alakult, március hó 11-én, szerdán délután 3 órakor tartja meg első közgyűlését Monoron, a városháza nagytermében. Ezen a közgyűlésen Földrády Bertalan főszolgabíró, ügyvezető elnök meghívására megjelennek a járás huszonegy községének képviselői, a környék intelligenciája teljes számban, továbbá az anyaegyesület elnöke, tisztkara és választmányának számos tagja. A magyar atlétikai szövetség képviselőitében Gerentsér László dr., a testnevelési osztály szakelőadója jelenik meg a közgyűlésen. A monori fiókegyesület elnöksége Szapáry István gróf, Teleky Tibor gróf, Szemere Huba, Lohotzky Antal dr., Szapáry Sándor dr. és Földrády Bertalan elnökökből áll. A közgyűlés után községenként szervezik a Nemzeti Falánx csapatát és a községi művezetők felügyelete mellett, vásár- és ünnepnapokon készül a járás ifjúsága a pünkösdre tervezett első járási ünnepélyre és versenyekre.

A Nemzeti Falánx eszméit és érdekeit eddig már tízen, két vármegye karolta fel: Pest, Esztergom, Győr, Háromszék, Fogaras, Jászkunszolnok, Nyitra, Torontál, Szatmár, Zólyom, Bihar és lettek ezen igazán nagyjelentőségű, a nemzet életére nagy kihatású intézménynek apostolai.

A központ vezetősége a monori közgyűlés után folytatja megyei szervezkedését és legközelebb Esztergom és Győr vármegyék székhelyén alakítja meg a megyei fiókegyesületeket.

A POSTÁSOK BÍRKÓZÓ VERSENYE. A PTSE. bírkózó versenyt akar rendezni. Ez alkalomból egy cikkeseke látott napvilágot, melynek nyilvánvaló célja a sportkörök hangulatát megtudni. Annak, hogy a Postások bírkózó versenyt rendeznek, semmi akadálya sincs, azonban azt a MASZ. szabályai szerint és a MASZ. bírkózó szaksztyálya jóváhagyásával kell kiírniok. A Postások ezt minden elvtagadás nélkül megtehetik, hiszen tagjai a MASZ. és évek során át minden versenyüket szabályszerűen jóváhagyták. Ez esetben — egyetlen bírkózó sem állván bojkott alatt — a MASZ. és MOTESZ. minden egylete és minden bírkózója teljes egyetértésben résztvehet azon és a verseny sikere mindenkép biztosítva van.

Ha azonban a Postások a MOTESZ. szabályai szerint a jóváhagyásával akarják a versenyt megrendezni, ezt a MASZ. és egyletei másnak, mint nyílt hadüzenetnek nem tekinthetik. A MOTESZ. jóváhagyásával eddig ugyanis még bírkózó verseny nem volt, így ez lenne az első lépés arra, hogy a vízály és harc üszke a bírkózó sport terére is átvitessék. Proklamálása lenne annak az abszurd, sportszerűtlen elvnek, hogy a bírkózó sportra is kétféle szabály, kétféle fenhatóság legyen. Ez esetben bele kényszerítik a MASZ.-t, hogy a verseny tilalom alá helyezze és a résztvevőket versenyjoguk felfüggesztésével büntesse.

A Postások vezetőségétől függ, hogy a komoly sportszerűség vagy a semmit sem kockáztató, gyűlölködő izgatók szavára hallgasson.

A MASZ.—MOTESZ. BEKE ügyében még maig se történt semmi. Hetek előtt folyt le az utolsó tanácskozás a MASZ. elnöksége és Iszer Károly között. Iszer Károly megígérte, hogy a megállapodásokat a MOTESZ. elé viszi és ott az érdeklükben „lándsát tör”. Azóta sem Iszer Károlytól, sem a MOTESZ.-től nem érkezett felelet. Mindezt újból azért konstatáljuk, hogy a nagyközönség lássa, kiket terhel a késedelem.

*** Leiklsmerotes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek. ***

Ez évben megnagyobbítva

*** Kárd-, vílör- és öklövívás, tornázás. ***

Arkifejezések. Sokaknak van még élénk emlékezetében az az illusztrált cikk, melyet egy magyar tanfőrfő becsátott közre azzal a céllal, hogy az atlétikai sportok káros hatását bizonyítsa. Az illusztrációk kizárólag az atléták arkifejezéseit mutatta be, melyeket a finiselés pillanatában nyertek. Az eltorzult arcvonásokat akkortáiban mint kész bizonyítékokat vette tétele igazságának bizonyítására. Azóta kiváló orvosok, mint dr. Smith*) és a francia dr. Renée tudományos vizsgálataiknak eredményeként bebizonyították, hogy az arcra mutató eltorzulások nem a fáradtság vagy kimerültség, hanem a *test többi izmaival való együttes megfeszítésével harmoniában álló rendszeres izomműködés eredménye*. E tétel igazságát bizonyítja legjobban az a tény, hogy az eltorzulás legnagyobb a sprinterek-

Lemming (svéd).

CROSS-COUNTRY A LÁGYMÁNYOSON. A BEAC. atlétikai szakosztálya ezidén a mezei futás intenzív gyakorlását is felvette programjába. Ez az egészséges sport a tagok körében máris nagy népszerűsége telt szert. Gerentsér László dr. művezető felügyelete és Holitsch Rezső vezetése mellett hetenkint három tréningen átlag 12—15 futó vesz részt. Ujabban már két csapatban folyik a tréning. Az egyetemi atléták sporttelepével szomszédos vidék kitűnő talaj erre a célra. A klub vasárnap tartja első cross-country háziversenyét, melyről majd a jövő héten számolunk.

Netlbeck és Cornish 440 yardos finisben.

Cornish, Hamacek és Netlbeck 100 yardos finisben.

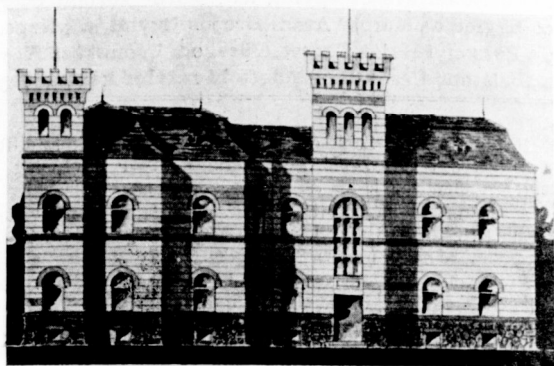
nél, a távol-, a magasugróknál, továbbá a súlydobóknál, vagyis ott, hol az izomműködés pillanatnyilag legjobban van életre hívva. A távfutóknál az arkifejezés — pedig ezek fejtik ki a legnagyobb erőt — majdnem normális. Képeinken egy 100 és 440 yardos finist és egy távolugrást mutatunk be.

*) Smith dr. bonni egyetemi tanárt, a porosz kormány egyenest a sportok élettani hatásának tanulmányozására küldte ki Athénbe.

lunk be. Március végén a Műegyetem és a Tudományegyetem csapatai fognak mérkőzni. A BEAC. cross-country csapata valószínűleg a MAC. március 11-iki versenyén fog először nyilvánosan szerepelni.

SPORT-TELEP TUSNÁDON. Erdély legnagyobb fürdőhelyén, a gyönyörű fekvésű Tusnádon, az erdélyi mágnesvilág kezdeményezésére egy modern és nagyszabású sport-telep létesül, mely hivatva van az erdélyi részeken a magyar sport fejlődését előmozdítani és lehetővé tenni az összes sportoknak egy ideálisan szép keretben való gyakorlását. A sporttelep 200.000 korona be-

fektetéssel létesül és berendezése vetekedni fog a világ legelsőrangúbb sport-telepeinek berendezésével. Lawn-tennisz, atlétika, vívás, torna, és mezei játékokon kívül alkalmat fog adni az uszás, céllövészet, galamblövészet gyakorlására. Központja lesz a túsánadivéki turisztikának. Télen pedig az északi sportok minden faja fog művelésre találni.

A különböző szövetségek fenhatósága alatt országos versenyeket fog rendezni, miáltal életre kelti az erdélyi magyarságban szunyadozó öserőt, és reményünk lehet a közeljövőben egy hatalmas erdélyi atléta gárda kifejlődésére. Magának a sporttelepnek felleve megkapóan szép lesz, amennyiben a csukás tóba lenyúló felszíriget létesül. A szervezés körül országos agitáció folyik és a kibocsátott taggyűjtési íveket az erdélyi mánások legnagyobb része és az összes erdélyi képviselők, továbbá a budapesti sportkapacitások közül is sokan aláírták, úgy, hogy a sport-telep máris több, mint 200 alapító taggal büszkélkedhetik.

DÉLANGLIA CROSS-COUNTRY BAJNOKSÁGÁT mult szombaton futották le rendkívül rossz időben a Wembley Parkban. A kiválasztott terület nem volt alkalmas egyrészt a rendkívül nehéz talajviszonyoknál fogva, másrészt pedig azért, mert a Parkban egyáltalán nem volt megfelelő terjedelmű nyílt hely, honnan 70 futó kényelmesen elindulhatott volna. A start után bekövetkezett nagy tolongásban sokan elesetek és megsérültek, sőt egy J. E. March nevű futó, lábát törte.

A verseny, mely kb. 10 és fél ang. mfd.-ön folyt le, a tavalyi bajnokcsapat Highgate Harriers könnyű zsákmánya lett. Egyéni helyezések:

1. J. E. Deakin (Hern Hill H.) 68 p. 51'4 mp. 2. T. Johnston (Highgate) 68 p. 59 mp. Johnston eleitől végig vezetett s csak az utolsó 150 yardban verte le a győztes. 3. A. E. Wood (Essex Beagles) 69 p. 26'8 mp. 4. W. H. Brooks (Highgate H.) A 270 induló közül 177 érkezett be, kik közül az utolsó A. Capper 91 p. 53 mp. alatt futotta végig a pályát.

Csapat helyezések:

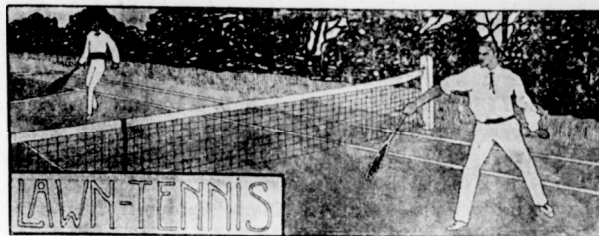
1. Highgate H. (2, 4, 5, 17, 18, 23). 2. Brighton and County (6, 11, 20, 29, 34, 38). 3. Hern Hill H. (1, 8, 25, 32, 51, 72).

OSZTRÁKOK AZ OLIMPIÁDON. Az Osztrák Olimpiai Bizottság végre itt is megalakult. Az egyes sportágak képviselőiben a következő személyek jelentek meg a szerdán megtartott ülésen: Bachmayer (uszó-szövetség), Richling (vivő-szövetség), Waller (labdarúgó-szövetség), Harmsen (athlétikai szövetség), dr. Magg (lawn-tennisz-szövetség) stb. stb.

Egyelőre 50–60 résztvevő kiküldetésében állapodott meg a bizottság; egy football és vízipóló csapat kiküldetése is tervezve van. A költségek fedezésére 30.000 korona szükségeltetik, amely összeg létrehozása érdekében egy három tagú pénzügyi-bizottság alakult, amelynek tagjai: Trauttmansdorff Károly herceg, Harmsen Theobald és Magg G. dr. lettek.

Nagy érdeklődéssel várjuk ezen szép tervek folytatását, azok megvalósulásáról nem is szólva!

AZ UJPESTI TORNA EGYESÜLET március 22-én rendezi a szokásos évi disztornáját, mely el fog térni az eddigi sablonos mutatóványoktól, amennyiben Magyarországon az UTE. az első a hazai sport-egyletek között, mely a Müller J. Ph. „Mein System” módszere szerint gyakorlatozik és e módszer kiválóságát Kémény és Rende vezetésével egy minta csapattal fogja bemutatni. — E disztorna keretében egy országos súlyemelő versenyt is rendez, melynek feltételeit a jövő hét folyamán fogja a társ-egyletekkel közölni.

A MONTE-CARLOI BAJNOKSÁGOK gyönyörű időben folynak. Anglia majdnem minden számottevő játékosja játszik. Eddigi eredmények (Minden verseny Monte-Carlo bajnokságáért folyik):

I. *Férfi egyes:* Eaves—Hausburg 6:2, 6:1, 7:5. Eaves—Stone, 4:6, 6:0, 6:1, 7:5. Blackwood B.—de Bertoult 6:1, 6:2, 6:3. K. Brook—Toxler 1:6, 6:4, 6:2, 6:3. *Harmadik forduló:* Wilding—Boelling 6:0, 6:2, 6:0. Blackwood P.—Ree 4:6, 6:2, 1:1 v. l. Eaves—Ball Green 4:0 v. l. *Semifinal:* Eaves—Blackwood P. 6:1, 7:5, 10:8. Wilding—Ritchie (védő) 6:1, 6:3, 6:3. *Döntőben:* Wilding—Eaves 6:3, 2:6, 6:3, 4:6, 6:0.

II. *Női egyes:* Dillon—Quicks 8:6, 6:4. Tripp—Madarász Margit 6:1, 6:2. Salusbury—Gross 6:1, 6:2. Dillon—Cséry Katka 6:1, 6:1. D. Dillon—N. Stevens 6:1, 6:1. Salusbury—Tripp 6:4, 6:8, 7:5. Eastlake Smith—Dillon 6:0, 6:3. E. Dillon—Salusbury 6:4, 6:2. *Döntőben:* Eastlake Smith—E. Dillon 6:3, 6:4.

III. *Férfi páros:* Andrews és E. Eaves—Hausburg és Blackwood Price 6:4, 4:6, 6:3. Ritchie és Wilding—Boelling és Wills 6:4, 6:2. Doherty testvérek skr. Eaves és Ball Green—Bridgman és K. Brook 6:2, 6:3. *Semifinal.* Ritchie és Wilding—Ball Green és V. Eaves 6:4, 6:2, 4:6, 6:3.

IV. *Vegyes páros:* W. Myers és Tripp k. a.—Bridgman és Veran asszony 6:4, 6:0. Ritchie és Salusbury—Johnston és Irwald assz. 6:0, 6:0. H. L. Doherty és Eastlake Smith—Stone és Dillon 6:3, 6:3. V. Eaves és Cséry K.—Cuthberston és Moleysen 6:3, 6:1. *Második forduló:* G. Evans és Dillon—Ball Green és Gross 4:6, 6:3, 6:1. Ritchie és Salusbury—W. Myers és Tripp 6:3, 6:3. H. L. Doherty és Eastlake Smith—Eaves és Cséry K. 6:1, 8:6. Wilding és Madarász M.—Wills és Quicke 6:1, 6:2. *Semifinal:* Ritchie és Salusbury—Evans és Dillon 6:3, 1:6, 6:2. H. L. Doherty és Eastlake Smith—Wilding és Madarász M. 6:4, 6:3. *Döntőben:* H. L. Doherty és Eastlake Smith—Ritchie és Salusbury 6:2, 6:1.

A BUDAPESTI (BUDAI) TORNAEGYLET f. évi március hó 11-én I. Attila-utca 2. szám a. levő tornaacsarnokában nyílt tornászati versenyt rendez a következő sorrenddel: I. *Szabad gyakorlatok* készíser nélkül. *Csapatverseny* hatos csapatok számára. II. *Korlátornázás.* Egyéni verseny juniorok részére. III. *Nyújtó-tornázás.* Egyéni verseny képzett tornászok részére. Az egyesületek már megkapták a verseny részletes feltételeit. A Budapesti (Budai) Tornaegylet márciusi tornaversenyét az országos tornaünnepe pótlásaként rendezi s így gondoskodik arról, hogy a verseny külső keretei is megfelelőjenek egy országos tornaversenynek. E mellett azt is elhatározta a Budai Tornaegylet választmányja, hogy a verseny tiszta jövedelmét az ez évi olimpiai versenyekre Londonba kiküldendő tornászok támogatására a Magyar Olimpiai Bizottságnak fogja rendelkezésére bocsátani.

A NEMZETI TORNA-EGYLET március hó 7-én, este 8 órakor tartja tavaszi házi versenyét az egyet szentkirályi-utcai tornaacsarnokában.

EDELSTEIN KÁROLY bookmaker * TELEFON 83—02. *

Budapest, VIII. ker., Rákóczi-út 19, Mátyás-udvar, Szentkirályi-utca sarok. * Wien, I., Adlergasse 6.

HIVATALOS RÉSZ.

A Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Labdarugók Szövetsége, a Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség, a Magyar Evezős Egyletek Orsz. Szövetsége, a Tiszaí Regatta Szövetség, a Magyar Uszó Szövetség, a Budapesti Polo Club, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vivó Club, a Ferencvárosi Torna Club, a Műegyetemi Athletikai és Football Club, a Nemzeti Vivó Club, a Vén Fiúk Vivó Clubja, a Magyar Si Club, a „Danubius” újvidéki evezős egyesület, az „Előre” zürichi magyar csónakázó egyesület, az Esztergomi Hajós Egyesület, a Győri Csónakázó Egyesület, a „Maros” Aradi Evezős Egyesület, a „Neptun” Budapesti Evezős Egyesület, a budapesti „Pannonia” Evezős Club, a Pozsonyi Hajós Egyesület, a Szegedi Csónakázó Egyesület a Szentendrei Evezős-Club, a „Tisza” Szolnoki Evezős Egyesület és a „Balaton” Uszók Egyesülete hivatalos közleményei.

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Stankovits Szilárd, előadója: Lindner Ernő (Alléi-ut. 4. II. 25.) Uszó-szakosztály elnöke: Virava J. dr., előadója: Kugler Sándor, III. Zsigmond-utca 70.) — Vívó-szakosztály elnöke: Nagy Béla dr. (VIII., Bezerédi-ut. 13. II. em.), előadója: Ifj. Földváry György dr., — Sülyemelő- és birkózó szakosztály: elnöke: Brüll Alfréd (VI., Andrássy-ut. 9.), előadója: Vida Henrik (VI., Mozsár-utca 9. I. em. 6.)

A MASZ. minden egyesületének szíves figyelmébe ajánlom, hogy a MASZ. hivatalos lapjának, a „Nemzeti Sport”-nak egy példányára annál inkább is előfizetni méltóztatassanak, mert a hivatalos közleményekről és az egyes szövetségi szervek működéséről kizárólag hivatalos rovatunkból szerezhetnek értesülést.

Stankovits Szilárd s. k.
titkár

Magyar Labdarugók Szövetsége.

7-8-ig az Edison-kávéház külön termében. Titkár: Cseke Gyula (II., Csalogány-u. 6.) Pénztáros: Glanber József (IV., Deák Ferenc-u. 5. Iparbank.) Ellenőr: Olgyay István dr. Intéző-bizottság: Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. Ülések: VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Kivonat az igazgató-tanács február hó 28-án tartott ülése jegyzőkönyvéből.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterhez felterjesztendő felirat, az olympiai kiküldetés tárgyában felolvasatván, a tanács elhatározza, hogy ezt egy küldöttség fogja a miniszternek átadni.

A bírak bizottsága indítványára tanács kimondja, hogy félévenként 1-szer minden vidéki kerületbe küld egy 3 tagú bíróvizsgáztató bizottságot az illető kerület által megjelölendő városba, ha ott ezen alkalomra legalább is 10 jelölt jelentkezik szabályszerűen, a kiküldetéssel járó költségek részbeni fedezésére a jelentkezők a bírói szabályzatban megállapított 2 korona helyett fejenként 5 korona díjat tartoznak előre beküldeni a szövetség pénztárába. A kiküldött bizottság utazási és egyéb költségeit a szövetség viseli.

A tanács az intéző-bizottság indítványára kimondja, hogy folyó év június 10-én az English Football Association reprezentatív csapatával Budapesten angol-magyar nemzetközi mérkőzést rendezzen, a felajánlott feltételeket elfogadja és megbizsa az intéző-bizottságot a mérkőzés rendezésével és előkészítésével.

A Kolozsvári Athletikai Klub, a Kolozsvári Kereskedelmi Akadémiai Sportkör és a Kolozsvári Vasutas Sportklub feltételeken felvételnek és a keleti kerületi bajnokságra való nevezésük elfogadtatik.

Vadász Dezső
jegyző.

Kivonat a bírak bizottságának f. évi március hó 25-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

Bizottság javasolja az igazgató-tanácsnak, hogy bírak ellen egyesek vagy egyesületek által beadott panaszok csak 10 korona óvándíj lefizetése után tárgyalassanak.

Vadász Dezső (SKK.), Horváth János (II.Sz.) játékíróknak minősítették.

Havas Lajos és Schuberth M. Ferenc játékírók az URAK. —KTE., illetve a MAC.—MAFC. mérkőzésekben kifolyólag beidéztetnek a bizottság f. hó 9-i ülésére.

A bizottság f. hó 9-i (hétfő) ülésén tartandó bírói vizsgára meghívatnak: Saschek Ödön, Lippert Dénes, Agics Márton, Géscher Albert, Böhm Kálmán és Kenyeri Rezső.

Az angol szöv. játékszabályai Füzeses Árpád dr. bizottsági elnöknek adatnak lefordítás céljából.

Kivonat az intézőbizottságnak 1908. március hó 4-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

A bizottság javasolja az igazgató tanácsnak, hogy hatalmazza fel az intéző-bizottságot egy alkalmas szövetségi helyiség kibérlése végett. Az intéző-bizottság a többi társ-szövetséggel e tárgyban érintkezésbe lép.

Bizottság az UTE. közös kérelmére kivételesen engedélyt ad, hogy a pálya használhatatlansága miatt február 16-án le nem játszott bajnoki mérkőzéseket március hó 8-án lejátsszassák.

Bakó Gyula játékíró akadályoztatása miatt március hó 1-én elmaradt FTC.—Törekv. SpE. I. oszt. szövetségi díjmérkőzés lejátszása március hó 8-ára engedélyeztetik.

Tudomásul vétetett, hogy a III. ker. T. és VE. március hó 22-én a KAOE. ellen a Határ-utcai pályán fog mérkőzni. A TLE. március hó 8-ára a Kőb. TE. kisorsolt mérkőzést a Ráday-utcai pályán, március hó 15-re a III. ker. T. és VE. ellen kisorsolt mérkőzést a Határ-utcai pályán fogja lejátszani.

A délvidéki kerület bajnokság terminusai csakis a „Bácska” Szabadkai Athletikai Klub meghallgatása után fognak közzétettni. A bizottság egyben kimondja, hogy a beosztás úgy eszközönd, hogy a mérkőzések június hó 15-ig okvetlenül befejeztesse, mert az új bajnokság nevezési zárata minden év június hó 15-én van, így e terminuson túl bajnokságért mérkőzések le nem folytathatók.

Az intéző-bizottság az április hó 3-iki esch—magyar szövetségi mérkőzés ügyében érintkezésbe lép a Cesky Svaz Football-ly-val.

Igazoltattak a következő mérkőzések: 1908. március 1. I. oszt. bajnokság. MAC. I.—BTC. I. 5:0; FTC. I.—Törekv. SpE. I. 6:0; Föv. TC. I.—UTE. I. 2:0; BAK. I.—Typ. SpC. I. 3:1. II. oszt. bajnokság: Nemz. Sp. Cl. I.—Kőb. TE. I. 3:0. I. oszt. szöv. díj. FTC. II.—MAC. II. 3:2; II. oszt. szöv. díj. Kőb. TE. II.—Nemz. Sp. Cl. II. 2:0. Tudomásul vétetett a BTC. III.—MAC. III. barátságos mérkőzés 5:1. arányban.

Mínhogy a Typogr. Sp. Cl. II. csapata a március 1-ére kisorsolt I. oszt. szöv. díjmérkőzést lemondta, 2 pont a BAK. II. csapata javára íratik.

Malecki Román
főtírák.

Igazoltattak 767-től 801-ig; Földi Ferenc BTC. részére igazolható nem volt, mivel nevezett a MUE. nem adta ki. — a MAC. részére: Szerelenhegyi Ervin, Lator Géza, báró Taxis Egon, — az UTE. részére: Muriny János (az Ifj. LSz.-ből), — URAK. részére: Alloni Alfréd, — Föv. TC. részére: Gemsey Miklós, Mónus Miklós, Csapek Viktor, — a Typ. SpC. részére: Weisz Aladár, Lukács Géza, Hegyi Árpád, Bödök Gyula, Schaffer Alfréd, Rónai Lajos, Rizsovcics Antal, Brück Aladár, Mogács József (mindegyik az Ifj. LSz.-ből), — a KAOES. Cs. részére: Schrenker Ignác, Strasser Emil, Weisz Ernő, Kines Frigyes, Messinger Róbert, Pásztor Miklós, Schrecker Dezső, Goldfinger Henrik, Weisz Béla, Mátrai Károly, Hoffmann Manó és Munk Sán-

dor (a MTK.-ból), — Nemzeti SpC. részére: Romet József (Ifj. LSz.-ből), — a Törekvés SpC. részére: Menich Jakab (az Ifj. LSz.-ből), — MTK. szérére: Lengyel Aladár, — MA. és FC. részére: Smolink Miklós (a Tiszta LE.-ből), Radó Sándor, — a FTC. részére: Friedenthal Károly (a KAOESpC.-ből) — végül Glancz Dezső és Stonad Károly igazolása a Lithographia Sport Club részéről megsemmisített.

Cseke Gyula s. k.
titkár.

Pannonia Evezős Club.

Budapest, III., Óbudai rakpart, a császárfürdő előtt téli cím: VIII. Szentkirályi-utca 49. Örökös tiszteletbeli elnök: Károlyi Mihály gróf. Elnök: Andrassy Sándor gróf, alelnök: Károlyi József gróf, igazgatók: Erdős Jenő, Kirchknopf Ferenc dr., Titkár: Zádor Béla dr., pénztáros: ifj. Novák Mór, gazda: Farkas Elek, szertáros: Kubassy Emil, ügyész: Kertser Gyula dr., ellenőr: Schleiftr Ferenc, művezetők: Faubel Gusztáv, Klekner Sándor, jegyzők: Szabó Sándor, Szukováthy Imre, Vida József.

A választmány f. é. február 24-én tartott ülésében a Club hivatalos lapja jellegét a Magyar Víz Sport beolvadása folytán a Nemzeti Sport-ra ruházta át és felhívja a club tagjait, hogy a Nemzeti Sportra mentül számosabban fizessenek elő, mert a club hivatalos közleményeiről csakis e lap hivatalos rovatából értesülhetnek.

Felhívom a t. tagok figyelmét, hogy szerdán, március 11-én este, a Pilseni sörarnokban club-résora lesz.

Dr. Zádor Béla s. k.
titkár.

A
„Nemzeti Sport“
egyes számai minden
nagyobb tőzsdében kaphatók.

Meghívás

a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banknak 1908. évi március hó 12-én délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ órakor saját helyiségeiben (V., Dorottya-utca 6. sz.) tartandó

XXXVIII. rendes közgyűlésére.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság jelentése az 1907. üzletévről.
 2. Az 1907-iki számadás és mérleg előterjesztése és az igazgatóságnak a nyereség felosztására vonatkozó indítványa.
 3. A felügyelő-bizottság jelentése az igazgatóság által előterjesztett évi számadás és mérlegről, valamint a nyereség felosztását illetőleg tett indítványok megvизsgálásáról.
 4. Ezen tárgyak és az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény feletti határozat.
- Azon részvényesek, kik a közgyűlésen részt venni kívánnak, felhivatnak, hogy az alapszabályok 17. §-a értelmében részvényeiket a még le nem járt szelvényekkel együtt, legkésőbb folyó évi március hó 9-ig a következő helyek valamelyikén letéteményezzék:

Budapest: a bank központi pénztáránál. (V., Dorottya-utca 6.).

Fiumében: a bank főosztályánál, (Via del Lido 7.).

Kassán: a bank főosztályánál (Fő-ut 11. sz.).

Kolozsvárott: a bank főosztályánál (Mátyás király-tér).

Pozsonyban: a bank főosztályánál (Fő-tér).

Wienben az Union Banknál (L. Rennngasse 1.).

A megvizsgált mérleg és az erre vonatkozó felügyelő-bizottsági jelentés nyolc nappal a közgyűlés előtt a társaság helyiségeiben a t. részvényesek rendelkezésére áll.

Budapest, 1908. évi február hó 26-án.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Rock & Hollender

Wien, III. Hauptstrasse 72.

Kérjen árjegyzéket.

Kérjen árjegyzéket

Olvassuk a
„SPORTTUDÓSÍTÓT“

Megjelenik minden hétfőn kora reggel. Tartalmazza a vasárnapi összes eredményeket, kapható minden tőzsdében.

LUZ Antidérapant

Legjobb csuszástgátló és köpenyvédő.

Mintaszerű munka és anyag.

Telefon
8845.

Lutz Ludovika, Wien, I., Karlsplatz 3.

Telefon
8845.

Mindenmü köpeny- és légesősérülések javítása.

DUNLOP

az első kerekek részére.

DUNLOP

a hátsó kerekek részére.

Vas Géza és Fia
BUDAPEST VI., LISZT FERENC-TÉR 6.

TÁVBESZÉLŐ :
65—43 (mellékállomással).

SÜRGÖNYCIM :
DUNLOP.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Főszerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR

Felelős szerkesztő:
LINDNER ERNŐ

Főmunkatársak:
BIRÓ ALAJOS és HOLUB JÓZSEF

Szerkesztőség:
Budapest, VIII., Esterházy-u. 6.

MOTOROS CSÓNÁKOK.

(B. A.) Mi magyarok mégis csak különös egy nép vagyunk. Mindig azt keressük, azért fáradozunk, az után futunk, ami nehezen vagy tán sehogyse érhető el, vagy ha már el is értük, nagy keserőséggel panaszkodunk, hogy nem érdemli meg a fáradságot.

Automobilozóink jó része sportúzó s nap-nap után felhangzik ajkaikról a panasz, hogy utaink minden kritikán aluliak lévén, e sportban nálunk semmi élvezetet nem lehet találni.

Rövid idő múlva ismerik összes jobb utaink szépségeit s akkor kezdik őket lassankint megenni.

Van azonban oly motorsport Magyarországon, amelynek utai oly számosak, hogy egy ember egész életét töltheti el rajtuk anélkül, hogy őket mind megismerhetné, mindig egyenlő jók és főleg oly gazdagok természeti szépségekben, mint talán sehol másutt; ez a motorcsónakázás. Igaz, hogy nálunk a motorcsónak természetes elődje a vitorlás-csónak, alig ismeretes, s talán azért is szerencsétlenség még oly kevesen méltatni a sportnak ezen igazán élvezetes fajtáját.

Pedig az, a mi ehhez egyedül szükséges, a víz, az volna bőven. A Dunától kezdve, végig az utolsó kis folyóig, a Balaton, mind kínálkoznak, hogy motorcsónakokat vegyenek hátukra. Tehát nem vesszük őket észre.

Pedig három szempontból is az automobil fölé kell azt helyezni. Először is a lehető legveszélytelenebb valamennyi motorsport között. Vízi utakon a forgalom mindig kicsiny s mivel az ezeken közlekedő járművek sebessége aránylag oly kicsiny, hogy bármilyen sebesség mellett is szerencsétlenségek mindig kikerülhetők. A csónak kormányzása biztosabb, mint az automobilé, sőt ezzel ellentétben, a biztonság növekedő sebességnél nagyobbodik, mert tudvalevő, hogy hajók nagy sebességnél jobban és gyorsabban engedelmeskednek a kormányknak, mint kicsinynek. Csuszásról természetesen soha szó sem lehet. A vízi utakon kevés a kanyarodó és ezek is olyan nagyok, hogy ebből kifolyólag összekötözés vagy más ilyen baj teljességgel lehetetlen.

A vizen hiányzanak az automobilistát mindig fenyegető veszedelemek: árok, kátyú, kidőlt fák, útszéli oszlopok, vasuti átjárók és last but not least, a vámszompók, melyek mindig éppen akkor kerülnek a kocsik elé, amikor nem áhitozunk utánuk. De ezek még csak a kisebb bajok, mert ami egy helyben áll, ki lehet kerülni. Sokkal több bajt okoznak a mozgó veszedelemek, az elevenek, melyek már annyi szerencsétlenségnek voltak okozói és legtöbbször áldozatai is. Ezek között a gyalogjáró még a legkevésbé veszedelemes, de a ki már megvadult lóval találkozott valaha keskeny, két oldalt

árokka! s oszlopokkal szegett úton, arra mindig emlékezni fog. Hát még az országuton s a falvakban kószáló kutyák. No, meg az aprójóság! Ezek, ha mást nem is okoznak, de a turázó zsebeit bizonyosan megkönnyítik.

Mindez a vizen nincs; se gyalogjáró, se megvadult vagy megijedt állatok. Sőt az automobilozó réme, a rendőr is hiányzik, s mindenki szabadjára eresztheti gépét, anélkül, hogy ezért megbüntethetnék.

A második szempont, a mulatság ára. Semmiféle motorsport nem lehet oly olcsó, mint éppen a motorcsónaksport. Már beszerzési ára is kicsiny, a legdrágább rész, a gépberendezés egyszerű voltánál fogva: egy motor, egy csavar, esetleg egy reverzális-készülék tengelykötéssel, kormánykerék lapáttal, ennyiből áll az egész. Nincs azon sebességváltó, fék, differentiál, lánc, cardan, ventilátor s mivel hideg víz az „úton“ mindenütt kapható, a hűtő is hiányzik.

De mindez még semmi az üzem olcsóságához képest. Kell hozzá benzin, olaj és több semmi. Már 25—30 lóerős motorokkal számottevő sebességet lehet elérni, s így a benzinköltségek is meglehetősen keveset tesznek ki; egészen elmaradnak azonban az automobil-üzemben legnagyobb rubrikát kitevő pneumatikaköltségek. Vulkanizálás, kerekek, rúgók, tengelyek javítása stb. mind hiányzanak.

Végül jön, a nálunk elsőrangú szempont, a kényelem. Szeretjük a kényelmet, azt nem tagadhatjuk. Nálunk láthatók leginkább a nagy, öbös, nehéz s a kocsit annyira terhelő kocsiszekrények, s még a sportban is, melynél a kényelemnek legutolsó helye van, „kényelmesen élvezni“ a jelszavunk. Nos, a motorcsónaknál kényelmesebb és élvezetesebb autosport sincsen.

A motoros csónaknál minden feltétel, mely a kényelem elérésére szükséges, megvan; az automobilnál e tekintetben felmerülő akadályok pedig hiányzanak. Már egy 6—8 m. hosszú hajótest belsejében kényelmes, zárt, az időjárás szélségeitől megóvó kajütöt lehet alkalmazni, mivel a motorikus rész aránylag igen kis helyet foglal el. Nagyobb, 12—15 m. hosszú, természetesen megfelelő erősségű motorral felszerelt csónakban, 12—15 személy kényelmes befogadására alkalmas, s azt pl. ágygyá átalakítható ülésekkel, hosszabb utakra is berendezhetjük. A súly növelésével legfeljebb a sebességet csökkentjük.

A motoros csónak kezelése aránytalanul egyszerűbb, mint az automobilé, s a vezető idegeit nem vévén annyira igénybe, az idegrendszerre jótékony, üdítő hatással van. A kezelés menetközben, mivel emelkedések nincsenek s a forgalom nem élénk, csupán a kormánykerék és a szabályozó időnkénti használatából áll, s

nem kíván oly feszült figyelmet, mint az automobil kezelése. Üzemzavaroktól kevésbé kell tartani, mint az automobilnál, mert ezek csakis a motorban léphetnek fel; itt azonban a nyugodt járás és egyenletes terhelés folytán erre igen kicsiny a valószínűség.

Mint élvezet, a motoroscsónakázás első helyre tehető, mert kielégítheti úgy a sebességet kedvelőt, mint a romantikust, ki „holdvilágos éjjelek csöndjében szeret (esetleg nem egyedül) andalogni”; a mai motorok már teljesen zajtalanul járnak.

De nemcsak a sportsman az, ki a motoros csónakot használhatja. Budapest lakosságának nagy része a nyarat a Duna mentén fekvő közeli községekben tölti; a naponkint ki- és bejáró nyaralók a vasuti metrendhez vagy a hajójáratokhoz vannak kötve, s ha elkésnek, vagy csak nagy későn, vagy aznap egyáltalán nem juthatnak családjukhoz. Ezen a kellemetlenségen is segít a motoros csónak. Akárhol, üzlete, irodája közelében talál s olcsón bérelhet kikötőhelyet; s ha „jó az est”, bármikor beülhet a mindig utrakész csónakba, melyhez sofőr sem kell.

És ha egyszer utóléri, (mert egyszer bizonyosan utóléri) a motorosok ördöge, a nem reperálható „panne”, hát szép csendesen leviteti magát a folyón a legközelebbi községig s nem kell esetleg órák hosszat az országoton várni a megváltó lófogatot.

Már igen olcsón, 1500 koronától felfelé, kaphatunk igen jó motoros csónakokat s remélhetőleg nincs messze az az idő, mikor azok majd rendes közlekedési eszközzé válnak.

Hajóépítőink kitűnőek és egy motor beépítése, érthető okokból, sokkal egyszerűbb dolog lévén, mint egy teljes motoros kocsis felszerelése, talán a motoroscsónakokat itthon is előállíthatnók.

Hirek.

A MAGYAR AUTOMOBIL-CLUB a múlt hét folyamán tartott ismét igazgatósági ülést, gróf Andrássy Sándor elnöklete alatt, amelyben több rendkívül fontos tárgy került megvitatásra. A közös hadügyminiszter a Magyar Automobil-Clubnak az Önkéntes Gépkocsi-Testület szabályaira vonatkozó előterjesztését nem tette magáévá, ami annál sajnálatraméltóbb, mivel ezen ügy immár két éve áll elintézés alatt. A Magyar Automobil-Club elhatározta, hogy az ügyet további tárgyalás végett egy bizottságra bizza, mivei kilátás van arra, hogy a hadügyminiszter és a Magyar Automobil-Club álláspontja közötti differenciák elsimíthatók lesznek.

Hatvány Károly igazgatósági tag előterjesztette a különféle biztosító-társaságoktól, a klubtagok automobiljainak kumulatív biztosítására tett ajánlatait, amelyekből kitűnik, hogy a klubtagok a biztosítás ezen módja mellett igen nagy előnyökben részesülnek, miért is elhatározta az igazgatótanács, hogy egy kérdőívet küld tagjainak a biztosításban való részvételi szándékukat megtudakolando s ezen kérdőívekre kapott válaszok alapján fogja végleges előterjesztéseit megtenni. A kérdőív a következő pontokat tartalmazza:

1. Az automobiltulajdonos neve. 2. Mily gyártmányu és hány automobilja van? 3. Mely évben készült az automobil? 4. Hány lóerős? 5. Mily társulatnál van biztosítva? 6. Van-e biztosítás és mily évi díj mellett? a) megrongálás és lopás ellen; b) tűz és robbanás ellen; c) saját személye sérülése ellen (balesetbiztosítás); d) szavatosság ellen más személyek és tárgyak irányában; e) vezető balesete ellen. 7. Mikor jár le a biztosítás és mily feltételek mellett stornírozható? 8.

Részt kíván-e venni a tömeges biztosításnál, ha az számottevő előnyöket nyújt? 9. Van-e valami különös kívánsága a biztosítás tekintetében?

Azután gróf Andrássy Sándor elnök ismert humanus érzelmeinek egy újabb tanuságát adta, amennyiben egy sofőr-nyugdíjintézet alapítását indítványozta, mely indítvány természetesen egyhangulag elfogadtatott és bizottság küldetett ki e kérdés tanulmányozására és előkészítésére.

Voiturette kirándulás — 12° C. mellett.

Szerkesztőségünk viharedzett 8—9 H. P. Puch-kocsiját mutatjuk be címképünkön, február hó első felében végzett bravuros kirándulása után. Valóban nem tudjuk, tulajdonképpen, kit illet inkább a bravuros jelző? A kocsit, — mely két üléses volta dacára 3 embert, vastag bundafelszerelésben, 400 kiló összsúlyjal, hat órán át cipelt 30 kilométeres átlaggal, minden legkisebb akadály nélkül, a 12°-os hidegben, fagyos és sikos havas utakon, — vagy a bennülőket, akik egy nyitott kocsin, ilyen hidegben erre vállalkoztak? A kirándulás, dacára a hideg téli időnek, élvezetes és szép volt. Főmunkatársunk vezetése mellett, Csúzy Pál ur és Habinay Iván sofőr, óriási felszereléssel, mint fölös-

számu bunda, lábszák, galoschni és nemezesizmával, indultak bele a Londont is megszégyenítő ködbe. A kis kocsis gyönyörűen bírta a szokatlan nagy terhet és bár meg-megeszusztott eleintén, a jéggé fagyott havas uton, csakhamar nekilódult, s mire kiért a külső váci ország-utra, ott már csak hasznát látta a hónak, mert ez simává és egyenletessé tette a különben hepe-hupás utat.

Az utirány Budapest—Vác—Ipolytörzs—Zsember—Bát—Köptak és vissza, 200 kilométer volt, s eltekintve két gummisérüléstől, melyekért a felelőség a közismert *honti-hidak* terhelé. Így hívják t. i. Hont-megyében, az oly böcsen az uton keresztül vezető víz-átereszket, melyek lehetetlen alakja és gyakorisága igazán próbára tette a tengelyeket, s a rugókat, s akárhányszor majd kilóditotta a kocsis utasait, a gép egyszer se mondotta fel a szolgálatot. Ha tekintetbe vesszük, hogy utba estek a Katalin, s még 2—3 ilyen meredek és hosszú hegy, úgy dacára a már anélkül is elért szép eredményeinek, mégis büszkén sorozhatja a Puch-cég a kocsinak ezt az eredményét legszebb sikerei közé, különösen a kocsis munkabírást és megbízhatóságát tekintve. Megjegyezzük, hogy a kocsis már nem teljesen új, majd egyéves és ez alatt az idő alatt ugyyszólván minden nap szolgálatban állott.

UJ AUTOMOBIL-CLUB BÉCSBEN. A bécsi HP. Fachzeitung für Automobilismus felhívást intéz azon bécsi automobilistákhoz, akik nem csatlakoztak az Oesterreichischer Automobil Club-hoz, hogy Wiener Automobil-Club név alatt egyesületté tömörüljenek. Az új egyesülés nem irányul a Oesterreichischer Automobil Club ellen, hanem elsősorban a jobb módú polgári elemet akarja egyesíteni, amely az OAC.-ban nem talál magának megfelelő társaságot.

A NÉMET CSÁSZÁRI AUTOMOBIL CLUB a múlt héten tartotta meg ez évi rendes közgyűlését. A felolvasott évi jelentésből kitűnik, hogy a német clubnak 1620 tagja van. A német automobilisták utazási kedvéről tanuskodik a múlt évben kiadott 3300 darab Tryp-tique. A pénztári fölösleg a múlt évben 16.000 márkát tett ki.

AZ OLASZ MOTORCLUB FELOSZLÁSA. A Motorclub d'Italia a tagok részvétlensége és nagy megfogyatkozása miatt, elhatározta feloszlását.

AZ AUTOMOBIL TÖRÖKORSZÁGBAN. Azon szultáni rendelet óta, mely forgalombahozatalt megengedte, mindinkább kiterjedő használatnak örvend. A külföldi vállalkozás, mely Törökországot úgyszólván előzőnli különféle tervivel és koncesszió foyamodványával, itt is erősen működik; Törökország számos helyén alakulnak társaságok, külföldiek vezetése mellett, melyek a motorüzemű személy- és áruforgalmat akarják behozni. Ujabban Bagdad és Basora között akarnak automobilforgalmat létesíteni, amely már ez évben, nyáron kezdődne. A kocsikat már meg is rendelték. A mesopotámiai póstát automobillokkal akarják továbbítani. Coury-tengerfürdőt szintén automobil-járáttal akarják a Jalova tengerparti kikötővel összekötni és ezen vonalra szánt kocsik is készülnek már. Természetes, hogy a török utak állapota igen erős és tartós szerkezetű járműveket kíván, míg a sebesség csak másodrendű kellék.

BUDAPESTI AUTOMOBIL-KIÁLLÍTÁS. A május hó folyamán megtartandó IV. nemzetközi automobil-kiallítás bejelentései napról-napra szaporodnak úgy, hogy maholnap nem lesz hely a kiállítók elhelyezésére. Eddig a következő nagyobb cégek és képviselők foglaltak le helyeket: Párdi József r. t., Benz, Berliet, Büssing, Csonka—Röck, Dénes és Friedmann, Dunlop, Delaunay-Belleville, Körting, Lorraine-Dietrich, Mer-

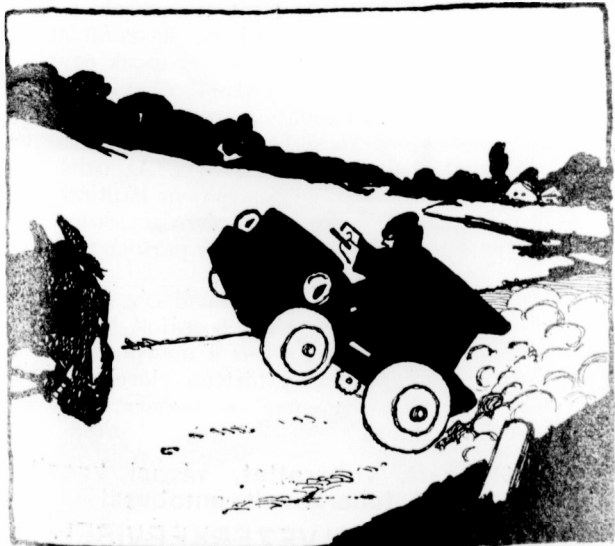
cedes, Neue Automobil Gesellschaft, Phönix—Podvinez és Heisler, Reichenberger Automobil Fabrik, Romaine-Talbot, Velodrom—Peugeot, Wuttig és Wessely. A büfét Gerbeaud udvari cukrász fogja ellátni.

GUMMI-KIÁLLÍTÁS LONDONBAN. Szeptember hóban fog megtartatni Londonban egy gummi-kiallítás, mely az első a maga nemében és felöleli a nyersárut épügy, mint a gyártmányok legkülönbözőbb neveit. Az angol gyarmatok, Mexikó, Brazília stb. nagy anyaggal fognak a kiállításon megjelenni. A kiállítás tartama alatt naponta szakelőadások fognak tartatni a gummi-ipar köréből.

Versenyek.

NEW-YORK—PÁRISI AUTOMOBILVERSENY-ről nem sok új hirt hallunk. Az Amerikai Thomas-kocsi elsőnek ért Chicagóba s azt már el is hagyta, a De Dion és Züst kocsik egyszerre érkeztek utána és állítólag valóságos versenyfutást rendeztek a városon keresztül. Utánuk a Protos és Motobloc kocsik cammogtak. A kocsik az utolsó napokban, dacára annak, hogy állandóan 6—12 lóval vontatták magukat, alig tettek meg néhány kilométert, a behavazott és egyébként is rossz amerikai utakon. Igen találóan jegyzi meg egy angol szaklap, hogy ez a verseny nem annyira a motor-kocsik, mint inkább a lapátoló emberek és vontató állatok küzdelme, amely közben a Thomas-kocsi 40 kilométert meg naponta, amely tempó mellett öt év múlva fog Párisba érni.

AZ 1908. ÉVI AUTOMOBIL-VERSENYEKRŐL tartott a múlt hét folyamán a berlini Automobil-technische Gesellschaft-ban, Simon Alfréd főmérnök egy igen tanulságos előadást. Az előadó mindenekelőtt rövid visszapiillantást vetett az automobilversenyek és megbízhatósági konkurrenciák történetére, hogy azután az ezévi versenyek feltételeit bírálja. Első sorban a francia Grand-Prix és a Henrik herceg verseny formuláival foglalkozott. A Grand-Prix feltételei, melyek 155 mm.-es furatot írnak elő, nézete szerint a szerkesztőre sok új feladatot ró és az autotechnikát ismét egy lépéssel előbbre viszi. Dacára a meghatározott furatméretnek, a szerkesztőknek mégis módjában áll azon fordulatszám és lökethossz meghatározásával, amelytől a legnagyobb motorerősséget várják, különféle kocsikat

Az automobil jövője. Jaj! a ló.

Az automobil jövője. Törökbalinti kofák bevonulása a pesti piacokra.

versenybe küldeni. Hiba volna azt hinni, hogy a Grand-Prix feltételei már a legtökéletesebbek, de mindenesetre örömmel kell vennünk, hogy a szerkesztőt ezuttal érdekes probléma elé állították.

A Henrik herceg-verseny feltételei valószínűleg azt fogják eredményezni, hogy a gyárosok, mint a Herkomer-versenynél, gyorsjáratu motorokat fognak építeni. Minthogy az összdugattyúfelület elő van írva, a szerkesztők kocsijaik esélyeit, rövidlökötű motorok alkalmazásával növelhetik. Ez által azok, akik a versenyen normális turamotorral vesznek részt, hátrányba kerülnek és győzelmi esélyük rendkívül csökkenetnek. Ajánlatos lett volna egy minimális löketet megállapítani. A furat szorozva 1:1 löketformula mindenesetre megakadályozta volna, hogy e versenyben, mint a Herkomer-versenyben, nagyszámu praktikus szempontból kevésbé ajánlható gyorsjáratu motor jelenjék meg. Az érdekes felolvasás után élénk vita fejlődött ki a felolvasás anyaga körül.

AZ INTERNATIONAL TOUNING CAR TRIAL feltételeit nemrég bocsátotta közbe a Royal Automobile-Club. A verseny egy 200 mértföldes (3200 kilométeres) kitartóversenyből és brooklandi pályán befutandó 200 mértföldes (320 kilométeres) pályaversenyből áll. A versenyut Anglián, Skótszágon és Walesen keresztül vezet és közben összesen 32 kilométernyi távon, különféle hegyi versenyeket is tartanak. A versenynek egy részét képezi az Automobile-Club of Scotland által függetlenül a RAC.-tól rendezett megbízhatósági verseny. A verseny június hó 8-án kezdődik Londonban. Az osztályozás az idővesztés alapján történik és pedig úgy, hogy a percnként vagy megkezdett percnként egy pont számíttatik, a maximális idő túllépése miatt, valamely állomáson való tulságos korai beérkezésért, javítások okozta idővesztéséért, startkéselemtől stb. Minden gallon (45 liter) benzint, mely a tartályba töltetik egy vesztett percnél számíttatik. Minthogy a kocsik képességeik sorrendjében indíttatnak, minden kategóriában a győztes kocsi egyszersmind győztese saját osztályának is. A versenyző kocsik egy, a Royal Automobile-Club által összeállított táblázatban, tíz osztályba osztatnak, amely beosztásnál a hengerméreteket, az ülések száma, a kocsisuly, a karosszéria-méreteket és a székelület mérvadók.

AZ ARDENNEN-VERSENY ezévbén a bretagnei körpálya helyett, egy Spa melletti körpályán fog megrendeztetni, egyrészt, mert a múlt évben a verseny látogatói horribilis árak mellett, rossz ellátásban részesültek, másrészt, mert Spa városa áldozatot is hoz a verseny érdekében és ezáltal financialiter biztosítja azt. Az új körpálya Trois Pont-tól (18 kilométernyire Spától), remek széles úton Verbemouthba, azután Baraque de Traitura, Salnichateau-ba és végül Trois Pont-ig starthoz vezet. A tribünök Trois Pont mellett fognak felállíttatni.

Kereskedelem.

Pneumatik mizériák.

Furcsa dolog, ugyanaz, ami lehetővé tette az automobilizmust, egyuttal sokszor keréktörőjévé lett. Tagadhatatlan, hogy pneumatik nélkül soha nem fejlődhetett volna mostani magaslátára e fontos iparág, ott maradt volna, ahol a kerékpár-ipar, tengődött, míg Dunlop, az ő fényes találmányával, hirtelen lendületet nem adott neki. Lehetetlenek volnának ama gyönyörű turák, a nagy sebességek és végül, a képtelen utazások, a legutaltalanabb vidékeken keresztül. De mit ér a szép túra, ha kipukkad a gummi és ott rekedünk valami világtól elmaradt falu határában, mit érnek a versenyek, ha a legjobb gépek lemaradnak, mert — a gummi tönkrement és végül meghiusulnak a nagy utazások, mert nem bírja a gummi. Tehát, hogy röviden mondjuk, a pneumatik egy „szükséges rossz”. És a pneumatik az, amely leginkább drágítja az automobilizmust, a pneumatik-számla a legnagyobb az év végén és épen e körülmény az, ami bennünket arra bír, hogy egy ujonan alakult vállalkozásról írjunk, még pedig az elismerés hangján. Kettős okból emlékezünk meg dicsőre e vállalatról, mert egyrészt nagy, hogy úgy mondjuk megfizethetetlen szolgálatot tesz hazai automobilistáinknak, amennyiben olcsóbbá teszi nekik e gyönyörű sportot, másrészt elismerendő, hogy akadt kereskedelmünk mai depresszált viszonyai egy cég, mely erre vállalkozott.

Tudnunk kell, hogy a javítóműhely, amelyről szólunk, az első önálló javítóműhely Magyarországon. Egyes kereskedőknek ugyan vannak javítóműhelyeik, de ezek nagyobb javításokat alig képesek maguk végezni s így minden nagyobb nagyszerű javítás Bécsbe kerül. Az *Automobil* (Szerecsen-utca és Liszt Ferenc-tér sarok) ezt a küldözgetést teljesen feleslegessé teszi, mert gépei nagyobbak bármely bécsi gyár gépeinél s ezért a legnagyobb javítások, teljes köpenyegfedések stb. elvégzésére is vállalkozik.

A minap volt alkalmunk a Szerecsen-utcában levő műhelyt meglátogatni és ezt, dacára annak, hogy csak alig készült el, már is teljes munkában találtuk. Egész halmaza fektült ott egyoldalt a szakadozott és valóban már rongyokban levő köpenyegeknek és kilyukadt tömlőknek, míg másoldalt a nagy, öt köpeny befogadására szolgáló vulkanizáló gépből kikerült köpenyek várták az elszállítást. A nagy vulkanizáló gépen kívül, számos kisebb gép és mellékkészülék várja a romlott gummi-árut és miután a vállalat a javításhoz a legjobb és legtisztább amerikai gummit használja, javításai bizonyára mindig ki fogják vivni az automobilisták elismerését.

AUTOMOBIL-AGENTURA. Mint értesülünk, a Vas és fia cég ezentul foglalkozni fog használt autómobilok eladásával és vételével, azaz igyekszik egyrészt az automobilisták között igen kedvelt cseréket megkönnyíteni, másrészt alkalmat ad azoknak, akik olcsóbb áron akarnak jó kocsikhoz jutni, hogy kívánságaikat megbízható helyen elégíthessék ki. Az üzlet tervezett nagyságára vonatkozólag még nem kaptunk felvilágosítást, de hisszük, hogy ezen egészséges eszme nálunk örömmel fog üdvözöltetni és kellő pártolásra talál.

AUTOMOBIL-ÁRJEGYZÉK. A Bárdi cég gyönyörű kivitelű autómobil-árjegyzéket bocsátott közre. Az új árjegyzék maga is tanuságot tesz a magyar autómobil-kereskedelem erős léptekkel történő előrehaladásáról. A cég kívánatra bérmentve és ingyen küldi az érdeklődőknek azokat.

AUTOMOBIL-ÁRJEGYZÉK. A Bárdi cég gyönyörű kivitelű autómobil-árjegyzéket bocsátott közre. Az új árjegyzék maga is tanuságot tesz a magyar autómobil-kereskedelem erős léptekkel történő előrehaladásáról. A cég kívánatra bérmentve és ingyen küldi az érdeklődőknek azokat.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

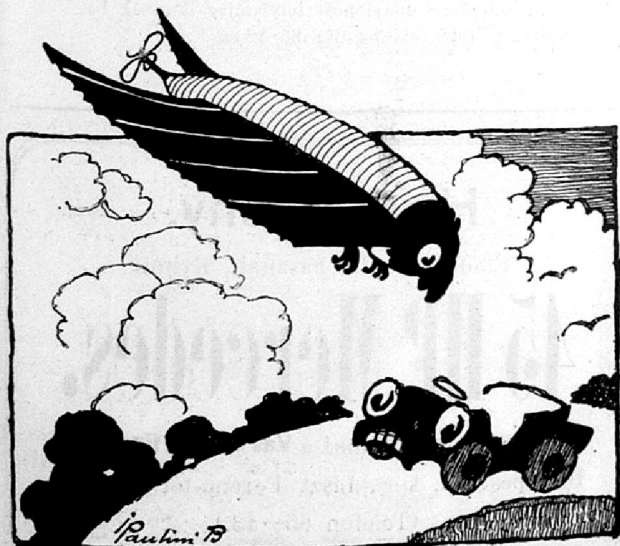
MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

DAS AUTOMOBIL

Offizielles Organ des „Magyar Automobil Club“

DER UNGARISCHE AUTOMOBIL CLUB hielt am 15. d. unter dem Vorsitz des Präsidenten Graf Alexander *Andrássy* eine Direktionsratssitzung, welche sich mit den in einigen Blättern erschienenen Angriffen gegen den Direktor des Clubs Béla v. *Krisztinkovich* beschäftigte. Es wurde folgender Beschluß gefasst: Herr Béla *Krisztinkovich* ist nicht ernannter Direktor des Clubs, sondern nur ein mit der Führung der Clubangelegenheiten betrautes Direktionsratsmitglied; der Kürze halber wird er mit Recht geschäftsführender Direktor genannt. Was die Verwaltung der Mitgliedsgebühren betrifft, ist der Sachverhalt folgender: Herr *Krisztinkovich* versichert sein Amt ausschließlich aus Liebe für die Sache ohne Gehalt; er ist daher nicht auch noch mit der Verwaltung der Mitgliedsgebühren zu belasten gewesen; er wäre auch nicht geneigt, dieselbe zu übernehmen. Der Direktionsrat beschloß deshalb, die Verwaltung der Mitgliedergebühren einem Geldinstitute zu übertragen. Der Direktionsrat spricht sein tiefstes Bedauern über die Verunglimpfung seines verdienstvollen und pflichteifrigen Direktors aus und drückt ihm sein unveränderliches Vertrauen aus. Endlich spricht der Direktionsrat die Hoffnung aus, daß die gegen die Person des Direktors gerichteten ungerechten Angriffe diesen in der Leitung der Geschäfte nicht irremachen werden. Die Erklärung des Clubs wurde vom Präsidenten Grafen Alexander *Andrássy* und den Direktionsratsmitgliedern Baron Ladislaus *Vécsey* und Kornel v. *Kobek* unterfertigt.

Unser Blatt beschäftigte sich mit diesen Angriffen nicht, denn die vollständige Haltlosigkeit derselben lag klar zu Tage. Nachdem der Ungarische Automobil Club also das berufenste Forum in dieser Sache, den Angegriffenen eine so glänzende Genugtuung bereitet, ist jedes weitere Kommentar überflüssig geworden. Einige wenige, die durch die Unkenntnis der Verhältnisse vielleicht geneigt waren, den Verläumdungen Gehör zu schenken, werden sich nun über dieselben ein Urtheil bilden können.

Die Zukunft des Automobils.

DIE ORGANISIRUNG DER UNGARISCHEN AUTOMOBIL- UND AUTOMATERIALIEN-HÄNDLER scheint nicht die ruhige Entwicklung zu nehmen, welche die Einleiter der Bewegung erhofften. Die Organisation der Kaufmannschaft hat sich zwar zu Beginn dieses Monats formell konstituiert und wählte sich auch in der Person des Velodrom-Garage-Direktors Ludwig *Farkas* einen Präsidenten, doch in der am vergangenen Mittwoch stattgehabten Versammlung entstanden anlässlich der Verhandlung des von Herrn Ignaz *Vajda* ausgearbeiteten Elaborats so tiefgehende Differenzen, daß Herr Josef Bárdi, der Direktor der Josef Bárdi A. G. sich von den Verhandlungen zurückzog und erklärte an denselben nicht mehr erscheinen zu wollen. Trotz dieser Erklärung erklärten sich die Anwesenden für die endgiltige Konstituierung, doch glauben wir kaum, daß ohne diesem wichtigen Faktor der Branche eine lebensfähige Organisation zu Stande kommen kann. Wir würden es mit Bedauern sehen, wenn der gesunde Gedanke, deren energischster Verfechter eben Herr Bárdi war, nur gerade wegen Herrn Bárdi nicht Gestalt annehmen würde. Hoffentlich ist die Sache in diesem Stadium nicht endgiltig erledigt, denn es ist kaum glaublich, daß gerade Herr Bárdi das Odium des Fehlschlagens des Planes auf sich zu nehmen geneigt wäre.

BUDAPESTER AUTOMOBIL AUSSTELLUNG. Die im Monate Mai stattfindende IV. internationale Automobilausstellung verspricht allen Anzeichen nach ihre Vorgängerinnen zu überflügeln, was übrigens auch der Entwicklung des ungarischen Automobilismus durchaus entspricht. Das laufende Jahr beginnt bereits jetzt unter für das Autogeschäft überaus günstigen Auspicien: es werden bereits jetzt in Budapest zahlreiche Käufe abgeschlossen, dabei zeigen Gesellschaft und Presse ein wachsendes Interesse für den Automobilismus, der sich überdies hiezulande über vexative Polizeiverordnungen nicht zu beklagen hat, so daß die Ausstellung von dieser günstigen Konjunktur gewiß nicht unberührt bleiben wird. Diese Tatsachen sind unter Anderen auch in den englischen Konsulats berichtet, also an durchaus objektiver Stelle anerkannt worden und dürften auch im Auslande bekannt sein, da die Zahl der Anmeldungen bereits jetzt eine große ist. Es haben bisher folgende größere Firmen und Vertreter Plätze belegt: Josef Bárdi A. G., Benz, Berliet, Büssing, Csonka—Röck, Dénes & Friedmann, Dunlop, Delamay-Belleville, Körting, Lorraine-Dietrich, Mercedes, Neue Automobil Gesellschaft, Phönix—Podvinez & Heisler, Reichenberger Automobil Fabrik, Roumaine-Talbot, Vas & Sohn, Velodrom-Peugeot, Wuttig und Wessely. Das Buffet wird auch diesmal der Hofzuckerbäcker Gerbeaud übernehmen.

DIE ITALIA IN BUDAPEST. Die Siegesmarke der Peking—Pariser Fahrt wird, wie wir erfahren, schon demnächst auf dem Budapester Platz erscheinen, wo ihr vorangehende gute Ruf gewiss einen vorzüglichen Absatz sichern wird. Die Vertretung der Marke Italia wird Herr Martin Puch übernehmen, dessen schönes geräumiges Verkaufslokal auf dem Elisabeth-

Ring infolge der Verkäufe der letzten Wochen nun auch für die Itala-Wagen genügend Platz bietet. Durch die Sicherung eines Budapester Vertreters ist es nun auch gesichert, dass die Itala-Wagen auch auf der Budapester Ausstellung erscheinen werden. Wie wir erfahren, soll der Preyer Stand nach Budapest übersetzt werden.

NEUE VERTRETUNG. Die renommierte Motoren- und Maschinenbestandteile-Handlung *Kellner und Schanzer* hat die Vertretung der Stoewer-Wagen auf dem hiesigen Platze übernommen und wird bereits am 1. Mai auf dem Szabadság-tér ein modernes Verkaufslokal eröffnen.

DIE ARADER WESTINGHOUSE AUTOMOBIL-FABRIK, von deren Entstehungsschwierigkeiten wir im Leitartikel unserer vorwöchentlichen Nummer berichtet hatten, scheint nun doch Aussicht auf Realisation zu haben. Die Schwierigkeiten entstanden daher, daß die Stadt Arad das ihr zugewiesene Aktienkapital von 300.000 Kronen bisher nicht einzahlen konnte. Obwohl nun das restliche Kapital von 800.000 Kronen bereits im Sommer des vergangenen Jahres eingezahlt war, konnte die endgültige Konstituierung der Gesellschaft nicht erfolgen. Wie wir erfahren, soll nun die Stadt Arad unlängst wieder zu Geld gekommen sein und da die Erledigung der Formalitäten seitens des ungarischen Finanz- und Handelsministeriums in kurzer Zeit zu gewärtigen ist, wird die konstituierende Generalversammlung — falls Arad bis dahin nicht wieder das Geld verausgabt — im Laufe des nächsten Monats stattfinden. Der Betrieb der Fabrik soll mit 160 Arbeitern aufgenommen werden.

FRANKREICH UND DIE BUDAPESTER AUSSTELLUNG. Die französischen Firmen bekunden gegenüber der Budapester Ausstellung ein großes Interesse. Außer Peugeot und Berliet, die durch ihren Budapester Vertreter ausstellen werden, ist die Teilnahme der Marken Delaunay-Belleville, Lorraine-Dietrich, Darracq und Bayard Clement gesichert. Die ersten zwei Firmen haben je 200 Quadratmeter belegt.

VATERLÄNDISCHE TAXAMETER A. G. Entsprechend den auf die Betriebstellung von Autoschranken erbrachten Beschlüssen der Verkehrskommission der Haupt- und Residenzstadt Budapest konstituierte sich hier die Vaterländische Taxameter Aktien-Gesellschaft, mit einem auf 500 Aktien verteilten Stammkapital von 500.000 Kronen. Mitglieder der Direktion sind: Ignaz Bodnár, Jakob Kann, Josef Kun, Eugen Lukács, Dr. Emerich Szivák und Akusius Zwack. Mitglieder des Aufsichtsrathes sind: Kolomon Barát, Wilhelm Buhn und Dr. Eugen Molnár.

INTERNATIONALER AUTOMOBILSTRASSENKONGRESS. Die französische Republik hat die Regierungen und die leitenden Automobilklubs Europas zu einem internationalen Automobilstrassenkongreß geladen. Gegenstand des Kongresses werden der Bau von Strassen, Strassenerhaltung, öffentlicher Verkehr, Warnungstafeln, Entfernungssignale usw. bilden. Auf Weisung des Handelsministers Franz Kossuth fand in dieser Sache in der vorigen Woche im Handelsministerium unter dem Vorsitze des Ministerialrates Alexander Hartig eine Konferenz statt, an welcher außer den Vorständen der Fachämter des Ministeriums und des Staatsbauamtes in Vertretung des Ungarischen Ingenieur- und Architektenvereins Sekretär Kornel Zelovics teilnahmen. Es wurde die Art und Weise der Anmeldung der zum Kongresse zu sendenden Objekte festgestellt. Die Vorbe-

reitungsarbeiten wurden zwischen dem Ministerium, dem Automobilklub und dem Ingenieur- und Architektenverein, sowie der Haupt- und Residenzstadt Budapest aufgeteilt. Der Kongreß findet im Oktober in Paris statt.

A SZÉKES-FŐVÁROS!

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK GÉPEREJŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS MÉNYEKÖZLE

Ad. 4481. szám, fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Breuer Adolf, ki folyó hó 6-án automobilvezetésről vizsgát a szakképzettség előtt sikerrel letette, feljogosították a székesfőváros területén automobilvezetésre. Fenti rendőrhatalóságok pedig felhivattak, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékében 666. folyó szám alatt Breuer Adolfot folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 7-én.

5072. szám, fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Szontag Jenő budapesti lakosnak hozzám tett azon bejelentését, hogy dr. Steiger Gyula cs. és kir. huszár főhadnagy automobil tulajdonostól a nevében álló 38-as számú automobilját megvette, tudomásul veszem. Azon kérelemnek pedig, hogy kérdésben lévő automobil rendszám a nevére vezettetnek, hely adok s a rendszám aláírását ezennel elrendelem.

Miről nagys. Szontag Jenő ur (lakik VII., Damjanich-utca 18.), nagys. dányosi Steiger Gyula cs. és kir. huszár főhadnagy ur (lakik Győrszabadhegy 9. cs. és kir. huszárezred Győrmege) a főparancsnokság, az I—IX. ker. kapitányság, a Magyar Automobil-Club tek. igazgatósága, (IV., Kigyó-tér 1.), Nemzeti Sport újság szerkesztősége (VIII., Eszterházi-utca 6.), a magyar Automobil Újság szerkesztősége (IV., Váci-utca 8.) és a közig. osztály értesítettnek.

Budapest, 1908. évi február hó 12-én.

5069. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Gróf Hunyady Károly ur fejosgositatik 1396. motorszámu, 40 lóerős Berliet-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területére való forgalomba hozásra. A rendőrkapitányságok pedig felhivattak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 301. folyó szám alatt, méltóságos gróf Hunyady Károly urat, mint a fenti számú automobil-tulajdonost folytatólag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 12-én.

Hirdetmény.

Eladó egy alig használt, nyitott

45 HP Mercedes.

Érdeklődők forduljanak a **Vas Géza és fia** céghez,
Budapest VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

(Telefon 65—43.)

Szakavatott képviselők kerestetnek.

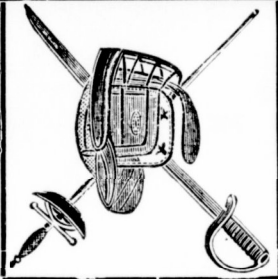
RAF

Reichenberger Automobilfabrik
Reichenberg (Csehszág).

Legjobb turakocsi. Egyetlen típus 24—30 lóerejű.

A teljes kocsi, kettős phaeton karosszériával, fedéllel és fényvetővel ára . . . 16.000 korona.

EGYLETEK,
KÖRÖK ÉS
AMATŐRÖK

SZÍVES FIGYELMÉBE AJÁNLJUK

A LEGJOBB
VERONAI ÉS
SOLINGENI

VIVÓKARDJAINKAT ÉS KITÜNŐ KÉSZÍTMÉNYŮ VIVÓFELSZERELÉSEINKET

olcsó árak mellett. U. m.: Olasz és magyar vivókardok darabja K 5.30, 5.60, 6.20, 6.30, 7.50 és 8.—, pengék K 2.20 és 2.50. Francia és olasz vitörök darabja K 5.— és 7.50, pengék K 1.50 és 1.60. Vivókard-fejvédek darabja K 8.—, 10.—, 10.50, 11.—, 12.—, 12.50 és 15.—. Vitör arc- és fejvédek darabja K 4.50 és 7.50. Vivókard-keztük darabja K 4.75 és 6.—. **Párbajkardok, kard-mellvédek, vivókabátok stb. stb.**
Továbbá választékos nagy raktárt tartunk:
Fegyverek-, töltények-, vadászati és halászati felszerelésekben, tornaszerek, football-, lawn-tennis-, korcsolyák- és mindennemű sport-árakban.
Nagyobb vételnél árkedvezmény! Kereskedőknek előnyárak! Árjegyzék ingyen és bérten.

ZUBEK BERTALAN és TÁRSA
SPORTCIKKEK ÁRUHÁZA
BUDAPEST, IV., MUZEUM-KÖRÚT 29. SZ.

Különleges **automobil**-ruházat vízhatlan angol szövetelekből és mosható dániai „LAVALA”-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára
IV. kerület, Váci-utca 9. szám.
BUDAPEST, — Telefon 79—04. sz. —

Új automobil-alkatrész árjegyzék **megjelent.**

Kivánatra ingyen és bérmentve.

Újdonságok

Specialitások

Berliet, Mercedes, N. A. G.

Luxus-, turista- és teher-automobilok.

Használt automobilok.

BÁRDI GARAGE

BUDAPEST, VI. ker., Mozsár-utca 9. szám.

Fővárosi Orfeum mellett.

Nemzeti Sport

és az

Automobil

A „Ferencvárosi Torna Club” Lawn-tennis pályái:
VIII. ker., Üllői-út 46. és Boráros-tér Közraktár-utca sarkán. (4 pálya).

e hó 22-én megnyílnak.

BÉRLETÜGYEK INTÉZŐJE: Dr. Schneider Béla IX., Ráday-u. 49. I.

TELEFON: 52—23.

S. Erben & Arnold Friedmann

A Monarchia legnagyobb szaküzlete:

AUTOMOBIL-FELSZERELÉSEK és KELLEKEKBEN.

Sürgőnycim: ERBENZÜNDER. WIEN, I., Stubenring 14. Telefon: 20.539.

„Erbengyújtó” elektromágneses gyújtók. * * Antiderapant „Houben”
Arjegyzék ingyen! „Englebert” Pneu. Arjegyzék ingyen

A
MAC. margitszigeti
sporttelepén
lawn tennis-pályák
bérbeadó.

Külön női- és férfi-öltözőkkel, teljes háló-felszereléssel, labda nélkül. A pályabérlet a club gondnokánál évre szóló állandó szigeti belépőt válthatnak 10 K-ért. Pálya-lefoglalás eszközölhető: Dr. Olgyay István sporttelep-igazgatónál VI., Andrassy-út 56., I. 6., d. u. 2—3 óra közt.

„Germánia” és Ferencvárosi T. C.

Tennis-pálya bérlet

árszabása:

Heti 1 nap 3 óra 70 kor.

.. 2 ..	140 ..
.. 3 ..	210 ..
.. 4 ..	280 ..
.. 5 ..	350 ..
.. 6 ..	420 ..
.. 7 ..	490 ..

Lahdaszedési átalány.

Heti 1 napra hav. 10.— K

.. 2 ..	15.—
.. 3 ..	20.—
.. 4 ..	25.—
.. 5 ..	30.—
.. 6 ..	35.—
.. 7 ..	40.—

Szám garage

VI. kerület, Nagy János-utca 5. szám.
(Andrassy-úti köröndtől harmadik ház) Telefonszám: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító műhely. Precíziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár.

70karban lévő használt automobilmek jutányos árban.

Egyes szám ára 30 fillér, (vidéken 32 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellei. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima rakettek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok rakettei. Rakettjavítások elsőrangú szakmunkás által. Versenylabdák, Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sunnet, Climax stb. Közép és bekerítő hatók stb. Oszlópok, Rakettprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játékos és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék” minden kivitelben.

Hitelesített athlétikai sport-cikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-fele vívőeszközök. Izomerősítők, Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sporttöltőzések és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-ér.

Állandó sportkiállítás.

Sport-, diszmű- és játékarúk.

Utazási és háztartási cikkek.

== Alapított 1861-ben. ==

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80-44.

Mindenütt kérjük a
„NEMZETI SPÓRTOT!”

PEJTSIK KÁROLY

József Főherceg cs. és kir. Ő Fensége Kamarai szállítója

fényképészeti cikkek szaküzlete

BUDAPEST

IV., Városház-utca 1. sz.

(vagy Kosuth Lajos-utca 4.)

Árjegyzékkel és felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál.

Tiszta üde fej

készre- munkaképes- séget jeleni. Kit- gyakori felfrítés győzőt, az ne mulasztja el a Beretvás-fele migrain-pasztila használatát, mert ez 5 perc alatt mindenféle bármilyen heves fejfájást, még ha ideges és krónikus is, biztosan megszüntet. — Egy 24 pasztillát tartalmazó doboz ára 1 kor 20 fill. — Kapható minden gyógyszerertárban és drogériában. Főraktár: BERETVÁS TAMAS Gyógyszerész. KISPEST, Rákóczi-ú. 10. Postán 3 doboz bérmentve.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch
cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

Oh jaj

Megfojt ez az átkozott köhögés!

EGGER pasztillái

gyorsan és biztosan hatnak köhögésnél, rekedtségnek és elnyálkásodásnál, felülmúlhatatlank a torok és légzési szervek működési zavarainál, a gyomrokat nem rontják és kitőnő ízűek. Kaphatók minden gyógyszerertárban és drogériában. Doboz 1 K. és 2 K. (Próbadoz 50 f.)

Főraktár:

NÁDOR-gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

EGGER mellipasztila csakhamar meggyógyított!

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VÍZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műgyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 15 korona. FÉL 8 " NÉGYED " 4 " **Megjelenik minden szombaton.** Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20338. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő:
Dr. Polónyi Dezső
laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., Esterházy-utca 6. sz.

Felelős szerkesztő:
Friedrich Nándor.

A VIVÓCSAPATVERSENY ÉS RÉSZTVEVŐI.

Sportujítások értékét sohasem szabad a külső siker után megítélni. Hatalmas és előkelő testületek kisebb értékű vállalkozásaiknak is fényes keretet tudnak biztosítani, sok résztvevőt, nagy nézőközönséget hódítani. A belső érték igazi fokmérője mindig a közvélemény, mely az illető sport hívei körében kialakul.

A csapatversenyek felvétele vívósportunk programjába e szigorú szempontból is teljes diadalt aratott. A napi és sajtó, a vívók és a vívósport barátai egybehangzó helyesléssel fogadták az újítást és egyhangulag nagy jövőt jósolnak neki a vívósport terén. A kiírás ezuttal teljesen a világszerte elfogadott minta szerint történt. A verseny alapja az elimináció volt, e rendszer minden fény és árnyoldalával. A rendező egyesület mindent elkövetett, hogy a rendezés tökéletes pártatlanságával a résztvevőket mindenben kielégítse. A versenybírórságba kivétel nélkül meghívott mindenkit, akit a nevező egyesület ajánlottak. A három tagú tussbíró bizottságot is a csapatok közösen választották és egyetlen eset sem volt, hogy akár csak az elnök személye tekintetében is egy hang vita lett volna. Ez az újítás és a sorolás nyilvánossága már előre fokozott garanciát nyújtott a résztvevő egyesületeknek.

Több nehézség kétségtelenül felmerült. A selejtező rendszer sohasem teljesen megnyugtató, akit az első fordulóban megvernek, az nem tud megszabadulni attól a gondolatától, hogy szerencsésebb sorshuzás esetén előkelőbb helyre kerülhetett, esetleg díjhoz is jutathott volna. Ezen a selejtező rendszerhez fűződő elvi nehézségen felül felmerült egy másik nehézség is, tudniillik a MAC. tulereje. Ez az egyetlenség ugyanis ez időszakra olyan vívógárdával rendelkezik, hogy a versenyt játszva könnyűséggel megnyert első csapata mellett a második csapatába is négy oly vívót tudott állítani, akik mindegyike már nyert egy-két nagy versenyt és miután elég erős harmadik és negyedik csapatán felül még olyan aktív, tréningben álló matadorai maradtak a tartalékban, mint *Békessy Béla, Mészáros Ervin, Mészáros Lóránt és Filóás Ferenc*. A MAC-tól nem lehetett azt kívánni, hogy fiatal gárdáját skartba tegye, így pedig az egyesületek jóformán csak a második és harmadik helyért verekedhettek. Ha még hozzá vesszük ehhez, hogy a MAC-on kívül még négy hatalmas versenyegylet indult, nem lehet helytelenítenünk azt az észrevételt, hogy a kisebb egyesületek és a magántermék indulása céltalan munka lett volna. A verseny értéke és győztes egyesületek eredményei szempontjából merőben lényegtelen

ugyan az, hogy — ha mint jelenleg történt — minden igazán erős résztvesz, a gyöngék is résztvesznek-e: mindazonáltal keresni kell majd oly megoldást, hogy a másodrangú egyesületek, ezenkívül a magántermék is sikerre és díjakra való jogos igényt vehessék fel a versenyt. Az a kérdés, hogy ez a jövőben miként éressék el, hogy külön legyen-e a másodosztályú egyesületek, külön a magántermék, esetleg külön a második csapatok versenye, ez időszakra még nem aktuális. Lesz vele még időnk bővebben foglalkozni.

A most lefolyt csapatverseny rendkívüli értékű, azok a klasszikus szépségű küzdelmek adták meg, melyekhez foghatók még versenyen soha nem láttunk. Az egyéni versenyeken a vívókon bizonyos izgatottság vesz erőt, mely mindig meggátolja őket teljes képességük kifejtésében. A csapatverseny azonban nem egy, hanem négy körülbelül egyértékű vívó küzdelmén dől el, ekként mindenki nyugodtabb és nem fél úgy egy-egy tustól. Ezért történt, hogy nagy stílusú vívók egymás után remekeltek és mellettük az egész fiatalok is ismételtén jól megérdemelt tapsra ragadták a nézőket. Már ezért az egy dologért is érdemes volt a versenyt megrendezni. De nem kevésbé volt szívét, lelket gyönyörködtető látvány, az egyes csapatok különböző stílusát, a mesterek és a klubvezetők lelkes munkája eredményét tanulmányozni. Eddig mindenki csak magával törődött, most öröm volt nézni, hogy gyakoroltak egymás között a csapatok, hogy vigyáztak egymás tréningje szigorú betartására. Mindaz, ami a csapatsportokat oly magasra emelte, bevenult a vívósport terére is.

A résztvevő csapatok egyenkint méltatva, első sorban az ÖTE. vívói keltettek igen kedvező feltűnést. Kezdő vívóegyleteknél rendszerint csak egy-két számba vehető vívó akad, az is fogásokra dolgozik, némi tusseróval, de technikai alap nélkül. Az *Óbudai Torna-Egyletnek* azonban van határozott kialakult stílusa, van komoly technikája. Nem egy-két dolgot tudnak csak mintegy ösztönyszerűen, hanem támadnak, védenek, elővágnak és szurnak egyaránt. Még fiatalok a sport terén, de biztos bázisuk van a haladásra. *Kugler* tussra is jó, *Szende* pedig korrekt és változatos. Egészen jól kiegészítette a csapatot *Lill* és *Barlay*. A vidéki vívósport magas színvonalát fényesen reprezentálta a KEAC. kitűnő csapata. *Gerentsér* mesteri keze látszott munkájukon. Nekik már nemcsak alapjuk, hanem felépített verseny-technikájuk és teljes rutinjuk van. A Vén fiúk feletti győzelmiükkel és a többi csapattal szemben elért egyéni sikereikkel

megmutatták, hogy semmi szükségük a vidékieknek járó jó-akaratra, megállják helyüket a legjobbakkal szemben is. Mindegyikük energikus, jól támad, jól szur. *Posta* szereplése egész diadalszámba megy, oly változatos, oly észszerű volt, hogy egy egész fokot emelkedett szemünkben. *Vértés Béla* a kolozsvári vívőélet lelke most is kitűnő volt, de nem volt a szokott diszpozícióban *Asztalos* és *Beczner* mindenütt számottevő, komoly versenyvívó.

Előre látható volt, hogy a *Vén Fiuk* csapata *Heinrich* Aladár nélkül csonka lesz. *Benyovits* dr. azzal a nehézséggel küzdött, amivel minden nagystilű vívó találkozhat, ha hosszabb szünet után sikra száll. Fényes mesteri multja arra készítette, hogy kizárólag válogatott akciókat csináljon, már pedig mindenki tudja, hogy mily rendkívüli hendi-kepet ad ellenfeleinek az, aki csak a feltartókkal és inkuartáttakkal akar dolgozni. Művészi szempontból mellette *Rácz Jenő* dr. érdemel dicséretet, nemkülönben az energikus, de a versenyeken még nem elég rutinizott *Heller*, míg tavaly oly sikerrel szerepelt *Nagy* Valér dr. vívása a tréning hiány képét mutatta.

A *Fővárosi Vívó-Club* első csapata mindjárt a MAC. kettővel került össze és ez utóbbinak jobb átlaga egy klasz-szikus szépségű és tisztaságú küzdelemben az utóbbi javára döntötte el a mérleget. Egvetlen egyetünk sínes, melynek vívói a mozdulatok szépsége tekintetében a FVC. legjelesebb erőivel felvehetnék a küzdelmet. A FVC. vívói igazán vezetnek a pengét és pedig kerekdeden, játszani könnyűséggel. A legművészibb változatokban is otthon vannak, ezért vívásuk megvesztegető szépségű. Ha azonban e kvalitásoknak megfelelő szigorral akarjuk őket megbírálni, meg kell állapítanunk, hogy e változatosság és szépség nem mindig nyer tusserejést. Más szóval éppen művészi munkájuk folytán erős előnyt adnak azoknak, kik egyszerű és erőteljes akciókat a szépségnek bizonyos mértékig alárendelik. Kivétel *Földes Dezső* dr., aki művész és tussor egy személyben. Tempója kitűnő, jó a második intenciója és fényesek az ellenakciói. *Lehner* majd két évi távollét után még nem érte el régi tusserejét. *Ágai* pedig szép plasztikája mellett nem az a verekedő tussor, akinek a tussverseny az éltető eleme. *Sötér* nem simul bele a FVC. sajátos stílusába. Önálló egyéniség, nagy tapasztalatokkal, teljes és alapos elméleti tudással, biztos versenyrutinnal. Ő már energikus és verekedő is ha kell, pompás feltartó szurásai jelzik, hogy a tempónak is mestere.

A *Nemzeti Vívó-Club* első csapata egyöntetű technikát és előkelő stílust mutatott. Az iskolát kitűnő lábtechnika, formás mozgás és rendkívüli gyorsaság jellemzi. Erősen ki-magaslik társai közül *Werkner* Lajos, aki egyike hazánk legjobb tussóereinek. Igen messziről tempót tud venni, támadása határozott, villámgyors és erőszakos. E mellett igen jól véd tere-kvarttal anélkül, hogy a felsővédekeket elhanyagolná. Ríposztja erős, gyors. *Mészáros* Ervin híres ríposztjaira emlékeztet. Az első napon gyengébben vívott, de folytán javult, a második helyért vívott küzdelemben már 8 fényes győzelmet aratott. *Garay* János prim-szekond vívó, igen formás mozgással és tágköri tudással. Jól szur, jól vág elő, de támadása erősebb lehetne. Mint minden versenyen, úgy ez-uttal is aratott erősebb ellenfelén meglepő győzelmet. *Gonda* dr. erős balkezes, prim-szekond univerzálparáddal dolgozik, melyből fejet vág vissza, elővágása gyors, de csak külső kez-zet vág elő. Erélyes munkájához nagyobb változatosság volna kívánatos. *Grünwald* Béla utolsó versenye óta nagyot emelkedett, nyugodtan dolgozott, szépen védett és elég változatos volt. A NVC. második csapatában is tehetséges fiatal vívók szerepeltek.

A *Magyar Athletikai Club* négy csapatot állított a sikra. Negyedik csapata csupa fiatal erőből állott, akikhez fűzött reményeket még csak a jövő fogja beváltani. A har-madik csapat *Bányász* Jenő vezetése mellett 3 fiatal tiszttől *Rády*, *Becker* és *Häckl*ből állott. Közülük *Bányász* a leg-erősebb, gyors, jól támad, prim-szekond védeke kiváló, számos híres ellenfeleinket meleggé tette assautját. *Rády*-hoz nagy reményeket fűzünk, az idén kezdett vívni és máris félelmes ellenfél. Egészen *Békessy* stílusa és modora, aminél nagyobb dicséretet nem mondhatunk. Csakhamar nagyot fog fejlődni *Becker* és *Häckl* is.

A MAC. büszkesége, fiatal gárdája, melyre vívósportja

jövőjét alapítja, második csapatába volt egybeállítva. *Tóth* Péter a törbajnok az athéni világ bajnokság harmadik helye-zettje, annyi nagy verseny hőse vezette a csapatot. Tempója senkinek sincs jobb nála, szurása félelmes, biztos tere-kvart védeke után védhetetlen, jól plasszirozott ríposztja. Rendkívül kevés eszközzel dolgozik, nem is változatos, ez talán a leg-nagyobb hiánya. Mily óriási tehetség mégis, hogy gyenge-fizikum mellett egy-két kitűnő dologgal oly fényes sikereket ér el. *Gerde* Oszkár dr. a tavalyi főiskolai bajnok szinte tere-kvart vívó. Sokat tud, energikus és változatos, különösen ríposztja jó. *Pajzs* Pál az ideai főiskolai bajnok oly gyors, mint a villám. Kitűnő lába és keze van, gyorsan, erőlyesen szur, jól is védekezik. Ha iskola utján akcióit szabatosab-bakra esiszolná, ha nem csinálna annyi felesleges és szabály-talan akcióit, hirtelen a legelső sorába emelkedhetne. *Lich-tenecker*t, a pécsi kettős verseny győztese, most van forrás-ban. Rendkívül gyors ő is, jól támad, jól vág elő, a híres lo-várdai iskola mihamarabb megkészszerzi tudását. Ilyen má-sodik csapattal a MAC. igazán joggal igényelhetette a máso-dik helyet is.

A vívókörök érdeklődésének heteken át az volt a leg-főbb tárgya, hogy kit állít a MAC. első csapatába. Csak a verseny illető órájában oldódott meg a rejtély, midőn kitűnt, hogy *Halász* Gyula, *Krencsey* Géza, *Nagy* Béla dr. és *Szán-tay* Jenő állanak a sikra.

Halász Gyula azóta, hogy a tavalyi *Keresztessy* ver-senyt megnyerte, keveset trenirozott. Tágköri tudása, régi verseny rutinja azonban nem hagyta cserben. Daliás alakját saját-szerű, de mindig beváló védekelel övezi, támadása ke-mény, energikus, s ha kell erőszakos. Nehéz ellenakcióra meg-kapni, mert behuzott kézzel indul a közelből, aztán remek tempóvágás, mely meglepő sikerű. Igen nagy tussorított képvisel. *Krencsey* Gézával tudás tekintetében nagyon kevesen ver-senyezhetnek. Változatosság és belső szépség tekintetében pedig egészen őt illeti a palma. Minden mozdulatának célja, átgondolt oka van, minden ellenfeléhez alkalmazkodik, min-dent tud, mindent megcsinál. Ezen szép akció nagyobb győ-nyörűség neki, mintha 10 tussat adott volna, éppen ezért ki-zárólag tussra dolgozó ellenfeleinek mindig bizonyos előnyt biztosított.

Négy évi szünet után a csapatversenyben állott ismét *Nagy* Béla dr. a porondra. E négy év alatt a hazai vívósport szervezésével volt elfoglalva, de amellet nem hisszük, hogy évenként két-három vívóórát elmulasztott volna. Azelőtt tá-madásokkal aratta sikereit, most kizárólag háritóakciókkal dolgozik. Prim-szekondból hibátlanul védi a legkeményebb támadásokat is és kiszámított ríposztja alig védhető. Csak akkor támad, ha ellenfele már megindult és 5 á tempó átve-heti az akcióit. Néhány elővágását, inkvartátját és feltartóját megtapsolták. Legtöbb ellenfelével elméleti fölényénél fogva játszva végzett.

Szántay Jenő vívósportunk egyik büszkesége. Még so-hase hagyta cserben a benne bízókat. Akciói és mozgása hi-phetetlen egyszerűek, még a szakértő is alig látja azok kitűnő-ségét. Csak mikor látjuk, hogy erélyes támadása legerősebb ellenfelei testén is ül, mikor az ellene alkalmazott elővágá-sok és feltartók hatástalanul enyésznek el vasán, mikor pompás ríposztjátékában és elővágásaiban gyönyörködünk: vesszük észre, hogy oly rendkívüli tempóérzékkel állunk szemben, amely minden győzelmet megmagyaráz.

Aki a versenyt végig nézte, annak el kellett ismernie, hogy jobb négy vívót alig lehetett volna a győztes csapat szá-mára találni, amit különben a győzelmei aránya 14:2, 13:3, 14:2 minden fejtegetésnél jobban kiemel. Aki pedig azt tudja, hogy a MAC. I. csapatának mind a négy vívója elérte a férfikor küszöbét, az megállapíthatja azt is, hogy a vívó-sportban a legfőbb szerepet a tudás játsza, a tudás, melyet megszerezni egy évtized verejtékes munkája is alig elég. Nagy tanulság ez azok számára, kik 2-3 évi gyakorlás után pusztán fiatalos gyorsaságuk révén akarják megverni az egész világot. Nem a „őreg ágyuk” személye képezi rájuk nézve a bátyafalat, hanem a vívóművészet rengeteg tudó-mánya, melynek alapos megszerzése nélkül, csak pillanatnyi lehet a siker, egy-egy toronytető omolhat csak össze, de magát a várat elfoglalni, abba hódítóként megtelepedni nem lehet.

Broadsword.

A MAC. csapatversenyének részletei.

1. bye MAC. A)	MAC „A“	
2. bye MAC. C)	14:2	
3. MAC. D)	NVC „B“	MAC „A“
4. NVC. B)	9½-6½	13:3
5. MAC. B)	MAC „B“	
6. FVC. A)	9:7	
7. NVC. A)	NVC „A“	MAC „A“
8. FVC. B)	8:8;43-49 tuss	14:2
9. OTE.	OTE.	
10. Santelli	nem indult	NVC „A“
		10:6
11. bye KEAC.	KEAC.	
12. bye Vén Fiuk	10:6	

Fontosabb küzdelmek a következők voltak:

MAC. „A“—MAC. „B“ 13:3, Nagy mv. Gerdét 4:3, Halász mv. Paizsot 4:3, Krenesey mv. Tóthot 4:2, Szántay mv. Lichtneckert 4:3, Halász mv. Gerdét 4:1, Krenesey mv. Paizsot 4:3, Szántay mv. Tóthot 4:3, Nagy mv. Lichtneckert 4:1, Gerde mv. Kreneseyt 4:3, Szántay mv. Paizsot 4:2, Nagy mv. Tóthot 4:1, Lichtneckert mv. Halászt 4:0, Szántay mv. Gerdét 4:1, Nagy mv. Paizsot 4:1, Halász mv. Tóthot 4:2, Lichtneckert mv. Kreneseyt 4:2.

MAC. „B“—FVC „A“ 9:7. — Paizs mv. Sötért 4:3, Lichtneckert mv. Ágait 4:3, Földes mv. Gerdét 4:2, Tóth mv. Lehnert 4:1, Ágai mv. Paizsot 4:1, Földes mv. Lichtneckert 4:2, Gerde mv. Lehnert 4:0, Tóth mv. Sötért 4:3, Paizs mv. Földest 4:3, Lehnert mv. Lichtneckert 4:3, Sötért mv. Gerdét 4:2, Tóth mv. Ágait 4:1, Paizs mv. Lehnert 4:3, Sötért mv. Lichtneckert 4:1, Gerde mv. Ágait 4:0, Földes mv. Tóthot 4:0.

KEAC.—Vén Fiuk 10:6. Benyovits mv. Postát 4:2, Beczner mv. Ráczot 4:2, Vértess mv. Hellert 4:2, Asztalos mv. Nagyot 4:3, Benyovits mv. Beczner 4:2, Rácz mv. Vértess 4:3, Heller mv. Asztalost 4:3, Posta mv. Nagyot 4:3, Benyovits mv. Vértess 4:3, Rácz mv. Asztalost 4:2, Posta mv. Hellert 4:0, Beczner mv. Nagyot 4:3, Asztalos mv. Benyovitsot 4:3, Posta mv. Ráczot 4:2, Beczner mv. Hellert 4:3, Nagy mv. Vértess 4:3.

MAC. „A“—NVC. „A“ 14:2. — Halász mv. Grünwaldot 4:3, Garay mv. Nagyot 4:3, Szántay mv. Werknert 4:3, Krenesey mv. Gondát 4:2, Halász mv. Garayt 4:2, Nagy mv. Werknert 4:0, Szántay mv. Gondát 4:3, Krenesey mv. Grünwaldot 4:1, Krenesey mv. Garayt 4:1, Halász mv. Gondát 4:2, Nagy mv. Grünwaldot 4:2, Szántay mv. Garayt 4:0, Krenesey mv. Werknert 4:3, Nagy mv. Gondát 4:1.

A verseny befejezése pénteken este folyt le igen nagy érdeklődés mellett. A szép számú közönség soraiban ott láttuk Andrássy Géza grófot a MAC. kiváló elnökét. Először a MAC. „B“ csapata mérkőzött a NVC. „A“ csapatával és változatos küzdelmek után a MAC. csapata győzött 9:7 arányban. A MAC. csapatában Tóth Péter, Gerde Oszkár, Paizs Pál és Lichtneckert András igen szépen szerepeltek. Ez után a NVC. csapata Werkner Lajos, Gonda Illés, Garay János, Grünwald Béla nagy fölényrel győzték le 11:5 arányban a MAC. „C“ csapatát. A verseny legkimagaslóbb vívója Werkner Lajos volt, ki mind a 8 mérkőzését könnyen

nyerte meg, változatos, akciódús vívásával általános megelégedést keltvén. Az ifjabb vívók közül Rády József huszárhadnagy (MAC.) tűnt ki különösen. A versenybírószágban Hajdu Marcel elnökölt, tagjai Heinrich Aladár és Nagy Béla voltak.

A verseny végleges eredménye a következő: 1. A MAC. „A“ csapata: Krenesey Géza (kapitány), Nagy Béla dr., Halász Gyula, Szántay Jenő, nyerte Andrássy Géza gróf tiszteletdíját, egy gyönyörű nagy ezüst kosarat. 2. A MAC. „B“ csapata: Tóth Péter dr. (kapitány), Lichtneckert András, Paizs Pál és Gerde Oszkár dr. nyerte a honvédelmi miniszter díját, egy értékes ezüst serleget. 3. A Nemzeti Vívó Club: Werkner Lajos (kapitány), Gonda Illés dr., Garay János és Grünwald Béla nyerte a es. és kir. közös hadügyminiszter díját.

A III. országos kardvívó előverseny.

Szerdán éjjel 11 órakor végződött a Műegyetemi Atlétikai és Football Club harmadik országos előnyversenye, mely mindenképpen méltóan sorakozott a főiskolai egyesület eddigi fényes rendezései közé. A versenyt óriási küzdelem után Földes Dezső dr., a FVC. tagja nyerte meg. Méltán, mert igazán művészi módon könnyen végzett, erősen hendikepelt gyengébb ellenfeleivel. A második helyre Harmath Zsigmond, a BEAC. rokonszenves fiatal tagja került, aki csak Földestől kapott ki. Az egyik favoritként indult Fuchs Jenő dr. két és fél vereséggel a harmadik helyre szorult. A versenyt Zulavszky Béla százados, a versenybírószág elnöke zárta be, a MASz. nevében is megköszönvén a rendező egyetnek a sportért hozott nagy munkáját.

Részletes eredmények:

Kedden, március 3-án, délután kezdődött a kardelőnyverseny csoportvívása, mely a következő eredményekkel végződött:

Az I. csoportban: 1. Dr. Földes Dezső (FVC 0 tusselönnyel) 2 győzelem. 2. Rády József (MAC. 3 t. e.) 2 gy. A II. csoportban: 1. Dr. Fuchs Jenő (Rákossy isk. 0 t. e.) 3 gy. 2. Kovács György (NVC. 4 t. e.) 2 gy. A III. csoportban: 1. Rozgonyi György (NVC. 2 t. e.) 3 gy. 2. Kármán Gyula (KTE. 5 t. e.) 3 gy. A IV. csoportban: 1. Tótkos László (3 t. e.) 3 gy. 2. Kollmann Emil (P. és TTSpE. 5 t. e.) 2 gy. Az V. csoportban: 1. Dr. Schöffner Pál (FVC. 4 t. e.) 2 gy. 2. gróf Csáky István (MAFC. 3 t. e.) 1 gy. A VI. csoportban: 1. Asztalos Andor (KEAC. 4 t. e.) 2 gy. 2. Sántori Ferenc (FVC. 5 t. e.) 2 gy. A VII. csoportban: 1. Dr. Gonda Illés (NVC. 1 t. e.) 2 gy. 2. Haackel Frigyes (MAC. 3 t. e.) 2 gy. A VIII. csoportban: 1. Kőczy Antal (MAC. 3 t. e.) 3 gy. 2. Törös Tibor (FVC. 5 t. e.) 2 gy. A IX. csoportban: 1. Friedmann József (Lovas isk. 5 t. e.) 2 gy. 2. Viola Kornél (MAFC. 5 t. e.) A X. csoportban: 1. Pick Jenő (FVC. 3 t. e.) 1 gy. 2. Gál József (P. és TTSpE. 5 t. e.) A XI. csoportban: 1. Harmath Zsigmond q (BEAC. 4 t. e.) 2 gy. 2. Dr. Karossa-Karsa Eörs (NVC. 2 t. e.) 1 gy.

Elődöntő: Az I. csoportban: 1. Dr. Földes Dezső (FVC. 0 t. e.) 3 gy. 2. Karossa-Karsa Eörs (NVC. 2 t. e.) 3 gy. A II. csoportban, hármaskoltverseny után: 1. Dr. Fuchs Jenő (Rákossy isk. 0 t. e.) 3 gy. 2. Pick Jenő (FVC. 3 t. e.) 3 gy. A III. csoportban 1. Rády József (MAC. 3 t. e.) 4 gy. 2. Harmath Zsigmond (BEAC. 4 t. e.) 3 gy. A IV. csoportban: 1. Kovács György (NVC. 4 t. e.) 4 gy. 2. Rozgonyival való holtverseny után Tótkos László (3 t. e.) 3 gy. Ezután nyomban megkezdődött a döntő küzdelem, mely csak a késő esti órákban ért véget a következő eredménnyel:

Először dr. Földes Dezső (FVC. 0 t. e.) 7 gy. 2. Harmath Zsigmond (BEAC. 4 t. e.) 6 gy. 3. Dr. Fuchs Jenő (Rákossy isk. 0 t. e.) 4 gy. 4. Rády József (MAC. 3 t. e.) 3 gy. 5. Karossa-Karsa Eörs (NVC. 2 t. e.) 2 gy. 6. Kovács György (NVC. 4 t. e.) 2 gy. 7. Pick Jenő (FVC. 3 t. e.) 2 gy. 8. Tótkos László (3 t. e.) 1 gy.

A versenybírószág tagjai Zulavszky Béla, Werkner Lajos, dr. Gerde Oszkár, dr. Földváry György, dr. Hámos Antal, dr. Hajdu Marcell, Stiller Gyula, Lehner Artúr, Ágai Gyula, Heller Ágost voltak.

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

*** Leiklimeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek. ***
Ez évben megnagyobbítva
Kard-, vítör- és ökölvívás, tornázás. ***

A SANTELLI-TEREM HÁZIVERSENYE. A Santelli vivóterem f. hó 5., 6. és 7-én megtartott háziversenyének eredménye a következő:

Első kategória, kardverseny: 1. báró Kaas Albert választotta báró Harkányi díját; 2. Pintér Géza választotta Ibrányi Lili díját; 3. Vágó Pál ezüstérem; ezüstérmet nyertek még gróf Csáky Béla, gróf Csáky István és gróf Keglevich Pál.

Második kategória, kardverseny: 1. Leszik Károly választotta Sztankovánszky Pál díját; 2. Häutler Ferenc választotta Iványi Gyula díját; 3. Leszik Sándor ezüstérmet nyert.

Első kategória, törverseny: 1. Iványi László választotta Latinovics Géza díját; 2. Fauser Imre választotta Mészáros Lóránt díját; 3. Daday Ernő és Kristóffy ezüstérmet nyertek.

Második kategória, törverseny: 1. Keszits Károly választotta dr. Weszely Tibor díját; 2. báró Majthényi Béla választotta báró Baich Mihály díját; 3. Bessenyei György ezüstérmet nyert.

Harmadik kategória, iskolavívás: 1. Kölber Pál hors concours; 2. Santelli György választotta Leszik testvérek díját; 3. Makai István választotta dr. Földváry díját; 4. Vojnits Miklós választotta Landauer Béla díját; 5. Sztankovánszky Pál választotta dr. Rudán díját; 6. Lóczy Sándor választotta Vojnits Sándor díját; 7. Lumnitzer Sándor választotta Bessenyei Ferenc díját; 8. Szikora László választotta Sántay Jenő díját; 9. Schatcl Ottó választotta Váradi Etel díját; 10. Landauer Ede választotta dr. Fauser Árpád díját. Ezen versenyen ezüstérmet nyertek még: Otlík László, Giergl Andor, Korányi Miklós, Landauer Béla, Mócsy János, Kayl István. A többiek bronz emlékérmeket kapnak.

A díjak kiosztása f. hó 20-án lesz Santelli mester vivóakadémiája alkalmával, a fővárosi Vigadóban.

MAGYAR VIVÓ DIADALA ANGLIÁBAN. Ifj. gróf Eszterházy Károly, ki jelenleg az oxfordi egyetem elsőéves hallgatója, a múlt héten lefolyt *oxfordi egyetemi vívóversenyen nagy fölénnyel* megnyerte a főiskola ezévi *kardvivó bajnokságát*. Nemsokára lesz az Oxford—Cambridge közt való vívóverseny, melyre Oxford első helyen a fiatal magyar gróftól küldi ki, aki mindkét kézzel kitérően vív s a bajnokságot *balkezes* vívással nyerte meg.

A NEMZETI VIVÓ CLUB vívóversenyére már eddig 16 értékes tiszteletdíj van biztosítva.

ANGOL HIREK. Angliában erősen készülődnek a vívók, hogy az olimpiádon megállják helyüket. Az Amateur Fencing Association március 26-án rendezi immár 11-ik törbajnokságát. A selejtező mérkőzéseket Anglia különböző pontjain tartják, hogy ekként csak a döntőbe került vívóknak kelljen Londonba utazni. A kardbajnokság és a női bajnokság határideje még nincs kiírva.

A csapatversenyt Savage dr. ismert díjáért, májusban fogják megtartani. Az orvosstallagatók versenye március 18-án lesz a Guys Hospitalban.

BELGRÁDban *Galante, Donet* és *Pantelitsch* mesterek részvételével szép vívóakadémia volt, melyet a királyi család is végignézett.

A LES ARMES utolsó száma a kolozsvári vívóverseny pontos eredményeit közli. Ezenkívül a MAC. és NVC. házi versenyeit ismerteti.

FRANCIA—BELGA AMATŐR CSAPATVERSENYT a francia csapat (Gaudin, Dillon—Kavanagh és Senat) nyerte meg 30 kapott tussal, a belgák (Beaurain, Crockaert és Willams) 50 kapott tussa ellen.

A NEMZETI VIVÓ CLUB VIVÓVERSENYE. 1. A *Nemzet Vivó Club* 1908. évi március hó 25-én (szórdán), 26-án (csütörtökön), 27-én (pénteken), 28-án (szombaton) és 29-én (vasárnapon) országos vívóversenyt rendez Budapesten. 2. A verseny a MASZ. szabályai szerint és jóváhagyása mellett rendeztetik. 3. A versenyen csupán magyar honos gentleman amatőrök vehetnek részt. A honvédség, es. és kir. hadsereg és hadi tengerészet tisztjei és hadapródjai, ha vivómesterei oklevelük nincs, a versenyen feltétlenül résztvehetnek. Az eddig megtartott bajnoki és nemzetközi versenyek győztesei, valamint ezen versenyek II. és III. helyezettei a verseny megfelelő fegyvernemében részt nem vehetnek. A törversenyen a kizárás csak a versenyek első helyezetteire vonatkozik. 4. Nevezési díj minden fegyvernemben, mindenik fegyverre 10 kor. Két fegyverre együtt 15 kor. Első nevezési zárlat 1908 március hó 17-én (kedden), esti 8 óra. A második nevezési zárlat 1908. március 22-én, esti 8 óra. Aki az első

nevezési zárlatot elmulasztotta, az fegyvernemenként 5 kor. pótnévezési díjat tartozik fizetni.

I. **Főverseny.** 5. Fegyvernemek: kard és tör. 6. Középiskolai tanulók e versenyen részt nem vehetnek. 7. A körvívásban az első és a második osztályba sorozott vívók vehetnek részt. Az első és második osztályba sorozott vívók első feléből alakítatik az első kör, a második feléből a második kör. A körök önmagukban a szövetségi versenyszabályok szerint küzdenek. A második kör győztese átmegy az első körbe. A verseny győztese az I. kör győztese, helyezettei az I. kör helyezettei. 8. A kardverseny győztese a *club aranyérmét és tiszteletdíjat*, a második és harmadik *nagy ezüstérmet és tiszteletdíjat*, a döntőbe került többi kardvivó *tiszteletdíjat* kap, minden első körbe jutott *vívó ezüst emlékérmét nyer*. A II. kör győztese *nagy ezüstérmet és tiszteletdíjat*, a második és harmadik ezüst érmet minden ebbe a körbe jutott többi vívó bronz emlékérmét nyer. Az esetleg még rendelkezésre álló tiszteletdíjakat a versenybírósság bellátása szerint osztja ki. 9. A **törverseny**, ha a nevezők száma legalább 30, ugyanugy rendeztetik és díjaztatik, mint a kardverseny, előnkeztetben azt I. és II. osztályba jutott vívókból csupán egy kör alakítatik. Ebben az esetben a verseny győztese arany-, a második és harmadik nagy ezüst érmet, vagy tiszteletdíjat, az első és második osztályba jutott, vívók első fele ezüst-, a többi bronzérmet kap.

II. **Középszerűség.** 10. Fegyvernemek: kard és tör. 11. A versenyben csak 14 évet meghaladott középiskolai tanulók vehetnek részt. 12. E verseny a törőversenyre nézv meghatározott módon rendeztetik. Díjazás: az első *nagy ezüstérmet és tiszteletdíjat*, a második és harmadik *ezüstérmet*, a körvívásban résztvevő vívóknak 2.5 része a helyezések sorrendjében bronzérmet nyer. Ha bármelyik fegyvernemre a nevezők száma tiznél kisebb, úgy az első nagy ezüstérmet, a második, harmadik ezüst-, a többi bronzérmet nyer. 13. Egy vívó csak egy tiszteletdíjra tarthat igényt.

III. **Mesterek díjazása.** 14. Minden mester, akinek legalább 10 tanítványa jutott a versenyek bármelyikében az első és második osztályba, *arany emlékérmét*, akinek legalább 6 tanítványa, az *nagy ezüstérmet*, akinek 3 tanítványa az *bronzérmet* kap. Vidéki mesterek 6 tanítványt után már *aranyérmet*, négy tanítvány után *nagy ezüst* és két tanítvány után *bronzérmet* kapnak.

Úszórekordjainkról.

(Folytatás).

Az angol amatőr uszósövetség a 150 yardon elért legjobb eredményeket — bár bajnokság ily távra kiírva nincsen — szintén felvette a rekord-táblázatába és ma már a világ legelső uszónemzetei is a rekordtávok közé sorozták a 150 yardot. Az ausztráliai C. V. Lane vitta ki első ízben az angoloktól e rekord birtokát és tartotta is azt 6 éven keresztül, mig nem Daniels, 1906-ban elért 1 p. 36 mp.-es idejével újabb birtokosává vált a 150 yardos rekordnak. Miként a legtöbb rövidtávú rekord, úgy ez sem volt hosszúéletű, mert Halmay 1907-ben már 1 p. 35.8 mp.-re javította azt, majd néhány nappal később 1 p. 33 mp.-es idejével újból Danielsé lett e rekord dicsősége. Az angol uszósövetség hitelesítette e rekordot, bár az sós vízben éretett el 5 fordulóval, mely körülmény kétségkívül leszállítja e rekord értékét és így e távon elért legjobb *realis* eredménynek nem is fogadhatjuk el. Magyar rekord e távra 1 p. 36 mp., mely tekintve az uszoda hosszát (38.3 yard) mivel sem áll az angol rekord mögött Halmay tartja.

A 220 yardos angol rekord tartotta meg legszilárdabban pozícióját. C. V. Lane állította fel azt 1902-ben 6 for-

FODOR-féle vivóterem Koronaherceg-u. 3.

dulóval elért 2 p. 28.6 mp.-es idejével, melynél csak az ausztráliai rekord — Keran 2 p. 28.4 mp.-es ideje — jobb, de tekintve, hogy 7 fordulóval uszott, az előbbivel teljesen egyenlő értékűnek tarthatjuk. Legközelebb áll ezekhez Halmay 2 p. 30 mp.-es magyar rekordja, mely csak 5 fordulóval értett el és így az előbbieket mellett is kiválónak mondható.

A 440 yardos távon érték el uszósportunk legnagyobb sikerét, mikor Halmay az 1907. évi $\frac{1}{4}$ angol mfides magyar bajnokságban elért 5 p. 31.6 mp.-es idejével megverte a D. Billington által tartott 5 p. 32.2 mp.-es angol rekordot. A magyar rekord abszolút jóságát misem bizonyítja jobban, mint hogy 11 fordulóval értett el, míg a Billington 17 fordulójára meglehetősen csökkentett rekordja értékét.

Halmay idejénél csak Keran 5 p. 19 mp.-es ausztráliai rekordja jobb, melyet 1905-ben 8 fordulóval ért el. Ezen rekord annyira nem egyeztethető össze Keran későbbi, különösen angliai eredményeivel, hogy annak reális volta nagyon kétséges. Kerannak talán legkiválóbb, szinte bámulattal emlegetett eredménye az Angliában 25 yardos medencében 500 yardon elért 6 p. 7.2 mp.-es rekordja, miközben a 440 yard ideje szigorú számítással kb. 5 p. 20 mp. lehetett. Ha figyelembe vesszük, hogy utóbbit 17 fordulóval érte el, alig hihetjük, hogy 8 fordulós pályán 5 p. 19 mp. alatt uszhatott volna — édes vízben — mikor a fordulók száma közötti különbség legalább 9 mp.-et tesz ki és így Keran ausztráliai rekordja 25 yardos uszódára átszámítva 5 p. 10 mp. lenne, amit pedig róla — bármily tüneményes uszó volt is — el nem hihetünk, de igenis, szinte bizonyossággal állíthatjuk, hogy 5 p. 19 mp.-es rekordját sós vízben érte el és így azt reális rekordként el sem fogadhatjuk.

Az 500 yardos rekordot, miként fentebb is említettük. B. B. Keran tartja 1905-ben elért 6 p. 7.2 mp.-es idejével s a maga nemében valóban páratlannak mondható.

A hosszú távu rekordok között mindezideig a legértékesebb H. Taylor 11 p. 25.4 mp.-es, 880 yardos angol rekordja, melyet nyílt távon ért el. Egy ideig még Angliában is kételkedtek e rekord realitásában, de az angol uszósövetség hitelesítésével a kételemek eloszlottak.

E rekordnál jobb, értékében azonban alatta áll B. B. Keran 11 p. 11.6 mp.-es ausztráliai rekordja, melyet 17 fordulóval ért el, ennek dacára azonban még mindig kitűnőnek mondható.

Hazai rekordunk e távra még meglehetősen gyenge; 23 fordulóval elért 11 p. 53.4 mp.-es idő, kontinentális viszonylatban talán még kiváló, a fenti rekordoktól azonban klassziszok választják el.

Az 1 angol mfides rekord már ösödök óta uralja az angolokat. Az első értékes eredményt Jarvis érte el, ki 25 p. 13.4 mp.-es idejével évekig bírta a rekordot. Méltó utódja akadt azonban D. Billingtonban, ki 1905-ben a Kerannal vívott párharcban elért 24 p. 42.6 mp.-es idejével máig is fennálló klasszikus rekordot teremtett.

Az ausztráliai rekordot Keran tartja 23 p. 16.8 másodperces idejével, az 52 forduló azonban nagyon csökkenti annak értékét.

A magyar rekord 24 p. 56 mp., mely azonban szintén 46 fordulóval értett el.

A hosszútávu rekordoknál figyelmen kívül hagytuk az amerikai rekordokat, melyek 18—25 yardos uszodákban értek el és így sportszerű tárgyalásra nem is érdemesek, a komikum kedvéért azonban megemlítjük, hogy Daniels a 100 yardos világrekordon kívül újabb babérokra vágyva, a mértéktelre is rekordkísérletet tett és sikerült is neki 23 p. 40.6 mp.-el új amerikai rekordot teremteni, de csak 87 fordulóval, mely körülmény a rekordot nagyon silány nivóra szálítja alá.

Halmay kiváló $\frac{1}{4}$ mfides rekordjánál nem kevésbé értékes Fabinyinak 2 p. 45 mp.-es 200 yardos mellúszó rekordja, mely 1.6 mp.-el jobb a Robinson által és éveken át veretlen 2 p. 47 mp.-es angol rekordnál. A mellúszás tulajdonképpen ősi művelőit, a németeket, sajnos, nem értékelhetjük, mert állandóan fordulók nélkül és méterekben kifejezett távokon usznak, máskülönben okvetlen bele szólnának a világrekordokért folyó küzdelembe.

Ugyanez áll rájuk a hátuszásnál is, melyben ma kétségkívül a legjobbak, reális és elfogadható eredmények

hiján azonban az angol 150 yardos rekordot tartjuk az ez idő szerinti legjobb eredménynek, melyet F. A. Unwin tart 1907-ben elért 1 p. 58.2 mp.-es idejével.

Nagyon közel áll hozzá Fülöp 1 p. 59.8 mp.-es magyar rekordja, mely valóban elsőrangú.

Jelen cikkünkben az egyes versenytávokon elért s a különböző nemzeteknél rekordokként hitelesített legjobb eredményeket igyekeztünk ismertetni, szem előtt tartásával a viszonyok- és körülményeknek, melyek között elértettek.

A rekordok bírálatánál az angol szabályok szellemében jártunk el, melyek a pálya hossza és a víz minőségétől teszik függővé azok hitelesítését.

Örömmel állíthatjuk, hogy uszóink kiváló szerepet játszanak a legjobb rekordok bírásaért folyó küzdelemben és eddigi eredményeik valóban méltóképpen igazolják uszósportunk óriási klassziszát.

A jubiláló osztrák uszósport.

Lapunk számára írta:

S. Hoehermann, a WSC. Austria elnöke.

Fordította: Sparrow.

Az idei jubileumi év, melyben felséges uralkodónk hatvan évvel ezelőtt történt trónraléptét ünnepli népeinek dörgő öröm- és hódolatnyilvánításai közepette, kiváló és árnýékukat előre vető sportesemények jegyében is áll. Így mindenekelőtt s főleg idén lesznek az ezuttal Londonban megtartandó olimpiai játékok, melyek terjedelembre, nagyságra és időtartamra az 1906. éveket felül fogják ugyan tán mulni, de melyek nélkülözök az antik talajt és a háttérben emelkedő klasszikus Akropolist. Az „olimpiai” jelzővel egyáltalán takarékosabban kellene bánni, mert hiszen egy olimpiád 4 évet foglal magában és az athéni olimpiád óta csak két év telt el; igaz, hogy e tekintetben a görögök is hibásak, mert az 1904. évi st.-louisi-i olimpiád után már 1906-ban nem lett volna szabad egy újabbnak következni. — Ha azonban a címnek a jogosultsága felett lehet is pro és contra vitatkozni, mégis kétségtelen, hogy a nyújtott sport magas színvonalon fog állani és mind az öt világrész készülődik a részvételre. Kénytelen vagyok a magyarok sportérdekének és tevékenységének őszinte bámulatunkat kifejezni afölött, hogy a Budapesten megalakult olimpiai bizottság mily sokoldalúan és buzgóan mozditja elő az egyetemes sport érdekeit. Ahol tetterős kézzel való segélynyújtásról, a sport előmozdításáról. Magyarország dícsőségéről és becsületéről van szó, ott a magyar sportemberek vállvetve, önzetlenül értenek egyet és rászolgálnak a külföld osztatlan, igaz elismerésére. Így aztán érthető, ha a magyar uszó-sport világszerte ismert, az osztrák meg ugyszólván ismeretlen.

Nálunk Bécsben még alig gondolnak Londonra. Semmi-féle bizottság nem mozog erőlesen, céltudatosan, inkább egymás közt kapnak hajba az egyetek mindenféle semmisségen. És éppen ami az uszó-sportot illeti, úgy Ausztria — véleményem szerint — elsőrangú szerepre lenne hivatva. De a három egyetek közti vívódás és egyenetlenség, mely a folyton elkövetett sportbeli inkorrektiségek miatt sohasem ül el, a sportembereket mind jobban és jobban eltávolítja, elidegeníti egymástól. — A WAC. február 23-iki lokális versenyén egy kis szemlét lehetett a bécsi anyag felett tartani és látnivaló volt, hogy nem lett rosszabb. Az uszó-sport terén Magyarország és Ausztria páratlan erőkkal rendelkezik és Ausztria az ugrás és vízpoló, Magyarország az uszás terén aligha talál leverőre a szárazföldön. A március 22-én eldőző vízpoló bajnokságban heves küzdelem lesz és valószínű, hogy, amennyiben osztrák csapat nyeri (elvégre *semmi* sincs kizárva), a bajnokesapat európai körútra és az olimpiai játékokra fog küldetni. Március 25-én dől el másodszer a tavaly először kiírt osztrák helygymjokság 100 m.-es távon. A bécsi „gyengéd nem” egyébként az uszó-sport terén feltehetőleg legerősebb a kontinensen. A legutolsó a Dianabadban megtartandó tavaszi meeting keretében dől el április 4-én vagy 12-én (a közelebbi terminus bizonytalan még), Ausztria plunging bajnoksága és április végével az uszó-egyleteknek el kell hagyniuk a Dianabadot. — Miatán azonban a nyitott fürdők június közepe előtt hasznavehetetlenek, a tréning hat hétre kénytelenségből megszakítandó, a klubestélyek nem,

létén megtarthatók és sem uszók, sem egyletek nincsenek abban az anyagi helyzetben, hogy más fürdőkre hetenként és minden ember után kb. 8 koronát áldozzanak. „Tu felix Austria!...”

Bécsben egy császárb jubileumi bizottság alakult, hogy Ő felsége uralkodói jubileuma alkalmából nagyszabású sportünnepélyeket rendezzen és örösi előkészületek történének. A WAC. jubileumi versenyeket rendez júliusban a Communalbadban és ugyancsak júliusban Pörtsehachban (a wörthi tó mellett); előbbinek keretében írja ki a 100 m-es hátuszó és az 1600 m-es tájknokságot. Az „Austria” augusztusban szokásos évi vöslauí versenye mellett Badenben és Gmundenben fog jubiláris versenyt rendezni; számtalan tiszteletdíj, vasuti vilátdíj mérséklések és klasszikus versenyek fogják az év jelentőségét az uszósport terére átvinni és az uszók hódolatelljes örömeinek külső kifejezést adni. A méltóságosan tovahümpölgő Isztert először az evezősök, majd július 26-án az uszók foglalják le és a szövetség rendezésében döl el az osztrák folyambajnokság. Augusztusban rendezi az I. WASC. jubileumi versenyt és ennek keretében a műugrás-bajnokságot a katonai uszodában. Ugyanezen a versenyen döl el a Császárdíj is. A magyarok eléggé ismerik ennek a monarchiában egyedülálló uszódjának a *sportszerűtlen* eldöntési módját! De még mi, bécsi uszók sem pályázhatunk sikerrel erre a díjra. És miért!? Mert az I. Wiener Amateur Schwimm-Club önző erőszakoskodással minden uton-módon magának akarja a győzelmet biztosítani, de minden alantjáró csalafintaság és celszörvény dacára, a díj ujabban minden évben Németország zsákmánya lesz, ami éppen ebben az évtlen kétszeresen fog bennünket fájdalmasan érinteni.

A szeptember 8-án megtartandó abbázai versenynyel az idén is, mint minden évben lezárul a nyári évad és október elsejéig ismét be vannak zárva a bécsi egyletek előtt a Diana-fürdő kapui. Azután a rákövetkező három téli hónapban rendeztetik a három nagy téli verseny az 500, 200 és 100 m-es bajnokságokkal. — Látnivaló tehát, hogy az idei év bővelkedni fog a munkában, melyet remélhetőleg siker koronáz. Mert siker, legteljesebb siker érdemel az uszás, mely ellen a legkifejezettebb ellenségei a sportnak sem emelhetnek kifogást és így az uszósport is a társadalom és a sport-társadalom minden rétegében támogatást és elősegítést érdemel, mert a maga ethikai jelentőségével és nevelő értékű hatásával az emberiség hatalmas segédeszköze a földi boldogság amaz ideális tökélyének végecélja felé, melyet *Voltaire* klasszikus rövidséggel oly remekül tömörített néhány szóba, bölcseségének mintegy quintessenciájaképpen: „*Au corps de l'athlète — l'âme du sage.*”

Belföldi hírek.

A Z ANGOL USZÓSZÖVETSÉG rendkívül megleghangu levélben üdvözi a MUSz. megalakulását, olyannyira, hogy a következő részletet szószerint közöljük: „Az angol uszósportszövetség nevében a Magyar Uszó Szövetség megalakulásához *legmelegebb és legőszintébb* szerencsekívánataimat fejezem ki. A magyar uszók *fénys* sportbeli tudását már számos alkalommal volt alkalmunk bámulni és tiszta szívből csak azt kívánjuk, hogy a két ország közti *rokonszenv és baráti viszony* a jövőben is mindig oly zavartalanul maradjon meg az uszósport terén, miként az a múltban volt. Kitünő tisztelettel *George W. Hearn*, az ASA. titkára.”

A MAGYAR USZÓ-SZÖVETSÉG lelkes és emelkedett hangu felhívása, mely a magyar társadalomhoz fordul nemes és önzetlen céljainak elérése érdekében, máris igen szép gyümölcsöket terem és a magyar értelmiség tömegesen sorakozik mint *pártoló tag* a MUSz. fennlen lobogó zászlaja körül, melyre a *kötelező uszástanítás, a hivatásos uszómesterképzés és a vízből való mentés szervezése* van írva. A magunk részéről is ajánljuk a szövetség magasztos ideáljait olvasóink figyelmébe és felszólítottunk minden magyar uszót, hogy filléreivel azok eléréséhez képességéhez képest hozzájáruljon. Pártoló tagsági belépési nyilatkozatot kívánatra szívesen küld a szövetség pénztárosa, *Baronyi Arthur* (IV., Ferenc-Józsefrakp. 18., II. 13.)

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

A Z ÉV ELSŐ VERSENYEI júniusban fognak megtartatni (eltekintve a MUE. hölgversenyétől) és pedig az olimpiái próba-versenyeken kívül, előreláthatólag június 18-án lesz az első (MUE) és jun. 21-én a második (Balaton), bár kívánatos volna, hogy a két terminus ne essék oly tulközlel egymáshoz.

A „BALATON” USZÓK EGYESÜLETE március 14-én tartotta rendes évi közgyűlését a Fiume-szálloda külön termében. Lefolyását jövő számunkban közöljük.

TÓBIÁS ZOLTÁN, az Amerikában időző magyar versenyző, alkalmasint mint a MTK. tagja fog odakint indulni és valószínű, hogy a jelen hó folyamán eldölő 1000 yardos bajnokságban már ezen egylet színeit képviseli.

Külföldi hírek.

KÜLFÖLDI USZÓBAJNOKOK ANGLIÁBAN. Az olimpiádon részt vevő nemzetek közül kettőnek, Ausztráliának és Svédországnak képviselői már Angliában vannak; utóbbit G. *Wennergren*, utóbbit T. B. *Tartakover* és Reg. *Baker* képviselik. *Tartakover* állandóan Londonban tartózkodik és az Otter SC. tagja, *Baker* szintén tavaly jött át Angliába, hogy a könnyű súlyú box bajnokságban vegyen részt, de váltólázt kapván, nem versenyezhetett és most Limerickben üdül. *Springfield*, aki 400 és 1500 m-en, valamint a távbajnokságban indul és akit *Kieran* méltó utódjának tartanak honfitársai, a napokban hagyta el Ausztráliát a „Grosser Kurfürst”-ön. C. *Healy*, aki az utóbbi két hónap alatt állítólag fényes formát mutatott, nem startolhat az olimpiádon, mert hivatalos lekötöttsége fogva tartja Ausztráliában.

STAFÉTA A LA MANCHE-ON ÁT. Már tavaly megirtuk, hogy a London Police SC. mult nyáron négyes stafétaversenyt akart a La Manche-on keresztül rendezni, de az állandó kedvezőtlen időjárás miatt meghiusult e szándéka, melyet mint most értesülünk, idén végre fog hajtani.

A Z IDEI KING'S CUP-VERSENY idén július első hetében a Stadion uszómedencéjében lesz; ugyan-e verseny keretében döl el a nagy nemzetközi műugrás és hátuszás (mindkettőn aranyérem.)

A USZTRÁLIA AZ OLYMPIÁDON, mint mult számunkban írtuk, az eddigi konstellációk szerint stafétacsapat által lett volna képviselve. Most értesülünk, hogy az ausztráliai szövetségek e terviktől ellátlak és beférk azzal, hogy F. W. *Springfield* (Queensland) E. L. *Cooke*, T. B. *Tartakover* és Reg. *Baker* nevű (mindhárom New-South Wales) uszóikat nevezzék be.

A LIFE SAVING SOCIETY új-dél-wales-i (Ausztrália) fiókjának a kormány rendes évi 12,000 K. segélyt szavazott meg.

A NORTHERN COUNTIES SWIMMING ASSOCIATION közgyűlése, mely mult szerdán volt, elhatározta, hogy a *kerületi* vizipolo- és staféta bajnokságban ezentul 7, ill. 4 arany érmet fog a bajnokcsapatnak kiadni. Boldog angolok!

A STARTKÉRDÉS A NÉMET OLYMPIÁDON. Megirtuk mult számunkban, hogy a grunewaldi (berlini) stadion uszómedencéjének hosszará nézve a 104 m.-t és az ezzel ránk haramló kellemetlen konzekvenciákat állapították meg. Most azonban Mr. *William Henry*, az elmert angol uszó-kapacitás, ártírt a német olimpiái bizottsághoz és a lebegő start egyéb hátrányai mellett rámutatott azon nemzetközi szokásra, mely szerint mindenütt a világon fejessel és ellökéssel versenyeznek (Francia, Finsorszá, Anglia, Amerika, Magyarország, Olaszország, Dániaország, Ausztria) és a startkérdést nemzetközi egyezmény útján tartja megoldandónak. Valószínűnek látszik, hogy végleges döntés a német uszósportszövetség áprilisi közgyűlésén fog történni.

KIHIVÁSI MATCH volt mult héten Berlinben az ismert hátuszó és sprinter *Aurisch* (Berl. SC.) és a nemrég még junior, de sokat igéro kvalitású *Opitz* (Charlottenburg) közt 33 m.-re (pályá 16.5 m.): előbbi győzött könnyen 1/2 m.-el 20 mp. alatt.

A CLUB DE NATATION „LIBELLULE” nagy téli handicapjet, melynek döntője most vasárnap volt a párisi 30 m. hosszú Piscine Hébert-ben, Leboeuf (33 mp. h.) nyerte 1 p. 43.6 mp. alatt. *Meister*, a 100 m.-es bajnok 69 mp. hátránnyal indulva, helyzetlen lett. Hihetetlen azon erődifferencia, melyet e nagy hátrányok sejtjeni engednek.

C. M. DANIELS REKORDKISÉRLETEI. Mint amerikai tudósítónk írja, a mult hónap folyamán háromszor kísérelte meg az NYAC. világbajnoka, hogy 100 yardos amerikai rekordját (0:56 mp.)

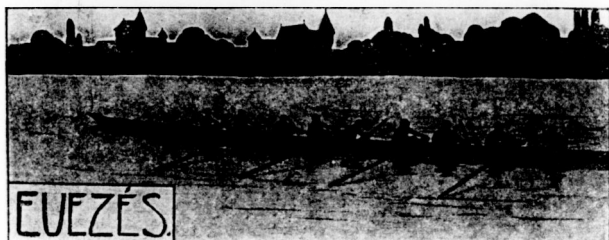
Budapest székesfőváros szerződötett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club □ □ és több előkelő egyesület szállítója

megjavítsa, ami azonban nem sikerült neki, mert a Madison Square-on levő 25 y.-os egyleti uszodában 0 : 59.2, majd 0 : 59.4 mp., végül a 100 yardos Metropolitan Championship alkalmával 0 : 58.4 mp. alatt uszott.

HAMBURGI USZÓSZÖVETSÉG mult vasárnap rendezett országos versenyen (pálya 20 m.) *Schiele* igazán remekelt; a 120 m.-es melluszást 1 p. 42 mp.-es pompás idő alatt nyerte, nagy végkiüzelem után, a 80 m.-es hátuszásban pedig klaszikus győzelmet aratott *Bieberstein* A. ellen 1 p.-nyi gyönyörű idő alatt. A főversenyben 80 m.-re *Gubener* győzött 0 : 53.4 mp. alatt, míg a gyorsuszásban (haj. kiz.) ugyancsak 80 m.-re a Magdeburger SC. stafétájának harmadik tagja *Prophet* 0 : 54.2 mp. alatt lett első; a stafétát (*Schiele, Gubener, Prophet*) 1 p. 13 mp.-el (átlag 24.3 mp.) tehát szintén fényes eredménnyel nyerte.

BERLINER SC. mult vasárnap *Albrecht* herceg jelenlétében gyönyörtelenül sikerült versenyt rendezett. Az 5×42 m.-es sprint-stafétát könnyen nyerte a Magdeburger SC. 2:20.2 mp. alatt, tehát 24 mp.-es kissé hihetetlenül hangzó átlageredmény alatt. A 210 m.-es hátuszásban *Aurisch* győzött a táv hosszúsága miatt előrelátott módon *Bieberstein* ellen, a 105 m.-es melluszásban *Schiele* aratott remek idő alatt (1:31.4 mp.) győzelmet, de a 63 m.-es gyorsuszást már kemény küzdelem után tudta csak megnyerni *Gubener* ellen, valamint a 4×42 m.-es kötött stafétában is 3. helyre szorultak a magdeburgiak. A versenyre még visszatérünk.

II. ÖLGYUSZÓVERSENYT rendez április 1-én a bécsi Diana-badban az IW. Damen-Schwimm-Klub; fontosabb számok a 68 m.-es főverseny, műugrás, 402 1/4 m.-es főverseny és vízpoló. Nevezések március 28-án déli 12 óráig, Fritz Just (Bécs, VIII., Langegasse 6.) címére küldendők.

Az angol és belga stílus.

Az utolsó öt év óta megszűnt az ortodox angol stílus hegemóniája, amióta az angol evezősök vereséget szenvedtek. Nevezetesen 1903-ban tartott Henley regattán megjelentek a németek tömegesen s egy versenyt, a „Silver Goblets” nem cox pair oar meg is nyerték, nyolc hosszal, a Third Trinity college, Cambridge ellen. A berlini Victoria evezős club nevezte volt a non cox négyesben is, de ott az előversenyben a hollandokkal collidál és azok győznek 3/4 hosszal, kiket viszont a Third Trinity győz le. A cambridgei Third Trinity collegium evezősei azon évben különös magas formában voltak, ők valának a Grand cup védői, az ő evezősei nyerték az egyetemi versenyt s a Henley regatta Grand cupjében hat lábbal szorultak a Leander mögött a II. helyre. Strokemanjuk D. C. Stuart volt, ki azóta is strokeolja őket minden nagy versenyben.

A non cox pair oarban Stuart vereséget szenvedve, gondolkodott a stílusuk javításán, nem abban volt-e a hiba, hogy felettük nyolc hosszal győztek a németek, kik sokkal rövidebbet húztak. Ezen tanulmányozás eredménye lett azután az a stroke, melyet Cambridge jelenleg dolgozik, s amely az ortodox angol stroke-tól eltér. Ezen stílussal evezve, állandóan győznek Oxford ellen, a Cambridgeiek verik meg a canadai Argonaut Rowing club nyolcasát, a Henley regattán és 1906-ban az amerikai egyetemi versenyek győztes kiküldöttjét, a Harvard egyetem nyolcasát.

Az ortodox angol stílus képviselői az oxfordiak, kik ma is azt tartják a legjobbnak és változtatásokat csupán az evezős szerkezetben engednek meg, a villák és evezők állásában, a lapát szélességében stb. A látott új stílusok őket csak arról győzik meg, hogy legjobb a régi stílus, melyet nem adnak fel. Figyelmessé tette azonban őket egyes hibáik, melyek nem is stílusbeli hibák, inkább valamelyes elnézések a trainingben és bizonyos lanyhaság a következetes, mindvégig tartó kivételben. És mivel az 1907-iki Henley regattán az oxfordiak non cox négyese, melyet a 42 éves Guy Nickals strokeolt, legyőzte a Cantabokét, míg ők viszont, kik a Leander-Club nyolcasát alkották, vereséget szenvedtek a belgáktól most már éppen nem ismerik el, hogy az ortodox angol stroke rosszabb volna. Bizonyára sajnálhatjuk, hogy a Grand cupra nem neveztek 1907-ben az oxfordiak, régi angol stílusukat evező csap-

patok is, mely esetben tények indokolhatnának, mint fognak most az április 4-iki egyetemi versenyen.

Az 1907-iki Henley regattán négyféle evezős stílus volt látható, u. m.: 1. a belga, 2. az ortodox oxfordi, 3. az új cambridgei és 4. az új „Christ Church” (Oxford) stílus, mely leginkább az oxfordihoz hasonlítot. T. i. a stroke kezdete teljesen olyan volt, csak hogy testüket keveset használták. Előre hajlás rövid, de amellé lábaikat az áthúzás alatt igen erősen használták. Az oxfordiak trainingben főként arra oktatják, hogy a felső testüket erősen kihasználják, amellé azonban a lábunka kihasználását figyelmen kívül hagyták. Az oxfordiak egy collegiuma a „Christ Church” a másik végletbe esett, t. i. a lábunkát használta ki s a felső testét elhanyagolta. Őket is legyőzték a II. előversenyben a belgák. A régi angol stílus szerint evezett a Magdalen college, kik az 1907-iki Henley három versenyt nyertek, ők győztek októberben az oxfordi collegiumi versenyeken és a collegiumok közt tartott „Bumping”-versenyen a most ugyanígy evező Morton coll. csapatját, amely csupa könnyű súlyú evezősökből állt, hat helyielyt vitte előbbre az oxfordi csapatok helyezési sorrendjében.

Ezek után lássuk az ortodox angol (oxfordi) s az újabb angol (cambridgei) stílus közötti különbségeket.

Az ortodox angol stílusnál az összes izmok teljes kihasználása az elv, a legtekélyesebben keresztültölt láb- és derék-munka. A stroke kezdetén a teljes testsúly a lábdecskán balanszozik, a láb- és derékizmok együttesen megfeszülve húzzák át a lapátot. A stroke kezdetén tehát az üléselő gurulva, szétterpesztett lábbal a térdék közé hajolva, a lehetőségig messze kinyulva kapják el a vizet. A vízfogás éles, erőteljes és gyors. Vízfogáskor a felső testtel hirtelen felpattannak és a derék- és láb-izom egyidejű megfeszítése mellett, a lapát egyenletes gyors áthúzása következik, oly módon, hogy a mozgó ülés a stroke végén érjen hátra. A felső testtel végzett óriási kilengés ideje alatt a lábunka is folytonos, de a mozgó üléselő rohanni, azt gyorsan hátrahúzni nem szabad. A láb- és testmunka egyidejűleg veszi kezdetét és ér véget. Ez éppen a legnehezebb, mert a felső testnek, a vállnak sokkal nagyobb utat kell megtenni az erős hátrahúzás és előre hajlással. A stroke végén, víz alatt forgatva éllel jön ki a vízből a lapát kanala s a kiemelkedés pillanatában, a karok gyors kidobásával repül a víz színe felett, a víz felületét nem surolva a derékszög állásba. (A hajó oldalához viszonyítva). Az ülésekkel előre is épp úgy, mint hátra, lassan kell mozogni.

A cambridgeiek e stílust abban módosították, hogy nem swingelnek többé oly nagyon és a vízfogásuk bár egyszerre történik, nem oly mereven éles és így hallható ritmusa nincsen. A stroke nem a legelejen, a vízfogáskor a legélesebb, de a húzás alatt. Ez egyszerű fizikai igazságon alapszik. A lapát nem egyből, mint egy kétkarú emelő, melynek forgó pontja, a villák szárai között nyugszik; az erő a rövidebb karra, a teher a hosszabb szárra nehezül. A hajó tova mozdítását az erő eszközlő leginkább, mely a hajó tengelyével párhuzamosan hat, tehát, mikor a lapát a hajó tengelyével derékszögben áll. A stroke elején az erő iránya a hajó tengelyére tompa szög alatt hat és így a haladás irányával is. A stroke elején alkalmazott erő tehát a hajó irányát is akarja eltéríteni, de mert a hajó kormányoztatik is és egy ellenirányú erő is hat rá a másik oldalról, tehát a hajó az eredek irányában fog tovább haladni, de természetesen veszítve valamit az intendált sebességből. Ha tehát a stroke közepe a legerősebb, a teljes erő a haladás irányában érvényesül. A cambridgeiek a stroke-t a vízfogástól folytonosan erősíttik, úgy azonban, hogy az átmenet sima legyen és az erősöbbülés a stroke-nak ne legyen rángatás. A ritmus tehát a kevésbé markirozott vízfogással, a cantabok strokejában nem oly élesen hallható, mint az ortodox angol strokeban és az oxfordiak éppen ezt hibáztatják is náluk. Szerintük, ha a ritmus nem éles, a stroke nem is alkalmas már arra, hogy az ütem spurtokkal élénkíthető legyen, ha a verseny egyes fázisaiban az szűkséggé válna. Szerintük ezzel a strokeokkal a hajót könnyebben hozhatják ugyan egy sebesebb iramba a gyorsabb strokeokkal, de óriási nehézségbe ütközik ezt még fokozni is tudni, ha újabb spurtra volna szükség. Az oxfordiak szerint a cantabok inkább egyéni kiválóságaiuknak köszönhetik a rajtuk és a Harvardiak fölött aratott győzelmeiket, nem pedig strokejaikat. A belgák is nem ortodox angol stílusban evezett csapatot győztek le, az nem nevezett ellenük, hanem a Leander-Clubot, amely csapatban pedig mind cambridgei evezős ült. Hosszabb távolságu versenyben pedig a rövidebb strokeokat teljesen elítélik, szerintük erre nem alkalmas más, mint az egyenletesen áthúzott hosszú stroke.

A Christ Church strokeja és a másik oxfordi stroke egymáshoz igen hasonló. Mindkettő élesen kezdi csapását, csak hogy a Christ Churchnél a lábunka a fő, a többi Oxoniánál pedig a testmunka. Az ortodox angol stílusnál, melylyel tavaly csakis a Magdalen college (Oxford) evezett, egyesítve van úgy a teljes láb, mint a testmunka, az erőteljes, gyors és ritmikus bekezdéssel, mit egyenletes lábmozgás követ nagy hátrahajlással.

(Folytatjuk.)

Belföldi hírek.

AZ OLYMPIAI EVEZŐS-BIZOTTSÁG megalakulása óta nem adott életjelt magáról. Felfrissítették ugyan újabb tagokkal is, de ülést még nem tartottak, pedig a bizottságnak működése igen fontos az evezősökre nézve. Felhívjuk rá a bizottság elnöke, dr. Perger Ferenc és titkára Ábrai Zoltán figyelmét.

MAGYAR EVEZŐS-EGYLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE március 28-án, szombaton este 7 órakor tartja közgyűlését, a Vadász-kürt-szálló külön termében. Ez ülésen fogják tárgyalni az alapszabályok 16. és 30. §§. módosítása iránt az igazgatóság javaslatait, mely a szövetségi tagdíj felemelése és az igazgatósági tagok számának szaporítására vonatkozik. Hosszu évi pauza után ismét ez az első kísérlet arra is, hogy a különböző egyletekkel egy társas-vacsorát rendeznek. Igazán kíváncsot volna, hogy azon az evezősök minél számosabban jelenének meg, talán sikerülni fog egyszer már a magyar evezősöknek is egyesülni egy cél érdekében.

DUNA budapesti evezős-egylet március hó 24-én, esti 7 órakor tartja XIII. évi rendes közgyűlését klubházában, melyet ugyanott társas-vacsora követ.

SIRÁLY budapesti evezős-egylet egy belvillás palánkos négyest rendelt Herczog László váci csónaképítőnél, mely hajó kitűnő szolgáltatokat fog tenni a kezdők tanításánál.

PANNONIA EVEZŐS-CLUB egyetlen a budapesti evezős-egyletek között, aki egész télen át szorgalmasan végezte evezős gyakorlatait a körüli fürdő uszodájában, melyet egész március hó végéig naponta folytat. Az evezősök oktatását idén is Faubel Gusztáv művezető végzi, nagy tudással és lelkiismerettel. Az ő tanítása alatt a juniorok már kész evezősök lettek, kik a versenypályán nem csak neki, de a klubnak is büszkeségét fogják képezni. Ugyancsak ott gyakorol a senior gárda is, melyről beszélnek, hogy a tavalyihoz hasonló eredménnyel fog dolgozni.

AZ EVEZŐS IDÉNY a melegedő tavaszi napokkal kezdetét veszi újra. A téli kikötőből levontatják újra az evezős egyletek uszodáit és az eddigi egyes turázások helyett benépesülnek majd a Duna Pest feletti részei. F. hó 11. és 12-én a Pannónia és Sirály kötötték ki partjukhoz ismét csónakdjukat, kiket rövid időn belül követni fognak a többiek is.

Külföldi hírek.

AZ ANGOL EVEZŐS SZÖVETSÉG egy bizottságot küldött ki az angol evezős egyletek trainingjének vezetésére és az összes evezős egyleteket e bizottságnak alárendelte. E bizottság tagjai — természetesen csupa amateur — a következők: R. S. Bradshaw, F. I. Escombe, R. K. Forster, H. G. Gold, G. S. MacLagan, S. D. Muttelbury és R. G. Grydley. Az, hogy ki, mely egyesületben működjen, még megállapítva nincsen. E bizottság felszólítást intézett az összes amateur versenyző-egyesülethez, hogy az előzetes traininget kezdjék meg és e bizottsághoz jelentsék be azok neveit, kik a trainingre jelentkeznek, ezek május hó elsejétől kezdve e bizottság felügyelete és vezetése alá helyeztetnek. Ebből is láthatjuk, hogy ott mily komoly és nagy arányú készülődések indulnak meg a regatta magas színvonalának biztosítására.

KÖZÉPISKOLAI TANULÓK EVEZÉSE POROSZORSZÁGBAN. Prof. Bernhardt Kuhse, a „Monatschrift für Höhere Schule” c. szaklapban, egy értekezést tett közzé. Ebben összeállította azon intézeteket, amelyekben az evezés tanítása otthonos. E szerint 1907-ben 135 intézetben mintegy 2800 középiskolai tanuló evezett, 1902-ben még csak 48 porosz intézet növendékei evezhettek. Ujabbban, a folyó 1908-iki évben, eddigi tudomása szerint, még 15 intézet szereltetik fel evezős szerekkel, úgy hogy már alig lesz középiskola, melynek almalma vége van az evezés gyakorlásához, hol bevezetve ne lenne ezen igazán szép testgyakorlás. A mi viszonyaink, mikor fognak ide fejlődni, pedig annyi alkalmas vízünk van hozzá. A győri főreáliskola az egyetlen, ahol pedagógusaink ezt létesíteni tudták és jónak látták.

AZ ANGOL EGYETEMI VERSENYEK trainingje teljes mértékben folyik. Cambridge csapata átköltözött március 3-án Elybe s ott folytatja az ugynevezett Adelaide pályán munkáját egész 10-éig, amikor is Putneybe költöztött és a Putney-Mortlake között fekvő versenypályán eveznek. A csapat munkája jó és Stuart, a strokeman, olyan tempóban viszi csapatját, aminőben csak akarja, az úgy összeolvadt már az ő munkájával. Érdekes, hogy

Stuart, bár kitűnő skullista, a stroke oldalon egyáltalában nem tud evezni, máskülönbben pedig meg lévén benne mind ama kitűnő tulajdonság, mik a jó strokekman kellékei, ő a csapatját a bow oldalra strokeolja, a villákat mind áthelyezték. A páros számú evezősök így mind balra, a páratlan számú evezősök pedig jobbra eveznek.

Oxford csapata egész febr. 28-ig folytatta otthon trainingjét, de mivel városukban igen sok az influenzazaset, mely csapatjuk 3 tagját is téllenségre kényszeríti, elhatározták, hogy már most átköltöznek Henleybe, a training további idejére. Az átköltözködés idejét egy kis pihenésre is felhasználták, amennyiben március 4-én eveztek csak ismét. Kettesük és hármasuk akkor már felgyógyulva az influenzából, velük evezhetett. Kirby, az oxfordi elnöke, még mindig nem evezhetett, de 11-én talán ő is elfoglalhatta helyét. A traininget Henleyben most Mr. R. P. Rowe vette át egy időre G. Nickalstól. Rowe naponként klinker pair oarban evezeteti őket páronként, mert még sok javítani való van stílusukon.

HAMBURGI SPORTKIÁLLÍTÁS. Április 12—17. közötti időben Hamburgban általános sportkiállítás tartatik, melynek egyik legfontosabb részét a vitorlázás és evezés képezik. A fejlett német ipar már-már teljesen kiszorította az angol gyártmányú hajókat, de az a nagy fellendülés, mely e téren az utóbbi években tapasztalható volt, soha oly méretekben bemutatható nem volt, mint az idén. Az olympiai regatta esztendejében különösen sok az új rendelese minden német hajóépítőnek, kik új gyártmányaikat e kiállításon fogják bemutatni. Az evezős egyesületek pedig kimutatásait és tulajdonukban levő versenydíjakat fogják bemutatni e kiállításon, melyet mi is ismertetni fogunk olvasóinkkal.

I. osztályu bajnokság.

BTC.—BAK. (Amerikai uti pálya.) Ez az eredmény bírói 3:3 zonyos tekintetben meglepetés számba. Összesen 2:1 megy, mert dacára annak, hogy nagy és

erős küzdelem volt várható, a BAK.-nak a Typographia ellen aratott nagyon nehéz győzelme után, a BTC. indult győzelmi eséllyel. A BTC. csapata azonban ismét erős változáson ment keresztül. A csatár sorba kettő, a halsorba pedig egy új ember került, míg a kapuban ismét Izsó védett. A BAK. ezzel szemben jól összedolgozott teljes csapatával állott ki, azonban hibás taktikája folytán kedvező alkalmat szalasztott el, egy értékes győzelem kivívására, mert éppen most, mikor az a gyors és erős támadó játék lett volna az eredményre vezető, védelmi játékot produkált. Ha kihasználta volna a BTC.-nél az első félidőben mutatkozó gyengességet, olyan vezetést biztosíthatott volna magának, amelyet a második félidőben előreláthatólag szívósabban dolgozó BTC. már nem hozhatott volna be. Az első félidőben a mezőnyben a BAK. volt jobb, azonban a gól előtt még sohasem produkált enyire fejvesztett játékot, mint jelen esetben, sorra szalasztván el a legszebb alkalmakat. A BTC. csatársorában csak a balszárny funkcionált, de a korrekt befejezést Molnár III. durva játéka ismételen megakadályozta. A védelem most is elég jól dolgozott, de a csatárlánc munkaképtelensége, különösen az első félidőben tulságosan igénybe vette. A játék általában alacsony nivóju és szokatlan durva volt, majdnem minden 4—5-ik percben szabadugrás akasztotta meg.

A két csapat:

BTC.: Izsó—Sárközy, Szendrő—Ficzere, Korda, Simon—Mészáros, Kézmárky, Marosi, Molnár III., Oláh.

BAK.: Nagy—Müller, Grünwald—Glatter, Gerő, Halász—Ligeti, Oldal, Rudas, Gross, Gállos.

V., Mérleg-utca 2. sz. (Gresham-palota)
Telefon 81-08.

Lakások, lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások, Üzlethelyiségek gyári, ipari és kereskedelmi célra, nyilvántartási osztálya. Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre. Üzletek adásvétele. Jelzőlog kölcsönök I. II. helyre. Állások mindenkinek ingyen. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok.

A játék első perceiben a BTC. van fölényben. Az első gólt is a BTC. szerzi meg. Oláh és Molnár III. szép kombinációval viszik le a labdát, de kiejti s a berohanó *Kész-márky* a gólbá vágja (18 p.). A BTK. azonban már a 25-ik percben kiegyenlíti a *Simon* faultját követő szabadrugásból, melyet *Müller* jól irányítva rug egyenesen a BTC. kapuba. Izsó fogja a labdát, de kiejti. A labda Ligetihez gurul, ki 6 m.-ről védhetlenül a gólbá lövi. A BAK. második gólját 5 perccel később ér el, mikor *Rudas* a lapdát leviszi, majd *Ligetinek* tolja, ki szabadon állván, védhetlenül lövi. Félidő 2:1.

A második félidőben, szabadrugás következtében a BTC. kapuja előtt óriási kavardás támad, melyből *Gállos* nyomja be a labdát a piros-fehérek hálójába. A BAK. 3:1-re vezetvén, a mérkőzés biztos győztesének látszik, mikor a BTC. teljes erejével a játéka fekszik s azontul végig döntő fölénybe kerül. A BTC. szabadrugáshoz jut. *Oláh* erős lövést *Nagy* kiejti, mire *Kész-márky* a kapuba nyomja. 3:2. A BTC. folytatól a támadások szakadatlan sorát intézi a BAK. kapuja ellen, míg végre több eredménytelen lövés után a 30-ik percben *Oláh* ivelt és erős centerét *Marosi* a kapuba fejei s ezzel kiegyenlíti. A játék mindjobban eldurvul, úgy hogy a bírő *Ligetit* (BAK.) és *Molnár III.-at* (BTC.) kiállítani kénytelen. A BTC. fölénye azonban megmarad, de több veszélyes helyzetet kiaknáztatlanul hagy, úgy hogy az eldöntetlen eredményen változtatni nem tud. Bírő: *Müllender Sándor* (NSC.).

UTE.—MTK. (Népszigeti. pálya.) A mult vasárnapi mérkőzés közészek meglepetéseiből az UTE.-nek az

Összesen 0:2

MTK. eleni eldöntetlen eredménye emelkedik legnagyobb erővel. A bajnokságban vezető MTK. ugyan ez év folyamán még nem produkált semmi olyant, ami a csapat őszi formájának még megközelítésére is engedett volna következtetni, sőt esatársora a FTC. elleni mérkőzésen gólképtelennek bizonyult. Azonban az előző héten az UTE. 2:0 arányban vereséget szenvedvén a Főv. TC. ellen, ebből a népszigeti csapat nagymértékű gyengeségére és visszacsúszására lehetett következtetni. Az UTE. azonban saját pályáján, ha ambicionálja magát mindig kemény diónak bizonyult, s mult vasárnap védelme igazán elsőrangut produkált, erőyes, határozott s amellet kivételesen még fair játékaival is. Az MTK.-nál csak a védelem a régi jó, a esatársor munkája azonban nagy hanyatlást mutat és alapos munkára van szükség ahhoz, hogy játékaiba a szükséges egyöntetűség és kombináció képeség ismét otthonra találjon. Az UTE. támadásai a veszélyes kiszökéseken alapszanak, csak óriási hibájuk, hogy a lefutó esatár társai teljesen magára hagyják s a középről nézik küzdéseit. Kellő támogatás mellett az ilyen kiszökés majdnem mindig eredményes jár. A szerencse a MTK. mellé szegődött e mérkőzésben, mert bár lényegesen többit támadott, támadásai megközelítőleg sem voltak oly veszélyesek, mint az UTE.-i, mely csapatnál megeseett, hogy *Szabó* egy méternyire az MTK. üres kapuja előtt rálépett a labdára és elesett. A vezető gólt az UTE. a 14-ik percben kornerből ér el, melyet *Szinai* ad le, *Szabó* pedig 3 m.-ről a labdát élesen a gólbá fejei. A játék az első félidőben kb. egyenletes, de inkább a MTK. támad. Félidő 1:0. A MTK. a második félidő 15 p.-én egyenlít ki, *Károly* gyanus esése folytán megittelt 11-esből. Ismét kezdve az MTK. nagy fölénybe jut, de az UTE. szívós és jól dolgozó védelme erőyesen áll ellen. Bírő: *Vámos Soma* (Főv. TC.).

A két csapat összeállításai:

UTE.: Kazár—Rozmann, Vranák—Kürschner, Herschkovits, Fürst—Szinai, Ludwig, Imre, Fandl, Szabó.

MTK.: Knap—Nagy, Csüdör—Bíró, Szűcs, Sár—Sebestyén, Károly, Szántó, Döme, Vida II.

MAC.—Typ.SC.

20:0

Összesen 17:0

Az atléták nagyarányú győzelmével végződött e mérkőzés, mely megdöntö a BTC. által 1907. őszén elért 17:0-ás gólrakordját (Typ. SC. ellen) az első osztályu bajnokságokban. Az egész játék tartama alatt az atléták kitünően összerajtszó esatársora — támogatattva a fedeztsor által — ostromolta a Typ. kapuját és dacára a védelem önfeláldozó működésének, nem bírták megkadályozni, hogy az atléták félidő-

ként 10—10 gólt ne rugjanak. A játék lefolyására jellemző, hogy a kék-sárgák kapusa mindössze háromszor fogott labdát, melyek közül kettőt saját hátvédteitől kapott. Az atléták esatársorának legjobb embere *Borbás* és *Krempels* volt. Gyönyörű játékkal nem egyszer ragadták tapsra a közönséget. Kelemen I. is nagyot javult, többi játéka óta méltó elismerést kelve önzetlen labdaosztásaival, de még sem hagyhatjuk teljesen említés nélkül, hogy játékát a mérkőzés egyes pillanataiban nagy gondatlanság jellemezte.

Igen szépen dolgozott a halvesor is — élén Medgyessyvel.

A Typ. csapatának játéklóról semmi különöset nem mondhatunk, de igazán nagy dicséretükre szolgál, hogy az óriási vereség dacára is megőrizték higgadságukat és az egész mérkőzés alatt a lehető legfaierebben játszottak.

A két csapat a következő volt: MAC. Buday—Oláh, Kelemen II.—Major II., Hildebrand, Medgyessy—Fekete, Krempels, Kelemen I., Vangel, Borbás.

Typ. SC.: Orsolyák—Weisz, Gulyás—Kaufmann, Pilly, Drukesitz—Viklár, Schwartz, Geiger, Horvát, Mandl, Bíró: Herczog (MTK.).

Az I. osztályu bajnokság állása :

Egylet neve	Játszott	Nyert	Eldöntetlen	Vesztett	Adott gólt	Kapott gólt	Pontok száma
MAC.	11	8	2	1	66	14	18
MTK.	10	7	3	—	32	11	17
FTC.	11	6	3	2	49	26	15
BTC.	11	5	2	4	46	23	12
BAK.	11	4	2	5	19	37	10
UTE.	10	4	1	5	12	21	9
Törekvés	10	3	1	6	14	29	7
Főv. TC.	11	2	2	7	19	33	6
Typogr.	11	1	—	10	8	71	3

II. osztályu bajnokság:

NSC.—KAOE.

5:0

(Millenáris-pálya.) A FTC. nemzetközi mérkőzését megelőzőleg mutatkozott be az idén először e két másodosztályu csapat a football igazi nagyközönsége előtt. A NSC.-nál feltűnő nagy forma javulást kell konstatálnunk, s most legalább is egyforma erősnek látszik az elsőosztályu egyletek nagyobb részével. Igen erős és fejlődésre képes a esatársor, melynek jellegzetes tulajdonsága a gyors adogatás és a szélsők lefutása. A balszélső esatár igen tehetségesnek, de egyszersmind tulságos önzőnek is látszik, mert a kétségkívül szépen levitt labdáiról nem volt hajlandó lemondani a belső esatárak javára, s mindig maga lötte. A KAOE.-nek különösen a védelme tűnt ki. Az első félidőben a NSC. 3, a másodikban 2 gólt rug. Bírő: *Horváth Ferenc* (FTC.).

TLE.—Köb. TE. 2:2. (*Soroksári-utcai pálya*.) A TLE. idei első bemutatkozása, tekintve a Köb. TE. nagy tréningelnyét, elég jól sikerült. A mérkőzés folyamán inkább a kőbányaiak voltak fölényben, de esatársoruk nem volt eléggé gólképes, hogy jelentősebb eredményt tudott volna elérni. Félidő 1:1. Bírő: *Hajós József* (FTC.).

NSC. II.—KAOE. II. 2:0. Félidő 2:0. Bírő: *Horváth Ferenc* (FTC.).

Nemzetközi mérkőzés.

FTC.—Germania

8:1.

Összesen 1:4

A bekövetkezendő nemzetközi mérkőzés sorozatát a Ferencvárosi Torna Clubnak az Osztrák Germania elleni mérkőzése nyitotta meg, mely mérkőzés a magyar bajnok csapat imponáló stílusú győzelmével végződött, ami egyszersmind fényes revansot is jelent, tavaly őszi 4:1 arányu súlyos vereségükért. A Germania mostani, Bécsben elfoglalt erőiteli pozícióját még nem tudjuk kellőképpen érté-

Róser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.

- I. Háromosztályu felsőkereskedelmi iskola.
- II. Négyosztályu polgári iskola. III. Nevelő internátus.
- IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

kelni, mert az idén még hazájabeli elsőrangú csapattal nem mérkőzött. Tavaly ősszel azonban a győzelmek egész sorozatát aratta a legjobb bécsi csapatok ellen, úgy ahogy tavaly a I. Vienna, a Cricketerok és a WAC-nak méltó és egyenrangú ellenfele volt, s megállapodott pozíciót és nevet szerzett magának. E szempontból mérlegelve a helyzetet, a FTC. igen értékes nemzetközi győzelmet aratott.

Ami a két csapat egymáshoz való erőviszonyát illeti, a 8:1 gólarány nem is fejezi ki híven a FTC. óriási tulsúlyát. Gyorsaság, testi kondíció, labdatechnika és kombináció képesség tekintetében összehasonlítást tenni nem is lehet. Ez azonban kétségteljesen a Germaniának a tréningben való elmaradottságában leli elsősorban magyarázatot, mely tény szembetűnő volt. Hiba volna azonban lekicsinyelni e csapat képességét, mert e súlyos vereség dacára, helyi- és közeli olyan játékok produkálhat, amely sejtetni engedi, hogy megfelelő tréning után ősz formáját vissza fogja nyerni. Az osztrák csapat legerősebb része aránylag a védelem, leggyengébb a támadás volt. A védelem, leszámítva az első negyed óráját, mikor szembetűnő volt a fejvesztettség és zavarodottság, melyet a magyar csapat rájuk nézve váratlan és szinte vehemens támadása okozott, jól dolgozott, bár a magyar csatársor nagy gyorsasággal keresztül vitt tartalmas kombinációknak nem tudott megfelelni, főleg lassúsága miatt. A védelemben egyénileg *Pöchl* volt a legjobb, míg a halfok közül *Swoboda*, ki tavaly az osztrák reprezentatív csapatban is játszott, emelkedett ki. A kapuban *Blässy* az első félidőben számalomra méltóan viselkedett, úgy hogy sokan kétségbe vonták az ismert kapussal való személyazonosságát. A második félidőben azonban kifogástalanul dolgozott. A csatársor nem volt képes megbirkózni az egyik legjobbnak elismert magyar védelemmel. A zöld fehérek nem is igen engedték kibontakozni az osztrák támadást, s ha néha mégis felnyomultak, a legnagyobb könnyedséggel állították meg a különben is tartalom szegény rohamot.

FTC. csatársora jobb szárnyának erejében esatkozunk. *Rónay*, aki a MAC. ellen aránylag szépen játszott és ez első játéka lévén, töle fokozott fejlődést vártunk, semmit sem haladt, sőt kitűnt, hogy minimális labdatechnikával sem rendelkezik. A legtöbb szélre adott labdát kiereszti s ha az előre adott labda clyan természetű volt, hogy feltartóztatlanul tudott lefutni, legtöbbször addig igazgatta míg a védelem elvette tőle, vagy ha sikerült is centerezni az bizony nagyon beteges természetű volt. Rendkívül erősnek bizonyult azonban a csatárlánc balszárnnya, hol *Szeidler*, *Schlosser* szépen összedolgoztak s a veszélyes támadásokat is *Koródy* közbejöttével ez az oldal intézte. A csatárok azonban ismételtelen régi hibájukba estek, az egyéni játékok kezdővel felesleges arányban kultiválni. A védelemnek a gyenge támadással szemben könnyű dolguk volt s a fedezetek tevékenysége is legnagyobb részt a támadás erősítésére szorítkozott.

A két csapat a következő összeállításban játszott:

Germania: Bässy—Axmann, Pöchl—Reif, Kinast, Swoboda—Krausz, Lajtl, Soucek, John, Dolesy.

FTC.: Fritz—Rumbold, Manglitz—Weinber, Brody, Gorskzy—Rónay, Weisz, Korody, Schlosser, Szeidler.

A FTC. kezd és már az első pillanathban szembeszökő fölénybe jut. Az első gól nem sokáig késik. Korody lefut, az utána nyomuló hátvéd jobbra szorítja, mire Weisz megy a centerbe. Korody összeülökzik a kirohanó kapussal, mindketten elesnek, a labda pedig balra gurul, ahonnan Weisz az üresen maradt kapuba rugja (2 p.). A FTC. erősen támad és eredménytelen kornert ér el. Az ezt követő gólkik után Weisz és Korody helyes kombinációval áttörik a védelmet és a 7-ik percben Weisz a második gólt rugja. A magyar csatárok szünet nélkül foglalkoztatják az osztrák védelmet, amely azonban már némileg összeszedte magát és egészségesebb védekezést produkál. Az erős támadás a 17-ik percben ismét eredménynyel jár. A baloldal viszi le a labdát. A kapu előtt 10 m.-nyire Schlosser kitolja a labdát Korodynak, ki teljesen szabadon állván, gyilkos erővel lö, azonban a labda az oldal-léccről visszapatant Schlosser-hez, ki a gólbá rugja. A labda azonban a hátsó léccről ismét a mezőnybe pattan. Ezt az alkalmat próbálják a bécsiek felhasználni a szokásos reklamálásra, azonban eredmény nélkül. A FTC. teljesen betelepül ellenfele tér-felébe, miközben kornert is ér el, Gorskzy fejese azonban a kapu felett megy el. A 22-ik percben lövi Schlosser a félidő 4-ik gólját, az ellenfél védelmét átszelelvén. Félidő 4:0.

A második félidő elején a játék közepén hullámszik, sőt néha a bécsiek is megközelítik a magyar kaput, azonban a két

hátvéd könnyű szerrel töri meg a támadást. A FTC. csatársora ismét akcióbá lép. Szeidler és Schlosser átvisszik az ellenfél védelmén a labdát, majd az utóbbi áttolja a jobb összekötőnek, ki szép rüssel lerohanva, alig 4 m.-nyiről a gólbá rugja (12 p.). Már két perccel később ismét Szeidler fut le és visszatolt labdáját Schlosser védhetetlenül lövi a bécsiek kapujába, amit a 18-ik percben egy harmadikkal told meg. A játék lanyhulni kezd, sőt a bécsiek a 22-ik percben kornerekhez jutnak, amely már szépen volt beadva, de a nehézkes csatárok elől Rumbold fejele a mezőnybe a labdát. Korody agilisén dolgozik s egymagában leviszi a labdát s a 28-ik percben szerzi meg a magyarok 8-ik gólját. Ettől fogva már a bécsiek is szóhoz jutnak és a csatársoruk helyi- és közeli szép összejátszákkal nyomul fel, lövésre azonban a magyar védelem energikus közbelépése folytán nem jutnak. A játék vége felé a magyar csapat ismét belefekszik a játékba s erős támadásokat intéz az osztrák kapu ellen, azonban a lendületbe jött osztrák kapus most már szépen, sőt néha bravurral véd. Már a 8:0 arány megállapodottnak látszik, mikor az osztrák csatársor balszárnnya a 44-ik percben áttör a magyar fedezetsoron, s a hátvédek rossz helyezkedése folytán Laytl teljesen szabadon állván, a láb alá igazított labdát a kapu jobb sarkába lövi. Biró: Gahrovitz Ede (Rambler). (Millenáris pálya).

Szövetségi díj.

FTC. II.—TÖREKVÉS II. 8:1. Az előző vasárnapról elmaradt mérkőzést mult vasárnap d. e. játszotta le a fenti két csapat, mely a fenti meglepő eredménnyel végződött, miután előző vasárnap a két csapat barátságos mérkőzése 0:0-t eredményezett. A Törekvés II.-t általában erősebbnek tartottuk. Biró: Bakó Gyula (MAC.).

MTK. II.—UTE. II. 3:2. A MTK. II. erős küzdelem után győz. Félidő 1:0. Biró: Nagy Ferenc (FTC.).

BTC. II.—BAK. II. 4:1. Félidő 2:0. Biró: Bakó Gyula (MAC.).

Egyéb mérkőzések.

FÖV. TC.—III. KER. TVE. 7:0; FÉLBESZAKITVA. (Határ-utcai pálya.) Football sportklubban a MLSz. erélyes intézkedése folytán az utóbbi évek folyamán szinte ismeretlen valami kezdett lenni az a sportszerűtlen kifejezés, hogy: félbeszakítva. S íme, a III. ker. alig hogy ismét életelt kezdett magáról adni, újra használatba kezd jönni az, amiről azt hittük, hogy nálunk már véglegesen a múlté. A gyengébb csapat erős vereséget szenvedett, s mikor a 7-ik gólt is gólnak ítéli a bíró, egyszerűen lepoeszkondíazzák s a kapitány a bíró felszólítására a sértegető játékosok nem akarja megnevezni, mire kiállítja őket. A kettőhöz önként csatlakozik egy harmadik. Rövid ideig 8 ember folytatja a játékot, mikor egyszerre az egyik felkapja a labdát és társaival minden további nélkül kivonul. (32 p.) A Határ-utcai publikum kedvenceit biztonságban látván, hatalmas közpört zúdit a pályán maradtokra. Félidő 2:0. Biró: Taffel Miksa (FTC.).

Ez az állapot azonban tűrhetetlen s a MLSz.-nek kell teljes erejével lesújtani. Ha másképp nem lehet ott rendet csinálni, csukassa be azt a veszélyes pályát.

MAC. II.—TYPOGR. II. 4:0. A Typogr. II. a szövetségi mérkőzést lemondván, a két csapat barátságos mérkőzést játszott a fenti eredménnyel. Félidő 2:0. Biró: Vadsz Dezső (SKK.). A két egyet ifjúsági csapatai is mérkőztek s ez is a MAC. nyerte 4:1 arányban, Veres Imre (MAC.) bíraskodása mellett.

FÖV. TC.—MAGYAR IK. ifjúsági csapatai 5:0. Félidő 2:0. Biró: Böhm Kálmán (MIK.).

Hírek.

POZSONYBAN március 8-án a Pozsony-Ujvárosi I.E. csapata mérkőzött a PTE. I. csapata ellen a pozsonyi vándoridőért. Az Ujvárosiak f. hó 1-én legyőzték a Pannonia csapatát 5:0-ra és így igen nagy érdeklődéssel várta a közönség a PTE. mikénti szereplését.

Mindvégig fair és mégis erős tempóban folyt a játék dr. Nirssee Bernát szöv. bíró vezetése alatt. Az Ujvárosiak hétről-hétre erősödnek, csak a csatárok nem tartanak lépést a védelemmel és így még sok tréningre lesz szükségük. A PTE. régi játékosai kifogástalanul játszottak és dacára az ellenfél elszántan játszó védelmének, 8:0 ellen legyőzték az Ujvárosiakat.

Jövő vasárnap a PTE. megkezdí nemzetközi mérkőzéseit: ellenfele a bécsi Sportklub „Sturmvoegel” lesz.

NEMET EREDMÉNYEK. A vasárnapi mérkőzések a Berliner Verband bajnokságáért minden meglepetés nélkül folytak le. *Preussen* eldöntetlenül végzett a *Britanniával* 1:1. (Féldő 0:0); *Union*—*Berliner BC.* 2:0 (1:0); míg a *Hertha* szintén 1:1 eldöntetlenül végzett a *Germaniával*. *Lipcsében*: *Leipzig*—*Halle* (városközi) 4:0; *Hannoverben*: *Eintracht*—*Bremer SC.* 4:4; *Magdeburgban*: *Leipzig*—*Magdeburg* (városközi) 4:0.

ANGOL EREDMÉNYEK. Mult szombaton folyt le az ötödik, a semi finálé megelőző forduló az Angol kupáért az állva maradt 8 egyet között. A mérkőzések óriási meglepetéssel végződtek, amennyiben a másodosztályú *Fulham* 2:1 arányban legyőzte a Ligában vezető *Manchester United*-et. A mérkőzést 41 ezer ember nézte végig. Nem kevésbé váratlan volt az *Everton* és *Southampton* 0:0 eldöntetlen eredménye (45 ezer néző). A másik két mérkőzésben *Newcastle United* győzött *Grimby Town* felett 5:1 és *Wolverhampton W.* 1:0 arányban *Stocke* felett. Az előbbi 45, az utóbbit 32 ezer ember nézte.

A nemzetközi mérkőzések folyamán *Skócia* és *Wales* találkoztak *Dundee*-ban. A mérkőzést a skótok nyerték 2:1 arányban. Féldő 1:0 *Wales* javára.

NÉMET FOOTBALL EGYLETEK taglétszámuk szerint a következő rangsorban szerepelnek: *FC. München*—*Gladbach* 392 tag, *Karlsruher FV.* 353, *SV. Wiesbaden* 314, *Phönix Karlsruhe* 270, *Mannheimer FC.* 265, *Duisburger Spielverein* 258, *Hamburger Victoria* 252, *FC. Pforzheim* 250, *Hanauer FC.* 215, *Wacker Leipzig* 213, *VfB. Leipzig* 210, *Viktoria Berlin* 200 tag stb. A *Deutsche Fussball Bund* egyletei közül van 12, 200-on felüli, 20, 150-en felüli, 58, 100-on felüli taggal. Az összes tagok száma 44.589. Ezek közül a délnémetországi szövetségre 14.131, nyugat-németországra 10.773, középnémetországra 6222, északnémetországra 610, a brandenburgira 4724 és balti szövetségre 600 egyéni tag esik. Németországban a football egyleteinek taglétszáma egy év alatt egyharmaddal növekedett.

FOOTBALLSZERENCSETLENSÉGEK. Azon 27 év óta, mióta Anglia és Írország egymás ellen nemzetközi reprezentatív mérkőzéseket játszik, e mérkőzéseken a nézők közül 25 halál, 24 veszélyes, 168 komoly, 153 kisebb jelentőségű és 172 könnyű sebesülést szenvedett. Ebben a statisztikai kimutatásban nem szerepel az 1902-iki *Ibrox Parki* pályán (*Glasgow*), az egyik tribün leszakadása miatt bekövetkezett óriási szerencsetlenség áldozatai.

SKÓCIA nem küld amatőr reprezentatív csapatokat az olimpiai világbajnokságra, mert nem kap részesedést a bevételből, már pedig szövetségi csapat csak részesedés esetén mérkőzik. Igazi amatőr felfogás!

Ifjúsági Labdarugás.

HIVATALOS. Az *ILSz.* f. hó 10-én tartott üléséből: *FSpC.* I.—*KSpC.* I. 4:0, *FSpC.* II.—*KSpC.* II. 3:2 igazolta. E mérkőzésből kifolyólag a következők tiltattak ki: *Weisz Szilárd örökre, Tán egy évre, Zsák Vilmos nyolc hónapra, Szántner, Goldschmied, Somodai, Hajdu M., Holdsteier, Ging, Mosina és Gálfi* hat-hat hónapra, valamennyien a *KSpC.* játékosai. *Laczkovits Gy.* szigoruan megdorgálva, *Hajdu* (*FSpC.*) három bajnoki mérkőzésről. *ETC.*—*BTK.* mérkőzés utóbbi javára igazolta. A 4:0 gólarány *ETC.* javára. Az *ETC.* meglevő pontjainak számából egy pont levonatik jogosulatlan játékos szereplése miatt. *Bükös János*, az *ETC.* kapitánya egy óra, *Hirsch Géza* (*BTK.*) hat óra tiltatott el *ETC.* II.—*BTK.* II. előbbi javára igazoltatik. Az *ILSz.*-ből tíz játékos kiadott. Két játékos igazolása ellen óvás emeltetett s egy játékos kiadása megsemmisített.

Intéző-bizottság.

MÉRKŐZÉSEK. *Ferencvárosi Sport Club*—*Kőbányai Sport Club* 4:0. (Féldő 2:0.) A vesztes fél igen fegyelmezettlenül viselkedett, ugyanígyra, hogy a bíró a mérkőzést kénytelen volt beszüntetni. A győztes csapatban *Hajdu* a legdurvább játékos egyike. Bíró *Lippert Dénes* (*ILSz.*) volt.

FSpC. II.—*Kőb.* Sp. C. II. 3:2.

HIREK. A *ILSz.* egyesületeinek vezetői, nemkülönben az ifjúsági bajnoki mérkőzéseket vezető bírák ezentul minden bajnoki mérkőzés után a *Hébel-kávéházban* (VI., *Teréz-körút* és *Aradi-utca* sark) összejönnek, hogy az egyes bajnoki mérkőzéseikről szóló tudósításait a napisajtónak is leadhassák. Az ifjúság körében ez mindenestre örvendetes, mert így a nagy nyilvánosság onnan is értesül az ifjúsági mérkőzésekről és hírekről. Felhívjuk tehát erre ifjúsági egyleteink figyelmét.

Vasárnapi mérkőzések.

Nemzetközi mérkőzés.

BTC.—*Smichow* (Prága) *Millenáris* pálya.

I. oszt. bajnoki mérkőzések.

MAC.—*BAK.* *Amerikai-uti* pálya.

MTK.—*Föv. TC.* *Soroksári-uti* pálya.

UTE.—*Typografia* (*Népsziget*).

Egyéb mérkőzések.

FTC.—*Nemzeti Sp. C.* (*Margitsziget*).

A Budapesti Budai Torna Egylet tornaversenye.

A *BSTE.* szerdán este az *Atilla-körúti* főgymnasium tornahelyiségében sikerült tornaversenyt rendezett az olimpiai kiküldötték anyagi támogatására. Közönség szép számmal volt jelen, különösen sok hölgy. A közönség jórésze, főleg a nők, a pécsi hölgytornászokra volt kíváncsi, azonban a női csapat nem jött fel a fővárosba s így az est legérdekesebb pontja elmaradt.

Részletes eredmények a következők:

I. Csapatverseny 6-os csapatok részére. (Szabadgyakorlatok kéziszer nélkül.)

1. *Nemzeti Torna Egylet* (Ujhelyi, Leilinger, Csécsi, Christán, Brenninger, Hamerle) 16:41 ponttal. 2. *BTE.* 15:83 ponttal. 3. *OTE.* 13:50 ponttal.

II. Korlátverseny magas korláton (juniorok számára).

1. *Herczeg István* (*Szegedi Torna Egylet*) 17:08 ponttal. 2. *Witzelsberger K.* (*BTE.*) 16:91 ponttal. 3. *Christán Jenő* (*NTE.*) 16:33 ponttal. 14 induló.

III. Verseny locon (seniorok számára). 1. *Szabó Kálmán* (*BTC.*) 21:33 ponttal. 2. *Kovács* (*OTE.*) 20:66 ponttal. 3 induló.

IV. Nyújtóverseny (juniorok számára). 1. *Herczeg István* (*BTE.*) 16:29 ponttal. 2. *Erdődy Imre* (*BTE.*) 16:08 ponttal. 3. *Brenninger Ede* (*NTE.*) 15:75 ponttal. 13 induló.

Igen jó volt *Erdődy Imre*, míg *Herczeg* a szabadon választott gyakorlatoknál feltűnő elegánsan dolgozott.

Egy-két szó céllövészetünkről az olimpiai versenyeken.

A *Nemzeti Sport* mult számában „Céllövészet, vonatkozással a katonai fegyverekre” címen néhány megjegyzés jelent meg az előbbi számban, „Céllövészet az egyetemen” címen közzétett kis közleményre, melyben a céllövészetnek hazánkban elég mostoha sorsáról szoltam néhány szót. Távol állott tőlem, hogy céllövészetünk multját vonjam kétségbe, bár azt tartom inkább: inkább jelene legyen, mint multja, helyesebben ne csak multja, hanem jelene is legyen. Örömmel vettem tudomásul, hogy tisztelt cikkíró ur tulajdonképp ugyanazon a véleményen van, mint magam és hogy köztünk csak látszólag áll fenn véleménykülönbség, amennyiben lényegében mindketten elfogadjuk, hogy hazánkban a céllövészet a külföldhöz viszonyítva meglehetősen hátra van maradva.

A másik fontosabb dolog, amelyre utalni kívánok az, hogy az olimpiai céllövő versenyekre vonatkozólag hibás, helyesebben hiányos vélemény van elterjedve céllövőkink között.

Tény ugyanis, hogy az olimpiai versenyeken 200, 300, 500 stb. yardos versenyszámok lesznek, s osztom a *Nemzeti Sport*nak ugyancsak mult számában, *Szemere László* ur által kifejtett véleményét is, hogy ezek a versenyek a magyar céllövőkre előnytelenek lennének, azonban hozzá kell tennem, — s örömmel teszem hozzá, — hogy az olimpiai versenyeken a magyar céllövőknek leginkább megfelelő, 300 méteres versenyek is lesznek.

Alkalmam volt az olimpiai céllövőversenyek programjában és szabályzatában lapozgatni s ott láttam, hogy eltekintve a 25, 50 yardos és egyéb (mozgó és eltűnő céltáblájú) versenyektől, két, 300 méteres versenyszám is lesz: egy csapatverseny (6 tagból álló csapat részére) és egy egyéni verseny. Feltételeit feleslegesnek tartom ismertetni, mert tudomásom szerint a *MOB.* céllövő szakosztálya nemskára fordításban közzé fogja tenni a verseny részletes programját, szabályait és föltételeit.

E két versenyszámmal tehát a magyar céllövők egyoldalúsága, hogy szinte kizárólag erre a távolságra gyakorolnak, még előnyükre is válhatik. Ezenfelül e versenyekre nézve az ország katonai fegyvereinek használata sincs előírva, ha tehát valaki esetleg hollandi vagy más puskát akarna használni, azt is megtehetné; (az ország katonai fegyverei csak az első két versenyszámra, a 200—1000 yardos versenyekre nézve kötelezők).

Remélni merem, hogy lelkiismeretes tréning után egy magyar hatos csapat a versenyen, ha nem is a legelsősk között, de minden bizonnyal megállná helyét. S ha a versenyre való kiküldés egyelőre nem is járna nagyobb erkölcsi sikerrel, (bár ez sincs kizárva), céllövőink mindenesetre sokat tanulhatnak és kétségkívül sokat is tanulnának a világ legjobb céllövőitől, akik ez alkalommal összejönnek.

Vessünk csak egy kis pillantást uszósportunk fellendülésére, az is hasonló módon történt: csak azóta indult neki rohamos fejlődésének, amióta uszóinknak alkalmuk volt erejüket a külföld legjobbjáival összemérni.

Az a 3300 korona költség, amibe a hat versenyző kiküldése kerülne, amikor szinte félszáz ezer koronáról van szó, nem lenne oly nagy különbség, s mindenesetre a jövő érdekében is meg kellene hozni ezt az áldozatot!

Ifj. Dengi János

a BEAC. céllövő szakosztályának előadója.

A Kassai AC. kerületi birkózóversenye.

Vasárnap, a hó 8-án zajlott le az első kerületi birkózóverseny hazánkban. A mérész és nagylelkűségű vállalkozás nagy terhet rótt a rendező Kassai Athletikai Klubra és dícséretére szolgál, hogy feladatának kifogástalanul megfelelt. Ebben természetesen nem kis rész van a klub páratlan agitációs vezetőségének: *Zichy* Károly gróf elnöknek és *Bartay* Oszkár titkárnak, akik mindent elkövetnek, hogy a sport különböző ágai kedvező fogadtatásra és megfelelő művelésre találjanak a vidéken.

Nagy feladatukban méltó segítő társat kaptak *Vida* Henrikben, aki mint a MASz. birkózó- és súlyemelő szakosztályának előadója, a szövetség képviselőjében jelent meg a versenyen és egyrészt az egyes mérkőzések szakszerű vezetésével, másrészt lelkes agitációjával és szíves útmutatásával újabb híveket szerzett úgy a szövetség eszméinek, mint magának a birkózó-sportnak is.

A verseny a városi tornacsarnokban folyt le szép számú közönség jelenlétében. A délután folyamán néhány előmérkőzés volt, este pedig a döntő küzdelmek kerültek sorra. A versenyen Debrecen, Kassa és Miskolc birkózói mérték össze erőiket. Az indulók száma tizenhat volt és ezek legnagyobb része a könnyű súlycsoportra esett.

A könnyűsúlyúak csoportjában *Nováky* Gábor, a Kassai AC. tagja. Holubán tanítványa aratott megérdemelt győzelmet, de mellette elismerésre méltóan állottak meg helyüket *Nováky* Ferenc, a Kassai Akadémiák SE., és a nehézsúlyú *Törökfalvy* Lajos, a Debreceni TE. tagja. A versenyen résztvevő *Dabby* László név alatt *Schwarzenberg* László, az UTE. birkózója is, de a jury a mérkőzések során rájött arra, hogy indulási jogosultsága a szabályok értelmében nincsen és így a további versenyből kizárta. A szövetségnek szigorúan kellene fellépni az ilyen megtévesztésre utazó eljárás ellen!

A középsúlyúak és nehézsúlyúak között *Horváth* Aladár, illetve *Rudolfi* Imre, a Debreceni Torna-Egylet tagjai, bizonyultak a legjobbaknak. Különösen *Horváth* keltett fel-

tűnést, aki megfelelő vezetés mellett bármely országos verseny döntőjébe beleszólhatna. Székelyhíddal való küzdelme a verseny legszebb mérkőzése volt.

A részletes eredmény a következő:

Felsőmagyarország könnyűsúlyú birkózó bajnoka: *Nováky* Gábor Kassai AC., második *Nováky* Ferenc Kassai Akadémiák SE., harmadik *Szepessy* Jenő Miskolci Atléta Kör, negyedik *Törökfalvy* Lajos Debreceni TE. Indultak még: *Dabby* László és *Weinberger* Andor (Miskolci Atléta Kör), *Helmy* József és *Szmetanovics* Gyula DTE., *Jaczkó* Géza KAC. *Szmetanovics*—*Helmy* 2 p. 7 mp. *Dabby*—*Jaczkó* 55 mp. *Nováky* Gábor—*Szepessy* 56 mp. *Törökfalvy*—*Szmetanovics* 1 p. 45 mp. *Dabby*—*Törökfalvy* visszalép. *Nováky* Gábor—*Nováky* Ferenc 2 p. 37 mp. *Dabby*-t a zsűri diszkvalifikálja s győzelmeit megsemmisíti. *Törökfalvy*—*Jaczkó* 13 p. **Döntőben:** *Nováky* Gábor—*Törökfalvy* 27 p. 12 mp. **Második helyért:** *Nováky* F.—*Szepessy* 57 mp. A másik két jogosult nem indult.

Felsőmagyarország középsúlyú birkózó bajnoka: *Horváth* Aladár DTE., második *Székelyhidy* Béla DAAC., harmadik *Amster* Zsigmond KAC.

Horváth—*Székelyhidy* 6 p. 55 mp. *Horváth*—*Amster* 2 p. 16 mp. *Székelyhidy*—*Amster* 8 mp.

Felsőmagyarország nehézsúlyú birkózó bajnoka: *Rudolfi* Imre DTE., második *Czink* Sándor DTE., harmadik *Török* László KAC.

Rudolfi—*Török* 2 p. 5 p. *Rudolfi*—*Czink* 4 p. 8 mp. *Czink*—*Török* 1 p. 1 mp.

A felsőmagyarországi kerület megalakulása.

A Kassai AC. birkózóversenyével kapcsolatosan tartotta újjáalakuló értekezletét a MASz. felsőmagyarországi kerülete. Az értekezleten *Zichy* Károly gróf, a KAC. és a kerület elnöke elnökölt, a jegyzőkönyvet pedig *Szepessy* Miksa, a KASE. főtitkára vezette. Megjelentek még: *Lestyán* Adorján, a DTE. elnöke és a MASz. kerületi képviselője, *Vida* Henrik, a MASz. központi kiküldöttje, *Bartay* Oszkár a KAC. titkára, *Szarukán* Sándor, a DTE. titkára és kerületi előadó-helyettes, végül *Székelyhidy* Béla, a DAAC. titkára. Az elnök üdvözlő szavai után *Vida* Henrik tolmácsolta a MASz. üdvözlését és elismerését, majd az előadó tett jelentést a múlt év folyamán lefolyt kerületi bajnokságokról, átadva az összes iratokat. A kerületi bizottság elnökének újból *Zichy* Károly gróft, előadónak pedig *Bartay* Oszkárt választották meg. Elhatározták, hogy valamennyi felsőmagyarországi egyesületet a kerülethez való csatlakozásra szólítanak fel, majd beható vita után megállapodtak abban, hogy a bajnokságokat ezután nem osztják szét az egyesületek között, hanem valamennyi atletikai bajnokságot együttesen rendezik meg a kerület székhelyén nagyobb sporttünemények kíséretében. A határozat értelmében az atletikai bajnokságok ez évben Kassán fognak megrendeztetni augusztus 15-én.

A BEAC. mezei versenye.

A Budapesti Egyetemi Athletikai Club vasárnap délelőtt 11 órakor rendezte a lágymányosi pályája mellett levő területen házi cross-country versenyt. A pálya mezőn, szántáson, árkokon, nádas-on és töltésen keresztül vezetett, tehát változatossága folytán igen alkalmas volt mezei versenyre.

Jelen volt a klub tanár elnöke *Klupathy* Jenő egyetemi tanár, továbbá *Kelemen* Kornél ifjúsági elnök.

A csapat 11 óra 6 perckor indult el *Holics* Rezső atletikai szakosztály előadó vezetésével, aki versenyen kívül vett részt a futásban. A harmas csapatok vezetői *Garam* Jenő, *Kisfaludy* Árpád és *Hajnóczy* Sándor voltak. Az indulás után *Gerentsér* László sorshuzás útján osztott be a csapatvezetőkhez 2—2 tagot, így tehát mindenki csak a verseny után tudta meg, hogy mely csapatba tartozott.

A legelső beérkező 11 óra 33 perckor *Holics* Rezső volt 27 p.-es elég jó idejével. Utána következtek: *Garam* Jenő 11 óra 33½ p., *Kisfaludy* 11 ó. 34 p., *Hajnóczy* 11 ó. 35 p., majd *Ivanka*, *Nagy*, *Hüttel*, *Kauka*, *Halász*, *Teleky*, *Susztér*. Egyéni győztes tehát *Garam* Jenő volt, ki tekintve azt, hogy fiatal futó, igen jó erőnek bizonyult. *Garam* már ősszel feltűnt az egy angolos versenyekben, s ha *Gerentsér* vezetésével szorgalmasan tréniroz, úgy ez évben egyike lesz legjobb távfutóinknak. *Kisfaludy* és *Hajnóczy* szintén igen jók és

racionális munka mellett sok dicsőséget szerezhetnek még egyletüknek.

A csapatok közül győztes volt C) csapat (Garam, Nagy, Hüttl) 12 ponttal; második a B) csapat (Hajnóczy, Ivánka, Kauka) 14 ponttal; harmadik az A) csapat (Kisfaludy, Halász, Suszter) 20 ponttal.

A jól sikerült verseny után Kelemen Kornél ifjúsági elnök lelkes szavak kísérete mellett osztotta ki a győzteseknek a díjakat.

Sikerült tréfa. Senki se mondhatja, hogy a MOTESZ-ben nincs humor. A sportkörök igazán sokat mulattak már a rovására. Most megint egy új sikerült tréfája derült fel a közönséget. Mint olvassuk, egy ultimátumot adott a MASZ-nek, még pedig — risum teneatis — békeultimátumot. Egyesüljetelek velünk azt az erre-arra teremburáját, mert különben panaszra megyünk a tanítóbaésihoz, akarom mondani a miniszterhez. Ejnye, ejnye, hát nem fejtetőre van állítva a minisztériumban a testnevelés ügye?

TÖREKVÉS SPORTEGYLET f. hó 3-án megtartott választmányi ülésén választotta meg tisztikarát 1908. évre és pedig: Elnök: Szalágyi Egyed; alelnökök: Fischer Mór és Zoltán Kálmán; I. titkár: Tibor Lajos; II. titkár: Rojko József; I. pénztáros: Csanády Mór; II. pénztáros: ifj. Dunner Lajos; ellenőr: Mezei Sándor; leltáros: Maschek Géza és Mike Gyula; pályagondnok: Nischbach Péter. A footballosztály vezetője Löwenrosen Károly, a nehéz atlétikáé Vörös György, a könnyű atlétikáé Merényi Ferenc lett. Megválasztottat azonkívül még a fegyelmi- és intéző-bizottság is.

ANGLIA CROSS-COUNTRY BAJNOKSÁGÁT múlt szombaton tartották meg Newburyben s általános meglepetésre a favoritok egyetemes vereséget szenvedtek A. J. Robertson-tól, ki a 10 és fél ang. mfd.-et 59 p. 47-8 m. alatt futotta meg. 2. Coates 59 p. 58-4 m. 3. Wood 60 p. 10 mp. 4. G. Pearce 60 p. 30 mp. 5. Neaves 60 p. 33-4 mp. Bajnok egyet a Hallamshire H. lett (6. 8, 18, 24, 6, 26, 64) 146 ponttal. 2. Birchfield H. 158 p. 3. Bradford AC. 152 ponttal.

MAGYAR TESTGYAKORLÓK KÖRE 1908. március hó 22-én vasárnap d. e. 9 órától és megszakítással d. u. 4 órától kezdődőleg, később meghatározandó helyen a 3 sulycsoport részére országos birkozó-versenyt rendez. A verseny a MASZ. szabályai szerint rendeztetik és résztvehet azon minden magyar sportegylet gentleman amateur tagja. Nevezési határidő 1908. március 18. este 8 órákor. A nevezések a Magyar Testgyakorlók Köre címére: VII., Wesselényi-utca 38. sz. alá küldendők.

Mindhárom sulycsoport első helyezettje ezüstérmét és nagy ezüstérmét, második és harmadik helyezettje ezüstérmét, negyedik bronzérmét nyer. — Az utolsó díj csak azon esetben adatik ki, ha a birkozók száma nagyobb, mint a díjaké. Nevezési díj személyenként 5 korona.

MAGYAR TESTGYAKORLÓK KÖRE 1908. március 29-én, vasárnap d. e. 10 órákor a fehérvári országúton a 3½ kilométeres kőtől 5 kilométeres országúti futóversenyt rendez. A verseny a MASZ. szabályai szerint rendeztetik. A versenyen résztvehet bármely egyesület amatőr tagja. Nevezési díj egyénenként 3 korona. Díjazás: Elsőnek nagy ezüstérmét és tiszteletdíj, másodiknak és harmadiknak ezüst, negyediknek bronzérmét. Minden versenyző, aki a távot 21 perccel belül futja meg, időért nyer. Harmadik díj 5 induló részvételeinél kerül kiosztásra.

BUDAPESTI VI. KER. ÁLLAMI FÖREÁLISKOLA IFJÚSÁGÁNAK az iskola tornacsarnokában (VI., Bulyovszky-utca 26.) 1908. évi március hó 14-én esti 6 órákor tartandó díszturnázást rendez. Sorrend: 1. Felvonulás. 2. Fűzér Rákóczi indulóra (alsó osztályok). 3. Fűzér dobzsóra (felső osztályok). 4. Szertornázás az alacsony korlátón (alsó osztályok). Előturnász: Michnay Géza II. o. t. 5. Szertornázás a lovon (felső osztályok). Előturnász: Aczél Zoltán VII. o. t. 6. Szertornázás a nyújtón (felső osztályok). Előturnász: Michnay Gyula tornatanár. 7. Versenymászás a póznákon (alsó osztályok). 8. Függeszködő verseny a kötélén (felső osztályok). 9. Magasugrás verseny (felső osztályok). 10. Fokozatos gyakorlatok bemutatása a magas nyújtón. Elvonulás.

MAC. CROSS-COUNTRY VERSENYE. Erős tavaszi zápor után kisütő napugárban, özöndés levegőben mintegy 2—3

száz budapesti sportember és 800—1000 rákospalotai benlakó volt lelkes tanúja a magyar atlétikai sport egyik legérdekesebb versenyének, a MAC. rendezte Hornig vándordíj cross-countrynek. Mindössze három egyet nevezett, de a futókön egytől-egyig meglátszott, hogy ekkora készséggel mezei versenyre még sohasem

állottak ki. A győztes Vangel fiatal kora dacára nemcsak a legjobb atléták, de egyszersmind a legkiválóbb footballjátékosok egyike. Mostani győzelmé, melyet jóformán tréning nélkül vívott ki a nehéz talajon, óriási klasszisát bizonyítja.

Az érdekes verseny, melynek pályája majdnem teljesen áttekinthető volt, következőképen folyt le: Réthy Pál starter eleresztvén a mezőnyt, rögtön *Loras* és *Kazár* mennek az élre, kiket egy csoportban a MAC. futói követnek. Kb. 4 km. után szétnyult a mezőny s itt Lovasnak már 40 m. előnye van. Utána *Merényi* és *Becske*, 10 m.-rel hátrább *Vangel* és *Veres* Imre, majd még 10 m.-rel *Garam*, újabb 15 m.-rel hátrább *Kazár*, *Holies*, *Kisfaludy* és *Veres* Sándor jönnek. Itt egy-egy patakon mennek át, mely után szántás következett, ezután ismét hosszú egyenes és ruganyos talaju fásor. Itt Lovas erősíti tempóját és 120 m.-rel vezet. Később nyílt mezőre érnek. A 700 m.-nyi cél-egyesen előtt volt egy kb. 400 m. széles szántás. Midőn ezt Lovas elérte, 120 m.-rel vezetett *Becske* és *Vangel* előtt, kik szinte páros harcot folytattak s ezáltal mindjobban felnyomulnak. A szántásban *Loras* visszaesik. *Vangel* és *Becske* felnyomulnak és a cél-egyesenben elérik Lovast. Erős küzdelem fejlődik. *Vangel* elhuz, *Loras* azonban *Becske*-t ismét elhagyja, *Vangel* azonban elérni többé nem tudja. Befutások:

1. Vangel Gyula (MAC.) 33 p. 10 mp. 2. Lovas Antal (MTK.) 33 p. 16 mp. 3. Becske Kálmán (MAC.) 33 p. 25 mp. 4. Merényi Lajos (MAC.) 34 p. 14 mp. 5. Veres Imre (MAC.) 34 p. 51 mp. 6. Veres Sándor 34 p. 54 mp. 7. Gallian Herman (MTK.) 34 p. 57 mp. 8. Garam Jenő (BEAC.) 35 p. 18 mp. 9. Kazár Tivadar (MTK.) 36 p. 15 mp. 10. Farkas Árpád (MAC.) 36 p. 19 mp. 11. Holies Rezső (BEAC.) 36 p. 24 mp. 12. Kauka Lajos (BEAC.) 36 p. 32 mp. 13. Radoczy Károly (MTK.) 36 p. 37 mp. 14. Hajnóczy Sándor (BEAC.) 37 p. 21 mp. 15. Futó István (MAC.) 37 p. 44 mp. 16. Ivánka Mihály (BEAC.) 37 p. 46 mp. 17. Kisfaludy Árpád (BEAC.) 38 p. 5 mp. 18. Goldmann Ignác (MTK.) 38 p. 17 mp. Kürty és Nagy S. (BEAC.) a versenyt feladták. Ezek szerint:

1. A MAC. 19 pont. 2. MTK. 49 pont. 3. BEAC. 61 pont.

LÓ-SPORT

A tavaszi versenyek.

Az előrefogadások nyomán lassankint kezd kialakulni a tavaszi versenyek képe.

A Rákosi díjra Pomali a meglehetősen indokolatlan favorit, mellette Folderol és Claymore is érdeklődés tárgya, míg, akik igen helyesen a Geist-istállóba helyezik bizalmukat, azok a Panaszban látják a valószínű nyertőt.

A nagy alagiban Nugommory maholnap már pari favorit, legyőztetésére egyedül Sárgacsikó részéről van kilátás, bár az Ausztriában uralkodó hideg tartózkodásra int az oberweideni lovakkal szemben.

A Przdsvitből úgy hallatszik, a favorit Muse-t törölni fogják, s Planner Martyrrel próbál nyerni, de ez ősi ló lévén, nem sok a valószínűség győzelmében, s mi nagy sulya dacára is inkább Muse mellett vagyunk. Az Egyedi-testvérek hét főnyi lotjából Tábornok áll legjobban sulyban, hozzá még Janek lovagolja, úgy hogy jelenleg ő a legegészségesebb tip.

A háromévesek nagy hendikepjében még most is Sonnwendstein, Maxim és Andalgó a legemlegettebb lovak, melyekhez az utóbbi napokban Lancelot csatlakozott, mely mint Caureur-esikő határozottan korai ló lesz és sulya is kedvező.

A Trial-stakesben a Springer-istálló Gaboriaura fog támaszkodni, s ez is a favorit, de a deficiis Gaga mén győzelme korántsem biztos, mert bár Fantome-ot bizton tartja, de Rentier a lehető legkomolyabb ellenfele lesz.

Aki szeret hosszú oddsokkal előrefogadni, annak a következőket ajánlhatjuk helyre: Rákosi-díj: Panaszb. Przdsvit: Tábornok. Hároméves nagy hendikep: Sonnwendstein. Trial-Stakes: Rentier. Királydíj és Derby: Miracle.

EDELSTEIN KÁROLY bookmaker * TELEFON 83—02 *

Budapest, VIII. ker., Rákóczi-út 19. Mátyás-udvar, Szentkirályi-utca sarok. * Wien, I., Adlergasse 6.

A Magas Tátra déli lejtőjének si terepe.

Írta: Dr. A. Martin (Berlin.)

Mindjárt kezdetben előrebocsátom: a Magas Tátra tulajdonképpen nem si-terület. De „eltekintve a ritka kivételektől, nem csupán azért keressük fel a hegyvidéket, hogy ott sieljünk, hanem hogy ott magashegyi turára is vállalkozunk és ez alkalommal a si majd kellemes, majd nélkülözhetetlen segédeszközünk. A magas hegységben való sielésnek nincs önálló sportbeli célja, mint a középhegységben, hanem az segédeszköze az alpinizmusnak, az alpesi sportnak“ így ír dr. Hoek nemrég megjelent si-könyvében és bizonyos tekintetben e szavakat vallom én is jelen cikkem jellegéje gyanánt.

A Magas Tátrát általában eddig ritkán keresték föl sielők. Bár a legujabb időben az erdőörök és erdészek téli cserkészutakon használni kezdik a sieket; és bár a Magas Tátra törvényben állomásozó katonaság a hegység lábánál katonai lábszárgyakorlatokat végzett;*) a siek mint a turistaság segédeszközei, nem is szólva önálló sportbeli jelentőségükről, a Tátrában mindeztideig jóformán ismeretlenek voltak. Egyes elenyésző esetekben hoztak ugyan a téli turisták magukkal, de ezen eseteket is csak gyöngye kísérleteknek tekinthetjük. Az 1920 m. magasságban fekvő Békástavak képezték az előttem járt turisták által sieken elért legnagyobb emelkedési pontot a Magas Tátrában. (M. Kárpátegység, Évkönyv 1905. 156. old.)**) Az elmúlt év téli hónapjaiban alkalmam akadt két ismerősömmel és nekem, hogy a Magas Tátrában első ízben vihessünk végbe jelentékeny si-turákat. Az ez alkalommal szerzett tapasztalataimról alább következő soraimban számolok be.

Megérkező állomás gyanánt állandóan Csorbát használtam, mely 898 m. magasságban fekszik. Kedvező hó esetén a sieket már itt felkőthetjük és 1½ óra alatt elérhetjük a hegység lábánál 1350 m. magasságban fekvő Csorbai-tavat. Fordított irányban tehát a Csorbai-tótól az állomást, ha igen jó a hó, 20 perc alatt érhetjük el. Aki Poprádfelkán száll ki, annak Tátrafüredig (1000 m.) 14 klm. hosszú útja van még hátra; ez esetben ajánlatos Tátrafüredig szánon utazni. A „téli szezon“ alatt Poprádfelka és Tátralomnic között a vasút is közlekedik.

A Csorbai-tótól a Klotild-uton juthatunk Felső-Hágira, innen Széplakra és Tátrafüredre, innen a Mária-Terézia-uton, mely az előbbi ut meg hosszabbítottja Tátralomnicra; az ellenkező irányban, tehát nyugat felé — turistaút vezet Pod-Banskóra. Mindez utak azonban sokkal jelentéktelenebbek, semhogy a sielőknek valami különös élvezetet nyújthatnak. Tátrafüreden igen kedvelik a Tarajkára vezető sétautat, ez hegynek felfelé mintegy ¾ óra, lefelé jó hóban sieken néhány perc.

A Tátra déli oldalának völgyei többé-kevésbé alkalmasak a sielésre. A Magas Tátrát a Liptói Alpoktól elválasztó Koproavölgy hosszú és meglehetősen sík. Ettől keletre fekvő völgyek közül a Handelvölgyet a Kriván alatt fekvő Zöld-tóig (2026 m.) 1906. január 7-ikén E. Baur és Hans Schäfer járták be sieken. Ezt megelőzőleg három nappal az ő társaságukban jártam be a Furkotavölgyet. Az itt előforduló meredek tőfalak következtében e völgy nem kedvező s semmiesetre sem könnyű si-terület. Pompás lesikló-

terepeünk volt ellenben 1906 március 19-én dr. Baurnak és nekem a Handelvölgybe betorkoló Suchawodavölgy. A Mlinica-völgyben ismételtén sieltem fel a Fátolvizesésig (1691 m.); innen vissza Csorbai-tóig jó hó esetén pompásan lehet lesiklani. Kedvező alakulata van a Menguszfalvi völgynek a sielés számára; a siek itt nagy hasznát vehetjük a Koprovahágó (2149 m.), Hincóitavak (1965 m.) Békástavak (1920 m.), Jegestó (1935 m.) eléréséhez. 1906 február 14-én sieimen felszánkáltam a Felkai völgyben fekvő Sziléziai házhoz és még aznap ugyanazon úton vissza is tértem. Kedvező hónál (melyet ez alkalommal, sajnos, nélkülöztem) a lesiklás nagyon szép ez úton. A Nagytarpataki völgyet ismételtén kerestem fel sieken. Hogy pedig a Kistarpataki völgy sem megközelíthetetlen a sielő előtt, arról 1906 Szilveszter napján magam is meggyőződtem, mert a lépesőkön keresztül bejutottam a völgybe. Ez utat követtem visszafelé is. Azonban si-területről itt beszélni nem lehet.

Össze sem hasonlítható azonban ezzel sieim azon kitűnő szolgálata, melyet nekem téli magashegyi turáimon mint segédeszközök nyújtottak. Így a Krivánnak (2496 m.) 1906 február 11-én történt téli megmászásánál. Mivel a hó el volt jegesedve s amugy is elbirt, a sieket a gerinc „Nad Paolovu“ részén hátrahagytam; különben még jóval magasabbra is igénybevehettem volna őket. A Csorbai esuesnak

(2385 m.) megmászásánál 1907 január 5-én dr. Baur és én a sieket már a Fátolvizesésnél (1691 m.) hátrahagytuk. Mert semmiesetre sem volt ajánlatos, hogy a meredek falon melyen a vizesés lezuhant, keresztül küzdjük magunkat, a Szkoktótól (1811 m.) a felső Zerge-tóig (2100 m.) azonban ismét jó si-területünk lett volna. A Nagymenguszfalvi esues (2437 m.) megmászásánál 1907 febr. 13-án a sieket a Nagy-Hincó-tóig (1965 m.), Koneysta turámnál közvetlen 20 perenyire a Lukahágó (2195 m.) aljáig használtam: a hágó előtt az utolsó részlet meredek és — mivel a sziklák mindkét oldalon összeszorulnak — szűkebb, hogysem sieken fel lehetne rajta jutni. A Tengerszemesucsra (2503 m.) való feljutás kísérleténél dr. Baurral a Békástavakat ¾ órányi magasságemelkedésre hagytuk el; a Nagy Villacsucsnak (2533 m.) megmászási kísérleténél sieimet csak fenn a Lomnici gerincen esatoltam le. Bár a terep sieim számára a lehető legkedvezőtlenebb volt, még mindig többet használtam azonban, mint a hótalpak. Sokkal nagyobb sikerrel használtam azonban őket a Nagyszalóki esuesnak (2453 m.) megmászásánál 1906 december 29-én a Dr. Weisz-uton egészen a Zerge-szálló fölött emelkedő kilátóig. Vajjon a siek tovább is használhatók-e, az mindig a hóviszonyoktól van függővé téve. Én teljesen laza, puha hóra akadtam, úgy, hogy sieim mélyen, egészen a hó alatt heverő sziklatömbökig sü-

*) Magyar Kárpátegység Évkönyve 1899. 151. old.; Allgem. Korrespondenzblatt des Ski 1904/5. 132. old.

**) Az tévedés, mert dr. Jordán Károly már 1903. január 13-ikán elérte a Krizsnó (2043 m.) csucsát sieken.

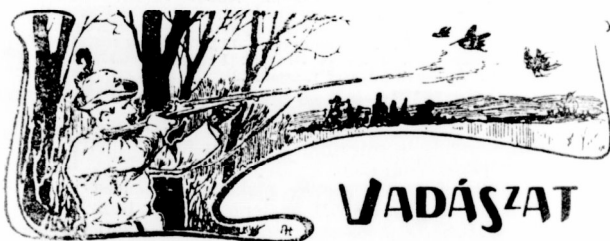
lyedtek be s így a továbbhatolás rajtuk lehetetlen volt. Kedvezőbb hőviszonyok esetén jóval magasabbra lehet felszárkálni. Mindazáltal a mesék világába tartozónak vélem azt a Tátrafüreden elterjedt híresztelést, hogy 1905/06 „téli szezonján“ ott időző norvég a Nagyszalóki csúcsra egészen a főomra feljutott volna.

A hegység déli nyulványain ezenkívül valóságos sí-hegységek is vannak. Illyennek nevezhetjük — nyugatról kezdve a sorrendet, a Sedilkót (2067 m.). Átszánkáztam rajta 1906 február 11-én, nyugat-kelet irányban, a Handelvölgyből a Furkotavölgybe. A jeges hórteleg megfoszott a lesiklás kellemes pereitől. A Szoliszkovonulat előcsúcsa (2119 m. pont.) sieken szintén kitünően érhető el. Kedvező hőviszonyok mellett pompás sí-hegy a Patria (2205 m.), melyet két ízben is felkerestem.

(Folytatjuk.)

A BABIAGÓRA (1725 m.) MEGMÁSZÁSA. Március 6-ikán dr. Jordán Károly és Plökl Antal Turdosinból Polhora fűrdőn át felsiettek a Babiagóra, amelyen hazánk legmagasabb observatóriuma áll. Turájuknak gyönyörű idő kedvezett, a hőviszonyok a legkedvezőbbek voltak. E kirándulás annál érdekesebb, mert a csúcs magyar sielők még nem voltak, míg a Beszkid Egyesület Bieleitz-Bidla osztályának tagjai e sielésre igen alkalmas hegységportot igen gyakran keresték fel. Dr. Jordán és Plökl a Babiagóra után az Alacsony Tátrába mennek és tervbe vették a Gyömbérnek Királylehotáról Zólyombrézó felé való traversálását.

SÉTURÁK. Az *Alacsony Tátrának* idej első látogatói dr. Metzler Jenő és Kovács István voltak, kik március 1-én Zólyombrézóról a Kiszlához siettek. A Mátrában jártak ugyancsak március 1-én Bareza Imre és Szaffka Tihamér, kik Pásztól elindulva az Ágasvárra siettek és innen egy jó darabon át követve a hegygerincet, a Békás tavak mellett tértek vissza Pásztóra. A hóhatár a hegység lábánál a völgyekben vette kezdetét. A *Büzsöny hegység*et, mely Kismaros—Ipolyság között terül el, március 10-ikén keresték fel a MTE. Egyetemi Osztályának tagjai, kik ez alkalommal három irányban mászták meg a Csoványos (910 m.) csúcsát; a sielők 9-ikén indultak el és Szokolyahuttán túl már alkalmas siterületre találtak, mely a távbeszélő póznajelzések mellett vezet a *Magas Taxi* erdészházhoz. Minél magasabbra értek, a hó annál nagyobb lett és az erdészház mellett, melyet éjjel 1 órákor értek el, már mintegy 1 méter magasságu volt. Másnap kora reggel a *Nagy-Hideghegyre* siettek, melyről gyönyörű kilátásuk volt a hóval fedett Szittnyára. A *Nagy-Hideghegy* gerincén óvatosan végig szánkáztak, mert itt hatalmas hótarajok nyultak a völgy felé és a Hangyásbère felé vették utjukat a Csoványosra, melyet 11 órákor elérték. A csúcsról a bükkös renetegben siettek vissza a Magas Taxra és innen ismét Kis-Marosra tértek vissza.

Vadászati műszavak és szólásmódok*

— a fegyveres vadászatnál és az agarászatnál. —
posta kisebb golyó, melyből négy-öt megy egy töltésre;

rémzsineg, vad feltartóztatása és elkerítése végetti zsineg, reá kötött ludszárnyval, tollakkal, rongyokkal stb.;

szatyma a göbces legvastagabb neme;
vas sulyom, horgonyzerű görbe vas, melyet a törbe hágott nagyobb vad odább vonszol. A vastört fához kötni azért nem tanácsos, mert a vad, ha a tört elvonszolni nem képes, úgy megfogott lábát vagy farkát elszakítja s menekül;

vonszalék, dögrész, zsiger stb., melyet földön vagy havon oly célból vonszolnak, hogy büzén rókát, farkast vagy más duvadat bizonyos helyre esaljanak;

*) A vadászat gyakorlásánál használni szokott idegen szavak és kifejezések kiküszöbölése végett; közöljük a megfelelő magyar vadászati műszavakat.

átstudamlanak a kopók, midőn a nyomot átugorják s tovább sietnek;

bocsásd! rövid és éles paranesszó, hogy az eb a felvett tárgyat fogai közül kiadja;

csatolánc, kopólánc, összeláncolt két nyakló;

csitt! büntetésül keményen, intésül félhangon és vontatva mondandó a kutyának;

előcsahos az eb, mely előbb csahol, mint vadat érez vagy lát;

előre! félhangon, röviden és ismételve vagy e helyett kettős fütty, biztatásul a keresés folytatására. Hosszan és vontatva, ha az ebnek hasonmászva kell előre csusznia;

erre! arra! cirkáló vizslának mondjuk félhangon és röviden;

felvenni, ha a kopó nyomot érez s a vadat buzgón keresi;

fordítja a vadat az eb, midőn azt futása irányából a vadász felé téríti;

hadd el! hangosan vontatva s nyomatékosan ejtett paranesszó a vizslának, midőn elhívjuk;

hahó! hühó! lövésre sebes futással megjelenő kutyák megállításául hangosan s vontatva kiáltjuk;

hajtanak a kopók, midőn a felvett nyomon futva ugatnak;

hozd el! hozd el! paranesszó a vizslának valamely tárgy elhozására; hangosan és vontatva, ha késedelmeskednek;

ide! röviden mondva, vagy e helyett röviden fütty-hosszas fütty; intőjel a messze kalandozónak;

idomítani, vadászebet betanítani. Idomító fa, idomító gyöngy, idomító nyakló, ostor, zsinég;

jelezni, jelez a vezetőkebe vagy a vizsla, midőn a vad nyomát érezve, ezt farkesóválással és sebesebb mozdulatokkal jelenti;

kalandoz a vizsla, ha messze távozik; a kopó, ha nem marad nyomon;

kankalek, vizsla orrára a végett illesztett hegyes fa, hogy azt fennhordott orral keresésre kényszerítse;

kopó, erdei kopó, mely őzet, nyulat, rókát egyaránt nyomoz és hajt;

körül! mondjuk a cirkáló vizslának, hogy előttünk félkörben keressen;

lapulj! hangosan és vontatva ejtett paranesszó, hogy a vizsla földre fekdüdjék;

nyereg a hegyes végű görbe vas szeles vizsla derekán, mely farát szurdalja s lassu keresésre kényszeríti;

póráz a zsinég, melyre az agarakat fűzik. Pórázos agár, mely már jól jár a pórázon. Egy póráz agár, melyek együtvé vannak fűzve;

rajta! vizslabiztatás;

sinkorán a falkás kopó és taesko régi elnevezése;

szelet fog a vadászebe, mikor a vadat megérzi;

szimat az állati kigőzölgés, mely a vad nyomában marad;

szimatol az eb, midőn a vad nyomát vagy a vadérintette tárgyakat megszagolja;

szükül a pórázon tartott, nyugtalankodó, vinyogó eb;

tejdine (te ide ro!) sokszor ismételt kiáltás, melylyel a kopókat a vad friss nyomához hívják;

uzsítani, a kutyákat vad elfogására bátorítani;

vezérkopó, vezérebe a falka legjelesebb és legbiztosabb kopója.

Szerkesztői üzenetek.

BUE. Az országos rekordok hivatalos táblázata befoglalatik a MASz. által évenként kibocsátott évkönyvben. Az 1907. évről beszámoló évkönyv, melyben a mai napig fennálló összes rekordok befoglaltnak, e hó vége felé fog megjelenni. Kapható Kertész Tódor cénél, Szervita-tér.

UTE. Sajnálattal értesítjük, hogy lapunk eljegyzési híreket nem szokott közölni.

Ifj. Cs. J. Kolozsvár. Helyreigazítását nem fogadhattuk el, mert a verseny rendezője, Repeczy László, ki a napokban Budapesten volt, ugy nyilatkozott, hogy őn a verseny előtt 3 nappal jelentkezett és erre való tekintettel csak mint a Szolnoki Vivó Club tagja indulhatott, s nevezése így volt elfogadva. Tudósítónk tudósítását a hivatalos nevezési lista nyomán írta.

HIVATALOS RÉSZ.

A Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Labdarugók Szövetsége, a Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség, a Magyar Evezős Egyletek Orsz. Szövetsége, a Tiszai Regatta Szövetség, a Magyar Uszók Szövetség, a Budapesti Polo Club, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vivó Club, a Ferencvárosi Torna Club, a Műegyetemi Athletikai és Football Club, a Nemzeti Vivó Club, a Vén Fiúk Vivó Clubja, a Magyar Si Club, a „Danubius” újvidéki evezős egyesület, az „Előre” zürichi magyar csónakázó egyesület, az Esztergomi Hajós Egyesület, a Győri Csónakázó Egyesület, a „Maros” Aradi Evezős Egyesület, a „Neptun” Budapesti Evezős Egyesület, a budapesti „Pannonia” Evezős Club, a Pozsonyi Hajós Egyesület, a Szegedi Csónakázó Egyesület, a Szentendrei Evezős Club, a „Tisza” Szolnoki Evezős Egyesület és a „Balaton” Uszók Egyesülete hivatalos közleményei.

Magyar Labdarugók Szövetsége.

Elnökök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körút 41.) **Alnökök:** Steiner Hugo (V., Akadémia-utca 9.) (Ujlaki Téglai és Mészáros Rt. Füzessy Zoltán dr. (Andrássy-utca 8.) **Főtítkár:** Malecki Román (VI. Andrássy-utca 10.) Hivatalos órák minden szerdán este 7-8-ig az Edison-kávéház külön termében. **Títkár:** Cséke Gyula (II. Csalogány-u. 6.) **Penztáros:** Glanher József (IV., Deák Ferenc-u. 6. Iparbank.) **Ellenőr:** Olgay István dr. **Intéző-bizottság:** Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henri-Ötölcs: VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Meghívó.

Az igazgató-tanács f. hó 20-án, pénteken este 8 órakor, az Edison-kávéház különtermében ülést tart.

*

A pályabérek szabályozására teendő javaslat elkészítésére kiküldött bizottság: Steiner Hugo, Oprée Rezső, Stobbe Ferenc, Malecki Román kedden, f. hó 17-én ülést tart, melyre a pályatulajdonosok képviselői is meghívhatnak.

Malecki Román s. k.
főtítkár.

Kivonat-pótlás az igazgató-tanács február hó 28-án tartott ülése jegyzőkönyvéből.

Intéző-bizottság előterjesztése alapján az 1907. évben megbüntetett játékosok, névszerint: Forgács Bertalan (MAFC.), Szaffka Aladár, Eichinger Károly, Emödi Imre, Szűsz Félix (33FC.) és Dobronyi Béla (FTC.) megkegyelmezése tárgyában, valamint a BTC.—Criketter ügyben hozott összes határozatok hatálytalantítása tárgyában, — elfogadott.

Malecki Román s. k.

főtítkár.

Kivonat a bírák bizottságának f. évi március hó 9-én tartott ülése jegyzőkönyvéből.

Ifj. Földessy János (MAC.) gyakorlati, valamint Schoderbeck Károly (MAFC.), Böhm Kálmán (ILSz.), Gerő Ferenc (ILSz.) ifjúsági gyakorlati vizsgára utasítottak.

A bizottság f. hó 15-én (vasárnap) d. e. 10 órakor és d. u. 2 órakor, a millenáris versenypályán gyakorlati vizsgát tart, melyre a gyakorlati vizsgára utasított bírójelöltek meghívhatnak.

A bizottság f. hó 16-én, hétfőn este 8 órakor bírói vizsgát tart az Edison-kávéház különtermében.

Vadász Dezső
jegyző.

Igazoltattak 809-től 859-ig; Pozsony-Ujvárosi Labdarugó Egyesület részére: Kollár Vince, Prihoda György, Vetter Pál, Kopecký Alajos, Varga Béla, Rosner József, Heiling Ágost, Diem Lajos, Tenk Boldizsár, Rössler Károly, Zsemlye Lajos, ifj. Matuschek Róbert, Csomor Sándor, Zsemlye Ernő, Kárász István, Tóth János, Szerencsés Lajos, Schusznik János, Alapi Lajos, Nerdolák Rezső, Hochreiner Antal, Czere Gula, Wittosch Milán s. Holzmann Frigyes, — nevezett egyesület részére Kovarik Ferenc és Bors Jenő igazolhatók nem voltak, mivel a Pannonia Pozsonyi FC. nevezettüket ki nem adta; — a Szegedi Athletikai Club részére Horváth Lajos, Erdős Lipót, Fischhof Ferenc és Zsótér Sándor, — továbbá Szeged részére Niessner Aladár igazolható nem volt, mivel mint a MAC. részére igazolt játékos, Szegeden való állandó tartózkodása nem igazoltatott, — a Bp. Kőb. TE.: Vikidál Károly (az Ifj. L. Sz.-ből); — a BTC.: Erhardt Géza és Nerád Béla; — a Pozsonyi Torna-Egyesület részére: Nimsee Gyula; — a Tiszvá. LE.: Rauch Győző és Szalay Sándor; — a Föv. TC.: Reich Jenő, Matherer Elek, Kurzweil Oszkár és Leiner Antal (mindegyik az Ifj. LSz.-ből); — a Nemzeti Sp. Cl.: Egner Kálmán, Gelb Sándor, Jost Béla, Ocsek Károly, Horváth János és Altmann László (az utóbbi öt az Ifj. LSz.-ből); — MTK.: Stern Sándor, Sebestyén Gyula és Sebestyén Dezső; — Föv. TC.: Lederer Sándor és Glück Pál.

Kivonat az intéző-bizottságnak 1908. március hó 11-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Igazoltattak a következő mérkőzések: I. oszt. bajnokságban MAC. I.—Typ. Sp. Cl. I. 20:0. — MTK. I.—UTE. I. 1:1. — BTC. I.—BAK. I. 3:3. — II. oszt. bajnokságban NSpCl. I.—KAOE. I. 5:0.

— TLE. I.—Kőb. TE. I. 2:2. — Az I. sz. szövetségi díjért MTK. II.—UTE. II. 3:2. — BTC. II.—BAK. II. 4:1. — FTC. II.—Törökvész II. 8:1. — A II. oszt. szövetségi díjért NSpCl. II.—KAOE. II. 2:0. — Tudomásul vették a következő barátságos mérkőzések: KAOE. I.—URAK. I. 2:2, URAK. II.—KOE. II. 3:2. — Ferencvárosi TC.—Sp. Cl. Germania (Wien) 8:1. — MACF.—URAK. 3:2. — Föv. TC. I.—III. k. T. és VE. 7:0. — Föv. TC. II.—III. k. T. és VE. II. 9:4. — FTC. III.—Ferencvárosi Sp. Cl. (Ifj. LSz.) II. 5:0. — MAC. II.—Typ. Sp. Cl. II. 4:0.

Typ. SpCl. és a TLE. a MAC., illetve a Pp. III. k. T. és VE. el szemben a szövetségi díjért mérkőzést lemondta, miért is a két pont a két többi egyesületnek megadatott.

A Pozsonyi Torna-Egyesületnek és a Magyar-Óvári Gazdasági Akadémia Athletikai Clubnak engedélyt adott, hogy a pozsonyi vándordíjért az előmérkőzéseiket lejátsszassák.

MAC.—Föv. TC. közös kérelmére a bizottság engedélyt ad, hogy a március 29-re kiorsolt bajnokai és szövetségi díj mérkőzéseiket f. évi április hó 12-én lejátsszassák.

Tudomásul vették, hogy az URAK. a Mező-utcai pályájának a használati díját 40 koronában állapította meg.

Tudomásul vették a BTC. következő nemzetközi mérkőzéseit: III/15-én Sp. Cl. Smichow (Prága) Budapesten, III/25-én Wiener Sp. Cl. (Bécs) Budapesten, április 11-én Novometsky Sp. Cl. (Prága) Prágában, 12-én Sp. Cl. Smichow (Prága) Prágában, 25-én angol amateur csapat Budapesten, május 3-án Sp. Cl. Slavia (Prága) Prágában, 10-én Wiener Sp. Cl. (Bécs) Bécsben, 20-án Manchester United Budapesten és 24-én I. Vienna FCL (Bécs) Bécsben.

A bizottság javasolja az igazgató-tanácsnak, hogy a Magyar-Óvári Gazdasági Akadémiai Athletikai-Club, — mivel a felvétel ellen már akadály fenn nem forog, — a szövetség tagjai közé felvételessék.

UTE.—MTK. és a Bp. III. k. T. és VE.—Föv. TC. mérkőzések ügyében a vizsgálat folyamatban van.

A főtítkár helyett:
Cséke Gyula s. k.
títkár.

Magyar Uszók Szövetsége

Társelnökök: Brüll Alfréd és Dr. Virava János **Alnökök:** Dr. Füzessy Zoltán, M. Kanitz Henrik, Dr. Kovács Aladár. **Ügyvezető elnökök:** Kugler Sándor (III. Zsigmond-utca 70.), **Főtítkár:** Kéler Tibor. **Títkár:** Kiss Géza (I. Fehérvári-út 37.). **Penztáros:** Baronyi Arthur (IV., Ferenc József rakpart 18.).

Kivonat a MUSz. intéző-bizottságának 1908. február 28-án tartott üléséből.

Eljárás teendő a városnál a Rudas-fürdő, illetve uszoda sportszerű kiépítése tárgyában.

A szövetségi érmek, esetleg plakettek készítése tárgyában leendő eljárással megbizatnak Moór Jenő és Kiss Géza.

Miután a MUSz. a jövőben a versenynevezési zárlatok pontos betartását és a nevezési díjaknak a nevezési zárlatig való kiegyenlítését saját ellenőrzésébe veszi, az intéző-bizottság kimondja, hogy az egyesületek között még fennálló tételezlások mielőbb, legkésőbb azonban f. évi április 15-éig okvetlenül eszközözlendek.

Amennyiben ezen napig az elszámolások nem eszközöltettek volna, úgy az intéző-bizottság fentartja magának a jogot, hogy ez ügyben a leszámolás eszközölését hátráltató egyesületek ellen eljárjon. Felszólítja ennél fogva az egyesületeket, hogy március 20-ig az esetleges kiegyenlített tetteket saját anyagi érdeküknek megvédése végett, okvetlenül jelentsék be az intéző-bizottságnak.

A tételezlásokat hátráltató egyesületeknek sem versenyrendezésre nem ad engedélyt, sem uszóikat nem engedí indulni az 1908. évben.

A bizottság megkezdi a Donáth által beterjesztett verseny-szabályok tárgyalását.

A bizottság ez uton is felhívja a MUSz. hivatalos lapjára, a „Nemzeti Sport”-ra, annál is inkább előfizesse, mert a Szövetség hivatalos közleményeiről és annak működéséről csakis hivatalos rovatunkból szerezhetnek értesülést.

Kiss Géza,
títkár.

Ujvidéki „Danubius” Evezős Egylet kimutatása az 1907 évről.

23. evezős-útlény.

A t a g n e v e	Menetszám	Kilométeresz.	Rangsorszám.
Dr. Belohorsky Adolf	107	838	III.
Bokor Gyula	23	97-5	XXIV.
Beniacs Igor	29	201-5	XVII.
Dietzen Imre	3	8	
Dr. Dimitrievics Sándor	49	259	XIV.
Faith Boldizsár	60	478-5	VII.
Dr. Horváth Géza	1	4	
Dr. Jahn Róbert	61	461-5	VIII.
Janovics Péter	3	28	
Kamenitzky Sándor	20	102	XXIII.
Keményffy Aladár	8	29	
Dr. Korény Scheek Vilmos	67	611-5	V.
Koturov Szvetozár	122	686-5	III.
Kunwald Pál	5	24	
Lakits József	78	652-5	IV.
Lehrer Vilmos	7	30	
Dr. Maros Károly	24	215	XV.
Mezey Imre	8	62	
Mirosavlyevics Koszta	1	2	
Moser Richard	20	190-5	XVIII.
Regényi István	20	158-5	XX.
Riedl Béla	26	273-5	XIII.
Schwarz Egon	15	64	
Dr. Pecarski Branislav	83	579-5	VI.
Dr. Stra timirovits R.	30	185-5	XIX.
Silies György	70	418	IX.
Szabó József	2	10	
Szlávi Béla	16	84	XXV.
Dr. Szlávi Kornél	13	55-5	
Dr. Tibor Dezső	55	393-5	X.
Trischler Aladár	189	1430	I.
Urban Károly	28	392	XI.
Dr. Vukicsevics Miklós	31	202-5	XVI.
Dr. Wagner Károly	1	23	
Weinfeld Jenő	55	379	XII.
Weinfeld Márk	21	111	XXI.
Wiesinger Ernő	12	106-5	XIII.
	1363	10847	

Balaton Uszók Egyesülete.

Alakult 1900-b-n. Hivatalos helyiség: V. Váci körút 44. sz. II. Club-kávéház; Klotild-kávéház; Váci-utca (Tisztikaszinó). Alapító tag: 200 K. rendes tag: 12 K.; növendék tagok tagdíjat nem fizetnek. Elnök: Virava János dr.; alelnökök: dr. Gräff Ö. és dr. Kovács A. titkár: dr. Szemlér Lőrincz (VI. Sziv-utca 3. II. 18.) pénztáros: Meszlényi Sándor (V., Dorottya-u. 1. sz. Keresk. Bank); kapitány: Bruckner Lajos (Német-völgyi-út 5-7. sz.) jegyző: Poliaszky Gy.

Meghívó.

a Balaton Uszók Egyesülete I. évi március 14-én, szombaton este

6 órakor, a Budapesti Önkéntes Mentő-Egyesület palotájának (V., Markó-utca 22., I. em.) tanácstermében tartandó

rendes évi közgyűlésére.

Tárgyai: 1. Elnöki megnyitó.

2. Titkári jelentés.

3. Pénztári jelentés.

4. Számvizsgálók jelentése.

5. Felmentvények feletti határozathozatal.

6. Jövő évi költségvetés tárgyalása.

7. Indítványok *)

8. Elnök, a tiszttakar, a választmány, a számvizsgálók megválasztása.

Közügylés után társasvacsora Lineberg-féle vendéglő külön termében (I. Várkert-rakpart).

A választmány.

*) Indítványok a közgyűlést legalább 3 nappal megelőzőleg az elnökségnél (V., Váci-körút 44. sz. II.) írásban jelentendők be.

FOOT-BALL

kizárólag magyar készítmény.

Saját mintáink, erős marhabőrből, tartós kézi varrással, s valamennyi legfinomabb angol vörös gummihólyaggal ellátva, 5-ös nagyságban.

„Villam” 9 kor., „Turul” 10 kor., „Verseny” 11-50 kor., „Győztes” 13 kor., „Hunnia” 16 kor., „Kincsem” 4 nagys., iskola-football-labda 7-50 kor., „Kincsem” 2. nagys., gyermek-football-labda 5 korona.

„Football-cipő” marhabőrből, kitiűnő szabás és erős kézi varrással párja 15 korona.

Nagy választék: Football játékhöz tartozó összes felszerelésekben. Továbbá nagy raktár: Lawn-Tennis-, Golf-, Cricket- és Croquet-játékokban, tornaszerek-, vívóeszközök-, vadászati-, halászati-, turista-felszerelésekben stb. stb.

Teljes felszerelésnél árkedvezmény!

Kereskedőknek előnyárak!

Árjegyzék ingyen és bérmentve!

Zubek Bertalan és Társa

sportcikkék áruháza

Budapest, IV., Múzeum-körút 29. sz.

Bock & Hollender

Wien, III. Hauptstrasse 72.

Kérjen árjegyzéket.

Kérjen árjegyzéket.

DUNLOP

az első kerekek részére.

DUNLOP

a hátsó kerekek részére.

Vas Géza és Fia

BUDAPEST VI., LISZT FERENC-TÉR 6.

TÁVBESZÉLŐ :
65—43 (mellékállomással).

SÜRGÖNYCIM :
DUNLOP.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Főszerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR

Felelős szerkesztő:
LINDNER ERNŐ

Főmunkatársak:
BIRÓ ALAJOS és HOLUB JÓZSEF

Szerkesztőség:
Budapest, VIII., Esterházy-u. 6.

A jövő népszerű automobilja.

Az automobil feltűnésekor az autotulajdonosnak kívánságai abban az egyszerű óhajban összpontosultak, hogy kocsija egyáltalán működjék. Az állati vontatással bíró járművel szemben bizonyos fölény érzete volt tulajdonkép lelkesedésének egyedüli oka, mert sem sebesség, sem kényelem tekintetében nem igen multa felül az állati vontatású járművet. A rendes működés is elég ritka volt, de ezen már hál' Istennek mégis csak túlestünk s habár üzemzavarok most sincsenek kizárva, az automobil mégis még hosszabb utazások számára is megbízható járműnek tekinthető. A növekvő üzembiztonsággal és megbízhatósággal a közönség igényei is folyton növekedtek és a szerény öt—hat lóerős motoroktól fokozatosan áttértek a 100-as és ennél is erősebb motorokra. A nagyobb lóerőszám és kényelem erősebb, nehezebb gépet és nehezebb kocsiszerkezetet kívánt, ezzel pedig a pazarlásig fokozták a pneumatik fogyasztást. Végre is rájöttek arra, hogy a gyakorlati géptan ismeretes alapkövetelménye, mely a lehető legkisebb üzemköltség mellett, lehető nagy teljesítményt kíván, itt is alkalmazható. A technika haladása, nagyobb szilárdságú szerkezeti anyagok alkalmazását és gazdaságosabb üzemeltetést ugyan lehetővé, de ezzel sem lehetett a költségeket tetszőlegesen csökkenteni, a közönségnek kell tehát követeléseit oly pontig redukálni, amelynél még jogos igényei kielégítést nyernek. A vevőknek ezen belátása egyrészt arra mutat, hogy az automobilizmus ismerete igen elterjedt, mert csak a géptechikát nem ismerő laikus támaszt mindig lehetetlen követeléseket ár és szerkezet tekintetében, másrészt a modern ember praktikus gondolkodásmódját bizonyítja.

A párisi „Auto“ egy körkérdésére adott feleletekből meglátjuk, hogy az automobilisztikai szempontból legműveltebb közönség, a francia, mily kívánságokat támaszt az autoval szemben, vagyis milyen kocsit kíván a mai vevők többsége. A kérdésre 2567 válasz érkezett. A válaszolók közül volt:

707 kereskedő,
589 orvos,
413 jegyző,

167 ügyvéd,
163 sofőr és mechanikus,
114 egyetemi hallgató,
98 mérnök és szerkesztő,
83 katonatiszt,
78 garázstulajdonos,
40 gyáros és
115 magánzó.

A válaszolók többsége, amint látjuk, foglalkozással bíró munkásember, akiknél az automobil praktikus használhatósága volt valószínűleg a főszempont. A válaszok természetesen igen különfélék voltak, de úgyszólván minden kérdésnél jelentékeny többség mutatkozott, amely többségvéleményekből egy bizonyos ideális típusú auto feltételei állapíthatók meg.

A kérdések eredménye a következő:

Mily erősségű motor? 6/8 lóerejűt 176-an, 8/12-est 247-en, 12/16-ost 1323, 16/20-ast 617-en 20/30-ast 194-en, 30/50-est 24-en, 50 lóerőn felülit egy.

Hány hengeres motor? Egyhengeres 177, kéthengeres 34, háromhengeres 14, négyhengeres 2044, hathengeres 217, héttaktusú 86, különleges motor 3.

Mily gyújtás? Akkumulátoros (magas feszültségű) 48, mágnesgyertya 2216, alacsonyfeszültségű mágnesgyújtás, mechanikus megszakítással 166, alacsony feszültségű mágnesgyújtás, mágneses megszakítással 112, különféle gyújtás 42.

Milyen hűtőmód?

Szivattyú 1984, termosphon 512, léghűtés 54, különféle hűtőmód 23.

Milyen kapcsolás? Bőrkonus 1298, lemezkapcsolás 874, mágneses kapcsolás 204, fémkapcsolás 177, különféle kapcsolás 22.

Hányféle sebesség? Kettő 13, három 1411, négy 1023, speciális szerkezetek 138.

Áttételi mód? Lánc 653, kardán 1579, elektromos 36, szíj vagy frikciós kerék 111, különféle 19.

Differential vagy sem? 2127 igen, 302 nem.

Pneumatik méretek? 760×90 222, 810×90 304,

Benoidgáz világítás

Gyár:
ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár:
Budapest, VI., Andrassy-út 17.

815×105 982, 870×90 81, 875×105 211, 880×120 674, 920×100 302.

Egyenlő vagy különböző átmérőjű kerekek? Egyenlő kerekek 2413, különbözők 83.

Cserélhető abroncsok vagy sem? Cserélhetők 701, nem cserélhetők 414.

Karosseria alak? Kétüléses 137, kettős phaeton 2314, zárt 92.

Válaszok alapja? 2533: a tapasztalat.

Ezen válaszokból a következő kocsitípus alkatható meg, mint a többség kívánságának megfelelő.

Lőerősség 12/16, négyhengeres, 80×120-as, mágneses gyertyagyújtás, vízűtés centrifugalszivattyúval,

A New York—Párisi automobilverseny.

Mai képünk a világméretű automobilverseny new-yorki startját mutatja, mely február hó 12-én történt meg New-Yorkban, Mr. Colgate Hoyt, az automobile Club of America elnökének pisztolylövéseire. A startnál, melyben a Thomas, Züst, Protos, Motobloc, De Dion és Sizaire & Naudin-kocsik vettek részt, körülbelül 50.000 főnyi közönség tolongott úgy, hogy 300 rendőr alig bírta a kíváncsiakat visszatartani. Lapunk közlései alapján olvasóink előtt a versenyző kocsik tervbevétt utja valószínűleg ismeretes. Az amerikai szárazföldi útvonal Newyorkból az Erie és Michigan tavak mentén Chicagóba, innen Omahán keresztül a Mississippin át a Sóstóhoz és a Rocky Mountains-on keresztül San-Franciskóba. Ez az útvonal 5357 kilométer. San Franciskóból 8 napi hajóuttal Valdesbe mennek a résztvevők az Alaska-félszigeten fekvő kikötőbe. Azután ismét saját erejükből Fairbankson keresztül Toranába jutnak a Yukon-folyó mellett s innen a Behring-szorozshoz. A Behring-szoroson keresztül ismét hajóval mennek a kocsik és az East-Clapnál kötnek ki. Innen Észak-szibéria partjain van kijelölve az út a Lena-torkolatig, majd innen a Lenán fölfelé Jakutskon és Irkutskon keresztül a Bajkál-tóig, ahonnan a transzszibériai vasút mentén Jekaterinburgon és Moszkván keresztül Szentpétervárra megy. Pétervárról az útvonal Kowno határállomáson keresztül Königsberg—Berlin és Köln érintésével Bretagneba vezet s innen Párisba. Az egyes utszakaszok hossza a következő:

Egyesült Államokban	5357 kilométer
San Francisko—Valderi hajót	3440 ..
Alaskában	2006 ..
Behring-szoros	70 ..
Szibéria	10.842 ..
Oroszország	3256 ..
Németország	1483 ..
Franciaország	340 ..

Összesen: 26.794 kilométer.

Ezen rengeteg ut nehézségeit a rendezők, amint már a kezdet nehézségei mutatják, talán kissé alábecsülték. Ha már a New-York—chicagói ut nehézségei okoznak annyi gondot és fáradságot, hogy a tervezett 5 nap helyett 14 napra nyúlt az utazás ezen része, mit várhatnak a további nagyobb nehézségekkel bővelkedő utvonaltól. Már az Egyesült Államokban a Rocky Mountains vidékein is sok nélkülözés vár a versenyzőkre, hát még Alaskában. Itten szakértők véleménye szerint a télen uralkodó ériási hideg, a veszedelmes viharok (Blizzard) és a jeges-hómezők teszik lehetetlenné az automobil-közlekedést; a melegebb időszakban eddig az egész vidéket bevonó tundra csalékony felszíne egyáltalán járhatatlan automobilok szá-

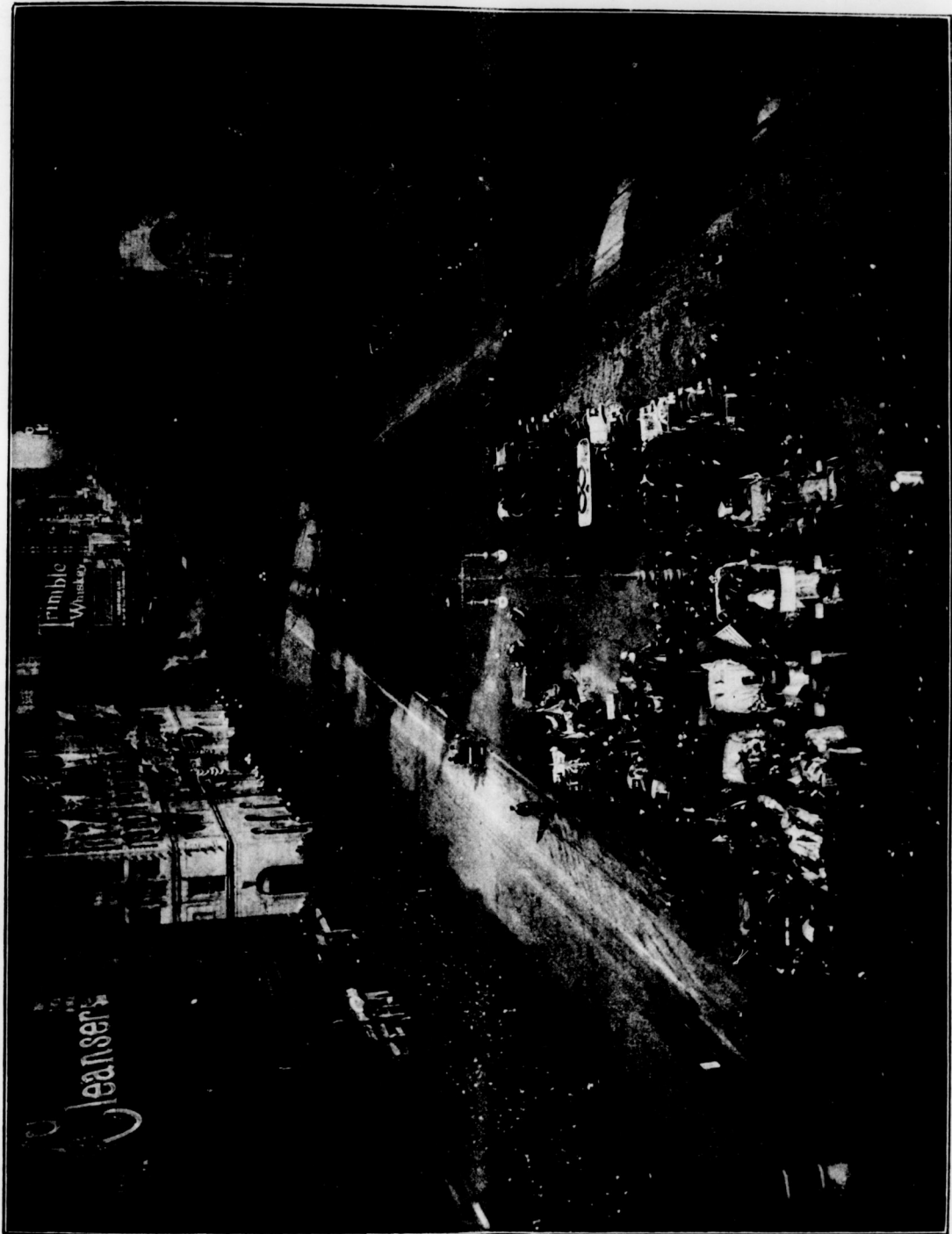
bőrbevenatu konuskapcsolás, három sebesség egyszerű differenciállal, Kardan hajtással, hátulsó hid differenciállal, egyenlő 815×105-ös kerekek, kettős phaeton karosseria.

E válaszok mindenestre a gyárosokat érdeklik elsősorban, akiknek a közönség izléséhez kell alkalmazkodniok s tényleg konstataálhatjuk is, hogy gyáraink legnagyobb része az újabb időben ezen érdekes körkérdés által megállapított tipushoz közelálló kocsik gyártását forszírozza, aminek eredménye természetesen idővel, ezen típus árának csökkenése és a kereslet nagyobbdása lesz.

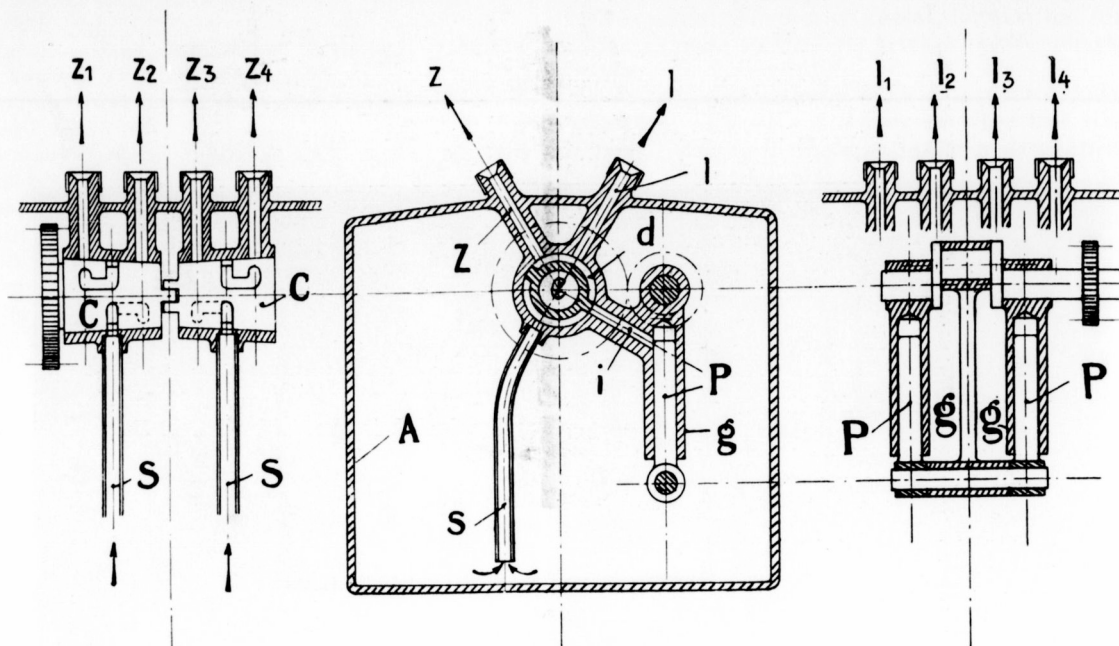
mára. Amellett a vidék, bár ötször akkora, mint Magyarország, ugyiszólván csak néhány kikötővárosa bir lakossággal. Hasonló a helyzet Szibéria északkeleti partjain, mely mocsaras tundra által bevont alacsony fensik. Itt is igen kemény a tél. A január havi középhőmérséklet — 20—35° C-ig váltakozik s még július hóban is alig éri el a 10—12°-ot. A délebbre fekvő vidékek nem sokkal kedvezőbbek az utazás számára s azért ez a vidék is alig lesz járható az automobilok számára. A világméretű automobil-ut sikere, amint látjuk, tehát igen kétséges és bár siker esetén sem adhat más eredményt, mint a peking—párisi ut, tudniillik, hogy az automobil vasutat nélkülöző rosszabb utviszonyokkal bíró vidékeken is jó közlekedési eszköz lehet s hogy járható utakon is áthuzható, áttolható megfelelő emberi és állati segítséggel, illetőleg pénzálldozattal, mégis bámulattal kell adóznunk a merész vállalkozóknak, akik annyira lelkes hívei az automobilizmusnak, hogy, dacára e kedvezőtlen kilátásoknak, nekivágtak a veszedelmes utnak.

A versenyző kocsikról különben következő adatok állnak rendelkezésünkre: Az amerikai Thomas-kocsi 60 lóerős, négyhengeres, lánchajtású, 2200 kg. súlyu, két egyenként 500 literes benzintartálylyal bir. Vezetői Roberts Montague és Harold Brucker. A francia *De Dion-kocsi* 30 lóerős, négyhengeres, kardanhajtású, 3000 kilogramm súlyu, 700 liter ürtartalmu benzintartánnyal. Vezetői: Bourcier de Saint Chaffray, Austran és Henri Hansen. A francia *Motobloc-kocsi* 24/30 lóerős, lánchajtású, 2920 kg. súlyu. 325 literes benzintartánnyal. Vezetői: C. Godard, A. Hne és R. M. Livier. A francia egyhengeres *Sizaire és Naudin* kocsi, mely 15 lóerővel és 1500 kg. súlyával a legkisebb típust képviselte, már lemondott a versenyben való részvételtől. A német *Protos* kocsi 40 lóerős, négyhengeres, kardanhajtású, 2700 kg. súlyu, 800 liter ürtartalmu benzintartókkal. Vezetői: E. Maas, H. Knape és H. Kveppen hadnagy. Az olasz *Züst-kocsi* 28/40 lóerős, négyhengeres, lánchajtású, 1600 kg. súlyu, 500 literes benzintartóval ellátott. Vezetői: Antonio Scarfoglio, H. Haaja és Emilio Sartori.

Jelenleg az amerikai Thomas-kocsi vezet, mely Omaha közelében, tehát már vagy 1000 kilométernyire Chicagótól jár és most jobb utakon naponta körülbelül 160 kilométert végez. A könnyű és mégis nagy lóerőszámmal bíró kocsi ugyilátszik legjobban bírja az ut fáradalmait. Második helyen most a Züst-kocsi van, körülbelül 400 kilométernyire a vezető-kocsitól, míg a De Dion-kocsi még mindig Cedar-Rapid-ban, 350 kilométernyire Chicagótól vesztegel, törött rugói miatt. Negyediknek és ötödiknek a Protos és Motobloc kocsik következnek, amelyek most hagyták el Chicagót.

A New-York — párisi automobil verseny startja New-Yorkban.

Az új Mercedes kenőkészülék.

Bal ábra: S S szívócsövek, C elosztó konusz, z_1, z_2, z_3, z_4 nyomócsövek, — Közép ábra: keresztmetszet, A olajozó tokja, S szívócső P dugattyú, g dugattyúcső, C elosztódugattyú, olajhozvezetés a z és l nyomócsövekhez. Jobb ábra: P P dugattyú, g g dugattyúcső, l_1, l_2, l_3, l_4 nyomócsövek.

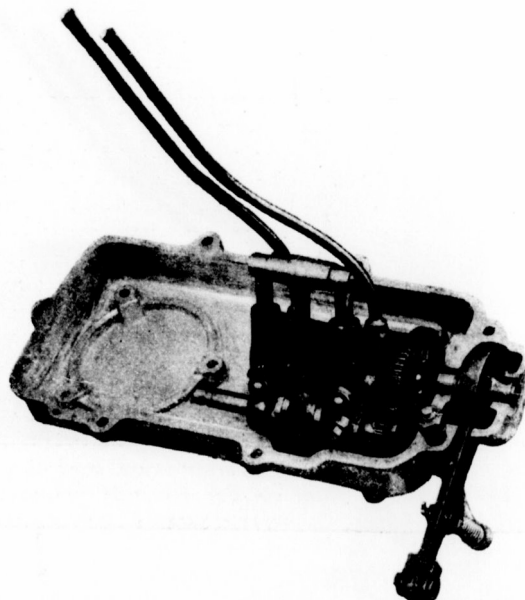
Az 1908. évi Daimler-Mercedes kocsi.

Az 1908. évi Mercedes-kocsi az előző évek típusaihoz képest meglehetősen jelentékeny változtatásokat mutat fel. A motor típusa tudvalevőleg egyike a legreggiebbieknek és a legtöbbet utánzottnak, dacára annak azonban a gyár az ujitások keresztülvitelénél mindig bizonyos józan konzervativizmust mutatott és csak a legalaposabban kipróbált módosításokat vitte mindig keresztül. Ez kétségtelenül bizalomgerjesztő eljárás, mert általában valamely gyártmány jósága nem az összes ujitások keresztülvitele, hanem a legfontosabb motorrészek pontos elkészítésében és kiváló anyag felhasználásában rejlik. Ezen konzervativizmus természetesen bizonyos jelentőséget ad a Mercedes újdonságoknak, melyet azok tényleg meg is érdemelnek.

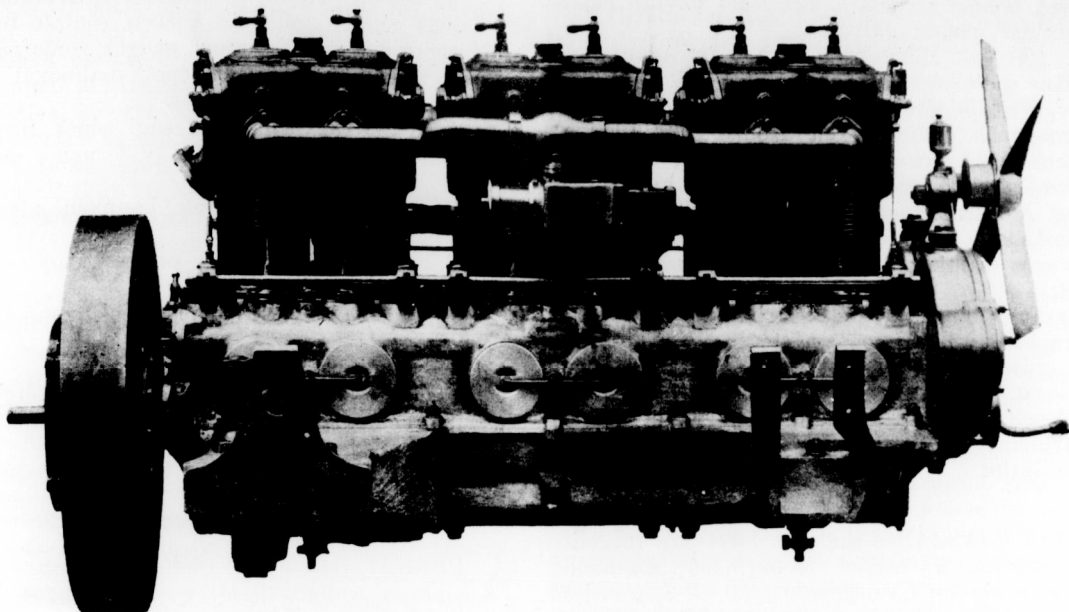
A motor szerkezete a régi maradt: kettesbe öntött hengerek egyik oldalán a szívó, a másik oldalán a kipuffogó szelepekkel. Mint legfontosabb ujitások, az új gyújtás és a kenés említendők. Mindkettő tehát részlet-ujítás, de mindenesetre a legfontosabb részletek ujitása. A gyújtásról (Bosch-gyertyagyújtás) már mult számaink egyikében megemlékeztünk. Hasonló fontosságú az új kenőszerkezet. Egy jól működő olajozástól elvárjuk mindenekelőtt, hogy az olajat a kellő helyre szállítsa, hogy esetleges tisztátalanságok ne okozzanak üzemzavart, s hogy a felhasznált olaj a motor fordulatszámával arányos legyen. E három feltételnek az új Daimler szabadalmú olajozás mindenben megfelel. Az olajat két kis szivattyú szívja és nyomja bele az olajvezetékbe, mely a motorral közvetlen kapcsolatban van. A szivattyú ventil, mely bedugulhatna, nincsen, csak egy elosztó-dugattyú, mely a szíváskor zárja a nyomóvezetéseket és nyomáskor a szívócsövet. A mellékelt ábrából a szivattyú működése könnyen megérthető. P a dugattyú, mely lefelémenetkor szívja az olajat, felfelémenetkor pedig a kenendő helyekhez nyomja. Az olajtartály és a nyomóvezetékek felváltva való zárására a „c” elosztó kónus szolgál, melynek formáját a

hosszmetszet mutatja; ez az olajat felváltva z és l csövekbe bocsátja. Ha az elosztó a z és l csöveket zárja úgy a csövezeték, mely az olajat vezeti, nyitva áll. Amint tehát látjuk, a készülék igen egyszerű: megfelelő nyomás által gondoskodik a pontos olajszállításról, eldugulása el van kerülve és a motorral való közvetlen kapcsolása által elérjük, hogy lassabb járásnál kevesebb, gyorsabb járásnál több olajat fogyaszt.

Javitást mutat a differenciál felfüggesztése is, amennyiben mozgó, azaz a rugózásnak inkább enged, mint eddig. Ezáltal a hirtelen lökéseknel esetleg előálló tartóvastörések lehetősége a minimumra redukáltatik.

A Mercedes olajszivattyú belseje

Az 1908-as hathengeres Mercedes-motor carburátor oldala.

A *hűlés* is hatásosabb az új kocsinál, mivel megnagyobbított. E megnagyobbítás azonban nem történt a harmonikus külalak hátrányára, mert sem a hűtőszervezet, sem a motorfedő nem magasabb. Az új hűtőszervezet alul nem záródik egyenesen, hanem görbülettel, miáltal 1600 új csövecske elhelyezése vált lehetővé, ami mindenesetre növeli az effektust. A ventilátor már nincs a hengeren, hanem a vezérmű tokján van megerősítve. A vezérmű kerekeinek száma, a gyújtórudazat elmaradása folytán különben csökkent, tehát ez irányban is egyszerűsítést eredményezett a Bosch-gyújtás.

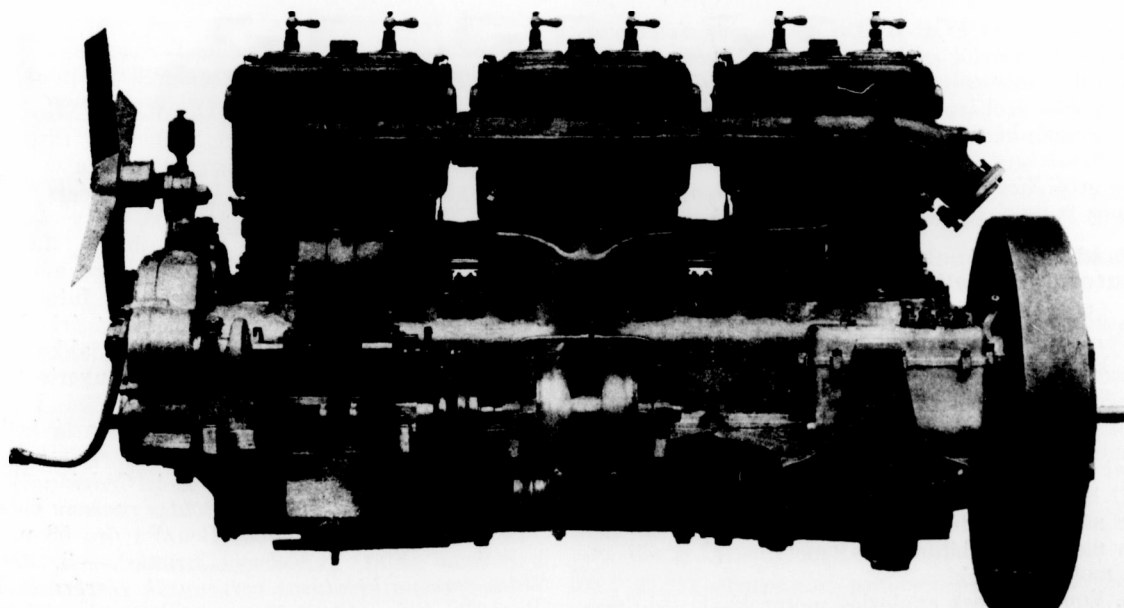
A golyós csapágyakat a motorban közönségesekkel helyettesítették, a ventileket pedig egyszerűen csavarokkal erősítették meg. Minden motortípus tokján nyílások alkalmaztak, amelyek könnyen nyithatók és megengedik, hogy kézzel könnyen jussunk a forgattyúfejekhez.

A karburátor vízszintes zártolattyúval van ellátva. A keverék mennyiségének változtatásával egyidejűleg a levegőhozzájárulás is automatikusan változik. A karburátoron nincsenek rugók alkalmazva és előmelegítővel bír, amelynek az volna célja, hogy a lég-hőmérséklet hirtelen változásaival szemben érzéktelenebbé tegyék.

A *szivattyú* teljesítőképességét a szárnyak egyoldalu elrendezése által növelték.

A *kormánykészülék* erősen szögben hajlik és a rudazat különleges elrendezése folytán érzéktelenebbé tétetett lökésekkel szemben. A kormányrud keresztülhatol a szerelékfalon és körülbelül a motor közepéig ér.

A fékeknel drótkötelek helyett rudazatot alkalmaztak, amely az alvázon *belül* van elhelyezve. Ezáltal szabadabb lesz a külső kocsioldal. Az előtétfék helyett két szimmetrikus elhelyezésű differenciálfék alkalmazta-

Az 1908-as hathengeres Mercedes-motor vizszivattyú oldala.

tott, melyek bordás kivitele a melegedés folytán előállható elhuzódást megakadályozza.

Az 1908-as Mercedes-kocsikhoz kívánatra egy automatikus indítókészüléket is szállít a gyár, mely sürített levegő segítségével működik.

Legnagyobb feltűnést kelt azonban a gyárnak azon elhatározása, hogy kardános kocsik gyártását is tervbe vette, amelyek gyártását még a tavasz folyamán kezdi meg. A Mercedes-gyár mindig a lánchajtás mellett kardoskodott, ez az elhatározás tehát azt jelenti, hogy bizonyos tekintetben elismeri a kardanhajtás célszerűségét.

A gyártás kiterjesztetett újabban a karoszeriák gyártására is és miután eme gyártásra is bizonyára átvízi a gyár a szolid, pontos munkát és a jó anyag felhasználását, e tekintetben is kiválót várhatunk tőle.

Mellékelt képeinkhez, melyek a Daimler—Mercedes gyártmányokat tüntetik fel, az alattuk levő szöveg ad magyarázatot.

Hírek.

A NÉMET CSÁSZÁR a múlt hét folyamán reggelire meglátogatta a berlini Kaiserlicher Automobil Clubot és hosszabb ott tartózkodása alatt élénken érdeklődött a német automobilizmus különféle kérdései iránt. — Ilyen hatalmas pártfogás és érdeklődés mellett természetesen találjuk a német automobilizmus egyszerű fejlődését.

A BUDAPESTI AUTOMOBIL-KIÁLLÍTÁS OLVASÓTERME. A budapesti nemzetközi automobil-kiallítás (1908. május 17—31.) maga az Automobil Klub rendez be egy fényes olvasó termet, melyben a világ összes szaklapjainak kiállításán kívül, lehetőleg a világ összes automobil és automobil-alkatrészeinek illusztrált katalógusát óhajtja a nagyközönségnek bemutatni. Ezen katalógus kiállításra teljesen díjtalanul fogad el a rendezőbizottság küldeményeket, melyek a Magyar Automobil Klub címére már most beküldhetők.

A kiállításról ezen katalógusok el nem vihetők és csak oly gyár katalógusai oszthatók a közönség körében ki, amely gyárak gyártmányaival a kiállításon is részt vesznek.

A katalógusok a kiállítás bekezdése után a Magyar Automobil Klub könyvtárában fognak elhelyeztetni.

BUDAPESTI SOFŐR-BÁL. A *Magyar automobil-vezetők és szerelők szakegyesülete* f. hó 5-én, szerdán este sikerült táncestélyt rendezett a Vigadóban, amelyen a sofőrök szokásos jókedve kora reggelig tartotta ott a nagyszámúban megjelent mindkét nembeli tánc kedvelő fiatalságot. A bálon a *Magyar Automobil Club* alelnöke gróf Zichy Béla Rezső és számos automobil-tulajdonos is megjelent.

Mezőgazdasági gépek a budapesti IV. nemzetközi automobil-kiallításán 1908. május 17—31.

A kiállítandó mezőgazdasági gépek következő 12 osztályban fognak elhelyezést nyerni:

1. könnyű exploziós motorok,
2. exploziós lokomobilok,
3. önműködő lokomobilok,
4. motorhajtással ellátott gazdasági gépek. Ide tartoznak:

a) benzinmotoros, b) petróleummotoros, c) carburacio nélküli denaturált szesz motoros, d) carburált spiritusz motoros, e) bitumenolaj motoros, f) egyéb exploziós motoros gépek.

5. Vontató gépek exploziós motorokkal. Ide tartoznak:

a) közúti vontatásra szolgáló u. n. tracteurök, b) gazdasági gépeket működés közben vontató tracteurök, c) tracteurök vegyes üzemmel, melyek vontatnak és más gépeket is hajtanak (cséplőgépet, malmokat, stb.), d) kötél- és kábelgombolyító gépek.

6. Mező- vagy szőlőgazdasági gépek, melyek akár földművelésre, akár személy vagy termés szállítására alkalmasak.

7. Lokomobilok, melyek könnyen átalakíthatók automobilokká.

8. Kerekek, keréktalpak, pneumatikok és kaucsuk-koszorúk u. a. gépekhez.

9. Üzemanyagok (ásványolajok, kenőolajok, acetylén).

10. Denaturált spiritusz.

11. Az összes mezőgazdasági gépek körébe tartozó és exploziós motorok alkalmazására vonatkozó találmányok.

12. Tüzoltó felszereléssel ellátott automobilok.

Versenyek.

A PRÁGAI HEGYI VERSENY. Március hó 25-én a prágai automobilkiállítás alkalmával hegyi verseny rendeztetik a Königsall—jilovishti utvonalon. A kiírás a Semmering verseny feltételeihez támaszkodik és a következő kategóriákat különbözteti meg:

I. *Túra járművek. Motorkerékpárok:* 1. 35 kg. súlyig, 2. 35 kg.-on felüli súlylyal és pedig a) 0.6 hengerűrtartalomig és b) 0.6 literen felüli űrtartalomig. 3. Mellékkocsis motorkerékpárok: a) 0.6 liter és b) 0.6 literen felüli hengerűrtartalomig. *Kocsik.* 1. 1.5 liter hengerűrtartalomig; 2. 2 liter hengerűrtartalomig; 3. 3 liter hengerűrtartalomig; 4. 4 liter hengerűrtartalomig; 5. 5 liter hengerűrtartalomig; 6. 7.5 liter hengerűrtartalomig; 7. A Császár-díj formulának megfelelő kocsik.

II. *Versenyjárművek.* 1. *Motorkerékpárok:* 2. *Kocsik* 8 literen felüli hengerűrtartalomig.

A versenyeken úgy magánosok, mint gyárak vehetnek részt.

A versenytáv kezdődik a königsallai vásártéren és végződik a Jilovischt melletti Zukrovák hegyen (5.5 kilométer). Magasságkülönbség 192.9 méter, lejtősség, mely a Hayban 3.5%-ot tesz ki. Az utak jó karban vannak és a felügyeletről gondoskodás történik. Versenyvezető J. Heberle építész. Nevezések március hó 15-éig a C. K. Automobilistu, Prága, Wenzelsplatz 13. szám alá küldendők. A győzők diszoklevelet kapnak.

AZ AMERIKAI FLORIDA MEETING. melynek színhelye Ormond Beach mellett, a Daytona-öböl remek szépségű versenytujain van, dacára a több ízben forgalomba került lemondási híreknek mégis csak megtartatik. A meeting hírnevét az 1906. évi versenyben elért remek idők állapították meg, amidőn Mariott egy Stanley gőzkocsin a mérföldet 28.2 mp. alatt, vagyis 205.445 kilométer óránkénti sebességgel futotta be. Demoyet pedig 189 kilométeres sebességgel ért el benzin-kocsijával. A százmérföldes versenyt akkor Clifford Earp, a Napier-cég híres versenyzője nyerte meg 127 kilométeres óránkénti sebességgel.

Az ezévi versenyek eredményeiről a táviratok következő részleteket hoznak:

1. *100 mérföldes verseny.* 1. *Cedrina* (Fiat). 2. *Shaft* (Hotchkiss). 2. *100 mérföldes verseny kocsi tulajdonosok részére:* 1. *Bergdoll* (Benz) 1 óra 53 p. 30 mp. 2. *Stovens* (Fiat). 3. *Kelsey* (Christie). — 3. *100 mérföldes verseny hivatalos versenyzők részére.* 1. *Benzin* (Renault) 1 óra 12 p. 56 mp. (Világrekord, óráraflag 133 kilométer 372 méter). 2. *Stevens* (Fiat).

A MONACÓI MOTORCSÓNAK-VERSENY. A monacói meetingre, mely két versenyhajó és öt cirkáló csónak osztályban fog megtartatni, nyolcvanöt nevezés érkezett a zárnapig. Bennünket kivált a cirkálók V. osztálya érdekel, amelyben 155 m/m. furattal bíró 12—18 méter hosszú csónakok vehetnek részt, mert ezen osztály versenyében indul Brüll Alfréd ur, a Magyar Automobil Club tagjának és a Magyar Testgyakorlók Köre elnökének „Napfény” nevű 14 méter hosszú és 140 lóerős Mercedes motorral ellátott, Pitre által épített csónakja is. Reméljük, hogy a szimpatikus magyar sportember hajója, melyet valószínűleg kiváló sofőrje, Hirsch Hugó fog vezetni, jól megállja helyét a nemzetközi konkurrenciában.

MELY AUTOMOBILMÁRKÁK VANNAK BUDAPESTEN FORGALOMBAN. Ezen kérdésre a most megjelent „Autovásár” (szerkesztő és kiadótulajdonos: Vajda Ignác, VI., Liszt Ferenc-tér 18.) a következő érdekes összeállítást közli, amelyben a m. kir. posta járművei nincsenek felvéve:

Puch 47, Peugeot 40, Darracq 18, Fiat 18, Laurin-Klement 18, Mercedes 13, Benz 12, Dion 12, Delamay 10, Berliet 8, Dietrich 6, Renault 5, Brasier 8, Bayard Clement 5, Lohner 5, Daimler 5, Itala 4, Bock & Holländer 4, Oldsmobil 4, National mkp. 4, Phönix 4, Panhard 4, Dedics mkp. 3, Győr 3, Charron 2, Serpollet 2, Piccolo 2, Csonka 2, Cudell 2, Pipe 2, Horch 1, Pope Toledo 1, Prosp. Lamb. 1, Mors 1, Isotta Fraschini 1, Rapid 1, Aster 1, Bollée 1, Prima 1, Boyer 1, Gobr. Brillie 1, Hotchkiss 1, Westinghouse 1, Pilain 1, stb.

AZ ITALIA MŰVEKBEN a múlt hó végén kitört béreharc befejezést nyert és a gyár már e hét elején felvette rendes üzemét 900 munkással. Ezzel a különböző híreszteléseknek vége szakadt.

A Magyar Automobil-Klub hivatalos közleményei.

tsb. elnöke, Ratibor Viktor herceg, a berlini Császári Automobil-Club elnöke, Zuylen De Nyevelt De Haar báró, a francia Automobil-Club elnöke. Tiszteletbeli elnök: Szapáry Pál gróf, a francia Automobil-Club stb. tagja. Elnök: Andrássy Sándor gróf Elnökhelyettes: Zichy Béla Rezső gróf. Igazgatóság: Bláthy Ottó Titusz, Eszterházy Mór gróf, Hatvany Károly, bátorkezi Kóke Kornél, Krisztinkovich Béla (ügyvezető igazgató), Molnár Ákos dr. (ügyész.) Thorockai Miklós gróf, Vécsey László báró. A választmány tagjai: Az igazgatóság tagjain kívül Andrássy Géza gr. Atzél Elemér br. Bayer Dezső dr., Csonka János, Edelsheim-Gyulay Lipót gr. győri Farkas Lajos, Fényi Béla, Gerbeaud Emil, Hatvany József, Harkányi János br. Jakabffy István, Károlyi Mihály gr. Kovács László, Nagy Sándor dr. Nyírák Lajos, Varró Indár dr., Zsolnay Miklós. Club-titkár: ifj. Krisztinkovich Béla. Club-helyiség: Budapest, IV. kerület Kilyó-tér 1., Királyi bérpalota. Hivatalos irodai órák: d. u. 5—7-ig. Könyvtár, szaklapok, szabadalmi leírások és szakirányú gyűjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. Sürgőnyczim: Autoclub Buda, est. Telefonszám: 11—70

Jegyzőkönyv

Felvétetett a Magyar Automobil-Klub választmányának és igazgatóságának 1908. febr. hó 26-án tartott együttes üléséről.

Jelen voltak:

gr. Andrássy Sándor elnökle alatt Bláthy O. Titusz, Csonka János, br. Harkányi János, Hatvany Károly, Krisztinkovich Béla, dr. Molnár Ákos, dr. Varró Indár, br. Vécsey László és gr. Zichy B. Rezső urak.

Jegyzőkönyvvezető: ifj. Krisztinkovich Béla, titkár.

Jegyzőkönyv hitelesítésére elnök felkéri Csonka János és dr. Varró Indár urakat és bejelenti, hogy Fényi Béla és Zsolnay Miklós urak kimentették elmaradásukat.

Szabályszerű jelentkezés folytán titkos szavazás útján felvették:

Alapító tagul a Hazai Szállítmányozási R. T. (képviseli: Havas Ernő).

Rendes tagokul: Fleischl Sándor, dán kir. konzul. Dr. Pálaszovich Antal, főispáni titkár. Gr. Vasquez Lajos, magánzó.

Kedvezményes tagokul: Lónyay Margit grófnő, Petráss Sári művésznő.

Elnök előterjeszti, hogy a magy. kir. honvédelmi miniszterium hivatalosan közölte azon módosításokat, melyeket a magy. kir. önkéntes gépkocsizó testületnek az 1907. évi közgyűlésén elfogadott szervezeti szabályai-ban illetékes katonai körök kívánnak.

Ügyvezető igazgató ismerteti a miniszterium által átdolgozott szabályzatot és kimutatja, hogy az az osztrák önkéntes gépkocsizó testület szabályainak majdnem tökéletes másolata, amelyre nézve a szervező-bizottság már kimondotta, hogy tárgyalás alapjául nem tartja alkalmasnak.

Ismerteti a közös belügyminiszternek a honvédelmi miniszter egy korábbi átiratában közölt azon kijelentését, hogy a két testület teljesen különálló testületként lesz szervezendő, valamint azon szándékát, hogy a gépkocsizó testületeket minél előbb katonai alapra kívánja helyezni. Ezen kijelentések vezérelték a bizottságot is abban, hogy az önálló és katonai szempontból kezelt szabályzatot dolgozzon ki, melyben, ha egyrészt terhes kötelezettség vállaltatik, de másrészt az áldozatok fejében méltányos elismerésről is történjék gondoskodás.

A választmány nem adja fel a reményt, hogy a kérdés a felmerült nehézségek dacára is megoldható lesz, felkéri az eddig működő szervező-bizottságot, hogy a szabályzatot újabb tárgyalás alá venni sziveskedjék és örömmel veszi tudomásul, hogy az elnök Ö Nagyméltósága is részt öhajjt venni a bizottság tárgyalásain.

Hatvany Károly előterjeszti a klubtagok automobiljainak tömeges biztosítása tárgyában a Mannheimi Biztosító Társasággal eddig folytatott megbeszéléseinek eredményét.

A választmány megbizzza az Igazgató Urat, hogy körlevélben forduljon a szükséges adatok beszerzése céljából a tagokhoz, miknek alapján a tárgyalások konkrét formában folytathatók volnának.

Az 1907. évi zárszámadás alapszabályszerű felülvizsgálására a választmány Bláthy O. Titusz, dr. Varró Indár és Hatvany Károly urakat kérte fel.

Elnök felveti az eszmét, hogy a hű és állandó automobilvezetők szolgálatának jutalmazása céljából egy alap létesíttessék, melyből ugyanazon klubtagnál hosszabb szolgálatot teljesítő automobilvezetők bizonyos évek múltán tekintélyes összegű jutalomban részesül-nének.

A választmány megbizzza az ügyvezető igazgatót, hogy erre vonatkozólag dolgozzon ki megfelelő tervet.

Krisztinkovich Béla
titkár.

Felszólítás a Magyar Automobil-Club tagjaihoz!

Felkérjük t. Tagtársainkat, miszerint a múlt hó vége folyamán szétküldött körlevelünkre a biztosításra, valamint az utirányokra vonatkozólag, szíves válaszu-kat mielőbb hozzánk juttatni sziveskedjenek, miután azok beérkezése előtt az érdemleges kivétel tekintetében intézkedni nem lehet.

ifj. Krisztinkovich Béla s. k.
titkár.

A IV. nemzetközi automobil-kiállítás diszbizottsági elnökségének illetve tagságának elfogadása iránti felkérésre eddig a következő válaszlevelek érkeztek:

A IV-ik nemzetközi automobil-kiállítás végrehajtó-bizottságának

BUDAPEST

Legfelsőbb megbizásból van szerencsém tisztelettel nb. tudomásukra adni, miszerint *József főherceg* ur ő cs. és kir. fensége a Magyar Automobil-Klub által 1908. évi május hóban rendezendő IV. nemzetközi automobil-kiállítás diszbizottsága elnökségét legkegyelmesebben elvállalni méltóztatott.

Schramm, udvari titkár.

MAGYAR KIRÁLYI BELÜGYMINISZTER.

A Magyar Automobil-Club igazgatóságának

BUDAPEST

A Magyar Automobil-Club által az 1908. év május havában Budapesten rendezendő IV. nemzetközi automobil-kiállítás végrehajtó-bizottságának 1908. évi február hó 21-én kelt előterjesztésére van szerencsém értesíteni, hogy a diszbizottsági tagságot elvállalom.

Budapest, 1908. évi március hó 5-én.

Andrássy.

M. K. HONVÉDELMI MINISZTER.

Mélt. Gróf Zichy B. Rezső urnak

BUDAPEST

Tisztelt barátom!

A IV. nemzetközi automobil-kiállítás végrehajtó bizottsága nevében hozzám intézett szíves soraidat, melyekben engem a folyó évi május havában megtartandó kiállítás alkalmából a diszbizottságban leendő tagság elfogadására felhívni méltóztatott, — köszönettel véve, — van szerencsém becses tudomásodra hozni, hogy örömmel fogok ezen szíves felszólításodnak eleget tenni.

Öszinte tisztelettel

Jekelfalussy.

KERESKEDELEMÜGYI M. K. MINISZTER.

Mélt. Gróf Zichy B. Rezső urnak

BUDAPEST

Igen tisztelt barátom!

Van szerencsém tudomásodra hozni, hogy a IV. nemzetközi automobil-kiállítás végrehajtó diszbizottsága tagságát köszönettel elfogadom.

Szíves üdvözlettel igaz hived

Kossuth.

M. K. FÖLDMIVELÉSÜGYI MINISZTER.

Mélt. gróf Zichy Béla Rezső urnak

mint a IV. nemzetközi automobil-kiállítás végrehajtó-bizottsága elnökének

BUDAPEST

Méltóságos gróf, elnök ur!

Öszinte köszönettel vettem méltóságodnak, mint a Budapesten, f. é. május havában rendezendő IV. nemzetközi automobil-kiállítás végrehajtó-bizottsága elnökének, f. é. február hó 21-én kelt nagybecsű sorait,

melyekben a kiállítás diszbizottsági tagságát részemre is felajánlani méltóztatik.

Élénk sajnálatomra szolgál, hogy a vezetésem alatt álló minisztérium ügykörébe tartozó különböző gazdasági ágakra, különösen a lótenyésztés érdekeire való tekintettel a bizottsági tagságot nem fogadhatom el, miért is tisztelettel kérem méltóságodat, hogy személyemtől ezuttal eltekinteni méltóztassék.

A tanusított nagybecsű figyelemért és megtiszteltetésért ismételtelen is köszönetet mondva, engedje meg méltóságod, hogy az elnöklete alatt álló kiállítás sikeréhez szívemből a legjobbakat kívánhassam.

Fogadja méltóságod kiváló tiszteletem öszinte nyilvánítását.

Darányi.

ROYAL AUTOMOBILE CLUB.

26. th. February 1908.

His Grace the *Duke of Sutherland*, President of the Royal Automobile Club, has much pleasure in accepting Honorary Membership of the Committee of the Fourth International Automobile Exhibition to be held in Budapest in May next.

Monsieur le Comte B. R. Zichy

Präsident des Executiv-Comités der IV. Internationalen Automobil-Ausstellung.

BUDAPEST

Berlin, den 28. Februar 1908.

An das Executiv-Comité der IV. Internationalen Automobil-Ausstellung 1908.

BUDAPEST

Für die gefällige Zuschrift danke ich verbindlichst und erkläre mich mit grossem Vergnügen bereit, dem Ehren-Ausschuss Ihrer Ausstellung beizutreten.

Hochachtungsvoll und ergebenst:

Viktor Herzog v. Ratibor.

Präsident des Kaiserlichen Automobil-Clubs.

(Folytatjuk.)

Hirdetmény.

Eladó egy alig használt, nyitott

45 HP Mercedes.

Érdeklődők forduljanak a **Vas Géza és fia** céghez,
Budapest VI. ker., Liszt Ferenc-tér 6. szám.

(Telefon 65—43.)

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit,
turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

DAS AUTOMOBIL

Offizielles Organ des „Magyar Automobil Club“

LANDWIRTSCHAFTLICHE MOTOREN AUF DER BUDAPESTER AUTOMOBILAUSSTELLUNG. Der *Magyar Automobil-Club* veröffentlicht soeben die Eintheilung der für landwirtschaftliche Motoren reservierten Abtheilung der Budapester Automobilausstellung. Die auszustellenden Maschinen werden in zwölf Klassen eingetheilt:

1. Leichte Explosionsmotoren.
2. Lokomobile mit Explosionsmotoren.
3. Automatische Lokomobile.
4. Landwirtschaftliche Maschinen mit Motorantrieb, und zwar: a) Petroleummotore, b) Benzinmotore, c) Spiritusmotore ohne Carburirung, d) Carburirte Spiritusmotore, e) Bitumenölmotore, f) Anderartige Explosionsmotoren.
5. Traktionsmaschinen mit motorischen Betrieb, und zwar: a) Traktöre für öffentliche Strassen, b) Traktöre landwirtschaftlicher Arbeitsmaschinen, c) Traktöre mit gemischtem Betrieb (für Traktion und Antrieb gebräuchlich), d) Seil- und Kabelwickelmaschinen.
6. Landwirtschaftliche- und Traubenkulturmaschinen, welche auch für Personen- oder Waarentransport geeignet sind.
7. Lokomobile, die auf einfacher Art zu Automobilen umgewandelt werden können.
8. Räder, Felgen, Pneumatiks, Gummifelgen.
9. Betriebsstoffe (Mineralöle, Schmieröle, Acetylen).
10. Denaturirter Motorspirit.
11. Allerlei in den Kreis der landwirtschaftlichen Maschinen gehörige und für den Gebrauch von Explosionsmotoren dienende Erfindungen.
12. Feuerwehr-Automobile.

LESESAAL DER BUDAPESTER AUTOMOBILAUSSTELLUNG. Der *Magyar Automobil-Club* wird auf der im Frühjahr stattfindenden internationalen Automobilausstellung in der Industriehalle einen elegant eingerichteten Lesesaal einrichten, in welchem außer sämtlichen Autofachblättern der Welt, auch die Katalogen der Automobil- und Automaterial-Fabriken aufliegen werden. Für diesen Zweck nimmt der Ungarische Automobil-Club Katalogsendungen kostenlos entgegen und können dieselben bereits jetzt erfolgen. Die Kataloge dürfen von der Ausstellung nicht entfernt werden und nur die Kataloge jener Firmen können zur Vertheilung gelangen, die an der Ausstellung theilnehmen.

Die eingesendeten Kataloge werden nach Schluss der Ausstellung der Bibliothek des Ungarischen Automobil-Clubs einverleibt werden.

DER EHRENAUSSCHUSS DER IV. INTERNATIONALEN AUTOMOBIL-AUSSTELLUNG. Die Mitgliedschaft des Ehrenausschusses der im Frühjahr stattfindenden internationalen Automobilausstellung, dessen Präsidium Sr. kön. Hoheit der *Erzherzog Josef* bereits früher übernommen hatte, haben jüngst der Minister des Innern Graf Julius Andrássy,

Landesverteidigungsminister *Jekelfalussy*, Handelsminister Franz *Kossuth*, der Präsident des Royal Automobil Club Herzog von *Southerland*, der Präsident des Kaiserlichen Automobil-Clubs *Viktor Herzog von Rati-bor*, der Präsident des Oesterreichischen Automobil Club *Alexander Prinz zu Solms-Braunfels*, der deutsche Generalkonsul in Ungarn *Hermann Fürst von Schönburg-Waldenburg*, sowie der englische Generalkonsul in Ungarn *Frederik Seymour Clarke* angenommen.

EINE MODERNE REPARATURANSTALT wurde in Budapest unter dem Titel *Automobilia* in der Szerecsen-utca etablirt. Die neue Unternehmung besitzt einem grossen für vier Schläuche berechneten Vulkanisator und ausserdem eine ganze Sammlung kleinerer Vorrichtungen für Schlauch und Mantelreparaturen so dass die kompliziertesten Reparaturen in kürzester Zeit effectuirt werden können.

AUTOMOBIL AGENTUR. Die Firma *Vas & Sohn* Generalvertreter der Dunlopmarke für Ungarn hat ihr Geschäft mit einer Agentur für Kauf- und Verkauf von gebrauchten Automobilen ergänzt.

BUDAPESTER AUTOMOBILAUSSTELLUNG. Die Liste der bisher angemeldeten Aussteller erfährt durch die Meldung der Marken *Bayard-Clement*, *Renault*, *Itala* und der *Benoidgas-Gesellschaft* eine neuerliche Bereicherung und lautet jetzt folgend: *Bayard-Clement*, *Josef Bárdi A. G.*, *Benoidgas Gesellschaft*, *Benz*, *Berliet*, *Büssing*, *Csonka-Röck*, *Dénes & Friedmann*, *Dunlop*, *Delaunay-Belleville*, *Körting*, *Itala*, *Lorraine-Dietrich*, *Mercedes*, *Neue Automobil Gesellschaft*, *Phönix-Podvinez & Heisler*, *Reichenberger Automobil Fabrik*, *Renault*, *Romaine-Talbot*, *Vas & Sohn*, *Velodrom-Peugeot*, *Wuttig und Wessely*.

DAS MOTORBOOTMEETING VON MONACO besitzt für Ungarn diesmal ein besonderes Interesse, da in der Kreuzerklasse von 12—18 Meter Bootslänge auch das Boot des bekannten budapester Sportsmann Herrn *Alfred Brüll „Nappfénny“* das einen 140 HP *Mercedes Motor* besitzt und dessen Rumpf *Pitre* gebaut hatte, theilnimmt.

WELCHE AUTOMOBILMARKEN SIND IN BUDAPEST IM BETRIEB. Herr *Ignaz Vajda* nahm sich die Mühe in seinem Blatte „*Az Autovásár*“, die Vertheilung der verschiedenen Automobilmarken in Budapest zusammenzustellen. Dieser Zusammenstellung nach verkehren in Budapest Puch-Fahrzeuge 47, *Peugeot* 40, *Darracq* 18, *Fiat* 18, *Laurin & Klement* 18, *Mercedes* 13, *Benz* 12, *De Dion* 12, *Delaunay-Belleville* 10, *Berliet* 8, *De Dietrich* 6, *Renault* 5, *Brasier* 5, *Bayard-Clement* 5, *Lohner* 5, *Daimler* 5, *Itala* 4, *Bock & Holländer* 4, *Oldsmobile* 4, *National* 4, *Phönix* 4, *Panhard-Levassor* 4, *Dedies Motork* 3, *Györi W. G.* 3, *Charörn-Girardot* 2, *Serpollot* 2, *Piccolo* 2, *Csonka* 2, *Cudell* 2, *Pipe* 2, *Horch* 1, *Pope*—*Toledo* 1, *Prosper Lambert* 1, *Mors* 1, *Isotta Fraschini* 1, *Rapid* 1, *Aster* 1, *Bollée* 1, *Prima* 1, *Boyer* 1, *Gobron Brillié* 1, *Hotchkiss* 1, *Westinghouse* 1, *Pilain* 1 etc.

IV. Internationale Automobil-Ausstellung Budapest.

vom 17—31. Mai 1908.

Puch gyártmány világei.

Az 1908. évi új típusok már elkészültek:

9/10 HP álló két hengeres, 14/16 HP négy hengeres, 20/25 HP négy hengeres

automobilok

elektromágnes szakító gyújtással, kívánatra gyertya, elő- és utógyújtásra állítható.

☛ Feltűnést kelt a motor egyszerű szerkezete. ☛

A szelepfedők egyszersmind gyújtókarimáknak vannak kiképezve, a szakítórudak bajonet-závarzáttal, a szelepek egy mozdulattal szabaddá tehetők és a gyújtás elállítása nélkül hozzáférhetők.

Vezérképviselő: **Puch Márton**, Budapest, VII., Erzsébet-körút 48.

A
„Nemzeti Sport”
egyes számai minden
nagyobb tőzsdében kaphatók.

Olvassuk a
„SPORTTUDÓSITÓT”

Megjelenik minden hétfőn kora reggel. Tartalmazza a vasárnapi összes eredményeket, kapható minden tőzsdében.

IV. NEMZETKÖZI AUTOMOBIL KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR BUDAPESTEN, a városligeti iparcsarnokban 1908 május 17-től 31-ig.

Minden az automobilizmussal, léghajózással, motortechnikával és turistikával vonatkozásban levő kiállítási tárgy bejelenthető naponként délután 6—8 óra közt a Magyar Automobil-Club titkárságánál, IV., Királyi bérpalota I. emelet, hol a kiállítási szabályzatok díjtalanul kaphatók és felvilágosítások szívesen adatnak.

RENDEZŐ-BIZOTTSÁG:

gróf ZICHY BÉLA REZSŐ elnök,	BATHY OTTÓ TITUSZ alelnök,	KRISZTINKOVICH BÉLA igazgató.	Felsőványi BARUCH JENŐ, helyettes igazgató.
---------------------------------	-------------------------------	----------------------------------	--

FÉNYI BÉLA, gróf HARNONCOURT FÉLIX, HATVANY KÁROLY, HEVESSY VILMOS, bátorkeszi KOBEK KORNÉL
kiscsétényi KOVÁCS LÁSZLÓ, ifj. KRISZTINKOVICH BÉLA titkár. Dr. MOLNÁR ÁKOS, Dr. SZÉCHY KÁLMÁN,
Bárá VECSEY LÁSZLÓ, VAS FRIGYES, ifj. KRISZTINKOVICH BÉLA titkár,

Szakavatott képviselők kerestetnek.

RAF

Reichenberger Automobilfabrik
Reichenberg (Csehország).

Legjobb turakocsi. Egyetlen típus 24—30 lóerejű.

A teljes kocsi, kettős phaeton karosszériával, fedéllel és fényvetővel ára . . . 16.000 korona.

Lapunk zárzata

kedden délben van, miért is kérjük a közleményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sportképeket szívesen veszünk.

A szerkesztőség.

LUTZ Antidérapant

Legjobb csuszástgátló és köpenyvédő.

Mintaszerű munka és anyag.

Telefon 8845. Lutz Ludovika Wien, I., Karlsplatz 3. Telefon 8845.

Mindenemű köpeny- és légesősérülések javítása.

Különleges **automobil**-ruházat vízhatlan angol szövetekből és mosható dániai „LAVALA”-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára

BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 9. szám. Telefon 79-04. sz.

**Mercedes 1908-as modell,
Mercedes Electrique
Berliet automobilo
PUCH
N. A. G.
teher-automobilo.**

**Használt automobilo. nagy számban.
Elsőrendű javítóműhely.
Ujdonság alkatrészekben.**

**Bárdi Garage,
BUDAPEST,
VI. ker., Mozsár-utca 9.**

Nemzeti Sport

és az

Automobil

Vasárnap délután a
Ferencvárosi Torna Club—Magyar Athletikai Club
 football mérkőzése a MARGITSZIGETEN az ezüst labdáért.

S. Erben & Arnold Friedmann

Sürgőnycim: ERBENZÜNDER. WIEN, I., Stuhnenring 14. Telefon: 20.539.

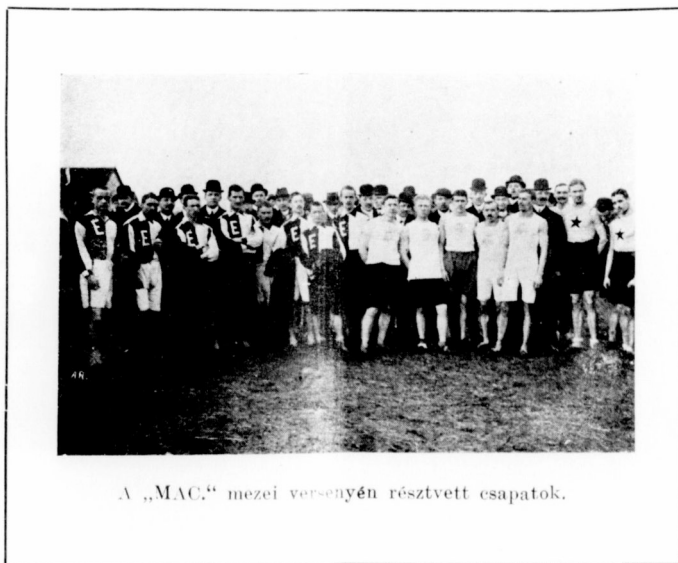
A Monarchia legnagyobb szaküzlete:

AUTOMOBIL- FELSZERELÉSEK
és KELLEKEKBEN.

„Erbengyújtó“ elektromágneses gyújtók. Antiderapant „Houben“
 Árjegyzék ingyen! „Englebert“ Pnen. Árjegyzék ingyen!

A
MAC. margitszigeli
sporttelepén
lawn tennis-pályák
bérbeadó.

Külön női- és férfi-öltözőkkel, teljes hálófelszereléssel, labda nélkül. A pályabérlők a club gondnokánál évre szóló állandó szigeti belépőt válthatnak 10 K-ért. Pályalefoglalás eszközölhető: Dr. Olgay István sporttelep-igazgatónál VI., Andrassy-út 56., I. 6., d. u. 2—3 óra közt.

A „MAC.“ mezői versenyén résztvevő csapatok.

Tennis-pálya bérlet

árszabása:

Heti 1 nap 3 óra 70 kor	
„ 2 „ „ „ 140 „	
„ 3 „ „ „ 210 „	
„ 4 „ „ „ 280 „	
„ 5 „ „ „ 350 „	
„ 6 „ „ „ 420 „	
„ 7 „ „ „ 490 „	

Labdasedési átalány.

Heti 1 napra hav. 10.— K	
„ 2 „ „ „ 15.— „	
„ 3 „ „ „ 20.— „	
„ 4 „ „ „ 25.— „	
„ 5 „ „ „ 30.— „	
„ 6 „ „ „ 35.— „	
„ 7 „ „ „ 40.— „	

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.

VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító műhely. Precíziós munka, szolid árak. Modern garage. Automobil-anyag, pneumatik-, olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt autók jutányos árban.

Egyes szám ára 30 fillér, (vidéken 32 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellei. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Williams stb. gyárosok raketei. Rakettajvitások elsőrangú szakmunkás által. Versenylabdák: Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinner, Climax stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok, Raketpresek. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játé- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék” minden kivitelben.

Hitelesített athlétikai sport-
cikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívőeszközök. Izomerősítők, Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sporttűzők és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-ér.

Állandó sportkiállítás.

Sport-, diszmű- és játékarúk.

Utazási és háztartási cikkek.

— Alapítattott 1861-ben. —

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geitner és Rausch
cégtől

Budapest, VI., Andrassy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

HA FÁJ A FEJE

használjon azonnal

BERETVÁS-féle

MIGRAIN -PASZTILLAT.

24
pasztillát
tartalmazó
d. doz
1 K 20 f.

mely 5 perc alatt mindenféle természetes ideges fejfájást, még ha krónikus is, megszüntet. Felülmúl minden eddig ismert szert. Hatása bámulatos, még a leghevesebb fejfájásnál is.

FŐRAKTÁR:

BERETVÁS TAMÁS

gyógyszerésznel

KISPEST, RAKÓCZI-ÚT 10.

Ingyen postai szállí és három

::: doboz rendelésnél. :::

Minden
gyógyszer-
tarban és
drogéria-
ban
kapható.

SIMON PÁL PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jóhirnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől ¼ órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80-41.

Mindenütt kérjük a
„NEMZETI SPORTOT!”

PEJTSIK KÁROLY

József Főherceg cs. és kir. Ő Fensége kamarai szállítója

fényképészeti cikkek szaküzlete

BUDAPEST

IV., Városház-utca 1. sz.
(vagy Kos-uth Lajos-utca 4.)

Árjegyzékkel és felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál.

Oh jaj

Megfőtt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

EGGER mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kitűnő ízűek.

Doboza 1 és 2 korona. Próbadohoz 50 fillér.

Kapható gyógyszárak és drogériákban, Fő- és széktüdőnél raktár:

„NADOR” gyógyszerár Budapest, VI., Váci-körút 17.

Éljen!

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

NEMZETI SPORT

és a MAGYAR VÍZI SPORT MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műgyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 15 korona. FÉL 8 „ NEGYED „ 4 „ **Megjelenik minden szombaton.** Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20338. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő:
Dr. Polónyi Dezső
laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., Esterházy-utca 6. sz.

Felelős szerkesztő:
Friedrich Nándor.

A TESTNEVELÉSÜGYI ANKÉT.

Mindenki, ki hazánk jövőjének sorsát szíven viseli, örömtelt várakozással néz azon messze kiható értekezlet eredménye elé, melyet gr. Apponyi Albert a középiskolai testnevelés reformjának érdekében f. hó 16-ára hívott egybe. Örömtelt ez a várakozás, mert látjuk, érezzük, tapasztaljuk, hogy az e téren uralkodó jelenlegi állapotok olyanok, amelyek már sokáig fenn nem lettek volna tarthatók — anélkül, hogy a szemünk előtt állandó fokozatossággal satnyuló társadalmunkat egy végzetes testi s az ezzel természetesen egybekapcsoltszott erkölcsi züllesztésnek ki ne tettük volna.

A nemzetek gerincét mindenütt az erős társadalmi középosztályok képezik. Olyanok, amelyek úgy testileg, mint lelkileg és erkölcsileg erősek. Aminthogy ezen fogalmak egymás nélkül el sem képzelhetők, egymás nélküli létezésük a tömegben fel nem tételezhető.

A társadalmi középosztály tagjai azok, akik fejlődési idejük legintegráltabb részét ugyyszólván kivétel nélkül a középiskolai padokban töltik el. Így hát egy nemzet élete szempontjából a középiskolákban alkalmazott nevelési rendszer olyan elsőrendű kérdést képez, amelynek helyes vagy nem helyes megoldása végeredményben egy nemzet boldogulására vagy teljes bukására vezet.

Állami életünk minden vonatkozásában érezzük, hogy nálunk ez a kérdés helyesen megoldva nem lehet. A mindjobban szaporodó erkölcsi mételey terjedése, az emberek testi és erkölcsi ellenálló képességének fokozatos csökkenése, a már ugyyszólván általánossá vált kisebb-nagyobb fokú ideg- és betegségeknek irtóztatós pusztítása és számtalan ezekhez hasonló jelenség kiáltó bizonyosságot tesznek arról, hogy itt valami hibának kell lennie. Hibának és mélyreható nagy bajnak, amelynek gyökerei ugyyszólván kizárólag helytelenül alkalmazott nevelési rendszerünkben táplálkoznak.

A tudomány, a tapasztalat és az ezekre alapított józan gondolkodás egy igen természetes látképet tár elénk. Az ember egyaránt van testből és lélekből teremtvén. Amíg tehát fejlődik, egyaránt van szüksége egy a testének, mint lelkének nevelésére, ápolására. Ennek folytán minden olyan nevelési rendszernek, amelynél az emberi összetétel egyik faktorának nevelése a másik rovására tulteng — a dolog természetéből folyólag helytelennek, rossznak kell lennie.

Hogy nálunk ezen a téren mindezidáig milyen visszás állapotok uralkodtak, ennek igazolására elég annyit megemlítenünk, hogy középiskolai tanterveinkben heti 2 órai testápolással szemben 28 órai szellemi munkával vannak a ta-

nulók megterhelve. Hozzájárul ehhez még az a két körülmény, hogy míg egyrészt a test ápolására szánt heti 2 óra is csak meglehetősen illuzóriusan volt igénybe véve — addig a szellemi nevelésre szánt 28 óra az alkalmazott rendszer mellett még külön igen sok órát vett igénybe. Az előadásokra való készülés, házi leckeitanulás stb. mindmegannyi külön szellemi megterhelést jelentettek a tanuló számára.

Kétségtelen tehát, hogy középiskolai nevelési rendszerünkben a szellemi kiképzés tultengése aránytalanul nagy mértékben észlelhető a testi képzés rovására. Ezen a tarthatatlan állapoton óhajt a közoktatásügyi miniszter ur eléggé nem magasztalható céltudatos működéssel segíteni, s ezért hívott össze intézkedéseinek megtétele előtt egy szakértekezletet.

Az ezen szakértekezleten elhangzott eddigi nyilatkozatokból azonban már eddig is nemesak az állapítható meg, hogy a középiskolai nevelési rendszernek helyesebb és az élet-tani tapasztalatokra alapított megfelelőbb arányosítására van szüksége, hanem az is, hogy az eddigi alkalmazott testnevelési rendszernek a módja egyáltalán nem felel meg sem a haladó kor, sem az egészség, sem különösen az ember természetes szükségletei által támasztott követelményeknek.

Helyes, céltudatos és eredményeket hozó testnevelési rendszer csak olyan lehet, amelyik megadja a módot arra, hogy a fiatalság egyrésztől acélozza az izmait, erősítse testét, addig másrésztől fegyelmezze őt, jellemét fejlessze és főleg egészséget adjon. Az egészség adhatóságának elemi követelményei pedig rövid néhány szóban foglalhatók össze. Levegő, mozgás, napfény. E nélkül a három fogalom nélkül nincs egészség. Levegő: mennél tisztább, mennél szabadabb, annál jobb. Mozdulás: mennél szabadabb, mennél jobban megfelelő az emberi test rendszerint végzett természetes mozgásainak és mennél kevésbé elkenyészedett, avagy szögletes, annál jobb. Szükségünk van arra a mozgásra, egyenesen életföltöltőnek az a mozgás, amelyik karcusvá teszi az özet, hajlékonyt a párdutot, erőssé és bátorrá az oroszlánt — nyújtó és korlát nélkül.

Hogy eddig alkalmazott középiskolai testnevelési rendszerünk ezeknek az elemi követelményeknek nemesak meg nem felelt, hanem az e részben jogosan támasztható követelményeknek egyenesen kárára volt, ez bizonyos, mert a rendszernek eddigi gerincét képezett német torna nyújthatott sok minden jót, csak levegőt, szabad mozgást és napfényt nem,

s így lehet azt sok mindennek jellemezni, csak egészségesnek nem.

Az összehívott szakértekezletnek másik nem kevésbé fontos feladata tehát tisztázni azon eszméket, amelyek egy minden tekintetben helyes testnevelési rendszer követelményeit képezik!

Nem kételkedünk, sőt ismerve Apponyi Albert gróf közoktatásügyi miniszter urnak valóban eszményi irányú törekvéseit — a legodaadóbb bizalommal várjuk, hogy a szakértekezleten kifejtendő eredményét önmaga számára leszűrve egy olyan munkával fogja hazánkat gazdagítani, amelynek eredményeként társadalmi közeposztályunk oly régen várt megerősítése fog bekövetkezni.

A jövőbe vetett bizalom engedi remélni, lángoló honszeretetünk epedve várja az időt, amikor ifjúságunk megszabadítva a cserrel kipadlózott, zárt levegőjű, dohos és poros tornatermektől, felmentve az elkényszeredett és lélekölő gyakorlatoktól, napenként végezheti az Isten szabad ege alatt a természetének is jobban megfelelő szabad mozgást.

Egy nemzet hála fogja kísérni Apponyi Albert gróf működését!

Harc vagy béke.

Mióta a MASz.—Motesz háború folyik, a sportkörök több ízben joggal híhatték azt, hogy a megegyezés mielőbb létrejön és megszűnik a várva-várt béke. Mi magunk is ismételtelen irtunk ily értelemben. A Malaky-féle béketervezés tárgyalása után, már arról volt szó, hogy ki rendezze az első békeviadalt. A legutóbbi tárgyalása pedig a Motesz képviselője azzal állott fel helyéről, hogy minden rendben van, az elfogadott megegyezés mellett a Moteszben „lándzsát fog törni”. Sajnos a lándzsa tényleg eltört a sok vas-kalapon és megint ott vagyunk, ahol voltunk.

Hogy a mindkét részről megnyilatkozó sok jóakarattal mellett is ily nehéz a békét létrehozni, annak főoka a Motesz teljesen sportszerűtlen és tarthatatlan álláspontja, melytől nem tud se jobbra, se balra lépni. Ma már minden kis kültekli csatár tudja, hogy egy sportra csak egy szövetség létezhet és égbekiáltó sportabszurdum az, hogy egy országban egy sportra kétféle szabály, kétféle bajnok, két főhatóság legyen. Erre az egész világon nincs példa, hazánkban is egy-egy egyesítés szövetség kormányozza a labdarugó, uszó, kerékpár, evezős, lawn-tennis és egyéb sportokat. A Motesz pedig a sportabszurdum terén elment a legvégső határig, cserbenhagyta multját, tradícióját, nevét, alapszabályt, zászlót változtatott, magát atlétikai főhatóságnak színelte, elkezdett atlétikai szabályokat alkotni, versenyeket jóváhagyni, bajnokságokat rendezni, ami 30 év alatt egyáltalán nem jutott eszébe. Mikor néhány felelőtlen fanatikus ilyenekbe ragadta, persze igen nehéz a visszafordulás. Hogy mily zsákutcában van a Motesz, azt legjobban bizonyítja a legújabb felvetett birkozó kérdés. A birkozás terén jelenleg teljes a béke. Senki nem áll büntetés alatt, hazánk valamennyi birkozója békében és bajtársi összetartásban birkozik a MASz. fennhatósága alatt. Most a Postások akarnak versenyt rendezni, szükségképpen a MASz.-hoz kell jóváhagyásért fordulniok. Megtehetik, elveik sérelme nélkül, hiszen tagjai a MASz.-nak, évek során át minden versenyüket jóváhagyták. E helyett azonban ismét az izgatós arra akarják bírni a Moteszt, hogy most már a birkozásba is ártsa bele magát és ha lehet e téren is csináljon hasznát, szakítsa ketté a sport művelőit is. Az egész csak azon fordul meg, hogy a hívatott vezetők befogják-e látni, hogy egy sporttestületnek elvégre se lehet a békebontás és rombolás a feladata.

Nem esoda, hogy a Motesz, aki emyire elragadtatta magát a sportszerűtlenségek terén, nem tud megoldást találni a maga számára. Ezért vetette fel a harcok történetében legcsudálatosabb ideát és odakiáltja ellenfelének: *egyesüljünk*. És nem félnek attól, hogy a legadázabb harc között létrejött ily természetellenes házasságnak torzszülött lesz az eredménye.

Ily aggodalmakra inkább a MASz.-nak van oka. Tizenegy éve szervezi a MASz. saját eszméi érdekében az ország páratlan agilitással, fanatikus lelkesedéssel. Azóta a szabadteri sportok teljes diadalt arattak e lelkeken. Hiába volt az u. n. tömegképzés apostolainak ellenállása, az eredmény vi-

lágira szóló. Most ez a három sport felett uralkodó, mozgékony, modern szellemű, országosan szervezett testület egyesüljön a Moteszszel. Azzal a nehézkes, lomha testülettel, mely még közgyűlést is minden négy évben tart egyet, amelynek legtöbb tagja még egy év előtt is halálos ellensége volt az atlétikának és jelenleg is csak hatalmi érdekből fojtja el az érzelmeit. Egészséges lesz-e az új alakulás? Nem kell-e attól félni, hogy az ily ellentétes elvű és mozgási emberek közt kitör a belviszály, amely minden külső harcnál jobban megemésztí az erőket?

Aki ismeri a MASz. egyleteit, különösen a vidék hanglejtését, el tudja-e képzelni, hogy a MASz.-ben keresztül lehet vinni, hogy nevet cseréljen, elveket módosítson? A MASz.-nek nem oly ocsó a tiz év diadalaiban fénysége lett leve, megacélosodott elvei, mint a Motesznek volt, hogy egy kis hatalomtöbbletért becserelje.

Aztán félünk attól a Motesz táborában közkeletű vádfrázistól, hogy „a tornát egyesíteni kell az atlétikával”. Nem akarjuk ezt a végzetes egyesítést. Az egyet és egyén tornászhat és atlétizálhat egyszerre tetszése szerint, csak az elvek és sportok ne keveredjenek össze. Nekünk nem kellenek atlétikai viadalaink elé a felvonulások és szabadgyakorlatoknál elkeresztelt napszúrásai gyakorlatok, nem akarunk futva mászni, mászva futni, szóval nem kérünk a vegyes elvek és vegyes ünnepelektől. A torna is, atlétika is úgy szép a maga nemes tisztaságában, ne kérjen egyik se a másiktól külső hatást vadászó eszközöket kölesön.

Mennyivel tisztább és helyesebb a MASz. békeajánlata. Felbontja szervezetét, újja alakul. Jöjjön össze az ország minden atlétikával foglalkozó egylete, készítsen új alapszabályt, válasszon új vezetőséget. Akkor az összeség akaratából születik meg az új alakulás és senki se mondhatja, hogy őt kizárták belőle. A MASz. vezetőinek nem kell a hatalom, azt szívesen átengedik más méltóbbaknak, de elveiket megvédelmezik az utolsó lehetélig.

Elvtagadásba nem megyünk bele, egészségtelen, belülről rohadó új alakulás nem kell nekünk. Akkor inkább tovább forgatjuk a fegyvert igazságunkért.

Itt a tavasz, a napfény ott ragyog már a pályákon, vajha belesütné melegével mindazok szívébe, fényével mindazok lelkébe, kitől a megoldás függ, hogy a nemzetünkre váró nagy küzdelemben Londonban, a magyar sportúrók egyesítésével, hatalmas gárdája vihetné diadalra a magyar trikolt.

A középiskolai testnevelés.

A középiskolai testgyakorlat ügyében március hó 16-án nagy ankét volt a kultuszminisztériumban. A kérdés fontosságával és égető szükségességével vezéreikünkben foglalkozunk, azért megelégszünk e helyen az ankét lefolyásának tárgyalagos ismertetésével.

A tanácskozáson Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter elnökölt. Részt vett benne Molnár Viktor államtitkár, továbbá a kultuszminisztériumból még Baróczy Sándor br. és Morlin Emil dr. min. tanácsosok, Gottfried Zsigmond osztálytanácsos, Cselőtey Lajos dr. fogalmazó és Weidlinger Gyula dr. fogalmazó, aki a jegyzőkönyvet vezette. A honvédelmi miniszter képviselőjében Sáray Szabó Lajos százados volt jelen. A meghívottak közül megjelentek gróf Andrássy Géza orsz. képvis., a MAC. elnöke, Gerenday György dr., Sztankovits Szilárd, Kun Gyula, Bernáth Béla, Muza Gyula és Polónyi Dezső dr. orsz. képviselők, Demény Károly, Iszer Károly, Klupathy Jenő dr., Ottó József dr. tornatanár, Bély Mihály székesfővárosi tornafelügyelő, Maurer János a tornatanítóképző művezető igazgatója, Szemző

Lajos polgári iskolai igazgató, Oherolly János tanítóképző-intézeti tornatanár, Liebermann Leo dr. a közegészségtan tanára a budapesti egyetemen, Juba Adolf dr. középiskolai egészség-tanár, Malecki Román a MLSz. főtitkára és Veremes Lajos.

A tanácskozást Apponyi Albert gróf nyitotta meg, kiemelve azt a nagy fontosságot, amelyet a testi nevelésnek tulajdonít. Hangzottatta, hogy szükséges a testnevelés ügyének vezetésében tervszerű és egyöntetű megállapodáshoz jutni.

Három általánosan megfogalmazott kérdőpontot terjeszt be az értekezlet elé. A *kérdőpontok* szövege a következő: 1. Megfelel-e a középiskolai tornatanítás jelenlegi módja és rendszere az e részben támasztható jogos követelméseknek? 2. Szükséges-e a középiskoláknál a tornafelügyelet rendszeresítése és ha igen, minő módon? 3. Milyen legyen a középiskolai tornatanárok képzése és képesítése?

A vita ezzel az *első pontra* nézve megindult.

Liebermann Leo dr. a szertornázás hibáit fejtegeti. Hibái, hogy nem lehet individualizálni, hogy csak rövid időben történik a tréning nélkül káros hatású lehet. Ezért a szertorna mint kötelező tárgy, elhagyandó. A szabadgyakorlatok is reformálandók. Ezek nem kommandóra, hanem előtornázások után végeztesse, és pedig lehetőleg naponta 10—15 percig, hogy ne az agy, hanem csak a szem vétesse igénybe. A labdarugást durvának és veszedelmesnek tartja. A játékdélutánok helyett játékirándulásokat javasol. Általában a szabadtéri testgyakorlás mellett foglal állást.

Andrássy Géza gr. nagyhatású felszólalásában a szabadtéri játékok tervszerű és rendszeres felkarolását, a testgyakorlás reformját sürgeti. Gyakorlati feltételekkel illusztrálja, hogy azok a játékok és sportok, melyek bizonyos veszedelemmel járnak, csak fokozzák a bátorságot, küzdőképességet és fontos lelki tulajdonságokat fejlesztenek.

Demény Károly a MOTESz. és BBTE. kiküldöttje kéri, hogy a testneveléssel foglalkozó egyesületeket és szövetségeket szólítsa fel a miniszter alapvető memorandum kidolgozására és erre adjon 2 hónapi időt. A testgyakorlás mai módja és módszerei alapos reformra szorulnak. Középiskolai testgyakorlásunk rendszerébe bele kell vinni bizonyos hasznos élettani hatásokat célzó svédrendszerű gyakorlatokat és szabadtéri gyakorlatokat.

Sáray Szabó Lajos százados, a honvédelmi miniszter képviselője értékes előadást tartott a katonai gyakorlatokról. A honvédelmi miniszter most huszonhét középiskolában tesz kísérletet a katonai kiképzéssel. Az iskola ne játsszék katonásdít. A katonák csak azt akarják, hogy a középiskolából kikerült ifjak edzett testtel, lélekkel, akaratúval, a rend és a fegyelem iránti érzékkel, férfias, katonás szellemmel, a rendgyakorlatban és a céllovészethen való némi jártassággal lépjenek ki a középiskolából.

Kun Gyula szerint a tornatanítás épp úgy nevelési tényező, mint a többi tantárgy, tehát azokkal együtt kell ennek a bíráltnak történnie. A szerygyakorlatokat nem tartja elhagyhatóknak. A svéd tornázás nagy része meg van már a mai rendszerben is. Szerinte a katonaságra való előkészítés azt célozza, hogy a testrészek elasztikus és esztétikus mozgását megtanítsuk. Ezt a középiskolák ma elvégzik. A mai középiskolai utasítás és rendtartás igen szép munka.

Gerenday György dr. a MASz. alelnöke azt mondja, hogy a testnevelésnél az orvosnak nagyobb szerepet kell adni. Kiseb csoportokba kell a gyermekeket osztani, hogy minél jobban fejlődjenek. A szabadtéri sportok mellett tör lándzsát.

Juba Adolf dr. egészség-tanár a játékokat és a szabadtéri gyakorlatokat pártolja. A testi erő legöntudatosabb híve. A következő két javaslatot terjeszti elő: a) A tornatanterv az élettani vezérelvek megállapítása után a közoktatási tanács iskolaegészségügyi és testnevelési szakosztálya által megállapítandók. b) Az iskolaegészségügy a tanulók egészséges fejlődésére helyezze a fősúlyt.

Maleczky Román védelmébe veszi a footballt, amelyet

a felsőbb osztályok tantervébe óhajtt beilleszteni. Szükségesnek tartja a szabadtéri játékokat is.

Sztankovits Szilárd, a MASz. titkára tartott ezután rendkívül alapos készütségre valló s nagy figyelemmel hallgatott, igen tartalmas előadást, melyből kiemeljük a következőket:

A középiskolai tornaterv teljes és gyökeres reformra szorul. Tekintettel a középiskolai tanulók kora és testalkata és ennél fogva a testnevelési célok tekintetében is fenforgó különbségekre, szükséges két fő korosztályt (4 alsó, 4 felső osztály) megállapítani és ehhez képest a testnevelési elvek és szabályok is külön állítandók össze a két fokozatra.

Tisztázandó a *torna* módszere és rendszere. Az eddigi német rendszer helyébe a *svéd* rendszer veendő, mert a *svéd rendszer élettani* alapokon nyugszik és a test minden szervének és izmának egyenletes fejlesztésére törekszik. A német tornarendszer *szerygyakorlatok*ai lehetőleg kiküszöbölendők, mert amint Mosso turini tanár vizsgálatai is beigazolták, élettani szempontból majdnem teljesen *értéktelenek* és helyükbe a svéd tornarendszer szereit hozandók be. A kultuszminiszter fél év előtt elrendelvén a svéd tornagyakorlatok alkalmazását, a további teendő volna e rendszernek fokozatos és végül teljes alkalmazása a középiskolában.

Eddig a torna volt a testi nevelés gerince, ezentúl a szabadtéri sport, az atlétika legyen az, míg a torna mint testgyógyászati, nevelő, fegyelmező elem, mintegy *szurrogátum* szerepeljen. Az angol testnevelési elveket észszerűen kell keverni a speciális magyar szempontokkal. A sport, szabadtéri gyakorlatok, játékok nagyobb mérvben karolandók fel, úgy, hogy középiskolai testnevelés gerince a szabadtéri testmozgás legyen. Nagy gond fordítandó azonban arra, hogy a szabadtéri gyakorlatok megfelelően összhangba hozassanak a pedagógiai szempontokkal. E célból *iskolai sportkörök* alakítandók minden középiskolában, amelyek a rendelkezésre álló szabad időben szervezik a tornatanár és más tanerők felügyelete és vezetése mellett a gyakorlatokat, mérkőzéseket, versenyeket, játékokat stb.

A testgyakorlási órákat általában szaporítani kell. Szól arról, hogy világszerte mozgalom indult meg a testnevelés reformjára vonatkozólag. Ismerteti a francia atlétikai szövetség kongresszusán törtéteket, *György görög* herceg memorandumát, amelyek mind a szabadtéri irányzat mellett szólanak.

Maurer János védi a szertornát, de nagyon fontosnak tartja a szabadtéri gyakorlatokat és a céllovést.

Ottó József dr. szerint a tömeges kiképzés és a szabadon való mozgás kérdéseire kell vetni a fősúlyt. Játéktárcákat közigazgatási uton kell kérni. Ajánlja, hogy a mostani anyagot vegye egy bizottság revízió alá. A céllovészet meghonosítandó a honvédelemmel kapcsolatban. Kilenc pontból álló javaslatot terjeszt az ankét elé, melyek főbb pontjai a már fölhozottakon kívül: A tornatanításhoz vezérkönyvek irandók, a tornatermek kellően felszereltessenek, országszerte játszótérek létesíttessenek, gondoskodni kell állandó felügyeletről s arról, hogy az iskolaegészségügy intézménye az iskolával szoros kapcsolatba hozassék.

Bernáth Béla osz. képviselő a tornát akarja alapul megtartani, de kiegészítve a korszellem követelményeivel.

Polónyi Dezső dr. orsz. képviselő ellene van a tornának és a német szerygyakorlatoknak. Unalmasak, lélekölők ezek, a tanulók nem szeretik, sőt sokszor *megutálják azokat*. Poros, egészségtelen a levegő a tornacsarnokokban. Ezzel szemben a szabadtéri testnevelés előnye a tiszta levegő, a napfény hatása a szívre, tüdőre. A gyermek gyönyört, élvezetet talál a játékban. *Spencer* Herbert is azt hangsúlyozza nevelésében, hogy a mesterkélt alaki gyakorlatok sohasem pótolhatják a szabad játékokat, amelyekre a természet utal.

Bély Mihály elismeri, hogy a tornatanítás reformra szorul.

Este félnyolc órákor Apponyi elnök a tanácskozás folytatását március 18-ára, szerdán d. u. 4 órára halasztotta.

Rőser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.

I. Háromosztályú felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályú polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

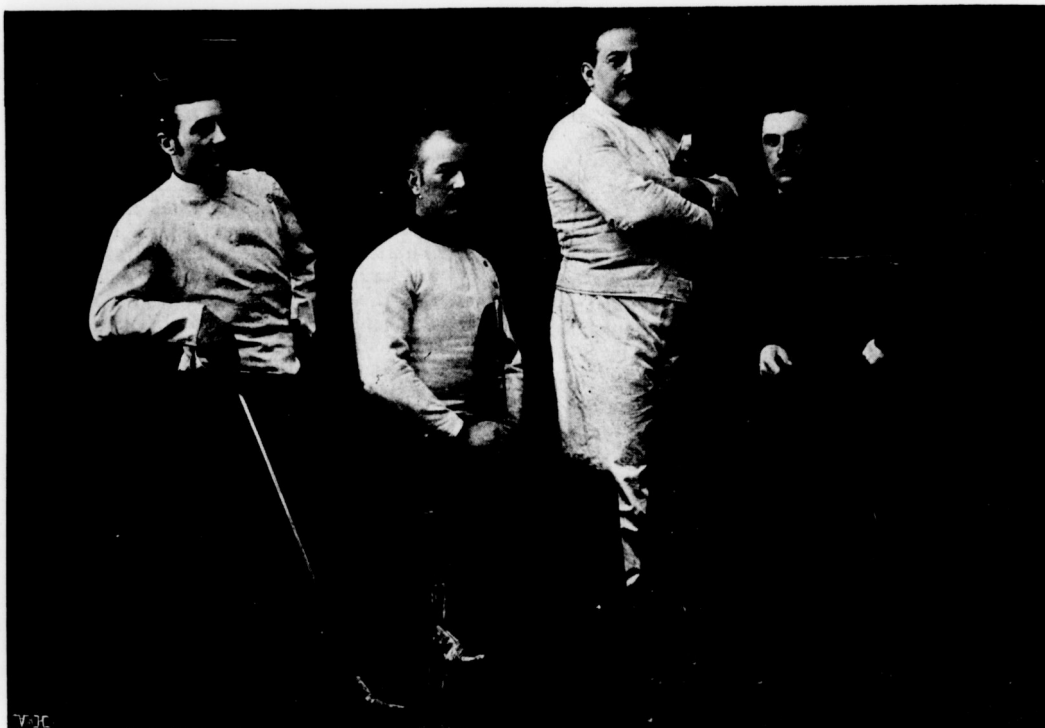
A Nemzeti Vivó Club vivóversenye.

Azt a nagyszabású és vivósportunkra oly rendkívüli jelentőségű gondolatot, hogy az ifjabb vivógárdának s ezenkívül mindazoknak, kik még bajnokságot, vagy rendkívüli értékű helyezéseket nem nyertek, egy külön vivóversenyt rendezzenek; lapunktól a NVC. örökölte. Dus örökség ez, mert fényesen gyümölesződik a magyar vivósport javára. Lapunk három impozáns versenye nyomán, melyhez fogható az egész világon alig néhány akadt, a NVC. átvette az eszmét és ugyanolyan lelkesedéssel és sikerrel folytatja.

Ezen a versenyen ad találkozót egymásnak az ország

rolynak. Lapunk öröksége jó kezekbe került és a magyar vivósport javára hozza gyümöseit.

A nevezettek közt az összes vivóegyesületeket ott találjuk. A MAC.-ból eddig 17 nevezés érkezett és hogy nemcsak számra, de súlyra is mit jelent ez, elég, ha a nevezők közül csak Szántay Jenő, Tóth Péter, Lichteneckert, Gerde dr., Pajzs, Mészáros Lőránt dr., Nagy Valér dr., Hámos, Rády, Bányász, Lipese, Häckl stb. neveit regisztráljuk. A FVC. összes versenyvivőit benevezte, de képviselve van az ifjabb vivógárda is teljes számmal. Ott látjuk Földes dr., Léhner, Stiller, Sacher dr. és Jellinek dr.-t és különösen a törvivők közt látunk számos fiatal erőt. A rendező egyesület teljes számmal vesz részt a versenyen. Azok közül, kiket közönségünk már a vivóversenyekről ismert, csak Werkner, Stéger dr., Garay, Karossa dr., Gonda dr., Révész dr., Grünwald, Havas, Poór, Merse, Strausz, Kiss stb. neveit említjük. A NVC. hatalmas növendéksztyála, közötté számos igen erős vivóval, mint Rozgonyi, Kovács, Freund, Roheim, Guttman br., Brachfeld stb. szintén teljes számmal vesz részt, már ezáltal is biztosítva a középverseny magas nivóját. A KEAC. lelkes vivói közül eddig Posta és Asztalos neveztek, de biztosan indul ifjabb Repeczky, Vértes és Beczner hadnagyok is. A WVC. eddig két kiváló erővel, Akay és Koresák-kal van kép-

Krencsey Géza

Halász Gyula

Nagy Béla dr.

Szántay Jenő

A MAC. első vivó csapata.

ifjú vivónemzedéke és pedig nemcsak a juniorok, de a bajnokok kivételével az összes vivók egy hatalmas küzdelemre. Rendkívüli propagandája ez a verseny a középiskolai vivás ügyének is, különösen ama lelkes támogatás folytán, melylyel a minden testnevelés által áthatott tanfériak körében is találkozik. Ezen a nagyszabású vivó-találkozón nemcsak a fővárosi egyletek és termek jelennek meg. A vidék minden számottevő vivójának nevét ott találjuk a nevezettek között, kik eljönnek, hogy vivástudásukat e nagyszabású versenyen bemutassák és felhasználják azokat a sporttanulmányokat, amiket csak ily nagyszabású verseny nyújthat. Beneveztek a versenyre a bécshelyi vivó-tanfolyam növendékei közül is többen, hogy e versenyen már értékesítsék azt, mit e híres intézetben tanultak. Sajnáljuk, hogy lapunk zárta megelőzte a verseny első nevezési zárlatát, de ha végig tekintünk az eddig leadott nevezések óriási számán, — 112 nevezés — csak elismeréssel adózhatunk e fiatal, de vivószempontból nagyszabással bíró vivóegyesületnek és kiváló mesterének Fodor Ká-

viselve. A BBTE. vivósportunk eme számottevő tényezője szintén elküldi nevesebb versenyvivőit. A nevezettek között ott látjuk Apáthy, Dunay és Schönt; mind oly nevek, kik már beleszóltak az országos versenyek döntőjébe. A magániskolák nevezettjei közt ott látjuk Fuchs Jenő dr.-t és Toókos hadnagyot, kik minden versenyen közelebb vannak az első helyezettekhez.

Lovas mester is benevezte versenyvivőit, kiknek vivása magán viseli mesterük nagy tudását.

A középverseny is fényes sikerének ígérkezik. Napról-napra tért hódít azon eszme, hogy a vivás a modern ifjusági testnevelés egyik kiváló faktora. Fodor mester tanítványain kívül, kik közé a NVC. növendékei is sorolandók, biztosítva van a Ferenc József-intézet növendékeinek a részvétele is, kiket vivóközönségünk a mult évi versenyről mint elegáns korrekt vivókat oly előnyösen ismer. A vidéki vivómesterek közül természetesen ismét Armentani szegedi vivómester jár elől a jó példával, 8 tanítványát nevezvén be. Feltűnést kel-

tett Salamon Sándor löcsei vívómester nevezése, 13 tanítványa fogja a versenyen képviselni e kiváló mestert.

Határozottan feltűnés számba mennek a rendező klub által kitűzött tiszteletdíjak.

A székesfőváros, közoktatásügyi, honvédelmi és hadügyminisztereken kívül, a lipótvárosi, józsef- és erzsebetvárosi kaszinók ajánlottak fel értékes tiszteletdíjakat. Az ismert sportmecénások közül Domonyi Móric, Kornfeld Pál, Ullmann Gyula, Fodor és Lovas mesterek adományoztak szebbnél-szebb díjakat; míg a rendező egyesület vezetőségéből Hajdu Marcell dr., Rózsa Vilmos dr., Héderváry Lehel, Heinrich Aladár és Heller Ágoston azok, kik nagyértékű versenyijjakkal emelik a verseny fényét.

Az adományozott díjak száma lapunk zártáig 19.

A rendező-egyesület nagy körültekintéssel állapította meg az egyes versenyek beosztását. Az első nap végez a főverseny minősítésével, hogy a főverseny vívói ne legyenek lekötve az egész verseny folyamán és az első két nap lebonyolítja a középversenyt, lehetővé akarván tenni, hogy különösen vidéki tanulók ne legyenek a megjelenésben megakadályozva. Különböző is minden vívó külön kap értesítést, hogy mikor kell megjelennie. A verseny zsűrijében az ország minden kiváló vívója helyet foglal, már ez is biztos záloga lévén, hogy

Vívóverseny Szegeden.

A Szegedi Vívó-Egylet immár hatodik versenyének kiírása megjelent. Már évek során át egyik legértékesebb verseny a vívóéletünknek, amely kitűnő feltételeivel mindig kiváló és nagyszámu versenyzőt tudott összehozni. A sikeres szakavatott rendezés és pazar díjazás biztosítja. A verseny ezúttal egy nagyon érdekes ponttal bővül, a vén fiuk versenyével, amely a 35 éven felüli vívóinkat volna hivatva porondra szólítani. Kíváncsi, hogy e versenyszám is teljes sikerrel járjon és így versenyen is bizonyosságot nyerjen, hogy a vívósport a férfiak delén túl is egész alkonyáig sikerrel üzhető. A verseny kiírását rovatunk végén találják olvasóink.

KIRCHHOFFER DIJ. Kirchhoff egy díjat írt ki bármely klub vagy vívóterem hármastör csapata számára. Ez már a második kiírás. Az első tavaly Kirchhoff terme (Salle Jean Louis) nyerte. Az idén március 25—28-án lesz a verseny. Az egyének is szép tiszteletdíjakat nyernek.

HIVATÁSOS VÍVÓK EGYESÜLETE. E név alatt új mester egyesület alakult, melynek alapszabályait már a belügyminiszter is jóváhagyta. Az egyesület főcélja a vívómester sport felvirágztatása lesz. E célból összejöveteleket, versenyeket és akadémiákat fog rendezni. Első nagy versenyét már f. é. május havában megtartja.

Garay János Grünwald Béla

Werkner Lajos

Gonda Illés dr.

A NVC. első vívócsapata.

A verseny sportszempontból is mi kívánni valót sem hagy hátra. A zsűri elnöke Hajdu Marcell dr., míg a MASZ-t Nagy Béla dr., a MASZ. vívószakosztályi elnöke képviseli. A zsűri tagságra Zulavszky és Halász századosok, Mészáros, Békessy, Schenker, Wild főhadnagyokat, Héderváry dr., Rózsa dr., Heinrich, Heller, Sötér, Tedesco dr., Repeczky, Krenesey, Erdélyi dr., Akay és Dobieczy ny. ezredest kérte fel.

A verseny második nevezési zárata f. hó 23-ának esti 8 órája és a nevezések Stéger Hugó György dr., NVC. titkára címére IV., Koronaherceg-utca 3., I. alá intézendők.

Hirdetéseket sport-versenyekekről jutányosan vesz fel a kiadóhivatal, VIII., Esterházy-utca 6.

Az egyesület díszelnöke Zboray Miklós orsz. képviselő, elnöke Fodor Károly műegyetemi vívómester. Alelnökei Vay Lajos gróf egyetemi vívómester és Majtényi Izecseszkul Leo, titkár Slotzer Gáspár, pénztárnoka Sztankay Sándor.

AZ OLYMPIAI VERSENYRUHA. A MOB. vívószakosztálya az olimpiai vívóversenyre kötelező versenyruha gyanánt a következőket fogadta el: fehér kabát, fekete nyakkal, fekete nadrág, fekete cipő és harisnya, a kabát balkarján a szallagon a MOB. jelvénye fekete kis kardmaszk, fekete vagy fehér keztyű.

Erre való tekintettel kíváncsi, hogy az olimpiai jelöltek új ruháikat a fenti előírás szerint csináltassák.

KÉPEINKHEZ. Mai lapunkban a MAC. csapatversenyén részt vett csapatok közül a MAC. és a NVC. első csapatát mutatjuk be olvasóinknak. A csapat tagjait lapunk múlt számában részletesen ismertettük.

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

Másik képünk a főiskolák fiatal bajnokát Pajzs Pált a MAC. rokonszenves és buzgó ifju tagját mutatja be olvasóinknak.

SANTELLI AKADÉMIAJA. Santelli Italo mester évenként megrendezett akadémiája mindenkor kiváló eseménye vivó életünknek. Ez akadémiákon ismertük meg a világ leghíresebb vivóművészeit és számos jeles olasz amatőrt.

Az idei akadémia lapunk zárta után pénteken este zajlott le a Vigadóban és legnemesebb vendége *Galante* lesz, aki mióta utóljára láttuk, igen nagy hírnévre tett szert, különösen nagysikerű amerikai körútjával.

Az akadémia leírását lapunk jövő számában közöljük.

Kiírás.

A „Szegedi Vivó-Egyesület” 1908. év április hó 11-én (szombat) és 12-én (vasárnap) Szegeden a „Magyar Atletikai Szövetség” jóváhagyásával VI-ik országos jellegű versenyt rendez. A versenyen a „MASZ.” vivóverseny szabályai az irányadók. A versenyen csak magyar honos gentleman amatőr-vívók vehetnek részt; a hadsereg tisztjei és hadapródjai honosságukra való tekintet nélkül versenyezhetnek. Az eddig megtartott magyar országos és nemzetközi verse-

Pajzs Pál

főkispolai kardvívó bajnok.

nyek győztesei, valamint vivómesterek, katonai vivómesterei oklevéllel bíró tisztek, vivómester-segédok és altisztek a versenyen részt nem vehetnek. Nevezési díj minden egyes versenynemnél fegyverenként 10 (tíz) kor., két fegyverre együtt 15 (tizenöt) kor. Az első nevezési zárlat 1908. április hó 4-én, második nevezési zárlat pedig április hó 9-én este 8 órára tüzetett ki. A ki az első nevezési zárlatot elmulasztotta, az 5 (öt) kor. pótnévezési díjat tartozik fizetni. A nevezések a „Szegedi Vivó-Egyesület” titkárához — Ádámfi János Szeged, folyamemnőki hivatal — küldendők.

I. Főverseny. Fegyvernem: kard és tör. A főversenyen középiskolai tanulók nem vehetnek részt. Ugy a kard-, mint a tör-főverseny minősítési küzdelemből és körvívásból áll. A minősítési versenyben az összes résztvevő versenyzők kétszer vívnak; ezen küzdelmekhez a párok sorshuzás útján oly módon állítatnak össze, hogy a második küzdelemnél az első felállásnál szerepelt ellenfelek ne kerüljenek ismét össze; minden egyes küzdelem időtartama 10 perc.

Az első és második osztályba sorozott vívók külön-külön körvívásban mérkőznek. Ha az egyes osztályokba kerülő vívók száma 8-nál nagyobb, akkor az egyes osztályok keretén belül a versenybíró-ság saját belátása szerint kisebb köröket alkot, amelyek győztesei és második helyezettei újabb körben mérkőznek meg egymással. A másodikosztályú körvívás győztese átmegy az elsőosztályú verseny-körvívásába, az érdemdíjazást azonban mint a másodosztályú

körvívás győztese kapja. A körvívás mérkőzése 4 „volt”-ra megy; győztes az, aki ellenfelének előbb ad be 4 „volt”-ot; az egyes körök és osztályok győztese az, akinek legtöbb győzelme van; a főverseny győztese pedig az, aki az első osztályba sorozottak között a legtöbb győzelmet aratta. **Díjazás:** a kardfőverseny győztese nagy arany plakettet, a második és harmadik arany, a negyedik és ötödik aranykeretes ezüst, a hatodik, hetedik és nyolcadik nagy ezüst, a többi elsőosztályú vívó pedig ezüst plakettet kap. A második osztályba sorozott vívók győztese nagy ezüst, a második és harmadik ezüst, a többi pedig bronz plakettet kap. A tör-főverseny győztese arany plakettet, a második, harmadik és negyedik aranykeretes ezüst, az ötödik és hatodik nagy ezüst, a többi első osztályú vívó pedig ezüst plakettet nyer. A tör főverseny második osztályának érdemdíjazása a kardfőverseny második osztályának érdemdíjazásával azonos. A tiszteletdíjakat a versenybíró-ság a minősítési küzdelemben — amelyben a főslu a vívás művészi fokára és a vívó formájára tekintendő — és a körvívásban elért együttes eredmények egybevetése alapján ítéli oda a versenyzőknek. Minden versenyző a versenyben elért eredményének feltüntetésével mellett díszoklevelet kap. Aki a versenytől közben visszalép, az minden addig szerzett jogait elveszti.

II. Vén fiuk versenye. Fegyvernem: kard. A „Vén fiuk” versenyen részt vehetnek mindazon amatőr-vívók, akik az általános feltételekben foglalt kikötéseknek megfelelnek és azonkívül 35-ik életévüket már betöltötték. A „Vén fiuk” versenye csakis abban az esetben fog megtartatni, ha arra legalább 6 nevezés érkezik. Miért is? az előintézkedések megtétele végett a „Vén fiuk” versenyére a nevezések legkésőbb az első nevezési zárlatig — 1908. év április hó 4-ig — az egyesület titkárához feltétlenül beküldendők. Ezen verseny a főversenyre megállapított módon fog rendeztetni. **Díjazás:** az első osztály győztese aranykeretes ezüst, a második és harmadik nagy ezüst, a többi ezüst plakettet kap. A második osztály érdemdíjazása a kard főverseny második osztályának érdemdíjazásával azonos.

III. Középszerűség. Fegyvernem: kard és tör. A középszerűségi versenyen csak középiskolai tanulók vehetnek részt. A középszerűségi főversenyre megállapított feltételek és módok szerint fog rendeztetni. **Díjazás:** Az első osztály győztese mindkét fegyvernemben aranykeretes ezüst, a második és harmadik nagy ezüst, a többi ezüst plakettet nyer. A második osztály győztese mindkét fegyvernemben ezüst, a többi bronz plakettet kap. A rendelkezésre álló tiszteletdíjakat a versenybíró-ság szintén a minősítési küzdelemben és a körvívásban elért együttes eredmények egybevetése alapján fogja odaítélni.

Mesterek díjazása. Minden fővárosi vivómester, akinek legalább 8 — vidéki vivómestereknek legalább 6 — tanítványa jutott a versenyek bármelyikében az első és második osztályba, aranykeretes ezüst emlékplakettet és díszoklevelet, akinek legalább 6 — vidéki vivómestereknek legalább 4 — tanítványa jutott az első és második osztályba, az nagy ezüst emlékplakettet és díszoklevelet kap.

A verseny beosztása. A verseny a szegedi m. kir. állami főgimnázium (Tisza Lajos-körut 8. sz.) nagy tornatermében fog tartatni. A verseny lefolyása: 1908. április hó 11-én (szombat) d. e. 9 óra kezdettel főverseny, tör és kard, továbbá „Vén fiuk” versenyének kard-minősítési küzdelme; d. u. 3 óra kezdettel középszerűség tör- és kard-minősítési küzdelem, tör-főverseny körvívása, középszerűség tör és kard körvívása, tör-főverseny döntő küzdelme. Április hó 12-én (vasárnap) d. e. 9 óra kezdettel főverseny kard körvívás; d. u. 3 óra-kor kard körvívás folytatása, „Vén fiuk”, kard körvívása, főverseny kard döntő küzdelme. A főverseny és a „Vén fiuk” versenyének összes résztvevői 1908. április hó 11-én (szombat) d. e. 9 órakor, a középszerűség résztvevői pedig április hó 11-én d. u. 3 órakor a szegedi m. kir. állami főgimnázium nagy tornatermében a versenybíró-ságnál jelentkezni tartoznak. Később jelentkezők a verseny részt nem vehetnek és visszalépnek fogják tekintetni.

»»» MINDEN «««

KÁVÉHÁZBAN

KÉRJÜK A

NEMZETI SPORT-OT

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

*** Lelkiismeretes tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek. ***
Ez évben megnagyobbítva
***** Kard-, vílör- és ökölvívás, tornázás. *****

A "junior"kérdés reformja.

Talán soha még nem állott uszósportunk oly jelentőségteljes fordulópont előtt, mint most és a legfontosabb feladatok egyike, mely a megalakulással kapcsolatban hármlott a Magyar Uszói Szövetség vezetőembereinek vállára, az új versenyszabályok, vagyis a sportot irányító legfőbb irányelvek kodifikálása, ami — minden túlzás nélkül állíthatjuk — a sport gerincének megalkotásával, helyesebben mondva újjáalkotásával egyenértékű. A MASz. versenyszabályai már nem lehettek időszerűek az uszósport kereteinek nagymérvű kiterjedése folytán és igen sok javításra, de főleg pótlásra szorultak. Így a *junior*ság kérdésének tisztázása volt a legégetőbb szükség, mert a MASz. versenyszabályai nem oldották meg e kérdést teljesen, úgy, ahogy ezt a méltányosság megkövetelte volna.

A MASz. versenyszabályainak életbe léptetése előtt az állapotok a lehető legsiralmasabbak voltak. A *junior*ság kérdése nem lévén tisztázva, a kiírásokban úgy segítették magukon az egyletek, hogy egyes versenyeket az „*e távon*” már első díjat nyert versenyzők kizárásával írtak ki. Az uszodaviszonyok rendezetlensége azonban azon következménnyel járt, hogy — az egyletek közt lévén a versenytáv meghatározásánál az uszoda hosszához — ugyanazon versenyző az „*e távon*” kitételhez ragaszkodva, megnyert egy- másután 100 m-es, 100 yardos, 88 m-es, 105 m-es stb. *junior* versenyeket. A MASz. abbéli rendelkezése, hogy 600 m-en alul egy díjat nyert versenyző már többé 600 m-en aluli *junior* versenyben nem indulhat, ezen anomáliát egyszerre megszüntette és éveken keresztül ez volt a szabály, mely teljesen korrekt és sportszerű rendet is teremtett.

Most, az új versenyszabályok alkotásánál két javaslat került a kodifikátorok elé. Az egyik szerint a *kettős* felosztás megmaradt volna, de a határ nem 600, hanem csak 300 m-ben állapítottatott volna meg, míg a másik szerint — mely részét utat fogadatosítva — *hármás* felosztás lenne létesítendő a *junior*ság elbírálásánál és pedig 1. 150 (vagy 200) m. 2. 500 m. és 3. azon felül. A dolog elvi szempontból is igen fontos lévén, szükségesnek tartjuk álláspontunkat a két javaslatl szemben kifejezni. — Mindjárt bevezetésül kijelentjük, hogy részünkről a *hármás* felosztást tartjuk helyesnek, mert szerintünk 600 m. igen messze tüzi ki a *junior*ság határát, ami nem méltányos azért, mert egy 60 vagy 100 m-es *junior* verseny győztese meg éppen nem bizonyította be — avval, hogy *rövidtáv* versenyt nyert — 400 vagy 500 m-re olyan képességeket, melyek őt *szenior*nak minősítenék. Ezt a hibát volna hívva korrigálni az egyik javaslat, mely szerint egy *rövidtáv* verseny győztese csak 300 m-ig vesztene el a *junior*ságát. Eltekintve attól, hogy egy 300 m-es *junior* verseny győztese — feltéve, hogy az indítványból szabály lesz — ismét jogosult lenne indulni egy 400 m-es *junior* versenyben, ami a két táv közelsége miatt ismét nem lenne helyénvaló.

De egyáltalán nem látjuk át, hogy a *hármás* felosztástól miért idegenkednek némelyek. Csak azért, mert újítás?

Hiszen tudjuk, hogy minden újítás sorsa lekicsinylés és visszautasítás volt, de azért nem szűnünk meg az egyedül méltányos megoldási mód mellett kardoskodni.

Nemcsak minden sportember, de minden laikus is úgy osztja fel a tetszés szerinti uszást, hogy rövid-, közép- vagy hosszútávra szöl-e. Az összes olimpiai versenyeken, ha más tetszés szerinti uszásszám nem is rendeztetik, mint pl. idén Londonban, a 100 m., 400 és 1500 vagy 1609 m., mint a három fentemlített versenytáv prototypusa, mindig megvan. Országos bajnokságaink, rekordjaink mind erre a distinctiora alapítvák. Egyesek azzal érvelnek a *hármás* felosztás ellen, hogy ezzel a *junior* versenyek túlságosan felaprózhatnának és mindenféle visszaélésre nyílnék alkalom. Így pl. — szerintük — ha 150 m. lenne a határ, akkor 160 m-re írának ki *junior* versenyt, amelyben a 150 m-es *junior* verseny győztese indulhatna. Ez érvet két igen egyszerű ellenérvvel cáfolhatjuk le: az ilyen szokatlan, bizarr távokra kiírt *junior* verseny csak nyilvánvaló rosszakaratból és „hazáírás” szándékból lehetne magyarázható és ilyenek közrejátszása mellett nem lehet a 300 vagy 600 m-es határ mellett sem garancia, hogy nem íratik-e majd ki 320 vagy 620 m-es *junior* verseny. A második ellenérv, hogy az intézőbizottságnak meg van a kiírások elbírálásával egyetemlegesen adott *discreditation*is joga, hogy a hasonló távot egyszerűen nem engedélyezve, az effajta visszaéléseket már esirájában elfojtsa.

A leghelyesebb, a legméltányosabb elintézés a *hármás* beosztás, mely ellen más érvet nem lehet felhozni, mint hogy: „*ui!*”

A rövidtáv 150 és a középtáv 500 (esetleg 600) m-el igen jól el van határolva, mert 200 m. már nem tulajdonképeni sprintertáv és a 600 (vagy 500) m-en felüli versenyeket sem lehet már középtávúaknak minősíteni. Méltánytalanság egy sprintert, egy 70 vagy 100 m-es *junior* verseny győztesét 300 vagy pláne 600 m-ig *szenior*nak deklarálni, mert azon távokon már az állóképesség szükségképpen mint oly feltétel jelentkezik, melyre rövidtávú győzelemből éppen nem lehet következtetni; szintugy a 400 m-en megkívántatott sajátos tulajdonságok egészen elűnnek az 1609 m-es uszó kvalitásaitól.

Reméljük, hogy a Magyar Uszói Szövetség nem fog régi, pókhálólepte tradíciókhoz görcsösen ragaszkodva, üdvös reformot, helyes szellemű újítást csak azért elvetni, mert — szakít a régi felfogással.

Belföldi hírek.

KÖZÉPISKOLAI USZÓVERSENYÜNK alkalmával kiírt tiszteletdíjak győzteseit figyelmeztetjük, hogy díjaikat vegyék át, mert azok elkallódásáért nem vállalhatunk felelősséget, amiért ezután is felszólítjuk Agulárt, Tetmavert és Nagyot, hogy a Rudas uszómesterénél jelentkezzenek. A VII. ker. gimnázium oklevele is átvételre vár.

FLETERE VALÓ ESZMÉT fejteget *Tomai Pál* nagy-envedi hivatásos uszómester a szövetséghez intézett levelében. Többek közt azt mondja: „Meg kell szerkeszteni az uszás és uszás-tanítás gyakorlati kézi könyvét — amire szívesen vállalkozom — mert bejárva jóformán egész Magyarországot és a legtöbb uszodát ismerve, bizvást állíthatom, hogy az uszás tanítás-mindenütt nagyon fogyatékos és hiányos s e könyvnek az egész országban való elterjesztéséről min szérii rendelettel kell gondoskodni. Továbbá ki kellene mondani, hogy a *tornatanítói* képesítés kötéssékké sse az uszómesteri képesítéssel.” A levél írója valóban társadalmi állását nagyon meghaladó értelmességre és intellektumra valló gondolatokat pendít meg; a dolgot melegen ajánljuk az illetékes körök figyelmébe. Az uszó-kézi könyv rendszere Angliában régen divik.

INTÉZEZI USZÓVERSENYEKET rendez ápr. 5-én a VII. kerületi főgimnázium a Rudasfürdőben.

A FŐISKOLAI USZÓESTÉLY, melyet múlt vasárnap szándékozott megrendezni a F. Sp. Sz. a március 15-iki nemzeti ünnepmiatt két héttel elhalasztott és f. hó 29-én fog megtartatni.

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2.sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződött a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club □ □ és több előkelő egyesület szállítója

A HOLNAPI BÉCSI VERSENYRE a magyar egyletek, névszerint a FTC., MUE. és MAFC. nagy számmal küldik fel versenyzőiket, akiknek esélyeivel más helyütt foglalkozunk.

VÁLTOZÁS A MUSZ. TISZTIKARÁBAN. Baronyi Arthur, a szövetség pénztárosa, hír szerint lemondott állásáról. Utódja még bizonytalan.

FREUND JAKUES, a MUE. kiváló bécsi vízpoló-játékosa, az osztrák bajnokságban a WAC. csapatában fog játszani, ami ellen az „Austria” óvást adott be

A FERENCVÁROSI TORNA CLUB HÁZIVERSENYE szerdán este volt a Rudas-fürdőben a klubtagok igen nagy részvételével. A vezetőségben megjelent Mednyánszky-Kánitz H. és Schneider Béla dr. alelnökök, akikkel együtt Hajós József bonyolította le az egyes versenyszámokat, melyek sima és akadálytalan lebonyolítását egyes fiatalabb versenyzők figyelemzetlen és önkényes viselkedése — elég helytelenül — akadályozta. A nyújtott sport — még egy háziverseny nivójához képest is — alacsony volt; legszebb küzdelmet a 40 m.-es mellúszás hozta, de a benne elért idő sincs arányban az óriási küzdelemmel (31.2 mp.). A hendikepek elég jól sikerültek, csak a staféta-versenyben volt hibás az előnyosztás. A 200 m.-es hendikep elhalasztatván, elmaradt. Részletes eredmény:

I. Mellúszás 40. 1. Metzger K. 31.2 mp. 2. Váczi, a tréning nélküli Váczi, az utolsó méterekben esik vissza, a maga részéről is csak centiméterekkel tudta verni a meglepő jól sprintelő Fülhlt; karcsapással első. 4 ind. II. Hátúszás 40 m. 1. Pető P. 34.6 mp. 2. Tar. Főlenynyel nyerve, gyenge idő. 5 ind. III. Oldalúszás 40 m. 1. Domonkos P. 30 mp. 2. Pogány. Elég zárt verseny, 1½ m.-el nyerve, közepes eredmény. 4 ind. IV. 60 m.-es hendikep. 2 előfutam után a döntőben. 1. Burgmeier F. (0 mp. h.) 45.8 mp. 2. Sugár (5 mp. h.). 3. Roller (4 mp. h.) 4. Szigeti (0 mp. h.), 13 ind. A tulságosan kiengedett győztestől eltekintve, jó hendikep. Figyelemreméltóan uszott Fülh, aki a II. előfutamot 42.4 mp. alatt nyerte. A 12 mp.-el erősen megterhelte scratch, Olasz A. nem indult. V. Staféta-hendikep 4 × 40 m. vegyes-uszás. 1. b) csapat (Metzger, Rosenberg, Domonkos, Verő) 2:09.6 mp. (2 mp. h.) 2. a c) csapat (0 mp. h.) Indult 3 csapat. A győztes csapat nagyon enyhén volt hendikepelve és kénye-kedve szerint győzött. A háziversenyben eldöntött számok egyszersmind trial-ek is voltak a holnapi bécsi versenyre, melyen a klub stafétája a következő összeállításban uszik: Metzger, Pető, Domonkos, Olasz A.

Külföldi hírek.

A WSC. AUSTRIA holnapi versenyének nevezései fényesen sikerültek. Mint mindig, úgy most is a magyarok nevezései adják meg a meetingnek a maga fontosságát és jelentőségét és valószínű, hogy uszóink ismét öregbíteni fogják a magyar uszósport jó hírnevét. A 68 m.-es gyorsúszás Donáth (MAFC.) és Hégner J. (MUE.) közt van; utóbbi győzelme valószínűbb. A 100 m.-es juniormellúszást Domonkos (FTC.), a 204 m.-es oldalúszást Sheff O. (WAC.) vagy Orlik (Austria) nyerheti meg, míg a kezdőplunginben Kirschknopf (MAFC.) bír kiváló esélyekkel, a 136 m.-es középsikolai versenyt Beleznay (MAFC.) és Ádám (MUE.) döntik el egymás közt, ellenben a 68 m.-es mellúszást bajosan fogják a magyarok Scheidl-től (I. WASC.) elvitatni tudni. A 136 m.-es hátúszást Fülöp (MAFC.) nyerheti meg; nem indulása esetéig Kellner (I. WASC.) arat könnyű győzelmet. A műgrás és az 500 m.-es főverseny osztráké lesz; előbbi Valentich (WAC.) vagy Satzinger (I. WASC.) esetleg Scheidl (I. WASC.) utóbbi Sheff O. nyeri. A staféta-versenyben igen nehéz a győztest a FTC., MAFC., MUE. és I. WASC. közül megjósolni és azt hisszük, hogy az eredmény ötöd másodperceken fog mulni. MAFC. csapat: Fabinyi, Fülöp, Beleznay, Donáth. MUE. csapat: Friedmann, Ádám, Hégner, Önyodi. A vízpolóbajnokságot teljes csapat-kiállítás esetén a WAC., egyébként az Austria nyeri.

A Z OXFORD UNIVERSITY SC. mult hétfői versenyén az 50 yardos főiskola ibajnokságot P. H. Harper nyerte 31.8 mp. alatt 1½ yardal May ellen; a 440 yardos nyílt verseny győztese K. G. Harper lett 70 yarddal Finlay ellen 70 yarddal.

A Z AMATEUR SWIMMING ASSOCIATION, melynek tavalyi taglétszáma 1073 egylet volt, ami 1906-tal szemben 110 szaporulatot jelent, idei elnöke Geo. W. Hearn, az eddigi titkár lett.

A Z I. FRANKFURTER SC. mult vasárnapi uszóversenyén kissé hihetetlen és a német időmérés hitelét erősen megingató eredményeket ért el Schneefuss (Schwab, Stuttgart) 46 m.-re 27 mp. lokális rekorddal és a 92 m.-es hátúszásban O. Gross (Poseidon, Karlsruhe) 1 p. 13 mp.-el; Schneefuss különben Healy tempójával uszik, de nem állja a távot, mert a 92 m.-es uszást már csak 1 p. 08.2 mp. alatt nyerte meg.

A Z IDEI ANGOL BAJNOKSÁGI TERMINUSOK még nincsenek teljesen megállapítva és a 100,220 és 110 yardos hátúszó bajnok-

ságok még függőben vannak. Az eddig bizonyos terminusok a következők: jul. 4. London távbajnokság, jul. 29. Manchester 500 yard, (?) 200 yard mellúszás Manchester (később meghatározandó időben), aug. 10. 440 yardos sós vízi bajnokság Weston s. Mare, jul. 11. 880 y-os bajnokság Bradford, szept. 12. vízpolóbajnokság döntője.

A Z I. W. AMATEUR SC. által április 5-én 3½ órakor a bécsi Dianabadban rendezendő nemzetközi uszóverseny sorrendje: I. Kez-dők versenye 68 m. (Akkik még nem indultak nyílv. uszóversenyen). II. Staféta-verseny 204 m. Bécs birodalmi székesfőváros vándor-díjáért; 105 m. mell. 68 m. hát és 34 m. magyar tempó. 3 egymásutáni vagy 5 egyáltaláni győzelem. Védő 1904- és 1905-re I. WASC. 1906 és 1907-re WAC. III. Ausztria plungingbajnoksága (3 ugrás.) Védő 1907-re Satzinger O. (I. WASC.) IV. Junior hátúszás 68 m. V. Mellúszás 68 m. VI. Juniorverseny 136 m. VII. Handicap 68 m. (30 éven felülieknek). VIII. Buváruszás 50 m. (időre). IX. Oldalúszás 68 m. (bajn. kiz.) X. Staféta-verseny 3 × 34 m. (tetszés szerint). XI. Főverseny műgrás. XII. Vegyes uszás 102 m. (mell. hát, magyar). (Bajn. kiz.) XIII. Főverseny 100 m. XIV. Vízpoló. Nevezések F. Müller címére (Wien, III. Hafengasse 14.) küldendők március 26-áig.

A BERLINER S. C. uszóversenyének eredményeit részben már közöltük és mondtuk, hogy Schiele a 63 m.-es gyorsúszást csak a legnagyobb erőfeszítés árán tudta Aurisch-sal szemben meg-mementeni ¾ m.-el; idő 42.2 mp. volt. Az 5 × 42 m.-es stafétát Magdeburg (Schiele, Prophet, Subener, Dietrich, Zierau) 24 mp. abszurd átlageredménnyel nyerte; a plungingben Braun (Berl. S. C.) győzött 19 m.-el és a 210 m.-es hátúszásban — mint már említettük — Aurisch 3:19 mp. alatt aratott győzelmet Bieberstein ellen.

U J HÖLGYSZÓEGYLET alakult Bécsben az „Austria”-ból Graf A. asszony vezetésével, kivált hölgyekből. Az új egylet neve I. Oesterreichischer Damenschwimm-Klub „Wien”.

A Z OSZTRÁK VÍZPOLÓBAJNOKSÁG előmérkőzései hétfőn voltak WAC I. és Austria II. közt előbbi javára 9:2 arányban; csütörtökön játszott WAC I. Austria I., mely mérkőzés győztese játszik vasárnap a MUE. ellen, de valószínű, hogy a bajnokság sorsa a csütörtöki mérkőzésen már eldőlt.

Az angol és belga stílus.

(Folytatás.)*

Az ortodox angol stílusú evezett Henleyben, az 1907-iki regattán, a 42 éves Guy Nickals által strokeolt Magdalen coll. non. cox négyes. Ugyanily strokeokra tanította G. Nickals az idei oxfordi egyetemi nyolcas csapatot, mely egész március hó 4-éig az ő tanítása mellett evezett. A Stuart által strokeolt cambridgei csapat a maga rövidebb csapásaival dolgozik, kisebb testhajlásokkal. Az idei egyetemi regatta tehát nem csak a két egyetem, de a két iskola harca is lesz, amely elé igy fokozott érdekkellesel tekinthetünk.

A belga evezősök Henleyben két éven át egymásután győzedelmeskedtek a legjobb angol csapatok felett és a sikerük titka mindenesetre összefügg az ő saját stílusuk és mechanikájukkal, valamint ennek bámulatos kiviteli módjával.

A belga evezős stílust a Royal-Club Nautique de Gand kitűnő evezőse és művezetője, Julien Dedryer állapította meg mechanikai elvek tanulmányozása után, melyek a csónakon is bizonyos változtatásokat tettek szükségessé. Ezen céltudatos strokeot nagy gondnal tanítják evezőseiknek, kik első évben rendszerint csak fix üléses csónakokban evezhetnek. Így a második, harmadik évben okvetlenül jó evezősökké válhatnak. A belgák strokeja sokkal rövidebb, mint az angoloké. A felső törzs előre hajlása és hátradőlése alig 80 foknyi szög alatt történik. A vízfogáskor előre csúsznak mozgó üléseikkel s kinyújtott karjukat a szétterpesztett lábszáruk között a térdig viszik előre. A lapát kanálát, melyet vízszintesen, élével visznek egészen hátra, a vízfogás pillanatában hirtelen forgatják. Ezáltal elérik egyfelől azt, hogy mivel a lapátot élével vitték hátra, a közeg ellentállásra, mi akár a szél, akár a lapáthá uttköz hullám volna, erő nem pazaroltatik. Másfelől pedig a vízfogáskor történvén a lapát forgatása, a lapát kanálai hegyes szög alatt siklanak a vízbe, ami által vízfogásuk

*) Előző közleményt lásd lapunk 11. számában.

könnyebb, mint az angoloké, kik derékszögű tartással kapják el a vizet.

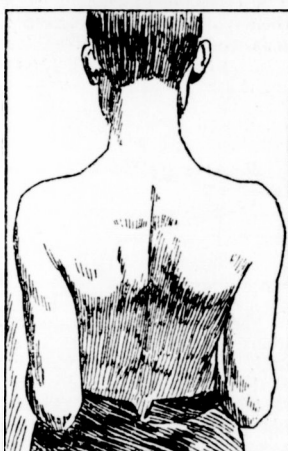
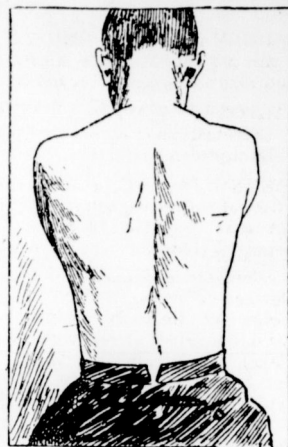
Vizfogáskor a lábak megfeszülnek, a térd kinyújtatik s a lapátot vállal és a derék lendítésével huzzák át. A felső test hátradolése a merőlegestől alig 15 fok. Az áthúzás leeresztett vállakkal történik, míg a karok szorosan a test mellé simulnak. A lapát kiforgatásakor a vállal a könyök még hátrább kerül, úgy, hogy oldalnézetben a könyökök a hát vonalán jóval kívül esnek. Mivel az evezésnél a kar izmait használni nem szabad, a kar csupán a nyak, hát és váll izmai által adandó erőt közvetíti, az ellentállás és az erőpont közötti kapcsoló képezi. Legnehezebb tehát a stroke ezen utolsó fázisában, karerő igénybevétele nélkül dolgozni a belga stílus szerint. Ez csakis a vállizmok rendszeres begyakorlása után lehetséges. A belgák szerint az ő stílusuk elsajátítására éppen e miatt legalább két-három esztendő szükséges. De vegyük figyelembe, hogy itt 15—16 éves korban szoktak az ifjak evezni kezdeni, nem pedig a fejlettebb 18—20 éves korban, mint a mi evezőseink.

A belgák bár rövidebb strokeokat huznak, mint az angolok, de az mégis hosszabb, mint aminőnek ezt látszatra, testmunkájuk után ítéljük, mert az ő mozgó-ülések hosszabb utat tesz meg, mivel sinpályájukat 15 cm.-rel hosszabbra készítették, mint az eddig szokásos angol hajóknál feltalálható. Az előre- és hátraesuszás sokkal kevésbé fárasztó, mint a derékból való előre-hátra hajlongás. Strokejaik azonban így is rövidebbek, mint az angoloké. Kérdés, hogy a minél hosszabb stroke a jobb, vagy a belgák rövidebb csapása?

Az evezőt egy emelő-rudnak tekinthetjük, amelynek segítségével egy testet nyugalmi állapotából, előbbi helyzetéből tovább akarunk mozdítani. Az emelő egyik végét valamely fix ponthoz kell támasztani, hogy a másik végén alkalmazott erővel, a rudon megkapaszkodó testet előre mozgathassuk. Mivel pedig az erő pontjától beljebb esik a ránehezülő teher: az emelő-rud külső pontja nagyobb utat fog megtenni, mint az a pontja a rudnak, amelyhez a tova mozdítandó test kapaszkodik. A lapát három kardinális pontját a kanál, a villák szára köztit és a lapát végét A), B) és C)-vel jelölöm. A fix A) pont körül az A)—C) rud egy ívben mozog, amely rud közbeeső B) pontja mindig kisebb utat fog megtenni, mint a C) pont, bármekkora legyen is az ék külső íve. A B) pont és C) pontok által leírt ívek aránytalanul növekednek, mint 1:3:14-hez. Világos tehát, hogy azon okból inkább arra van szükség, hogy a strokeot egy bizonyos áthúzás után mielőbb befejezzük és a lapát kanalaival mielőbb egy új támpontot keresünk.

A belga stílusnak könnyedségét minden laikus felfedezi és mivel nagy kidöléseket, hátrahajlásokat nem végeznek, nem is csavarnak evezőseik. A szép evezés jó is. Ezen ábrák szolgáljanak a belga evezős stílus illusztrálására. Az egyik pár a stroke elején, a másik pár kép a csapás befejeztekor testtartást mutatja. A stroke elején tehát mérsékelt előreahajlás mellett, teljesen előre esuszva a mozgó-üléssel, melynek pályája 15 cm.-rel hosszabb, mint az angoloké, nyújtott karral kapják el a vizet. A lapát kanálai a vizfogás pillanatában fordítottak és éllel, hegyes szög alatt merülnek a vízbe. Ez a legényegesebb eltérés az angol stroke-tól. A vizfogás azonban éles, erőlyes és gyors, melyet villámgyors áthúzás követ. Az áthúzás pillanatában a lábak megfeszülnek, az üléssel hátragurulnak és a test felemelkedik. A villák a derék izmaival együtt huzzák át az evezőt karerő nélkül. Mikor a merőlegestől mintegy 20°-nyira hátradolva, a mozgó-ülés a sinpár végére ért, a testtel tovább nem hajolnak hátra. Az eddig kinyújtva tartott karokat a váll izmaival, de csakis ezekkel, közelítik a mellkas alsó széléhez, úgy, hogy a behajlított könyök a hát vonalán kívül esik. Ekkor fejezik be az áthúzást és egy vállmozgással, melyet egy kis csuklómunka segít, víz-szintre hozzák gyorsan a lapát kanálait. Amint a lapát víz színe fölé kerül, villámgyors karkidobással repül a lapát hátra, élével, közel a vízhez, utközben nem forgatva. Mialatt az üléssel lassan előre gurul, a vállakat leeresztve, a felsőtest egyenesen marad. Ezen kis mozdulat mely lélekzetvételre kell felhasználni, mert amikor mozgóztatásával egészen előre értek, kinyulnak s a következő csapást kezd meg.

Az evezőcsapások és a testmunka kivételének módja sokban lényeges eltérést mutat az angol és belga csapatok stílusában. A német stílus is hasonlít a belgákéhoz nagy vonásokban, de azokról majd máskor lesz szó. Most, ha az eddigiek után mintegy megállapítani akarjuk a helyes evezős methodust, menten minden belga- és anglofilától, úgy a nézetünk szerinti helyes stroke a cambridgei és a belgák között foglalna helyet. Nem túl nagy swinrelés és így nem túl hosszú stroke, az éllel hátravitt lapát hátul

forgatva, éllel merüljön a vízbe, élénk vizfogással, mit gyors és erőlyes áthúzás kövessen.

De vizsgáljuk most meg, hogy voltak-e különbségek a használt hajó és berendezése, valamint az evezők között. Az evezős-szereken újítást, módosítást elfogadnak bizonyára még azok is, kik a stílusukon, meggyőződésük erejénél fogva, változtatást megengedhetők nem tartanak.

A belgák hajója egy szétszedhető nyolcas volt, középpüléssel ellátva és forgó villákkal. Az angoloké, a nálunk is ismert hajó-típus, oldalüléssel és fixvillákkal.

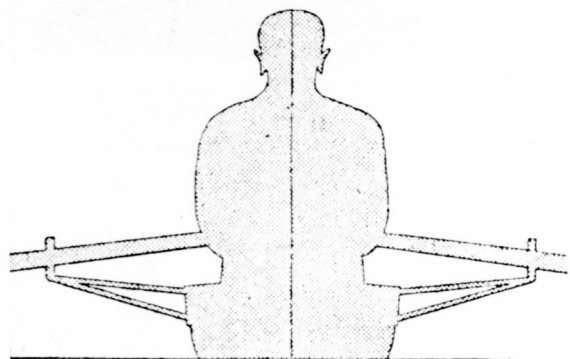
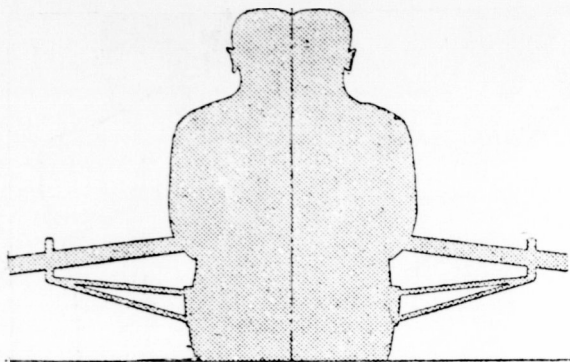
A három vagy négy darabba szétszedhető hajókat, úgy a franciák, mint a belgák, nagy előszeretettel használják szék-helyüktől messze eső regatták felkeresésekor. Ilyenben eveztek a párisiak is Frankfurtban, s szintűg bebizonyították ők is, hogy a szétszedhető hajókban is lehet versenyt nyerni. E hajók alig pár kilóval súlyosabbak, az ugyanoly méretű másfajta hajóknál, de sokkal könnyebben és olcsóbban szállíthatók vasutakon, akár mint személy-podgyász is ládákban. Az angolok otthonukban versenyzvén, szétszedhető hajókra szükségük nem volt, ez a pont tehát nem jön számításba.

Lássuk most az ülések elhelyezését. A belgák hajója középpüléses, az angoloké oldalüléses vala. Ha a versenyt szélesendes időben evezik, az ülések mifelesége magában véve semmiféle előnyt se biztosít, a külvőben egyenlő stílussal dolgozó csapatnak. Ellenszélben azonban az oldalüléses csapat sokkal szélesebb felülettel fekszik a szélnek és e nagyobb lapfelületre nagyobb mértékben hat a közeg ellentálló ereje. Minél hosszabb a versenypálya, annál fárasztóbb az ellen küzdeni. Középpüléses hajókban, kisebb a szelet felfogó felület. A Leander és a Sport Nautique Gand csapatai a Grand cupért folyó matchükben ellenszéllel eveztek, ami kedvezőbb volt a belga csapatra nézve, az angolokkal szemben.

EDELSTEIN KÁROLY bookmaker

* TELEFON 83—02. *

Budapest, VIII. ker., Rákóczi-út 19, Mátyás-udvar, Szentkirályi-utca sarok. * Wien, I., Adlergasse 6.

Egy angol hajómérnök a „Yachting and Boating Monthly” márciusi számában, cikket ír a versenynyolcas alakjáról és építéséről. Ebben a versenyhajók jelenlegi alakjának meghagyása mellett, hajóját úgy rendezné be, hogy az egyes és kettes üléseit középvonalra építené, a hármastól kezdve fokozatosan helyezné a középvonaltól kiébb az üléseket. A London Rowing Clubnak van középvonali nyolcása, mely náluk kitűnően bevált, sőt egyenesen azt állítják, hogy a kezdők trainirozásánál hasonlíthatatlanul jobb, mert szebben tanulhatnak meg benne evezni, nem csavarnak, nem dőlnek ki. Ily hajó különösen a training első idejében tehet nagy szolgálatot.

(Folytatjuk).

Belföldi hírek.

A BUDAPESTI NAGY REGATTA versenyszámai a következők lesznek: 1. Junior skiff-verseny. 2. Államdíj, junior négyes. 3. Budapest főváros díja (senior négyes). 4. Pannónia evezős club díja (senior négyezvös). 5. Kettős párevezős verseny junioroknak. 6. Magyarország skiff bajnoksága. 7. Margit-szigeti díj (vidéki egyletek számára, négyes). 8. Senior skiff. 9. Hölgyek díja, junior nyolcas. 10. Másodoszt. négyes. 11. Kettős párevezős verseny senioroknak. 12. Nyolcas verseny. A propozícióra még visszatérünk jövő számunkban.

A DUNA BUDAPESTI EVEZŐS-EGYLET március 15-én kezdte meg evezős idényét, lehozatván uszódházukat a téli kikötőből. Összeültették már junior és senior nyolcasukat és megkezdtek az előzetes trainingjüket Gilemot trainer vezetésével.

MAGYAR NYOLCAS AZ OLYMPIÁDON. Gróf Andrássy Géza vezetésével küldötték tisztelettel a kormány illetékes köreinek azon célból, hogy az olympiai kiküldetésre szánt összeget emeljék fel. Ez első sorban is a nyolcevezős csapat kiküldetésének szükséges volta teszi indokoltá. Sportéletünk fejlettségét mi sem igazolhatná jobban, mint egy nyolcas csapat szereplése Henleyben, ami azután fényt vetne a többi sportágakra is. A kérelem kegyes meghallgatókra talált, kik a pénzügyminiszterhez fognak ezen összeg előteremtése végett fordulni, mert azt a kultusz-budget kereteiből kiharítani lehetetlen. A kérdés tehát eldőltve még mindig nincsen, de ettől függetlenül is, evezőseink mindenesetre kezdjék meg az előzetes trainingjüket. A minisztérium, sőt az olympiai nagybizottság se avatkoznak bele a csapat összeállításának kérdésébe. Ezt teljesen az illetékes evezős-bizottság, illetőleg szövetségnek tartják fenn.

A magyar olympiai evezős bizottság f. hó 17-én tartotta Gorove Árpád elnökelete alatt ülését, melyen a csapatösszeállítás, tréner- és hajó-kérdés tárgyalatott. Elénk eszmecseré után a szakbizottság kimondta, hogy afelett határozni, vajon egyleti

vagy válogatott csapat küldessék-e ki az olimpiára, még nincsen idején, amennyiben az egyéni képességeket csak hosszú training és mérkőzések után lehet kellőképpen felismerni. Ezért fel-szólították a magyar evezős egyletek, hogy csapatjaikat mielőbb trainingbe állítsák s a trainingező csapatokat április elejéig a bizottságnak bejelentsék. Hogy azután egyleti vagy válogatott lesz-e a reprezentatív nyolcas, az a legjobbnak bizonyuló csapatok erőviszonya alapján fog eldönteni. A szakbizottságot e határozat hozatalánál ugyanaz a megfontolás vezette, amely az angol bizottság határozatánál is döntő volt, az t. i., hogy ily módon el-éretik az, hogy először is több ember áll trainingbe hiszen két válogatott csapatot mindjárt kezdetben összeállítani lehetet-
(lenség), másodszor pedig, hogy nem akadályoztatik meg az egy-letek minden évi, részben köteleességszerű munkája. A szakbi-zottság a nagybizottságnak W. A. Barryt és Gillemot Ferencet ajánlja trénerül. A hajó-kérdést leghelyesebben úgy véli megol-dani, hogy a kiküldendő csapat részére már most rendeltessek meg egy nyolcas hajó, amely a csapatot Henleyben készen várja. Ez által elesik a hajószállítási költség, amely egy nyol-casnál — gyorsáruról lévén szó — többet tesz ki egy új hajó vételáránál.

Ez a megoldás a leghelyesebb, aminek igazolására szol-gálhat az, hogy a fejlettebb sportléttel bíró nemzetek ugyanigy jártak el.

Az olympiai reprezentatív csapatok még nincsenek sehol se összeállítva, magában Angliában sem. Az angol evezős szövetség titkára is csak a napokban küldte szét körleveleit, melyben fel-szólítja az egyesületeket arra, hogy trainingre vállalkozó tagjai hozzá május hó 1-éig jelentsék be, addig pedig ők maguk körében gyakoroltassák. Csak május hó 1-én veszi át őket a bizottság s májustól fogva a trainirozandóknak mind Putneyben kell lakni, a saját vagy klubjuk költségén. A bizottság hat heti training után málshelteti őket és csak június vége felé fog kialakulni a ver-senyre kiállítandó csapat, mit még a július 3—5. közt tartandó zárt Henley regatta eredménye is módosítani fog. Angliában a csapat több szakértelemmel és tudással fog összeállítani és ke-vesebb izgatottsággal. Nálunk az izgatottság nagyobb egyes ideá-lista önkombinatoroknál és kedélyhullámzásuk végig vonul az egész írásaikon. De lám, az angol szövetségnek nincs még egyet-len csapata se, sőt egész bizonyos, hogy később lesz, mint nekünk. Az evezés és előkészülés súlypontja ma még mindenütt az egy-leteken nyugszik. Csakis az helyes, hogy ők képezzenek minél többet és jelentsenek be minél számosabb oly tago-kat, kik készek majd egy szigorú training további folyta-tására és van kb. 1½ hónapnyi idejük a budapesti nagy regatta után is a londoni olimpiádok céljaira, ha a kivá-lasztás kitüntetése őr éri. Ha izgatottan dolgozunk, munkánk csak kapkodás lehet, gondoljunk meg tehát minden lépésünket jól, hogy a nagy célnak megfelelően dolgozhassunk, minél komolyabban, minden okatlan kapkodás nélkül.

A PANNONIA EVEZŐS-CLUB új versenynyolcása megérkezett. A hajó, mely G. Sims et Son remeke, teljes épségben ér-kezett meg. E hajóban fog az olimpiád csapatja előkészülni a nagy küzdelemre. A csónak oldaluléses, hossza 18-65 m., széles-sége a középen mérve 64 cm. A régi Clasper-féle nyolcasuk hosz-zúsága 18 m., 18 cm.

A BUDAPESTI REGATTÁK napjait megállapította a szövetség igazgatósága körültekintő gondnal, hogy evezőseinknek emellett egy a bécsi, mint a június hó végén tartandó valamely külföldi regattán is módjukban legyen megjelenni, ha ezt egyéb körülmények megengedhetővé teszik. A budapesti nagy regatta e szerint június 14-én, a folyamregatta július 19-én tartatik meg.

ORSZÁGOS EVEZŐS VERSENYT rendez a szövetség az idén Vácán, július 12-én. Pozsony, Komárom és Győr után idén Vác a szövetség által választott ama hely, hol ezen rendszeresített vidéki versenyt rendezik. Az evezés sportjának propagálására, mivel sem léphet jobban fel a szövetség, mint azzal, hogy évről-évre más-más városban rendezi meg a regattát sportunk népszerűs-életét teremti s bizonyára igyekszik legalább azon évben jól ké-sztésére. Az illető város evezős egyletében minden esetre nagy szólni, mikor saját városa előtt versenyez, és kihatása van ennek az egyesület jövőjére is, mit legjobban fog majd az bizonyítani, hogy ha majd ismét az ő városukra kerül a sor, több evezősük és fejlettebb sportéletük lesz.

Külföldi hírek.

A DÉLOSZTRÁK REGATTÁT, melyet tavaly rendezett először az osztrák evezős szövetség, az idén is megtartják. A ver-seny színhelye ezúttal Trieszt lesz. A versenyt július 12-ére írták ki, 10 számból álló programmal, 2000 méteres pályára, sós víz-ben. A versenyszámok egy része yoles de mer hajóknak van fen-tartva.

A KÉT PASSAUI EVEZŐS-EGYLET, a Passauer Ruder Verein és a Passauer Ruder Club egybeolvadtak az előbbi neve alatt. Az egyesült Verein elnöke Müller bankigazgató lett, ki mint régi frankfurti evezős, a legjobb iskolából került ki, ért ahhoz, hogy miként teremtsen majd klubjában magas nivón álló sportéletet.

A Z ANGOL CANOE CLUB arra kérte az olimpiai bizottságot, hogy evezős és vitorlás canoe számokat is vegyen fel programjába. Az angol bizottság e kérelmüket elutasította.

A NÉMET EVEZŐS SZÖVETSÉG a berlini regattáig a német csapatok összeállítására semmiféle intézkedést nem tart szükségesnek. A csapatok saját klubjuk által készítettnek elő.

FRANCIA EVEZŐSÜK AZ OLYMPIÁDON. Megírtuk, hogy a francia-angol bojkott megszűnt és hogy a francia evezősök részt fognak venni az olimpiai regattán. Ennek dacára azonban Párisban még se hire, se hamva nagyobb mérvű készülődésnek, egyedül a Société Nautique de la Basse Seine nyolcása ül együtt és dolgozik az olimpiára.

A Z ELSASSI EVEZŐS-EGYLETEK elhatározták, hogy nem lépnek be a német evezős szövetségbe és így útját állják annak, hogy a németek a „Federation Internationale” tagjai lehessenek s egyben az Európa bajnoksági versenyeken részt vegyenek. A belgák ugyanis ismét felszólították erre a németeket, kik azon választ adták, hogy míg Elsass evezős egyletei a Federationból ki nem lépnek és a német szövetségbe tagul nem jelentkeznek, ok a Federationnal tárgyalást nem kezdhetnek. A belgák felszólították tehát az elsassai egyleteket, hogy lépjenek be a német szövetségbe, melyre hosszas halgatás után, végre is elutasító választ adtak. Hiszszük azonban, hogy ez nem az utolsó szó és ha nem írásbeli, hanem szóbeli tárgyalások lettek volna ezek, úgy az eredmény most is más lett volna, mint a rideg visszautasítás.

A hétről Amilyen elszomorító az I. oszt. bajnoki mérkőzésen a gólzápor, olyan örömdetes esemény, ha a csapatok reális és egészséges küzdelem után igazi egy osztályba való képességről tesznek tanúságot. Mert a gólzápor nem az egyik csapat óriási klasszisát, hanem a legyőzött erkölcsi zuhlását bizonyítja. Azért kell örömdetes eseménynek tekintenünk a mult vasárnapi eredményeket, mikor a bajnokság második helyén lévő MTK., az utolsóelőtti helyen lévő Főv. TC.-al vagy a MAC. a BAK.-al csak óriási küzdelem után egy gól-különbséggel tud végezni. Football-sportunk további fejlődésének legfőbb kritériuma az, hogy az első osztályban lévő egyletek közel egyenlő erejűek legyenek. A mostani viszonyok olyanok voltak, hogy a négy vezető egylet csak akkor vívott igazi küzdelmet, ha egymással találkoztak, ami azonban időszakonként legfeljebb kétszer következett be. A fejlődés titka azonban az erős mérkőzések. Ezeken érnek meg a játékosok, ezeken tanulnak meg igazán játszani. Amit azonban egyenlő ellenfelekkel szemben tanulnak, azt a fölényes győzelemmel járó mérkőzésen ismét elfelejtik, sőt visszafelé haladnak. Akkor fog footballsportunk óriási, mértőföldes lépésekkel előrehaladni, ha a csapatoknak hétről-hétre kell majdan a győzelmet jelentő góllal küzdeni. Akkor minden mérkőzés egyenlő érdekességű lesz s a most anyagi gondokkal küzdő egyletek is felvirágoznak.

A külső pályákra sok panasz van. Vagy annak törzs-közönsége, vagy rossz talaja, vagy pedig mind a kettő miatt.

Ezek a bajok tényleg léteznek, de egyik sem olyan természetű, hogy ne lehessen rajtuk segíteni. A rossz közönséget aránylag könnyebb megjavítani, mint a rossz pályát. A pályatulajdonos egyletek vezetőférfiai rendszeren kerületük sportközönsége előtt nagy kedveltségnek és tekintélynek örvendenek. Ezeknek kell a közönség előtt fellépni, csitítani a zajongókat. Egy pár szóval nagy eredményt lehet elérni. Sajnos azonban ismételt tapasztaltuk nem egy egyleti vezérembernél, hogy épen ő maga jár elől a hangulatisinálással. Ilyen körülmények között a MLSz. intéző bizottsága majdnem tehetetlen s legfeljebb azzal a radikális eljárással segíthet, hogy az ilyen vezérférfiakra sújt le kellő szigorral. A pálya rosszságán már nehezebb segíteni. A pályatulajdonos egylet kétségkívül maga is jobban szeretné, ha pályája jobb volna, azonban legtöbb esetben vagyoni viszonyai nem olyanok, amelyek egyszerre nagyobb befektetést kibírnának. Becsukni ilyen pályát azonban annyit jelentene, mint magára a football-sportra mérni erős csapást, mert a mai állapot ugyanis az, hogy a pályák nem állnak arányban a football sport követelményeivel. A MLSz. azonban azt megteheti, sőt kell is tennie, hogy böles beosztással időnként rákényszerítse a pályatulajdonosokat a fokozatos javításokra és befektetésekre. Sürgősen kell fellépni az olyan pályák ellen, amelyek tulságosan poros természetűek, mert ez már egyes veszélyt jelent a játékosok egészségére.

A jövő hónap elején fog ez évben először kiállni a magyar válogatott XI. a csehek reprezentatív csapata ellen. Mint egyik MLSz. vezérférfiunktól értesültünk, a két ország válogatottjainak mérkőzésének ügye már teljesen rendezett s a mérkőzés megtartása már biztosítva van. Ezt azért tartjuk örömdetesnek, mert a mult év őszi Prágában járt magyar játékosok olyan híreket hoztak, hogy a cseh politikai sajtó nyomása következtében a csehek sportterren bojkott alá veszik a magyarokat. Sajnálatosnak tartottuk volna, ha ez bekövetkezik, mert a sportot épen olyan eszköznek szeretjük tartani, amely az országok közötti politikai barátságot előkészíti, anélkül azonban, hogy magába a sportba politikai motívumok keverődnének. Úgy tapasztaljuk azonban, hogy ez a mesterséges híresztelés csak alkalmul szolgált arra, hogy a Slavia az erősebb magyar csapatokkal való régi összeköttetését megszakíthassa. A sovén csehek nem szeretik Prágában az olyan idegen csapatokat, amelyeket a Slavia legalább is 8—9 góllal könnyen nem tud verni. Már pedig a MAC., MTK., FTC. és a BTC. is normális formájában, idehaza megveri s Prágában is kemény dolgot ad a legjobb cseh csapatnak. Értesülésünk szerint a Cesky Svav Footballvly válogatott csapatában azonban a Slavia is képviselve lesz néhány játékosával, s az eddigi tapasztalatok szerint a cseh szövetség mindig elég erős csapatot tudott küldeni a cseh labdarugó sport képviselőjében. A MLSz. válogató bizottságának nem lesz nehéz dolga a csoport összeválogatásánál, mert játékosaink az idén már most is igen jó formában vannak s legfeljebb az fog nehézséget okozni, hogy a jók közül a legjobbat találják meg.

Ismét hire jár, hogy a Postások csapatot fognak alakítani s visszalépnek a MLSz. kebelébe. Ez azt jelentené, hogy a magyar labdarugás egy erős csapattal gazdagabb lenne. Mi a magunk részéről szívesen látjuk a hivataltok-embereket a sportúzők nagy családjában, kiknek a sportúzés egyik legfontosabb szükségletét képezi. A közhangulat azonban csak úgy fogja szívesen látni a Postások reaktiválódását, ha a sportban önállóan és függetlenül fognak szerepelni.

Az angol Amateur Football Association befejezte első évi működését és ennek eredményéről évkönyvben értesíti az egész világ football üzőit és azok szervezetét. Hivatalosan értesíti egyszersmind az összes országok szövetségeit és a szövetségek egyleteit, megalakulásáról. Lapunkban már sokat foglalkoztunk az AFA. ügyével. Foglalkoztunk pedig azért,

V. Mörleg-utca 2. sz. (Gresham-palota)
Telefon 81-08.

Lakások, lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások. Üzlethelyiségek gyári, ipari és kereskedelmi célra, nyilvántartási osztálya. Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre. Üzletek adásvétele. Jelzőlogkölcsonök I. II. helyre. Állások mindenkinek ingyen. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok.

mert tévedés volna azt állítani, hogy a két szövetség Angliában lefolyó harca nem érint bennünket és nem bír ránk hatással. A magyar labdarugó sport nagyon sokat köszönhet azon angol amatőröknek, kik hazánkban megfordultak s a magyar csapatokkal játszottak. Ezek pedig mind az AFA-kebelébe tartoznak s ha ezek érdekében foglalunk állást, tekintve attól a természetes állásponttól, hogy a magyar amatőr labdarugó sport csak a tiszta amatőr labdarugó sportot támogathatja, ha az szembe kerül a professzionizmussal, tesszük ezt azért, mert azok a mi barátaink, mert a Corinthianok, az Oxford'ak, Cambridgeiek, Richmondiak stb. stb. évkönyveikben a magyar labdarugó sportról és annak művelőiről lefektetett páratlanul meleg megemlékezéseik tudatták a világ sportújsóival, hogy Magyarországon egy fejlett sportújsó és sportszerető nemzet lakik. E legkiválóbb amatőr-egyletek évkönyvei pedig szétmennek a világ minden részébe, Amerikában és Ausztráliában egyformán hirdetik, hogy létezik egy önálló Magyarország. Ez a tény pedig nekünk sokat jelent s ezért hálára vagyunk kötelezve. Az évkönyv érdekesebb részeinek közlését jövő számunkban megkezdjük.

I. osztályu bajnokság.

MAC.—BAK. (Amerikai-ut.). Váratlan kis gólkülönb-
2:1 séggel végződött a Magyar Athletikai
Összel 16:0 Club—Budapesti Athletikai Klub közötti

bajnoki mérkőzés a MAC-nak mult heti eredménye után ítélve, ami azonban a BAK. kiváló játékában leli magyarázatát. Igazán szépen játszottak és stílusuk is csaknem teljesen hasonlít a MAC-éhoz. Szép kombinációk — gyors lefutásokkal egybekötve — jellemezték a csatársort, melyben különösen a baloldal, *Gross, Gállos, Rudas* produkáltak kiválót. A védelem is igen jó formában van, melynek főerőssége *Müller* jobboldali hátvéd volt, ki nem egy veszélyes támadást szerelt le biztos labdaelvételeivel.

A MAC. csapata a szokottnál valamivel gyengébben játszott. Bizonyos idegesség volt észlelhető egyes játékosokon, mely meglehetősen befolyásolta játékbeli képességeiket, különösen az őket jellemző rövid, pontos összjátékban. Igen szépen dolgozott *Borbás*, ki újra régi formájának tetőpontján van. Jók voltak még kívülre *Krepels, Vangel* és a védelemben *Medgyessy és Oláh*.

A két csapat a következő összeállításban játszott: *MAC.*: Buday—Oláh, Kelemen II.—Major II., Hildebrand, Medgyessy—Fekete, Krepels, Kelemen I., Vangel, Borbás.

BAK.: Nagy—Müller, Maxy—Halász, Gerő, Glatter—Weisz, Ligeti, Rudas, Gállos, Gross.

A játékot a BAK. kezdi, de az atléták csatársora megkapva a labdát, felnyomul és már a játék második percében *Vangel* hoszu, erőteljes lövése gólt eredményez. Felállás után újra a MAC. támad, de a jól helyezkedő kapus ügyesen ment. Felnyomul a BAK. is balszárnya révén, de leszereltetvén, a labda Borbáshoz kerül, ki gyönyörű rüssel áttörve az ellenfél védelmét centerez, s centerzését *Vangel* a 21-ik percben védhetlenül a kapu jobb sarkába vágja. A BAK.-ot nem kedvelniti el ez az eredmény. Támadásba fognak, de újlag eredménytelenül. A félidő hátralévő részében csaknem állandóan az atléták támadnak, de a BAK. védelem — élén *Müllerrel* és a kapussal — résen vannak. Félidő 2:0.

A második félidő sokkal változatosabb képet nyújt. Majd az egyik, majd a másik kapunál folyik a játék és így mindkét csapat védelmének alkalma nyílik képességeinek kifejtésére. Több veszélyes lövés jön a MAC. kapujára, mit azonban *Buday* tesz ártalmatlanná. A BAK. is erősen támad pár percen keresztül, mely végre a 15-ik percben *Glatter* révén a BAK. egyetlen gólját eredményezi. E gól igen erős munkára ösztönzi a BAK.-ot, hogy kiegyenlitsen, a MAC.-ot pedig, hogy megjavítsa eredményét. Ennek eredménye volt az ezt követő változatos és tartalmas játék. A félidő utolsó 15 percében a MAC. újra tulsulyba jut. Lövés-lövést követ, de a kapus és a hátvédek nagy bravurral mentenek, úgy, hogy a MAC. az eredményt megjavítani már nem képes. *Biró: Benedek* Aladár (MAFC.) volt.

MTK. — Főv. TC. (Soroksári-ut.). A soroksári-utj pályán ritkán látott nagy közönség
2:1 előtt folyt le a két csapat bajnoki
Összel a Főv. vizsálep előtt mérközése. E mérközésről előzetesen is sok szó esett, s a be-

ávartottak előtt a mérközés eredménye nem képez meglepetést. A Főv. TC. játékosai egyénileg majdnem mind kiválók s kisebb méretű pályán, ahol a helyezkedési képesség nem kívántatik meg fokozottabb mértékben, gyors és erőteljes játékok következtében a legjobb magyar csapatokra nézve is mindig veszélyt képeznek s egyenranguaknak bizonyulnak. A fővárosiaknál a védelem a csapat jobbik és rendszeresebb része, míg a támadásban összmunkának még nyoma sincs. A támadást rendszeren egy ember kiszökése képezi, akit sohasem követ a többi csatár. Ilyformán eredményt elérni csak kivételesen lehet s ez magyarázza a fővárosiak gólképtelenségét a csatárok egyéni kiválósága dacára. A csapat legjobb embere *Beimel*, a postások volt kapusa, ki most mesés formában van.

Az MTK. csapata mi javulást sem mutat s ez alkalommal különben is három tartalékkal állott ki. A támadás a mezőben még megállja a helyét, de a kapu előtt teljesen gólképtelen. Védelme azonban mit sem veszített régi nagy formájából s *Biró*, a különben is hátvéd stílusú fedezett, igen jól helyettesítette *Nagy* Ferencet. Az utolsó félidőben a két csapat teljesen egyenrangú volt s a támadások aránya is egyenlő. A második félidőben az MTK. van jelentős tulsulyban, de sokáig nem tudott eredményt elérni, ami különben egyik jellemvonása volt a játéknak, hogy mind két csapat kihasználatlanul hagyta a legjobb alkalmakat, amelyek pedig igen nagy számban voltak. A játék már-már eldöntetlennek mutatkozott, s mind a három gól a második félidő utolsó 7 percében esett.

A két csapat:

MTK.: Domonkos — *Biró*, Csüdör — *Virág*, Szücs, Sár — *Hoffer*, Károly, Szántó, Döme, Vida II.

Főv. TC.: *Beimel* — *Rauch*, Rusz — *Wittenberg*, Schönfeld, Jergenc — *Klingenberg*, Weisz, Roosz I., Roosz II., Szeiff.

A sors a fővárosiaknak kedvez s a játékot nappal és széllel a hátuk mögött erős támadással kezdik, az első percben már kornert érvén el. A rosszul beadott labdát azonban az MTK. védelme biztosan távolítja el kapujuktól. Az első 15 perc teljesen a Főv. TC.-é s csak ezután tud az MTK. is szóhoz jutni. Egy pár erős lövés megy a fővárosi kapura, *Döme*, *Károly* és *Szücs* révén, azonban *Beimel* kifogástalanul véd. A Fővárost *Klingenberg* gyönyörű lefutása szabaddítja fel, de páratlan éles lövést *Csüdör* még lábbal korneerre tudja irányítani. Domonkos könnyebb sérülés miatt 5 p.-re kiáll. A félidőben még *Károlynak* volt igen kedvező alkalma, de alig 4 m.-nyírol oldalt lö. A félidőt Roosz I. lerohanása fejezi be. Éles lövést *Domonkos* jól kiszámított rávétéssel védi. Félidő 0:0.

A második félidő elején a helyzetet a fővárosiak uralják s *Domonkos* ismétlenül védeni kénytelen. Az MTK. nagyobb szivósága azonban érvényesülni kezd s mindjobban jelentősebb fölénybe jut, amelyet azonban kihasználni nem tud. A játék már eldöntetlennek látszik, mikor a 37-ik percben a fővárosi kapus a megítelt gólkicket az ellenszárba rugja. A visszapattanó labdát a ráfutó MTK. csatárok elől a hátvéd *Beimelnek* tolja hátra, de tulságos gyengén s a kapus is elszámítván magát, *Hoffer* közbe fut s 3 m.-ről a gólbá helyezi. Két percel később az MTK. által lött korne *Hoffer*-ről a gólbá pattan. Az utolsó percekben ismét a Főváros kerekedik felül s egy veszélyes helyzetet *Biró* a penalt területen belül Roosz II. fegáncsolásával oldja meg. A *Biró* 11-est ítél, melyet Roosz I. védhetlenül lö.

Biró: Langfelder Ferenc (UTE.) volt.

UTE. — Typ. SC. (Népsziget.) A Typographia a bajnoki turnus tizenketedik játéka
4:2 után tizenegyedik vereségét szenvedte el. Annál inkább sajnálatos ez a fokozatos hanyatlás,

mert maga a játékos anyag igen jó, de a rendszeresség és fegyelem teljesen ismeretlen fogalom a Typogr. játékosai előtt. A legnagyobb ritkaság, hogy a játék kezdetén a csapat teljes számban jelenjen meg. Az UTE. ellen mult vasárnap az első félidőt majdnem végig csak 10 emberrel játszotta, s mégis 1:1 arányban tudott kitartani. Ha az uralkodó szellemben nem fog változás beállni, akkor a Typogr. feltartóztatlanul fog lefelé menni, s még a II. oszt. csapatokkal szemben sem fogja helyét megállani. Egy kis fegyelem, lekésedni tudás és klubszeretet kell!

Maga a játék az első félidőben elég érdekes volt. Az UTE. ugyan már ekkor is jelentős fölényben volt, de a Typogr. védelme élén *Orsolyákkal* jól dolgozott. Az első gólt az UTE. lövi mindjárt kezdés után (2 p.). *Szabó* ugyanis lefut, centerez, *Szinai* jó helyzetben kapja a labdát és a gólbá nyomja. A Typ. azonban változatos játék után a 22. percben kiegyenlített. *Mandl* lefut, 10 m.-ről élesen lö, *Kazár* elfogja

ugyan, de az erős lövést kiejti, s a befutó *Komlancz* a gólból teszi. A második félidőben a *Typogr.* visszaesik, UTE. támadása a Typ. kapu előtt kavargást eredményez, melyből *Zachár* az UTE. vezető gólját lövi (2 p.). A 16-ik percben a Typ.-nál *Horváth* labdát hibáz s *Szabó* közvetlen közelből a 3-ik gólt rugja. A Typ.-nál *Wiklász* lerohan s szép centerét *Mandl* a gólból lövi (32. p.). Az UTE. negyedik gólját handsból kifolyó 11-esből lövi. *Biró: Vámos Soma.* (Föv. TC.).

II. osztályu bajnokság:

33 FC.—URAK. A 33-asok nagy formában levő csapatától általában nagyobb gólarányú győzelem volt várható. Azonban a mező-utcai homokos pálya nem alkalmas arra, hogy a passzolás alapuló játék ott érvényesülhessen. Tényleg ez is volt egyik legfőbb oka a 33-asok gyenge játékának, mert kombinációjuk legnagyobb részt a homokba fulladt. Hol fele uton állott meg a labda, hol pedig átléptek rajta. A 33-asok nagyobb erejét nem fejezi ki hiven a 3 : 1 gólarány. Az első félidőben a 33FC. nagy fölényben volt s a 8-ik percben *Bosnyákovits* hosszú lövése majd a 38-ik percben *Szekány* éles labdája reked a kapuban, míg az URAK. a félidő vége felé érik el *Gilly* ismételt védeése után egyetlen góljukat. A második félidőben a 33-asok a nehéz talajtól fáradtan visszaesnek s az URAK. jutnak jelentős fölénybe, de a 33FC. kipróbált védelmével szemben az URAK. támadása gyengének bizonyul. A félidő vége felé ismét a 33-asoké a játék és *Weisz* révén érik el harmadik góljukat. *Biró: Hajós József* (FTC.)

TLE — III-ker. T és VE. Mindkét csapat még formája elején áll. **3 : 2** A Tiszviselők azonban mindjárt a játék elején lelkesen dolgoztak s ügyesen használták ki a III. ker. nemtörődömségét. 3 : 1 arányu vezetést biztosított. A második félidőben a III. kerületiek kerülnek nagy fölénybe de a jól védekező Tiszviselőknek csak egy gólt tudnak visszaadni. *Biró: Horváth Ferenc* (FTC.)

HELVERIGAZÍTÁS. A mult számunkban a legutóbbi Föv.—III. ker. között tartott mérkőzésről hozott híradásunk helyesbítéseül *Cseke* Gyulától a III. ker. footballoztálya vezetőjétől vett értesítés alapján közöljük, hogy a kérdéses napon III. ker. részéről semmiféle sportszerűtlenség nem történt. Nem felel meg a valóságnak, hogy a csapatuk a bírót és vendégsapattól otthagyták volna: az történt, hogy a már sötétben folyó játékban a bíró tisztán egy fővárosi vendég bemonadása alapján (aki a kapunál tartózkodott) gólt ítélt a Főváros javára akkor, amikor a labda kapufélfától pattant vissza: ezért az egyik III. ker. játékos az illető nézőt felhevülésében megsértette, a bíró azt hitte, hogy a sértő szó őt illette, ezért az illető III. ker. játékos kiállításal büntetve, amely büntetést az illető ártatlansága biztos tudatában kezdetben vonakodott végrehajtani: — akkor a bíró (első bíráskodása volt) az illető nevét tudakozta, hogy feljelentse a szövetségnél és azt mondta, míg a nevét meg nem tudja, lefűtyüli a matchet, amit valóságban meg is tett: — a mérkőzésből hiányzó 10 perc már folytatható nem volt, mivel a befejezőskor, illetve a lefűtyöléskor olyan sötét volt, hogy már akkor játszani nem lehetett. Ami pedig az ott volt közönséget illeti, annak magaviselete kifogás alá nem esik, senkit meg nem dobáltak, az erre és a fentiek elferdítésére vonatkozó híresztelések mind tendenciózusak.

Szövetségi díj.

MAC. II.—BAK. II. 1 : 0. Meglehetősen unalmas játék után a mérkőzés utolsó perceiben sikerül a MAC. II.-nek a mérkőzés egyetlen gólját rugni. *Biró: Hollósy Gy.* (ILSz.) volt.

MTK. II.—FÖV. TC. II. 8 : 2. MTK. II. nagy fölényvel győzött. E mérkőzésen *Földessy János* (MAC.) tette le gyakorlati bírói vizsgáját. Félidő 3 : 0.

33FC. II.—URAK. II. 5 : 1. Félidő : 3 : 1. A másod oszt. szövetségi díjért küzdött a két csapat. *Biró: Hajós József* (FTC.).

Nemzetközi mérkőzés.

BTC.—SpC. Az idény 2-ik nemzetközi mérkőzése **Schmichov 2 : 0** ismét a magyar színek győzelmével végződött; a BTC. tavalyi legyőzőjén a Sp. S. Schmichovon revansot vett. A vendégsapattól nem sok a mondani valónk. Tréningje kezdetén van, amellet minden tüz és lelkesedés nélkül játszott; ha jó tulajdonságairól akarunk szólni, úgy annak föltétlen sportszerű urí viselkedését említhetjük fel, mint olyant, ami tényleg nem minden külföldi ellenfelünknek tulajdona. A mérsékelt szám-

ban megjelent közönség legnagyobb része, a mérkőzés befejezése előtt — megunva a száználmas vergődést — bosszankodva távozott. Tagadhatalan ugyan, hogy a csehek elég jó labdatechnikával és kombináló képességgel rendelkeznek, azonban a mi közönségünket a vasárnapihoz hasonló lélek nélküli rugdalózás teljesen hidegen hagy. Így a Schmichov szimpátiát keltett ugyan, de lelkesedést a legkisebb mértékben sem. Csak némileg pótolta a prágaiak erőtlén játékát a piros-fehérek lelkes játéka, amely a szokott temperamentummal, de minden számottevőbb technika s egyéb tudás nélkül játszott. A csehek védelme eltérőleg a többi prágai csapattól, igen jó volt, ugyszintén a fedezetsor is. A csatársor csak a 16-os vonalig tud játszani, míg a kapu előtt hihetetlenül gyenge, a góllövésnek a legkedvezőbb alkalmait hagyták kihasználatlanul, ami a teljes tréninghiány következménye. Általában a csapat nagyon készüléttel állott ki, sok munkára van szükség, hogy tavalyi képességét elérje. A BTC. a *Blazsek* testvérekkel felfrissített csapatból állt ki; ha *Fehéry* vezetése alatt komolyan trennőzik, rövidesen viszonyeri formáját, bár azt hisszük, hogy erre a II-ik csapatból még több új erő beállítása lesz szükséges.

A következő összeállítású csapatok állottak egymással szemben: *Sp. C. Schmichov: Richter—Müller, Milka—Kovarovic, Jirasek, Rezek—Jelen, Mila II., Setela, Pelikán, Rida. BTC.: Izsó—Sárközy, Szendrő—Ficzere, Korda, Kovács—Blazsek I., Blazsek II., Késmárky, Oláh, Mészáros.*

A S. C. Smichov csapata.

Az első félidő igazán a legrendszertelenebb rugdalózásokból állott. A BTC. a 11-ik percben kornert ér el, de innen kezdve hosszú időre a Smichov támad, azonban minden veszély nélkül. A 32-ik percben *Blazsek* támadását *Richter* biztosan védi, a következő pillanatban pedig *Izsónak* akadt dolga. Félidő : 0 : 0. A második félidőben többnyire a BTC. a helyzet ura. Az 5-ik percben Smichov kornert rug, még egy darabig támad, majd végképen visszaszorul. A folytonos védekezésben, az egyik bek hencet vét, a 11-es *Késmárky* révén a BTC. első gólját eredményezi. A második gólt a BTC. a játékidő utolsó előtti percében éri el. *Késmárky* center lövését a háttvédjétől akadályozott kapus beengedni kénytelen. *Biró: Herczog Ede* (MTK.)

Egyéb mérkőzések.

FTC.—Nemzeti SC. (*Margitsziget.*) Az eredmény igen jó **5 : 2** fényt vett a NSC. játék erejére nézve, jóllehet a FTC. csak tréning-szerűen játszott, a NSC. csapatát jó szellem hatja át s játéka is tartalmas és kombinációs marad félelmetes ellenfele dacára is. Az első félidőben a másodosztályu csapat védelme *Skrabák* Istvánnal az élen magas nivóju játékok produkált, s gyakran szépen törte meg a bajnokesapat támadását. Az FTC. *Weinber*, a NSC. *Faragó* nélkül játszott. Az első félidő 2:1 arányban végződött a FTC. javára, de a NSC. a második félidő 20-ik percében *Házy* révén kiegyenlített. Ekkor a FTC. belefekszik a játékba, s 26. percben *Schlosser*, a 32. p.-ben *Weisz* és a 38-ik percben ismét *Schlosser* révén három gólt rug. *Biró: Bakó Gyula* (MAC.).

FTC. II.—NSC. II. 4 : 0. Félidő 1 : 0. *Biró: Bakó Gyula* (MAC.).

MTK. III.—FÖV. TC. III. 11 : 0. *Biró: Weisz Béla* (MTK.).

MTK. OLD BOYS. — FÖV. TC. OLD BOYS. 4:2 Biró: Szücs N. (MTK.).

KAOE. — LYTGRAPHIA FC. 0:0. A KAOE. nem teljes csapatával játszott, annak dacára az eredmény a Lytogr. fejlődéséről tesz tanúbizonyságot. Biró: Vámos Soma (Föv. TC.) Amerikai-ut.

MAFC. — KÖB. TE. 2:6. Félidő 0:0. A MAFC. nagy fölényben játszott. Biró: Kondor Aladár (BAK.). A publikum megint zajongott.

A „GYÓGYSZERÉSZ IFJUSÁGI SPORT-CLUB” mult héten tartotta a Csobáncz-u. tornateremben igen sikerült és élénken látogatott házi birkozó- és tornaversenyét. Kiosztásra került igen izléses 6 ezüst- és 12 bronz-érem. A klub tagjai háromszor hetenkint treníroznak a birkozásban s rövid időn belül tekintélyes birkozó gárdává fejlődhetnek. A Fodor-féle vívőteremben ugyancsak 3-szor hetenkint vívőórát tartanak s van remény, hogy e fiatal klub, haladásában eddigi tempóját megtartja, csak hasznára és büszkeségére válhat a magyar sportnak. A fiatal klub a sport minden ágát igyekszik tehetsége szerint fejleszteni, s így eddig már is 3 football csapatot szervezett, melynek egyike f. hó 14-én szombaton d. u., a Margitszigeten tartotta a MAC. II—III-ik csapatával barátságos mérkőzését. A GyISK. első csapatának összeállítását következő volt: Párkány—Fehér, Ferenczy—Forgács, Szántó, Hedina—Fodor, Kirily, Szűsz Jenő, Bleyer, Gottlieb gyógyszerészek. Az első gólt a gyógyszerészek rugták be a MAC. kapujába, míg a hátralévő félidőnek többi részében a MAC. 2 gólt rugott. A másik félidőben 1:1 arányban állottak.

Legközelebb új összeállításban fog működni a gyógyszerészek első csapata és erősebb kapuvédet állít be csapatába. Első mérkőzésnek ezen eredmény is igen szépnek mondható. F. hó 22-én a Margit-szigeten előmérkőzést tart a GyISK. I. és vagy MAC., esetleg FTC. II. ellen, míg f. hó 28-án a klub a külső Soroksári-úton kibérelt sporttelepen nagyszabású atlétikai házi versenyt rendez, melynek számai: 60 yardos, ¼ angolos, ½ és 1 angol mértföldes síkfutás, súlydobás, diszkoszdobás, magasugrás, távugrás és labda-távugrás. Kiosztásra került 12 ezüst- és 24 bronz-érem. A verseny jury elnöksége: Muzsa Gyula orsz. képviselő, Bayer Antal és dr. Varságh Zoltán.

KOLOZSVÁRT a KAC. II. mérkőzött a KAC. ifjúsági csapata ellen. Eredmény 4:1 a II. csapat javára.

POZSONYBAN március 15-én a bécsi Sport-Klub „Sturmvoget” I. csapata mérkőzött a PTE.-el, mely inkább tréningmérkőzésnek tekinthető, bár lelkes és — a bécsi csapatoktól meg nem szokott — gyors tempóban folyt a küzdelem a győzelemért. Az első félidőben a saját térfelükre voltak szorítva a bécsiek és 1—2 lerothanáson kívül, — melyek könnyen leszereltettek, — nem lehetett komoly ellenfélnek tartani őket, amit a félidő eredménye 8:1 bizonyít. A második félidőben Sturmvoget csapata főleg védelemre szorítkozott és részben kapuvédőjük szerencséje, részben a PTE. csatársorának a kapu előtti túl kombinációja és balszerencséje folytán, a pozsonyiak csak háromszor tudták a labdát a bécsi hálóba nyomni. Végeredmény 11:1 ellen a PTE. javára.

F. hó 22-én, a FTC. által 8:1 arányban legyőzött Sport-Klub „Germania” IA. csapata fog a PTE.-el mérkőzni, mely mérkőzés eredményére az itteni sportkörök nagy érdeklődést mutatnak.

A PTE. labdarúgó mérkőzései 1908. év tavaszán.

1. március	1. Pozsony Terézvárosi Football Club I.
2. „	8. „ Ujvárosi Labdarúgó Egylet I.
3. „	15. Sport Club „Sturmvoget” I A.
4. „	22. „ „Germania” I A.
5. „	25. I. Florisdorfer Athletik Sport Club I A.
6. „	29. Athletik Club „Viktoria” I A.
7. április	5. Magyar-Óvári Gazd. Akad. Atlé. I. tikaí Club
8. „	12. Nemzeti Sport Club I A.
9. „	19. A „33” Football Clubja I A.
10. „	20. Kaposvári Athletikai Club I.
11. „	26. I. Florisdorfer Athletik Sport Club I A.
12. május	3. First Vienna Football Club I A.
13. „	10. „
14. „	17. Wiener Athletiksport Club Seniorenen
15. „	24. Sportovní Club „Slovan” I A.
16. „	28. Soproni Football Club I.
17. „	31. Sportvereingung „Rudolfshügel” I A.
18. június	7. { Budapest
19. „	8. {
20. „	14. Fővárosi Torna Club I A.
21. „	18. Soproni Football Club I.
22. „	21. Sportclub „Rapid” I A.

Osztrák eredmények.

DFC PRÁGA—VIENNA 3:0. A tavaszi nemzetközi mérkőzések sorozata a DFC. mai szereplésével kezdődött. Ami a sportbeli élvezetet illeti, valóban méltó kezdete volt a szebb-nél-szebb tervekben gazdag tavaszi idénynek. A DFC. ugyanis gyönyörű játékot mutatott: ügyes összjátéka folytán többnyire fölényben volt, míg ellenfele csak itt-ott jutott a szélső csatárok lerothanása folytán egy-egy veszélytelen támadáshoz.

Az első gólt Duncker a balszélső centeréből lövi (6 p.), melyet a 12-ik percben a második gól követ. Egy Vienna ellen megítélt büntetésrúgás eredménytelen. Félidő 2:0. Vienna látván csatárai eredménytelen támadásait, valamennyi játékosát a védelembe vonta vissza. Mindazonáltal März ügyes játékkal harmadszor juttatja a labdát a hálóba (35 p.) A második félidő 20-ik percétől kezdve mindkét csapat csak 10—10 emberrel játszott, mivel a bíró a két középfedezetet durva játék miatt kiállította. Kornerarány 6:1 DFC. javára. Biró: Müllner (Rapid).

WAC.—WR. SP. CL. 8:1. A közönség roppant érdeklődése mellett folyt le ezen mérkőzés, ami a két csapat eddigi eredményeit tekintetbe véve, teljesen jogosult is volt. WAC. azonban minden várakozáson felüli, imponáló győzelmet aratott, amely győzelem legelső sorban a csatárok kiváló lövőképességének érdeme. A Wr. Sp. Cl. ugyanis korántsem volt 7 góllal rosszabb ellenfelénél, azonban a csatársor tulokkombinációja és a kapu előtti tehetetlensége folytán sok szép alkalmat elszalasztott. WAC. csapatában Hüttl, egykori Cricketer és dr. Frey, előbb DFC., vettek részt, ami a csapat nagy előnyére vált. Általános meglepetésre WAC. már az első percben gólt ér el, melyet a 8. és 20-ik percben 1—1 további gól követ. A Wr. Sp. Cl. támadása is eredménytelen jár, amennyiben a középcsatár éles shoutja a hálóban akad meg (21. p.). Studnicka a 34-ik percben negyedszer, Andres a 36-ik percben ötödször juttatja a labdát a hálóba. Félidő: 5:1.

WAC. rögtön kezdés után büntetésrúgást hibáz, amelyet a Wr. Sp. Cl. a nagy izgalomban a gól mellé juttat. WAC. a 15., 32. és 34-ik percekben a 6., 7. és 8-ik gólokat lövi.

Biró: Trinks.

WAC. II.—Wr. Sp. Cl. II. 3:0.

CRICKETER—RAPID 3:3 ELDÖNTETLEN. Az első félidőben a Cricketterek bizonyultak erősebbeknek, mindazonáltal csak egy gólt érnek el. (31. p. Kubik.) Félidő 1:0. Rapid 11-essel kiegyenlített (2. p.), majd Kubik a vezető gólt lövi (26. p.), melyet a 30-ik percben a harmadik gól követ (Engel). A Cricketterek öngólja Rapid második gólját eredményezi (35. p.), míg a kiegyenlítő gól ismét egy büntetésrúgás eredménye (40. p.).

Biró: Komar.

Rapid II.—Cricketter II. 3:0.

VICTORIA—RUDOLFSHÜGEL 1:1. 2 × 35 perces mérkőzés. Victoria kornerből az első gólt lövi (11. p.), amelyet Rudolfshügel a második félidő 6-ik percében kiegyenlített. A mérkőzés mindvégig érdekes és izgalmas volt.

Március 8-iki eredmények: Wr. Sp. Cl.—Cricketer 2:0. Félidő: 2:0. Biró: Holley. Vienna—Florisdorfer AC. 2:0. Félidő: 1:0. Biró: Hoselitz. WAC.—Victoria 6:0. Félidő: 2:0. Biró: Ferry. Rapid—Rudolfshügel 3:1. Félidő: 3:1. Biró: Rosa.

Prágai mérkőzések március 15-én: Slavia—Sturm 7:0. DFC.—Sp. Cl. Praha 10:1.

Hírek.

A NEMZETI SPORT CLUB ÉVKÖNYVE. Fejlődés és a jövőre szóló alapfektetés szempontjából dacára alig 2 éves működésének a Nemzeti Sport Clubnak igazán szép múltja van. Az egyesület gyors felvirágoztatását annak a helyes és egészséges sportszellemmel köszönheti, amely az egyület minden rétegében áthatja s amely ugy belső, mind kifelé ható működésében megnyilvánul. Az előre haladás, az elfoglalt pozíciójának megszilárdításáról és az elmúlt esztendőben kifejtett működéséről számol be a NSC. csinos füzetben megjelent évkönyve. Ebből megtudjuk, hogy a Clubnak jelenleg 7 alapító, 71 rendes és 16 ifjúsági tagja van s vagyoni helyzete is szilárd alapokon áll. A közgyűlésen Rikker Géza és Stobbe Kálmán felolvasott titkári jelentésükből az egylet nagy fejlődése konstatálható első sorban a football sport terén, hol a NSC. a II. oszt. bajnokság második helyét foglalja el. Legszebb eredménye a csapatnak a BTC. ellen a Corinthian díjban elért 3:1 arányú győzelme. Az atletika üzésére már tavaly megtörténtek az alapvető lépések s így remélhető, hogy az idei évben a fehér-fekete dresz az atletikai pályán is meg fog jelenlenni. Kétségkívül az évkönyv legérdekesebb része *Skrabák* Istvának a Club alapításáról írt cikke, melyben kimutatja, hogy a mostani egylet gyökere már 11 évvel az előtt *Lipthay* Ferenc elnöklete alatt megalakított ifjúsági football együletig nyúl vissza s hogy a mostani NSC. alapítói azonosak az első ifjúsági egylet megalapítóival. Az évkönyv egyszersmind tárgyalja a Club 1908. évi programját is.

Kerületi élet.

A MASz. által tavaly életre hívott kerületi intézmények, a maguk nagy autonómiájával, páratlan eredménnyel működnek. Minapadtunk hírt a kassai kerület újra-alakulásáról. Az észak-magyarországi kerület az elmúlt évben a kerületek között aránylag a legnagyobb tevékenységet fejtette ki, s ügyeit akkora sportérrettiséggel vezette, hogy minden elfogulatlan sportember bámulatát vívta ki. Az a négy nagy egyesület, amely a kerület magvát képezi, az igazi sportszellemből hiven kemény ellenfelei voltak egymásnak a küzdőtérén, de nemes békeességgel és egyetértéssel munkálkodtak a kerületi élet megerősítésén és kerületük felvirágoztatása és megerősítése érdekében. Az eredmény, mikor oly kialakult és lelkes sportemberek állottak az ügyek élén, mint *Zichy Károly* gróf, *Lestyán Adorján*, *Bartay Oszkár*, *Zuber Ferenc*, *Szepesy Miksa*, *Székelyhídi Béla*, *Szarukán Sándor* nem maradhatott el. A jövő évben már nagy aranyu programmal lépnek kerületük sportközönsége elé. Ugyanis a négy nagy egyesület közös áldozatkészsége lehetővé tette, hogy díszes külső keretek között Kassán az összes kerületi bajnoki versenyek egy napon rendeztessenek meg. E szép eszme megvalósulását, mint érte-

Vangel Gyula (MAC.)

délmagyarországi kerület hatalmas fejlődésnek néz elébe. E kerület tevékenységéről a megalakulás alkalmával fogunk beszámolni.

Lovas Antal (MTK.) a MAC. mezői versenyének második helyezettje.

Vangel Gyula a MAC. mezői versenyének győztese. Finish.

Veres Sándor (MAC.) hatodik helyezett.

sülünk, a MASz. nem csak erkölcsi, hanem nagyobb anyagi támogatásával fogja elősegíteni. Erős reményünk van, hogy a bajnoki verseny minden tekintetben sikerülni fog. Tavaly az egyes kerületi bajnoki versenyek mind nagy sportsikerral folytak le, éppen azért az a szerény véleményünk, hogy egy-két bajnokságot tartalékban kell tartani, a netaláni érdeklődés csökkenés ellensúlyozására az egyes vidéki városok versenyekre. A kerületi alakuló ülésen különben Zuber Ferencnek, a kerület egyik volt lelkes vezérének, s a kerületi szervezet eszme tulajdonosának érdemeit, a kerületből való eltávolítása alkalmából jegyzőkönyvbe iktatták.

A délmagyarországi kerület március 22-én Szegeden fog megalakulni és pedig közóhajra Szeged lesz az idej kerületi székhely. Az alakuló ülésen a MASz. is képviselteti magát. A délmagyarországi kerület éltető eleme és munkás vezére Vass Gusztáv, az Aradi AC. titkára, ki lelkes odaadással vetette meg a kerületi élet alapját. Tárgykor sporttudását és sportszeretétét, ha továbbra is a kerület javára értékesíti, a

Angol levél.

London, 1908. március 13.

Az olympiai bizottság Lord Desborough elnöksége mellett erősen nekilátott a pénzgyűjtéshez. Eddig gyűjtött összeg 1660 font sterlinget tesz ki. Lord Desborough 1. 300. Lord Howard de Walden 250. Duke of Portland 100. Duke of Westminster 100. Goldsmiths Company 100. Earl of Lonsdale 100. Theodor Cook, Esq. 50. Lord Rothschild 50. Leopold de Rothschild Esq. 50. stb., stb. A gyűjtésre való felszólítás csak néhány napja jelent meg s máris ilyen nagy összeg gyűlt össze.

Amerika és Anglia között már is van némi ellentét s ez idővel fokozódni fog. Longboat, a canadai hosszútávutót az amerikaiak hivatásos versenyzőnek minősítik s egyúttal bejelentették azt, hogy nem hajlandók azon versenyben résztvenni, amelyben ő indulni fog. Az angol lapok kedvező színben akarják feltüntetni Longboat-ot, ami ter-

mészetes is. J. E. Sullivan, az AAU. elnöke hosszú cikkben tárgyalja a dolgot s siet erősen fellépni, hogy Longboat-ot hivatásos versenyzőnek jelentse ki az angol atlétikai szövetség. Mind a két részről bőven foglalkoznak ezzel a kérdéssel, hiszen egy világbajnokságról van szó. Oxford és Cambridge között megtartott boxoló- és vívómatch-et Oxford nyerte meg 5 pont 3 pont ellenében. A vívás annyiban érdekel minket, hogy abban egy magyar ember, gróf Eszterházy (Queen's college tagja. Oxford) került ki mint győztes. A Beketow-cirkuszban Padoubny nyerte meg tegnap a match-et Aimable de la Calmette-el szemben és így a szép ezüst öv az ő tulajdonába került. Az Oxford varietében Coord Derelli nevezetű török lép fel naponta s magát a „championok championjának” nevezve, nagy hangon szólítja fel a többi birkózót, hogy vele a catch-as-catch-can birkózásban mérkőzzenek. Egyelőre biztonságban érzi magát, mert sem Hackensmith, sem Cyganiewicz nincsen itten s Padoubnyt pedig szerződése Oroszországba kényszeríti s így e reklámemberrel nem veheti a küzdelmet.

A birkózást nem igen gyakorolják itten s inkább a boxot kedvelik, mindazáltal a hivatásos birkózók jó üzletet csinálnak.

Az Alhambra színházban Jamato japán dzsiu-dzsiu-champion mutogatja e birkózás fogásait, ugyancsak itten nyerte meg Jimmy Essen a catch-as-catch-can birkózásban a bajnokságot.

Az Amerikából ide rándult Tommy Burns, aki egyike a legjobb amerikai boxolóknak, matchelni fog a világbajnokságért Jem Roche nevű ir bajnokkal e hó 21-én Dublinban.

Az amerikai győzelme biztos, de az angolok remélnék, hogy Jem Roche tovább fog állani Tommy Burns-nak, mint a többi angol állott. Vigasztalásnak elég szerény dolog, de többet nem is várhatnak tőle.

Az amateur boxoló bajnokságot április 15-én tartják meg az Alexandra Palace-ban.

Burns itteni óriási sikerein felbuzdulva, Johnson nevezetű nehézsúlyú néger bokszoló jelezte idejövét.

Megjegyzendő, hogy Johnson már többször szolította föl a jelenlegi világbajnokot Jeffries-t egy match-re, de az nem volt hajlandó vele mérkőzni.

„Négerrel nem bokszolok”, ezek voltak a szavai, amivel Jeffries elutasította a match-et. Sokan talán gyávának találják Jeffries-nek ezen cselekedetét, de akik tudják azt, hogy milyen ellenszenvések a négerek Amerikában, ezen egy cseppet sem fognak megütközni.

Legközelebb bővebben írok.

Patay Gyula.

A DEBRECENI AAC. erősen készülődik az idei sportszezonra. Egész télen át birkóztak Kawan ismert mester vezetésével. A birkózó tanfolyamot, mint értesülünk, országos birkózó-verseny fogja bezárni, amelynek terminusát március 29-ére tették. Ez időpont azonban összeesik a MTK. illetve csere után a MAC. által lefoglalt terminussal. Nem lesz azonban nehéz e kérdést helyesen megoldani, mert számtalan igen jó terminus van még szabadon.

FELHÍVJUK olvasóink figyelmét a MASz. mai hivatalos rovására.

A SÁROSPATAKI AKADÉMIAI T. ÉS VE., mire az atletikai szezon beköszönt, teljesen újjá szervezeten fog a sportélet terén megjelenni. Új alapszabályai most vannak a miniszteriumban jóváhagyás végett. Az egyesület a jövőben az atletikára és cselekvésre különösen nagy súlyt fog fektetni s ezért a kellő erkölcsi támogatás megszerzése se végett a MASz.-ba fog belépni. Az újjá szervezett egyesület nagy jövőnek néz eleibe, mert a legmagyarabb, tehát sportra legalkalmasabb ifjúság van benne csoportosulva.

A Kertész Tódor cég lawn-tenisz raketek javítására és ujjonnan hurozására Mr. A. O. Hitchcock Acton elsőrendű angol szakmunkást szerződtette, ki mindennemű raketjavítást és hurozást kiválóan szakemberien és gyorsan, szükséghez képest azonnal végez Kertész Tódor sportáru-üzletében Budapest, IV., Kristóf-tér berendezett külön raketjavító műhelyében.

JÁTÉK.

PING-PONG. A Nemzeti Vívó Club f. hó 7. és 8-án növendék tagja részére házi ping-pong versenyt rendezett. A növendék tagokon kívül résztvettek e versenyen az általuk bevezetett vendégek is és 34 indulóval a verseny méretei bármely országos versenyét is megközelítették. A klub növendék tagjain kívül még kitüntek a Ferenc József nevelő intézet sportklubjának tagjai.

A MVE. növendék tagjai közül különösen kitűnt Róheim Géza, a főverseny győztese, kinek neve a ping-pong terén már nem ösmeretlen. Nyugodt és biztos játéka, erős ütéseit biztosították számára az első helyet. Erős ellenfele volt Paduch Béla (FIMSC.), rutinirozott játékos, labdái erősek és helyezettek. Br. Gutmann Henrik (NVC. ind.) kifogástalan stílusa játékaról, biztos drive-jeivel és energikus támadó ütéseivel számtalanszor ragadta tapsra a nagyszámú nézőközönséget. Az egyes hendikep győztese Fodor Pista (NVC. ind.) különösen ügyes placírozásával hozta zavarba erősebb ellenfeleit, Jacobi Lóránt korrekt stílusa mi kívánni valót sem hagyott hátra, míg Andrényni játékában a nagy gyakorlat látszott meg. Igen szép eredménnyel szerepelt még Fodor Gábor, Baronyi, Andrényni, Fabinyi és Sacher.

A győztesek a klub ezüst és bronz plakettjeit nyerték. A klub által a szép játéka kitűzött díjjal Freund Leó (NVC. ind.), a főverseny negyedik helyezetteje nyerte meg, ki stílusra játszván, igazán művészi játékot produkált és nem csodálunk, ha a jövő ping-pong bajnokát benne keressük.

Részletes eredmény a következő:

Egyes nyílt: 1. Róheim Géza (NVC. ind.). 2. Paduch Béla (FISC.). 3. Fabinyi (FISC.). 4. Freund Leó (NVC. növ.).

Páros nyílt: 1. Róheim—Sacher pár (NVC. növ.). 2. Jacobi—Andrényni pár.

Egyes hendikep: 1. Fodor István (+18) (NVC. növ.). 2. Jacobi. 3. Andrényni. 4. Baronyi (NVC. növ.).

Páros hendikep: 1. Br. Gutmann—Fodor G. pár (—15) (NVC. növ.). 2. Paduch—Andrényni pár.

A BUDAPESTI III. KERÜLETI TORNA- ÉS VÍVÓ-EGYESLET 1908. évi március hó 21-én (szombaton este 7 órakor, a „Korona-Vigadó” (Kiskorona-utca 49. sz. a.) nagytermében disztornát rendez. Sorrend: I. Felvonulás. II. Férfiak szabadgyakorlata. Vezeti: Tóth István művezető. III. Hölgyek szabadgyakorlata. Vezeti: a művezető. IV. Kardvívás. Vezeti: Leszák Károly vívómester. V. Szertornázás: A) csapat a magas nyújtón, vezeti: Erődy Béla bajnok. B) csapat a magas korlátón, vezeti: Paulin János bajnok. C) csapat a lovon szélteben, vezeti: Oderszky Ferenc. VI. Verseny: Tornázás a magas nyújtón és magasugrás földről. VII. Hölgyek mintacsapatgyakorlatai buzogánnyal. Vezeti: a művezető. VIII. Férfiak mintacsapatornázása a magas kor-

Tennis raket javító, tennis pálya készítő és felszerelő.

MACHER REZSŐ

∴ lawn-tennis, sport-üzlete ∴

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

(Az udvarban.)

Bátorkodom még szíves figyelmét felhívni a most sajtó alatt levő árjegyzékemre. A világhírű J. & S. Schefield raketek egyedül raktára Magyarország részére.

látón. Vezeti: Erődy Béla bajnok. IX. Fiúk mintacsapatornázása a korláton. Vezeti a művezető. X. Gúllák. XI. Dijak kiosztása. XII. Elvonulás.

TORNA ÉS VIVÓESTÉLY. Halász Zsiga ismert jóhírű vivó és tornatanár, 1908. évi március hó 29-én, vasárnap d. u. 4 órakor a fővárosi Vigadóban levő vivótermében, torna- és vivóestélyt rendez. A sportestély sorrendje: I. Felvonulás és szab. gyakorlatok (kis fiukkal). II. Iskolavívás vivótörrel, leányokkal és fiukkal felváltva. III. Vivótör-assault-ok. IV. Szertornázás: 1. Korlát. 2. Bakugrás. 3. Mű-szabadgyakorlatok. V. Kardiskola tömegben és páronként. VI. Verseny-magasugrás leányok részére. Verseny-magasugrás fiúk részére. Verseny-magasugrás felnőttek részére. VII. Birkózás. VIII. Mérkőzések páronként vivótörrel és karddal.

VÉCSEY-VÁNDORDIJ. Mint ismeretes, a NTEgyet a magyar tornászat nagynevű munkásának emlékére vándordiját alapított, melyet az idén a pünkösdi tornaversenyen hatos korlát-csapatok részére írnak ki. Magára a versenyanyagra pályázatot hirdettek, melyre 7 munka érkezett. A Maurer János, Sulyok János és Bodocsi Béla tornatanárokból álló jury határozott a pályázat sorsa felett. A jury Szabó Kálmán, a BTC. jeles tornászának anyagát találta a legjobbnak, míg a második díjat Kmettykő János a BTC. művezetője nyerte. Ezek alapján a Vécsey-díj előírt anyaga a Szabó Kálmán pályadíjas anyaga lesz.

MAURER JÁNOST, a tornatanító-képző tanfolyam vezetőjét, a Nemezi Torna-Egyet Norvégiába küldi ki, a svéd tornázás tanulmányozására. A kiváló tornaszakember tapasztalatai bizonyára igen nagy hasznára fognak válni a magyar tornaügynök.

A BUDAPESTI POSTA ÉS TÁVIRÓ TISZTIVISELŐK SPORT-EGYESÜLETE a magyar olimpiai bizottság torna-szakbizottságának megbízásából Budapesten, 1908. évi április hó 26-án d. u. 5 órakor, a Nemzeti Tornacsarnokban VIII., Szentkirályi-utca 26. szám) országos nyílt tornaversenyt rendez. Sorrend: I. Felvonulás. II. Közös szabadgyakorlatok. III. Versenytornázás korláton juniorok részére. IV. Versenytornázás nyújtón juniorok részére. V. Versenytornázás lovon juniorok részére. VI. Fiúk mintacsapatgyakorlatok a korláton. VII. Versenytornázás a londoni olimpiai gyakorlatokkal (korláton, nyújtón, lovon, gyűrűhintán és kötélén) Budapest székes fővárosi tornabajnokságáért az 1908. évre, s egyúttal az idén Londonban tartandó tornászati versenyre való jelöltetésért. VIII. Hölgyek mintacsapatgyakorlatokai buzogánnyal. IX. Eredményki hirdetés s díjkiosztás. Nevezési határidő 1908. évi április hó 21-ike, este 8 óra. Tét a III., IV. és V. sz. a. versenyeknél fejenként és számonként két korona, a VII. sz. a. versenyenél fejenként négy korona. Tét nélkül nevezés nem vétetik figyelembe. A nevezésnek tartalmaznia kell: a) az egyesület megnevezését, b) az egyesület versenyző tagjának a nevét, c) a versenyszám megjelölését. A nevezések téttel együtt Németh Andor egyesületi titkár címére (Budapest, főposta) küldendők.

A KERESKEDELMI ALKALMAZOTTAK ORSZÁGOS EGYESÜLETE SPORT-CSOPORTJÁNAK DISZTORNÁJA. A KAOE. sportcsoporthja vasárnap este 6 órakor tartotta a Nemzeti Torna Egyesület tornacsarnokában ezidei disztornáját óriási közönség jelenlétében.

A disztornát 45 tornásznak felvonulása és zenére végzett fabotgyakorlatokai nyitották meg. A 16 ütemes gyakorlatokat a tornászok zenére kiváló precizitással végezték s munkájuk valóban élvezetes volt. A fabotgyakorlatokat a csapattornázás követte korláton, gyűrűhintán, lovon, alacsony korláton és ugrószámon. A csapattornázást a mintacsapat tornázása magaskorláton rugódeszkával követte. A disztorna legszebb pontja az akadémia-tornázás volt magas nyújtón, melyben a MTK. és BTC. tornászai is részt vettek.

A KAOE. nagy és megérdemelt sikert arattak s e sikerre ezen egyesület annál is inkább rászolgált, amennyiben fontos kulturális célt szolgált ezen egyesület ép akkor, midőn a kereskedelmi alkalmazottakat nyeri meg a sport eszméjének. Alig van egy társadalmi osztály, amelynek annyira szüksége volna a sportra, mint éppen az egész nap zárt falak között dolgozó kereskedelmi alkalmazottaknak, kiknek egész napi fáradságos munka után életszükséglet a test felrészítése.

Részletes eredmény:

Magas korláton: (két előírt és egy szabadon választott gyakorlat) 8 induló:

1. Kertész Henrik 40.25 pont,
2. Zweig Sándor 39.50 pont,
3. Frankfurtur Márk 36.50 pont.

Birkózás, 14 induló:

1. Mihálicza József,
2. Berger Béla,
3. Bodnár Béla.

Tornász-akadémia nyújtón, díjat nyertek: Gellért Imre (MTK.), Reichmann Zsigmond (MTK.), Nyisztor János (MTK.), Szabó Kálmán (BTC.) és Zweig Sándor (KAOE.).

A KERESKEDELMI AKADÉMIAI SPORTEGYLET f. hó 11-én este tartotta első háziversenyét a Keresk. Akadémia tornatermében. Vágó Manó vezetése alatt 38 tornász vonult fel a szabadgyakorlatokhoz (fabot), melyek kifogástalanul sikerültek.

Három csapatban végzett szertorna (ugróasztal, korlát, egyezettett ló és bak) után a versenyekre került a sor, melyek eredményei a következők:

I. Kezdők korlátversenye, 6 versenyző:

(Két előírt, egy szabadon választott gyakorlat.)

1. Róna A. 14 pont,
2. Gross M. 13 pont,
3. Farkas L. 12 pont.

II. Növendékek magas nyújtón: (tanár Cserjessy), 8 versenyző

Egy előírt, egy szabadon választott gyakorlat.

1. Breuer,
2. Hirschfeld,
3. Mellinger.

III. Összetett verseny, 10 versenyző:

Magas ugrás és függeszekedés 5 méter kötélén.

1. Farkas L. 3 pont, ugrott 1.60, függ. 4.8.
2. Német L. 4 pont, ugrott 1.50, függ. 4.6
3. Gaál 6 pont, ugrott holtv. 1.60, függ. 4.6.
4. Radó 6 pont, ugrott 1.60, függ. 5.8.

IV. Tréfás verseny, guggoló szökdelés: 15 versenyző:

1. Breuer,
2. Vécsey.

A MAGYAR TESTGYAKORLÓK KÖRE Budapesten, 1908. évi április hó 4-én esti 7 órakor, tornacsarnokában (VII., Wessely-utca 38.) nyílt tornászati versenyt rendez a következő sorrenddel. Versenynemek: I. Gyűrűtornázás ifjúsági tagok számára. II. Korláttornázás kezdők számára. III. Lötornázás haladók számára. IV. Összetett verseny magas nyújtón és korláton képzetek számára.

Rovatvezető: Remetey Kövály János.

Itt vannak ők!

Egy-egy melegítő tavaszi napsugár hívseges esőjától megújul a természet. A míműrdök szíve hangosabban dobog, a virág a tavasz hírnöke már kibújt a mult fekete avarjából. Itt vannak már: a messze idegenbe költözött vándormadaraink szállásbeszélői is. Jönnek a többiek is sorban, amint következnek. Lapunk lelkes barátainak köszönhetjük e híradást. Valósággal elárasztották szíves értesítésükkel: posta, távirat, telefon hozza a vadászoknak oly kedves és várva-várt híreket, hogy — itt vannak ők!

Somogy megyében. Március 2-án észlelték a legelső szalonkát — alacsonyán, némán húzva. Ugyancsak megfigyelték a barázdabillegetőket is. A seregély vonulóban van. Somogy megyében március 9-én lőtték az első hosszú csőrűt.

Vas megye: Március 6-án érkeztek az első bibicek, bokrászás közben szalonka is rebent.

Vérőcse megye: Március 2-án Lippe hercegi uradalmában 2 darab erdei szalonkát lőtték.

Vas megye: Március 8-án lőtték az első szalonkát.

Arad megye: Március 12-én lőtték az első erdei szalonkát.

Alsófehérmegye: Március 14-én látták az első erdei szalonkát, de lövésre nem került.

Veszprém megye: Március 6-án esteli huzáson egymást kergetőzve két szalonkát figyeltek meg; az egyik aggatókra került.

Szilágymegye: Március 18-án látták az első szalonkát.

Abauj-Tornamégyes Március 6-án lőtték az első bibicet. Vadgalambot és szalonkát március 15-én észlelték.

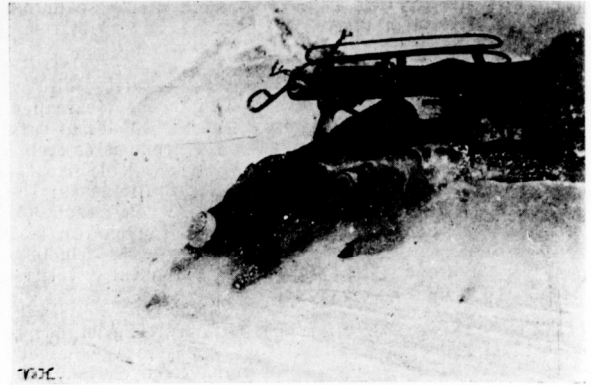
Nógrádmegye: Március 12-én lőtték az első erdei szalonkát.

Esztergom megye: március 16-án lapunk vadászati rovat vezetője lőtte az első szalonkát.

Pest megye: Március 17-én ugyancsak lapunk rovatvezetője lőtte a visegrádi hegyekben az első erdei szalonkát.

SZENZÁCIÓS MAGYAR GYŐZELEM. Köztudomású az a tény, hogy Davosban hétről-hétre nagyszabású bob- és egyéb szánkóversenyeket rendeznek, még pedig internacionális jelleggel, mert a résztvevő szánkók egyszersmind tulajdonosaik nemzetisége szerint az illető országot képviselik. Az összes eldöntésre kerülő díjak közül legértékesebb a Davos városa által alapított 800 frt értékű aranyserleg, mely ez évben került először kiírásra s végleges megnyerése háromszori győzelemhez van kötve. *E nagyértékű és fontos díjat egy magyar ember, Satzger Pál bálványosi földbirtokos „Előre” nevű bobja nyerte meg, melyet a versenyeken maga a tulajdonos kormányzott.* A magyar bob a szezon elején még meglehetősen gyengén szerepelt, de az utolsó hetekben, a legnagyobb versenyeken is állandóan a 2-ik vagy 3-ik helyen végzett s davosi aranyserlegért már mint favorit indult. Sajnos a magyar tulajdonos és kormányoson kívül, nem lévén Davosban

A „Mars II.” angol bob, a Davosi aranyserleg” versenyben felfordulás miatt diszkvalifikáltak.

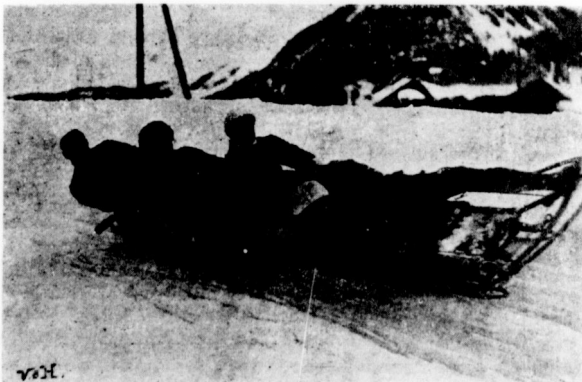
voltak itt-ott kedvezőtlenek. Március 11-én a *Hochwechsel* (1738 m.) csúcsára siettek, melyet este fél 7-kor értek el és holdvilág mellett tértek a menedékházba. 12-én a *Gr. Pfaffon* (1516 m.) keresztül a *Stuhlecket* (1783 m.) mászták meg, mely tura hosszúságával az előbbi napét jóval felülhaladja.

Satzger Pál, a magyar versenyszánkázó, a „Davosi aranyserleg” győztes kormányosa, díjgratálás közben.

ilyen sportot űző más magyar ember, a bobon helyet foglaló többiek mind idegenek. Így a fékező *Mons. Menten* (Amsterdam s a közepén, ülők *Smallbones* (Wien) és *Wolff* k. a. (Wien). A győztes csapat mögött maradtak a legjobb angol, német és francia csapatok.

MAGYAROK KÜLFÖLDI SI-TURÁI. *Komarnicki* Román és ifj. *Büttel* János igen érdekes és figyelemreméltó túrát tettek Ausztriában, mely gyönyörű időben folyt le, csupán a hóviszonyok

Az „Előre” magyar bob, a Davosi aranyserleg bobverseny győztese. Kormányos: Satzger Pál.

A KABRU 7205 m. MAGAS CSÚCSA MEGMÁSZÁSÁNAK KÍSÉRLETE. A Himalája-havas csúcsait 7000 m.-en felül még alig sikerült egy-két vakmerő expedíciónak elérni, az óriási hideg, a hóviszonyok és légnyomás megghiúsítják a merész terveket, de az ember nem hagyja visszaverni magát a természet fegyvereitől és újabb eszközökkel igyekszik felhatolni a magasba, hogy merítsen a tudomány számára újabb adatokat, tényeket. A sít a Himalájában még eddig nem vették használatba, két vállalkozó norvég, *Rubenson* és *Monrad-Aas* most ezzel tett kísérletet. A *Rathong*-völgyön és *glecseren* keresztül indultak délnyugat felől a hegységbe. 5850 m. magasságban ütötték fel sátrukat. Itt óriási jégfal állta útjukat, melyet csak öt napi munka után tudtak szekercéikkel az indiai teherhordók számára járhatóvá tenni. 6450 m. magasban újabb sátrót készítettek és ekkor már elérték a Darjilingből is jól látható hőmezőket, melyek a *Karu* csúcsa alá húzódtak. 6600 m. magasságban készítette a két norvég a harmadik sátrát és két kuli kíséretében 290 Celsius mellett töltötték itt az utolsó éjszakát. Amint másnap reggel a csúcs megmászását megkísérelték, jeges vihar visszauzta őket és az északi falak alá kellett menekülniök. Este 6 órakor számos lépcsővágás és megfeszített küzdelem után egy kimagasló oromra értek, melyet a csúcsnak tartottak, holott ez csak a 7170 m.-es pont volt, a csúcs 20 méterrel még messzebb feküdt. Itt óriási hótorlasz zárta el további útjukat, úgy hogy idő hiányában a csúcs megmászásáról le kellett mondaniok. Éjjel tértek az alpinisták vissza sátrukhoz. Turájukon igen nagy hasznát vették a sieknek, melyek segítségével megőrizhették erejüket s sokkal kevésbé fáradtak ki, mint a lábszánokat nélkülöző indus teherhordók és kínai kulik.

HIVATALOS RÉSZ.

A Magyar Athletikai Szövetség, a Magyar Labdarugók Szövetsége, a Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség, a Magyar Evezős Egyletek Orsz. Szövetsége, a Tiszai Regatta Szövetség, a Magyar Uszók Szövetség, a Budapesti Polo Club, a Magyar Athletikai Club, a Fővárosi Vivó Club, a Ferencvárosi Torna Club, a Műegyetemi Athletikai és Football Club, a Nemzeti Vivó Club, a Vén Fiuk Vivó Clubja, a Magyar Si Club, a „Danubius” újvidéki evezős egyesület, az „Előre” zürichi magyar csónakázó egyesület, az Esztergomi Hajós Egylet, a Győri Csónakázó Egylet, a „Maros” Aradi Evezős Egylet, a „Neptun” Budapesti Evezős Egylet, a budapesti „Pannonia” Evezős Club, a Pozsonyi Hajós Egylet, a Szegedi Csónakázó Egylet a Szentendrei Evezős-Club, a „Tisza” Szolnoki Evezős Egylet és a „Balaton” Uszók Egyesülete hivatalos közleményei.

Magyar Athletikai Szövetség.

III. Margitszigeti sporttelep.

Elnök: Bárczy István dr. Alelnökök: Gerenday György dr., Virava János dr. Titkár: Stankovits Szilárd (IV., Kossuth Lajos-utca 3.) Pénztárnok: Hajdu Marcell dr. (VIII., József-körút 21.) Ellenőr: Bartay Oszkár. Jegyző: Kudler Sándor. Atlétikai szakosztály elnöke: Stankovits Szilárd, előadója: Lindner Ernő (Üllői-ut 4. II. 25.) Uszók-szakosztály elnöke: Virava J. dr., előadója: Kugler Sándor. (III., Zsigmond-utca 70.) — Vivó-szakosztály elnöke: Nagy Béla dr. (VIII., Bezerédi-u. 13. II. em.), előadója: ifj. Földváry György dr. — Súlyemelő- és birkózó szakosztály elnöke: Brüll Alfréd (VI., Andrássy-ut 9.), előadója: Vida Henrik (VI., Mozsár-utca 9. I. em. 6.)

A Magyar Athletikai Szövetség atlétikai szakosztálya február hó 28-án tartott ülésén a következő határozatokat hozta:

1. Mudin Imre (DTE.) helyből való magasugrásban elért 140 cm-es eredménye, Szende Andor (MAFC.) helyből való távolugrásban elért 3.04 méteres eredménye és Lovas Antal (BAK.) 2 angol mértföldes síkfutásban elért 10 p. 34²/₃ mp.-es eredménye, továbbá 4 angol mértföldes síkfutásban elért 22 p. ²/₃ mp.-es eredménye hitelesnek ismertetett el és a tanácsnak rekordként való elismerésre fog ajánlatni.

2. A bajnoki viadal napjára június hó 18-ika tűzött ki és a bajnokságok a 220 yardos síkfutási bajnoksággal kiegészültek.

3. A versenyszabályok kiegészítésére Stankovics Szilárd elnökből, Lindner Ernő előadóból és dr. Speidl Zoltán, Moor Jenő és Herzog Ede sz. v. tagokból álló bizottság küldetett ki, melynek irányítására kimondatott, hogy a gerelyvetés kivételével az összes dobási gyakorlatok körből eszközözlendők s hogy a nevezések hivatalos úrlapon történjenek.

5. Elhatározott egy „Magyar mezei verseny-bajnokság” kiírása s annak napjára április hó 23-ika tűzött ki, a feltelek kidolgozásával az előadó bizott meg.

6. Szövetségi hendi kepereknek a folyó évre Stankovics Szilárd, Lindner Ernő, Pick Pál, dr. Speidl Zoltán és Zuber Ferenc választottak meg.

Lindner Ernő
előadó.

Magyar Országos Lawn-tennis Szövetség.

Elnök: báró Vécsey Miklós. Alelnökök: Lisznyay Tihamér, Marsovszky Miklós, Schmid Odón. ügyvivő alelnök: dr. Szentgyörgyi Imre. Titkár: Kertész János (Budapest, IV., Koröner-hegy-utca 11.). Pénztárnok: Takács József. Ellenőr: Szandner Béla.

Kivonat a MOLSz. tanácsának f. hó 13-án tartott ülése jegyzőkönyvéből.

A tanács csekély változtatással elfogadta a múlt évi augusztus hó 16-iki ülésen kiküldött bizottság által kidolgozott és bemutatott játék- és versenyszabályokat és azokat jóváhagyás végett a f. hó 31-én megtartandó évi rendes közgyűlés elé terjeszti.

A tanács tudomásul vette a pénztárnok által bemutatott 1907. évi Országos bajnoki verseny elszámolását és egyben, köszönetet szavazott a Budapesti lawn-tennisz clubnak és Budapesti (budai) torna egyesületnek az annak idején a verseny céljaira kiutalt 100—100 korona adományért.

A tanács tudomásul vette az ügyvivő alelnök által bemutatott és a közgyűlés elé terjesztendő évi jelentést és elhatározta annak kinyomatását és a szövetségi egyesületek és tagok részére való megküldését.

Egyszersmind tudomásul vette a pénztárnok által bemutatott 1907. évi pénztári kimutatást, vagyonmérleget és megállapította az 1908. évi költségelőirányzatot.

Felkérem a szövetség köteleikébe tartozó egyesületeket, hogy a szövetség f. évi március hó 31-én tartandó közgyűlésére kiküldendő megbízottjaik közül a szavazatok leadásával megbízott kiküldött megbízólevelét kiállítani el ne mulasztják.

Kertész János
szövetségi titkár.

Meghívó.

A Magyar országos lawn-tennis szövetség f. évi március 31-én, kedden este 6 órakor a Magyar Világ-kávéház (Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca) külön termében tartandó közgyűlésére.

A
„Nemzeti Sport“

egyes számai minden
nagyobb tőzsdében kaphatók.

Olvassuk a
„SPORTTUDÓSÍTÓT“

Megjelenik minden hétfőn kora reggel. Tartalmazza a vasárnapi összes eredményeket, kapható minden tőzsdében.

Angol Sport és LAWN TENNIS FÉLSZERELÉSEK

~ NAGY VÁLASZTÉKBAN ~
WESZELY ISTVÁN NÁL
~ BUDAPEST, IV. VÁCI UTCA 9. ~

ÁRJEGYZÉKET BÉRMENTVE KÜLD.

Tárgysorozat:

1. A tanács jelentése az 1907. évről.
2. Köztisztelőirányzat.
3. Verseny- és játékszabályok.
4. Tisztikar megválasztása.
5. Számvizsgálók kiküldetése.

Budapest, 1908. március 17.

Báró Vécsey Miklós s. k.,
elnök.

Minden tagesületünk és egyéni tagunk szives figyelmébe ajánlom, hogy a MOLSZ. hivatalos lapjának a „NEMZETI SPORT“-nak egy példányára annál is inkább előfizetni méltóztatassanak, mert a hivatalos utasításokról a MOLSZ. által rendezett vagy engedélyezett versenyekről, azok határnapjairól, nevezési zárlataikról, a verseny- és játékszabályok esetleges változtatásairól és az egyes szövetségi szervek működéséről csakis hivatalos rovatunkból szerezhetnek értesülést.

KERTÉSZ JÁNOS s. k.
titkár.

MAGYAR EVEZŐS EGYLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE.

Meghívó.

a Magyar Evezős Egyletek Országos Szövetségének Budapesten a Vadászúrt szálló földszinti külön termében) 1908. évi március hó 28-án, szombaton esti 7 órakor tartandó

rendes évi közgyűlésére.

A tanácskozás tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentésének és a pénztári kimutatásnak felülvizsgálása és jóváhagyása.
2. A folyó évi költségvetés megállapítása.
3. Az alapszabályok 16. és 30. §§-ainak módosítása. A szövetségi díjak felemelése és az igazgatósági tagok számának szabályozása.
4. Az elnök, az igazgatóság és a számvizsgálók megválasztása.
5. Esetleges indítványok.

Budapest, 1908. február hó 28-án.

Kiváló tisztelettel
a Magyar Evezős-Egyletek Országos
Szövetségének Igazgatósága.

Kivonat az alapszabályokból:

22. §. Minden szövetségi tag jogosítva van magát a közgyűlésen minden megkezdett 10 tagja után egy, de összesen legfeljebb három szavazattal, esetleg egy kiküldöttje által is képviseltetni. Ugyanez a jog illeti meg a tagul belépő regatta szövetséget is a hozzá tartozó egyletek létszáma után.

A tagul belépő regatta szövetséget megilleti még az a jog is, hogy úgy az öt, mint a szövetséget, valamint a hozzátartozó egyleteket, mint ilyeneket megillető összes szavazatokat az egyletek megbízása alapján esetleg egy kiküldöttje által gyakorolhassa.

24. §. Az alapszabályok és versenyszabályok módosítása, vagy egyes tagok kizárása iránt teendő önálló indítványok a közgyűlés napja előtt legalább két héttel az igazgatóságnak írásban benyújtandók s az indítványozó által ugyanezen határidőn belül az összes szövetségi tagokkal is közlendők.

A közgyűlést a Vadászúrt vendéglőben társasvacsora követi, melyre előjegyzések a szövetségi titkár címére: Budapest, IV., Veres Pálné-utca 24. szám, folyó évi március hó 23-ig küldhetők.

Lapunk zárlata

kedden délből van, miért is kérjük a közönményeket eddig beküldeni. Közlésre alkalmas sportképeket szívesen veszünk.

A szerkesztőség.

Magyar Labdarúgók Szövetsége.

Elnök: Kárpáti Béla (IX., Ferenc-körút 41.) Alelnökök: Steiner Hugó (V., Akadémia-utca 9.) (Ujlaki Téglá- és Mészáros RT., Füzesgyő Zoltán dr. (Andrássy-ut 48.) Főtitkár: Malecki Román (VI., Andrássy-ut 48. II. 10.) Hivatalos órák minden szombat este 7-8-ig az I. díszon-kávéház külön termében. Titkár: Cseke Gyula (II., Csallagány-ut 6.) Pénztáros: Glauber József (IV., Deák Ferenc-ut 5. Iparbank.) Ellenőr: Olgyay István dr. Intéző-bizottság: Oprée Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik-Ölesek: VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Bíróvizsga a vidéki kerületekben.

Felhívás.

A Magyar Labdarúgók Szövetsége bírák-bizottsága a vidéki kerületekben bíró vizsga megejtése végett

1908. április hó 5-én Pozsonyba,

1908. április hó 12-én Kolozsvárra szándékozik kiszállni.

Felhívjuk az illető nyugat- és keletmagyarországi kerületbe tartozó összes sportegyesületek vezetőségeinek és tagjainak figyelmét arra, hogy a bíróvizsga letétele végett jelentkező jelöltek neveit fejenként 5 korona vizsga-díj előzetes lefizetése (Glauber József szövets. pénztáros, címe V., Deák Ferenc-utca 5. Iparbank.) mellett nekem bejelenteni sziveskedjenek.

Malecki Román s. k.
főtitkár.

Igazoltattak 861. számtól 925-ig; a Kolozsvári Kereskedelmi Akadémiák Sport-Köre részére: Strauch Jenő, Holcsek Ernő, Fodor Miksa, Blaskó János, Fejér József I., Klein Viktor, Daumé Gyula, Bíró Béla, Orosz Sándor, Odobinsky Károly, Nuszbaecker Mihály, Eibenschütz Zoltán, Gajzágó Tivadar, Gócs Sándor, Voith Manó, Hegyi Árpád, Heczey Pál, Kohn Sámuel, Franyó Lajos, Lager Rezső, Bárány Andor, Tallér Ernő, Ladits Sándor, Brunhuber Vilmos, Piesek Gusztáv, Gärtner István, Szilágyi János és Vincze József; — a Kolozsvári Vasutas Sport-Klub részére: Hoffmann Miksa, Erdőssy János, Szabó József, Cheemez Rezső, Erdei József, Erdei István, Faulhatsch Rezső, Jeremiás László, Palóczay Sándor, Szabó Lajos, Sándor József, Dietrich Árpád, Goldstein Izidor, Mészáros József, Kont Frigyes, Füzes István, Toázó Ödön, Bain Albert, Goldstein Salamon, Máthé Lajos, Adorján Viktor, Losonczy Béla, Gyulai Dániel, Lenkei Lajos, Hegedűs Gyula, Régeni Béla és Szabó Béla; Kuntner Róbert a KASp. K. és Balázs Sándor a KVSp. C. részére igazolhatók nem voltak, mivel az előbbi a BTC., az utóbbit a Törekvés Sp. E., ahol igazolva vannak, ki nem adták, illetve kolozsvári állandó tartózkodásuk igazolva nem lett; — Sportkedvelők Köre részére: Schönfeld Nándor, Mérei József, Stein Alfréd; — a Tiszteviselők Labdarúgó egyesülete részére: Schwingshagl Péter; a Nemzeti Sport Club: Dominák Lajos, Kittel Mór, Osztl Lajos Krisztinkovits Imre (mindegyik az Ifj. LSz.-ből) és Tanner Andor.

Cseke Gyula titkár.

Kivonat az intéző-bizottság 1908. március hó 18-iki tartott ülése jegyzőkönyvéből.

A MAC. következő nemzetközi mérkőzése:

Március hó 28-án SC. Novomstsky ellen (Prága).

Március 29-én SC. Schmichow ellen (Prága).

Április hó 26-án angol amateur csapat ellen (Budapest).

Május hó 17-én Manchester United ellen (Budapest).
Június hó 7-én Wiener Sport-Club ellen (Wien), továbbá — a Pozsonyi Torna-Egyesület következő bejelentett szintén nemzetközi mérkőzése:

Március hó 17-én SC. Sturmvoegel (Wien).

Március hó 22-én SC. Germania (Wien).

Március hó 25-én I. Florisdorfer Atl. SC. (Wien).

Március hó 29-én Athletik Club Viktoria (Wien).

Április hó 29-én I. Florisdorfer Athletik-Club (Wien).

Május hó 3-án Fürst Vienna Football-Club (Wien).

Május hó 17-én Wiener Athletiksport-Club (Wien).

Május hó 24-én Sportovní Club „Slován“ (Wien).

Május hó 31-én Sportvereinigung Rudolfshügel (Wien).

Június hó 21-én Sport-Club Rapid (Wien).

Június hó 29-én Sport-Club „Pilsen“ (Pilsen) — tudomásul vétettek és jóváhagytak.

A MUE. a március hó 22-iki bajnoki és szövetségi

díjérti mérkőzésekről a Kőbányai TE. javára lemondván, a 2-2 pont a Kőb. TE. részére iratott.

Leiner Izidor nem a Kőbányai Torna-Egyesület, hanem a Fővárosi TC. részére, 847. szám alatt igazoltatott.

MTK.—Főv. TC. között tartott bajnoki mérkőzés labdaja ügyében Langfelder Ferenc bíró kihallgatása elrendeltetett.

Főv. TC.—III. ker. T. és VE. mérkőzés ügyében a III. ker. játékapitány és sértő játékos a legközelebbi ülésre megidézettek.

A BAK.—BTC. március hó 8-iki bajnoki mérkőzésből folyólag szabálytalanság elkövetése miatt Ligeti Ignac (BAK.) és Molnár Ödön III. (BTC.) játékosok szigorúan megintetnek és figyelmeztetnek, hogy jövőben mindenkor fair játék szerint játszanak.

Az URAK. rákospalotai pályájára vonatkozólag beadott azon panasz tárgyában, amely egyes vélemények szerint reális mérkőzés tartására nem alkalmas, felkérte az intéző-bizottság elnöke, Steiner Hugó, hogy az említett pályát vizsgálja meg.

UTE.—MTK. mérkőzés pályadíja kérdésében a bizottság a következő határozatot hozta: Minthogy a szövetség birtokában elfekvő több jelentés szerint UTE. a barátságos mérkőzések alkalmával 20 koronát szokott felszámítani, ezért a 20 korona feléig a MTK. elmarasztaltatott, minnek alapján UTE.-nek 10 koronát tartozik fizetni.

A Főv. TC.—Typ. SpC. által beadott azon közös kérelem, hogy nevezettek a május hó 17-iki mérkőzéseiket március hó 22-én játszassák le, az intéző-bizottság által teljesíthető nem volt s kérelmükkel az igazgató-tanács elé utasítottak.

Fer. TC.—és Főv. TC.-féle azon együttes kérelem, hogy a március hó 22-iki mérkőzéseiket március hó 25-én játszassák le, teljesítették.

Igazoltattak a következő mérkőzések:

MAC. I.—BAK. I. 2:1. I. oszt. bajnokság.

UTE. I.—Typ. SpC. I. 4:2. I. oszt. bajnokság.

Magyar Jelzálog-Hitelbank. Hirdetmény.

A Magyar Jelzálog-Hitelbank t. e. részvényesei az 1908. március hó 30-ik napján déli 12 órakor a bank helyiségeiben (V., Nador-utca 7. sz.) tartandó

XXXIX. rendes közgyűlésére

csemel tisztelettel meghívattak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése az 1907. üzletéről.
2. Az 1907. évi mérleg megállapítása és a felmentvény megadása.
3. Határozathozatal a tiszta nyereség hovatartozására.
4. Az alapszabályok 6., 41., 56., 63., 64., 68., 69., 91., 113. és 118. §-ainak módosítása (kisebbségi jelentésű és alaki módosítások).
5. A nyugaltszabályzat 13. és 31. §-ainak módosítása.

A részvények letehetők:

Budapest: a bank főpénztáránál (V., Nador-utca 7. sz.) és a Magyar Leszámlító- és Pénzváltóbanknál;
Bécsben: az „Union-Bank”-nál;
Párizsban: az „Société Générale pour favoriser le développement du Commerce et de l'Industrie en France” című banknál.

Az igazgatóság.

Alapszabályok kivonata.

23. §. 20 részvény tulajdona 1 szavazatra jogosít.
24. §. Részvényesek, kik szavazó jogokkal élni akarnak, kötelesek a közgyűlés összehívása előtt legalább 8 nappal részvényeiket tértíveny mellett letéteményezni: a letéteményezés a bank pénztáránál, vagy más, a hírlapokban kijelölt helyeken eszközölendő.
25. §. A szavazójog személyesen, vagy meghatalmazott által gyakorolható. Meghatalmazás csak részvényesnek adható. Testületi, intézői és kereskedelmi cégek, továbbá nők és kiskorúak a közgyűlésen törvényes képviselőjük által vehetnek részt, ha azok különben részvényesek nem volnának is.

Azoknak, kik szavazójogukat igazolták, a részvények és az utánok bíró szavazatok számának megjelölésével ellátott igazoló-jegyek adtak ki. A részvények a részvényes által sajátkezűleg aláírandó jegyzékbe, számszerű sorrendben és pedig a Magyar Jelzálog-Hitelbanknál egy, minden egyéb letét helyen két példányban bejegyzendők. A letéti részvényekről tértíveny nyert és a részvények annak idején a közgyűlés megtartása után, csakis ezen tértíveny visszadása mellett fognak neki kiszolgáltatni.

Az 1907. évi nyomtatott mérleg 1908. március 22-től kezdve a t. e. részvényesek rendelkezésére áll.

(Utánnyomás nem díjaztatik.)

Tudomásul vették a következő barátságos mérkőzések:

Fer. TC. I.—Nemz. SpC. I. 5:2.

Fer. TC. II.—Nemz. SpC. II. 4:0.

KAOE.—Lithogr. SpC. 0:0.

Végül, az igazolási rend szükséges megváltoztatása és esetleges szigorítására irányuló javaslatok Oprée Rezső bizottsági tagnak adtak ki azzal, hogy azokra vonatkozólag az előterjesztéseit sürgősen — már a legközelebbi ülésen tegye meg.

Cseke Gyula, s. k.
titkár.

Kivonat a bírák bizottsága 1908 évi március hó 16-iki tartott ülésének jegyzőkönyveiből.

A bizottság április 5-én, Pozsonyban és április 12-én Kolozsvárott, bírói vizsgát szándékozik tartani.

Kiss Menyhért (33-as FC.) gyakorlati bírói vizsgára utasított.

Cseh szövetség átírata, melyben az április 5-iki cseh-magyar mérkőzésre bíróul Meisl Hugót ajánlja, elfogadjatik.

A bizottság f. hó 22-én d. e. 10 órakor a millenárius pályán gyakorlati bírói vizsgát tart, melyre meghívattak: Szóka István, Ónody József, dr. Bognár Elek, Bárkány Erik, Zoltán Béla, Reichard Ottó, Kondor Aladár, Taffel Miksa, Földessy János és Kiss Menyhért.

A bizottság legközelebbi ülést f. hó 30-án (hétfőn) este tartja.

Vadász Dezső,
jegyző.

Szerkesztői üzenetek.

Többeknek. Sok szennylap alakult és sok szennylap pusztult el hazánkban, de arra még nem volt példa, hogy valamilyen a másik lap szerkesztőségének belügyébe piszkálódott és olyan dolgoknak adott volna tért, amelyek annyira hasonlítanak az elcsapott cseléd szennyes nyelveléséhez.

Angol, francia és amerikai világhírű gyárosok
u. m : Spalding, Davis, Slazenger, Jaques,
Prosser, Mass & Co., Wright & Ditson stb.

Tennis-rakettjeinek

választékos raktára.

Labdaverők darabja: 5.—, 6.—, 9.—, 10.—, 11.—, 12.—, 15.—, 16.50, 20.—, 25.—, 30.—, 32.— és 40.— korona

Tennislabdák tucatja: 8.50, 10.—, 14.—, 16.—, 18.— és 24.— korona

Lawn-tennisjáték teljes felszerelések: 4 személyre 65.—, 77.50, 87.—, 104.— és 143.— korona.

Tennisjáték-könyv, legújabb kiadásban.

Uj! „Diaboló játék” Uj!

1 készlet 8 és 12 korona.

Továbbá dúsz választék:

football, golf, játék- és tornaszerek, vívó-eszközök, vadászati, halászati és turista-felszerelésekben, valamint mindennemű sportcikkben.

Teljes felszereléseknél árkedvezmény!
Kereskedőknek előnyárak!

— Árjegyzék ingyen és bérmentve. —

Zubek Bertalan és Társa
sportcikk árúháza

Budapest, IV. ker., Múzeum-körút 29. sz.

Első magyar általános

I. Tűz-, szállítmány-, jég

KIADÁSOK.

Ötvenedik évi zárszámla 1907. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

I. Tűzbiztosítás.		korona	fill	korona	fill	I. Tűzbiztosítás.		korona	fill	korona	fill
Kifizetett károk és költségek	9.580,295-55					Az 1906. évről áthozott készpénz-díj-tartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül		6.500,000	—		
levonva viszontbiztosított károk és költségek	3.840,588-74	5,739,706	81			Tűzbiztosítások után bevett készpénz-díjak és a folyó évben lejárt díj-kötelezvények és díjváltók	19 374 853 90				
Függőben maradt károk tartaléka		827 136	50			levonva: törlesztett díjak 2.353.316-99					
Szerzési költségek a viszontbiztosított rész utáni bevétel levonásával		1.118,108	81			„ viszontbiztosítási díjak		10 669,599	32		
Jövedelmi adó és bélyegilletékek		286 651	14			és díjrészek 6.351,937-59	8 705,254 58	606,249	59	17.775,848	91
Postabérek		118,117	05			Az 1906. évben függőben maradt károk tartaléka					
Adakozások közhasznú célokra		16,500	—			II. Szállítmány-biztosítás.					
A tűzbiztosítási terület terhelő igazgatási költségek		1 455,291	43			Az 1906. évről áthozott készpénz-díj-tartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül		100,000	—		
Behajthatlan követelések leírása		10,804	31			Szállítmánybiztosítások után bevett készpénzdíjak	622 878,43				
A következő évek készpénz-díj-tartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül		6.500,000	—	16,072 816	05	levonva törlesztett díjak	27,110 49				
						„ viszontbizt. díjak	475,878,71	502,984,20	119,894	23	
						Az 1906. évben függőben maradt károk tartaléka		62,593	99	282,488	22
						III. Jégbiztosítás.					
						Az 1906. évről áthozott díjtartalék		519,287	86		
						Jégbiztosítások után bevett készpénz-díjak	3,160,187,08				
						levonva: törlesztett díjak 306,993,70					
						„ viszontbizt. díjak 1 752,512,88	2,059,506 58	1,100,680	50		
						Az 1906. évben függőben maradt károk tartaléka		6,146	36	1,626,114	72
						IV. Betörésbiztosítás.					
						Az 1906. évről áthozott készpénz-díj-tartalék a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül		200,000	—		
						Betörésbiztosítások után bevett készpénzdíjak és díjrészek	266 639,82				
						levonva: törlesztett díjak 37,777,65					
						„ viszontbizt. díjak 122,339,87	160 117,82	106,522	—		
						Az 1906. évben függőben maradt károk tartaléka		8,354	77	314,876	77
						V. Egyéb bevételek.					
						Szelvény-, takarékpénztári, váltó- és egyéb kamatok, valamint árfolyamnyereség eladott értékpapírok és idegen pénznemek után	1,094,259	03			
						Társasági házak tisztá jövedelme	133 384	57	1,227,643	60	

II. Életbiz-

KIADÁSOK.

Negyvenötödik évi zárszámla 1907. január 1-től december 31-ig.

BEVÉTELEK.

		korona		fill				korona		fill	
Törlesztett kötvények díja	1,169,314	35				A mult évből áthozott díjtartalék					
Visszaváltott kötvényekért	2,017,047	18				Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	1,972,373				
Halálesetek után kifizetett kárösszeg	4,140,193	20				az előbbi években kiállított kötvények után	16,834,849	69			
Lejárt kiházasítási tőkékért	3,767,847	22				a biztosított tőke emelésére fordított nyeresmények	81,881	81			
Kiházasítási biztosításoknál haláleset következtében díjvisszatérítés	65,149	51					18,889,101	50			
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	694,327	70				Illetékek	410,146	80	19,299,251	30	
Függőben levő kiházasítási tőkék tartaléka	319,317	01				Kamatjövdelem			4,723,777	59	
Évjáradékokért	465,022	83				Mult évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka	724,471	63			
Viszontbiztosítási díjak	642,427	29				Mult évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka	230,182	26	1,054,653	89	
Bélyegekért	357,042	82									
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, úti- és egyéb költségek	1,117,295	94									
Tiszti fizetések	299,453	86									
Adóért	32,61	76									
Orvosi díjakért	206,745	21									
Szerzési és díjbehajtási költségek	1,428,664	12									
Behajthatlan tartozások leírása	32,106	08									
Kisorsolt biztosítások tartaléka	8,000		16,762,565	08							
Díjtartalék ez év végén			111,471,258	45							
1907. évi nyereség			1,35,146	95							
			129,468,970	48							

Budapest, 1907. december hó 31-én.

Steiner Jenő, életbiztosítási könyvvivő. Gergely Tódor, a központi könyvezés főnöke.

Az igazgatóság: Báró

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben és az alapszabályokban meghatározott elvek Budapest, 1908. február hó 29-én.

A felügyelő bizottság: Berzeviczy Albert, Burchard-Bélaváry Konrád,

biztosító társaság, Budapest.

és betörés-biztosítási üzlet.

VAGYON.

Mérlegszámla 1907. december 31-én.

TEHER.

	korona	fill.		korona	fill.
Elhelyezett tőkepénzek takarékpénztárak- és bankoknál	5.920,446	20	Résztvényalapítók: teljesen befizetett 2000		
3.214,000 kor. n. é. Magyar földhit. int.			egész részvény a 1000 forint és teljesen		
4%-os korona záloglevél	3.098,590	kor. — fill.	befizetett 2000 félrészvény a 500 forint	6.000,000	—
2.960,000 kor. n. é. Magyar leszámított- és			Társasági tartaléktőke	6.000,000	—
pénzváltó-bank 4%-os zálogl.	2.790,860	—	Külön tartalék*	3.387,199	89
1.740,000 kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. föld-			Jégbiztosítási külön tartalék	500,000	—
hitelint. 4%-os záloglevél	1.609,500	—	Árfolyamkülönbözeti tartalék	70,974	79
1.000,000 kor. n. é. Pesti magyar kereskedelmi			Tűzbiztosítási díjtartalék készpénzben a viszont-		
bank 4 1/2%-os községi kötvény	995,000	—	biztosított rész levonásával és minden meg-		
1.000,000 kor. n. é. Pesti magyar kereskedelmi			terhelés nélkül	6.500,000	—
bank 4%-os községi kötvény	940,000	—	Szállítmány biztosítási díjtartalék készpénzben		
250,000 kor. n. é. Magyar ált. takarékpénztár			a viszontbiztosított rész levonásával és min-		
4%-os záloglevél	235,000	—	den megterhelés nélkül	100,000	—
250,000 kor. n. é. Aradi polgári takarékpénztár			Jégbiztosítási készpénz-díjtartalék	658,355	01
5%-os záloglevél	242,500	—	Betörésbiztosítási készpénz-díjtartalék a viszont-		
240,000 kor. n. é. Temesvári első takarékpénztár			biztosított rész levonásával és minden meg-		
4 1/2%-os záloglevél	242,925	—	terhelés nélkül	240,000	—
100,000 kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. földhitel-			Tűzbiztosítási függő károk tartaléka	827,136	56
int. 5%-os zálogl.	100,000	—	Szállítmánybiztosítási függő károk tartaléka	78,999	81
11963 drb Magyar-francia biztosító részvénytársasági			Jégbizt. függő károk tartaléka	5,169	18
részvény	2,392,600	—	Betörésbizt. függő károk tartaléka	8,932	37
900 drb Bécsi élet- és járadékbiztosító inté-			Különféle hitelezők	1,093,623	56
zeti részvény	666,000	—	Előbbi évekről eddig fel nem vett osztalékok	4,360	—
649 drb Bécsi biztosító társ. részvény	305,030	—	Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja	1,809,839	49
997 drb Hazai általános biztosító részvénytársasági			Első m. általános bizt.-társaság „Lévay-alap-	200,000	—
elsőbbeségi részvény	199,400	—	Első magyar általános biztosító társaság „Ez-		
A fenti értékpapírok stb. után az év végéig esedékes kamatok	225,449	60	redéves alapítvány	100,200	—
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:			Ormsdy Vilmos-alap	84,626	09
1.430,000 kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. föld-			Ormsdy Ormsdy Amélie alapítványa	51,460	50
hitel-int. 4 1/2%-os zálogl.	1,394,250	kor. — fill.	Első magyar általános biztosító társaság „Tűz-		
100,000 kor. n. é. Egyesült budapesti fővárosi			oltók segélyalapja	74,745	23
takarékpénztár 4 1/2%-os záloglevél	401,940	—	Jubileumi alap	300,000	—
Ezen értékpapírok után az év végéig esedékes kamatok	13,770	—	Élethetbiztosítási osztály tolyó-számlán	2,811,337	69
„Ormsdy Ormsdy Amélie alapítványa” értékei:			1907. évi nyereség	2,866,872	03
50,600 kor. n. é. Kisbirtokosok orsz. föld-					
hitel-int. 4 1/2%-os záloglevél	49,335	kor. — fill.			
Az év végéig esedékes kamatok	379	50			
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja					
értékei, letétben a m. kir. állampénztárban	74,745	23			
Leszámlított és visszaszámlított váltók	4,595,803	17			
Társasági házak	3,480,000	—			
Különféle adósságok: (a) Pénzkészlet és maradv. a képviselőségeknél	1,795,090	64			
(b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	1,411,080	76			
Jégbiztosítási osztály folyó számlán	49,136	36			
Központi pénzkészlet	71,771	28			
	33.773,831	64			

* Az ideai hozzájárulásokkal 3.797,739 K 33 fill.-re emelkedett

tosítási üzlet.

VAGYON.

Mérlegszámla 1907. december 31-én.

TEHER.

	kor.	fill.		kor.	fill.
Értékpapírok	96.048,157	kor. 81 fill. ugyanis:			
1.728,700 kor. n. é. magy. kir. 4%-os koronajáradék 93 kor. 20 f.-el	1611148	40	Díjtartalék..... 114.45,082 kor. 43 fill.		
5.478,400 kor. n. é. magy. földhitelintézet 3 1/2%-os záloglevelek 88 kor. 50 f.-el	4574464	—	levonva a viszontbiztosítási		
15.094,200 kor. n. é. m. földh. int. 4%-os talajjav. és szab. zálogl. 93 koronával	14037606	—	díjtartalékokat	2.973,823	kor. 98 fill.
15.646,800 kor. n. é. magy. földhitel-int. 4%-os kor. zálogl. 93 kor. 50 f.-el	1629758	—	Biztosítási alap	795,904	22
10.160,400 kor. n. é. pesti magy. keresk. bank 4% kor. zálogl. 94 koronával	9550776	—	Kiházasítási tőkék nyereménye	716,574	32
9.297,000 kor. n. é. kisbirt. orsz. földhit. 4 1/2%-os záloglevelei 97 kor. 50 f.-el	9064575	—	Függőben lévő károk és díjvisszatérítések	694,327	70
6.974,100 kor. n. é. magy. orsz. közp. takarékp. 4%-os zálog levelei (ápril)	6555654	—	tartaléka	319,317	01
94 koronával	464454	—	Függőben lévő kiházasítási tőkék tartaléka	203,687	28
494,100 kor. n. é. magy. orsz. közp. takarékp. 4%-os zálogl. (juni) 94 kor.-val	976135	—	Tulélési csoportok számlája	24,567	91
991,000 kor. n. é. magy. orsz. közp. takarékp. 4 1/2%-os zálogl. 98 kor. 50 f.-el	5705236	—	Előre fizetett díjak	47,52	—
6.069,400 kor. n. é. egyesült bpesti főv. takarékp. 4%-os zálogl. 94 koronával	576225	—	Fel nem vett nyeremények 1906 évről	8,000	—
585,000 kor. n. é. belvárosi takarékpénzt. 4 1/2%-os záloglevele 98 k. 50 f.-el	9270092	—	Kisorsolt biztosítások tartaléka		
9.861,800 kor. n. é. pesti hazai első takarékp.-egy. 4%-os zálogl. 94 koronával	4991871	50	Viszontbiztosító intézetek és mások követelése	171,485	77
5.338,900 kor. n. é. magy. jelzálog-hitelbank 4%-os záloglev. 93 k. 50 f.-el	364450	—	1907. évi nyereség	1.235,146	95
370,000 kor. n. é. magyar jelzálog-hitelbank 4 1/2%-os záloglev. 93 k. 50 f.-el	940000	—			
1.000,000 kor. n. é. m. leszám. és pénzváltóbank 4%-os záloglev. 94 K-val	1246210	21			
Besztercebánya-brezovai és piski-vajdahunyadi vasúti elsőbbségi kötvény	433400	—			
440,000 kor. n. é. egyesített államadósság 4 1/2%-os papíráradék (ápril)	69100	—			
98 k. 50 f.-el	7002090	—			
50,000 kor. n. é. egyesített államadósság 4 1/2%-os papíráradék (február)	1441675	—			
98 k. 50 f.-el	970000	—			
7.310,000 kor. n. triest-parenzoi h.e. vasút 4%-os elsőbbségi kötvény 99	430814	10			
korona 90 fillérrel	202528	60			
1.490,000 kor. n. é. „Rudolfbahn” államadósság 4%-os kötvény 96 k. 75 f.-el	886483	80			
1.000,000 kor. n. é. Wiener Verkehrs-Anlagen-Anleihe 4%-os kötvények	301677	82			
97 koronával	12072097	—			
494,000 Lire olasz 5 1/2%-os járadék és kamatai	5975	82			
Tulélési csoportok értékpapírai:	2811357	69			
217.300 kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék 93 kor. 20 f.-el	3514887	19			
1907. évet illető kamatok	115,640,317	3			
Jelzálog-kölcsönök					
Kötvény-kölcsönök					
Viszontbizt. kötvény-kölcsönök					
A központ tartozása folyó számlán					
Vezér- és főgynökségek és mások tartozásai					

Harkányi Frigyes, László Zsigmond, Ormsdy Vilmos, Szende Károly, gróf Zichy Nándor, Balaban Adolf aligazgató. szerint készülteknek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Hajós József, Németh Titusz, Baró Radvánszky Géza.

A Dunlop tire tread pattern with a series of parallel longitudinal grooves. The word "DUNLOP" is embossed in the center of the tread.

DUNLOP

az első kerekek részére.

A Dunlop tire tread pattern with a series of small, closely spaced circular studs or sipes. The word "DUNLOP" is embossed in the center of the tread.

DUNLOP

a hátsó kerekek részére.

Vas Géza és Fia

BUDAPEST VI., LISZT FERENC-TÉR 6.

TÁVBESZÉLŐ :
65—43 (mellékállomással).

SÜRGÖNYCIM :
DUNLOP.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Főszerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR

Felelős szerkesztő:
LINDNER ERNŐ

Főmunkatársak:
BIRÓ ALAJOS és HOLUB JÓZSEF

Szerkesztőség:
Budapest, VIII., Esterházy-u. 6.

Az automobilizmus és az olasz törvény.

Az emberiség fejlődése, amely az újkorban kétségkívül technikai téren volt a legrohamosabb, szükségképpen maga után vonja a jog evolúcióját is. Kell, hogy az ember minden tettét a törvény irányítsa, hogy minden cselekvése a jog korlátain belül folyjon le. Szükséges tehát, hogy a fejlődés által előállott új állapotokhoz alkalmazkodjék a jog is, s hogy a változott viszonyok között is a törvény szabályozza a társadalom tagjai között a jogokat és kötelezéseket a megengedett és tiltott cselekvéseket.

A technika fejlődésének minden lépése egy-egy új fejezetet iktatott be a törvénykönyvekbe. A gőzgép, a vasút, a táviró, a kerékpár stb. feltalálása a törvények s rendeletek nagy sokaságának alkotását vonta maga után minden országban. Úgy, hogy ma már külön beszélünk vasuti, hajózási stb. jogról, mely alatt a vasutra, a hajózásra stb. vonatkozó törvények összességét értjük. Természetes tehát, hogy az automobilizmus is, mely szemünk láttára fejlődött a nemzetek gazdasági életének egyik hatalmas tényezőjévé, megköveteli, hogy külön, speciális törvények s rendeletek szabályozzák mindazon relációkat és jogi kérdéseket, melyek ezen új közlekedési eszköz használata következtében előállhatnak.

Majdnem az összes nagy, nyugati nemzetek, — több-kevesebb sikerrel — igyekeztek már e kérdést megoldani. Sőt mondhatnók, hogy az automobilizmusra vonatkozó törvényhozás régebb, mint maga az automobilizmus.

A hírhedt „Locomotiv Act“-ot pl., mely egész 1897-ig megbénította az angol automobilizmus fejlődését, már 1834-ben hozták, mikor a modern értelemben vett automobilizmusnak még híre sem volt.

Nálunk, Magyarországon, mint „Az Automobil“ az 5. számában jelentette, a kereskedelmi miniszterium s a magyar Automobil Club kiküldöttei most fáradoznak az új aut. szabályrendeletek megalkotásán. Ez alkalomból „Az Automobil“ már közölte kivonatolatosan az egyes nagyobb államok törvényeit s szabályrendeleteit, azért csupán azon alapelveket óhajtom néhány sorban megvilágítani, melyeket az olasz „Polizia stradale — R.

decreto 1905.“ kibocsátásánál szem előtt tartottak, valamint azon magyarázatokat, melyekkel a „Codice civile“ s a „Codice penale“ megfelelő szakaszait az automobilizmusra vonatkoztatják.

Hogy világosabb áttekintést nyerhessünk, nézzük sorba, hogy mik a jogai és mik a kötelezései annak, aki Olaszországban autóbilt vesz, s azt használatban tartja vagy tartatja.

Az automobil adás-vételénél kifejlődött uzusokra itt nem óhajtok kiterjeszkedni; erre vonatkozólag csupán annyit jegyzek meg, hogy az eladó felelős az automobil látható hibáiért, az átvételtől számított 2 napig, elrejtett hibáiért pedig, melyeket a vevő az átvételnél észre nem vehetett, de amelyek az automobil értékét a használat szempontjából csökkentik, — az átvételtől számított három hónapig.*)

Ha már most valakinek automobila van s azt használatba akarja venni, akkor szüksége van úgy az automobilnak, mint a vezetőnek hatósági engedélyre, illetőleg alkalmassági bizonyítványra.

E pont körül azonban már nagyon eltérők a vélemények. Sokan azt vitatják, hogy az automobilnak hatósági vizsgálata nem egyéb az automobiltulajdonos fölösleges zaklatásánál, mivel az automobilkészítő vállalatok úgy is elkövetnek mindent a saját jóhírnevük érdekében, az automobil biztonságának növelésére. Ezt az érvelést azonban az állam nem teheti magáévá, mint ahogy nem is tette magáévá sehol, ahol az automobilizmussal kapcsolatos törvényhozás szóba került. Az államnak elsőrendű kötelessége, hogy polgárainak vagyona, de különösen egészsége és testi épsége felett őrködjék és e téren minden mellékszemponttól eltekintsen. Az összes művelt államokban mindenütt, mindazon gépeket és ipari termékeket, melyek működésük vagy használatuk folyamán közbiztonság szempontjából veszélyessé válhatnak, az állam saját felelős szakértő közgeivel megvizsgáltatja, hogy foganatosíthatja mindazon lehetséges óvintézkedéseket, melyeket polgárai egészsége és

*) A nagyobb gyárak 6 hónapig vállalnak önként felelősséget az anyagért és konstrukciójáért.

Benoidgáz világítás

Gyár:
ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Fűtés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár:
Budapest, VI., Andrássy-út 17.

testi épsége érdekében szükségesnek lát. És ezen elvi állásponttól az automobilizmusnál sem lehet, de nem is szabad eltérni. Mert megengedem, hogy az új autók legnagyobbrésze el van látva mindazon biztonsági szerelvényekkel, melyeket az állam csak előírhatna. (Ámbár, ha csak egy százaléknál nem volnának meg, már azt is elegendő oknak tartanám, a kötelező hatósági vizsgálatra) — de gondoljunk egy 6—8 évig már üzemben volt automobilra, amely hozzá még egy rossz sofőr kezelés alatt állott. „Az Automobil” t. olvasói közül bizonyára már sokan láttak ilyen autót, amelynek fékei stb. oly állapotban voltak, hogy nem merték volna elvállalni a felelősséget a bennülők testi épségeért. Hogyan kívánhatnánk tehát az államtól, hogy ezt a súlyos felelősséget magára vegye polgáraival szemben.

Ezen elveket tartotta szem előtt az olasz törvényhozás is, midőn elrendelte, hogy aki az automobilja számára a forgalmi engedélyt (licenza di circolazione) meg akarja szerezni, köteles ezt a „prefetto”-nál bejelenteni és a vizsgálatra határnapot kérni. A kívánt napon a Genio civile egy szakközvege kiszáll és megsejlel az automobil s rövid próbautat tesz. A vizsgálatért a tulajdonos csupán tíz líra eljárás díjat s az 1882. júl. 5. t. 12. §-ban megállapított napidíjat s utazási költségeket fizeti.

(Folytatjuk.)

Braun István

kir. s. ipari felügyelő.

Hírek.

GRÓF ZICHY BÉLA REZSŐ, a Magyar Automobil-Club alelnöke, mint a londoni magyar kiállítás társelnöke, hosszabb időre Angliába költözik. Zichy Rezső grófnak ez elhatározása nem lepi meg azokat, akik a grófnak az angol társadalommal szemben táplált szimpátiáját ismerik. Ezen tulajdonsága és az angol társadalommal való szoros összeköttetése, bizonyára igen értékes kiállításunkra nézve, de érzékeny veszteség oka a magyar automobilizmusra nézve, mely Zichy grófnak egyik legideálisabb gondolkodású és legszorgalmasabb támogatóját és munkását veszíti el hosszabb időre.

Ugy tudjuk, hogy Zichy gróf, ki a IV. nemzetközi automobilkiállítás rendező-bizottságának is elnöke és mint ilyen valóban önfeláldozó munkásságot fejtett ki a máris biztosított sikerű kiállítás ügyében, a kiállítás rendező-bizottságának elnökségét, dacára új hivatalának, mely őt a külföldre szólítja, megtartja. Zichy gróf neve és a kiállítás maga oly szorosan függnek össze, hogy távozása mindenesetre érzékeny veszteséget jelent a kiállítás munkálataira nézve, s ezért, ha már munkásságát nélkülözni kell, kívánatos, hogy legalább nevének tekintélyével támogassa a kiállítás ügyét. De nemcsak a Magyar Automobil-Club és az automobilkiállítás, hanem a magyar automobilizmus az, amely Zichy gróf távolléte által a legérzékenyebb veszteséget szenved. Nemcsak az automobilizmus meghonosításán és népszerűsítésén fáradozott hazánkban, hanem ezt a meghonosítást a leghazafiasabb irányban igyekezett keresztülvinni, aminek legszebb bizonyítéka bizonyára az, hogy ő egyike ama kevés számú magyar automobilistának, akinek magyar gyártmányu kocsija van. A magyar automobilizmus érdekében kívánjuk, hogy Zichy gróf minél hamarabb térjen vissza körünkbe, mert munkássága valóban nehezen nélkülözhető.

A IV. NEMZETKÖZI AUTOMOBIL KIÁLLÍTÁS BUDAPESTEN. Szinte hihetetlenül hangzik, de az idei kiállítás a mai napig oly auspiciumokkal indul,

hogy méltán reméljük, hogy felül fogja mulni az összes eddig rendezetteket. A világ minden tájából, a legjobb gyártmányok szinte találkat adnak a városligeti iparsarnokban, s a nagyhangú bécsi refus után büszkén veszik észre, hogy lám még se függünk mi annyira Ausztriától. Franciaország, Anglia, Németország, Svájc, Belgium, Olaszország, sőt még last not east, Ausztria legkiválóbb gyárai lesznek képviselve, hogy a magyar vevőközönség válogathasson közöttük.

Részvételüket bejelentették eddig, sőt már helyet is foglaltak: Mercedes, Delaunay—Belleville, Safir (Svájc), Berliet, RAF., NAG., Lorrain—Dietrich, Büsing, Itala, Fiat, Benz, Motosacoche, Martini, Laurin és Clement, Bayard, Renault, Körting, Talbot, Wuttig, Jenazy, Enderweit, Csonka—Röck, Phönix, Dénes és Friedmann, Berna (Svájc), Benoid, Wesely, Misura Mihály, Petróleumipar r. t. stb. Az érdeklődés különösen most, az utóbbi időben indult meg rohamosan, s ez idő szerint is még oly nagy, hogy a kiállítás rendező-bizottsága a svájci és különösen az amerikai gyárak kérelmének engedve, a *vezetési zárlatot március 15-éről április 1-éig halasztotta el.*

AZ AUTOMOBILIZÁSI ÉS TÖRVÉNYHOZÁSI között mindjobban kiélesedő helyzetre vonatkozólag, mely különösen Németországban hovatovább lehetetlenné teszi, hogy valaki autovezetésre vállalkozzék, igen találóan és megsejlelésre méltóan nyilatkozott Schmittendorf, aki mint államügyész, legjobban bírálhatja el az újabb hozott törvények kicsinyeskedését. „A törvényhozás újabb utban van”, mondja, „odahatni, hogy csak olyanoknak engedjék meg az automobil vezetését, kik nemcsak bizonyos művészetet sajátítottak el a motorok vezetésében, de egyéb tudásuk és morális tulajdonságaik révén, bizonyos biztosítékot nyújtanak affelől, hogy meggondoltan és bizonyos *regard*-dal a többi járókelőkre fogják kocsijukat vezetni. Ezen célzat nem új, de mindezideig csak mint segédeszköz tekintett annyi más mellett. A valóságban pedig ez az egyedüli módja, hogy az autoszerencsétlenségeket a minimumra redukálja és az autovezőknek méltányos elbírálást biztosítson. Mihelyt egy *ügyes és megbízható vezetőszemélyzetünk* lesz, úgy az összes kicsinyes korlátozások, mint: kötelező sebességmérő, korlátozott sebesség, büntetések szigorítása, kártérítési kötelezettség és ehhez hasonló, melyek megfelelő eredmény nélküliség mellett, az emberi szellem egyik legszebb találmányát megfosztják a jól megérdemelt megbecsüléstől és hivatva vannak egy virágzásnak induló ipart tönkre tenni, teljesen szükségtelenek és indokolatlanok lesznek.”

Nálunk, bár mi még nem beszélhetünk a vezetőik oly nagy tömegéről, mint a nyugaton, mégis jó volna már a keletkező bajoknak még csirájában elejét venni. A már oly sokszor sürgetett szigorításával a vezetői vizsgának. Nálunk is már meg kellene kezdeni, nemcsak a jelentkező vezető képességeit vizsgálni, de keresni a *morális tulajdonságokat* is.

ANÉMET CSÁSZÁRI AUTOMOBIL-CLUB KÖZGYÜLÉSÉT február 29-én tartotta. A kimutatás szerint 9 örökös, 1210 rendes, 43 hölgy és 385 rendkívüli tagja van. A II. Vilmos császár-alapítvány a Császári Automobil-Club sofőrei részére életbe lépett. A német és osztrák motoros szövetségek kartelljének évi jelentése szerint, 21 szövetség 3000 egyesülettel, összesen 120.000 taggal tartozik zászlaja alá. Az idei szövetségi napjuk május 27—29-ig lesz a Rajna melletti Bingenben.

IV. NEMZETKÖZI
**AUTOMOBIL
 KIÁLLÍTÁS
 ÉS VÁSÁR
 BUDAPESTEN**

A VÁROSLIGETI IPARCSARNOKBAN

1908 május 17-től 31-ig.

Minden az automobilizmussal, lég-hajózással, motorteknikával és touristikával vonatkozásban levő kiállítási tárgy bejelenthető naponként délután 6—8 óra közt a **Magyar Automobil-Club titkárságánál**, IV., Királyi bérpalota I. emelet, hol a kiállítási szabályzatok díjtalanul kaphatók és felvilágosítások szívesen adtnak.

RENDEZŐ-BIZOTTSÁG:

GRÓF ZICHY BÉLA REZSŐ

ELNÖK:

BLÁTHY OTTÓ TITUSZ

ALELNÖK.

KRISZTINKOVICH BÉLA

IGAZGATÓ.

FELSŐVÁNYI BARUCH JENŐ

HELYETTES IGAZGATÓ

IFJ KRISZTINKOVICH BÉLA

TITKÁR.

FÉNYI BÉLA, GRÓF HARNONCOURT FÉLIX,
 HATVANY KÁROLY, HAVASSY VILMOS
 BÁTORKESZI KOBEK KORNÉL, KISCZÉTÉNYI
 KOVÁCH LÁSZLÓ, DR. MOLNÁR ÁKOS. DR.
 SZÉCHY KÁLMÁN, BÁRÓ VÉCSEY LÁSZLÓ,
 VAS FRIGYES, DR. DELMÁR TIVADAR
 TAGOK.

IV-IK NEMZETKÖZI
**AUTOMOBIL KIÁLLÍTÁS ÉS
 VÁSÁR BUDAPESTEN
 1908-BAN.**

A IV. nemzetközi
 automobil-kiállítás diszbizottsága:

Elnök:

JÓZSEF FŐHERCEG Ö FENSÉGE.

Tagok:

Gróf ANDRÁSSY SÁNDOR v. b. t. t.
 a magyar automobil-club elnöke.

Gróf ANDRÁSSY GYULA v. b. t. t.
 magyar kir. belügyminiszter.

Jékel- és margitfalvi JEKKELFALUSSY LAJOS
 v. b. t. t. magy. kir. honvédelmi miniszter.

KOSSUTH FERENC v. b. t. t.
 magyar kir. kereskedelemügyi miniszter.
 a magy. automobil-club tiszteletbeli-tagja.

Dr. CHESTER FERENC DYER
 azamerikai Egyesült-Államok főkonzulja.

H. de la MARTINIERE gróf
 francia főkonzul.

FREDERIK SEYMOUR CLARKE
 angol főkonzul.

SCHÖNBURG-WALDENBURG HERMANN herceg
 német főkonzul

MATTEOLI PASQUALINI lovag
 olasz főkonzul.

Prince ALEXANDRE SOLMS-BRAUNFELS
 az osztrák automobil-club elnöke,
 a magyar aut.-club tiszteletbeli tagja

RATIBOR VIKTOR herceg
 a német császári automobil-club elnöke,
 a magyar aut.-club tiszteletbeli tagja.

DUKE OF SUTHERLAND K. G.
 az angol királyi automobil-club elnöke.

BIBESCO GYÖRGY herceg
 a román automobil-club elnöke,
 a magyar aut.-club tiszteletbeli tagja.

AUTO TEHERKOCSIK A HÁBORUBAN. Az Ondyda-i táborban, Marokkóban megérkeztek azok az autoteherkocsik, melyeket a francia hadügyminisztérium oda küldött. A legutóbbi hírek szerint a kocsik kitűnő szolgálatokat tesznek.

Versenyek.

JELENTÉSEK A NEW-YORK—PÁRISI AUTOMOBIL VERSENYRŐL. A verseny folyama bővelkedik a legfestőibb akadályokkal. Az eddig győzelmesen vezető amerikai Thomas-kocsi lovas *cowboy*-októl kísérve érkezett meg *Cheyenne*-ben, mely a *Rochennes* hegy lábánál, New-Yorktól 3285 kilométerre van. Bourcier és a Saint-Chaffray de Dion kocsiját még az olasz Züst kocsí is messzire maga mögött hagyta, mert az már jelenleg Omaha-ban van. A Züst kocsí 750 kilométernyire van a vezetőtől, és több száz kilométernyire vezet Bourcier és Saint-Chaffray előtt, úgy hogy a Motobloc és a Protos kocsik már nagyon megközelítik őket.

A Werner-kocsi, mely útját délnek vette, Kansas City előtt van.

A FLORIDAI MEETING. A 4-ik Floridai versenyen, amely az amerikai évad első nagyobb eseménye, Ormond-Beachban Daytona mellett, a gyönyörű tengerparti úton figyelemreméltó sebességeket mértek.

100 angol mérföld (160.900 kilométer) versenykocsinak. Első: Cendrino 1 óra 50.20" Fiat-kocsin.

100 angol mérföld turakocsinak. Első: Bergdoll 1 óra 53.30" Benz-kocsin.

1 angol mérföld. (1609 méter) Első Cendrino 35". (Megfelel óránként 165.89 kilométernek).

300 mérföldes rekordkísérlet. (482 kilométer) Első: Cendrino 3 óra 35.44" Fiat-kocsin. (134 kilométer óránként).

Érdekességből említjük, hogy a versenyben egy kocsi kivételével a többi mind Continentállal volt szerelve.

DUNLOP SIKERE AZ ANGOL INDIÁKBAN. A *Concours de Régularité* (megbízhatósági verseny), melyet a Motor Union rendezett február 2., 3., 4., és 5-én 650 mérföldön, kétségkívül az angol Indiák legfontosabb versenye volt.

Mirany Bombay, Kandala, Poora, Satara, Kolhapur, Mahablesawat, Bombay.

A benevezett 35 kocsi közül 28 indult és 21-en Dunlop-pal volt szerelve.

A 21 kocsi minden nagyobb baj nélkül szenvedte végig a négy napot, amennyiben összesen csak két *gummi defect* volt. Míg egy más gummival szerelt kocsival, (nem tesszük ki a nevét, nehogy rosszakaratnak

lássék), melynek 6 köpenye és 9 tömlője volt tartálékban, megtörtént, hogy a *Wai Ghals*-ban mind elfogyott neki és kénytelen volt megvárni a Dunlop szállító-kocsit, hogy újra felszerelve útját folytathassa.

A kiírt 6 díj közül ötöt Dunlopon nyerték.

AZ „AUTOMOBIL-CLUB DE FRANCE” NAGY DIJÁNAK KÖLTSÉGEI 500.000 frankban irányoztattak elő. A versenypálya kátrányozása egyedül 100.000 frankba kerül. A dieppei tribünök 125.000 frankért épülnek. A költségek fedezésére már eddig nevezési díjakból 212.000 frank folyt be. A versenypálya mentén levő községek 50.000 frankkal járultak a kiadásokhoz. Számítanak azonfelül még határidő után érkező dupla nevezési díjakra. A rendező-egyesület mindamellett biztosra veszi, hogy saját pénztárából is tetemesen rá fog fizetni. Szerencsére van nekik, miből.

A CAIROI AUTOMOBIL VERSENYEN az egyiptomi automobil klub első ilyenmű vállalkozásánál, sajnos, igen komoly szerencsétlenség történt. A rendező Cailliois ismert francia versenyző vezetése alatt mintaszerű volt és a három első osztály versenye, dacára az érdeklődők óriási tömegének, a legkisebb baj nélkül folyt le.

A nagy kocsik versenyénél éppen megindult *Feudert* Hugó 30 HP. Dion Bonton kocsija, midőn közvetlen előtte egy rendőr átfutott az uton. A vezető ki akarta hirtelen kerülni, de szerencsétlenségére, a teljes sebességgel menő kocsi a nézők egy csoportjába rohant, ahol 4 embert megölt, 18-at pedig súlyosan megsebesített.

A versenyt, melynél a khedive és a conaughti herceg is jelen volt, a szerencsétlenség után azonnal beszüntették.

A 3 első osztály eredményei:

1 és 2 *hengeres kocsik*: 1. Dion Bouton 8 HP. 2-ik és 3-ik 10 HP. Brasier.

3 és 4 *hengeres kis kocsik*: 1. 12 HP. Cottreau. 2. 12 HP. Le Gué.

4 *hengeres 80—95 mm. furatú kocsik*. 1. és 2. Cottreau 20 HP.

A BERLINI AUTOMOBIL-PÁLYA kérdése a taunusi autoversenypálya megépítésével még koránt sincs elintézve. A leghatározottabban gondolnak ezen pálya megépítésére is. A pályát Teltow mellett akarják 20 kilométer hosszban, 20 méter szélességben, mint önmagába visszafutó görbét megépíteni.

A TAUNUSI AUTOMOBIL VERSENYPÁLYA tervei, pontos pályaleírással és beható jövedelmezési számításokkal már nyomás alatt vannak és legközelebb szétosztásra kerülnek.

MOTORCSÓNAK-REGATTA. Mióta az amerikaiak a múlt évben megnyerték az angol nemzetközi motorcsónak díját, az angolok hihetetlen erőfeszítéseket tesznek, hogy a díjat visszahozzák Angliába. Most egy angol milliomos egy 200 lóerejű csónakot építtetett magának és kihívta a díj jelenlegi birtokosát. A döntő mérkőzés a nyár folyamán Amerikában fog megtartatni.

1908. évi automobil terminusok.

Március 28.: Bombayi autom. kiállítás.

Március 22—31.: Nizzai meeting.

Április 1—13.: Monacoi meeting.

Április 5—12.: Velencei A. C. turaverseny.

Április 18.: Brooklandi pályaverseny.

Április 20.: Brooklandi pályaverseny.

Április 25.—május 25-ig.: Francia teherkocsi verseny.

Május 6—20.: Moszkvai kiállítás.

LUTZ Antidérapant

Legjobb csuszástgátló és köpenyvédő.

Mintaszerű munka és anyag.

Telefon 8845. Lutz Ludovika Wien, I., Karlsplatz 3. Telefon 8845.

Mindennemű köpeny- és légesősérülések javítása.

Május 9.: Brooklandi pályaverseny.

Május 10.: Targa Floria.

Május 10—21.: Az Oesterr. A. C. boszniai turamenete.

Május 17.: Havel-regatta.

Május 17.: Circuit Provençal voiturettek részére.

Május 17—24.: Budapesti automobil-kiállítás.

Május 24.: Középrajnai motorcsónak-verseny.

Május 25.: Az Automobile Club de France gyorsasági

versenye.

Május 31.: Szentpétervár—Moszkva.

Május 31.: Hannoveri motorkerékpár-verseny.

Junius 1—18.: Reliability Trials.

Junius 6—8.: Brooklandi pályaverseny.

Junius 7—17.: „Henrik herceg“ turaverseny.

Junius 14.: Susa-mont-cenis-i voiturette-verseny.

Junius 15.: Brémai Weser-regatta motorcsónakok.

Junius 18—21.: Osztrák voiturette-verseny.

Junius 27.: Magdeburg—hamburgi motorcsónak-vers.

Junius 28.: Rochet-Schneider kupa Franciaországban.

Junius 29.: Hamburg—brunsbütteli motorcsónak-ver-

seny.

Julius 2—4.: Kieli motorcsónak-verseny.

Julius 4.: Brooklandi pályaversenyek.

Julius 5—17.: Ostendei meeting.

Julius 7.: Francia Grand-Prix.

Julius 8.: Grand Prix des Voiturettes.

Julius 12.: Svinemündei motorcsónak-verseny.

Julius 16—23.: Rajnai motorcsónak-regatta.

Julius 17—20.: Boulegnei tengeri regatta.

Julius 20—30.: Ardennen-verseny és Coupe de Liedekerke.

Augusztus 1—3.: Brooklandi pályaversenyek.

Augusztus 1—7. Coupe de la Presse.

Augusztus 7—9.: Motorcsónak-verseny a Bódenitavon.

Augusztus 9.: Evreaux meeting.

Augusztus 9—16.: Párizs-tengeri motorcsónak-verseny

Augusztus 23.: Mont-Pilati hegyiverseny.

Augusztus 27.: Mont-Ventoux hegyiverseny.

Augusztus 30.: Saint-Sebastiani motorcsónak-verseny.

Szeptember 1—15.: A L'Auto kiskocsi versenye.

Szeptember 6.: Bolognei gyorsasági verseny.

Szeptember 6.: Areackoni motorcsónak-verseny.

Szeptember 15—30.: Piacenzai teherkocsi-verseny.

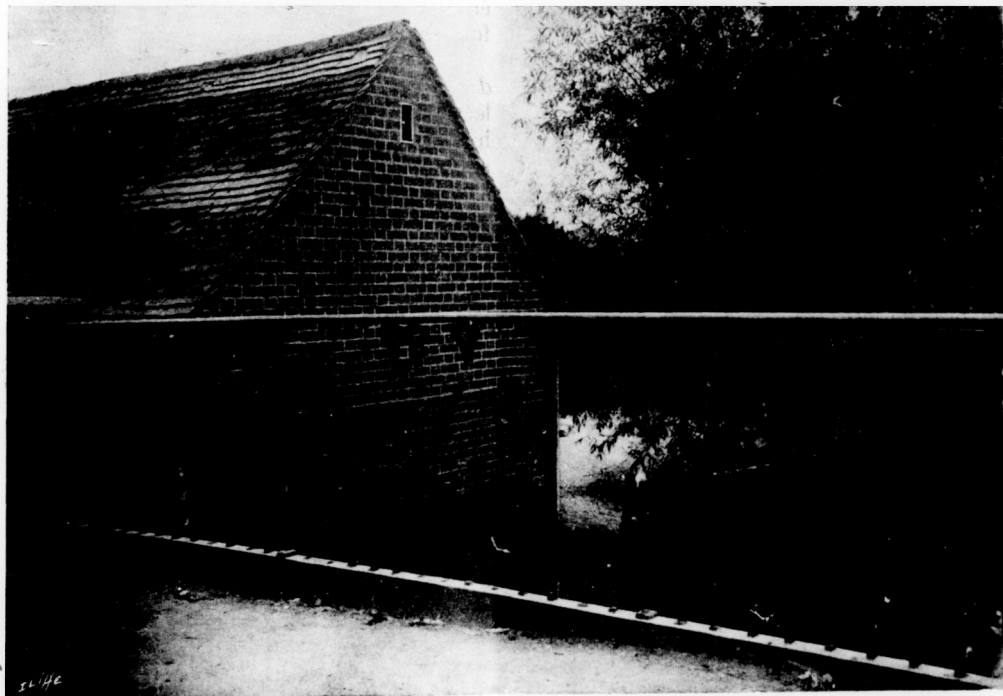
Szeptember 17—20.: Hollandi turaverseny.

Augusztus 20.: Semmeringi hegyiverseny.

Augusztus 20.: A L'Auto motorcsónak-serlege.

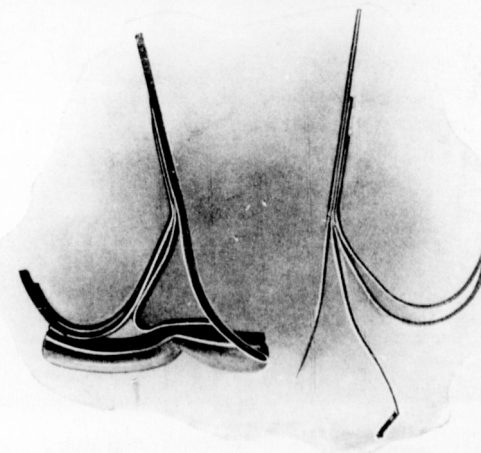
Augusztus 27.: Chateau Thierry hegyiverseny.

Október 11.: Gailloni hegyiverseny.

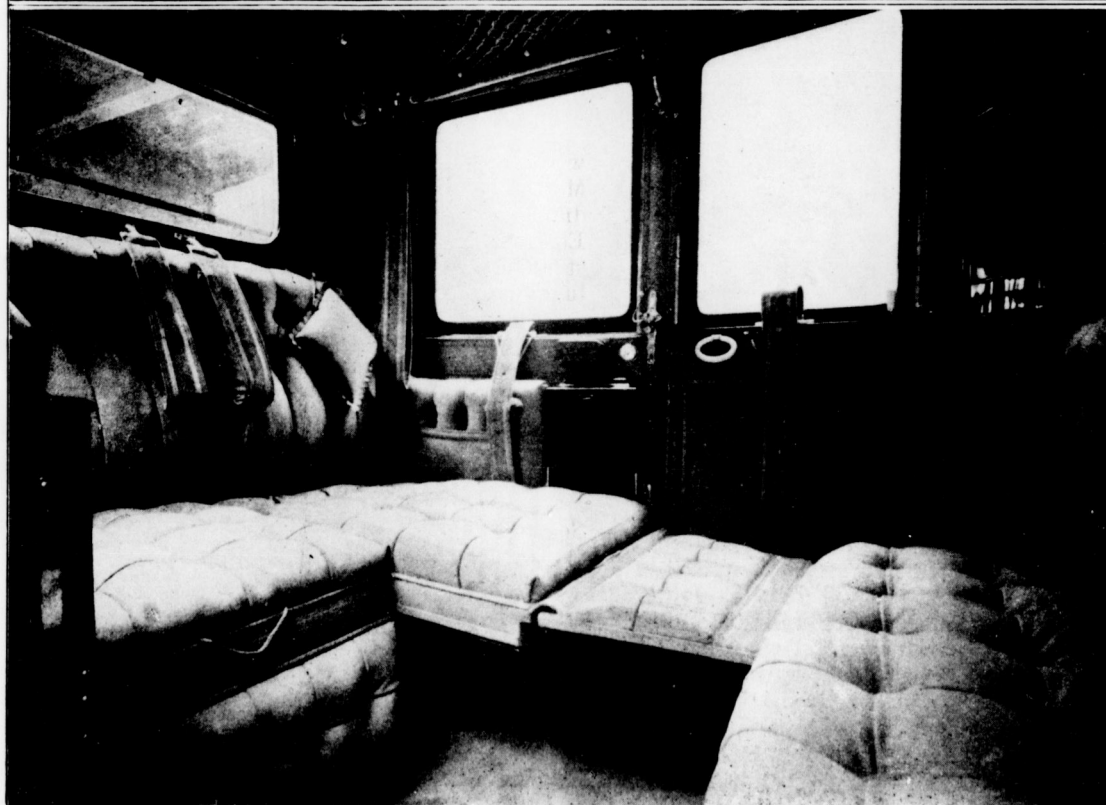
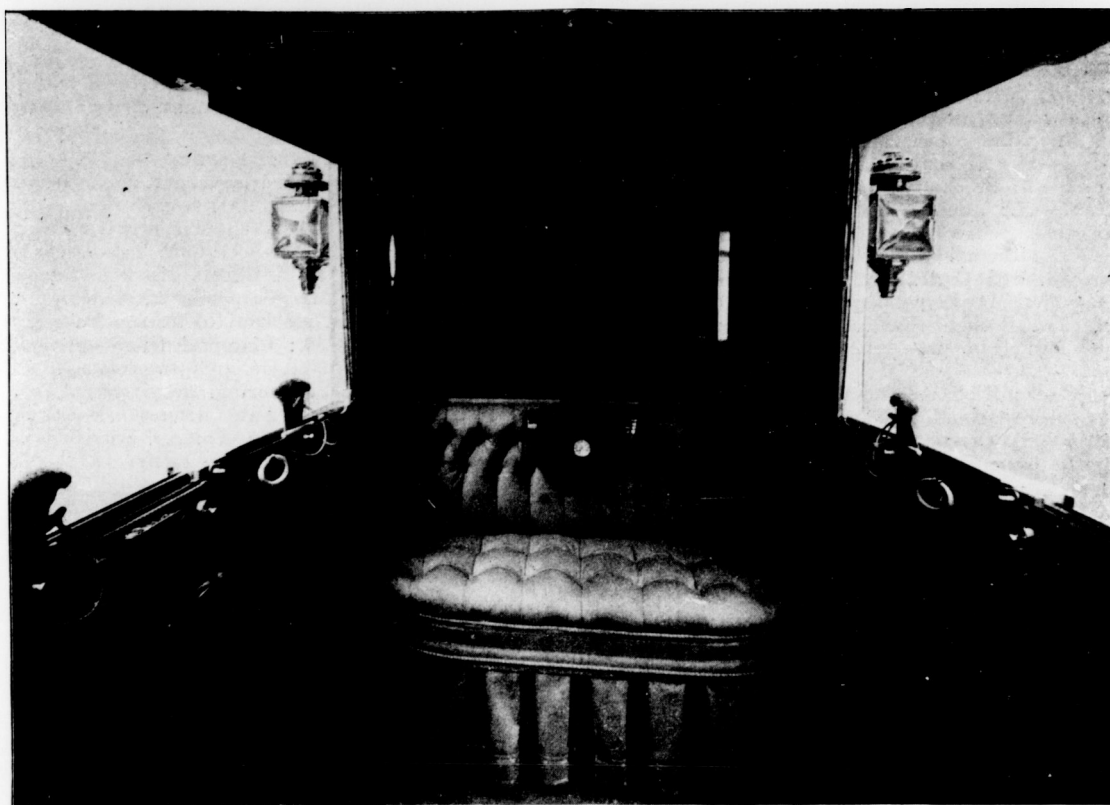

Kereskedelem.

A SIMMS-FÉLE LÖKHÁRÍTÓ-ról szóló cikkünkben, mely lapunk 10. számában jelent meg, megemlítettük, hogy a készülék a Dénes és Friedmann cég által hozatik forgalomba. Amint most Friedmann Ödön budapesti automobilanyag-nagykereskedő értesít, e lökhárítók vezérképviselését Ausztria és Magyarországra a budapesti Friedmann Ödön cég vállalta el, amit e helyen örömmel regisztrálunk. E lökhárítókról szóló cikkünkben egyébként megemlítettük, hogy egy angol autómobiltulajdonos, Simms-féle lökhárítókkal ellátott kocsijával miképp ment neki egy vasrácsnak, azután pedig bedöntötte egy kunyhó téglafalát, melynek holtra-ijedt tulajdonosnője éppen akkor lépett be a bedöntött falu szoba ajtaján, mikor az autómobil. Az ezen incidensről felvett eredeti angol felvételek mai lapunkban láthatók. Az első kép a lökhárítókat mutatja az incidens után; látjuk, hogy azok a nagy igénybevételnek

1. ábra.

Mercedes kocsi belső berendezése.

megfelelően össze-vissza vannak hajolva, sőt az egyikről a pneumatik is teljesen levált, céljuknak azonban derekasan megfeleltek, mert a kocsi sértetlen maradt. A második kép a bedöntött vaskerítést mutatja, a harmadik pedig a szobát, amelyben az automobil váratlan látogatást tett.

AZ 1908. ÉVI MERCEDES-KOCSIK. A Daimler—Mercedes-gyár, — mint azt mult számunkban közöltük, — a folyó évben megkezdte a karosseriagyártást is. Mai képünk egy ilyen untertürkheime kocsi belsejét mutatja, mely berendezésének célszerűsége által tűnik ki. A kényelmes ülések fekvőhelyekké húzhatók ki és az utazás szükségleteinek megfelelően podgyász-, étel- és italtartóval és világítással van ellátva.

A Magyar Automobil-Klub

hivatalos közleményei.

tsb. elnöke, **Ratibor Viktor** herceg, a berlini Császári Automobil-Club elnöke, **Zuylen De Nyevelt De Haar** báró, a francia Automobil-Club elnöke. Tiszteletbeli elnök: **Szapáry Pál** gróf, a francia Automobil-Club stb. tagja. **Elnök: Andrássy Sándor** gróf **Elnökhelyettes:** Zichy Béla Rezső gróf. **Igazgatóság:** Blathy Ottó Titusz, Eszterházy Moricz gróf, Hatvany Károly, bátorkeszi Kobek Kornél, **Krisztinkovich Béla** (ügyvezető igazgató), Molnár Akos dr. (ügyész.) Thoroczkai Miklós gróf, Vécsey László báró. **A választmány tagjai:** Az igazgatóság tagjain kívül **Andrássy Géza** gr. Atzél Elemér br. Bayer Dezső dr., Csoukp János, Edelsheim-Gyulay Lipót gr. győri Farkas Lajos, Fényi Béla. Gerbeaux Emil, Hatvany-József, Harkányi János br. Jakabffy István, Károlyi Mihály gr. Kovács László. Nagy Sándor dr. Nyirák Lajos, Varró Indár dr., Zsolnay Miklós. **Club-titkár:** ifj. Krisztinkovich Béla. **Club-helyiség:** Budapest, IV. kerület Kigyó-tér 1., Királyi bérpalota. **Hivatalos irodai órák:** d u. 5—7-ig. Könyvtár, szaklapok, szabadalmi leírások és szakárjegyzekek gyűjteménye. 10—12-ig és 4—6-ig nyitva. **Sürgőnyezim:** Autoclub Budai est. **Telefonszám:** 11—70

Tiszteletbeli tagok: Frigyes magyar kir. herceg, József magyar kir. herceg, Sarolta szász-weim. kir. hercegnő, Kossuth Ferencz, m. kir. kereskedelmi miniszter, **Bibescu György** h. r. c. a Román Automobil-Club elnöke, **Pötlting-Persing Gusztáv** gróf, az Osztrák Automobil-Club

forderung dem Ehrenausschusse Ihrer Ausstellung als Mitglied beizutreten, abzustatten und ist sehr gerne bereit derselben Folge zu leisten.

Mit dem Ausdrücke der vorzüglichsten
Hochachtung

Der Sekretär
Fellner.

Budapest, den 24. Februar, 1908.

Eurer Hochgeboren beehre ich mich in Beantwortung des sehr geschätzten Schreibens vom 19. d. Mts. ergebenst mitzuteilen, dass ich dem zum Ausdruck gebrachten Wunsche, eine Stelle bei dem Ehrenpräsidium der in diesem Jahre in Budapest stattfindenden IV. internationalen Automobil-Ausstellung zu übernehmen, mit Vergnügen nachkommen werde.

Ich habe die Ehre zu sein, in vorzüglicher Hochachtung Eurer Hochgeboren

ergebener

Hermann Fürst von Schönburg
Waldenburg.

Seiner Hochgeboren Herrn Béla Rudolf Graf Zichy
Präsident des Exekutiv-Comitees der IV. internationalen Automobil-Ausstellung 1908.

BUDAPEST

Sir,

In reply to your letter — which has been forwarded to me — I beg to state that I shall be most happy to have the honour of joining the Committee of the fourth International Automobile Exhibition in Budapest as an honorary member thereof.

I am Sir, Your obedient servant

L. S. Clarke.

ÖSTERR. AUTOMOBIL-KLUB.

An das Executiv-Comité der IV. internationalen Automobil-Ausstellung

BUDAPEST

Im Besitze Ihres Geehrten vom 29. v. M. erlaubt sich Seine Durchlaucht Alexander Prinz zu Solms-Braunfels seinen verbindlichsten Dank, für die Auf-

A SZÉKES-FŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNAK

GÉPEREJÜ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYE

5070. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Lehner Attila ur feljogosítottak 1234. motorszámu, 6 lóerős Dedics-gyártmányu automobiljának a székesfőváros területén való forgalomba hozására, továbbá ugyancsak ő jogosult automobil-vezetésre. A rendőrkapitányságok pedig felhivatnak, hogy az automobil-nyilvántartási jegyzékbe 331. folyó szám alatt t. Lehner Attila urat mint, a fenti számu automobil tulajdonosát vegyék fel, a vezetési jegyzékbe pedig ugyancsak őt, a már neki meglevő 180-as számu motorkerékpár vezetésére jogosító engedélyhez, mint automobil-vezetőt is iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 12-én.

5071. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Pickl Emil, ki folyó hó 12-én automobil-vezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítottak a székesfőváros területén automobilvezetésre. A rendőrkapitányságok pedig felhivatnak, hogy az automobilvezetők nyilvántartási jegyzékbe 668. folyó szám alatt Pickl Emilt folytatlag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 12-én.

6780. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

A **Kőbányai trágyszáritógyár részvénytársaság** igazgató-sága feljogosítottak 9705. motorszámu, 3½ lóerejű, Styria-gyártmányu motoros kerékpárjának a székesfőváros területén forgalombahozására.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil nyilvántartási jegyzékbe 339. folyószám alatt a Kőbányai trágyszáritógyár részv.-társ. tekintetes igazgatóságát, mint a fenti számu motorkerékpár tulajdonosát, folytatlag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 26-án.

6779. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Hlatky Sándor, ki folyó hó 25-én automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítottak a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil-vezetők nyilvántartási jegyzékbe 670. folyószám alatt Hlatky Sándort folytatlag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 26-án.

6084. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Bach Ede, ki folyó hó 25-én automobilvezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítottak a székesfőváros területén automobilvezetésre.

A rendőrhatalóságok pedig felhivatnak, hogy az automobil-vezetők nyilvántartási jegyzékbe 669. folyószám alatt Bach Edét folytatlag iktassák be.

Budapest, 1908. évi február hó 26-án.

1429. szám. Fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Arnoszky János budapesti lakos, motoros kerékpártulajdonosnak azon bejelentését, hogy a nevének álló 427-es rendszámu motoros kerékpárját eladta, tudomásul veszem; azon kérésének pedig, hogy általa ujonnan beszerzett s a folyó hó 25-én a vizsgálatot tartó szakbizottságnak bemutatott s utóbbi által forgalomképesnek nyilvántartott Puch-gyártmányu, 8 lóerejű, 94. motorszámu automobiljára ugyancsak a 427-es számot osszam ki, helyt adok és megengedem, hogy ezen gépkocsijával a főváros területén közlekedhessék.

Budapest, 1908. évi február hó 26-án.

6808. szám.

HATÁROZAT.

Az automobilokkal való közlekedés tárgyában 1901. évi 17902 sz. alatt kiadott rendelet 4. pontjának rendelkezése értelmében a székesfőváros területén közlekedő automobilok és motor-kerékpárok évi felülvizsgálatának határidejéül folyó évi április hó 7-ének d. e. 8 óráját tűzöm ki; a vizsgálat megejtésének helyéül pedig az Aréna-ut és Király-utcai fasor előtt levő városligeti Köröndöt jelölöm meg.

Felhívom az automobil, illetve motoros kerékpártulajdonosokat, hogy a jelzett járműveiket a kitűzött időben és helyen a szakbizottságnak annál is inkább bemutatassák, mert mindazon automobilokat, illetve motoros kerékpárokat, melyek bemutatva nem lesznek, a székesfőváros területén a forgalomból ki fogom tiltani.

Felkérem Söpkéz Sándor műegy. tanár urat, hogy a vizsgálaton személyesen vegyen részt, a budapesti Magyar automobil club igazgatóságát megkeresem, hogy a vizsgálaton magát megfelelően képviseltetni sziveskedjék.

Dr. Schreiber Emil ker. kapitány urat pedig felhívom, hogy megfelelő segédlettel a helyszínén megjelenjék; a bizottság által forgalomképesnek nyilvántartott automobil, illetve motoros kerékpárok tulajdonosainak a használati engedélyt adja ki, a jelzett járműveket, amennyiben azokon a kifogástalanságot igazoló rendőrségi bélyeg (plamba) hiányoznék, a főkapitánysági bélyegzővel láttassa el; a kifogásoltaknál a plombát vétesse le s ezek, valamint a vizsgálaton be nem mutatott járműveknek a forgalomból való kitiltása tárgyában tegyen hozzám előterjesztést.

A vizsgáló bizottság és segédlet díját egy-egy automobil, illetve motoros kerékpár után kettő (2) koronában állapítom meg.

Miről /- alatt csatolt névjegyzék szerint az összes automobil, illetve motoros kerékpár-tulajdonosok, nagyságos Söpkéz Sándor műegyetemi tanár ur (József-műegyetem, Huszár Sándor detektív kezéhez), a budapesti Magyar Automobil Club tekintetes igazgatósága (IV. Kigyó-tér 1. sz., királyi bérpalota, II. lépcső, I. em. 7 ajtó), dr. Schreiber Emil ker. kapitány ur és a közigazgatási ügyosztály értesítettnek.

Budapest, 1908. évi március hó 1-én.

Dr. Boda Dezső,
főkapitány.

ad. 6083. szám. fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Makk Béla, ki folyó hó 10-én automobil vezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítottak a székesfőváros területén automobil vezetésre.

Budapest, 1908. évi március hó 11-én.

ad. 8383. szám. fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Horváth Ferencz ur, ki folyó hó 10-én automobil vezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítottak a székesfőváros területén automobil vezetésre.

Budapest, 1908. évi március hó 11-én.

Laurin & Klement

gyárt motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ

Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

Szakavatott képviselők kerestetnek.

RAF

Reichenberger Automobilfabrik
Reichenberg (Csehország).

Legjobb turakocsi. Egyetlen típus 24—30 lóerejű.

A teljes kocsi, kettős phaeton karosszériával, fedéllel és fényvetővel ára . . . 16.000 korona.

Puch gyártmány világcikk.

Az 1908. évi új típusok már elkészültek:

9/10 HP álló két hengeres, 14/16 HP négy hengeres, 20/25 HP négy hengeres

automobilok

elektromágnes szakító gyújtással, kívánatra gyertya, elő- és utógyújtásra állítható.

☛ Feltűnést kelt a motor egyszerű szerkezete. ☛

A szelepfedők egyszersmind gyújtókarimáknak vannak kiképezve, a szakítórudak bajonet-závarzáttal, a szelepek egy mozdulattal szabaddá tehetők és a gyújtás elállítása nélkül hozzáférhetők.

Vezérképvisező: **Puch Márton**, Budapest, VII., Erzsébet-körút 48.

BERLIET, MERCEDES N. A. G. AUTOMOBILOK

ÉPÍ GÁRAGE

BUDAPEST, VI., Mozsár-utca 9.

MOTOSACOCHE

legkönnyebb kerékpár-motor.

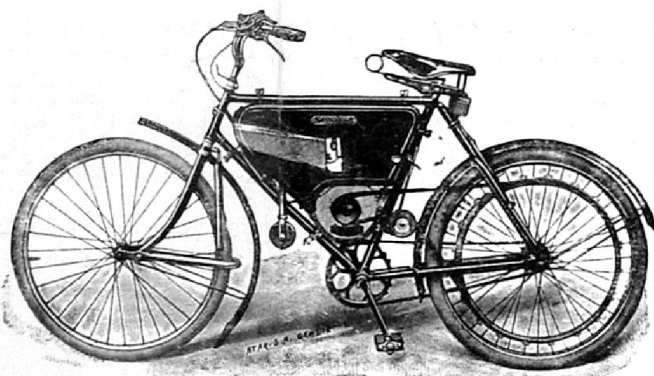
Bármely kerékpár 5 perc alatt motorkerékpárrá alakítható át.

Egyszerű!

Könnyű!

Olcsó!

**Minden
kerékpáros-
nak ajánljuk.**

Nemzeti Sport

és az

Automobil

Április 5. **CSEH—MAGYAR** Április 5.

szövetségek válogatott csapatainak
football mérkőzése a Millennáris pályán.

S. Erben & Arnold Friedmann

A Monarchia legnagyobb szaküzlete:

AUTOMOBIL-FELSZERELÉSEK
és **KELLÉKEKBEN.**

Sürgőnycim: ERBENZÜNDER. WIEN, I., Stubenring 14. Telefon: 20.539.

„Erbengyújtó“ elektromagneses gyújtók. Antiderapant „Houben“
Arjegyék ingyen! „Englebert“ Pneu. Arjegyék ingyen!

A
MAC. margitszigeti
sporttelepén
lawn tennis-pályák
bérbeadó.

Külön női- és férfi-
öltözőkkel, teljes háló-
felszereléssel, labda-
nélkül. A pályabérlet
a club gondnokánál
évre szóló állandó
szigeti belépőt válthat-
nak 10 K-ért. Pálya-
lefoglalás eszközöl-
hető: Dr. Olgyay István
sporttelep-igazgatójánál
VI., Andrássy-út 56.,
I. 6., d. u. 2—3 óra
közt.

Jelenet a FTC.—MAC. Ezüstlabda mérkőzésből.

**Tennis-pálya
bérlet**

árszabása:

Heti 1 nap 3 óra	70 kor.
" 2 " " "	140 "
" 3 " " "	210 "
" 4 " " "	280 "
" 5 " " "	350 "
" 6 " " "	420 "
" 7 " " "	490 "

Labdasedési átalány.

Heti 1 napra hav.	10.— K
" 2 " " "	15.— "
" 3 " " "	20.— "
" 4 " " "	25.— "
" 5 " " "	30.— "
" 6 " " "	35.— "
" 7 " " "	40.— "

Szám garage

Delaunay-Belleville gyár vezérképviselője.
VI. Nagy János-utca 5. Telefon: 101—56.

Legrégibb magyarországi automobil javító
műhely. Precíziós munka, szolid árak. Mo-
dern garage. Automobil-anyag, pneumatik-
olaj-, benzin-raktár.

Jókarban lévő használt autók jutányos árban.

Egyes szám ára 30 fillér, (vidéken 32 fillér).

Lawn-tennis. Football.

Angol és magyar sportjátékok összes kellel. Teljes lawn-tennis felszerelések. Amerikai, angol és francia prima raketek. Wright und Ditson, Slazenger, Ayres, Sykes, Davis, Bussey, Prosser, Jaques, Mass & Cie, Williams stb. gyárosok raketek. Raketjavítások elsőrangú szakmunkás által. Versenylabdák. Slazenger, Standard, selected, Ayres, Champion, Sinner, Climax stb. Közép és bekerítő hálók stb. Oszlopok. Raketprések. A Magyar Országos lawn-tennis szövetség hivatalos játék- és versenyszabályai. Versenyjegyzőkönyvek.

Uj „Diaboló-játék” minden kivitelenben.

Hitelesített athlétikai sport-
cikkek egyedüli főraktára.

Tornaszerek. Valódi olasz Perez-féle vívőeszközök. Izomerősítők. Hockey, Golf, Lovas, Polo, Croquet.

Sporttöltőzések és felszerelések legnagyobb raktára. Képes sportárjegyzék ingyen és bérmentve.

Kertész Tódor

sportüzlete

BUDAPEST, IV., Kristóf-tér.

Állandó sportkiállítás.

Sport-, diszmű- és játékarúk.

Utazási és háztartási cikkek.

== Alapított 1861-ben. ==

OLBRICH L.

magyar football- és sportkülönlegességek árjegyzéke kívánatra ingyen és bérmentve.

Budapest, VI., Teréz-körút 6.

TELEFON: 80-44.

Mindenütt kérjük a
NEMZETI „SPORTOT!”

PEJTSIK KÁROLY

Józsai Főherceg cs. és kir. Ő Fensége kamarai szállítója

fényképészeti cikkek szaküzlete
BUDAPEST
IV., Városház-utca 1. sz.
(vagy Komuth Lajos-utca 4.)

Árjegyzékkel és felvilágosítással a legnagyobb készséggel szolgál.

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köztudomásu, hogy köhögés rekedtség és elnyálkásodásnál legbiztosabban hatnak a világhírű

EGGER-féle Mellpasztillák, melyek a gyomrot nem rontják és kitűnő ízűek.

Kaphatók minden gyógyszerárban és drogeriában. Doboz 1 K. és 2 K. (Próbadoz 50 Bt.)

Nádor-gyógyszerár. Budapest VI., Váci-körút 17 sz.

EGGER mellpasztilla csakhamar meggyógyított!

Tiszta üde fej

kétszeres munkaképes-
séget jelent. Kit-
yakori feltöltés győző-
sz az ne mulassza el a
Beretvas-féle
Migrain-pasztila
használatát, mert ez 5 perc alatt
mindenfélét bármilyen heves fejfá-
jást, még ha ideges és krónikus is,
biztosan megszüntet.
pasztillát tartalmazó és krónikus is,
1 kor 20 fill. — Kapható minden
gyógyszerárban és drogeriában.
Főraktár: BERETVAS TAMÁS
Rákóczi-u. 10. Postán
3 doboz ber-
mentve.

SIMON PÁL

PÁRIS SZÁLLODÁJA

BUDAPEST, Váci-körút 25. sz.

Jó hírnevű szálloda 100 szobával. Sportegyletek leszállóhelye. A margitszigeti sportteleptől 1/4 órányira. Direkt villamos összeköttetés az összes sporttelepekhez.

A sportot űző közönség előtt a

THERMOS

palack nélkülözhetetlen. Télen a meleget melegen, nyáron a hideget hidegen tartja tűz és jég nélkül.

Kérjen árlapot a

Geittner és Rausch

cégtől

Budapest, VI., Andrássy-ut 8.

hol a sport összes ágazataiba vágó minden cikkből állandóan nagy raktár van.

THERMOS.

NEMZETI SPORT

és a

MAGYAR VÍZI SPORT

MINDEN SPORTTAL FOGLALKOZÓ SZAKLAP.

A Nemzeti Sportot 1903-ban Fodor Károly műegyetemi vívómester alapította. A Magyar Vízi Sport, előbb Magyar Evezős Sport, VIII. évfolyamában 1908. február 1-én egyesült a Nemzeti Sporttal.

Előfizetési ár: EGÉSZ ÉVRE 15 korona. FÉL ÉVRE 8 „ NEGYED „ 4 „ **Megjelenik minden szombaton.** Előfizetések postatakarékpénztári befizetési lappal eszközölhetők. — Postatakarékpénztári chequeszámla 20438. Clearing-forgalom.

Főszerkesztő:
Dr. Polónyi Dezső
laptulajdonos.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII., Esterházy-utca 6. sz.

Felelős szerkesztő:
Friedrich Nándor.

Apponyi Albert gr. kultuszminiszter beszéde

Elmondotta a testnevelésügyi ankét záró ülésén.

Kötelességemnek tartom, hogy mindazoknak, akik a tanácskozáshoz részt vettek, legmélyebb hálámat kifejezzem kitartó munkásságukért és azokért az igen tanulságos fejtegetésekért, amelyeket az összes felszólalók részéről itt hallottam.

Én tényleg azért hívtam össze ezt a tanácskozást, mert rendkívül nagy súlyt fektetek a testnevelésnek a szellemi neveléssel való egyensúlyba hozatalának nagy kérdésére. (Élénk éljenzés.) Az a miniszter, aki maga nem szakember, ezen a téren tényleg a legcélszerűbben cselekszik és a legtöbb esélyt teremti meg magának arra nézve, hogy a helyes utat eltalálja, ha az elágazó nézetek képviselőinek alkalmat nyújt arra, hogy az ő jelenlétében, mint egy kontradiktórius eljárás útján fejezhessen ki mindenki a maga meggyőződését, igazát s azután természetesen józan észszel kell iparkodni, hogy ezekből a szakszerű előadásokból kivegy az, aki a dolgokat eldönteni hivatva van, az igazságot leginkább megközelítő meggyőződését. (Élénk helyeslés!)

T. Uraim! Ugy tapasztaltam, hogy a legnagyobb nézet elágazások a tárgysorozatnak 1-ső pontjára nézve forogtak fenn. De itt is megállapíthatom, hogy bizonyos pontokban teljes egyetértés van. *Először teljes egyetértés van arra nézve, hogy a testnevelés reformot igényel.* Az elágazás csak ott kezdődik, hogy ez a reform milyen kiterjedésű legyen, jelentse-e a teljes szakítást az eddigi rendszerrel, vagy jelentse-e annak korszerű kibővítését, kiegészítését és átalakítását? *Teljes egyetértés van a cél tekintetében, t. i. a testnevelés modern irányzatának fő szempontjai tekintetében.* Arra nézve, hogy annak célja, amit mindjárt bevezető előadásomban kifejeztem: az emberi szervezetben az egyensúlyt helyreállítani, a mai kornak egyik betegségét, az idegrendszer tultengését a testi és ezáltal a lelki életben is az izomrendszer egészséges kifejlődése és táplálása által kiküszöbölni és ezáltal testileg és lelkileg is egy egészséges nemzedéket nevelni. A testnevelésnél az szintén nem megvetendő cél, hogy bizonyos ügyességeket elsajátítsa a növendék, amelyeknek az élet különböző körülményei közt hasznát veheti. Ez mégis csak másodsorban jön tekintetbe, hanem a *fő szempont, az élettani szempont, a biológiai szempont és ennek folytán az egész testnevelési rendszernek, e rendszer minden egyes részének vagy részecskéjének ezen biológiai szempont mértékével kell mérten.* Ami ennek megfelel, az jó, ami ennek meg nem felel, az legalább is felesleges, esetleg ártalmas. Ebben a tekintetben teljes egyetértés van. Egyetértés nyilvánult a tekintetben is, hogy

a testnevelési eljárásnak egyfelől individualizálni kell, t. i. olyanak kell lenni, amely az egyénhez alkalmaztatik, de másfelől az egyéneket csoportosítani és így, hogy úgy mondjam, a tömegképzés által fegyelmezni is kell. Ezzel azt akarom mondani, hogy a biológiai szempontok mellett a pedagógiai szempontoknak is kell érvényesülni. Ebből folyólag a praktikus kérdésekre nézve egy tekintetben nincs semmi nézeteltérés, hogy t. i. a testnevelésnek több időt kell szentelni, mint amennyit az eddig elfoglalt a középiskolai tanmenetben. Hogy az a több idő miként legyen elosztva, erre nézve különböző eszméket hallottunk, hanem hogy a testgyakorlásban való tanítás a rendszeres tanítás kontaktusának nagyobb mértékben kell biztosítva lenni, erre nézve szintén nincs nézeteltérés. Ezek mindenestre igen becses osztályozási pontok, a melyeket leszegezni és megállapítani gondolok, mint minden további lépés általánosan elfogadott igen helyes és célszerű kiindulási pontjait. (Élénk helyeslés.) Amikben a nézetek eltértek — találkoztak extrém álláspontok, jobbról és balról is, — de ezek kisebbségben voltak. Találkoztak olyan nézetek, amelyek az atlétikai szempontokat odáig vitték, hogy a szertornázást egyáltalában károsnak és elítélendőnek nyilvánították, de nem igen hallottunk olyan felfogást, amely a szabadgyakorlatokat mellőzendőnek vagy elítélendőnek tartotta volna. De a legtöbben találkoztak abban a felfogásban, hogy meg van az értéke a szertornázásnak is és meg van az értéke az atlétikának az u. n. szabad testgyakorlatoknak is és hogy úgy mondjam csak a két alkotó rész vegyületekének az arányára nézve van nézeteltérés. Hogy legjobban jellemezzem ez eltérő nézeteket, azt mondhatom, hogy az egyik oldalon azt mondják, hogy a mi tanügyi, a mi égalji viszonyaink, s a mi egyéb viszonyaink és talán nemzeti egyéniségünk szerint is az u. n. torna kell, hogy gerincét képezze a testnevelésnek és ehhez csatlakozhatnak és beillesztethetnek a szabadgyakorlatok, az u. n. atlétikát pedig a másik oldalon azt mondják, hogy a rendszer gerincét, a szabadgyakorlatoknak üzése képezze az u. n. atlétika és említett csekély mértékben a szertornázás is, különösen a svéd gimnasztika, ami általános kedveltségnek örvendett, de szintén bizonyos árnyalatokkal, amennyiben az a felfogás is nyilvánult, hogy a mi abból jó, az tulajdonképpen nem új, hanem hogy a tornászok azt eddig is üzték, mások megint a svéd irányban egy egész új irány hajnalhasadását látták, de annak elitélésével nem igen találkoztak ebben a körben. (Helyeslés.)

A honvédelemnek igen t. képviselője az egyik kérdés tárgyalásába azt a gondolatot vitte be, hogy a testnevelésnek egyszersmind előkészítésnek kell lenni a katonai pályára s abban mintegy domináló szempontnak kell lenni a katonai irányú nevelésnek. Erre nézve a tanácskozási folyamán a nézetek eltérők voltak, különösen abban az irányban, hogy ez a szempont milyen mértékben érvényesüljön. Hogy tart-e a katonaság igényt arra, hogy ez a speciális irányú nevelés domináló szempont legyen, mert az iskolai nevelésben mégis elsősorban a pedagógiai tekinteteket kell szem előtt tartani. De abban is találkoztak mindannyian, hogy igen célszerűen kombinálható a katonai neveléssel, úgy hogy ifjúságunkat a katonai szolgálatra előkészítsük s így a katonaság munkáját megkönnyítve, a hazának jobb katonákat adjunk. Ennek a szempontnak az érvényesítése teljesen független azoktól a politikai kérdésektől, amelyek a mi véderendszerünk átalakításával összefüggnek. A t. Urak tudják, hogy én e tekintetben hogyan gondolkozom, de akármilyen legyen is a véderendszernek politikai szempontból való átalakítása, senki sem gondolja azt, hogy az úgy történjék, hogy hasznavehetetlen katonáink legyenek, hanem hogy azok képesek legyenek fontos hivatásuknak megfelelni.

Tisztelt Uraim! Én csak reassumálni kívánom a tanácskozási folyamán elhangzott főbb szempontokat. Az urak nem is várják, hogy én már most nézetet nyilvánítsak, csak konstatálni kívánom, hogy minő kiinduló pontokat tartalmaznak az itt elhangzott felszólalások. A tornatanárképzés tekintetében kiemelhetem, hogy itt már sokkal kevesebb eltérés volt, mint az első pont tekintetében. E tekintetben a felfogások meglehetősen egyöntetűek voltak, t. i. hogy a képzésnek a középiskolai tanárképzés egyéb ágaival egyenrangúvá kell tétetni, hogy ezáltal a testnevelési tanár erkölcsi helyzete egyenlővé téssék a többi középiskolai tanáré helyzetével és hogy tekintélye emeltesse. Két-három éves kurzusok említettek fel; magának a Nemzeti Tornaegyletnek a memorandumja is igen messzemenő reformot javasol az eddigi állapothoz képest. Nehogy félreértés legyen, ki kell jelentenem, hogy a Nemzeti Tornaegylet nem a mostani állapotot akarja fenntartani, hanem képzés tekintetében majdnem odáig megy, ameddig az itten megnyilvánult még szélsőbb és követelőbb nézetek. A Nemzeti Tornaegylet is két éves kurzusra tervezi ezt a tanfolyamot és mindazokat az elméleti és gyakorlati képzési eszközöket kívánja alkalmaztatni, amelyek itt felmerültek.

Igen érdekes eszmecsere folyt az előadandó elméleti tárgyak tekintetében is. Sajnálatos nélkülöztük, hogy Liebermann tanár ur ma nincs jelen, mert éppen arról az oldalról jött annak a nézetnek a kifejtése, hogy a bonetan kihagyandó lenne az elméleti képzésből, amely oldalról azt legkevésbé vártuk. Konstatálom, hogy a tudós tanár ur ezen nézetével teljesen egyedül maradt. A képzéssel összefüggőleg azt az eszmét is helyeselték általában, hogy ez a három éves kurzus bizonyos cenzurát képezzen. A tanfolyam részleges vagy egészben való elvégzésének a különböző foku képesítés feleljen meg. Ezekben a kérdésekben tehát a meg-egyező és összeegyeztetés a legkönnyebb lesz. Még inkább könnyebb ez a felügyelet kérdésében, mert itt mindenki egyetértett a tekintetben, hogy a tornatanári felügyeletet szervezni kell. Szervezni kell pedig államilag, hogy azt sokoldalulag, nemcsak elméletileg, hanem gyakorlatilag képzett, tanult és tekintélynek örvendő férfiakra kell bízni, akiknek irányítását a tornatanárok szívesen elfogadják. Hogy milyen legyen a tornatanítási, illetőleg a testnevelési felügyelőkné a száma, erre nézve különböző nézetek merültek fel a tanácskozási folyamán s nehéz volna itt erre vonatkozólag ankétszerűleg megállapodásra jutni. Mindezeket összegezve, azon meggyőződésnek adok kifejezést, hogy ez az ankét nagy mértékben hozzájárult a testnevelés előbbreviteléhez, amennyiben az én cselekvési szándékomat ellátta igen sok eszmével és igen becses irányításokkal. Végül azonban meg kell jegyezmem, hogy én a kérdésnek teljesen kielégítő megoldását nem tartom lehetőnek, úgy, hogyha mi a mostani középiskolai oktatási rendszert nől me tangerenek tekintjük és azért később akarjuk azt megoldani. (Helyeslés.) Én talán nem leszek képes, de akárki legyen Magyarország közoktatásügyi minisztere, nem lesz képes márol-holnapra

e tekintetben gyökeres reformot keresztül vinni. De ameddig én ezt az állást elfoglalom, törekvésem egyik célja lesz, hogy gyökeres reformot vigyek keresztül, amely — nemcsak frázisképpen, hanem a valóságban lehetővé tegye, hogy a testi és lelki nevelés között a helyes egyensúly létrejöjjön, amely a mostani középiskolai rendszer mellett, az én meggyőződésem szerint, lehetetlen. És nem tudom, hogy Liebermann dr. tanár urnak igaza van-e abban, amikor az angol rendszerről kicsinyléssel szól: hogy az angol egész idejét testi nevelésre fordítja; igaza van-e abban, hogy Anglia annyira elmaradt volna, hogy nem tudtak egy vasutépítő mérnököt találni? Hogy ez így van-e, nekem arról nincs tudomásom. Az eddigi tapasztalások azt bizonyítják, hogy az angol az életben nagyon rátermett embereket nevel. Az angol rendszer uralkodóvá vált Indiában; ha nem is alakilag, de fajilag. Amerikában, nagyrészen Afrikában és Ausztráliában. Az élet mindenestire azt mutatja, hogy a tudomány művelésében is egy és más kiváló tudnak eredményképpen felmutatni. Viszont az is meggyőződésem, hogy az európai kontinensnek iparkodni kell, hogy ő viszont közeledjék ahhoz az angol rendszerhez, amely a nevelés tárgyánál nem az anyagok bőségével való ellátást, hanem az egyéni erők teljes kiképzését (élénk helyeslés) tűzi ki. Ami az orvosi tudományból vett hasonlattal úgy fejezhető ki: a két rendszer úgy viszonylik egymáshoz, mintha valaki az erőt abban találtná, hogy mentől több táplálékot vegyen be a szervezetbe, holott az erő abban áll, hogy annyi táplálékot nyújtson, amennyit erővé kell átváltoztatni. S amennyit abból erővé képes átváltoztatni az ember, amit ifjúságában megnyert, az teszi képessé továbbra is az embert a táplálékok felvételére s így a munkálkodásra. Az elrontott gyomor pedig az indigestio után még sokáig nem tud táplálékot magába felvenni. Én tehát a kérdés gyökeres megoldását nemcsak a magyarországi, hanem a kontinentális középiskolai tanítási rendszernek nagyszabású reformjában látom, amelyben a művelt nemzeteknek egyetértőleg kellene eljárni. Ha megérem, hogy ebben az irányban egy lökést, impulzust adhatok, akkor megelégedéssel fogok visszatekinteni arra az időre, amelyet a vallás- és közoktatásügyi minisztérium élen töltöttem. Ismételtlen halálat nyilvánítom azért a bőséges tanúsáért, amelyet az önök szakszerű felszólalásaiból merittem. (Élénk éljenzs!)

Modern testnevelés felé.

A természetben a tökéletes felé való haladást törvények szabályozzák. A fagy megállíthatja, ideig-óráig feltartóztathatja a gyümölcs érlelését, de az istenadta napfény áldásos hatása következtében, a bimbó szindus virággá, a virág gyümölcséssé érlelődik, mely az emberiség javára szolgál.

A gondolkodó ember, ki mérlegelni tudja az események folyását, érzi és tudja, hogy Magyarország egy új kornak küszöbén áll. Az a testnevelési ankét, melyet Magyarország lángeszű kultuszminisztere hívott egybe, határkövet jelent hazánk történelmében, mert mindenki érzi, hogy e látszólag szerény keretekben lefolyt értekezlet a késő jövőre óriási kihatással bír. Egy nemzet értékének, nagyságának és életképességének mértékét férfi népek tettekrekeszsége és munkabírása adja meg. E két tulajdonság, csak nagyritkán jelentkezik mint természeti adomány, ezt az iskolának kell belejók nevelni. Az a nevelési intézmény, mely a normális tudományon kívül e két erkölcsi tulajdonságot belé tudja nevelni, természetévé tudja tenni nemzetét ifjúságának, az megfelel hivatásának. Ilyen nevelés mellett a nemzet igazi kulturnemzet lesz, mely meg fogja állani helyét a népek nagy küzdelmében és meg tud felelni minden követelménynek, melyet ellene támasztanak. A fenti két erkölcsi tulajdonság kiépítése azonban csakis az elme, a lélek és test együttes és arányos fejlesztésének lehet folyománya.

Az elmúlt évtizedekben hazánk ifjúságának nevelése majdnem kizárólag a tudományos kiképzésen alapult. Az olyan egyén, kinek alkalmá volt idegen országokban megfordulni, idegen nemzetek ifjaival behatóbban érintkezni, minden nehézség és sovinizmus nélkül megállapíthatta azt, hogy a mi országunk ifjai az általános tudás, vagy ahogy a közéletben mondani szokták, az általános műveltség szempontjából messze felette állanak hasonlókorú idegen nemzet

niaival szemben. Az életben azonban, hol a szívósság, a küzdőképesség, a munkabírási, a leleményesség és speciális szak tudás találhatott érvényesülésre, ott a mi ifjaink nem tudtak volna helyüket az idegenekkel szemben megállítani. Ennek oka a nevelésaranytalanságon található.

Lapunk, fennállása óta, elődeink azonban kiktől az elvet és az eszméket örököltük, már közel három évtized óta küzdenek és küzdöttek azoknak a középiskolai tanuló ifjuság nevelésénél való érvényesülésükért. A 70-es évek óta, mióta a magyar középiskolákban a német tornát mint testnevelési eszközt alkalmazták, az atlétikai eszmék letetemenyesei és képviselői soha sem szüntek meg hangoztatni az atlétikai sportok óriási jelentőségét az ifjuság testének és jellemének fejlesztése szempontjából és sohasem szüntek meg küzdeni azért, hogy az atlétikai sportok, az ifjusági testnevelés körében művelésre találjanak. A német torna híveinek tabora azonban évtizedeken keresztül olyannyira tulsúlyban volt, hogy az illetékes felsőbb fórum elé e kérdés meg csak mint megfontolásra érdemes probléma sem kerülhetett.

Az utolsó évtized azonban hazánk nyilvános sportéletében óriási változást idézett elő. A nyilvános sportéletben az atlétikai eszmék lettek uralkodók. Óriási tért hódítottak meg s a mai állapot az, hogy Magyarország sportújságai majdnem elenyésző csekély kivétellel, a szabadterei vagy, a mi lényegében ugyanaz az atlétikai eszmék híveségei követői lettek s ebben nem kis érdeme van a M.A.S.Z. egy évtizedes munkájának. A hazánkban elért számos eredmények szankcionáltak az atlétikai sportirányzat nevelőhatását. Ennek járult azonban, hogy sorra a többi kultur nemzet is átérzve a sport óriási fontosságát, fokozottabb erővel és nagy készültséggel, országos nevű pedagógusok és orvosok bevonásával tanulmányozni kezdték az ifjusági testnevelés nagy problémáját, s arra a meggyőződésre jutottak, egyrészt gyakorlati, másrészt tudományos orvosi megfigyelések alapján, hogy az az ifjusági testnevelési irányzatnak, amely kizárólag a torna művelésén alapszik, nemcsak hogy sem testi, sem szellemi nevelőhatása nincsen, sőt ellenkezőleg a test nemesebb szerveire egyenes káros hatással bír. Természetes következménye volt ennek, hogy Olaszország, Franciaország, sőt a tornán alapuló testnevelés legmerevebb képviselője, Németország is szakított, illetve szakítani kezd a régi irányzattal.

A múlt héten lefolyt testnevelési ankét leszűrt eredményei, a modern testi nevelés, az atlétikai irányzat eszméinek döntő diadalát hirdetik. Amit az elnöklő kultuszminiszter a tanácskozási eredményeként, mint leszűrt igazságokat összefoglalva leszögezett, az az atlétika harminc éves küzdelmének legszebb és legértékesebb gyümölcse és ez irányzat annyiszor megtámadott képviselőinek megdönthetetlen igazságát hirdetik. Ez az ankét ismét csak azt bizonyította, hogy annak érvényesülését ami helyes és jó, ideig-óráig mesterségesen megakadályozni lehet, de végleg elnyomni nem. Az atlétikai vagyis a modern testnevelési irányzat legnagyobb diadalát azonban mégis az képezi, hogy az elért kedvező eredmények alapján meg azok is kénytelenek voltak annak jótékony hatását és az ifjusági testnevelés programjába való felvételének szükséges voltát elismerni, a kik évtizedeken keresztül ellene szegültek, azt károsnak és kártékónak ítélték. Az atlétikai eszmék harcosainak s nekünk, kik ez eszmék hirdetői és letetemenyesei voltunk a múltban, vagyunk a jelenben és leszünk a jövőben, legnagyobb büszséguinket az képezi és a jól teljesített munka utáni megnyugtató érzet hat át bennünket, hogy az a program, amelyet hirdetünk, amelyet egyedül ismertünk el helyesnek és célravezetőnek az végre a megvalósulás küszöbére érkezett. A tanácskozás legfontosabb eredménye az a tény, a mely a mi sportprogramunk alapvető gondolata és amelyen az egész atlétikai irányzat a tornával szemben felépül: az *individuízáció*. Apponyi gróf összefoglaló be-

járás, hogy a testnevelési eljárásnak egyfelől individuízálni kell stb. stb. Ezzel a tömegképzés hangzatos frázisa mindörökké el van vetve. Ez volt, amit mi hirdettünk: „tölgyek kellene nekünk, amelyek egymagukban is kiállják az élet viharát és nem vesszük, amelyeket egymáshoz kell kötni, hogy erősebbek legyenek”. Ami az ifjusági testnevelési reformot illeti, a miniszter szavai biztosítékot nyújtanak arra, hogy ez a reform alapos lesz, s hogy az atlétikai sportok méltó arányban fognak művelésre találni. Kezdetnek ez is óriási haladást jelent. Mikor másfél évvel ezelőtt elsőnek mutattunk rá a svéd torna értékes voltára és leszögeztük annak óriási előnyeit a német tornával szemben, tagadhatlanul kicsinyléssel fogadták azt. Az ankét utolsó napján a miniszter már azt a kijelentést tehetette: „hogy a svéd torna elítélésével nem igen találkozunk e körben”. Szinte ebben az időtájtban esik, hogy a tornatanár képzésével behatóan kezdtünk foglalkozni s lapunkban több alapvető cikk jelent meg a „Testnevelési akadémia” felállításáról s a tornatanárokat mikénti kiképzéséről. A jelen, ami akkor még jövő volt, nekünk adott igazat, s most örömmel látjuk alapvető munkánkhoz a végleges diadalra jutás felé tett első lépését.

A kinek van érzéke a nagy, a korszakalkotó dolgok iránt, az most megnyugvással nézhet a jövőre. Magyarországnak egy fájó sebére jó gyógyító tapasz és az újabb generáció, amelynek vállaira fog nehezedni az állam fennmaradásának nehéz sulya, az e feladathoz mért erős vállakkal, acélos szívvel és gránit gerinccel fogja a nehéz terhet hordozhatni. Ez volt az igaz első lépés, a minden magyar ember legszebb ideálja, a „Nagy Magyarország” felé.

Testnevelési ankét.

Nagy érdeklődés mellett folytak tovább március 18-án a kultuszminisztériumban a középiskolai testnevelés ügyében egybehívott értekezlet tanácskozásai. Az ankét, amelyen ezúttal is maga Apponyi miniszter elnökölt, befejezték a program első pontjának tárgyalását.

Az ankét, jelen voltak a minisztérium részéről Molnár Viktor államtitkár, Barkóczy Sándor báró és Morin Emil dr. min. tanácsosok, Gotthard Zsigmond dr. osztálytanácsos, Csejtei Lajos dr. fogalmazó, Weidinger Gyula dr. segédfogalmazó, jegyzőkönyvvezető. A meghívott testületek képviselőiben: Bernáth Béla, Muzsa Gyula és Polónyi Dezső dr. orsz. képviselők, Gerenday György dr., Liebermann Leó dr., Demény Károly, sárai Szabó Lajos százados, Klupathy Jenő dr., Sztankovits Sándor, Lauber Dezső, Iszer Károly, Kun Gyula, Béy Mihály, Maurer János, Ottó József, Juba Adolf dr., Oherolly János, Szemző Lajos, Maleczky Román, Vermes Lajos.

A tanácskozás megnyitása után Szemző Lajos iskolaigazgató volt az első szónok, a rideg tornászálláspontnak adva kifejezést.

Demény Károly, mint a testedző egyesületek szövetségének képviselője, beszésként Polónyi Dezső orsz. képviselő, az ankét első napján kifejtett nézetével, mintha a torna, különösen a szertornázás unalmas és érdektelen volna a tanuló ifjuságra.

Polónyi Dezső orsz. képviselő erre válaszolva, kifejti, hogy az ország több középiskolájában tett tapasztalataira alapítva tette megtámadott kijelentését, melyet ezúttal is fentart.

Muzsa Gyula orsz. képviselő: Két felfogás dominálja az ankétot: a tornászati és az atlétikai. Kun tanácsossal szemben a football-játék mellett tör áldást, amelyet a jövő Magyarország nemzeti játéka tart. A mai tornarendszerből ki kell küszöbölni a lényegtelen dolgokat. Idéz Apponyi cikkből, a Revue de Hongrie-ből, amely így végződik: Salus Hungariae suprema lex esto!

Kun Gyula tanácsnok: Szól a pedagógia és az atletika élei közötti kapcsolatról, amelyek között nem szabad ellentétet keresni. Azt akarjuk, hogy az atletika képességei is pedagógiai alappól kiindulva fejlődjenek. Fentartja football-ellenes nyilatkozatait s támadja az atlétikai eszméket.

Iszer Károly nagy feltűnést kelt azzal, hogy határozottan és élesen ellene nyilatkozik az atletika behozatalának; lá-

Lakások, lépcsőházi szobák, villa és nyári lakások, Üzlethelyiségek gyári, ipari és kereskedelmi célra, nyilvántartási osztálya. Házak, telkek, villák vételre, eladásra, bérletre. Üzletek adásvétele. Jelzőlog kölcsönök I. II. helyre. Állások mindenkinek ingyen. Válaszbélyeg. Elsőrangú ajánlatok,

V., Mörleg-utca 2. sz. (Gresham-palota)
Telefon 81-08.

rosnak tartja azt, amely megrontja a fiatalságot. Ellensége a svéd tornának is, mert szerinte a jelenlegi szerekek ugyanazokat a hatásokat lehet elérni. Azt látja, hogy a középiskolai fiatalság demoralizálva van s ezen a katonai figyelem behozatalával akar segíteni. A tornatanárképzés rendszerét megfelelőnek tartja, a tornatanárok tekintélyének emelését sürgeti.

Laubert Dezső tartotta meg ezután nagyszabású beszédjét. Hangoztatja, hogy nem a testi erő fokozása a cél, hanem az életerőt kell fokozni. Így tehát nem az izmokat, hanem az élet-szereket kell erősíteni. A kontinensen mindenütt reformálják a testnevelési rendszert, ott, ahol alapja, gerince a torna volt. A szabadtéri gyakorlatokra térnek át, azoknak engednek tért. Vitatkozni sem kell arról, hogy ez a helyes irány, ez a modern eszmé. Ez Angliából származott át a kontinensre. Ezt az eszmét a sportélet vette át először. Hazánkban Esterházy Miksa gróf, a MAC. alapítója, hozta be 1875-ben s tüzte ki a MAC. feladatául. Köszönetet mond a MAC. nevében a miniszternek, hogy az ankére meghívta a Magyar Athletikai Clubot, amely három évtizeddel ezelőtt első uttörő volt s ezekért az eszmékért munkódott mindenkor. A sportéletből mennek át az athletikai eszmék az iskolába.

A szabadtéri gyakorlatok legyenek a gerince a testnevelésnek. A torna, mint fegyelmző elem, mint e rendszer kiegészítése volna beillesztendő. Ugy kell átalakítani az egész rendszert, hogy a tanulónak kedve legyen hozzá. A nemes vetelkedésnek ép úgy helyt kell adni, mint az önképzőkörökben. Azt mondják, hogy athletikai rendszert nem lehet elképzelni, amelyek elbírja a tömegek felnevelését. Ezzel szemben utal Angliára, amely megtalálta a szabadtéri testneveléshez szükséges rendszert. Csatlakozik Stankovits javaslatához az iskolai sportkörök alapítása s a nyilvános iskolák athletikai ligája tárgyában.

A tornának fentartott részben is át kell venni a svéd rendszert, amely fízziológiai alapon létesítette a tornaszereket s a hozzávaló gyakorlatokat. Az athletikánál károsnak mondják a traininget és a versenyt. Az előbbieket illetőleg már régen megcáfolták a felhozott érveket; versenyzés pedig van szellemi téren is. Jutalmat kap a jó tanuló s az önképző körben is téren nyílik a versenyzésre; miért nem lehetne tehát verseny a testi ügyességben és erőben is? Abban a tekintetben, hogy az athletikából mennyit lehet átvenni a pedagógiai elveknek megfelelőleg a középiskolába, természetesen figyelembe kell venni az orvosi szempontot is.

Maleczky Román a katonai gyakorlatok és a football érdekében szól.

Ezután következett a harmadik pont tárgyalása.

Milyen legyen a tornatanárok képzése és képesítése?

Liebertmann Leó dr. orvos-professzor egy fővárosi gimnázium adatait hozza fel. Ő maga kérdezte meg a tanulókat s kiderült, hogy ezek többsége nemcsak teljesen közömbös a tornával szemben, de egyenesen utálja azt. Ez a tény igazolja Polónyi Dezső kijelentését. Érdekes, hogy éppen a legjobb tanulók tartoznak a torna ellenségei közé. Reformokat sürget.

Demény Károly szerint az iskolai képzés feleljen meg az emberi kiképzés alapelveinek: a szellem fejlesztése arányban legyen, a test fejlesztésével. E szempontból a tornatanárok kiképzése nem felel meg a követelményeknek. A mai tanfolyam tovább fenn nem tartható.

Juba Adolf dr. iskolaorvos elsőrangú követelménynek tartja hogy a torna tanterv egységes és állami legyen. Ő is kívánja a tornatanárképzés reformálását.

Kun Gyula tanácsnok felhívja, hogy a Nemzeti tornaegylet készített egy tornatanító-képző szabályzatot, amelyet fölterjesztettek annak idején a kultuszminisztériumhoz. Kéri annak figyelmébe vételét.

Apponyi Albert gróf kultuszminiszter, elnök megjegyzi, hogy tudomása van arról, hogy a Nemzeti Tornaegylet memorandumot nyújtott be a tornatanárok kiképzésének reformjával illetőleg. Örömmel látja, hogy a tervezetben sok olyan elv van, amiket az anketen is hangoztattak. A testedzés tekintetében fennálló különböző nézeteket és irányokat óhajtott megismerni s az anket tanácskozásán gyűjtött anyag mellett mérlegelni fogja a Nemzeti Tornaegylet emlékiratát is.

Sárdi Szabó Lajos honvédszázados, a honvédelmi minisztérium képviselője külön szakbizottságot óhajt kiküldetni a tornatanárképzés kérdésében. Olyan tornatanárképzést szeretne, ahol a polgári és katonai tornatanárokat együtt képeznek ki katonai vezetés alatt. E tanfolyam két évig tartana s a hallgatókat a tornában és athletikában egyaránt mesterré kellene benne kiképezni.

Klapathy Jenő dr. híve az egységes tanárképzésnek és nem barátja a külön tornatanári karnak. A testnevelés vételesség fel a filozófiai kiképzés kötelező tárgyai közé. A gyakorlati kiképzés a katonasággal karöltve eszközöltessék. A katonai szempontot a középiskolai tornatanításban figyelembe veendőnek mondja.

A harmadik napon szőnyegre került a tornatanárképzés reformja.

Maurer János a tornatanárképző igazgatója elismeri, hogy szükség van reformokra s arra, hogy a tornatanárképző modernizáltassék. A Nemzeti Tornaegylet javaslatát ajánlotta a miniszter figyelmébe, amelyet a minisztérium felhívására a tornaegylet kidolgozott. A tornatanároknál szükségesnek tartja, hogy azok az egészségtant, élettant, az első segély nyújtását továbbra is tanulják. A katonai nevelésre vonatkozólag az a vélemény, hogy az iskolának nevelőnek kell lenni, de abból nem szabad kaszányát csinálni. Helyesli a tornafelügyelői állások szervezését, a kultuszminisztériumban tornareferensi állással együtt.

Oheroly Jenő szerint az államnak kell átvenni a tornatanárképzést.

Juba Adolf dr. Stankovits hétfői beszédével foglalkozva, hosszan fejtegeti Mosso turini tanár munkálatait, aki egyedül foglalkozott az emberi test erőképeségének, fáradásának megvizsgálásával fizikai műszerek segítségével s aki ezek alapján az athletikát magasán föléje helyezte a tornának. Elismeri Mosso érdemeit, de álláspontját azért nem fogadja el feltétlenül, mert még mások vizsgálatai nem erősítették meg. Szükségesnek tartja, hogy a tornatanárképző jelöltjeit orvosi tárgyakban is kiképezze ezentul. Azt hangoztatja, hogy a céllovászatot ki kell venni a testgyakorlásból, mert ez a hadsereg feladatába vág. Fiatal gyermekek kezébe fegyvert adni nem célszerű.

Bély Mihály hangoztatja, hogy a tornatanárképzést az eddigienl szélesebb és tudományosabb alapra kell helyezni. Az új tornatanár-képző hároméves kurzussal bíró főiskola legyen. A nagyobb iskolákban a tornatanár mellé segédtanár alkalmazását sürgeti.

Stankovits Szilárd a Magyar Athletikai Szövetség titkára fejtegeti ezután és gyakorlati példákkal bebizonyítja, hogy az athletika bevezetése a középiskolába, az eddigi külföldi tapasztalatok alapján fényes sikerrel járt. Mivel az angol példákban többen kifogásolták, hivatkozik Amerikára, Newyork városára, ahol az eklektikus rendszer van életben. Ott is vannak tömegiskolák, ott is érzik a szabadtéri hiányát, mint nálunk. Mégis, mikor hat év előtt New-York város reformálta iskolai testnevelését és Gullick dr.-t állította annak az élére, az athletika alapjára helyezkedett. Ismertet, hogyan fizik ott az athletikát, a tanulók bizonyos autonómiájának fentartásával, iskolai sportegyletekkel, ligákkal, de a tanárok és a társadalom bevonásával. Nagy eredményeket ért el a „Public Schools Athletic League” (alapította Gullick doktor), melynek vaskos évi jelentését átnyújtja Apponyinak. Ennek élén a társadalom előkelőjei állnak. Nagyszabású iskolai, kerületi és városi versenyek rendezésével, játékokkal kieszközölésével, pénzsegélyek, díjak ezreinek adományozásával segíti elő az ifjúság athletikai mozgalmát. Szabályai közt benne van, hogy az athletikát csak olyan tanulók tizhetik, akik magaviseletben és tanulását egy bizonyos átlagot megütnek. Gullick hozzáintézett leveléből, valamint a legtöbb iskola jelentéséből kitűnik e kikötés áldásos hatása a tanulók magatartására. A tapasztalatokból hivatatosan megállapítható, hogy amióta ez a liga működik, a tanulók jobban viselik magukat és jobban tanulnak. (Tetszés.) Mindezekből kifolyólag beigazoltnak látja, hogy ha egy ily óriási szervezetben, mint Newyork, ahol 650.000 tanuló van, kedvezőtlen előfeltételek mellett is sikerrel lehetett behozni az athletikát a középiskolai életbe, akkor nálunk is meg lehet ezt tenni.

A tanárképzésről szólva, ezeket mondja:

1. A mai rendszer fenn nem tartható.

2. Milyen a mai állapot? a) a tanárképző nem állami intézet, az állam csak közvetve tud ingerencsiát gyakorolni rá. A tanítás fogyatékos és rövid, egyoldalú úgy az elméleti, mint a gyakorlati kiképzés, a tanterv elmaradott. b) A tornatanár helyzete a tanári karban ferde: tekintélye nincs sem a tanároknak, sem a tanulóknak között (ezt Iszer is elismerte), tekintve, hogy a tanfolyam egyszerű és könnyű, általában csak a kevésbé intelligens elemek tódulnak oda, sőt nagy számban olyanok, akik egyébként tanulmányaikban előmenetelt elérni nem tudtak, az élet hajótöröttjei. Ha a testnevelés mai rendszere továbbra is fentartatik, úgy a tornatanárképzés reformjára szükség nincs, mert a mai tananyag legyőzésére a mai kiképzés is elegendő.

3. Új rendszer esetén azonban a tanárképzés reformjának bele kell illeszkednie a szabadtéri testnevelési rendszer kereteibe, az athletika behozatala az iskolába nagy forrongást fog előidézni és olyan követelményeket fog támasztani a tanárral szemben, melyeknek csak magasabb műveltségű és intelligenciájú elemek fognak tudni megfelelni. Az athletika ugyanis nem lehet kötelező tárgy, nem katedrális tárgy s így jórésben a tanár buzgalmatól, ügyességétől, iniciatívájától fog függni, hogy a tanulók megszeressék az athletikát. A tanulók autonómiája is lényeges kérdés. Sargent, a harvardi egyetem testnevelési igazgatójának munkájából idéz: A tanárnak e szerint ismerni kell az összes sportokat és játékokat, bevezetésüknek, gyakorlásuknak nemcsak technikai szabályait, de élettani hatásait is. Vagyis magas

testi és lelki kvalitásokkal kell bírnia, sokoldalú sportsman és pedagógus kell, hogy legyen. Tehát a kiművelésnek is alaposabbnak kell lenni, hogy a felállított sokféle követelménynek meg tudjon felelni.

4. Állami intézmény legyen a tornatanárképző, mert annak tekintélye van; tudományos színvonala jobban biztosítható, jobban fejlődhet a korrall. Akadémia legyen főiskolai jelleggel, és pedig testnevelési, nem testgyakorlati vagy torna, tehát: *állami testnevelési akadémia*. Hároméves tanfolyam legyen, aki csak egy vagy két évet végez, az csak alsóbb iskolára nyerjen minősítést. Az intézeti hallgatók kiképzésénél az intézet három irányban működik: a) elméleti, b) gyakorlati, értve ezalatt, hogy önmagukat kiképezzék, minden sportban; c) legyen módjukban az oktatást gyakorlatban elsajátítani (valamely középiskolában).

Elméleti oktatás: élettan, mozgástan, bonetan (elméleti és alkalmazott), egészségügy, általános pedagógia, torna, atlétika, testnevelési történelem, testgyakorlati ágazatok ismerete, sportorganizáció. **Segédanyagok:** antropometria, első segély oktatása, fizikai diagnózis, gyógytorna, lélektan stb.

Gyakorlati kiképzés a főváros legkiválóbb sportegyesületeivel karöltve volna legegyszerűbben keresztülvihető. Ott megtanulhatják a sportszeret és ahlétikai szellemet, társadalmi kapcsolatokat szerezhetnek és megtanulhatják a versenyek rendezését stb. Intézeti sportegyesület alakítandó a tanárok vezetésével. Hogy a tanárjelöltek a gyermekek oktatásában gyakorlatot szerezzenek, mielőtt oklevelüket elnyerik, egy évre, esetleg fél évre próbaszolgálatot teljesítenek valamely nagyobb középiskolában, mint segédtanárként némi segélydíj mellett. A nők kiképzésére is felhívja a miniszter figyelmét.

Vívómesteri tanfolyam is volna létesítendő a tanárképzővel kapcsolatban. Aki ezt elvégzi, hatósági vívómesteri oklevelet nyernek. Nemesak a vívómester-képzés eddig nálunk rendezetlen ügye nyerne ezzel megoldást, de a tanfolyam felállítását módosít és alkalmat adna a hallgatóknak olyan képességek tökéletes elsajátítására, melyek az életben anyagilag igen előnyösen gyümölcsözőtethetők és ily módon a tanárok egy elég jól jövedelmező és mégis tisztességes mellékeresethez juthatnak. A fizetés-rendezésről és a tanári rangról is szól s így végzi: Ilyen megoldás mellett olyan tanári kar lesz létesíthető bizonyos idő múlva, amelyre nyugodtan rá lehet bízni a magyar ifjúság testi kultúrájának gondozását. (Tetszés.)

Bernáth Béla orsz. képviselő védelmezi a Nemzeti Tornaegylet szereplését a tornatanár-képzés terén. Kéri, hogy ennek a memorandumát fogadják el a miniszter.

Polónyi Dezső dr. orsz. képviselő részletesen polemizál az előtte felszólalt tornászokkal és meggyőzően mutatja ki a mai tanárképző rendszer tarthatatlanságát. A nők kiképzését is fontosnak jelzi s felhívja a figyelmét a Delsarte-fele esztétikai gimnasztikára, amely derűsebbé teszi a testgyakorlási órákat. A tornatanárok képzésére állami feladat legyen s állásuk nagyobb kvalifikációhoz köthendő.

Kun Gyula, Bernáth Béla és Apponyi Albert gróf elnök rövid felszólalásai után a tanácskozást ezen pont fölött befejezték és áttértek a miniszter által feltett azon további kérdés megvitatására, hogy vajon szükséges-e a tornafelügyelet rendszerezése a középiskolában.

Ottó József hangsúlyozza, hogy a tornafelügyelet szükségességét igazolja az is, hogy a külföldön ezt már régen meghonosították.

Iser Károly szerint a tanterv utasításai sok középiskolában nincsenek végrehajtva, ezért létesítendő a tornafelügyelet intézménye. Az ország öt felügyelői kerületre osztandó s mind-egyiknek vezetését kiváló képzett szakemberre bízák.

Juba Adolf szintén elismeri a szakfelügyelet szükségességét, de rámutat arra, hogy mentől jobb a tornatanárok, annál kevésbé van szükség szakfelügyeletre. Orvosi szempontból világosítja meg a kérdést. Az ifjúság egészségi állapota nem kielégítő, az elhunyt diákok 34 százaléka tüdővészben hal meg. A halálozási arány nagyobb a felsőbb osztályokban. Ezért sokkal nagyobb mértékben kell a tanulók egészségét ellenőrizni, amint az eddig történt.

Felszólaltak még Stankovits Szilárd, Polónyi Dezső, aki egy testnevelési tanács és a kultuszminisztériumban testnevelési osztály felállítását sürgeti, Kun Gyula, Bély Mihály, Öherölly János, Demény Károly, akik mindannyian elismerték, hogy a tornafelügyelői intézményre határozottan szükség van, véleményeltérés csak a tekintetben merült fel, hogy hány legyen a tornafelügyelők száma (3—12) és hogy főigazgatóságok szerint vagy egyéb módon állapítsassék meg a felügyelői kerület.

Stankovits szerint nem torna, hanem testnevelési fel-

ügyelő legyen. Ez tüdővs intézmény, amely fejlesztendő. Külön állások volnának szervezendők e néven, de szükséges, hogy a kinevezendő felügyelők a testgyakorlatok minden ágában járatosak legyenek, és hogy a középiskolai testnevelésnek athlétikai irányba való átfejlesztését ők maguk propagálják saját körzetükben. Tehát modern képzetszerű egyének alkalmazandók, továbbá sportférjak, orvosok, paedagógusok.

Ezután Apponyi Albert gróf elnök, közoktatásügyi miniszter hosszabb beszédben, amelyet vezető helyünkön hozunk, bezárta az ankétot.

*

A testnevelési ankéton sok nagyszabású és értékes beszéd hangzott el. Sajnos nem tehetjük, hogy valamennyit szövegesen közöljük, jöllehet ez a nagy közvélemény tájékoztatása végett igen kívánatos volna. A legértékesebbeket, s különösen azokat, amelyek új szempontokat vittek bele a vitába, mégis közölni fogjuk, s megkezdjük ezt azzal a tartalmas előadással, amelyet az első tanácskozó ülésen tartott **Liebermann Leó dr.**, a budapesti egyetem közegészségügyi tanára.

Nagyméltósági Miniszter ur! Mindenekelőtt ki kell nyilatkoztatnom, hogy nagy hálával tartozom ö excellenciájának azért, hogy a testi nevelésnek meglehetősen elhanyagolt állapotban levő ügyét elő emeltőztattott venni és így egy tanácskozási útján a javítás és helyesbítés módját keresni. En az első ponthoz fogok mindjárt szólni. A kérdés így szól: megfelel-e a középiskolai tornatanítás rendszere az e részben támasztott követelményeknek? De mielőtt rendszerről beszélhetnék (hiszen a rendszer az, ami általánosan el van fogadva), jöjjünk tisztába a testnevelés céljával és módszerével.

A főcélját a testgyakorlásnak abban látom, hogy az egészséget ápoljuk. Ápoljuk pedig azon módon, hogy az izomzatot fejlesztjük, és ápoljuk azon módon, amint azt ö excellenciája éppen most kegyeskedett elmondani, hogy az idegrendszert legalább egy ideig felmentjük azon megfeszítés alól, amelynek kell, hogy alávetve legyen az iskolai oktatás következtében. Ebből az következik, hogy minden olyan gyakorlat, amely ennek a fontos feladatnak nem felel meg, hogy az idegrendszert legalább egy bizonyos időre kirekeszse a működésből, nem lesz helyes. Amikor mi izmokat működtetünk a testgyakorlás alkalmával, többfélék esekszünk. Először fokozzuk az anyageresét, és így a szervezetben felgyűlő artalmas anyagokat eltávolítjuk onnét. Amikor a mellkass izomzatát gyakoroljuk, akkor kitágítjuk a tüdőnköt. A hasizom működésével az emésztésre gyakorunk kedvező befolyást. Ezeket a példákat akartam felhozni, hogy milyen hatása van a testgyakorlásnak az egyes testrészekre. A másik követelmény alárendeltnék tekinthető, hogy t. i. a tornázás alkalmával bizonyos ügyességet szerezzünk arra, hogy adott esetben olyan mozgásokat is végezheszünk, amelyek talán életmentőleg hatnak. Ezek alárendelt pontok.

Megfelelve arra a kérdésre, hogy a most divó rendszer módja megfelel-e ezen régi követelményeknek, a következőket vagyok bátor felemlíteni. A szertornázás egyszer vagy kétszer hetenként szokott történni. Nem is lehet gyakorabban foglalkoztatni a tanulókat, az idő nem engedi ezt meg. Mi a következőképpen annak, hogy ha én a testi munkát, az izommunkát csak ilyen hosszú időközökben végezhetem. Epea az ellenkezője annak, amit én mint egészségügyi követelményt állítottam oda. T. i. ha tréning nélkül történik izomműködés, az ellenkezője áll be annak az eredménynek, ami a rendes mozgásnál beáll. T. i. az, hogy egy kifáradás jön létre, a kifáradás pedig az, hogy az izmok egy bizonyos ideig, legalább egy két napig, nem működnek még úgy sem, mint rendes körülmények között szoktak működni. Hogyha kifárasztom az izmokat, s a mellkast mozgatom, akkor bizonyos ideig felületesen fogok lélegzeni a kifáradás következtében. Ép így van a hasi és más egyéb izmokkal. Ép az ellenkezője áll be annak, mint amit közegészségügyi követelmény gyanánt állítottam oda. Már ebből lehet következtetni azt, hogy a szertornázás, miután csak hosszú időközökben gyakoroltatik, nem fog megfelelni az egészségügyi követelményeknek. Eltekintve továbbá a bajoktól, amelyek ügyetlenségből származhatnak, mint a leesés, ficamok stb., arra vagyok bátor figyelmeztetni, hogy a szertornázás csak akkor felel meg céljának, hogyha azt individualizálni lehetne. Ez azonban lehetetlen, mert ha egy korláton akarunk individualizálni, azokat a gyakorlatokat végeznünk a korláton, amelyek az illető gyermeknek a testalkatához megfelelnek, egyebet nem tehetünk, mint hogyha a korlátot lejjebb vagy feljebb húzzuk a szerint, hogy milyen a fiú; de a többi művelet ugyanaz. Már pedig lehetetlen annyira vinni az individuali-

Röser tanintézet
BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 10.

I. Háromosztályú felsőkereskedelmi iskola.
II. Négyosztályú polgári iskola. III. Nevelő internátus.
IV. Egyéves kereskedelmi szaktanfolyam.

kájukat jóformán csak a laikusok értékelték. Schlotzer és Melichar magas színvonalú mérkőzése a maga változatosságával kiérdemelte a tapsokat és bebizonyította, hogy a rendező mesterversenyre igazán szükség van.

Amatőr vendég Rusconi Mario volt, aki hazájában a jelesebb erők közé tartozik. Törrel Hámos Antal volt ellenfele, ami nem volt szerencsés összeállítás. Hámos végigjárta a világ legnagyobb versenyeit, legelkeszebb ifjú vívónk, aki az elméletben is kiváló, de azért mégis csak kezdőnek számít és a magyar törvívókat nem reprezentálhatja. Rusconi ezt ki is használta, Hámos markolatig mért támadásaiba könnyű riposztokat adott. Szerencsére egy-két szép tustt Hámos is be-szorított. Karddal Halász Tiborral vívott és ez a mérkőzés volt az est fénypontja. Halász, ki sajnos versenyeken nem szerepel, kitett magáért és válogatott szép akciókkal erős fö-lényt mutatott. Rusconi karddal nem erős, testtartása is hi-lás, de azért tudása tágkörű, akciói változatosak. Halászt, aki

Galante Giuseppe

a magyar fegyvert ily jól képviselte viharosan megtapsolták.

Az akadémia többi mérkőzése közül Kaas Albert bárónak Pintér Gézával vívott mérkőzése emelkedett ki, mely komoly és változatos volt. A többi vívó közül Csáky István gróf, Ivá-nyai László és Andrássy Manó gróf arattak nagyobb tetszést.

Az akadémiát nagy és előkelő közönség nézte végig. Szü-netközben Armentani Antonio és Santelli Italo énekeltek.

Az egyes mérkőzések a következők voltak:

1. Bessenyei György—Iványi László (tör).
2. Leszik Károly—Hautler Ferenc (kard).
3. Kristóffy József—Daday Ernő (tör).
4. Csáky István gr.—Vágó Pál (kard).
5. Fauser Imre—Iványi László (tör).
6. Andrássy Manó gr.—Törs Tibor (kard).
7. Csáky Béla gr.—Sierbán Iván (kard).
8. Galante Giuseppe—Santelli Italo (tör).

Lumnitzer Sándor, Santelli György, Vojnits Miklós (szkola).

1. Schlotzer Gáspár mest.—Melichar Ottmár (tör).
2. Sanezi Lionello—Armentani Ede (tör).
3. Kaas Albert br.—Pintér Géza (kard).
4. Armentani Ede—Sanezi Lionello (kard).

5. Ruskoni Mario—Hámos Antal (tör).
6. Sanezi Lionello—Armentani Ede (kard).
7. Halász Tibor—Ruskoni Mario (kard).
8. Galante Giuseppe—Santelli Italo (kard).

Buodsword.

A BAJNOKSÁG. A bajnoki vívóversenyre serényen folynak az előkészületek. A vívószakosztály mindent elkövet, hogy a verseny jelentőségében méltóan legyen díjazva. A hét folyamán Heinrich Aladár és Kornfeld Pál urak ajánlottak fel a versenyre értékes díjakat.

A NEMZETI VÍVÓ-CLUB VÍVÓVERSENYE szerdán kezdődött meg. A versenyen résztvesz a főváros valamennyi és a vidék tulnyomó számu egylete. A nevezések száma 128. A tör-döntő szombaton este, a kard döntő vasárnap délután lesz a Fodor-féle vívóteremben (Koronaherceg-utca 3.). Minden döntő iránt óriási az érdeklődés.

A VÍVÓMESTERKÉRDÉS SZABÁLYOZÁSA erős munkában van. A belügyminiszter a szabályrendelettervezet kidolgozása-ával a rendőrfőkapitányságot bízta meg, mely a tervezetet már el is készítette, egyúttal véleménynyilvánítás céljából a Magyar Vívómesterek Egyesületének, a Hivatásos Vívók Egyesületének és a Magyar Athletikai Szövetségnek kiadta.

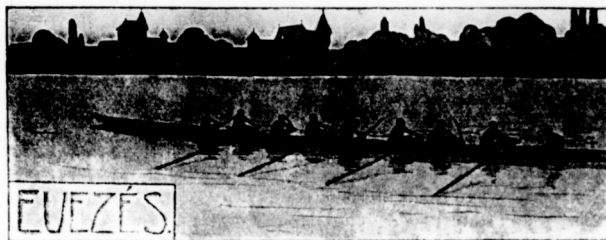
A MASZ. vívószakosztálya már el is készítette és le is tár-gyalta saját véleményét és az jelenleg a főkapitány előtt fekszik.

MESTERVERSENY. A Hivatásos Vívók Egyesülete mester-versenyét 1908. május 15., 16. és 17-ére tervezi. A versenyre nagyban folynak az előkészületek, és amint a jelekből látható, igazán sok és értékes tiszteletdíj fog kiírásra kerülni.

A KATONAI MESTEREK. Az utóbbi években a bécsújhelyi katonai mesteriskola igen nagy tultermelést produkált. En-nek következtében sorban elbocsájtják a hadseregéből mindazokat, akik inkább a civil mesteri pályán óhajtanak működni.

Érdekes ujság, hogy Neralic Milán a Fechtours híres mestere, szinte megvált a szolgálatból és jelenleg Berlinben van, ahol le is akar telepedni.

A LES ARMES legutóbbi száma a MAC. csapatversenyének lefolyását ismerteti.

Nyolcas kiküldetés.

Lapunk egyik számában fenti cím alatt cikket hoz-tunk, mely cikk írója egyrészt polemizált azzal a tekintélyes sportférfiával, aki az olympiai nagybizottság előkészítő ér-tekeztetésén a magyar nyolcas kiküldetése ellen foglalt állást, másrészt pedig objektív érvekkel igyekezett bizonyítani e ki-küldetés jogosultságát és hasznosságát. Ezen cikkünkre vá-laszul a következő levelet kaptuk:

Mélyen Tisztelt Szerkesztő Ur!

Egy barátom szívesességéből, ki hiányos címzéssel utá-nam küldötte becses lapjukat, elkésvé bár, de kézhez kaptam azon számot, mely a reprezentatív magyar nyolcas kiküldetése ügyében velem szembe száll. Ismerve becses lapjuk azon lo-vagias szokását, hogy egyaránt nyit teret a támadásnak és a védekezésnek, bízom Szerkesztő Ur szívesességében, hogy sze-rény soraimnak is szorít egy kis helyet.

Nem készülök részleges szakvitára, melynek amugy sem volna sok közönsége, csak néhány szóval szeretnék vé-dekezni a cikk szemrehányásai ellen. A legsúlyosabb o vá-dak közül, hogy én azelőtt a magyar oarevezés külföldi sze-replése mellett foglaltam állást és most a tett pillanatában

FODOR-féle vívóterem Koronaherceg-u. 3.

hirtelen megváltoztattam álláspontomat, nyilván áldozatkészség hiányában. Legyen szabad kijelentenem, hogy azon forrás, mely a cikkíró urat informálta, csak egész kis részét mondotta el az igazságnak, ami mindig félremagyarázásra nyújt alkalmat. A dolog története a következő: A múlt év nyarán vagy tavaszán eveztem együtt Manno Miltiades urral, beszélgetve a magyar evezés esélyeiről az olimpiádon. Ekkor mondtam neki, hogy most kellene összeválogatni a legjobb tizenöt oarevezőst, átadni Barrynak tréningre és két évig összedolgoztatni, hogy legyen egy oly csapatunk, melyet ha a szövetség nem, akár magam kivinnék Londonba! Ezt mondtam, kérem alázattal, és így fogom fel a magyar evezés szereplését külföldön; ugyanezt javasoltam az olimpiai bizottság ülésén és ha a magyar evezősök erre hajlandóak, úgy azok, akiknek ez irányban kételyeik vannak, újólág próbára tehetnek, hogy barátja vagyok-e a magyar evezésnek? De pártolni egy nyolcas kiküldetését, mely legjobb meggyőződés és Barry mester ítélete szerint csak kudarcra vezet, ezt nem tartom hazafiui kötelességnek.

A csapatok stílusát illetőleg, melyre nézve a cikkíró ur oly értékes és sokaknak talán új magyarázatokkal szolgál, legyen szabad mentésemre felhozni, hogy sohasem állítottam, miszerint csak egyféle stílusban lehet versenyt nyerni. Egyedül azt bátorítottam megkockáztatni, hogy az én teljesen jelentéktelen, ellenben Barry mester abszolút értékű és felelősségteljes ítélete szerint csapataink stílusa és összefüggése még nem elég hibátlan ahhoz, hogy a világ legjobb csapatai ellen küzdhessenek.

Ez alkalommal legyen szabad nekem is egy új és sokaknak talán meglepő tüneményre felhívnom a közfigyelmet, tudniillik arra, hogy a magyar nyolcas angliai esélyének kérdésében magyar közvélemény nem létezik. E kérdés kompetens megítéléséhez nem elég az evezés stílusának ismerete, nem elég egy helyi versenyben győztesen szerepelni, hanem annyi ismeret kell az angol csapatok erejének és munkájának, amennyit honi sportembereink legkevesebbjének volt alkalma megszerezni. Hozzáteszem, hogy még ezen kevesen sem mind hívei a kiküldetés eszméjének és e helyen felhívom Manno Miltiades urat, aki kétségek nélkül a legnagyobb klaszsisz magyar evezős, aki valaha volt, hogy emlékezzék vissza azon beszélgetésekre, melyeket a jégén Barry urral és velem folytatott e tárgyban, mikor is teljesen egy nézetben voltunk a kiküldendő csapatok esélyeit illetőleg. Van e kérdésben egy *közóhaj*, mely a magyar színek győzelmét szeretné, — senki jobban, mint én magam, — de ahhoz, hogy *közvélemény* legyen, sem elég számos, sem elég tájékozott. Nem számítom magukat a versenyző urakat, kik a legtisztább szándék mellett is könnyen lehetnek egy kissé elfogultak.

Olyan cikket is olvastam igen tisztelt lapjukban, mely feleslegesnek mondja az általam hangsúlyozott profizionista tréner és ez irányban az angol egyetemi csapatokra hivatkozik. Erre nézve legyen szabad megjegyeznem, hogy igaz ugyan, hogy jelenleg az egyetemi csapatokat amatőrök trenirozzák, azonban az egyetemet megelőző college-ben évekig profizionisták tanítják és a csónakok felügyelete és riggelés még az egyetemen is Oxford vagy Cambridge waterman által végeztetik. Hozzátehetem, hogy azon amatőrök, kikre az egyetemi csapatok vezetését bízák, oly profizionista iskolázáson mentek keresztül, milyenről nálunk fogalmunk sincsen és így is mind több hang kívánja Angliában, hogy újlag térjenek vissza az egyetemek a profizionál trénerhez.

Hogy ez irányban mi a magyar evezősök nézete, az iránt méltóztassanak megkérdezni akár az evezős szövetség illusztris elnökét, aki néhány napja volt oly kegyes kijárni a Barry boykott végét Bécsben, hivatkozással az olimpiái érdekeire, méltóztassanak megkérdezni Mannot, Levitzkyt, Payrt vagy azon kitűnő Pannonia négyest, mely a németországi kiküldetés előtt küldöttségileg kereste föl Barry mestert azon kéréssel, lenne szíves hibáikat korrigálni.

Ezekben bátorítok röviden reflektálni a cikk megjegyzéseire, bár a kapcsolatos kérdésekről kitételeket lehetne, sőt talán kellene írni. Végül konstatálnom kell, hogy a cikkíró ur, kinek nevét nincs szerencsém tudni, szeretetreméltóan emlékezik meg személyemről, amiért ismeretlenül is hálás vagyok; egy kis keserűség azonban maradt a tollában, midőn azt írja rólam, hogy *eddig* a sport barátját látta bennem. Erre válaszolva legyen szabad megjegyeznem, hogy miután az olimpiai bizottság megtisztelt azzal, hogy véleményemet kikérte és meghallgatta, kötelességem volt legjobb tudásom és lelkiismeretem szerint elmondani. Meg vagyok győződve, hogy ezért továbbra is minden elfogulatlan ember a magyar sport barátjának fog tekinteni, kivételével talán az igen tisztelt cikkíró urnak, akinek a szemében úgy látszik, csak addig barátja valaki a magyar sportnak, amíg vele egy nézetet vall.

Soraim szíves közlését előre is hálásan köszönve, maradok Szerkesztő Urnak

őszinte tisztelője

Monte Karlo, 1908. március 17.

Brüll Alfréd.

*

A legnagyobb készséggel közöljük Brüll Alfréd ur eme szép és komoly levelét, mely híven tükrözi vissza az ő igazán követésre méltó, nemes gondolkodását a sport kérdéseiben s mely mindvégig objektív érvekkel igyekszik igazolni azt az álláspontot, melyet ő a nyolcas kérdésében elfoglalt. Éppen ez az objektivitás kelti fel bennünk azt a reményt, hogy az ő személyét érveinkkel sikerülni fog előharcos gyánant azok táborába hívni, akik a kiküldetésért küzdenek. Mint minden nagyobb hazai sportakciónál, úgy ennél is el voltunk készülve arra, hogy lesznek, akik az egész tervtől kezdettől fogva visszariadnak, de őszintén szólva éppen Brüll urtól — kinek érdemeit és páratlan áldozatkészségét itt most külön méltatni talán felesleges, hiszen ezek annyira köztudomásúak — nem vártuk azt, hogy a kiküldetés eszméjét az olimpiai bizottság előtt elvetendőnek ítéli. Cikkünk tehát semmikép sem akart támadás lenni az ő nagyrabesült személye ellen, hanem tisztán védelme volt annak az eszmének, amelyért mi küzdünk.

Feltétlenül el akarjuk kerülni azt, hogy az objektív vita személyi félreértésekkel komplikáltassék s ezért Brüll ur leveléből, itt a nyilvánosság előtt, első sorban is két dologra kell reflektálnunk. Nem foglaltatott cikkünkben az a vád, hogy az ő álláspontjának indoka az áldozatkészség hiányában keresendő. Mikor mi hivatkoztunk arra, hogy ő hajlandónak vallotta magát a magyar evezés külföldi szerepeltetését esetleg saját erejével is támogatni, ezt csak indokul akartuk használni annak bizonyítására, hogy legutóbbi kijelentései előbbi nyilatkozataival ellentétesek és reánk meglepőek voltak. De e vád jóízlésünkkel sem volna összeegyeztethető, mert éppen vele szemben, kinek a sport majd minden ágában érezniük hathatós és szüntelen támogatását, senkinek sem lehet joga, hogy követelődjék, már pedig ily szemrehányás ennek bélyegét viselné magán. Épp úgy talán kissé túlzott érzékenység az ő részéről feltételezni, hogy mi őt csak „eddig” láttuk a sport barátjának; mi ezentul is annak tartjuk őt, még akkor is, ha nézete egyik vagy másik kérdésben a mienkkel nem azonos.

Ezek után rátehetünk a levél érdemleges tartalmára. Mindenekelőtt örövendünk kell, hogy sikerült megismerni azokat az indokokat, melyek őt felszólalásában vezették. Megtudtuk azt, hogy a felszólalás főindoka abban az aggodalomban rejlik, hogy a magyar nyolcas e világháborúban nem fogja elvinni a győzelem pálmáját és ez aggodalmának magyarázatául hivatkozik egyrészt Barry-re, másrészt Manno Miltiadesre. Eltekintve attól, hogy sokan lesznek velünk, akik Barry mester ítéletét nem fogják abszolút értékűnek és felelősségteljesnek elfogadni, mi eddig abban kerestük a kiküldetés kérdésének kritériumát, elég jó-e ahhoz jelenlegi versenyevezős *anyagunk*, hogy a több, mint négy hónap

LOVAS GYULA vivóterme
BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 28. II. em.

Lelelkesítő tanítás urak, hölgyek és gyermekeknek.
Ez évben megnagyobbítva
Kard-, vítör- és ökölvívás, tornázás.

mulva megtartandó versenyig az eredmény alapos kilátással előkészíthető legyen?

Ha Brüll ur az anyagot nem tartaná jónak, úgy bizonyára nem foglalkozott volna soha egy kiküldetés tervével, az értelmes érv tehát csak az, hogy a kiképzésre álló idő rövid.

Azt mi magunk is belátjuk, hogy vannak egyes versenyzőink, akiket stilushibáik dacára is az első csapatokban látunk, azt mi nagyon jól tudjuk, hogy különösen egy „válogatott” csapat összmunkája a jelenben még nemcsak hogy nem hibátlan, hanem bizony nagyon sokat és nagyon lelkiismeretesen kell dolgozni ahhoz, hogy számbavehető legyen, azt a kérdést azonban nem tisztázza Barry ítélete, hogy ki van-e zárva annak lehetősége, hogy négy hónapi komoly munka olyan nyolcas csapatot produkálhasson, amelyik méltán képviselheti a magyar színeket?

Manno Miltiades ritka képességeit a scullevezésben mi méltatjuk legszívesebben, de az oarevezés terén nem tartjuk felelősségteljesnek. Ő az egyedüli magyar evezős, aki már két ízben részesült abban a szerencsében, hogy Angliában versenyezzen. Ott ő csak diadalt aratott, ellenben elfoglalva saját tréningjével vagy nem hozott haza olyan tapasztalatokat, melyeket akár csak saját klubja is más scullisták vagy pláne oarcapatok kiképzésénél értékesíthetett volna, vagy ha hozott, ezeket mindeddig nem ismerjük. Anélkül tehát, hogy Manno Miltiades érdemeit kisebbíteni akarnók, nem hihetjük el neki, hogy oarevezőseink anyyira alatta állának scullistáinknak.

Abban mindenesetre igazat adunk Brüll urnak, hogy jobb lett volna megfelelő számú jó evezőst már mult évben Barry vagy akár más tréner keze alá adni és több volna a sánsz, ha ez megtörtént volna. Csak azt sajnáljuk, hogy Brüll ur ezen eszméjét csupán magánbeszélgetésben közölte Mannóval, holott kétségtelennek tartjuk, hogy ha egy oly elhatározásról, mely az olimpiai kiküldetést teljesen garantálja, már akkor nekünk is tudomásunk lett volna, úgy e terv megvalósítása érdekében mi minden erőnkkel sikra szállunk. De, mert ez nem történt meg, most álljunk el egészen a tervtől? Nem,

A nyolc evezős, kormányos, tartalék-evezősök és kísérőik mindannyian — ebben kételkedni sem lehet — tapasztalatokban gazdagon fognak visszatérni. Szereplésünk bizonyosság lesz az egész világ előtt, hogy nem akarunk elmaradni a többi nagy nemzet küzdelmében s minél inkább tudjuk azt, hogy erősek az ellenfelek, annál nagyobb lesz a dicsőség, ha mégis győzni tudunk, viszont annyiaval kevésbé szűgyen, ha mások erősebbek. A fejlődésnek csak a küzdelemben van az útja, küzdenünk kell tehát — egyesült erővel és egyetértéssel és különösen azon férfiak támogatásával, akik erre hivatottak!

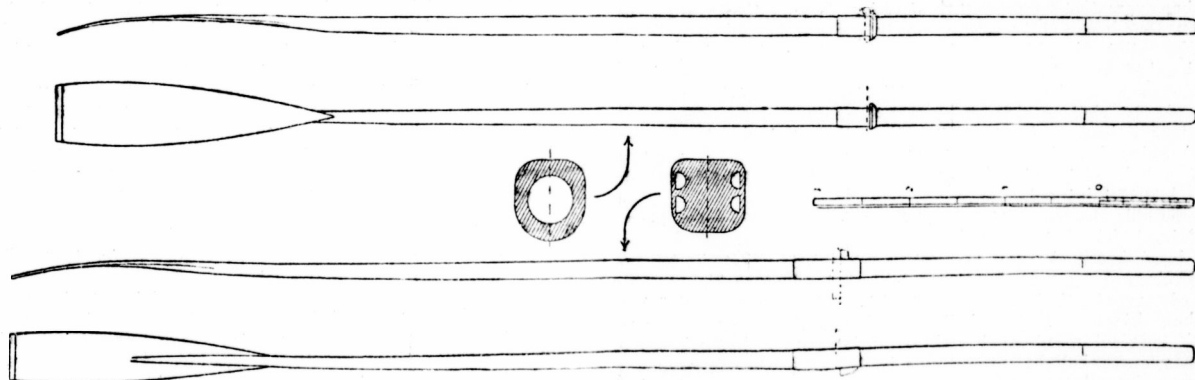
Csak így lesz lehetséges, hogy a közönség — eredménynyé legyen, ha a közvélemény ma még az, hogy az angolokkal szemben nem fogunk érvényesülhetni, meg kell próbálnunk. mi mindenesetre a tőlünk telhető legjobbat akarjuk a nagy küzdelemben vinni s ha mást nem, de erősebb ellenfeleinktől tanulni akarunk. Ezért pedig mégis érdemes küzdeni. Ha pedig ebben az irányban sikerült meggyőznünk nemcsak Brüll Alfréd urat, hanem mindazokat, akik még aggodalmasan ellenzik a kiküldetést, akkor ezuttal igazán nem végeztünk hiábavaló munkát!

Az angol és belga stílus.

(Folytatás.)*

Az ellenszél kétségkívül mind a két csapatot befolyásolta, amit mutat az is, hogy a győztes belgák ideje 7.33 volt. A Leander csapatjában a nyolcas és kettes közötti, valamint a hetes és egyes közötti táv 9 m. 37 cm. volt. Az ellenszél miatt azonban a hajókuk lassabb haladású vala s egy-egy csapással csak 8 m. 76 cm.-rel vitték előre hajójukat. Ennek következtében a nyolcas és hetesnek, tehát a két legfontosabb helyen ülő evezősnek állandóan a lapátok által vert hullámokban kellett eveznie, ami igen fárasztó és nagyon is befolyásolja az evezős munkáját. Ezen tények ellen küzdeni csak egy módon lehet, t. i. összéb kell ültetni az evezősöket. Ezt a körülményt sem veszik figyelembe az angol hajóépítők. Ha a csapat tömöttebben ül egymás mögött, nemcsak az áthúzás pályája lesz kisebb ugyanazon hosszúságú stroke mellett, de koncentráltabb lesz a mozgató erő is.

De térjünk most vissza az evezős csapások hosszához. Ha felvesszük, hogy holtversenyek esetén mindkét csapatnak a fent

ezt nem akarjuk. Mi hisszük, hogy még van elég idő arra, hogy egy magyar nyolcas összeüljön, mi nemcsak óhajtjuk, de reméljük is, hogy a lelkesedés tüze által fokozott ambícióval a négy hónapi tréning képessé fogja tenni a csapatot, hogy méltóan szerepeljen, ám ehhez az evezés minden barátjának egyetértő és komoly munkássága szükséges. Ezért tehát kérnünk kell Brüll urat is, hogy azokkal a tapasztalatokkal, amelyekkel ő rendelkezik és amelyeket rajta kívül nagyon kevés magyar sportférfiúnak lehetett alkalma megszerezni: álljon az eszme szolgálatába s biztosíthatjuk őt arról, hogy mindenki csak hálás lesz munkásságáért. A tréner kérdésben mi szívesen meggyőztük magunkat és elismerjük, hogy egy olyan profenzional, aki nemcsak szaktudással, de kellő lelkesedéssel is végezni dolgát, kiszámíthatatlan előnye lenne a kiképzésnek.

De átérzve azt a felelősséget, amely a kiküldetés eszméjének propagálásában rejlik, még azt a kérdést is tisztázni kell, érhet-e bennünket vád, ha csapatunk az olimpiadon nem lesz a legelső?

Mi azt hisszük, hogy még ebben az esetben is kihatással lesz ez a kiküldetés az egész magyar evezős-sport fejlődésére.

említett 7.33-nyi időre volt szüksége a Henley-táv megevezéséhez és mind a két csapat átlagos sebességét 38-as csapásra vessez, úgy az egész táv bevezéséhez 298 evezőscsapásra volt szükség, mi 23.25 lábnyi átlagnak felel meg, vagyis a fenti 8 m. 76 cm.-nek csapásonként. A Leander hajónál az evezők oly hosszú ideig maradnak a vízben, míg a hajó 8 lábnyi utat hagyott hátra (2 m. 40 cm.), a belgáknál míg 5 lábnyit (1.50 m.). E szerint tehát az egyes hajók csuszama azalatt, míg a lapát kanálai a levegőn vannak, a Leander hajónál 6.36 m., a belgáknál 7.26 m. Ez világosan mutatja, hogy a kis „ostorcsapások” jobban vitték előre a hajót, mint az angolok hosszabb stroke-jai; az arány 13 láb a 15 lábhoz. Ha megnézzük egy angol csapat munkája közben fölvert fényképeket, okvetlenül szemünkbe kell tűnni azon erőpocskolásnak, ami a stroke elején és végén nyilvánvaló, azon nagy szögletek miatt, amely alatt az erők hathatnak.

Az evezőket tekintve, melyet ábrán is bemutatunk, azt látjuk, hogy az angolok lapátja hosszabb és keskenyebb, a belgáké rövidebb és szélesebb volt, azonkívül könnyebb is. Ezzel tehát több munkát lehet produkálni. A lapátok kanálainak felületét kiszámítva, ez a Leander-nál 1.03 négyzet láb, a belgáknál 1.14 négyzetlábát tesz ki. Az egész lapát súlya az angoloknál 9.25

*) Előző közleményeket lásd lapunk 11. és 12. számaiban.

angol font, a belgáknál 8 angol fontot tett ki. A francia lapátok, aminőket a belgák használtak, belül üresek és mivel a bőrözésnél nincsenek réz- vagy alumínium-lemezzel ellátva, sokkal rugalmasabbak, nem olyan merevek, mint a Leanderek lapátjai. Tény az, hogy minél hosszabbra készítjük az evezőt, annál jobban elfárad az evezős, mert nagyobb holt súlyt is emelget.

Egy másik dolog, ami mechanikai szempontból lényeges szerepet játszik, a különféle villák használata. A belgák forgatható, az angolok merev villát használnak. A forgó villák ellen azt az érvet hozzák fel, hogy szűk szárai között nehezebb forgatni a lapátot és húzás közben nem ad oly biztos támpontot. Sőt ellenkezőleg, a forgó villában sokkal könnyebb a lapátot forgatni, mert nem kell felesleges erőt pazarolni, hogy a villa egyik szárától a másikig hátrahúzzam előbb a lapátot, melyet ha elmulasztanék, a lapát támaszpontja (a bőrözés gallérija) kiugrik a villák szárai közül. A skullisták tudhatják legjobban, hogy mily óriási előny az, ha a lapátok a hajóhoz vannak erősítve, amelyek sokkal könnyebben vihetők hátra a pompásan forgó szerkezetben. Egyetlen ország evezőse se hajlong oly fárasztó módon előre-hátra és húzásai csaknem oly hosszúak mégis, mint az angoloké, amit csakis a forgóvillának és a mozgó ülés pályája hosszának köszönhetnek.

Az angol csapat tagjai egyenként összehasonlítva a belgákkal, mint egyénekkel, atlétikával, az angolok javára billenti a mérleget, mert azok valóban Anglia ifjúságának színe-javát képviselték. Ha ezek eveztek volna a belgák hajójában, mely a modern tudományos technika elvei szerint volt megtervezve, sokkal jobb időt érnek el. A belgák stílusának nagy előnyei vannak, mert a fizika igaz törvényei alapján vannak megtervezve. Figyeljük csak meg, hogy meggy egy angol csapat hajója, nézzük csak a kormányost, hogy rángatják szegényt minden csapásnál, mert a hajó minden csapás végén megáll. Pedig egy oly hajó, mely az egyes csapások között nyugalmi állapotha képes jönni, sohasem képes nagy sebességet elérni. Ezt egész világosan látjuk, ha egy nyolcas hajó evezésénél a kormányost figyeljük. Tehát okvetlenül kell valaminek lenni az angol módszerben, ami a hajót haladásában megállítja, ami az áthúzással adott sebességet megemésztí. A belga hajó egyenletesen halad.

Az amerikaiak is forgó villát használnak és bár legyőzték őket az angolok, nem a módszerüket tartották rosszabbnak, csak az evezőseiket. Stanbury, a tudósvilágban, azt mondta az angolokról, hogy nem az evezésükkel, hanem a swingelésükkel fogják majd egyszer elveszíteni versenyüket.

A Thames Rowing-Club csapata az ő fénvkorában Hamburgban vereséget szenvedett, a London Rowing-Club pedig Párisban 1892-ben, két év előtt s tavaly pedig a belgák győzték le, francia stíli hajókkal, a fentebb ismertetett berendezésekkel. Mind a három esetben a makacs angol konzervativizmus okozható, az utolsóban minden esetre. F. Beddington, neves régi angol evezős, pár év előtt megírta, hogy a technikai elveknek nem felelnek meg a hajó és lapát építése. Nem hallgattak rá. A jelenlegi angol stílus inkább érvényesülhet a hosszabb pályán, mint a minő a hajónki távúkn 4 1/4 angol mfd (6.84 km. körülbelül), de nagy kitarást igényel.

Kisebb erőmegfeszítést követel a belga stílus és egész könnyedséggel fokozható evezőcsapásuk egy lehető magas számig. Egy fergő keréknek is a maximális sebességet adhatjuk, ha kezünkkel apró, gyorsan ismétlődő lökésekkel adunk neki.

Az evezésnél, legyen az akár két-, négy- vagy nyolcüléses hajóban, három szabályra kell ügyelni. Először, legyenek a csapások abszolút egyszerűek (taktus); másodsor a hajónak éppen olyan gyorsan kell haladnia akkor is, ha az evezők nincsenek a vízben, mint áthúzás alatt; harmadsor olyan evezős szereket kell használni, mely az evezőknek leginkább lehetővé teszi, hogy egy kitűzött távot a lehető legrövidebb idő alatt evezzenek be.

Az angol konzervativizmusnak nem kell a méterrendszer, a kilogramm, a Celsius-hőmérő. Ha visszautasítja a technika tudományos alapon nyugvó tételeit az evezős szereknél is, legyen elkészülve újabb kudarcokra gyengébb fizikumú evezősöktől is.

Belföldi hírek.

A MAGYAR EVEZŐS EGYLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE.
NEK évi jelentése a múlt évről, mely fennállásának 14. esztendeje volt, megjelent. Ábrai Zoltán szövetségi titkár gondosan állította egybe évi jelentésében az egész évi működést, melyből kiemeljük a következő részleteket. Szövetségünk fennállásának tizenegyedik évéről szóló jelentésünket, mint előző években, úgy most is magyar evezősök külföldön elért sikereiről való megemlékezéssel vezetjük be. Németországot keresték fel az elmúlt évben a „Nemzeti hajós egylet” s a „Pannonia evezős klub” tagjai. Szövetségünk e célra alkotott alapiából támogatta és elősegítette ezen kiküldetéseket. Hamburgban a „Nemzeti hajós egylet” tagjai: Leviczky Károly bajnok evezősünk, ifj. Gráf Vilmos jeles ifjú scullistánk fényes győzelmeit aratták. Leviczky az

„Alster Pokal” egyes versenyben, Gráf pedig a junior skiff versenyszámban. Igen szépen szerepelt még e regattán Killer Ernő a „Nemzeti hajós egylet” kipróbált scull evezőse, ki az „Alster Pokal” skiff versenyében, Leviczky után második lett, s így a magyar scull evezősök fölényét a kontinens legjobb egyes evezősei fölött kétségtelenül beigazolta. A „Pannonia evezős klub” senior négyes csapata a Frankfurtnak megtartott regattán vett részt, s habár első helyre nem jutott is, a „Vendégek versenyén” nek második helye, megnyert előverseny után, s a „Kaiser Preis” versenyszámban az előversenyben mutatott kiváló formája, csapatainknak jövőben a külföldön való sikeres versenyzés iránt jogosult reményeket kelt!

A szövetség maga összesen 3 versenyt rendezett u. m. a budapesti nagy regattát, a július 7-iki folyami távversenyt és a győri regattát június hó 23-án, a győri egylet 30 éves fennállásának jubileumi ünnepélyen. A három versenynapon 17 versenyre összesen 46 jelentkezés és 36 indulás esik (1906-ban három versenynapon 47 jelentkezés 36 indulás, 1905-ben két versenynapon 40 jelentkezés 27 indulás, 1904-ben három versenynapon 47 jelentkezés 30 indulás, 1903-ban két versenynapon 35 jelentkezés 28 indulás, 1902-ben három versenynapon 37 jelentkezés 25 indulás). Noha az előbb felsorolt számadatok a múlt évekhez képest alig mutatnak eltérést, szükséges fölemlíteni azt a körülményt, hogy a szövetséghez tartozó egyletek részvétele a versenyeken nagyobb mértékben volna kívánatos, mert így nem következne be az az eset, hogy négy verseny, versenyző hiányában elmarad, három pedig csekély érdekű row-overré válik. A győzelmek legnagyobb részét (6 győzelem) a Nemzeti hajós egylet aratta, a Pannonia evezős klub 5, a Neptun budapesti evezős egylet 2, a Váci sportegylet evezős osztálya 2, a Duna budapesti evezős egylet és a Győri csónakázó egylet 1—1 ízben haladtak át győztesként a célvonalon. A versenyek nemzetközi jellegét a Wiener R. C. „Donau” s brünni R. C. „Bruna” adta meg. Örömmel láttuk a külföldi versenyzők mellett három angol és két kiváló sportérzékű vidéki evezős egylettel a Váci sport egylet evezős osztályának, a „Győri” csónakázó egyletnek s a szolnoki „Tisza” evezős egyletnek csapatait is a regattáinkon.

A versenyek pénzügyi eredménye 4102 kor. 80 fill. bevétel-lel szemben 3857 kor. 66 fill. kiadás. Bevételeinkből, melyek a külföldi kiküldetések alapjából vett 1500 K.-val, a f. évi tagdíjakkal, s kamatjövedelemmel 9355 kor. 58 fillérre emelkedtek, a külföldi kiküldetés elősegítésére adott 1500 K., továbbá a külföldre menő versenyzők segítésére szánt alap dotálására, nyomtatványokra, titkári kiadásokra fordított 2702 kor. 47 fill. levonása után mutatkozik még 2795 kor. 45 fill. pénzmaradvány, mely takarékpénztári betétként gyűmöcsőzőleg kezeltek. A külföldre menő versenyzők segítése című alap 2153 kor. 58 fillért tevő vagyonából 1500 kor. a Németországba küldött evezősöknek a szövetség igazgatósága engedélye folytán kiadatván, maradt az alap vagyona év végével 653 kor. 58 fill., melylvel együtt a szövetség vagyona 4161 kor. 63 fill. Az ui költségel-irányzat bevételei 7395 kor. 45 fill.-ben, kiadásai 2505 kor. 45 fillér pénztári maradvánnyal hoztak javaslata.

AZ OLYMPIAI EVEZŐS BIZOTTSÁG-ról lapunk március 14-én megjelent 11. számában egy pár soros közleményt adtunk hireink között, melyben tekintettel a napilapok közleményeinek izgató hatására azon óhajunknak adtunk kifejezést, hogy ezen bizottság, mely új tagokkal is kiegészítettet hivatnék össze. Ez óhajunkat dr. Perger Ferenc bizottsági elnök és Ábrai Zoltán bizottsági előadó szíves figyelmébe ajánltuk. Ábrai Zoltán e hír megjelenése után levelet irt szerkesztőségünkbe, melyben e hír helyreigazítását kéri. Helyreigazításnak mindenkor szívesen adunk helyet, de ez esetben ő nyilván félreértett, mert ő az olympiai nagybizottság végrehajtó bizottsági üléséről beszélt, mely gróf Andrassy Géza és dr. Gerenday György elnökléte alatt áll, s amelyre külön az evezős csoport ingerenciával nem bír. Az evezős szövetség által delegált bizottság, melyről mi írunk, tényleg lapunk közlése után össze is hivatott 17-ére ülésre, melynek eredményéről mult számunkban hoztunk tudósítást. Amidőn megköszönjük lapunk evezős rovata számára ugyanazon levélben küldött elismerő szavait, biztosítjuk, hogy mindenkor tárgyilagos jól értesültség fogja vezetni tollunkat.

AZ EVEZÉS KIKÜLDETÉS ÜGYE, melyért lapunk mindenkor készséggel szállt síkra, befejezett tény. Wekerle Sándor miniszterelnök mint pénzügyminiszter engedélyezte azon költségeket, melynek kiutalványozását saját tárcájából a kultusz-minisztérium nem tehet. Most már csak a kiküldetés jelöltjei oar- és skull-evezőseink komoly ambícióival készüljenek.

A MAGYAR EVEZŐS SZÖVETSÉG közgyűlése ma szombaton március 28-án van este 7 órakor a Vadászútról szálló földszinti külön termében.

Külföldi hírek.

A Z OSZTRÁK BAJNOKSÁG zárt versenynyírási tételét elvetették, mert akkor a cím védője, Levitzky Károly, a Nemzeti hajtás egyet tagja, nem indulhatna benne. A bajnokságot tehát a tavalyi szabályok szerint evezik.

A BÉCSI NAGY REGATTA részletes versenyszabályait még nem adta ki, mert a császárbülei sportünnepélyektől teszi függővé. A jubileumi bizottság ugyanis minden sportágra — így az evezésre is — hat díjat tűz ki, amint hírlik. Ha a Regatta Verein e díjakat tényleg megkapja, úgy versenynapját megtoldja s ezen új hat díjat a regatta második napjára fogja kiírni. A junior-nyolcasra gróf Harrach egy új tiszteletdíjat tűzött ki, az eddig tudvaleg a Pannonia evezős club tavalyi győzelmével végleg megnyerte.

A NÉMET EVEZŐS SZÖVETSÉG az idén 26-ik évét kezdi meg, hihetetlenül ép oly fényes pályafutás lesz, mint az első negyedszázad. Megalakulásakor, 1882-ben, Frankfurtban 67 egyesület és 2000 körüli evezős volt tagja. Ekkor az osztrák egyesületek is tagjai voltak, de ezek 1885-ben kiléptek. Most a 26-ik év elején a német szövetségnek 250 egyesület tagja mintegy 34.000-nyi óriási taglétszámmal. Az ideális vezetést óriási fejlődés követi.

A BERLINI EVEZŐSÖK a hűvös időjárás dacára megkezdtek evezésüket. Senior-csapatjuk csakis a Hellas, Berliner Ruder-Club és Allemania-nak van. A többi klub junior-legénységgel dolgozik. A skutisták közül Gaza kezd traininget, ki az olimpiai regatta egyik valószínű kiküldöttje leendő.

A Z OXFORD—CAMBRIDGEI VERSENYTÖL már csak rövid idő választ el. Mindkét csapat most már Putneyben a versenytávon evez. Cambridge március 18-án evezte először itt végig a pályát 19:57 alatt (tavalyi győztes ideje 20:26 volt), a Cantabok tréningjének vezetését Mr. Escombe vette át. A csapat most jobb, mint tavaly volt, de rövidebb strokeokkal dolgozik a tavalynál. — Az oxfordiak elnöke, Kirby is végre 10-én csaknem 2 heti influenza után elfoglalhatta ismét helyét a csapatban. Oxford március 20-ig marad Hanleyben, hol igen szép időket érnek el a rövidebb távokon, úgy látszik, a gyorsaságuk megvan. Tréningjüket Mr. Gold vezeti.

A Magas-Tátra déli lejtőjének si-terepe.

Irta: Dr. A. Martin (Berlin.)

Ha e turánál a síek a hegymászás céljának előmozdító eszközei voltak (sőt nélkülözhetetlen segédeszközei, mert dacára a kemény hófelületnek, az a szabad talp alatt mindenütt áttörött), úgy egy másik magashegyi turánál a síelőnek valóban nagy élvezetet nyújtottak.

1906 március 17-én dr. Baurral Felsőhágiba (1072 m.) mentünk, hol Kruzi, a szálloda téli felügyelője bennünket egyszerű, de jó elszállásolásban részesített. 18-ikán 1/48-kor, a leggyönyörűbb időben utunk indultunk. Postrednăig (11 1/2 óra távolság) követtük a Klotild-utat és a Menguszfalvi-völgyben felfelé szánkózva (további 1/4 óra alatt) elértünk a Poprádi-tóhoz (1513 m.), amelynek egy aránylag szélmentes helyén 3/4 óráig tartó reggeli pihenőt tartottunk. Utunk további része meredeken emelkedett és egy óra alatt, a síek lecsatolása nélkül, a Kis-Hincóitónál (1942 m.) voltunk. Ferdén felfelé tartva csakhamar alul széles, de felül mindinkább szűkülő hószakadékokhoz jutottunk, amely a Koprova-

hágóra (2149 m.) vezetett fel. Lépesőzetesen kapaszkodva, feljutottunk közvetlenül a hágó alá, hol azonban, tekintettel a lavinaveszedelemre, szükségesnek tartottuk a síek lecsatolását. 1/2 óra volt, amidőn a hágóra léptünk. Hátra-hagyva síinket, minden további nehézség nélkül a hágóról a Koprova-csucsra (2370 m.) mentünk, amelyről a tiszta, nap-sugaras időben igen szép kilátásunk volt. Különösen nagy hatású képet nyújtott a hatalmas Kriván, a Triumetal közeli meredeken aláeső fala, a Csorbai csucs és a Bástyavonulat a Sátánnal, valamint a Menguszfalvi csucok. Tekintetünk átszelte a léget a Tátracsucok felett, elkalandozott messzire, ki a galíciai sík felé. Visszatérve a Koprovahágóra (1/4 óra) felecsatoltuk a Hlinszkavölgy oldalán, valamivel a hágó alatt a síeket. Mintegy 1/2 órai gyönyörű lesiklás után a messze elhúzódó Hlinszkavölgyben voltunk lenn, mely alkalmas sítérpet nyújtott. Ez utunk valóban igen élvezetes volt és csak azt sajnáltuk, hogy oly hamar véget ért. Miután 1/2 órát pihentünk a Hlinszkapatak mellett, 5 óra felé bejutottunk a Koprovavölgybe, mely a többi völgyek közül szépség és regényességben messze kiemelkedik. Innen egyenesen a Patriának tartottunk felfelé. Átlátszó felhőfoszlányok húzódtak a csucokon végig, időközönként eltakarva őket, majd eltűnve róluk, de mindjobban észrevehetőleg üledtek le a sűrű köd a völgyekbe, szabadon hagyva a hegycsucokat. A sajnos, eljegesedett hólejtőn kapaszkodtunk felfelé. 3/42-kor elértem (két társam előtt valamivel) a Patria csucsát. (A síeket mintegy 20 percre lement hagytam.) Míg a völgyekben ködtenger hullámozott, itt tisztaság és napfény uralkodtak. Gyönyörteljes képet nyújtottak a Magas Tátra körskörül emelkedő csucjai: a Szolizskó, Furkotacsucs, Triumetal (e két ormot összekötő gerinc, és a hóval fedett hatalmas szakadékok elsőrangú alpesi tájrészlet!), a Csorba-csucs, a Menguszfalvi csucok és Ökörhát, a Tengerszemcsucs és — a különösen hatásteljes — Tátracsucs szakadékok, a Kuncysta nyerge és e mögött a Gerlachfalvi gerinc — röviden, gyönyörű kilátás! Miután még a 2289-es pontig átmertem, visszatértem a Patriára, hol hosszabb pihenőt tartottunk. A lesiklás első fele — úgy az eljegesedett hó, mint lejjebb a törpefenyő miatt — igen késes élvezetet nyújtott. Csak miután az erdőben ismét elértük az utat, örvendhettünk a valóban szép és kellemes lesiklásnak. 3 órakor ismét a Havas-féle erdészház előtt álltunk. Dr. Baurnak és nekem annyira tetszett a lesiklás utolsó részlete, hogy a Triganra újból felkapaszkodtunk és végig élveztük újból a lesiklás gyönyöreit. Mert tényleg gyönyörűség volt: 1/2 óra felfelé és 3 perc alatt le!

Március 30-án Dr. Baurral megismételtük a Patria turát, most már sokkal kedvezőbb hóviszonyok mellett. A síek lecsatolása nélkül 2 óra 30 perc alatt értük el a csucstól az erdészháztól és 35 perc alatt jutottunk vissza. A felső részen a hóból kiemelkedő sok sziklatömb miatt most is nagy óvatosságra volt szükség; de ezután a frissen esett havon nagy kanyarulatokban száguldottunk a lejtőn lefelé; a már ismeretes szép lesiklás a Triganról volt ez élvezetes situra fénypontja!

Sihegyek továbbá még: az Oszterva (1984 m.), Tupa (2293 m.) és Klin (2189 m.). Az Oszterva déli lejtőjén való lesiklás igen élvezetes lehet. Ez észrevételemre a Klinről Felsőhágiba való lesiklásom adja meg az okot.

1906. február 14-én a Poprádi-tótl, meredek hószakadékon át feljutottam az Osztervára. Keresztezve az Osztervának a Tupa felé húzódó gerincét hosszában, a Tupa és Klin közötti nyeregbe jutottam és innen mindkét csucsra. A Klinről Felső-Hágiba siklottam le. Fent kemény hó, lejjebb törpefenyő akadályozta a szánkózást. Az erdőben azonban jól járható utat találtam és ezt követtem Felső-Hágig.

Néhány téli tátrai turám ismertetése, melyekben nem ugyan sihegyekről lesz szó, de melyekben a sí játsza a főszerepet, legyen jelen cikkem befejező része.

A magas hegyi turák között, melyet majdnem teljesen

Jelvények, plakettek, érmek, tiszteletdíjak

izléses és olcsó kivitelben

FABRI I. és társa Ferenciek-tere 2. sz., Király-bazár.

Budapest székesfőváros szerződöttett a Magyar Athletikai Szövetség a Magyar Athletikai Club és több előkelő egyesület szállítója

sieken lehet véghezvinni, első helyen áll a Furkota-csucs (2405 m.) megmászása.

Dr. Baur, H. Schäfer társaimmal 1906 január 4-én ¼8-kor elindultunk a Csorbatói vadászszázból a csucsra. Az idő gyönyörű, a hó ellenben jeges volt. A Szoliszkovonulat nyulványain lassan felfelé emelkedve, kezdetben szép fenyvesben, később kevésbé kellemes törpefenyők között kerestük utunkat. A 2119 pont közelében jobban balra tartottunk és némi magasságvesztéssel bejutottunk a Furkotavölgybe. Ezt követtük tovább felfelé s többnyire a keleti tőfalakon tartózkodva haladtunk el a befagyott és behavazott Wahlenbergi tavak felett. A völgynek több helyütt igen meredek fal-szerű emelkedései vannak, melyeknek sieken való legyőzése, tekintve a jeges havat, — mely folyton ékelést tett szükségessé — meglehetősen fáradságos volt. A felső Wahlenbergi tő mögött (2154 m.) a lejtő, melyen a Furkota-csucsot el akartuk érni, annyira meredek lett, hogy rövid idő múlva a sieket lecsatoltuk. 25 perccel később a Lorenzhágón keresztül elértük a Furkota-csucsot, melyről káprázatosan szép kilátás tárult elénk a Magas Tátra csucsaira, a távoli szepesi síkra, és az Alacsony-Táttra magaslataira. Onnan, hol a sieket hátrahagytuk, kellemes lesiklásunk volt a felső Wahlenbergi tőhoz. Megkerülve ezt, nyugoti oldalán tovább siklottunk az alsó Wahlenbergi tőhoz (2060 m.). Az aránylag vékony hóréteg következtében igen kellett vigyázni a kiemelkedő sziklatuskók miatt. Schäfernek ez egy alkalommal nem a legkiválótlanság módon sikerült s a síhegyével fizetett rá. Ezt azután a javítószerszámok között magunkkal hozott bádöghegygyel helyettesítettük; szerencsére Csorbára egy pár tartalék sít is hoztunk magunkkal, és így Schäfer ezeket igénybe vehette későbbi turáin. Lejebb sem volt a lesiklás kellemesnek mondható, mert hóhiány következtében még az alacsonyabb fajtájú törpefenyők sem voltak behavazva és így folytonos akadályokat képeztek. A már tűnő napvilágot lassan a hold fénye váltotta fel. Még egy pompás lesiklásunk volt az erdei uton és 7 órakor — elhaladva a Csorbai-tó felett, és az akkor munkások által lakott szálloda mellett — megérkeztünk szállásunkra. Havas erdész házába, hol már aggódtak miattunk.

Először 1907 január 5-én léptem Dr. E. Baur (S. C. Arlberg) és Hans Schäfer (ASC. München) társaimmal a hegy ormára

A kora reggeli rossz idő miatt soká aludtunk Havas Péter erdész barátságos házában faliaközött; ¼10-kor végre elindultunk. Havas Péter, ki különben igen jó sielő, elkísért egy darabig, azután követtük a Trigan mérsékelt emelkedő utját. Ott, hol ez ut a Menguszalvi völgybe lejtett, elhagytuk a kényelmes utat, s a gerinének tartottunk, mely különösen hosszúsága által válik ki. Igen kellemetlen volt, hogy a hó ragadt küssé, és a Bercolinkenőcs sem segített sokat. Kezdetben a Koproavapatak szélén uttalan részekben törtünk át; nemsokára azonban ráakadtunk a meder mellett haladó ösvényre és ezt követtük tovább. Fenséges látványt nyújtottak a Hrubó vad falai és a Krivánnak óriási impozáns sziklafala. Mélyen és meredeken nyulik itt be a Hrubó láncolata és a Kriván közé a Koproavavölgybe torkoló Nefer-völgy. Teljesen ellentétes a Koproavavölgynek keleti oldalával a nyugati oldal. Amott állanak a Tátra vad sziklavilágának keleti előőrsei, emitt a Liptói Alpoknak szelíd, egyenletes gerinevounlata, mely igen alkalmas sitelep, húzódik. A Koproavavölgyet pompás erdő borítja, melynek számos tisztásáról szép kilátásunk van a hatalmas völgyi tájra. Utunk gyakran visz át a patakon s annak majd jobb, majd bal partján vezet. Egyhelyütt el is vesztettük és ekkor hosszabb ideig a patakmederben szánkáztunk tova. Eközben alkonyodott. Felhőmentes volt fejünk felett a csillagos ég, a levegő pedig oly enyhe nyári volt, hogy gondatlanul siklottunk tova. Végre ismét megtaláltuk az erdőben utunkat. Itt a magastörzű fák között, nehogy utunkat ismét elvesztjük, meggyújtottuk lámpáinkat. ½ órai pihenő után tovább vándoroltunk, mindig a mély, néma erdőben. Messze voltunk még Pod Banskótól, mely 972 m. magasságban már kinn a síkon fekszik. Kutyaugatás jelezte végre, hogy emberi lakóhely felé közeledünk. A hang irányában haladva tovább, — mely nem az erdészlakhoz vezetett, mint később észrevettük — Pod Bansko közelében fekvő tót parasztházhoz jutottunk.

Soká kerestük a patakon át hozzávezető hidat, mignem 9 órakor végre a ház előtt álltunk, melyből ének hallatszott ki. Hallomás után azon véleményben voltunk, hogy a ház lakói esti ájtatosságukat végezték! Azt híven, hogy az erdészház előtt állunk, lecsatoltuk sieinket, és a házfalhoz támasztva azokat, kopogtattunk a lakóház ajtaján. Választ nem kaptunk, sőt a vallásos ének zavartalanul tovább tartott. Végre beléptünk és az ajtóküszöbön bevártuk az áhítoas ének végét. Az apa, anya és fia a szögletben álló asztal mellett állottak és tót imakönyvből énekeltek. Végre előterjesztettük kérelmünket a jó embereknek. Miután ők németül, mi meg tótul nem tudtunk, az értekezés kissé nehezen ment, míg végre — nagyjából rész jelbeszéddel megértettük, hogy bár ez már Pod Bansko, de nem az erdész háza, és megkértük a fiut, hogy vezessen el oda. Esti 9 órakor végre szerencsésen elértük mai napunk célját.

(Folytatjuk.)

KATONAI SI-TURÁK AUSZTRIÁBAN. Mily jelentőségre tett szert a si-sport a hadseregben, arról legelőnkebben ama számos si-tura tesz tanúságot, melyet a 14. gy-ezred (Innsbruck) tett meg Ausztriában. Egy ily osztag, mely 12 tisztból és 4 közemberből állott, február 19-én a Hochjoch menedékházához sielt óriási hóvihorban, ahol elveszteknek hitt müncheni alpinistákra talált, kik napok óta voltak kénytelenek itt időzni. Február 21-én a Hauslachjochon keresztül a Sammoar menedékházhoz szánkáztak, ahonnan a Querkogelra kapaszkodva, Vent felé siklottak le. Február 24-én Längenfeldről az Amberger Hüttéhez vezetett további utjuk, másnap a Schwarzenbergjochon keresztül Bärenbadba és onnan Fulpmesen keresztül Innsbruckba tértek vissza. Nem kevésbé érdekes Rabitsch hadnagy turája is, aki négy császárvadászzsal megkísérelte — a vezetők által lehetetlennek tartott feljutást a Tabaretta-falalon a Payerhüttéhez és innen az Orler csucsára. A csucsot az osztag mintegy 6 óra rendkívül fárasztó küzdelem után érte el.

ÉLI TURÁK A BERNER OBERLANDBAN. A Berner Alpen-club 5 kiváló tagja, Weber, Schärer, Lindenmann, Gürtler és Gysi, február 12-én elindultak Bernből, hogy sieken átkeljenek a Berner Oberlandon. 13-án kora reggel gyönyörű időben és jó hóviszonyok mellett jutottak a Lötschenlückéhez és a Steigerhüttéhez; utjuk 11 óra hosszáig tartott. 14-én 2¼ óra alatt siekkel felkapaszkodtak az Ebne-fluhra (3694 m.). Kilátásuk oly tiszta volt, hogy Bernben és Thunban az egyes házakat meg lehetett különböztetni egymástól. A menedékházhoz való visszatérés a pompás lesiklás folytán csak néhány perccel vett igénybe. Még ugyanaz nap az Aletschfirnen át a Konkordiaplatzhoz szánkáztak. Széleseben rohantak a sielő a sima kemény havon keresztül a gleccser-rianások között. A Grünhorlickén keresztül érték el a Walliser Fiescherfirnt és a Finsteraarhornhüttét, ahol meghaltak. 15-én az idő viharossá, kedvezőtlené vált, ugy hogy a Finsteraarhorn megmászásáról le kellett mondani. A Fiescher-uton és a Studerfirnen át vettek be az Obraarjochot; itt rövid ideig pihenőt tartottak, azután a gleccseren keresztül tértek még aznap Guttannenbe.

Olvassuk a

„SPORTTUDÓSÍTÓT“

Megjelenik minden hétfőn kora reggel. Tartalmazza a vasárnapi összes eredményeket, kapható minden tőzsdeben

40-ezer korona olimpiai célokra.

Az egész világ kulturálmáinak nemcsak szigorúan vett sportközönsége, de egész társadalmának osztatlan figyelmé és egyetemes érdeklődése kíséri az 1908. évi londoni világversenyre történő előkészületeket. E nagy athletikai ünnepély a kulturnemzetek faji kiválóságának lesz erőpróbája, mert itt fog eldőlni, hogy a testi kultúra terén az egyes nemzetek milyen eredményeket értek el. Minden nemzetnek legfőbb törekvése, hogy testi kulturájának fejlettségét a legmértőbben, az összes általa kultivált sportágaknak képviseltetésével demonstrálhassa.

Az olimpiád rendkívüli jelentőségének átértését és helyes mérlegelését jelenti az a tény, hogy *Apponyi* Albert gróf kultuszminiszter köztelépése folytán, a pénzügyminiszter a kért 40 ezer koronát teljes összegében ki fogja utalni. Ezáltal lehetővé van téve, hogy a magyar sport majdnem minden ágazatának képviselői megjelenhessenek s a magyar sport erejét demonstrálhassák.

Midőn e nagyjelentőségű hír a közvélemény elé kerül, első szavunk csak a hála tolmácsolása lehet gr. *Apponyi* Albertnek.

Délmagyarországi kerület megalakulása.

rületének bizottsága tegnap tartotta Szegeden második évi rendes közgyűlését, melyen hat egyesület képviseltette magát. Jelen voltak: ifj. *Vas Gusztáv* előadó, szövetségi képviselő Aradról, *Preisinger* Béla sportintéző az Aradi Athletikai Klub, ifj. *Nyáry* Béla titkár, az Aradi „Meteor” Szárits János, titkár a Bácska szabadkai Athletikai Klub, *Stenger* Márton a Temesvári Athletikai Klub, *Ádámfi* János, a Szegedi Vivó-Egylet és *Szende* Izso titkár, a Szegedi Athletikai Klub képviselőiben.

A Mentonban üdülő *Szathmáry* S. elnök helyett *Szende* Izso korelnök elnökölt, ki üdvözölve a szép számban egybegyűlt képviselői tagokat, felkérte ifj. *Vas Gusztáv* kerületi előadót az elmúlt évi jelentés megtételére.

Előadó a kerületi bizottságok működésének fontosságát ismertetve terjeszti elő az elmúlt évi munkálkodás eredményét. A rendezett kerületi bajnoki versenyek sikereit, melyeket örömmel és köszönettel vett tudomásul az értekezlet. Az előadói jelentés után a kerületi bizottság 1908. évre újra megalakult. Székhelye Arad s elismerésük megnyilvánulásául elnöké újból *Szathmáry* Jánost és előadóvá ifj. *Vas Gusztáv*ot választotta meg. Előadó indítványára a gyűlés *Szathmáry* János elnököt és *Stankovits* Szilárd szövetségi titkárt táviratilag üdvözli.

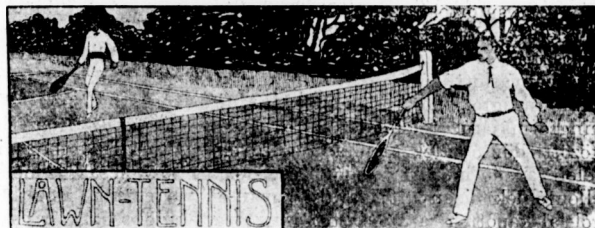
Beható eszmecsere után tizenegy bajnokság rendezését határozta el a kerület, mely öt egyesület között oszlik meg. Résztvesz a bajnokság rendezésében Arad, Szeged, Temesvár, Szabadka, Nagybecskerek. — A bajnokságok együttes rendezésének eszméjét igen meggondolandó körülmények gátolják, mert ébren tartani minden érdekelt város közönségének érdeklődését csak a bajnokságok megosztásával lehet. — A kerületek ügyeinek ily élénk haladása s a vidéki egyletek ily figyelemreméltó tevékenysége élénk bizonyossága a Magyar Athl. Szövetség sikereinek.

A DTE. KÖZGYŰLÉSE. A Debreceni Torna Egylet március 1-jén tartotta 41-ik közgyűlését. A múlt év ugy nagy eredményt, mint anyagi fejlődést mutatott. Az egylet nemcsak helyi, de már igazán országos jelentőséggel bír. *Szarukán* Sándor győztesen megszerezte a titkári jelentése markánsan eszelte s foglalta össze az egylet múlt évi nagyarányú és sokoldalú működését. A pénzügyi jelentés is kedvező fogadtatásra talált, mert a múlt év igen tekintélyes plusz-szal végződött. A tisztújító választás a következő eredménnyel végződött:

Elnökök: Lestyán Adorján kir. tan., közjegyző, dr. Mayoss György városi főügyész, ügyv. elnök: Jánosi Zoltán ref. lelkész. **Alnökök:** Stankovits János gazd. urad. igazgató, Csóka Sámuel

vár. tanácsnok, dr. Tüdös János ügyvéd. **Titkár:** Szarukán Sándor. II. **Titkár:** Zöld József. **Pénztárnok:** Kiss Kálmán. **Ellenőr:** Zih Géza. **Háznagy:** Rudolfi Imre. **Jegyzők:** Fényes Jenő, Vadon Géza. **Számvizsgáló:** Gaszner Géza, Kovács Mihály. **Mérnökök:** Bacsó Pál, Hegedűs János, Várady Géza. **Ügyész:** dr. Balogh Géza. **Orvosok:** dr. Cakó Zsiga, dr. Láng Sándor, dr. Hajnal Dezső, dr. Dereksy István és 15 vál. tag, 5 vál. póttag.

A HÁRMAS KLUBKÖZI MÉRKŐZÉS, Nagyváradi SE., DTE. és Nyiregyházi TVE. között, mely Nagyváradon a február 23-iki nagysikerű téli atlétikai versenynyel kezdődik Debrecenben, a DTE. rendezésében folytatódik április 5-én. E verseny nívója és körülményei az átlagost jóval felül fogja mulni, mert a DTE. dr. Magoss új társelnök vezetése alatt nagyszabású előkészítéseket tesznek, hogy a Debrecen város intelligenciájának bevonásával a nagyváradiaknak méltó revansot adjanak.

Tennisz a MAC-ban Amely mértékben közeledik a lawn-tennisz szezon, olyan arányban indultak meg azok a munkálatok, amelyek a tenniszezés minél előbb való megkezdhetését célozzák. A Magyar Athletikai Klub sporttelepén is serényen dolgoznak azon, hogy a pályákat minél előbb és mennél jobb karban bocsájtassák ugy a tagok, mint a bérlok rendelkezésére. A klub pályáit újra nivellálták és 10—12 cm. vastag utikaparék réteggel vonták be, ugy hogy minden jel arra mutat, hogy a pályák minőség tekintetében a legelsőrendű pályák nívóját megfogják ütni. A MAC. nagy pénzüsszeget vett fel évi büdzsétjébe, hogy ne csak a szórakozás, hanem a sport legfontosabb követelményeinek is eleget tve, a versenyzők fejlődését minden tekintetben előmozdithassa. A tennisz-osztály vezetése *Schmid* Ödön kiváló bajnokunk szakszerű kezébe van letéve. A bizottság következőképpen alakult meg. **Igazgató:** Schmid Ödön. **Kapitány:** Kormos Kálmán. **Előadó:** Löllbach Kálmán. **Jegyző:** Riek Ödön. **Szertáros:** Kocz Aladár. — **Bizottsági tagok:** Asbóth Jenő bajnok, Becker Géza, Hedinger Miksa, dr. Jolland Artur, Kertész János, dr. Liszka Viktor, dr. Minnieh Jenő, Zipernovszky Ferenc. **Napi biztosok:** Bánhegyi Géza, Fritz Oszkár, Horvátovics Iván, Hosszu Lajos, Jónescu Kornél, Kelemen Aurél, Petróczky László, Pongrácz Albert br., ifj. Sellevér József, Toldy József.

Lawn-tennisz pályát készit vagy javit helyben vagy vidéken mérsékelt árak mellett **Balla János** (Budapest, VII. ker., Cserhá-utca 6. földszint 3.,)

A Kertész Tódor cég lawn-tennisz raketek javítására és ujonnan hurozására Mr. A. O. Hitchcock Acton elsőrendű angol szakmunkást szerződtette, ki mindennemű raketjavítást és hurozást kiválóan szak-szerűen és gyorsan, szükséghez képest azonnal végez Kertész Tódor sportáru-üzletében Budapest, IV., Kristóf-ter berendezett külön raketjavító műhelyében.

Tennis raket javító, tennis pálya készítő és felszerelő.

MACHER REZSŐ

lawn-tennis, sport-üzlete

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 3. szám.

(Az udvarban.)

Bátorkodom még szíves figyelmét felhívni a most sajtó alatt levő árjegyzékemre. A világhírű J. & S. Schelfield raketek egyedüli raktára Magyarország részére.

A WSC. Austria tavaszi meetingje.

A csütörtöki szenzációs bajnoki match után, midőn a rendező egyesület 3:1 arányban megverte a WAC. annyi éven át osztrák és magyar földön veretlen és Nauss híján teljes, bár hanyatlott formában levő csapatát, mindenki égett a kíváncsiságtól, hogy a magyar bajnokcsapat, melynek tréningformájáról félelmetes hírek keringtek és az Ausztria közötti döntő játék szemtanuja legyen. A MUE. meg is felelt az öt megelőzőtt jó hírnévnek és ugyancsak kemény ellenfélnek bizonyult; tavaly ugyan-e versenyen még 13 gól-lal kapott ki a WAC.-tól és ez a gól-különbség még csak ki sem fejezte a kettejük közti teljes erődiferenciát, míg most teljesen egyenrangú és egyenértékű játékot produkált. A vereség, melyet ezuttal szenvedett, nem jelent semmit, mint ezt az osztrákok is készségesen elismerték és könnyen végződhett volna a match a magyar csapat javára, melynek megjavulását két körülmény teszi csodálatossá és egyszerű-mind nagyérdeművé: az egyik a sportszerű és pólótréningre alkalmatlan uszoda; a másik a magyar ellenfél hiánya, úgy hogy a MUE.-nek soha sincs alkalma mással, mint saját 2. csapatával együtt tréningezni és így összjátékát, technikáját csiszolni, fejleszteni. Nem klasszist, hanem tréning-kérdést döntött el ezen match. A nap többi versenyei közt kifejlődött szép küzdelem alapján főleg a staféta-versenyre kitzított Ausztria-díj érdemel említést; a védő, a budapesti FTC. most gyengén szerepelt. Az 1908. évi védő a WAC. lett, de győzelmeinek értékét nagyban lerontja az a tény, hogy oldal-uszója, Sheff O. olyan stílusban uszott, mely e kötött úzás szabályait egyenesen arculüti és veszedelmesen hasonlít már a magyar uszásra. A staféta-versenyben a legeredményesebben szerepelt magyar csapat a MAFC. ugyancsak új összeállítású stafétája volt.

A MAFC. oldaluszója, Belezna ritka szép, egyenletes, kiadós tempóval olyan kifogástalanul szabályos uszást nyújtott, amilyent kevés oldaluszónál volt alkalmunk tapasztalni. A magyar versenyzők egyébként elég jól megállták a helyüket és 4 szép győzelmet arattak; Hégner J. (MUE.), canterben nyerte a 68 m-es gyorsuszást, melyben elmaradt a várt szép küzdelem, miután egyetlen számottevő ellenfele, Donáth (MAFC.) nekieszt az uszoda falának, ezzel annyit veszítve, hogy a verseny megnyerése ránezve ki volt zárva; jellemző az osztrák uszókra, hogy ennek dacára is nagy fölényvel tudott második lenni. Sugár Sándor (MUE.), igen jó idő mellett (1 p. 52.8 mp.) aratott győzelmet, a 136 m-es középiskolai versenyben, melynél igazán nem erőltette meg magát; egyaránt dicséretet érdemel a Sugár Aladár (FTC.) által a 136 m-es gyermekversenyben (2 p. 04 mp.) és a Friedmann Tibor (MUE.) által a 100 m-es junior melluszásban elért idő (1 p. 37.2 mp.). Az 500 m-es főversenyben Sheff O. nem állt starthoz, mert a stafétára tartogatta magát. Kirchknopf E. (MAFC.) holtbiztos zsákmányát veszítette el, mert Fraenkel (WAC.) 8 p. 27 mp.-es ideje nagyon rossz; a fiatal magyar versenyzőt oldalnyíllalása kényszerítette a feladásra; a kezdő plungingben 14.65 m-es kitiünő ugrásával fölényesen győzött, de magyar oldalról jövő óvás folytán a győzelemtől elűtöttek. Itt csak annyit kívánunk konstatálni, hogy Kirchknopf a MASz. szabályai szerint kezdő volt, mert plungingben még díjat nem nyert. Az oldaluszást 204 m-re, valamint a 136 m-es hátuszást is Orlik S. (Ausztria) nyerte jelentéktelen idővel; a két verseny egyikében sem volt küzdelem, mert Sheff O. illetőleg Kellner (IWASC.) és Fülöp (MAFC.) nem indultak. A műugrásban Valentich (WAC.) aratott megérdemelt, szép diadalt Scheidl (IWASC.) ellen. Részletes eredmény:

I. Amster-émlékverseny 68 m. (Egyleti zárt.) 1. Morberger H. 57.2 mp. 2. Finkler M. 57.8 mp. 3. Bocsovitz F. 1 p. 08.8 mp.

II. Gyermekverseny 136 m. 1. Sugár A. (FTC.) 2 p. 04.2 mp. 2. Kraus F. (WAC.) 2 p. 12 mp. Indult még Liebmann (WAC.) és Schwarz (Ausztria).

III. Gyorsuszás 68 m. (bajn. kiz.) 2 előfutam után 1. Hégner J. (MUE.) 49.6 mp. 2. Donáth L. (MAFC.) 52.4 mp. 3. Honisch (WAC.) 59.2 mp. Indult még Dietrich (Graz), Donáth start után előre megy és $\frac{3}{4}$ pályán át vezet, itt félreuszik, úgy, hogy Hégner fentartva győz, legalább 3—4 mp.-et tartogatva még magában.

IV. Junior melluszás. 2 előfutam után 1. Friedmann T. (MUE.) 1 p. 37.2 mp. 2. Domonkos P. (FTC.) 1 p. 39.8 mp. 3. Newlinsky (WAC.) 1 p. 41 mp. Könnyen nyerve. Indult még: Buchfelder (IWASC.).

V. Hőlgystaféta 4 × 34 m. (vegyes.). 1. „Ausztria“ a) (L. Tritsch, H. Milch, E. Brüll, K. Milch) 2 p. 20 mp. Indult még: Ausztria b).

VI. Oldaluszás 204 m. 1. Orlik S. (Ausztria) 3 p. 20 mp. Fölelényvel első; indult még Weinberger (WAC.).

VII. Kezdőplunging. 1. Kirchknopf E. (MAFC.) 14 m. 65 cm. Igen jó eredmény, de a győztest diszkvalifikálták. 2. Pohanka (Ausztria) 12 m. 72 cm. 3. Lange (Brünn) 12 m. 10 cm. Indult még Borovi (MUE.) és Hager (WAC.).

VIII. Középiskolai verseny 136 m. 1. Sugár S. (MUE.) 1 p. 52.8 mp. 2. Fogas (Apor) L. (MUE.) 1 p. 54.2 mp. 3. Suba (Rémi) K. (MUE.) 1 p. 56 mp. Indult még Korgor (Brünn), Lamplmayer (WAC.). A három magyar úgy győz, ahogy akar.

IX. Melluszás 68 m. 2 előfutam után 1. Scheidl (IWASC.) 55 mp. 2. Köllner (IWASC.) 57 mp. Indult még Wiesel (MAFC.). A győztes nem uszta ki magát, tudott volna jobban is.

X. Hátuszás 136 m. 1. Orlik (Ausztria) 2 p. 16.8 mp. Indult még Hager (WAC.) és Köllner (IWASC.).

XI. Műugrás. 1. Valentich (WAC.) 24 $\frac{1}{10}$ pont. 2. Scheidl (IWASC.) 23 $\frac{1}{10}$ pont. 3. Köllner ((IWASC.) 21 öttized pont. A benevezett Satzinger nem indult. Ugrott még Kotasek (IWASC.), Koch (WAC.), Schmiederer (Grazer AK.), Steiner (WAC.), Klein (WAC.).

XII. Főverseny 500 m. 1. Fränkel O. (WAC.) 8 p. 27.2 mp. Indult még Kirchknopf (MAFC.), Mani (Ausztria), Kirsch (WAC.), Orlik (Ausztria), kik feladták. Kirchknopf igen könnyen uszott 12 hosszat, midőn oldaluszása feladásra kényszerítette.

XIII. Szeniorhandicap 68 m. 1. Plan K. (Ausztria) 0 mp. h. 59.6 mp. 2. Kalisch (Ausztria) 2 mp. h. 1 p. 01.2 mp. Indult még Rosenfeld (Ausztria).

XIV. Staféta-verseny 4 × 34 m. (vegyes) az Ausztria-díjért. 1. WAC. (W. Sheff, P. Fried, O. Sheff, K. Honisch) 1 p. 38 mp. 2. MAFC. (Zvarinyi, Fülöp, Belezna, Donáth) 1 p. 40 mp. 3. MUE. (Borovi, Sugár, A. Hégner, Önödy) 1 p. 46.2 mp. Indult még: IWASC. (Scheidl, Köllner, Henner, Buchfelder) és FTC. (Metzger, Pető, Domonkos, Olasz A.). Gyönyörű verseny. A melluszók közül Scheidl óriási fejesével előre megy és kb. 2 $\frac{1}{2}$ m. előnyt szerez csapatának, Zvarinyi remekül tartotta magát, harmadiknak érkezve be fél m.-el W. Sheff mögött, 4-ik Borovi, 5-ik Metzger, a hátuszók közül azonban Fülöp nyilgyorsan sprintelve a MAFC.-ot első helyre hozza fel, míg Fried utána $\frac{3}{4}$ m.-el váltja Sheff Ottót, aki szabálytalanul uszva, csapatának olyan előnyt szerez, melyet Donáth nem tud már behozni.

XV. Vízipóló bajnokság. Előmérkőzések. Ausztria II.—WAC. I. 0:9; Ausztria I.—WAC. I. 3:1; döntő mérkőzés Ausztria I.—MUE. I. 6:4 Bajnokcsapat 1908-ra: WSC. Ausztria. Bander (IWASC.) bíró füttyjelzésére a következő csapatok álltak föl: MUE.: Schaffhauser, Friedmann, Apor, Rémi, Sugár Z., Hégner, Önödy. Ausztria: Fürth, Lauter, Mani, Wertheimer, Hammel, Orlik, Schachtitz. Kezds után a MUE. fürge csatárai igen élénk tempót diktáltak és az Ausztria-t szőhöz sem engedik jutni, azt teljes védekezésre szorítva; az első két gólt Sugár lövi be, az első Önödy, a másodikat Hégner passz-szából; az Ausztria kezd magához térni meglepetéséből és szép összjátékkal felnyomul és Schachtitz rövid egymásutánban két gólt löve, kiegyenlít, közvetlenül kezdés után pedig Hammel Orlik passz-szából a 3-ik, utóbb óriási bravúrral egész egyedül a 4-ik gólt csinálja meg. A MUE.-n kiemültség jelei kezdenek látszani. Félidő 4:2. A második félidőben nagyon változatosan hullámzott a játék, majd a MUE., majd az Ausztria tért előbe és Hégnernek sikerült is újabb gólt löni, de Schachtitz ismét az Ausztria góljainak számát szaporítja és vég-eredményben 6:4 arányban Ausztria maradt a győztes, amit Apor-nak kiállítás is elősegített. A MUE. csapatában Hégner és Sugár S. brilliroztak, Önödy igen hasznosan játszott rájuk; Schaffhauser várakozás ellenére jól védett. A bécsi csapatban Schachtitz és Orlik ugyiszólván remekeltek és Hammel is nagyon jó volt; a kapus, Fürth pedig most, Nauss távollétében, kétségkívül a legjobb bécsi kapuvédő. A matchet nagyon pártatlanul, nagy szakértelemmel vezette a bíró, bár eldurvulását teljesen megakadályozni nem tudta.

Hírek.

SZAJÁTSÁGOS ÖNREKLÁMOZÁST olvashattunk a *Sporting Life* című előkelő angol sportnapilapban, amely megemlékszik arról, hogy az osztrák uszósportot többek közt Sheff O. és bátyja, a melluszó Sheff W. fogja az olimpiádon képviselni és ez alkalommal közli a kettejük által elért „rekordokat”. Közönségünk szórakoztatására itt reprodukáljuk őket: Sheff O. uszott 110 yardot (100,5 m.-t) 1 p. 01 mp. alatt (ez igaz ugyan, de elhallgattatik, hogy a Szajna folyó vizében volt), 220 yardot 2 p. 30 mp. alatt (Halmay uszta annyira, de hol maradt akkor tőle Sheff!) 550 yardot (503 m.) 7 p. alatt (itt is „le van esipve” 8 mp.) 880 yardot 11 p. 54 mp. alatt (Zachár uszta 11 p. 56,2 mp. alatt akkor, mikor Sheff a 11 hosszan feladta a küzdelmet), 1609 m.-t 24 p. 40 mp. (erre még csak támpontot se találunk, hogy melyik verseny inspirálta ezt a szép legendát?) Sheff W. pedig mellen uszott 100 m.-t 1 p. 23 mp. alatt. (Ugy emlékszünk, hogy az osztrák rekordot Baronyi állította fel 1 p. 24 mp.-el, mikor 2-ik Fabinyi, 3-ik Scheidl lett 1 p. 31,6 mp.-el és Sheff W. ur csak *azután* következett!) Ugyan ki sugalmazhatta ezeket a „phänomenale Leistung”-okat? Nem a Himmelpfortgasse 23-as számú házából, a WAC. tanyájából röppentek világáé a jámbor kaesák?

DANIELS LEGUJABB AMERIKAI REKORDJÁT 80 yardra (75,20 m.) érte el egy a Madison Square-i uszodában (22 yard) *Trubenbach*-chal lezajlott matchban. Trubenbach 5 mp. előny dacára 2 m.-el kikapott, idő 43 mp. volt, ami megfelel az ugyancsak Daniels által 1907. IV. 21-én felállított 43,4 mp.-es rekord megjavításának. Az eredmény még az uszoda rövidségét is figyelembe véve, fenomenális és láthatólag lecsafolja a Daniels rossz formájáról szállongó híreket. Itt jegyezzük meg, hogy a mult hetekben az európai sport- és napisajtót beszámlyalt 57,6 mp.-es 100 yardos Daniels-világrekord csak amolyan csodabogár, amely az illető lapok jól értesültségére vet jellemző és kedvezőtlen világot. Világrekord 55,4 mp. (Daniels, Manchester 1907. IX. 7. 3 ford.)

KÖNIGSBERGER SCHWIMM-KLUB mult héten rendezett uszóversenyén *Salamon*, a két év előtti keleti tenger-bajnok a 200 m.-es főversenyt 3 p. 17,4 mp. alatt nyerte, ami bizony rossz idő.

FELÁRU VASUTI JEGYÉRT fog folyamodni a Deutscher Schwimm-Verband, de az illetékes körök dacára a nagy támogatásnak, melyben a hatóságok az uszást állandóan részesítik, kevés bizalommal vannak lépésük sikeressége iránt.

ANGLIA 100 YARDOS USZÓBAJNOKSÁGA idén Londonban a szeptember 24-én lesz a 44 yard hosszú Hornsey-road Bathsan a Holloway-United SC. rendezésében. A Hölgybajnokság szeptember 10-én lesz.

AZ USZÁS — AZ ÖNKÉNTESSEG ELŐFELTÉTELE. Ilyen értelmű indítványt fog a német Uszó-Szövetség legközelebb a Bundesrat-hoz, illetőleg a német hadügyminiszterhez legközelebb beterjesztendő petícióban benyújtani.

NÉMET-OSZTRÁK VISZÁLY. Hir szerint az osztrák uszósövetség bojkottálni fogja a D. Schwimm-Verbandot, mert az Fränkl Oszkár a W. A. K. tagját a mult évi frankfurti verseny alkalmával tanusított tiszteletlen magaviselete miatt a német versenyekről eltiltott.

OSZTRÁK PÓLO-CSAPAT AZ OLYMPIÁDON szinte bizonyosan részt fog venni; hogy összeállítás a milyen lesz, az az április 5-iki Austria—WAC. match eredményétől függ; előbbinek győzelme esetére tisztán Austria-csapat, míg ha utóbbi győz, akkor válogatott legénység megy ki.

AUSZTRIA HÖLGYBAJNOKSÁGA szerdán, f. hó 25-én volt a Dianababban, 100 méterre. Hölgybajnok lett K. Milch (Ausztria) 1 p. 52 mp.-es idővel.

SC. AEGIR Dortmundban mult vasárnap országos uszóversenyt rendezett, melyen említésre méltó eredményt (pályá 24 m.) *Gubener* ért el a 96 m.-es főversenyben (1 p. 10,8 mp.) és *Schiele* a 144 m.-es melluszásban 2 p. 13 mp.-el.

AUSZTRIA 100 méteres hölgyuszó-bajnokságát, melyet a WSC. Austria rendezett márc. 25-én a Dianababban, Milch uszólgy nyerte meg 1 p. 47 mp. alatt.

A hétről. Közeledik április 5-ike, a szövetségi válogatottak nagy napja. Még mindig

ugyanaz a tavaszi rend: a csehekkel, jobban mondva, a prágai válogatottakkal mérkőzik a magyar. A helyzet meg is javult, meg rosszabbodott is. A budapesti mérkőzés alkalmából nincs, aki kételkedjék abban, hogy szokás szerint itthon győzni fogunk. Ezt annyira feltételezi mindenki, hogy már csak az az érdekes, vajjon ki lesz a szerencsés, ki teljesítheti, amit elvárunk tőle. Nehéz volt a helyzete a magyar labdarúgók válogató bizottságának; mert az idén nemcsak el kellett találnia az egy napra megfelelő normálist, de olimpiai esztendőről lévén szó, ugy szólna programmot kell adnia arról, hogy miként képzei a magyar válogatottak összeállítását a májusi bécsi mérkőzésen; de főleg a június 10-ike első angol-magyar reprezentatív mérkőzésen, sőt, ha a pénzügyminiszter ur is úgy akarja: magán a londoni olimpiádon. Sok lévén a mérlegelendő, sokan lesznek, akik a válogatással mindvégig egyet nem értenek és hozzájárul az is, hogy jóformán matchnapról matchnapra változik a *válogatottak* formája és kondíciója. Hiába: amatőrök vagyunk és nincs az az egyesület, mely megengedhetné magának, hogy kiválogatottjai kedvéért az illetőnek csak pihentetésével is kockáztassa bármilyen bajnoki- vagy díjmérkőzést, így aztán tréningről vagy próbamemérkőzésről alig lehet szó, sőt maguk a válogatott játékosok is élnek a fennálló szokással és a válogatás után jóformán csak magán a mérkőzésen jelennek meg. Azt hisszük, hogy a csehek elleni összeállítás még nem jelenti az ildi véglegest, de annyi bizonyos, hogy sok kielégítetlen ambíció arra fogja bírni a játékosokat, hogy egyleti mérkőzéseken is magukra irányítsák a válogatók figyelmét.

Az intéző-bizottság előtt most egy nagy fontosságú kérdés fekszik tárgyalás és megfontolás végett, amely azonban, mint értsülünk, a közeljövőben már teljesen körülvonalozva elfogadás végett a MLSZ. tanácsa elé kerül. Az igazolási rend megváltoztatásáról, illetve annak kiegészítéséről van szó. A nyilvános egyletek, melyek címei nem viselik magukon a zárt jellegű, vagyis, ami nem involválja azt, hogy tagjaikat egy bizonyos testület kebeléből válasszák, azokra vonatkozólag az igazolási rend marad a régi. Az új igazolási tervet főleg a zártjellegű egyletekre vonatkozik. Mint halljuk, annak alapgondolata és vezető fonala az, hogy az ilyen egyletek játékosai csakis az *illető testület kebeléből kerülnek ki*, mely állapot hivatalosan lenne igazolandó. Átlépéseknél, amennyiben a régi egylet kiadja a játékosát, az a rendes igazolási eljárás alá esik. A kiadatás megtagadása esetén az igazolás, a játékos átlépési szándékának bejelentése után egy évnél lényegesen hosszabb idő eltelte után következhetne be s akkor is csak abban az esetben, ha hivatalosan beigazolást nyer, hogy az illető játékos a testület kebelében, bizonyos, még eddig meg nem állapított minimális időtartamot már eltöltött. Az intéző-bizottság a játékosok csábítása ellen is erős szabályokat dolgozott ki. Mindkét tervet már a legközelebbi tanácsülésen tárgyalásra kerül.

I. osztályu bajnokság.

MTK.—BAK. (Milenáris.) A várt tartalmas és szép játék helyett a BAK. részéről jó 4:1. formán semmi olyat nem lehetett látni, ami valaminek nevezhető. Az első félidőben nagy durrall nekiment a játéknak, egy pár elsőrendű helyzetet kihasználatlanul hagyott, s mikédt, s az MTK. azután könnyen elvégezte a többi. A csatársor a helyes összedolgozás helyett ismét a portyázó sziszte-

„NEMZETI SPORT”

egyes számai minden

nagyobb tőzsdében kaphatók.

mával próbálkozott, de Csüdör jobb portyázónak bizonyult, mert rendre fele utján lekapesolta a kiszökő csatárokat. A védelem esodálatosan viselkedett, s nem egyszer esett meg a labdára való ráfutásoknál, hogy a védő BAK. játékos retirált meg a csatár előtt. A játék nem volt olyan természetű, mely alkalmas lenne arra, hogy az MTK. játékeiről tisztá képet nyújtson. A védelem könnyen végzett mindennel, azonban a csatársor lövőképessége ez időszerint még gyengének mutatkozott. Nagyon jó volt Sebestyén, nem is szólván Csüdörrel.

A játéktéren kívül még a tribünön is folyt a mérkőzés a két pártárvnyalat között. Szabályszerű befejezését azonban egy rendőr közbelépése megakadályozta. E mérkőzés gól-aránya ismeretlen.

A csapatok:

MTK.: Domonkos—Révész, Csüdör—Elemér, Szücs, Bob—Vida, Döme, Hoffer, Károly, Sebestyén.

BAK.: Grosz II.—Müller, Maxy—Halsz, Gerő, Glat-ter—Weisz, Ligeti, Rudas, Gállos, Grosz.

Az első percekben a BAK. erősen támad, azonban minden veszedelem nélkül. Majd hullámszik a játék, az MTK. is felhúzódik. A faultokért járó szabadrugások sűrűn esnek. A játék izgatott s mindkét fél bizonytalanul játszik. Az első veszélyes támadást a BAK. vezeti Grosz révén, ki jó helyzetből indulván, még Csüdört is lefutja; precíz centerjét, mely 5 m.-el szalad végig a kapu előtt, Rudas és Ligeti da-cára, hogy a legközelebbi ellenfél legalább 10 m.-nyire volt, egymást akadályozzák, minnek következménye természetesen az volt, hogy a végre mégis elindított labda Domonkos bir-tokába került. A félidő vége felé esik a kapus rossz védése folytán az első gól az MTK. javára. Ugyanis egy kornéből kifolyólag beadott labdát, a kapus gyertya-stilusban véd, mire az ugyanazon helyre leeső labdát Hoffer könnyű szer-rel befelji. Félidő 1:0

A második félidőben az MTK. irányítja a játékot, s rövid időközökben 3 gólt ér el. A kapus, egy általa elő side-nak a bírő által azonban szabályszerűnek ítélt gól után, oly sportszerűtlen viselkedik, hogy a labdákat még meg sem kísérli kivédeni. Az utolsó percekben Grosz lefut, s szépen a kapu jobb sarkába helyezett gólt lő. Bírő: Szűsz Hugó (MTK.).

Törekvés—BTC.

3:2

Összetel 3:2

(Millenáris.) A BTC. nemhogy ja-vulna, de fokozatosan vissza esik. A régi dicsőségből már lassanként csak a piros-fehér ing marad meg, mert a régi egészséges szel-lemet és az elődeiktől rájuk hagyott dus örökséget már elpo-esckolták. Játékuk már annyira gyenge s lélek nélküli, hogy legjobban jellemzi azt egy vidéki urnak, a BTC. egy régi lelkes hívének kérdése, melyet e sorok írójához intézett: „Ugy-e bár, ez a BTC. második csapata?”

A Törekvés játéka nagy meglepetést keltett. Csatársora meglepő egészséges s tartalmas kombinációkkal és nagy tech-nikai készséggel dolgozik. A védelme szintén jó minőségű, de néha még rutin hiányra valló taktikával dolgozik. Mind-végig nagy önfeláldozással és lelkesedéssel dolgoztak, kis szerencsével még nagyobb góldifferenciával győzhettek volna, annak dacára, hogy Takács fejese, bár tagadhatatlanul na-gyon szép volt, helyzete folytán az off side szabályokkal erős konfliktusba keveredett. Félidő: 0:0.

A két csapat:

BTC.: Izsó—Sárközy, Szendrő—Kovács, Korda, Ficere—Oláh, Mész, Dudus, Balázs II., Balázs I.

Törekvés: Dür—Hauswald, Kaufmann—Peitsik, Szedni-esek, Csonka—Szedlár, Kiss, Takács, Nyilas, László.

Törekvés kezd szél ellen és rövid ideig támad is. Majd a BTC. a támadó fél s jó ideig ostromolja Törekvés kapuját, melyet azonban Dür pompásan véd. Blazsek I. gyors iramban lefut, cen-terezését Késmárky kapásból remekül lövi, de a kapus az élesen lött labdát jól fogja. Majd a Törekvés is átrándul ellenfele tér-felé, de Takács szépen helyezett lövését Izsó jól védi. A félidő további folyamán BTC. folyton támad, de míg csatárai a legkedve-zőbb helyzeteket is kihaználatlanul hagyják.

A második félidőben Törekvés játszik hátszéllel és a szél-től is támogatva erősen támad. László a jobbszélen lefut, beadását Szednics Kisshez passzolja, aki a negyedik percben védhetetlen gólt lő. Egy ideig változatos a játék, míg a 14-ik percben a Blazsek-testvérek szép összejátékkal Törekvés kapuja elé nyomul-

nak és Blazsek II.-t éppen a lövés pillanatában buktatják el, mire a megítélt tizenegyet Késmárky a gólbá rugva kiegyenlíti. A 18-ik percben Sárközy fejről lepattanó labdát Nyilas védhetetlen-nül belövi. 2:1. Két perccel később Takács kicszelezi a BTC. vé-delmét, de elbuktatják; a szabadrugást Szednics remekül rugja és Nyilas offsidról fejessel megszerzi csapataának a harmadik gólt is. 3:1. Erre a BTC. teljes erejét összeszedve támad. Peitsik Haus-waldnak akarván hátraadni a labdát, azt Késmárkyhoz rugja, ki Hauswaldot kicszelezve gólt lő (23 p.) 3:2.

Ezután Törekvés teljes fölénybe jut és a BTC. csak a Blazsek testvérek lerohanásai révén jut néha-néha támadáshoz. Törekvés támadása fejezi be a játékot. Bírő: Szűsz Hugó (MTK.).

Ferencvárosi TC.—A soroksári-uti pályán tartotta a Föv.TC. 7:1

Összetel 10:4

a FTC. fölényes játékaival és biztos győzelmével végződött. A FTC. főereje ezuttal a csatársor volt, mely nem becsülve le ellenfelét, gyönyörű kombinációk-kal, lelkesen játszott. A csatárok gyors és erőlyes fellépése meghozta sikerét. A Föv. TC. kitűnő védelme ellen a három belső csatár játéka kiválóan érvényesült. A FTC. védelme nem volt a megszokott jó. Gorszky, Weinber és Manglitz a vasárnap sérülésektől bizonytalanul játékot produkáltak. A Föv. TC. az első félidőben igen szépen játszott. Az egymás után kapott két gól láthatólag lehangolta és tervszerűtlen játékaival minden esélyét elvesztette. Beimel kapus a régi lábbaja egy összeütöközésnél megújult, ezután már védő já-téka bizonytalan volt. A Föv. TC. védelme sokat mentett. Kiváló játékos Schönfeld, míg Jergenc, Weisz, Rauch és Russ lelkes fair játékaikkal főerőssége a Föv. TC.-nek. A csa-társor önző volt, pedig Nemetz—Russ igen gólképes csatá-rok. A két csapat a következőképp állt föl. FTC.: Fritz—Rumbold, Manglitz—Gorszky, Bródy, Weinber—Rónai, Weisz Koródy—Schlosser, Szeitler. Föv. TC.: Beimel—Russ, Rauch—Weisz, Jergenc, Schönfeld—Klingenberg, Nemetz, Russ Salamon, Seiff. A Föv. TC. csapatában Ross II. és Vértés hiányoztak.

Félidő: 4:1. Bírő: Langfelder F. (UTE.) volt.

Az I. osztályu bajnokság állása:

Egy let neve	Játszott	Nyert	Eldön-tetlen	Vesztett	Adott gólt	Kapott gólt	Pontok száma
MTK.	12	9	3	—	38	13	21
MAC.	12	9	2	1	68	15	20
FTC.	12	7	3	2	56	27	17
UTE.	12	6	1	5	16	25	13
BTC.	13	5	2	6	48	26	12
Törekvés	12	5	1	6	19	31	11
BAK.	13	4	2	7	21	43	10
Föv. TC.	13	2	2	9	21	42	6
Typogr.	13	1	—	12	10	77	2

II. osztályu bajnokság:

Nemzeti SC.—33FC. A másodosztályu bajnokság veretlen 3:0

vezető csapata fenti arányban su-lyos vereséget szenvedett a rohamo-san fejlődő NSC.-től. A 33. FC. ez alkalommal nem dolgozott a töle megszokott lelkesedéssel, s ez különösen csatársoráról mondható, mely Koch kivételével indolensen játszott. Gilly-nek sem volt valami jó napja, a három gól közül kettőt véd-hetett volna. Bosnyákovits és Kiss Gyula dolgoztak fáradha-tatlanul. A NSC. csapata a tavaszi szezonban rendkívüli ha-ladást mutatott. Eddigi három bajnoki mérkőzésén gólt nem nem kapott. Két új játékos, Feldmann baloldali háttvéd és Rometh középcsatár kitűnően bevált, a régiek közül pedig Skrabák és Faragó játéka óriási fejlődött. A csapatot szívó-sága és állóképessége bármely I. oszt. csapatnak méltó ellen-félvé teszi.

A mérkőzés főbb mozzanatai a következők voltak: Az első negyedórán nehezen indul a játék, de lassan kibonta-kozik a NSC. és Faragó ügyes egyéni lerohanása meghozza az első gólt. (21 p.) Továbbra is NSC. marad fölényben, de a félidő mégis 1:0-al végződik. A második félidő elején NSC. Stobbe II. révén éri el a második gólt, majd 33. FC. mintegy 20 perccel át támad, de csatárai úgy a mezőnyben, mint a

kapu előtt fejvesztetten játszanak. A 31. percben *Faragó* lerohan és a Gilly feje fölött átemelt labdát *Rometh* belövi. A félidő végéig NSC. állandóan támad, de további eredményt nem ér el. **Bíró: Bakó Gyula (MTK.).**

Csapatok: NSC. Tanyay—Lassingleitner, Feldmann—Reich, Skrabák, Palóc—Stobbe II., Házy, Rometh, Faragó, Tóth. 33 FC. Gilly—Szana, Bosnyákovits—Hirsch, Kiss, Weisz M.—Forstinger, Koch N., Vaniesek, Székány, Emödi.

Törökvis—Typ. A mérkőzésben a Typographia váratlanul igen jó formát mutatott s a Törökvis csak nagyon erős küzdelem után tudta a győzelmet magának biztosítani. A szerencse is a Törökvisnek kedvezett s az első gólhoz nagyon könnyű szerrel jutott, ami erősen deprimálta a typographusokat.

Szövetségi díj.

MTK. II.—BAK. II. 3:1 (1:1). **Bíró: Földessy János (MAC.)**

BTC. II.—UTE. II. 1:1. Miután a BTC. a Wiener Sp. Cl.-al nemzetközi mérkőzésre volt kötelezve f. hó 25-ére és az UTE. az első osztályu bajnoki mérkőzés elhalasztása nem egyezett bele, a BTC. az utolsó pillanatban a mérkőzést lemondani volt kénytelen. Így csak a második csapatok mérkőztek a szöv. díjért, mely a fenti eredménnyel végződött. **Bíró: Bakó (MTK.).**

33 FC. II.—NSC. II. 6:1. (Félidő 3:1.) A 33-asok nagy fölényrel győznek. Az első gólt NSC. rugta. **Bíró: Vadász (SKK.).**

BTC. II.—Törökvis II. 3:0. (Félidő 2:0.) Rendkívül durva mérkőzés, melynek folyamán a bíró a Törökvisből két, és a BTC.-ből egy játékoszt kiállított. *Schwarz I.* (BTC.) tettlegességre vetemedett, mire a közönség a pályára tödült és a mérkőzést fel kellett függeszteni. Az ügynek a szövetség előtt folytatása lesz. **Bíró: Bakó Gyula (MTK.)** volt.

Ezüstlabda mérkőzés.

FTC.—MAC

4:3

(*Margitsziget.*) A sportkedvelő közönség feszült érdeklődéssel nézett e két nagy formában levő csapat találkozására elé, mely abban is tartalmasan jutott kifejezésre, hogy a szigeti pályát a múlt vasárnap mintegy 3—4 ezer ember kereste fel. A két csapat, amint az már előre sejtendő volt, egyforma erősnék bizonyult, s az a góldifferencia, amely a jelen esetben véletlenül a Ferencvárosi Torna Clubot jutatta győzelemre, nem is annyira az erőkülönbsözet, mint inkább erkölcsi motivumokon épült fel. Mind a két csapat többszörös védője a gyönyörű vándordíjnak, amelyet *Polonyi Géza*, Magyarország volt igazságügyi minisztere alapított. A FTC. háromszor, a MAC. kétszer nyerte. E két csapaton kívül más csapat nem tudott még a védők sorába jutni. Előre látható volt, hogy a vivandó elkeseredett mérkőzésben, a lélektan szempontok döntő fontossággal fognak a végeredménybe befolyni, vagy még inkább a mérkőzés sorsát eldönteni. Így is volt. A FTC. alig néhány perccel a kezdés után egy igen olesó gólhoz jut. Medgyessynek rálövi a labdát felső karjára, s bár már maga a helyzet is olyan volt, mely a számdékosság minden legcsekélyebb kriteriumát nélkülözte, a bíró mégis penálti rugást ítélt, mely gólt eredményez. Egy pillanattal később a bíró a MAC. egy remek támadását off side címen megállítja, s a 16-ik percben ismét olyan gólt ítélt meg, mely a korner vonalon túl jutott, s onnan centerretetve vissza s a hálóba fejeletett. Kétségtől, hogy a MAC. játékosai, bár lehetséges, hogy ezek csak a sorozatos jöhözemű tévedésein alapultak, lelki egyensúlyukat elvesztették s emellett óriási hátrányba kerültek elismert erős ellenfelükkel szemben. A csapat nagy klasszisát bizonyítja azonban az a tény, hogy mégis képesek voltak a letargiából felrázódni s az az után bekövetkezett bámulatos erőfeszítés mely nagy fölényhez és rövid időn belül a kiegyenlítő, majd pedig a vezető gólhoz juttatta őket, általános elismerésre tarthat számot. Nem hallgathatjuk el azonban, hogy a MAC. második gólja, melyet szintén tizenegyesből szerzett, indokltság szempontjából éppen annyira bizonyításra szorult, mint a FTC. első gólja. A MAC. azonban e közel 25 perces rendkívüli erős munka folytán, hatalmas erőmennyiséget

adott ki magából. Kétségtől, hogy a FTC. sem volt jobb kondícióban a félidő végén. A mérkőzés sorsát azonban a FTC. harmadik gólja döntötte el, melyet a MAC. kapusa már lát-szólag biztosan védett s azután kezéből a gólba ejtett. A FTC.-nak a kiegyenlítés új erőt adott, míg a MAC.-ot az olcsónak tetsző gól teljesen letörte. Egyáltalában a bíró ítélkezése nagyon ingadozó volt, s az apróbb nüanszokban gyakran tévedett, s az eseményeket nem egyszer fogta fel hibásan.

Ami a két csapat erőviszonyát illeti, normális viszonyok mellett egyenlőnek kell tartanunk. A FTC. védelme, a MAC. támadása jobb. A MAC. támadószere erejének mértékül szolgál a FTC. rendkívül erős védelme, melynek azonban a MAC. csatárai, az első félidőben megtudtak felelni, jöllehet *Vangel* Rumbolddal történt merész összeesapásból már a játék első perceiben súlyosan sérülten került ki. A MAC. játékelején azonban még mindig meglátszik az a súlyos, majdnem pótolhatatlan vérvessztesség, amelyet három olyan kiváló játékosának mint *Veres Imre*, *Niessner* és *Sipos* nélkülözése folytán beállott.

A csapatok játékaról most sem mondhatunk újat. Rumbold bámulatos formában van, s néha igazán csodákat művelt. Hozzá hasonló háttérrel még nem játszott magyar csapatban. Manglitz is kifogástalanul dolgozott, ami *Gorszky* és *Bródy* nagy formája miatt nem volt nehéz. Weinber még mindig tulságos veszélyesen játszik, s labáival néha ötven szélyesen hadonászik a magasban. A csatársor legjobb emberei *Koródy* és *Schlosser*.

A MAC.-nál a csatársor balszárnya igazán klasszis játékokat produkált. *Borbás*, *Vangel* és *Medgyessy* hatalmas és veszélyes játékelejű triót képeznek. *Krempelsz* egy pár igen szép dolgot csinált, de különösen beszélő képessége javult. *Oláh* önfeláldozóan dolgozott és a kapu előtt néha bámulatos helyzeteket oldott meg.

A következő összeállítású csapatok állottak fel:

FTC: Fritz—Rumbold, Manglitz—Weinber, Bródy, Gorszky—Rónay, Weisz, Kórody, Schlosser, Szeidler.

MAC: Budai—Oláh, Kelemen II.—Magyar, Hildebrand, Medgyessy—Fekete II., Krempels, Kelemen, Vangel, Borbás.

FTC. kezd: egy ideig középtűt folyik a játék: először *Rónay* fut le, de *Kelemen II.* leszereli támadását, majd Budainak akad dolga. Az 5-ik percben *Medgyessynek* egy kavarodásból karjára lövi a labdát, a bíró 11-t ítélt, melyet *Schlosser* gólba löv. *Borbás* lefutása után középreadott labdáját *Vangel* gyengén lövi, később *Vangel* ismét hibáz. A 15-ik percben *Koródy* egy a gólvonalon túl jutott labdát becenterez, melyet *Schlosser* gólba fejei. A bíró a gólt megítéli. A MAC. most elkeseredetten támad s e félidőben uralja a helyzetet. *Vangelnak* a 22-ik percben lött labdáját *Fritz* rávetéssel védi, majd korner érnek el a sárga-kékek. *Magyar* hosszú ívelt lövése ismét munkát ad *Fritznek*. *Kelemen I.* gyönyörtelenül kitolja a labdát *Borbásnak*, de lövését a ferencvárosi védelem kiévi. Pár perc múlva a MAC. kapu jut veszélybe, *Oláh* későn adja vissza a labdát kapusának, úgy, hogy *Budai* csak közbefutással tud menteni. Végre *Borbás*, *Kelemen* által szépen leadott labdával lefutja az ellenfél védelmét, s helyzetet gólt lő (32. p.). Továbbra is a MAC. támad, védekezés közben *Krempelsz* felelőzik, a megítelt 11-esből *Kelemen I.* kiegyenlít. A félidő 44-ik percében *Krempelsz* kidirbilzi az ellenfél védelmét és szép gólt lő. Félidő: 3:2 MAC. javára.

A második félidő góllal kezdődik, ugyanis mindjárt a 2-ik percben *Weisz* a gólról, könnyen védhető labdáját *Budai* kezéből a hálóba ejti. A MAC. visszaesik, korner vét. Csak rövid időre lesz a játék változatos, mikor is a támadásokat egyrésről *Rónay*, másrésről *Borbás* vezetik. Tíz percre nehéz ostrom alá kerül a MAC. kapu, melyből kiszabadulva *Kelemen I.* 3 méterről is biztos gólt hibáz. A 30-ik percben *Weisz* remek lövést *Budai* biztosan védi. Már eldöntetlennek látszik a mérkőzés, mikor FTC. két korner után a MAC. védelem hibáz s *Schlosser* Rónay centeréből közletről a győzelmet jelentő gólt lövi a MAC. hálójába.

Bíró: Hajós Alfréd (BTC.).

BAK.—MTK. Az amerikai-uti pályán 2:0 arányban erőzékeny vereséget szenvedett az MTK. I. csapata az ezüstlabda mérkőzésben a BAK. legénységétől. A mérkőzés alatt az MTK. a mezőnyben nagyobbára fölényben volt, de csatárai ezen a mérkőzésen is hihetetlenül gólképtelenek voltak, ugyanarra, hogy a javukra megítelt 11-est is kihasználatlanul hagyták. Ezzel szemben a BAK. nagyon ügyesen használta ki az MTK. védelmének tulságos előrenyomulását és két szép leroanasából két ki-

érdemelt gölt lött; védelme pedig tömörülve, mindent elkövetett arra, hogy az MTK. góllhoz ne jusson. Maga a mérkőzés keveset nyújtott. Mindkét csapat — különösen a II-ik félidő második felében — nagyon fejvesztve, minden rendszer nélkül játszott; a játék pedig eldurvult. Az első gól az I-ső félidő 40-ik percében esik: *Halász—Gállos* centerét 15 méterről balra helyezve, szép lapos lövéssel gólt lövi. Félidő: 1:0. A 6-ik percben *Rudas—Ligeti* megszerezik a második gölt, mire az MTK. nagy fölénybe kerül, de gölt lőni az erősen dolgozó BAK. védelemnek nem tud. Bíró: *Benedek (MAFC.)*.

Csapatösszeállítások.

MTK.: Domy—Révész, Csüdör—Bob, Szücs, Ellinger—Sebestyén, Károly, Kertész, Döme, Vida II.

BAK.: Nagy—Müller, Maxy—Weisz, Gerő, Glatter, Ligeti, Halász, Rudas, Gállos, Gross.

Egyéb mérkőzések.

KELET KERÜLETI BAJNOKSÁG. Vasárnap, f. hó 22-én volt Kolozsvárt az első mérkőzés a Kelet kerületi bajnokságról. A Kolozsvári Vasutas Sport-Klub játszott a Kolozsvári Kereskedelmi Akadémiával Sportkör ellen. A mérkőzést az utóbbi nyerte, 11:2 arányban verve a vasutasok gyenge csapatát. Bíró: *Koncz Rudolf (KAC.)* volt.

Vasárnap, f. hó 29-én lesz a második mérkőzés. A Kolozsvári Athletikai Klub fog játszani a Kereskedelmi Akadémia ellen. Amelyik csapat megnyeri e mérkőzést, valószínűleg az lesz a bajnokság győztese is.

UTE—URAK 6:1. (Népsziget.) Szépszámu közönség jelenlétében folyt le a két újpesti egyesület barátságos mérkőzése. Mind a két csapat tartalékokkal játszott, ami a mérkőzés színvonalára bizony befolyással volt. Mindkét részen eleinte durváskodtak, de később a játék szép és fair lett. Az első félidőben meglehetősen egyenletesen folyik a játék, mert az URAK. minden erejét a küzdelembe viszi s 2:1 arányban végződik UTE. javára. Az URAK. egyetlen góljukat 11-esből érték el. A második félidőben az URAK.-ból Szabó lábrándulás miatt kiállni kénytelen s ezért az első félidőben diktált erős iramtól kifutadva az URAK. teljesen visszaesnek s az UTE. aránylag könnyen még 4 gölt ér el. Bíró: *Vámos Soma (Föv. TC.)*

FTC. II.—MAC. II. 5:4. Félidő 1:4. Bíró: *Veres Imre (MAC.)*.

NSC. III.—33. FC. III. 2:0. Bíró *Gerő Ferenc (ILSz.)* volt. Nagy meglepetés számba megy, ha másodosztályú egyetlek egymás ellen három csapattal veszik fel a küzdelmet.

A MUE. a NSC.-nak a bajnoksági mérkőzést feladta.

G YÓGYSZERÉSZ ISK.—MAC. III. 3:0. Félidő 1:0. Kétszer 30 perc. A gyógyszerészeknél több ismert nevű játékos szerepelt. Bíró: *Taffel Miksa (FTC.)*

FTC. III.—TÖREKVÉS III. 8:0. Bíró *Doboczy (NSC.)*

KAOE.—III. KER. TVE. 5:2. Félidő 2:1. Bajnoki mérkőzésnek kellett volna lennie, de a III. ker. nem gondoskodott labdaról. Bíró: *Horváth Ferenc (FTC.)*

Nemzetközi mérkőzés.

PTE.—GERMANIA 7:0. Uglátszik a Sport-Klub „Germania” érezte, hogy egy magyar vidéki csapat által is vereséget szenvedhet, azért küldte — nem amint jelezve volt I. A) csapatát, hanem — a „reservékét”. E „reserv” csapat — bár benne 6 első csapatbeli játékos közreműködött — csunya vereséget szenvedett. A PTE. csapata az első félidő 2-ik és 3-ik percében már egy-egy gölt ért el és ezt megtoldotta még 2-vel. A II. félidőben — mikor a bécsiek főleg a védelemre szorítkoztak — 3-szor tudta a szép kombinációval játszó csatársor a labdát a bécsi hálóba küldeni. Így 7:0 végződött a mérkőzés a PTE. javára.

Ezen mérkőzés előtt tréningmérkőzést tartott a PULE kombinált csapata a „Lyceum” csapatával, melyben győztes maradt 5:1 arányban a több tréninggel bíró PULE. csapata.

Wiener SC.—BTC. A. BTC. második nemzetközi mérkőzése, mely a millenáris pályán folyt le, sajnos nem végződött olyan kedvező eredménnyel, mint az első. A mostani ellenfele, a Wiener SC., a magyar sportközönség előtt fair és gentlemanlike játékmódozánál fogva, már régen szimpatikussá vált.

A játék nem volt valami magasabb nivóju, különösen az első félidő első felében. A BTC. bár vereséget szenvedett, a játék egyes fázisaiban már egészséges kombinációkat mutatott, ami némi haladást jelent a mult vasárnapi mérkőzéssel szemben. Nagyon meggyöngyült a magyar csapat azzal, hogy a játék első negyed órájában *Izsó* egy kirohanás alkalmával oly szerencsétlenül esett el, hogy a pályáról elvitték s vissza sem jöhetett többé. A bécsi csapat bejegyezése folytán *Sárközy* állott be tizenegyediknek. A bécsi csapatnál a csatársor volt igen jó, melyet a BTC. védelme sokáig ellensúlyozott. Az első félidő 1:1 arányban eldöntetlenül végződött. Az esett gólok mind igen szépek voltak. Bíró: *Herczog Ede (MTK.)*.

Osztárk eredmények.

— Saját tudósítónktól. —

WAC.—CRICKET 4:2 (félidő 2:2). A mai nap kimagasító eseményét a fenti két csapat találkozója képezte, amely ezuttal is a közönség óriási érdeklődése mellett folyt le. WAC. eddigi impozáns győzelmei után, ma is nagy gólarányu győzelme volt várható, a Cricketterek azonban, dacára a beállított két gyöngye tartalékjátékosnak, az első félidőben egyenrangú ellenfélnek bizonyultak. A második félidőben WAC. játékosainak roppant kitartása volt szembetűnő, amely körülmény a mérkőzés kimenetelére ezuttal is befolyással volt. Bíró: *Retschury (Vienna).*

Cricket II.—WAC. II. 1:1. 2 + 35 perces játék.

RAPID—WSPC. 2: (félidő 1:1). E két rivális ezidei első találkozója nagyszámu közönség jelenlétében ment végbe. Kemény küzdelem folyt itt a győzelemért és bár a WSPC. a második félidőben jobbnak bizonyult, mégis Rapidnak kedvezett a szerencse, amennyiben egy ügyesen vezetett támadás alkalmával a WSPC. védelmének hibája folytán a győzelmet jelentő gölt rugta. A mérkőzés vége felé a bíró *Gross* hátvédet (WSPC.) kiállította. Bíró *Vykoukal (Cricket).*

Rapid II.—Wspc. II. 4:2.

VIENNA—RUDOLFSHÜGEL 1:0. Rudolfshügel csapata hétről-hétre javul. Viennával szemben is teljesen egyenrangúnak bizonyult és kevés híján tudt, hogy a mérkőzés nem eldöntetlen eredménnyel végződött. Vienna csapata ez idényben nagyon gyöngye, kivált a csatársor, ahol összjátéknak nyoma sincs. A védelem mult évi kiváló

P RÁGAI MÉRKŐZÉSEK. DFC. és Slavia berlini csapatokat láttak vendégül. DFC. a berlini bajnokcsapat „Victoria” fölélt 5:0 arányu meglepően fölényes győzelmet aratott, míg Slavia Germaniával 8:0 arányban végzett. Slavia rezerv-csapata Smichow ellen legnagyobb meglepetésre 4:3-al győzött. Sparta—Deutsche Sportbrüder 7:0. A teplitzi FC. a drezdai Sp.-Clubtól Teplitzben 5:3 arányban vereséget szenvedett.

VERSENY-HATÁRNAPOK. Alag: Első tavaszi meeting március 29., 31., április 2., 4., 5.; második tavaszi meeting április 19., 20., 22. Pozsony: április 30., május 2. Alag: Nyári meeting: június 14., 16., 18. Siófok: július 4., 5. Tatra-Lomnic: augusztus 2., 4., 6. Alag: Szeptemberi meeting: szeptember 1., 3., 5., 6., 8.; novemberi meeting: november 5., 7., 8. — Az Urlovasok Szövetkezete ezuton is felhívja a közönséget, hogy saját érdekében a jegyeket láthatóan viselje.

EDELSTEIN KÁROLY bookmaker

* TELEFON 83 — 02. *

BUDAPEST, VIII., Rákóczi-ut 19, Matyás-udvar, Szentkirályi-utca sarok. Wien, I. Goldschmidgasse 6. (Stefansplatz.)

HIVATALOS RÉSZ.

Magyar Athletikai Club.

Téli helyiség: VIII., Esterházy-utca 36., 1. Nemzeti Lovarda. Nyári helyiség: III., Margitszigeti Sporttelep.

Elnök: gróf Andrássy Géza, alelnökök: gr. Nádor Sándor, Libits Adolf, Dr. Gerenday György (1906. évi titkár: Lauber Dezső, házelnök: Muzsa Gyula, sporttelep-igazgató: Olgyay István dr. (VI. Andrássy-ut 56.)), ellenőr: Becker Géza, ügyész: Dr. Pócsy István, orvosok: Dr. Boros Ernő, Dr. Mező Béla, mérnök: K. Császár Ferenc, jegyzők: Sallay László, Csurgay István, Graul Ernő, Bakó Gyula. Pénztári és gondnoki hivatal vezetője: Dr. Weisz Gyula III., Margitszigeti sporttelep.

Meghívó.

A Magyar Athletikai Clubnak 1908 április hó 4-én, szombaton este 6 órakor a Nemzeti Lovarda földszinti termében tartandó XXXIII. évi rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
2. Emlékbeszéd dr. Krasznay Ferenc, a MAC. elhunyt alelnöke felett. Tartja Muzsa Gyula orsz. képviselő.
3. Titkári jelentés.
4. Pénztári jelentés.
5. Számvizsgálók jelentése.
6. Felmentvények feletti határozathozatal.
7. Az 1908. évi költségvetés tárgyalása.
8. A közgyűlést legalább 3 nappal megelőzőleg az elnökségnek bejelentett indítványok tárgyalása.
9. Az elnökség, választmány és a számvizsgálók megválasztása.

Budapest, 1908 március hó 26.

Dr. Gerenday György
alelnök.

Gróf Andrássy Géza
elnök.

Lauber Dezső
titkár.

Magyar Labdarúgók Szövetsége.

7-8-ig az Edison-kávéház külön termében. Titkár: Cseke Gyula (II. Csallógyány-u. 6.). Pénztáros: Glauber József (IV., Deák Ferenc-u. 6. Iparbank). Ellenőr: Olgyay István dr. Intéző-bizottság: Oprós Rezső, Balogh Hugó, Vida Henrik. Ülések: VI., Teréz-körút 24a. sz. Edison földszinti külön termében tartatnak.

Bíróvizsga a vidéki kerületekben.

Felhívás.

A MLSz. bírák-bizottsága a vidéki kerületekben bíró-vizsga megajtása végett

1908 április hó 5-én Pozsonyba,

1908 április hó 12-én Kolozsvárra

szándékozik kiszállni.

Felhívom az illető kerületekbe tartozó sportegyesületek vezetőségeinek és tagjainak figyelmét arra, hogy a bíró-vizsgára jelentkezők nevét fejenként 5 korona vizsgadíj előzetes lefizetése (Glauber József szöv. pénztáros, címe: V., Deák Ferenc-utca 5.) mellett nekem bejelenteni szíveskedjenek.

A bírák-bizottsága f. évi március 30-án (hétfőn) az Edison-kávéház külön termében este 8 órakor ülést és bírói vizsgát tart, melyre meghívottnak: Pollák Jenő (KAOE.), Löbl Sándor (MAFC.), Mihály Géza (Törekvés), Géser Albert (ILSz.), Lippert Dénes (ILSz.).

Figyelmeztetem az egyesületek vezetőségét, hogy összes mérkőzéseik vezetésére kizárólag szövetségi bírákat kérjenek fel.
Malecki Román
főtítkár.

Kivonat az igazgató-tanács március hó 20-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

Az Ifjúsági Labdarúgó Szövetség részére a főváros tanácsa által adományozott összegből kiirandó vándordíj tervezetének megállapításával az intéző bizottság bizatik meg.

Magyaróvári Gazd. Akad. Atlet. Club intéző javaslatára a klub közé felvétellett.

Tanács megengedi a szöv. egyleteinek, hogy a felvételre jelentkezett Gyógyszerész Ifj. Sp. Cl.-bal 3 mérkőzést játszhasanak.

Ha Komáromi FC. működését igazolni tudja, ismét felvehető. Meisl Hugó (Wien) felkérőndő az ápr. 5-iki cseh-magyar mérkőzés vezetésére. Ezen mérkőzés rendezésével az intéző bizottság bizatik meg.

Stobbe szöv. kapitány indítványára a válogatott csapat részére esetenként alkalmazandó tréner ügyében, kiadatik az indítványoknak.

Vadász Dezső
jegyző.

Kivonat az intéző-bizottság 1908. március hó 20-án tartott ülése jegyzőkönyvéből.

Igazoltattak a következő mérkőzések:

URAK. II.—33. FC. II. 1:5 II. oszt. szövetségi díj

33. FC. II.—Nemz. SpC. II. 6:1 II. oszt. szövetségi díj.

URAK. II.—33. FC. II. 1:3 II. oszt. szövetségi díj.

MAC. I.—BAK. I. 2:1 I. oszt. bajnokság.

BAK. I.—BTC. I. 3:3 I. oszt. bajnokság.

MTK. I.—BAK. I. 4:1 I. oszt. bajnokság.

TLE. I.—III. ker. 3:2 II. oszt. bajnokság.

NSC. I.—33. FC. 3:0 II. oszt. bajnokság.

Tudomásul vétettek a következő mérkőzések:

KAOE. I.—III. ker. TVE. 5:2 (barátságos).

Pozsony Terézváros—Pozsony TE. 5:0 (barátságos).

Pozsony Terézváros—Pozsony Pannonia 0:1 (barátságos).

Pozsony Terézváros—Pozsony Újváros 1:3 (barátságos).

Az április hó 5-iki szövetségi mérkőzés előtt leendő — az I. oszt. csapatok II. csapataiból és a II. oszt. csapatok I. csapataiból válogatandó csapatok — mérkőzésére nézve intézkedés a válogató bizottság által leendő meg.

Az április hó 5-iki cseh-magyar szövetségi mérkőzés helyéül a millennárius versenypálya jelöltetett ki s e pályát az említett napra a bizottság kiveszi.

Javasolja a bizottság az igazgató-tanácsnak, hogy a Pozsony-Terézvárosi Football Clubot — mivel a felvétel ellen akadály fenn nem forog — a szövetség tagjai közé vegye fel.

A KAOE.—III. ker. T. és VE. mérkőzése ügyében — mivel a bajnoki mérkőzés a pályaválasztó III. ker. hibája folytán volt meg nem tartható — a bizottság tudomásul vette KAOE. azon bejelentését, hogy most már ő (és nem III. ker.) mint pályaválasztó a mérkőzés pályája kijelölése iránt intézkedni fog. E határozatról az érdekelt tagok írásilag értesítendők és utasítottak, hogy az elmaradt bajnoki mérkőzés idejére nézve mielőbb állapodjanak meg.

A MUE. a Bp. III. ker. T. és VE. és a NSC.-al kisorsolt a bajnoki és szövetségi díjért való mérkőzéseit lemondván — a 2—2 pont a nevezett tagok javára irattak.

A MAC. azon kérése, hogy a FTC.-al való Corinthian-mérkőzés május hó 3-ára engedélyeztessék: teljesítették azon esetben, ha a kérelemhez az ellenfele, a FTC. is hozzájárul.

A BEAC. pályája ellen emelt panaszok orvoslása iránt a szükséges intézkedések megtételnek.

Cseke Gyula
titkár.

FOOT-BALL

kizárólag magyar készítmény.

Saját mintáink, erős marhabőrből, tartós kézi varrással, s valamennyi legfinomabb angol vörös gummiólyaggal ellátva, 5-ös nagyságban.

„Villám“ 9 kor., „Turul“ 10 kor., „Verseny“ 11-50 kor., „Győztes“ 13 kor., „Hunnia“ 16 kor., „Kincsem“ 4 nagys., iskola-football-labda 7-50 kor., „Kincsem“ 2. nagys., gyermek-football-labda 5 korona.

„Football-cipő“ marhabőről, kittedő szabás és erős kézi varrással párja 15 korona.

Nagy választék: Football játékhöz tartozó összes felszerelésekben. Továbbá nagy raktár: Lawn-Tennis, Golf, Cricket- és Croquet-játékokban, tornaszerek, vívőeszközök, vadászati, halászati, turista-felszerelésekben stb. stb.

Teljes felszerelésnél árkedvezmény!

Kereskedőknek előnyárak!

Arjegyzék ingyen és bérmentve!

Zubek Bertalan és Társa
sportcikkék áruháza
Budapest, IV., Museum-körút 29. sz.

DUNLOP

az első kerekek részére.

DUNLOP

a hátsó kerekek részére.

Vas Géza és Fia

BUDAPEST VI., LISZT FERENC-TÉR 6.

TÁVBESZÉLŐ :
65—43 (mellékállomással).

SÜRGÖNYCIM :
DUNLOP.

AZ AUTOMOBIL

a „Magyar Automobil Club“ és a „Magyar Motor Club“ hivatalos lapja.

Főszerkesztő:
FRIEDRICH NÁNDOR

Felelős szerkesztő:
LINDNER ERNŐ

Főmunkatársak:
BIRÓ ALAJOS és HOLUB JÓZSEF

Szerkesztőség:
Budapest, VIII., Esterházy-u. 6.

A KÖNNYŰ KOCSI.

Bíró Alajos gépészmérnök.

Hetedik közlemény.

A munkát a hátsó kerekre két módon vihetjük át, még pedig láncsal vagy az u. n. kardanos, lengő hátsó hiddal bíró elrendezéssel. A láncajtás, bár tagadhatatlan, hogy sok előnye van, a könnyű kocsinál teljesen alkalmatlan. Vizsgáljuk meg a láncajtás és a kardan működését, előnyeit és hibáit.

A láncajtás alkalmazása esetén, ha balladeurós sebességváltót tételezünk fel, majdnem kivétel nélkül azt az elrendezést találjuk, hogy egy a hüvelyes fogaskerekre ékelt kupkerek, egy a kocsiáshoz szilárdan megerősített, hátsó hidban elhelyezett kupkerek hajt, melyről a differentiál közbeiktatásával a hajtó láncok hajtják, innen pedig a hátsó kerekre egyenként erősített láncok hajtják. Ebből az az előny származik, hogy egy a kupkerekpár, mint a differentiál, elegendő erőre méretezhető, mivel egy kis súlynövekedés a fix vázon nem okoz kellemetlenséget. Idáig tehát a láncajtás tényleg nagy előnyökkel bír. A további erőátvitel azonban már súlyos hibákat rejt magában. Elsősorban is a két lánckerék és a lánc teljesen szabadon van, pornak és sárnak kitéve, ami tartósságát lényegesen kisebbíti; a lánc kenése sohasem tökéletes s a rá rakódó por és zsíradékkal vagy vízzel egy a láncot folyton köszörülő, koptató keveréket ad.

A lánc már magában véve egy kinematikailag hibás gépelem. Új korában, eltekintve az éppen ezen hibából eredő recsegő zajtól, még elég jól működik, amint azonban a kopás és nyulás már bizonyos fokot elért, kiállhatatlan zajt, a csapágyakban lötyögést és kopást okoz, sőt a lánc esetleges kiugrása esetén nagy veszedelemet is rejt magában.

A lánc nyulásának okát egyrészt a fentebb említett kinematikai hibában találjuk; ugyanis a lánc egyes tagjai nem képeznek mindig érintőt a kerék osztókörével s ezen oknál fogva a lánc csapok mindig bizonyos véges sebességgel érnek az osztókörbe és ott ütődést okoznak. A másik, a láncra sokkal veszedelemesebb ok abban rejlik, hogy a láncot teljesen megfeszíteni nem szabad; ennek folytán akár az út egyenetlensége, akár

gyors kapcsolás vagy a differentiálfék hirtelen meghúzása folytán az esetleg laza felső láncszál hirtelen megfeszül s ezen dinamikai hatás következtében folyton nyúlik.

Kis osztású, vagy Morse-láncok alkalmazásával s az egész láncmechanizmus beburkolásával lehet ezen a bajon félig-meddig segíteni, de a hibákat teljesen megszüntetni nem lehet.

A cardanos hajtásnál ezen hibák teljesen hiányoznak. A sebességváltó hüvelyes fogaskerekére a cardan-csukló van erősítve, erről pedig a hátsó hidban (tengely) levő kupkerekáttétellel a differentiál hajtatik. A differentiálról a hátsó kerekre közvetlenül hajtják. Elsősorban előnyös ezen elrendezésnél, hogy az egész hajtószerkezet teljesen por- és vízmentesen beburkolható; ezt a burkolatot megtöltve olajjal, az olajozás kérdését is megoldottuk. A mechanikai hatásfok jobb, mint a lánc-hajtásé, mert elesik az utóbbinak mechanikai vesztesége. A zajt, helyesen megszerkesztett fogaskerekkel teljesen meg lehet szüntetni s ehhez az olajfürdő tompító hatása szintén hozzájárul.

Ezzel szemben a cardanhajtás bizonyos, csak a legmondosabb szerkesztéssel és jó anyag választásával csökkenthető kellemetlenségekkel jár. Elsősorban is a hátsó hid, melynek a kerekkel együtt kell lengenie, nagyon súlyos, mert a kupkerekáttétel és a differentiál, valamint a burkolat, melyek benne vannak, nagy súlyt képviselnek. Ennek következtében a kerékabroncsok gummianyaga nagyobb igénybevételnek és kopásnak van alávetve.

A cardanhajtásnak egy másik kísérő körülménye a cardancsukló egyenetlensége; ha ugyanis a két, a csukló által összekötött tengely, nem áll egyenes szögben, hanem elhajlik, akkor a hajtott tengely szögsebessége nem mindig egyenlő a hajtótengelyével, hanem emezénél fordulatonként kétszer nagyobb, kétszer kisebb. Feltéve, hogy a motor által hajtott tengely szögsebessége elegendő tehetetlenségi nyomatékkal bíró lendítőkerék esetén, állandó és egyenletes, egy a lengő hátsó hídhoz

Benoidgáz világítás

Gyár:

ARAD.

Magyar Benoidgáz Részvény Társaság.

kastélyok, villák és uradalmak számára. Főzés, fűtés, világítás, vízszivattyúzás. Legkedveltebb világítási mód. Teljesen tűzbiztos. Robbanás kizárva. Több mint 200 kastélyban berendezve. Költségvetéssel szolgál a

Főraktár:

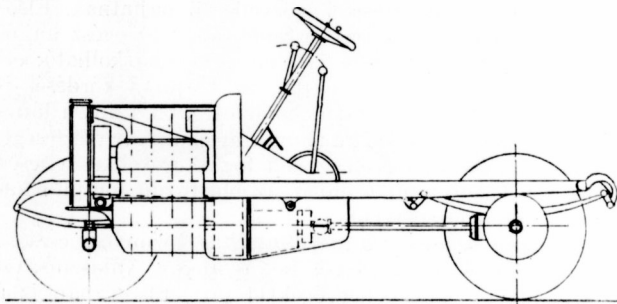
Budapest, VI., Andrássy-út 17

vezető tengely ingadozó, hol lassuló, hol gyorsuló forgó mozgást kap; ezt az egyenetlenséget valamennyi átvívó alkatrész, de legjobban a cardancsukló és a hátsó kupkerékpár sinyli meg.

Ezen egyenetlenség annál nagyobb fokú, minél jobban eltér a két tengely egymással alkotott szöge a 180° -tól s tapasztalati tény, hogy az erősen dült átvívó tengelyekkel bíró kocsik hátsó hidjában a fogaskerekek és csapágycsokor erősen romlanak. Ezt az egyenetlenséget, mivel a hátsó tengely (hid) és a sebességváltó szekrény egymáshoz képest folyton mozognak, teljesen megszüntetni nem lehet; lehet azonban csökkenteni vagy pedig hatását megszüntetni.

Az egyenetlenséget azáltal csökkenthetjük, hogy a két kapcsolt tengelyt egymáshoz oly helyzetbe hozzuk, hogy középpárlásban azok egyenes szöget képezzenek. Ez az állása a tengelyeknek akkor következik be, midőn a kocsí áll és közepesen van terhelve. Ha 4 ülésű kocsiról van szó, akkor a közepes terhelés 2 személy és valami podgyász, kb. 200 kg. Mivel a hátsó hid lengései fölfelé és lefelé egyformáknak vehetők, a kilengések és ennek folytán a cardan egyenetlenségei minimumra redukálódnak.

Ezen helyzetét a tengelyeknek úgy érhetjük el, hogy a motortengelyt és a hátsó tengelyt egy magasságban helyezzük el, vagy pedig a motort magasabban helyezzük el, oly ferdén, hogy tengelyének meghosszabbítása közepes terhelésnél a hátsó tengelyt metsze. Az első elrendezés, melyet a 2. ábra mutat, a helyesebb, mert a motortengelynek vízszintes pályán legelőnyösebb áll-

2. ábra.

lása a vízszintes; ekkor azonban kis átmérőjű, széles lendítőkereket kell alkalmazni, mert különben ez, közel a földhöz, ki volna téve annak, hogy nagyobb akadályok, pl. kövek stb. beleütődnek.

A ferdén álló motortengely célszerű oly vidéken, ahol az utak rosszak és azok nagy része mély vágányokkal bír.

Ha ezen két mód közül bizonyos esetekben egyik sem alkalmazható, hosszú cardantengellyel csökkenthetjük az egyenetlenséget, mert így a hátsó tengely ugyanazon lineáris kilengéseinek kisebb szögelmozdulások felelnek meg. A hosszú cardantengely különben minden esetben előnyös.

Az egyenetlenségek hatásának megszüntetésére igen jó az untertürkheimi Daimler-gyár által alkalmazott hajtás. Ennél a cardantengelyre egy tekercsrugó van alkalmazva, mely egy bizonyos elfordulást enged meg s így az erők egyenetlenségét mozgásegyenetlenségévé változtatja.

A hajtás elrendezésével szorosan összefügg a motor és sebességváltó felfüggesztése. Ennek elméletileg és gyakorlatilag helyesebb megoldása az u. n. „mo-

tobloc“-rendszer, melynél a motor és sebességváltó egy darabot képeznek s mint ilyen, erősítettnek az alvázra. Ezen elrendezést a 2. ábra tünteti fel; látható az is, hogy így az egész motorikus rész alulról burkolva van, ami a kocsí gondozása és jókarban tartása szempontjából feltétlenül szükséges.

A motobloc elrendezéssel még egy másik elv is keresztülvihetővé lesz, az u. n. hárompontos felfüggesztés. Ugyanis a motorikus részek felerősítő karjait lehetőleg óvni kell a deformációktól, mivel azok csak dinamikus hatásokra elegendő erősek. Ha már most statikailag határozatlan módon, vagyis háromnál több pontban lesz valamely rész az alvázra megerősítve, akkor ez utóbbinak bármily kis eltorzulása a felerősítő karok deformációját vonná maga után; ha azonban csak három pontban erősítjük meg a bloc-ot a vázhoz, ezen káros deformációk be nem állhatnak.

Az ábrában a három pont felfüggesztés azon módja van feltüntetve, melynél a motor eleje egy csövön egy pontban, a sebességváltó szekrény a felette elmenő csövön két pontban van felfüggesztve.

A hűtő nem a vázon, hanem egy a motor elején levő és a forgattyúházzal egy darabot képező consolon van megerősítve, minek folytán ez szintén deformációktól ment.

(Folytatjuk).

A Pesti Napló és az automobilismus.

Abból az alkalomból, hogy Pallós Ármin építési vállalkozó automobilja, a múlt hét egy éjjelén összeütközött egy bérkocsival, amely baleset következtében a bérkocsis súlyosan megsérült, a Pesti Napló vehemens támadást intéz az automobilismus és a Magyar Automobil-Club ellen. A cikk valóban mintája az automobilizmus elleni támadó cikkeknek: merész ferditések, vakmerő valótlanságok és durva fenyegetések egész sorozata van az automobilismus elleni gyűlölet kötőanyagával összeforrasztva. A lelkiismeretlen felületességet, amelylyel e cikk írója eljár, mi sem jellemzi jobban, mint az, hogy azt állítja, hogy „az Automobil-Club, mint szövetséget jár el tagjaiért balesetek ügyében a *kártalanítás és rendőri kelemetlenségek elhárítása* ügyében” és másutt meg az ellen tiltakozik, hogy az Automobil-Clubnak nem szabad kijátszani a közönség felháborodását.

Ezen állítások a modern jármű elleni gyűlöletből elvakított vaskalapos merész találmányai, mert ezen speciális esetben konstatalhatjuk, hogy Pallós ur sohasem volt a Magyar Automobil-Club tagja, általánosságban pedig tény, hogy a Magyar Automobil-Club *soha, egyetlenegy esetben* sem járt el tagjaiért a rendőri kelemetlenségek elhárítása ügyében. Az Automobil-Club közbenjárása csak akkor volna indokolt, ha hatásainak szemmel láthatólag ellenséges indulattal viseltetnének az automobilismus iránt, s oly igazságtalanul ítelnének fellette, mint a cikkíró, de ezen eset nálunk hál' Istennek ritkábban fordul elő, s akkor is szívesebben fizeti meg az automobiltulajdonos a rá kirótt büntetést, minthogy egy intervenció problematikus sikerében bizzék.

A cikkíró azon állítását, hogy a gépkocsi-balesetek kilenczederésze nem kerül a rendőri bíraskodás alá, nem cáfoljuk meg, mert ez is csak olyan légből kapott állítás, mint a többi, de meg mulatságosan öntudatlanul magyarázatot ad hozzá következő mondatában: „E sorok íróját egy bérkocsiban, a Váci-utca és Kigyó-utca sarkán ugyancsak tegnap ütötte el egy motorkocsi hátulról. *De a bérkocsi sem hajtott szabályosan*”. Itt a ma-

gyarázat. Lehetséges, hogy nem ugyan kilencetizedrésze, de egy része az automobil-baleseteknek nem kerül rendőri bíraskodás alá, de csak azért, mert ezen baleseteknél a bérkocsist vagy egyéb állati erővel vont jármű hajtóját terheli mulasztás és ez azért nem jelenti fel az automobilból, mert fél, hogy nemcsak elutasítják, hanem szabálytalan hajtásért meg is bírságozzák. A Pesti Napló cikke a baleset utáni napon íródott, s hogy mennyire igaz állításunk, annak bizonyítéka éppen a felhasznált Pallós-eset, amelyből kitűnt, hogy a bérkocsis hibájából történt.

A cikkíró különben vigasztalja magát, nem az első elgaloppozása ez az automobilizmus ellenségeinek. Az ilyen egyoldalú, lelkiismeretlen és felületes kritikák nem árthatnak az automobilizmusnak józan gondolkodású ember előtt és nem árthatnak a *Magyar Automobil-Clubnak* sem, amely különben mindig azon volt, hogy az automobilizmust diszkreditáló vadócokat kiirtsa, tehát eszéágában sem lehet valakit *megérdemelt* büntetésétől megszabadítani.

Hogy az automobilizmus különben a tulajdonosnak nemcsak élvezeteket nyújt, azt a hozzánk intézett következő levél is tanúsítja, amely bár más irányban tárgyalja a Pallós-ügy ötletéből a kérdést, mégis igen alkalmas némely igazságtalan vélemény eloszlatására. A levél a következő:

Igen tisztelt szerkesztő ur!

Kapcsolatban az e napokban a Lipót-körut és Visegrádi-utca sarkán történt és gazdája kocsiját jogtalanul használó soffőr által okozott súlyos balesettel, érdekelni fogja lapja olvasóit, illetve az automobil-sport nyavalyáiban velem együtt szenvedő gépkocsitulajdonosokat ama két ítélet, melyet általam megindított eljárásokban hozott nemrég a budapesti büntető járásbíróság egyrészt és a kir. ítélőtábla másrészt.

Az első eljárás tárgyát ama büntető feljelentés képezte, amelyet Adelhard József nevezetű soffőr ellen indítottam volt meg. Nevezett soffőr szolgálatomban állott s ezen idő alatt — anélkül később értésemre esett — rendszeresen használta kocsimat éjjeli kirándulásain, melyeket Pesten és annak környékén egyedül vagy him- és nőnemű társaságban szokott volt rendezni. Egy ilyen kirándulása alkalmával kárt tévén egy idegen kocsiiban, a kárt szenvedett igénytámasztása révén jutott tudomásomra a dolog. Szolgálatomból Adelhardot rögtön elbocsájtottam s ellene a büntető eljárást megindítottam. E napokban ítélezett felette a pesti büntető járásbíróság s az általam megnevezett tanúk egybehangzó vallomása alapján vádlottat a sikkasztás vétségében bűnösnek találván, azt öt napi elzárásra ítélte. Az ítélet megokolásában hivatkozott a törvényszék arra, hogy a vádlott ezen kirándulásai alkalmával a gondozására bízott benzin- és olaj-készletet használta fel jogtalanul a saját céljára és ezáltal vált vétkezzé a sikkasztás büntényében. Ha minden hasonló esetben megtorlást nyernek soffőrieink majdnem általánossá vált ama hailandósága, melylyel gazdájuknak kocsiját, annak üzeméhez szükségelt és nem csekély értéket képviselő anyagát a saját privát céljaikra felhasználni szokták — ritkábban volna szerencsénk átfutlani időkben láthatni ismerőseink, esetleg uton levő sport-társaink igen válogatott társasággal megrakott kocsijait, melyek gazdáik szent hite szerint a „jól őrzött“ garage biztos fedele alatt nyílnak ki az elmúlt nap strapáit.

A második érdekes ítéletet polgári ügyben hozta meg f. hó 14-én a kir. ítélő tábla. Az elmúlt nyár egy estélyen kocsim a Velodrom kapuja előtt állott, várván a kaput nyitó házmestert. A kocsi szabályszerűen ki volt világítva, motorja beállítva, soffőröm pedig mellette

állva, várta a házmester megjelenését. Ebben a pillanatban vágatott arra — még pedig egyenest vesztve álló kocsimnak — Takács Ilona bérkocsitulajdonos egyik egyfogatu kocsija, melynek bakján nevezett tulajdonos kocsisa tökrészezen igyekezett ordításával és ostorával gebéjét még gyorsabb menetre ösztökélni. A következő pillanatban ló, kocsis, automobil egy zagyva tömeget képezett már csak, amely tömegből csak nagynehezen lehetett a megsérült lovat, a még mindig igen vig kocsist s majd automobilomat kipiszkálni. Kocsimon körülbelül 600 koronát kitevő kár esett, melyért a részeg kocsis gazdáját, Takács Ilonát pereltem. A két alsófoku bíróság az alperest elmarasztalta. Ennek felebezése folytán a kir. táblához kerülvén a dolog, az keresetemmel elutasított s a felmerült költségekben elmarasztalt, indokolásában kijelentvén azt, hogy a kocsitulajdonos eleget tett mindennemű kötelességének azzal, hogy hajtási engedéllyel ellátott kocsist ültetett kocsijának bakjára s így a kellő gondoságot szem előtt tartotta, tehát kocsisának az érdekében folytatott üzemből mások kárára elkövetett cselekedeteiért nem viselhet további felelősséget! Sic! Bezzeg fizethetünk mi automobiltulajdonosok kölcsön módra még olyankor is, hogyha kitanult, vizsgázott és vezetői jogosítvánnyal ellátott soffőrjeink éjnek idején kilopják kocsinkat és összehasonlítható szilárdsági próbákat végeznek kocsink és egy és többágu gázkandeláberkek között.

Egy szóval, szép dolog az automobilizmus! Hála a jó soffőrök ritkaságának és az igazságszolgáltatásunkban nyilvánuló inkonkvenciáknak, alig akadunk automobil venni szándékozóra — sőt akinek van kocsija, az is várja a szabadulást tőle, akár a megváltást.

Kész hive

Egyes Géza
mérnök.

Ezt a levelet elolvasni, továbbá beszélni automobiltulajdonosokkal, akiknek legnagyobb része hasonló tapasztalatokat szerzett, nem pedig Björnson-féle felületességgel nekirontani az automobilizmusnak, volna egy modern hírlapíró feladata. A felhozott két eset rendkívül tanulságos és felhívjuk rá nemcsak a Magyar Automobil Club, hanem a Magyar Gépvezetők Egyesületének figyelmét is a benne felhozott tényekre, mert mindkét testületnek saját érdeke, hogy a soffőrkarból kiküszöböljék azokat akik nem oda valók.

Hírek.

MŰVÉSZI PLAKÁTOT hozott forgalomba az *Alba* trieszti automobilgyár, mely az olasz plakátművészet legsikerültebb alkotásai közé tartozik és élénk rajzával, az automobilizmust kitünően jellemző, eredeti, szellemes tárgyával bizonyára ugyanolyan figyelembe fog részesülni, mint maguk az „Alba“ kocsik. Megjegyezzük, hogy az Alba-gyár értesítése szerint a modern realiztikus plakátművészet ezen remeke az érdeklődőknek diitalanul küldetik meg.

TÜZOLTÓ-AUTOMOBIL BUDAPESTEN. Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság tizenkétezer koronát adott a fővárosnak, hogy a tűzoltóság számára automobil szerezzen be. A tanács az adománnyal elfogadta és a VII. ügyosztályt (Almády tanácsnok) bízta meg a tűzoltó-automobil beszerzésével. E helyütt említjük meg, hogy a berlini tűzoltóparancsnokság kísérletei alapján a tűzoltó-automobilonak a gyakorlatban nemcsak sokkal jobbaknak, hanem olcsóbbaknak is bizonyultak, mint a lovak által továbbított tűzoltókocsik.

BUDAPESTI AUTOMOBIL-KIÁLLÍTÁS. Dobrova D., a „Magyar Automobil Klub” párisi képviselője arról értesíti a IV. Nemzetközi Automobil-Kiállítás rendezőbizottságát, hogy legutóbb a Richard Brasier, Panhard-Levassor, Labor, Minerva, (Belgium) De Dion, Bouton cégek jelezték a kiállításban való részvételi szándékukat.

Az olasz cégek közül, melyeknek bukásáról a rosszakaratu konkurrencia napról-napra rémhíreket terjeszt, az Itala, Fiat, Isotta-Fraschini cégek fognak pompás standokat berendezni, így demonstrálván a hírek alaptalanságát.

Zichy Rezső gróf a kiállítási bizottság elnöke, elentében néhány lapban megjelent hírekkel, a kiállítás bevégezte előtt egyáltalán nem hagyja el Magyarországot és amint azt lapunk már mult számában megírta, csak mint a londoni magyar kiállítás társelnöke fog a nyár folyamán Angliában tartózkodni.

A kiállítási bizottság, tekintettel a jelentkezők nagy számára, elhatározta, hogy a kiállítási csarnok körüli szabad területet is átengedi a kiállítás céljaira. E külső kiállítási területen elsősorban a mezőgazdasági motórok nyernének elhelyezést és amint értesülünk, máris több elsőrangú magyar vállalat jelentette be részvételét e csoportban. A külső kiállítási területen a helybért a bizottság 10 koronában állapította meg.

A Magyar Automobil Club a kiállításra meghívta az összes középiskolákat s azoknak díjtalan belépési igazolványokat fog kiadni. A kiállítás tartama alatt a rendőrség részére népszerű kurzusok fognak tartatni, hogy ez uton alkalom adassék a rendőrség közegeinek a modern járművel való megismerkedésre.

PRÁGAI AUTOMOBIL-KIÁLLÍTÁS. Vasárnap délután nyitotta meg Prágában, nagyszámu közönség jelenlétében, Coudenhove gróf, csehországi helytartó. A helytartó megnyitó beszéde után dr. Gros prágai polgármester üdvözölte a kiállító külföldi iparosokat és megelégedéssel konstataulta a cseh automobil-ipar fejlődését. Ezután Gros császári tanácsos, a prágai kereskedelmi kamara elnöke kívánt a kamara nevében sikert a kiállítóknak s végül Heberle építész a Cesky Club Automobilista elnöke méltatta hosszabb beszédben az automobilizmus jelentőségét. A beszédek után a helytartó kísérve a kiállítási funkcionáriusoktól és a megjelent előkelőségektől, végigjárta a kiállítást.

A terjedelmes kiállítási csarnok fényes kivilágításával és izléses standjaival igen jó benyomást tesz a szemlélőre. Mennyiség tekintetében ugyan nem nyújt valami kiválót, de a kiállító cégek mind elsőrendűek s igen szép objektumokkal szerepelnek. A kiállított kocsik többsége közepes erősségű turakocsi és voiturette. Teherkocsi és omnibusz, továbbá motorkerékpár alig látható a kiállításon. Az ismertebb gyárak közül különösen szépen szerepel a gráci Puch-gyár különféle nagyságu kocsijaival és motorkerékpárjaival, a Laurin és Klement cég szintén igen sokoldaluan van képviselve jungbunzlau gyártmányaival; a Reichenberger Automobil Fabrik elegáns kivitelű turakocsijaival jelent meg. Ezenfelül említést érdemelnek Benz, N. A. G., Berliet, Itala, Büsing, Stoeber, továbbá Erben és Friedmann autoanyag nagykereskedő szép standjai.

A kiállításról bővebbet a jövő számunkban közlünk.

AUTOMOBILIZMUS OROSZORSZÁGBAN. Schme-remetjev gróf, orosz cukorgyáros, kinek birtokai Moszkva mellett fekszenek, azonban nincs jó országi összeköttetésük, a Neue Automobil Gesellschafttól három darab omnibuszt vett. Az omnibuszokat a gróf vállalat munkásainak a távolabbfekvő gyártelepekre való szállítására és a birtoknak Moszkva városával való sze-

mélyforgalmának (hetenként kétszer) lebonyolítására akarja felhasználni.

Versenyek.

A NEW-YORK—PÁRISI AUTOMOBILVERSENÝ
A résztvevőinek száma ismét egygyel csökkent: Godard, a Motobloc-kocsi vezetője, körülbelül 2000 kilométer bevégezése után megelégette az amerikai utakat, a hótömegeket, az örökös küzdelmet az elemekkel és lakosokkal és az automobil „nagy testvérének” a vasutnak karjaiba vetette magát. A többi versenyző ezzel szemben lankadatlanul folytatja a küzdelmet és napról-napra közeledik San Francisco felé. Roberts és Brinker Thomas kocsija a mult hét végén Ely (Nevada) városán haladt keresztül, mely 4600 kilométernyire van New-Yorktól és alig 600 kilométernyire San-Franciskótól (légvonalban). A 600 kilométert kitevő egyenes ut természetesen egy körülbelül 1200—1300 kilométeres utnak felel meg a gyakorlatban s így talán e hét végén érkezik a hatvan lóerős Frisco-ba. A Züst-kocsi Scarfoglióval Grangert már elhagyta és körülbelül 4000 kilométert végzett már. A francia De Dion-kocsi egy baleset miatt egyideig Omaha mellett vesztegelt, de jelenleg már 2600 kilométeren felül van. Vezetője Bourcier de Saint Chaffray éjjel-nappal hajt, hogy hátrányát behozza. A Protos-kocsi alig néhány kilométernyire van a De Dion-tól.

A CANNESI MEETING. A folyó év legelső francia automobil-versenye a francia rivierán folyt le a mult héten. A rövid távversenyekből, alkalmazkodó képességi, fékezési és hegyi versenyből álló meeting rövid távokon folyt le. A verseny az egykilométeres gyorsasági versenyenyl kezdődött, amelynek eredménye a következő: 1. Ragusa (Darracq) 38 $\frac{1}{2}$ mp. 2. Vitalis (Rossel) 44 mp. 3. Durand (Bayard-Clement) 52 mp. 4. Heurtard (Gobron-Brillié) 52 $\frac{1}{2}$ mp. A helyezették mind öt-személyes terheléssel indultak. — Az alkalmazkodó képességi verseny 500 méternyi távon folyt le következő eredménnyel: 1. Rouff (Peugeot). 2. Vitalis (Rossel). 3. Ragusa (Darracq). 4. Scoffier (La Buire). — A fékezési versenyben a kocsiknak adott jelre lehetőleg rövid távon belül kellett megállniok. Ezen versenynt Ragusa (Darracq) nyerte meg 13.6 méterrel. 2. Durand (Bayard-Clement) 14.3 méter. 3. Vitalis (Rossel) 14.85 méter. 4. Heurtard (Gobron-Brillié) 20.4 méter. A fogyasztási versenyben az volt a feladat, hogy a gépkocsik egy liter benzinnel lehető hosszú utat tegyenek meg. E versenyben első lett Durand (Bayard-Clement) 7.548 kilométerrel. 2. Quinson (Berliet) 7.200 kilométerrel. 3. Gallice (Bayard-Clement) 6.352 kilométerrel. 4. Ragusa (Darracq) 6.008 kilométerrel. Egy 30 kilométeres automobil vadászversenyben Quinson (Berliet) jött be elsőnek Scoffier (La Buire) előtt. Utolsó napon a versenyzőknek a Col de Brausra kellett felhajtani, ami persze mindegyiknek sikerült. Az összes versenyek eredménye alapján az Automobile Club de Cannes serleget M. Durand (Bayard-Clement) nyerte meg 170 ponttal. M. Vitalis (Rossel) 158 pontja és M. Quinson (Berliet) 150 pontja előtt.

Kempelen Béla családirténeti (genealó iai) irodája
:: és címerfestészeti műint zete. ::
BUDAPEST, VI., Teréz-körut 37. sz.

Nemességek, címerek, e önevek (külföldiek is) kikutatása. Cs. és kir. kamarási stb. ősfák egybeállítás. Minden nemesi ügy (nemesség átruházása, külföldi lovagrendekbe való felvétel stb.) elinté-
zése. Címereknek (művészi és heraldikailag szabályos) festése, vésetése, égetése, hímzése papírra, pergamentre, bőrre, fára, üvegre, csontra, bronzra, márványra, stb. családírák, ősfák, családi krónikák megszerkesztése és megfestése.

A HENRIK HERCEG-VERSENY nevezési zárlista, amely április hó 1-re volt kitűzve, április hó 15-ig hosszabbított meg a Kaiserlicher Automobil Club által, mivel a verseny utvonalaiban a bizottság kénytelen bizonyos változtatásokat eszközölni.

A VERONAI KÖRVERSENY múlt vasárnap folyt le az A. C. de Padova rendezésében, több, mint 50,000 néző jelenlétében. A verseny lefolyása igen érdekes volt, sajnos azonban néhány baleset is történt, szerencsére komolyabb következmények nélkül. Piccioni és Tomaselli összeütköztek, Piccoli pedig összetörte járművét egy falon. A három kategóriában elért eredmények a 27 kilométeres távon a következők voltak:

I. *Kategória* (maximális furat 110 mm., minimális súly 950 kg.) 1. *Franchini* (Bianchi) 20 p. 23 mp. 2. Vaccari (Diatto-Clement) 20 p. 25 mp. 3. Borsali (Lucia) 21 p. 8⁸/₁₀ mp.

II. *kategória* (maximális furat 120 mm., minimális súly 1050 kg.) 1. Marchese Selvatrico (Itala) 19 p. 51 mp. 2. Trinegarte (Isotta-Fraschini) 28 p. 27.4 mp.

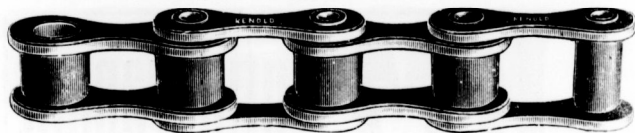
III. *kategória* (maximális furat 130 mm., minimális súly 1100 kg.) 1. Muzio (Junior) 16. p. 32. mp. 2. Marcon (Spa) 17 p. 22.8 mp. 3. Petrello (Rapid) 19 p. 37.2 mp.

Florio lovag, aki egy Itala-kocsit vezetett pneumatik sérülés miatt feladta a versenyt. A Junior-cég a Verona serlegét nyerte.

Kereskedelem.

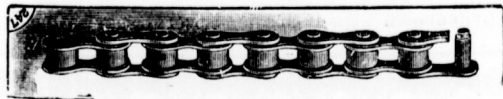
A Renold-láncok.

Az autók legnagyobb része, dacára a kardanátvitel terjedésének, még most is láncajtással bír, amelynek kétségtelenül vannak bizonyos előnyei a kardanajtással szemben, amelyek használatát sok esetben indokolták teszik. Természetes, hogy a lánc alkalmazhatósága igen nagy mértékben függ a készítménytől s azért most a világhírű Renold manchesteri cég láncait ismertetjük, amelyeket az elsőrendű gyárak, mint Albion, Mercedes, Leyland, N. A. G. Wolseley, Dürkopp stb. használnak autókjaikon, nem is említve a kerékpárgyárak százait, melyek Renold-láncokkal fedezik szükségleteiket. A Renold-gyár fő-

1. ábra.

ként kétfajta láncot gyárt: közönséges Gall-láncot és zajtalan fogas láncot. Amint az első ábrából láthatjuk, a Gall-lánc külső és belső láncszemekből áll. A külső láncszemek két vékonyabb acéllemezből és két végükön leesztetgált csapszegből, míg a belső láncszemek két nagyobb lemezből, két elsőrendű acélból esztetgályozott hüvelyből és két külső görkarikából áll-

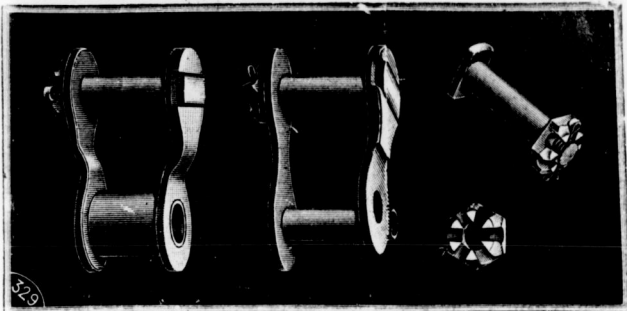

2. ábra.

nak, melyek ugyanazon anyagból készültek. A nagyobb láncoknál az oldallemek több darabból állnak. A csapszegek erősen vannak a külső lemezekbe

heítve és gyengén szegecselve. A hüvelyek szorosan illesztetnek a belső lemezekbe és csapágyul szolgálnak úgy a szegecs, mint a külső görkarika számára. Ezen összes alkatrészek keményítve vannak és ezáltal kemény ellenálló munkafelületet nyújtanak. Az alkalmazható sebességek osztás szerint 120 és 240 méter között változhatnak percenként.

Igen ügyesen oldották meg a Renold-gyár szer-

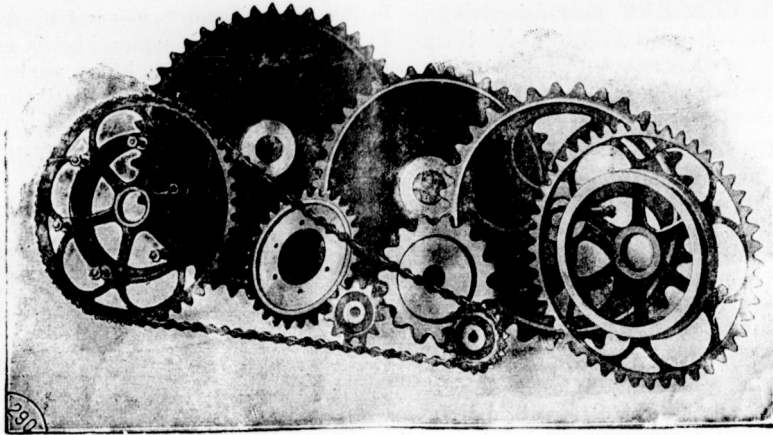

3. ábra.

kesztői azt a kérdést, miként lehet a lánc hosszát tetzés szerint változtatni és mikép lehet a törés kellemetlen következményeit gyors javítás által kiküszöbölni. A Renold-láncoknál e célra egy összekötő láncszem szolgál (2. ábra), mely egy T alakú fejjel ellátott, egy darabból készült csapszegből áll. A T alakú fej egy vezetékbe illik, mely az oldallemekbe van bemarkva. Utóbbit vastagabbra kell csinálni, hogy a szükséges vastagságot elérjék. A csapszeget egy záranya akadályozza a láncból való elválásban, amennyiben az anyaa egy sasszeeggel rögzítettetik. A javítások és hosszabbítások keresztülvitelére szintén a gyár által szállított igen egyszerű javító-szerszámok alkalmazhatók, amelyek a munkát igen gyorsítják. A Renold-láncokkal természetesen akkor érjük el a legjobb eredményeket, ha pontos osztású és korrekt fogazatu kerekeket használunk hozzájuk s azért ajánlatos Renold-féle fogaskerekeket is használni, amelyek igen sokfajta kivitelben vannak raktáron. Egy kis kollekciót különben a 4. ábra mutat belőlük.

Rendkívül érdekes a Renold-féle zajtalan fogas-lánc, amelynek legfontosabb tulajdonsága, hogy a lánc osztása a kerék osztásával mindig helyes arányban marad, miáltal a lánc kopásának nincs hátrányos befolyása a lánc kapcsolódására a kerék fogáival.

Ezt a tulajdonságot a lánclemek és fogak alkalmazott alakja által lehet elérni, amelyek úgy vannak kiképezve, hogy a lánc a lánckerék fogain automatikusan feljebb emelkedik és pedig ugyanazon arányban, amelyben a lánc a használat folytán nyúlik. A lánclemek nem ütköznek a fogakkal, hanem a fogdalhoz hegyes szögben közelednek és arra csuszás nélkül fekszenek rá. A kerék forgásánál továbbá minden egyes lánclem megtartja egyszer elfoglalt helyzetét a fogdalon. Ez nincs meg a görgő láncoknál, amelyeknél a görkarika a fogűrben elfoglalt első helyzetéből tovább mozog, amely mozgás többé-kévesbbé enyhén megy végbe. A zajtalan láncajtás következő fontosabb tulajdonsággal bír: 1. A lánc állandó, helyes kapcsolódása a kerékkel és a terhelés elosztása az összes kapcsolt fogakra. 2. A láncszemek csuszás nélküli ki- és belépése. 3. A láncszemek mozgatlansága a fogakon. Ezen tulajdonságoknál fogva a zajtalan láncajtás üzembn enyhe és aránylag

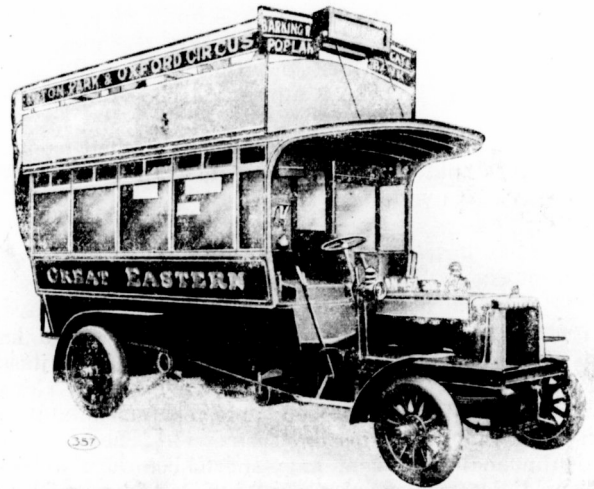
4. ábra.

még másodpercenként 380 métert kitevő sebességeknél is zajtalan. Amellett ezen tulajdonságot megtartja, még ha egészen kikopott is. A zajtalan láncapcsolás nélküli az eredeti lánc feszültséget s ezért a tengelyágyazások kopása igen csekély s ezekből pld. munkagépek hajtásánál 10—30%-ig növeli a produktíót. Igen nagy előnye, hogy alkalmazása ugyyszólván korlátlan.

5. ábra.

A zajtalan lánc egyes lemezelemekből, amelyeknek szögei pontosan ki vannak csiszolva, keményített és végükön leesztergált csapszegekből, alátétlemezekből és középső vezetéklemezekből áll. Ezen láncfajta különösen előnyösen alkalmazható motoromnibuszoknál (ld. 6. ábra), amelyeknek zajtalan járást, igen nagy hasznos munkát, egyszerű és könnyű szerelhetőséget és igen nagy mozgékonytárgyat kölcsönöz. A kardan-hajtással szemben megvan az az előnye, hogy a kerekek és tengelyek sokkal könnyebbek lehetnek, mint a kardan-hajtásnál, miáltal a ki nem rugózott súly kisebbedik. A pneumatikok kisebb elhasználása a lánc alkalmazásának egyik fontos eredménye.

6. ábra.

LUTZ Antidérapant

Legjobb csuszástgátló és köpenyvédő.

Mintaszerű munka és anyag.

Telefon 8845. **Lutz Ludovika Wien, I., Karlsplatz 3.** Telefon 8845.

Mindenemű köpeny- és légszűrőjavítások javítása.

LAURIN & KLEMENT gyárt

motorkerékpárt, voiturettet, városi kocsit, turakocsit, teherkocsit, autobuszt.

MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐ
Budapest, IV., Semmelweis-utca 9. sz.

A Magyar Automobil-Klub hivatalos közleményei.

Tiszteletbeli tagok: Frigyes magyar kir. herceg, József magyar kir. herceg, Sarolta szász-weim. kir. hercegnő, Kossuth Ferencz, m. kir. kereskedelmi miniszter, Bibescu György br. czeg a Román Automobil-Club elnöke, Péling Persing Gusztáv gróf, az Osztrák Automobil-Club elnöke, Ratibor Viktor herceg, a berlini Császári Automobil-Club elnöke, Zaylen De Nyevelt De Haar báró, a francia Automobil-Club elnöke. Tiszteletbeli elnök: Szapáry Pál gróf, a francia Automobil-Club stb. tagja. **Elnök:** Andrassy Sándor gróf **Elnökhelyettes:** Zichy Béla Rezső gróf. **Igazgatóság:** Bláthy Ottó Titusz, Eszterházy Mór gróf, Hatvani Károly, bátorkeszi Kóka Kornél, Krisztinkovich Béla (ügyvezető igazgató), Molnár Akos dr. (ügyész), Thoroczka Miklós gróf, Vécsey László báró. **A választmány tagjai:** Az igazgatóság tagjain kívül Andrassy Géza gr. Atzél Elemér br. Bayer Dezső dr., Csókó János, Edelsheim-Gyulai Lipót gr. győri Farkas Lajos, Fényi Béla, Gerbeaux Emil, Hatvani József, Harkányi János br. Jakabffy István, Károlyi Mihály gr. Kovács László, Nagy Sándor dr., Nyirák Lajos, Varró Endrő dr., Zsolnai Miklós. **Club-titkár:** ifj. Krisztinkovich Béla. **Club-helyiség:** Budapest, IV. kerület Kigyó-tér 1., Királyi bérpalota. **Hivatalos irodai órák:** d. u. 5-7-ig. Könyvtár, szalapakok, szabadalmi leírások és szakirányú gyűjtemények. 10-12-ig és 4-6-ig nyitva. **Sürgőnyczim:** Autoclub Budaest. **Telefonszám:** 11-70

Mélt. gróf Zichy Béla R. urnak

a IV. nemzetközi automobil-kiállítás végrehajtó-bizottsága Elnökének

Budapest.

Méltóságos Gróf Ur!

A IV. nemzetközi automobil-kiállítás végrehajtó-bizottsága nevében hozzáam intézett becses soraira van szerencsém Méltóságodat értesíteni, hogy a kiállítás disz-bizottságában nekem felajánlott tagságot, — őszinte köszönetem nyilvánítása mellett — készséggel elfvállalom.

Fogadja Méltóságod tisztelem nyilvánítását.

Budapest, 1908. február 26-án.

Fülep Kálmán
főpolgármester.

Hirdetmény.

A f. év május havában tartandó budapesti nemzetközi automobil-kiállítás számára beérkező kiállítási tárgyakra nézve a m. kir. államvasutak igazgatósága a következő szállítási kedvezményt engedélyezte a szállítási díjszabás I. részének B szakasza C IX. fejezete alapján:

A kiállítási tárgyaknak gyors- vagy teherárúként való szállításánál:

1. A kiállítás helyére való szállításért a teljes fuvardíj számíttatik.

2. A visszaszállítás az első eredeti fuvarlevélben megnevezett feladó címére ugyanazon utirányon, melyen az odaszállítás történt, díjmentesen történik, ha a 3., 4., 6. és 10. pont alatti határozmányok teljesítetnek.

3. Az árunak az odaszállításához való feladásánál a feladó a küldeménynek tartalma szerinti megnevezése mellett a fuvarlevélben kifejezetten megjelölni tartozik, hogy a küldemény kiállítási tárgy. A kiállítási tárgyaknak más, nem a kiállításra szánt tárgyakkal egy fuvarlevél-szállítmánnyá való egyesítés esetén díjmentes visszaszállítás nem engedélyeztetik.

4. A visszaszállítás végett való feladásnak a kiállítás bezárása után 4 hét alatt (kivételek külön állapíttatnak meg) és mindenkor ugyanazon állomáson kell történnie, amelyen az áru átvétetett. Ezen alkalommal a feladó az odaszállításra vonatkozó eredeti fuvarlevelet felmutatni, valamint a kiállítási bizottságnak az iránti igazolványát, hogy a visszaszállítandó kiállítási tárgyak ki voltak állítva és nem lettek kisorsolva vagy elárusítva, átadni tartozik.

5. Ha egy szállítmányhoz tartozó kiállítási tárgyaknak csak egy része nem sorsoltatik ki, illetőleg nem adatik el, ezen résznek díjmentes visszaszállítása az egész szállítmány eredeti fuvarlevelének és a kiállítási bizottság előírt igazolványának bemutatása mellett szintén engedélyeztetik.

6. A visszaszállítás az odaszállításra vonatkozó eredeti fuvarlevél kiállítója részére csak egy küldeményre nézve történhetik díjmentesen. Több részlet-küldeménynek az eredeti fuvarlevél ismételt előmutatása mellett való díjmentes visszaszállítása nem engedtetik meg.

Ez okból az eredeti fuvarlevél a feladási állomás által a visszaszállítás végett történő feladás alkalmával lebélyegeztetik, vagy megfelelő jegyzettel láttatik el.

7. A gyorsárúként való díjmentes visszaszállítás csak akkor igényelhető, ha a küldemény az odaszállításnál is gyorsárúként szállíttatott.

8. A visszaszállításnál előforduló minden különös teljesítményért (mérlegelés, berakás stb.), amelyben ilyenekért a díjszabás szerint illetékek fizetendők, továbbá utánvételezésekért a díjszabásokban vagy más külön határozmányokban megállapított mellékilletékek számíttatnak.

Ezen kívül a felvételi bélyegilleték, a mellékilletékek díjszabásával (I. foglalt határozmányok mérvadása szerint szedetik be).

9. A kiállítási tárgyak visszaszállításánál elveszés, hiány vagy sérülésért nyújtandó kártérítés kiszámítása céljából, azon esetben, ha a visszaszállítás a 2. pont szerint díjmentesen történik, a rendes kereskedelmi érték, illetőleg a közönséges érték 100 kg.-ként 120 koronánál nagyobbak nem vétetik.

10. A kiállítási tárgyak díjmentes visszaszállítására vonatkozó kedvezmény csak akkor alkalmaztatik, ha az az üzletszabályzat 51. pontja 1-ső bekezdésének e) pontja értelmében a feladó által a fuvarlevélben kifejezetten kívántatik.

A Magyarországi Automobilvezetők és Szerelők Szakengyesülete.

A Magyarországi Automobilvezetők és Szerelők Szakengyesülete könyvtár alap javára Ő Nagyméltósága Andrassy Sándor gróf vednöksége alatt, 1908. évi március hó 5-én a fővárosi vígadó termében tartott bálján történt felülfizetések:

Andrassy Sándor gróf 25 K., Csonka János 16 K., Jordán dr. 4 K., Hunyady Károly gróf (Soborsin) 20 K., Schmidt Antal 20 K., Dávid Károly és fia 20 K., Brüll Alfréd 20 K., Miskolczy József és fia 10 K., Hatvani Deutsch Sándor 10 K., Siklósi Tschögl Henrik 10 K., Bátorkeszi Kóka Kornél (Bátorkesz) 10 K., Rubsitz György 10 K., Lovag Posner Alfréd 10 K., Bárczay Sándor 10 K., Hatvani Deutsch Károly 10 K., Hirsch Albert dr. 5 K., Zsolnai porcellán gyár 5 K., Hertzka Ignác 5 K., Pailos Armin 5 K., Rónai Ignác 4 K., Ivánka László (Felső-Szemeréd) 4 K., Urbán Zsigmond 4 K., Fleischl Sándor 4 K., Hegedüs Ferencz (Mokrin) 4 K., Szénassy Gyula 2 K., Röck István 2 K., Popp József 2 K., Petrass Sári 10 K., Guttman Arthur báró 5 K., Beck Márton 2 K., Strausz Mór 10 K., Harkányi János báró 10 K., Edelsheim Gyulai Lipót gróf 5 K., Sváb Sándor 10 K., Bekker József dr. 10 K., Veszeli István 4 K., Sármay százasos 2 K., Kugler Henrik 10 K., Csáki és Társa 10 K., Bánffy Miklós gróf dr. (Kolozsvár) 10 K., Hofher Albert 20 K., Deutsch Ignác és fia 5 K., Fényi Béla 10 K., Laurin és Clement 20 K., Gy. Farkas Lajos 10 K., Podvinecz és Heisler 10 K., Bláthy Ottó Titusz 10 K., Vécsey László báró 20 K., Törley József 5 K., Zichy Béla Rezső gróf 20 K., Gerson Böhm & Rosenthal (Wien) 5 K., Krisztinkovich Béla 2 K., Lónyai Elemér gróf (Bodrog-Olaszi) 10 K., Schlosser (Wien) 10 K., Kornblüh (Wien) 10 K., Déri Gyula 5 K., Reimann Gyula 25 K., Klösz Péter 5 K., Herceg Eszterházy 20 K., Dedits Ferencz 8 K., Sándor Gyula 8 K., Bronner Miksa 10 K., Sztögmöny 4 K., Magy. petróleum ipar r. t. 8 K., Söpkéz Sándor 10 K., Ilvovszky J. 10 K., Puch Márton 50 K., Magyar Automobil Club 50 K., Bárdy József 100 K., Vass Frigyes 30 K., Szám Géza 20 K., „Pálmaliget“ nagyvendéglő 16 K., Helios garage 20 K., Zilezer Rezső 2 K., Muskát Jakab 10 K., Hamburger

Adolf 10 K., Grünbaum Dávid 10 K., Blázsay Miklós 5 K.,
Fekete István 1 K., Tomesz János 2 K., Vacuum Oel. Comp.
20 K., Arthur f. p. 2 K., Pordány József 2 K., Hamburger
Adolf 1 K., Schwartz József 2 K., Gepf Sándor 2 K.

A SZÉKES-FŐVÁROSI

M. KIRÁLYI ÁLLAMRENDŐRSÉG FŐKAPITÁNYI HIVATALÁNK

GÉPEREŰ JÁRÓMŰVEKRE VONATKOZÓ HIVATALOS KÖZLEMÉNYE

ad. 7086. szám. fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Purdor László ur feljogosítottik 3428. motorszámu 6/7 lőerejű Puch-gyártmányu motorkerékpárjának a székesfőváros területén való forgalomba hozásra.

Budapest, 1908. évi március hó 11-én.

ad. 7086. szám. fk. I. 1907.

HATÁROZAT.

Ásóth Bálint, ki folyó hó 10-én automobil vezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítottik a székesfőváros területén automobil vezetésre.

Budapest, 1908. évi március hó 11-én.

ad. 8381. szám. fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Róth Lórándné urasszony, ki folyó hó 10-én automobil vezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítottik a székesfőváros területén automobil vezetésre.

Budapest, 1908. évi március hó 11-én.

ad. 8378. szám. fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Herczka Ignác ur feljogosítottik 1241. motor számu 18/12. Berliet-gyártmányu automobiljának székesfőváros területén való forgalomba hozásra.

Budapest, 1908. évi március hó 11-én.

ad. 8384. szám. fk. I. 1908.

HATÁROZAT.

Balla Sándor, ki folyó hó 10-én automobil vezetésről vizsgát a szakbizottság előtt sikerrel letette, feljogosítottik a székesfőváros területén automobil vezetésre.

Budapest, 1908. évi március hó 11-én.

Különleges **automobil**-ruházat vízhatlan angol szövetekből és mosható dániai „LAVALA”-bőrből.

WESZELY ISTVÁN

angol sport-, gummi- és acél-árú cikkek raktára
BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 9. szám,
Telefon 79—04. ez.

Spezialista Automobil-fényezésekben,

HÉJJA BÉLA

épület-, portá s mű-
butor-asztalosmester
Budapest, Klauzál-utca 14. sz.

Elvállal minden e szakba vágó munkát jutányos áron, teljes garancia mellett. Szabadalmazott ágyvasalás. Teljes lakberendezések. Modern üzletberendezéseket jótállás mellett készít.

IV. NEMZETKÖZI AUTOMOBIL KIÁLLÍTÁS ÉS VÁSÁR BUDAPESTEN, a városligeti iparcsarnokban 1908 május 17-től 31-ig.

Minden az automobilizmussal, léghajózással, motorteknikával és touristikával vonatkozásban levő kiállítási tárgy bejelenthető naponként délután 6—8 óra közt a Magyar Automobil-Club titkárságánál, IV., Királyi bérpalota I. emelet, hol a kiállítási szabályzatok díjtalanul kaphatók és felvilágosítások szívesen adatnak.

RENDEZŐ-BIZOTTSÁG:

gróf ZICHY BÉLA REZSÓ elnök,	BLATHY OTTÓ TITUSZ alelnök,	KRISZTINKOVICH BÉLA igazgató.	Felsőványi BARUCH JENŐ, helyettes igazgató.
---------------------------------	--------------------------------	----------------------------------	--

FENYI BÉLA, gróf HARNONCOURT FELIX, HATVANY KÁROLY, HEVESSY VILMOS, bátorkeszi KOBEK KORNÉL
kiscsétényi KOVÁCS LÁSZLÓ, ifj. KRISZTINKOVICH BÉLA titkár. Dr. MOLNAR ÁKOS, Dr. SZÉCHY KÁLMÁN,
Bárá VECSEY LÁSZLÓ, VAS FRIGYES, ifj. KRISZTINKOVICH BÉLA titkár,

Szakavatott képviselők kerestetnek.

RAF

Reichenberger Automobilfabrik
Reichenberg (Csehország).

Legjobb turakocsi. Egyetlen típus 24—30 lóerejű.

A teljes kocsi, kettős phaeton karosszériával, fedéllel és fényvetővel ára . . . 16.000 korona.

Puch gyártmány világeiikk.

Az 1908. évi új típusok már elkészültek:

9/10 HP álló két hengeres, 14/16 HP négy hengeres, 20/25 HP négy hengeres

automobilok

elektromágnes szakító gyújtással, kívánatra gyertya, elő- és utógyújtásra állítható.

☛ Feltűnést kelt a motor egyszerű szerkezete. ☛

A szelepfedők egyszersmind gyújtókarimáknak vannak kiképezve, a szakítórúdak bajonet-závarzáttal, a szelepek egy mozdulattal szabaddá tehetők és a gyújtás elállítása nélkül hozzáférhetők.

Vezérképvisező: **Puch Márton**, Budapest, VII., Erzsébet-körút 48.

BERLIET, MERCEDES N. A. G. AUTOMOBILOK

BÁRDI GARAGE

BUDAPEST, VI., Mozsár-utca 9.

MOTOSACOCHE

legkönnyebb kerékpár-motor.

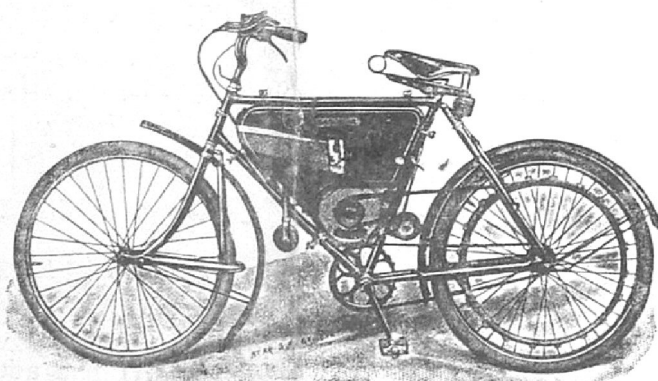
Bármely kerékpár 5 perc alatt motorkerékpárrá alakítható át.

Egyszerű!

Könnyű!

Olcsó!

**Minden
kerékpáros-
nak ajánljuk.**

